Fru Gyllembourgs

Samlede Skrifter.

Syvende Bind.

Samlede Skrifter

af

Forf. til „En Hverdags-Historie,"

Fru Gyllembourg-Ehrensvärd.

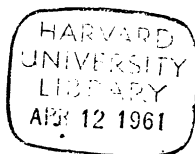
Syvende Bind.

Anden Udgave.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1867.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Indhold.

Montanus den Yngre.

(Første Gang trykt i: To Noveller af Forf. til „en Hverdags-Historie", udgivne af J. L. Heiberg, Kjøbenhavn 1837.)

De Characterer, som fremstilles af udmærkede Poeter, have ofte det samme evige Liv, som Jerusalems Skomager. Ogsaa han skal, ifølge Traditionen, leve den Dag idag, og vedblive at leve indtil Verdens Ende; men ikke blot i det Ydre, saasom Klædebragt, Levemaade og deslige, nei ogsaa i Meninger, i Ord og i Handlinger maa han, uden at forandre sin væsenlige Characteer, upaatvivlelig have modificeret sig efter Tiden, og saaledes være mindre afstikkende, end om han stod iblandt os, ganske som han var for over atten hundrede Aar siden. Uagtet de nuværende Individer i Meget ere saare forskjellige fra dem, som levede blot et Seculum tilbage i Tiden, saa vil man dog hos de meest Fremstikkende af vore Samtidige mangengang finde en i det Væsenlige saa stor Familielighed med Forfædrene, at man skulde troe, det var det samme Individ, der, ligesom den evige Jøde, blot havde lempet sig efter Tidsalderens Fordringer, for at prøve, om han ikke ved dette Krigspuds kunde opnaae at gjælde for en ny Person. Hertillands vil man ofte støde paa Mennesker, som røbe et paafaldende Slægtskab med en eller anden af de holbergske Characterer. Tør man, hvad f. Ex. Erasmus Montanus angaaer, ikke antage, at Denne selv og hans Paarørende eller nærmeste Omgivelser leve endnu,

saa leve der idetmindste Efterkommere af dem Alle, og Skjæbnen bringer disse endnu sammen paa lignende Maade og under lignende Forhold, som deres Prototyper. Skulde derfor virkelig Individet Erasmus og de med ham forbundne Individer være døde, saa lever dog endnu Familien Montanus med sine tilsvarende Omgivelser. Dette vil — saa haaber idetmindste Forfatteren — blive indlysende af den følgende Novelle.

Tre Dage før den skjønne Pindsefest for et Par Aars Tid siden var en glad Dag i Landsbypræsten Valbergs Huus, da han og hans Kone og hans Pleiedatter Hanne ventede, de Første en Søn, og den Sidste en Brudgom i Conrad Valberg, der efter fem Aars Udenlandsreise vendte tilbage til Fædrelandet. Ingen Stund i Livet er vel lyksaligere end den, da vi efter en lang Skilsmisse fra et dyrebart Væsen, efter mangen glædeløs Dag, mangen søvnløs Nat endelig tør haabe, at den næste Sol skal lyse den Forventede til hans rette Hjem, hans rette Plads i sine Nærmestes trofaste Kreds. Lyksalig Den, som kan overgive sig med ublandet Glæde til de Forestillinger, som en saadan Time opvækker; som aldrig har følt, at Det, vi tabe, sjelden findes igjen ganske saaledes, som vi tilforn eiede det; at den tomme Plads i vor Kreds sjelden paany udfyldes af den Samme, som forlod den; at kun faa Følelser ere saa ægte Guld, at hverken Tidens Strøm eller de fjerne Himmelegnes Ild kan berøve dem det Mindste af deres Gehalt. Lyksalig Den, som aldrig har erfaret den dybe Betydning, som ligger i det tilsyneladende letsindige Ordsprog: „De Fraværende have Uret.“

I Anledning af den høitelskede Conrads glædelige Hjemkomst var Alting i den gamle simple Præstegaard fornyet og oppyntet, saavidt som det paa nogen Maade havde været muligt for de kjærlige Forældres indskrænkede Kaar. Mangen tidlig Morgenstund, mangen silbig Aftentime havde seet Hanne sysle ivrig og fornøiet med alleslags qvindelige Arbeider, hvormed hun deels vilde forskjønne, deels skaffe sig Midler til at forskjønne det Værelse, som den fraværende Ven fra Drengeaarene af havde beboet oppe i Qvisten. Nu var det færdigt, og med blussende Kinder og glædestraalende Øine stod nu den yndige Pige og betragtede sit Værk. De fordums hvide kalkede Vægge vare nu betrukne med lysegrønne Papiirs-Tapeter; istedenfor den gamle Seng stod der nu en smuk Sovesofa, prydet ligesom Stolene med smagfuldt broderet Betræk; over Bordet og foran Sofaen laae tilsvarende Tepper, Altsammen Hannes Arbeide. Det store smukke Kobberstik paa Væggen, det grønne Teppe for Bogreolen, Vinduesgardinerne, alt Dette havde Hanne anskaffet. Med et lille Suk saae hun til det uanseelige Speil paa Vinduespillen og til den gamle Bogreol, den gamle Lænestol, som begge beskedent syntes at ville skjule sig med deres nye Slør, thi videre end hertil havde hun med al sin Flid og Industrie ikke kunnet naae. Hun aabnede et Vindue, paa det den friske Luft og Blomsterduften fra Haven kunde trænge ind, hun fremtog og ordnede de Blomsterglas, som hun næste Morgen vilde fylde med de smukkeste Blomster. „Imorgen ved denne Tid," sagde hun ved sig selv, „saa kunne vi vente ham, saa er han her maaskee allerede, saa seer jeg igjen det kjære Ansigt, som jeg

Dag og Nat har seet i Tankerne og i Drømme. Ak hvor mit Hjerte banker! Mon hans Udseende og Væsen skulde være forandrede? Fem Aar er en lang Tid. Jeg er vist selv forandret." Hun traadte hen for Speilet og betragtede taus sin elskværdige Skikkelse. „Jeg er voxet, jeg er bleven noget større. Mon Conrad vil kunne lide det? Han kaldte mig altid sin lille Hanne. Men det vil han jo vel kunne vide, inden han seer mig, at jeg er bleven større; jeg havde jo ikke endnu fyldt femten Aar, da vi bleve forlovede. Det maatte jeg tidt nok høre, at jeg var et Barn; det sagde jo hans Onkel, da han var vred og ikke vilde give os sit Samtykke. Hvad vil du med det Barn? sagde han — det fattige Barn, tilføiede han, den haardhjertede Mand! Hvor takker jeg dig, min Conrad! Du var trofast og mandig, og Onkel blev god og gav efter." Under denne Monolog ordnede Hanne for Speilet sine rige Haarfletninger. „Mit Haar er ogsaa blevet mørkere; da Conrad reiste, var det ganske guult og glindsede som Guld. Nu er det — jeg veed ikke hvad Couleur jeg skal sige, det har; rigtig blond er det ikke, bruunt just ikke heller, det glindser dog smukt endnu, og" ... tilføiede hun undseelig, men dog smilende og glad, idet hun betragtede sit nydelige Ansigt: „Jeg synes dog ... jeg troer dog, at jeg er blevet noget kjønnere. Det haaber jeg vist, at Conrad vil finde; han vil sige: „„Min lille Hanne! hvor du er bleven stor og smuk, men du er dog den Samme, og jeg er ogsaa den Samme."" O Gud! jeg er altfor lykkelig! Hvordan skal jeg bære min Lyksalighed!"

Hanne blev afbrudt i dette Øieblik ved Lyden af en

Vogn, som rullede ind i Gaarden. Hendes Hjerte slog hæftigt. „Det skulde dog vel ikke allerede være Conrad?" Hun fløi ned ad Trappen og saae ikke Conrad, men den ovennævnte Onkel, Præstens Broder, Agent Valberg, Eier af en stor Klædefabrik, som laae en Miilsvei fra Broderens Præstegaard. Agenten, en undersætsig Mand mellem Halvhundrede og Treds, med et jovialt, af Sundhed og Tilfredshed straalende Ansigt, steg med noget besværlig Gang ud af sin ziirlige Wienervogn, og blev hjulpen ud af Vognen og ført ind i Huset af Præsten og hans Kone med en Venlighed og Opmærksomhed, der næsten lignede Ærbødighed. „Naa kjære Venner!" sagde Agenten, „jeg kommer for at melde mig selv og endnu en Gjæst til imorgen. Jeg haaber, han er velkommen! Her er Brev fra Hamborg. Nu er det vist, at iaften kommer vor Dreng til Kjøbenhavn, og imorgen har vi ham her. I tage det dog ikke fortrydelig op, at jeg kalder ham vor Dreng? Han er jo rigtignok langt fra at være Dreng. Han er syv og tyve Aar, i Alder og i Forstand er han saagu hundrede Aar; heller ikke er han jo min Dreng eller Søn" ... „Jo, jo! han er ogsaa din Søn," raabte afbrydende begge Forældrene, og Præsten sagde rørt, idet han trykkede Agentens Haand: „O kjære Broder! Vi Forældre kan jo aldrig takke dig nok for hvad du har gjort for vor Søn. Du har været ham en sand Fader, og Gud veed, hvorledes Conrads Skjæbne var bleven uden din Godhed. En theologisk Student har jo vidtløftige Udsigter til et taaleligt Levebrød. Mine Kaar ere knappe, min ældste Søn Ludvig, som kun er eet Aar ældre end Conrad, var allerede saa

langt forud for ham i Studeringerne, at de ikke burde afbrydes, og det begyndte ret at blive mig svært at holde to Sønner ved Universitetet i Kjøbenhavn, skjøndt Ludvig begyndte noget at hjelpe sig selv ved Informationer, men Conrad" ... „Men," afbrød Agenten fornøiet, „saa kom jeg og sagde: Lad mig faae Fyren, min egen Gudsøn, han er kaldt op efter mig og slægter mig paa; der er Liv og Kraft i ham, han skal ikke sidde og blive krum og sløv over græske og latinske og theologiske Bøger; han skal lægge sig efter Mathematik, levende Sprog, Naturvidenskaber. Det veed man hvad er, det Andet veed man sgu ikke. Han skal ud i Guds frie Natur, i den vide Verden, og derpaa komme hjem med Erfaring og med Ære og blive en dygtig Fabrikherre, medens jeg lever, og arve Rub og Stub, naar jeg døer. Og er det ikke gaaet som jeg vilde? Har jeg ikke kostet ordenlig paa hans Lærdom? Var han ikke flittig og brav? Og kommer han ikke hjem med Ære? Den kjære Dreng! Med stor Ære kommer han hjem! I veed, at han har skrevet en Afhandling om de forskjellige Landes Industrie, som han er bleven rost for af de dygtigste Mænd baade i London og Paris, og hvorfor han er bleven optaget i ærefulde Selskaber og Foreninger baade i Tydskland og Frankrig. Men det er ikke Alt; her er endnu noget Nyt, som ikke er at foragte. Her skal I høre en Skrivelse, som jeg fik igaar." Derpaa skred Agenten til Læsningen af et Brev. Det var fra en engelsk Fabrikherre, som af Conrads Breve var Familien velbekjendt. Dette Brev var skrevet paa Engelsk, og kun med megen Stammen og mange Pauser lykkedes det endelig Agenten at gjøre

sit med det engelske Sprog ubekjendte Auditorium bekjendt med det Væsenligste af Indholdet, som bestod i varme Lovtaler over Conrad, der i et langt Tidsrum havde opholdt sig hos denne Fabrikeier og under hans langvarige Sygdom forestaaet og forbedret hans Fabrik; han lykønskede Agenten til denne fortræffelige unge Mand, der skulde udgjøre hans ældre Dages Trøst og Støtte, tilføiende, at Dette var en Lykke, han for sin Deel havde haabet selv at opnaae ved at knytte et Baand, der var hans høieste Ønske, nemlig ved at forene sin elskværdige og rige Broderdatter med sin unge Ven. Men da ældre Pligter og Forhold bandt Conrad, saa ærede han den Retskaffenhed, han ogsaa ved denne Leilighed havde lagt for Dagen. Med Ønsker om, paa nogen anden Maade at kunne tjene den værdige unge Mand, endte nu dette Brev. Et Postscriptum meldte desuden, at en (som Brevet udtrykte sig) ringe Brudegave til Conrad og hans Forlovede, bestaaende af en Kasse med endeel Sølvtøi, var afgaaet med Skibsleilighed, under Adresse til Agenten.

Ved den sidste Deel af denne Oplæsning rødmede den stakkels Hanne og vendte sig bort for at skjule sin Forvirring. „Ja min gode Hanne!“ sagde Agenten, medens han omhyggelig sammenfoldede Brevet og lagde det i sin Brevtaske: „Du kan sige, at du er lykkelig.“ Han trak Hanne hen til sig og klappede hende paa Kinden. „Ja ja, min Pige! Du har vel mangengang tænkt, at din Onkel Agenten var en slem Mand; men Herregud! seer du! Conrad er jo, som hans egne Forældre maae tilstaae, saa godt som min egen Søn; jeg maatte nok med min Verdenskundskab indsee, at han kunde gjøre en

stor Lykke i Giftermaal, hvilket nu ogsaa viser sig, at han havde kunnet, dersom han havde været fri og frank. Men du er et godt Barn og skal være mig hjertelig velkommen i mit Huus som min Datter. Jeg vil, at I skal have Bryllup om et Par Maaneders Tid. Jeg har ladet indrette Værelser til jer. Hele den ene Fløi i min Gaard, den er næsten istand. Jeg har havt Haandværksfolk der, og kjøbt Meubler. Ja det har kostet! men I skal see, jeg har Smag. Naar Alting er færdigt, saa skal I komme og see det. Som sagt, lille Hanne! du kan sige, at du er lykkelig." Hanne bøiede sig taus og kyssede Onklens Haand med et Udtryk i sit Ansigt, der ikke syntes at sige: jeg er lykkelig. Agenten henvendte sig nu til Forældrene og sagde: „Conrad har alt for længe siden tilskrevet mig om Udvidelser og Forbedringer af Fabriken, men jeg har ikke bestemt taget min Beslutning i saa Henseende; jeg maa tale med ham først, hans Mening er mig ikke saa ganske klar. Det er ikke saadan at forstaae, som om jeg ikke var den Mand, der var gaaet frem med Tiderne, og yndede Forbedringer. Nei min Mester ved Fabriken, min gamle Olsen, han siger tidt: „„Herren er klog baade paa det Nye og det Gamle, derfor holder han ikke af Forandringer."" Men jeg holder nok af gode Forandringer, men vor Conrads synes mig noget kostbare. Men som sagt: vi skal høre hvad han siger, og vælge det Bedste."

Agenten tog snart bort, og neppe var hans Vogn rullet ud af Gaarden, før Præstekonen greb Hanne i sine Arme og raabte: „Ja min Hanne! du er lykkelig! hvilken Pige har en saadan Brudgom? Min Conrad er deilig

og æret og herlig, som ingen Anden i Verden. Jeg veed vist, at han bliver til noget Stort, for Natten, efterat jeg havde født ham, laae jeg og saae ham ligge i sin Vugge med et Skin om Hovedet, ligesom man kan see en Glorie. Ja, Fader og jeg og du og hans Broder maae være stolte af ham." Den gamle Præst rystede paa Hovedet og sagde: „Nei Moder! takke Gud for ham, det ville vi, men stolt, det er nu saadan et fælt Ord."

Ludvig, den ældste Søn, en theologisk Candidat, der som Huuslærer opholdt sig paa den nærliggende Herregaard, traadte i dette Øieblik ind i Stuen, og idet han hilste sine Forældre, gjentog han Faderens sidste Ord: „Stolt er et fælt Ord! Ja deri har du Ret, kjære Fader!" Moderen vendte sig til ham og sagde kort, uden at slippe Hannes Haand: „Vi tale om din Broder; jeg siger, vi maae være stolte af ham." Derpaa vendte hun sig igjen til Hanne og sagde: „Hør, lille Hanne! Skjønner du ogsaa paa din Conrads Troskab? paa at han for din Skyld har afstaaet en deilig, elskværdig og rig Brud? O min Pige! Jeg lovede min bedste Veninde, din salig Moder, paa hendes Dødsseng, at antage mig dig som mit eget Barn, og jeg har ærlig holdt Ord, men naar du staaer Brud ved min Conrads Side, saa giver jeg dig rigtignok en Gave, der er Tak værd." Hanne tog hendes Haand og kyssede den: „Kjære Moder! Jeg har ikke Ord for at takke dig, som jeg vilde og burde; men vær vis paa, at jeg føler hvad du har gjort for mig stakkels fader- og moderløse Barn, og at jeg veed, at din og Faders Godhed imod mig er Mere end jeg eller

Nogen formaaer ret at paaskjønne." Ved disse Ord kyssede Hanne nok engang Madame Valbergs Haand og ilede ud af Værelset for at skjule sine frembrydende Taarer.

Præsten gik ind i sit Studerekammer, og da Ludvig og hans Moder bleve ene, opstod en lille Pause. Endelig sagde Ludvig: „Hanne gik bedrøvet bort. Hvad var dog Det, som Moder sagde til hende?" Madame Valberg fortalte nu meget fornøiet og meget udførligt den hele foregaaende Scene med Onklen, og endte med at sige: „Du seer altsaa selv, at Hanne ikke havde Grund til Bedrøvelse, men at hun tvertimod burde springe til Skyerne af Glæde." „Nei kjære Moder!" svarede Ludvig, „jeg kan derimod indsee, at alt Dette maa saare den stakkels Pige. Er det ikke som man vilde give hende at forstaae, at den Lykke at blive Conrads Kone var for stor for hende? Hvorfor skal der nu igjen tales om den Engellænderinde? For et Aars Tid siden, da Conrad i et af sine Breve omtalte den Gunst, han havde vundet hos denne Dame, blev Hanne meget ilde tilmode, det veed jeg godt, thi det var mig, som det endelig lykkedes at berolige hende. Den Sag var siden ganske glemt. Men nu kommer den forfængelige Onkel og gjør Væsen af den Ting og giver den en vis Høitidelighed og Alvor, som den ikke havde tilforn. Maa Hanne ikke falde paa den Tanke, at hun staaer iveien for sin Forlovedes Lykke?" „Men," svarede Moderen, „det gjør hun jo virkelig ogsaa paa en Maade. Conrads Troskab bør dog paaskjønnes." Ludvig loe. „Veed du hvad, Moder! En af mine kjøbenhavnske Bekjendte, Artillerie-Capitain Mohr

besøgte mig forleden herude paa Gaarden. Han kommer lige fra England og har havt sin Gang i Fabrikør Lightnings Huus og truffet Conrad der. Han siger, at den omtalte Broderdatter, som er der i Huset, er mere styg end smuk, umaneerlig stiv og kold, og at Conrad slet ikke kunde lide hende. Du seer altsaa, at Fristelsen har været let at bestaae for ham, og at Troskabens Dyd ikke var værd at omtales." „Du siger alt Dette ordenlig ganske spydigt." „Ja jeg tilstaaer, at jeg ikke kan lide, at Conrad i sine Breve har berørt denne Sag. Det synes mig udelicat baade imod Hanne og Miss Lightning. Var det intet Offer, han gjorde sin Forlovede, saa var der jo Intet at tale om, og var det et Offer, saa burde han jo endnu mindre tale derom." Madame Valberg svarede med en fortrydelig Mine: „Det klæder dig kun ilde at ville kaste Skygge paa din Broders Handlemaade. Man kunde let falde paa, at du var misundelig over hans Hæder og Fortjenester." „Nei Moder! Det mener du ikke. Du veed meget godt, at min Broder og jeg altid have levet i god Forstaaelse. Misunde ham! Hvor kunde det falde mig ind? Enhver af os kan være god for sig; vi gaae ikke hinanden iveien i nogen Henseende." „Ja Ludvig, det skal du ikke rose dig af for mig. Jeg veed bedst, at du fra Lille af har været skinsyg paa ham og meent, at Fader og jeg holdt meest af ham og satte dig tilside." „Det er sandt," sagde Ludvig med en veemodig Mine: „Denne Omstændighed har vistnok mangengang forbittret min Barndom, men de mange Aar jeg har været ude af det fædrene Huus, de Aar jeg har levet med min Broder i Kjøbenhavn og her hjemme i vore Ferietider,

have ganske udslukket denne Følelse og disse Erindringer, og jeg maa undres over, at min Moder selv vil kalde dem tilbage. Men lad nu den Fugl flyve. Jeg maa opsøge Hanne, jeg har Noget at tale med hende om."

Nede i Havens meest afsides Gang fandt Ludvig endelig den søsterlige Veninde. Han tog hendes Haand, lagde den i sin Arm, saae hende kjærligt ind i Ansigtet, og medens han førte hende frem og tilbage i den tætte Allee, gjennem hvis Træer den dalende Sol kastede sine røde Straaler, beklagede han mildt hendes forgrædte Øine, og nævnede ligefrem og fortroligt, at Grunden til hendes Stemning var ham vel bekjendt. „Men kjære Hanne!" tilføiede han, „hvad vil du bryde dig om hvad Onkel siger? Og hvad Moder angaaer, saa er det jo baade naturligt og tilgiveligt, at hun med sin livlige Natur, bunden til et eensomt Liv og ubekjendt med Verden, er forfalden til nogen Overspændthed, og gjør stort Væsen af ganske simple Ting. Der er jo intet naturligere end at Conrad afslaaer en Piges Haand, som han ikke elsker, da han har en anden Pige herhjemme, som han fra sin første Ungdom har elsket. Jeg veed gjennem en Ven, som kjender Miss Lightning, at Conrad aldrig har kunnet lide hende, og at hun i ingen Henseende kan lignes ved dig i personlige Fortrin. Hvo veed desuden bedre end jeg, hvor inderlig Conrad har elsket dig? I de sidste Aar vi i Kjøbenhavn tilbragte sammen, medens Onkel lod ham oplære til hans nye Bestemmelse, havde han ingen anden Tanke, end at blive færdig med sine Studeringer for at komme ud paa Fabriken, og da han kom derud, tog han jo hvert Øieblik iagt for at fare herhjem i Præstegaarden.

Han skrev til mig: „„Mit lille Qvistkammer er Himmerig for mig: jeg lever kun de Dage, og jeg drømmer kun sødt i de Nætter, som jeg tilbringer der.““ „Kjære Ludvig,“ sagde Hanne, „dine Ord ere saa vederqvægende! Ak, det er ogsaa langt fra, Gud skee Lov! meget langt fra, at jeg tvivler paa min Conrads Trofasthed, men mangengang, naar de Andre tale om ham, saa føler jeg mig saa ringe ved Siden af ham, saa tænker jeg, at jeg er ham uværdig, at han fortjente en Pige, der var glimrende ved Skjønhed og Talenter og Rigdom, ikke, saaledes som jeg, opvoxet i Enfoldighed og Stilhed, ubetydelig og fattig.“ „Kjære Hanne! Tal dog ikke saaledes! Hvilken Mand skulde ønske sig en bedre Brud end vor smukke, gode, elskværdige Hanne?“ „Ak Ludvig! du veed det selv bedre, du som altid har været mig en tro Ven, en kjærlig Broder, du som har været saa god at ville oplære og danne mig, du veed selv, at din anden Elev, Francisca, skjøndt hun var et Aar yngre end jeg, altid gik mig forbi. Naar jeg kom op paa Herregaarden, til vore Læsetimer, saa havde Francisca for det meste først for en Time siden begyndt paa sin Stiil eller sine Lectier, medens jeg hele Dagen havde arbeidet med min Deel, og dog var hendes langt bedre end min. Det sagde du selv saa ofte. Du kaldte mig en lille Tosse.“ „Det var ikke saaledes meent, kjære Hanne! Du havde ikke synderligt Sprogtalent, men du erstattede denne Mangel ved en klar Opfatning, en dyb Følelse af alt Skjønt og Poetisk. Ikke i alle vore Læretimer kaldte jeg dig en lille Tosse. O tilgiv mig, at jeg nogensinde kaldte dig saaledes! Men lad os nu ikke ved unyttige Bekymringer fordærve os

den store Glæde af Conrads Hjemkomst. Jeg vilde ogsaa gjerne bidrage lidt til vor Fest i denne Anledning. Jeg har bragt et Dusin Flasker af en meget kostelig Viin, som Etatsraad Kulman var saa god at sende op paa mit Værelse i Foraaret, da jeg havde havt Feber, og som han bestemte til min Frokost; men jeg har ikke gjort Brug af hans Godhed og bringer dem herved. Kurven, hvori Flaskerne ere indpakkede, staaer endnu i Vognen, hvori jeg er kommen. Jeg er kjørt den Smule Vei for det Sammes Skyld. Kjolen til Moder har jeg ogsaa med i Vognskrinet. Francisca — som du nok veed, er kommen hjem iaftes — havde den med fra Kjøbenhavn; hun har besørget den, og den skal være ganske efter Ønske. Vil du nu komme med mig til Vognen og tage imod den og Vinen og gjemme begge Dele til imorgen!" „Ja gjerne, kjære Ludvig! du er saa god, og har altid de tusinde smaa Opmærksomheder for os herhjemme. Ja jeg vil skjule begge dine Foræringer, og imorgen vil jeg overraske Fader med Vinen. Naar jeg dækker Bordet, sætter jeg ganske stille nogle Flasker paa Bordet, og Kjolen hænger jeg ganske taus i Moders Skab. Paa Søndag ere vi jo alle budne op til Etatsraadens paa Herregaarden. Naar Moder da vil klæde sig paa for at gaae i Kirke, og vil tage sin gamle Merinos Kjole frem, og med et Suk vil sige som hun pleier: „„Jeg maa da evig trække i den gamle Adriene,"" saa finder hun den smukke Silke-kjole, og i den skal hun vise sig for Conrad. Tro mig, det vil glæde hende!"

Under denne Replik var Hanne fulgt med Ludvig til Vognen. Ganske hemmelig bragte de Kurven og Pakken

op paa et Kammer i Qvisten. Idet de nu gik forbi Conrads Værelse, aabnede Hanne Døren og sagde: „Du maa dog see herind. O hvor smukt!“ udbrød hun i det Samme: „Solen skinner endnu og farver Alting herinde med et purpurrødt Skjær.“ Ludvig stod midt paa Gulvet og vendte sig med hjertelig Velbehag til alle Sider af det lille Værelse. Endelig sagde han: „Hvilken uforklarlig Fortryllelse er dog udbredt over dette simple Kammer! I Sandhed, kjære Hanne! Du har forstaaet at berede din Ven et sandt Hjem, et Tilflugtsted mod ondt Lune, mod Uro og Mismod, netop hvad et eget Værelse skal være, saa roligt, saa indtagende for Øiet og for Meer end Øiet, thi alt Dette har du med Kjærligheds Haand beredt for ham, i lang Tid arbeidet paa med Glæde og Ømhed. Disse utallige Blomster, som du med saa megen Smag har syet og dannet i saadanne Krandse og Grupper, hvis Lige Virkeligheden neppe kunde tilveiebringe, de ere ligesaa mange smaa søde Kjærlighedsbreve, fulde af Længsel og Haab. Disse lysegrønne Vægge, disse Gardiner, der ligne en rosenrød Sky, alt Dette sætter Sjælen, endogsaa uden at man tænker derpaa, uden at man betragter hver Deel, i en rolig, behagelig Stemning, og trøster, som alle skjønne Kunster.“ „Kunster?“ gjentog Hanne: „Ja Gud hjelpe os! Kunsten har her kun lidt at gjøre.“ „Nei deri feiler du, kjære Veninde! En saadan Skjønhedssands, en saadan Gratie, som her aabenbarer sig, maa visselig regnes til de skjønne Kunster. Det er dette Hele, som er et lille Kunstværk. Dette tilforn saa fattige Kammer, hvor er det nu forvandlet, hvor rigt, hvor prægtigt i mine Øine, midt i sin yndige Simpelhed og

Indskrænkning! Man bliver glad ved at træde herind. Hvor vil Conrad forundre og glæde sig herover!" Hannes Kinder blussede af Fornøielse. „Hvor du forstaaer at oplive mit Mod, at hæve en stakkels Pige i hendes egne Øine! sagde hun: „Ak, jeg trænger ret til Ord, som dine!" Ludvig traadte nærmere til det før omtalte Kobberstykke paa Væggen. „Abelard og Eloise!" udbrød han: „Hvorfor, lille Hanne, har du netop valgt dette Kobber?" „Jeg har ikke valgt det. Da jeg i Vinter var i Besøg hos din Tante i Kjøbenhavn, fik hun dette Stykke i Foræring. Hun kunde ikke lide det, men da jeg fandt det smukt, gav hun mig det. Synes du ikke om det? Jeg holder meget af det. See hvilket Udtryk i Physiognomierne! See den knælende Abelard, og Eloise som bøier sig ned mod ham, hvorledes de see paa hinanden! og hele Omgivelsen, dette Bord med Bøger og Globus, denne dunkle Baggrund, det gothiske Værelse med sit høie, runde Vindue, det Hele synes mig saa hyggeligt .... Du svarer ikke, du bliver jo reent til Steen over det Billede." Ludvig foer med Haanden over Ansigtet. „Jeg tænkte paa," .... sagde han: „Den stakkels Abelard! .... I Sandhed! den Stilling, at være en saadan Piges Lærer, er altfor vanskelig; det er formasteligt, det er utilladeligt at lede sig selv i en saadan Fristelse." Hanne saae alvorligt paa ham. Ludvig smiilte og søgte at give Samtalen en anden Vending. „Kjender du," spurgte han, „denne Historie om Abelard og Eloise?" „Jeg veed blot," svarede Hanne, „at de vare Elskende som bleve adskilte af deres Paarørende, at Eloise blev sat i Kloster, og at hun som Nonne vedblev at begræde og elske sin fordums Lærer." Ludvig

blev staaende foran Billedet i dybe Tanker. Hanne tog hans Haand. „Hør Ludvig! Jeg kjender en Pige, om hvem jeg sikkert veed, at hun ikke har ophørt at elske sin fordums Lærer.“ Ludvig foer sammen, Hanne vedblev: „Helligholder ikke baade du og jeg imorgen en dobbelt Fest? Francisca kom iaftes, og Conrad kommer imorgen.“ „Ak bedste Hanne! Du veed ikke hvad du siger.“ „Jo jeg veed vist, at Francisca elsker dig. Aftenen inden hun reiste, var hun her. Vi gik i Haven sammen. Hun græd, jeg var ogsaa bedrøvet, men jeg vilde dog gjerne trøste hende, og talte om de mange Fornøielser og Herligheder i Kjøbenhavn i den rige Cousines Huus. Men hun blev kun mere bedrøvet og sagde: „„Om der ogsaa var al den Herlighed, som findes i den hele Verden, saa er den ikke saameget værd, som een af de Timer, vi have siddet sammen og læst og talt med Ludvig Valberg.““ Ak Ludvig! fortæl mig dog om Francisca! Er hun endnu ligesaa smuk, ligesaa lystig og ligesaa god?“ „Ligesaa smuk? Ja endnu langt smukkere, hun er deilig. Ligesaa lystig? Nei! det troer jeg ikke. Ligesaa god? Ja det er hun vel, men hun er dog ikke den Samme. Halvandet Aars Ophold i Kjøbenhavn i et fornemt og rigt Huus har dog nok lært hende, at denne Verdens Herlighed er mere værd end vore stille Læretimer.“ „Nei du gjør hende Uret. Det er dig som ikke er den Samme. Veed du vel, at i det Brev du selv bragte mig fra hende, da du for en tre Maaneders Tid siden kom hjem fra Kjøbenhavn, deri skrev hun ret sørgmodigt i Anledning af den gamle Spøg om Fiirkløveren, som vi bleve kaldte — du, Francisca, Eduard og jeg, forbi vi læste sammen og

ofte spadserede sammen: „„Fiirkløveren,““ skrev hun, „„betyder ikke længere Lykke; den kan idethøieste blive en almindelig Trekløver, thi det bedste Blad synes at ville unddrage sig denne Forening.““ Ludvig saae taus paa Hanne med et veemodigt Smiil; endelig sagde han: „Jeg veed dog heller ikke, hvad der skulde afholde mig fra at udøse hele min Sjæl i dit trofaste søsterlige Hjerte.“ Hanne rakte ham Haanden og nødte ham til at sætte sig ned hos hende. Ludvig vedblev: „Dersom Francisca har fundet mig kold og tilbageholden ved vort Møde i Kjøbenhavn, da var mit Udvortes kun Virkningen af en tilkæmpet Selvbeherskelse. Du kan nok begribe, kjære Hanne, at jeg ikke ustraffet har levet saalænge ved Franciscas Side, og seet den yndige Pige udfolde sin Sjæls- og Legems-Skjønhed. Ja det vil opholde mit Mod saalænge jeg lever, at jeg vel veed, at jeg har været hendes unge Hjertes første, varme Kjærlighed. Men denne Lyksalighed maa ogsaa være mig Nok. Jeg vil ikke hykle; det smerter mig, at hendes Tilbøielighed for mig er bortdunstet i en større Omgivelse end den, hvori vi levede sammen. Saa svag er jeg, at der har været Øieblikke, da jeg har fortvivlet derover, men jeg haaber, at det er en Crisis, som jeg vil og skal overvinde.“ „Men hvorfor?“ indvendte Hanne: „Du tager feil! Francisca elsker dig vist endnu, og hendes Fader anseer dig som en Søn.“ „Ja saalænge jeg ikke gjør noget Skridt for virkelig at blive det.“ „Nei Ludvig! Du skulde hørt Alt hvad han endnu igaar sagde her i Huset til dine Forældre: „„Intet i Verden,““ sagde han, „„kan betale hvad jeg skylder denne fortræffelige unge Mand. Min Søn Eduard var

min største Sorg, han var doven, raa, uvidende og trodsig; nu er han ganske det Modsatte. I fire Aar har Deres brave Søn forvandlet ham, og min eneste Sorg er den, at naar Eduard til Efteraaret bliver Student og siden skal opholde sig i Kjøbenhavn, saa trues jeg med ogsaa at maatte give slip paa Deres Søn, i hvem jeg eier en kjær og fortrolig Ven."" Alt Dette sagde Etatsraaden Ord til andet." „Veed du, kjære Hanne, hvad han derimod har sagt til mig? Det er ingen Hemmelighed. Hans Formuestilstand har i de sidste Aar meget forværret sig, han søger en ny Prioritet i Godset, og den Capital han ønsker, er lovet ham af en rig Mand, hvis Søn frier til Francisca, og som desuden ikke vil fordre hendes Mødrene-Arv udbetalt, men lade den staae i Godset og nøies med Renten af disse 10,000 Rdlr., thi Mere eier hun ikke, foruden en lille Capital, som er anslaaet til hendes Udstyr og fastsat andensteds. See, Dette er Etatsraadens Plan, og han troer ikke, at den strider imod Franciscas egne Ønsker. Kammerjunker Malte er en artig ung Mand, jeg saae ham i Kjøbenhavn i Franciscas Cousines Huus." Hanne rystede paa Hovedet: „Jeg forstaaer ikke alt Dette. Etatsraaden kan vel gjøre Udvei til Penge paa anden Maade end ved at opoffre Francisca, thi hun elsker kun dig, det troer jeg vist. Du er jo bekjendt for din Duelighed, du kan jo haabe at faae et godt Præstekald, og saa er Franciscas Rentepenge en stor Hjelp." „Nei det var en daarlig Skjæbne for en Pige, der er vant til denne Verdens Luxus og Behageligheder. See paa vore Forældre! hvor tarveligt have de ikke maattet leve, hvor mangen Bekymring have

de ikke taalt for deres Udkomme? og dog er Faders Kald ikke af de sletteste. Nei jeg har altid foragtet den Mand, der kan nænne at paaføre en uskyldig Pige disse Ulykker, som hun ikke kjender, og som hun vilde undvige, om hun kjendte dem. Hvor kan man være indbildsk nok til at mene, at Ens dyrebare Person er en Skat, som erstatter ethvert andet Savn? hvor kan man, for at tilfredsstille sit eget egoistiske Ønske, have Hjerte til at nedtrykke et ungt livsglad Gemyt ved at udsætte det for daglige Næringssorger? Kjærligheden, siger man, maa være Ens Undskyldning. Men jeg siger: det er ikke Kjærlighed, ikke den Kjærlighed, som jeg føler. Og Franciscas Fader, der virkelig har mig kjær og agter mig, skulde jeg staae ham iveien i hans Bestræbelser for at sikkre sin Søns Skjæbne, den Søn, som er betroet til min Veiledning? Jeg, hvis Kald det skal være at lære Andre at kæmpe mod Fristelserne, skulde ikke mit eget Liv være reent?"

Hanne vilde endnu gjøre nogle Indvendinger, men i dette Øieblik aabnede Madame Valberg Døren og sagde: „I To sidde her i Mørke, medens jeg gaaer og leder efter Hanne, for at hun skulde tage min Plads i Kjøkkenet, medens jeg var borte. Ak du gode Gud! jeg har saa travlt til den Dag imorgen, og saa maatte jeg lade Alting staae og gaae ind til Fader ..... Nei bliv ikke bange! han fattes Intet, men han kaldte mig ind for at læse Noget for mig af den Prækken, han studerer paa til paa Søndag. Det skulde I have hørt! I gjør Jer intet Begreb om hvor det er deiligt! han taler om Conrads Hjemkomst, det har han ganske kunstigt faaet ind i Prækenen.

Det er slemt, at det er blevet saa sildigt; nu maae vi gaae tilbords og der bliver ikke Tid til at han kan forelæse Prækenen nok engang. Du, Ludvig, kunde ellers havt godt af at høre den deilige Tale." Ludvig svarede Intet, men fulgte ned med Moderen, idet han bag ved hende rakte Hanne sin Haand, som hun trykkede i begge sine smaa Hænder, idet hun venligt nikkede til ham med et Smiil, der syntes at sige: Din gode Stjerne staaer høiere paa Himlen end du tænker.

Tidlig næste Morgen vare Alle i Bevægelse i Præstegaarden. Alle Værelser skinnede af Polering og sneehvide Vinduesgardiner. Allevegne stode friske Blomster, Middagsbordet var allerede dækket i Storstuen, og, skjøndt man ikke med Rimelighed kunde vente den kjære Gjæst før til en sildig Middagstime, blev dog et ziirligt Frokostbord tilberedet i Havestuen, for det Tilfælde, at han kunde indtræffe tidligere. Nu var Alting færdigt; man klædte sig om og mødtes nu i Havestuen, hvor man med Behag mønstrede hinandens Paaklædning. Præsten havde faaet en ny Frakke, Præstekonen en ny pyntelig Kappe med smukke Baand. Hanne var ubeskrivelig indtagende i sin simple sneehvide Kjole, med de blanke lysebrune Haar, adskilte og glat liggende over den hvide Pande, medens to smaa Lokker ligesom stjal sig frem for at kysse de jomfruelige Kinder; de rige Fletninger bedækkede kredsformigt Baghovedet, en Mode, der vil overleve alle nyere, ligesom Antikerne, af hvilke yngre Tiders Skjønne have lært den. De gode Pleieforældre betragtede hende med Behag, de toge hende imellem sig og kyssede hende. „Kjære Moder!" sagde Hanne, „hvor den Kappe klæder

dig godt, hvor du er smuk endnu og hvor du seer ung ud! der skulde Ingen troe, at du var Moder til Ludvig og Conrad." Skjøndt Madame Valberg var langt fra at gjøre Fordring paa Ungdom og Skjønhed, hørte hun dog disse Ord med megen Fornøielse. „Ja!" sagde Præsten, „Moder er nok værd at see paa. Da jeg første Gang saae hende, var hun den smukkeste Jomfru i mange Miles Omkreds. Husker du det, Moder? Det var ved et Høstgilde hos min gamle Præst, hos hvem jeg var Huuslærer. Jeg var klædt paa Moden i ganske nye Klæder, og var dengang munter og frisk tilmode. Det gik lystigt til! hvor vi dandsede og svingede os!" Den aldrende Mand gjorde ved disse Ord adskillige Pas og dreiede sig syngende rundt paa Gulvet. Præstekonen loe, og Hanne begyndte ogsaa let som en Gazelle at svæve dandsende over Gulvet. Med Eet blev denne lystige Pas de deux til en Pas de trois, idet en Tredie som et glimrende Meteor fløi ind imellem de Dandsende og med kunstige lette Spring, ledsagede af høie klare Toner, hvirvlede sig imellem dem som en broget Sommerfugl. „Francisca!" raabte de Andre og greb nogle Gange forgjæves efter den Flygtige, der pludselig standsede, hilsede venlig til Præstefolkene og kastede sig derpaa i Hannes Arme og saae hende ind i Ansigtet med de store dunkle Øine, medens den lille Mund loe og viste de yndigste Smilehuller og Tændernes Perlerader.

Hanne græd af Glæde over at gjensee den saalænge savnede Veninde; baade hun og Pleieforældrene vare overraskede af Franciscas forskjønnede Udseende og Holdning. Man glædede sig, man loe, man talte i Munden

paa hinanden. Den nye Gjæst maatte tage Plads ved det for Conrad dækkede Frokostbord, og medens Præstekonen og Hanne inderlig fornøiede sig over den unge Veninides friske Appetit og den Hjertelighed, hvormed hun gjengjældte deres Venskab og hilste hvert Stykke af Bordets Inventarium som en gammel, kjær Bekjendt, begyndte man paa begge Sider at gjøre Regnskab for den Tid, man havde levet adskilt. „Jeg har levet meget fornøieligt i Kjøbenhavn," sagde Francisca: „Min Cousines Huus er et prægtigt Huus, og hun selv en net Kone, men jeg har dog ofte længtes efter mit gamle Hjem, og hver Gang Fader var i Kjøbenhavn, bad jeg om at maatte følge herhjem med ham, idetmindste i et Besøg; men min Cousine vilde nødig tillade det, og Fader vilde heller ikke, at jeg maatte forsømme de Timer i Musik og mange andre saadanne skjønne Kunster, som han betalte for mig." „Ja!" sagde Hanne, „du skal da ogsaa være bleven saa talentfuld og have lært saamange gode Ting." „Nei! det Bedste, jeg har lært, er Det, at jeg slet ingen Ting kan tilgavns; og den Lærdom er altid meget værd." Præstekonen sagde: „Du sang og spillede jo allerede saa deiligt inden din kjøbenhavnske Reise." „Ja!" tilføiede Hanne, „jeg har mangengang savnet din Musik." „Naar jeg ved den," svarede Francisca, „kan fornøie saa velvillige Venner og mig selv, saa er det jo allerede Meget. Musiken er en saa velgjørende Kunst, at endogsaa en ufuldkommen Udførelse af en simpel Melodie, ja ofte enkelte Toner kan gaae til Hjertet; og derved, synes mig, adskiller Musik sig fra de andre Kunster, som ikke saa let kunne tilfredsstille os."

Da Francisca vilde gaae hjem, fulgte Hanne hende paa Veien, og medens de unge Veninder nu Arm i Arm vandrede sammen, talte Hanne med straalende Øine om den Lyksalighed, som hun ventede, at denne Dag vilde bringe hende. Francisca hørte paa hende med Deeltagelse, men alvorlig og taus. „Kjender du ikke min Conrad?“ spurgte Hanne: „Kan du ikke erindre at have seet ham?“ „Nei!“ svarede Francisca, „hvor skulde jeg have seet ham? Vi flyttede jo først her til Egnen i de samme Dage han reiste bort.“ „Han er smuk,“ vedblev Hanne, „han ligner Ludvig. Er det ikke godt?“ tilføiede hun med et skalkagtig Smiil. „Jo,“ svarede Francisca kort. Efter et lille Ophold sagde hun, idet hun trykkede Hannes Arm i sin: „Gid han til din Lykke maa ligne sin Broder i Alt, kun ikke i Stolthed.“ „Hvad siger du? Er Ludvig stolt? Hvem er mildere, mere velgjørende i Omgang end han?“ „Mild, ædel, klog, Alt hvad du vil af Godt og Herligt, men stolt, af sit Herredømme over sig selv og Andre.“ „Ak Francisca! han elsker dig, det veed jeg.“ „Nei det veed jeg bedre, det er ikke at elske. Hvorfor skulde jeg forstille mig for dig, min kjære Hanne? Ere vi ikke som Søstre? Jeg har aldrig havt nogen anden og forlanger ingen anden. Jeg skammer mig ikke ved at tilstaae, at jeg har elsket Ludvig Balberg, og jeg skammer mig heller ikke ved at tilstaae, at jeg ikke elsker ham længere. Seer du, da jeg sidst vandrede saaledes med dig, da var jeg et Barn; mit Hjerte var færdigt at briste ved Tanken om at leve langt fra ham, og skjøndt det meget Nye og Behagelige i Kjøbenhavn tiltrak og trøstede mig, vendte dog min hele Sjæl altid tilbage til disse

Steder, og Alt hvad jeg saae eller hørte af Skjønt og Elskværdigt, forenede sig bestandig med hans Billede. Da jeg i forrige Vinter fik Efterretning om at han kom i Besøg til Kjøbenhavn, da blev jeg tilmode — omtrent som du er idag. Den Aften jeg ventede ham, pyntede jeg mig. Og Alting i Huset, paa Gaden, ja hele Byen syntes mig at have antaget et festligt Udseende; mit Hjerte slog omkaps med Perpendikelen i Uhret. Endelig kom han; høflig, venlig, forbindtlig, om du saa vil, men rolig, tilbageholden, nedladende sig til den unge Pige, der neppe vovede at see paa ham for ikke at forraade, hvor dybt denne fremmede og fornemme Tone krænkede hende. Et Lys opgik i min Sjæl; jeg følte det svælgende Dyb mellem hans Følelser og mine; ogsaa jeg har min Stolthed; den vaagnede og hjalp mig at vinde Seier over min barnagtige Lidenskab.“ Med Iver vilde Hanne forsvare den broderlige Ven, og uden at forraade, hvad han havde betroet hende, yttrede hun som sin egen Formodning de Betænkeligheder, som maatte opstaae i Ludvigs Sind og give ham Kraft til at gjøre Modstand mod sit eget Hjerte. Francisca afbrød hende: „Ak Forhold, Kaar! Passiar! Fattige Faar i Løvehud! gamle Psalmer, hvormed man synger Børn i Søvn! Er sand Kjærlighed da saa lidt værd, at den skal underordnes ethvert Hverdags-Hensyn?“ „Regner du hertil din Faders Ønsker?“ „Nei, ikke ganske, men, oprigtig talt, til et vist Punkt. Ak, kjære Hanne! Tænk paa hvad du selv har fortalt mig om dig og din Forlovede! Spørg dit eget Hjerte, der idag er saa opfyldt af Glæde. Vil du være tilfreds med Mindre end en Kjærlighed som din egen? Nei, Intet

er afskyeligere end denne lunkne Hengivenhed, som man giver Navn af Kjærlighed og tager tiltakke med og lover at lade sig nøie med hele Livet igjennem. „„Det er et passeligt Partie,““ siger man: „„En brav Mand, en smuk Pige; de ere som skabte for hinanden.““ Man siger ikke: „„De elske hinanden;““ det tænker man er en Bisag. En god Mand har sin Kone kjær, en god Kone elsker sin Mand, fordi han er hendes Mand. Det vil jeg ikke. Jeg vil ikke beruse mig i slet Viin. Den Mand, som jeg skal skjenke mit Hjerte, gjøre til Herre over min Skjæbne, han maa i mine Øine overgaae alle Andre, og af sin hele Sjæl skal han elske mig, eller jeg vil aldrig gifte mig. Jeg vil ikke sælge min Frihed uden til den høieste Priis. Jeg vil undvære Kjærlighed. Livet har jo mange andre Goder foruden den: Natur, Kunst, Venskab, tusinde uskyldige Glæder, tusinde høie og herlige Følelser; skulde de ikke være nok for en Sjæl, der forstaaer at nyde dem?“ „Kjære Francisca! Du er saa ung, saa smuk og elskværdig, og du er da ikke ufølsom for at behage.“ „Jo jeg er, dersom du ved at behage forstaaer at bevæge Mændenes Hjerter. Hvor lidt det betyder, det har jeg allerede lært. Jeg haber denne Skygge af Kjærligheden som et karikeret Portrait af en kjær Person. Dig vil jeg behage, min Nærmeste, ikke de Fremmede .... Men see, Hanne! En Vogn kommer der henne paa Landeveien, skulde det ikke være den, du venter?“ Hanne vendte sig hurtig til den Side, hvorfra Vognen kom. „Nei,“ sagde hun, „det er ikke Onkels Vogn, det er en Postvogn, og der sidder kun Een i den .... Men! I Sandhed! jeg synes dog .... O min Gud! jeg troer, det er Conrad.“

Hurtig foer de unge Piger fra hinanden. Francisca svang sig over Stenten ind i Skoven og ilede hjem ad Stien, medens Hanne af alle Kræfter løb tilbage gjennem Haven.

Vognen holdt allerede for Huusdøren; en smuk ung Mand i en fiin, modern Reisedragt var med eet Spring nede af den og omfavnede de glade Forældre, som begge paa eengang sluttede ham i deres Arme. Hanne fløi ind i Forstuen efter dem og greb med den ene Haand i hans Kjoleflig, idet hun med den anden Arm stræbte at omslynge ham: „Conrad!“ raabte hun, paa eengang smilende og med Taarer i Øinene. Conrad vendte sig, saae forundret paa hende, trykkede hende til sit Bryst og omfavnede paany sine Forældre. Ogsaa han havde Taarer i Øinene, men anstrengede sig for at skjule sin Bevægelse, og sagde leende: „Ja her har I mig! Her er jeg nu igjen i den gamle Præstegaard, der seer ud, som da jeg sidst havde den Ære at hilse paa den. Paa Fader og Moder er just heller ikke nogen synderlig Forandring at see i disse fem Aar; men Hanne! hvor du er bleven stor! du kunde jo gjerne tage Tjeneste i Livgarden tilfods; og du har ogsaa, synes mig, faaet et andet Ansigt. Saadan har jeg ikke tænkt mig dig. Jeg maa have glemt, hvordan du saae ud.“ Hanne blev yderlig forlegen, og sagde med blussende Kinder: „Kjære Conrad! dersom jeg er saa ulykkelig at være bleven en Anden end din forbums Hanne, saa er det kun mit Udvortes der er forandret.“ „Min bedste Pige!“ udbrød Conrad, og kyssede hendes Pande: „Du misforstaaer mig. Jeg finder, du er bleven smukkere, end da jeg saae dig sidst.“ Dersom Conrad vilde have udtalt sin sande Mening, saa havde han sagt: Jeg er

forbauset og fortryllet over din Skjønhed og Yndighed; saa indtagende var ikke det Billede, jeg havde i min Erindring. Disse Ord vilde have vederqvæget den beskedne Pige, der nu dog beholdt en Frygt for mindre at være efter den Elskedes Smag og høiere af Væxt, end smukt og qvindeligt var, hvilket forresten ingenlunde var Tilfældet, og desuden heller ikke Conrads Mening. Tvertimod var hele Hannes Figur og Udtrykket af hendes Person saa fiint og luftigt, at man snarere maatte ængstes ved den Forestilling, at et umildt Vindpust kunde tilintetgjøre saa spæd en Plante.

Efter de første Velkomsthilsener, spurgte Forældrene om Onklen, som havde lovet at ledsage den fælleds Yndling. „Kommer han ikke?“ spurgte de: „Hvorfor er han ikke med dig?“ „Fordi han er urimelig og naragtig“, svarede Conrad: „Jeg veed ikke, om han kommer eller ei. Jeg blev kjed af hans Brøvl, og saa tog jeg en Vogn og kjørte ene herud.“ Præstefolkene bleve urolige, og trængte ind paa Sønnen for at faae en nærmere Forklaring. „O min Gud!“ sagde han, „det er intet Andet end Brøvleri og Philisteri, som neppe er værdt at tale om. Onkel har jo selv ladet mig reise, paa det jeg skulde samle Erfaringer og Kundskaber, som kunde være til Nytte for hans Fabrikvæsen. Nu veed Gud, at man behøver ikke at reise langt for at lære, hvad jeg allerede indsaae, inden jeg reiste, at hans Fabrik og hvad dertil hører, ikke drives, men slæber sig ynkeligt frem, uden Kundskaber hos Dem, der forestaae den, uden Orden eller Liv. Gammel Slendrian er i den gamle Olsens Skikkelse den sande Fabrikmester, og om Onkel

selv vilde vi ikke engang tale, thi han forstaaer om muligt endnu Mindre deraf end det Fæ, den Olsen." De gode Præstefolk tabte Næse og Mund over denne Tale, og Præsten sagde: „Hvor du taler, min Søn! Min Broder er jo bekjendt for en dygtig og driftig Mand, og har i tredive Aar og længere drevet sin Fabrik saaledes, at han er bleven formuende." „Deri feiler du groveligen, kjære Fader! Den Formue, Onkel har, er en Rest af den Capital, som hans salig Kone bragte ham. Fabriken arvede han efter sin Svigerfader. Tiderne vare dengang anderledes end nu; den gav i mange Aar et taaleligt Udbytte, men dersom Onkel blot holdt ordenlige Bøger, saa vilde han see, at han allerede i mange Tider har snarere havt Tab end Fordeel af sit hele Væsen; men det veed han ikke engang selv." „Men", sagde Moderen, „hvorover er han da idag bleven fortrædelig?" „Over de nye Indretninger, som jeg med største Fornuft og Sagkundskab har iværksat. Jeg kan ikke forklare jer det, men store, gjennemgribende Forandringer vare nødvendige. Nye Maskiner, som drives ved Dampkraft, nogle faa Mennesker fra Udlandet, som ere vante til at haandtere dem og som have en anden Maade at arbeide paa, for at sætte dem igang og forestaae dem idetmindste indtil videre. Desuden ogsaa Faar af en bedre Race og behandlede paa en bedre Maade, for efterhaanden at faae en god Faareavl og Handel med Uld udbredt i Omegnen, saa man med Tiden kunde forskaffe sig selv idetmindste en Deel af den Uld, man forbruger. Flere slige Ting til Fabrikens og hele Egnens Flor har jeg bestilt fra England og Noget fra Frankrig. En Jordlod til

denne Faareavl var ogsaa nødvendig; om den har jeg skriftlig handlet med Onkels Nabo Sognefogden. Alt Dette kræver naturligviis store Omkostninger, og da jeg nu viser ham Beregningerne derover, og siger ham, at Alting er afgjort og om kort Tid kan ventes hertil, saa geraader han i et reent Raseri, og baade han og hans Olsen faae Berserkegang; saa recommanderede jeg mig." „Men Gud bevares!" raabte den forskrækkede Præst, „har du gjort alle de store Bekostninger uden at spørge din Onkel og uden at overlægge med ham, hvorledes de kan udredes?" „Nei, vist ikke; vi have jo vexlet Breve derom, men Onkels Breve ere saa confuse, at de kan forklares paa ti Maader; snart ophøier han min Dueligheed og giver mig Fuldmagt, snart vrøvler han Noget i en anden Tone. Hvad Pengene angaaer, saa kan han godt bestride de første Udgifter, og siden maa han søge at faae en Prioritet i sin betydelige Eiendom, som næsten er aldeles gjældfri. Der kan jo komme noget Stort ud af denne Fabrik, der har et saa udvidet Privilegium og saadanne locale Fordele, som kun yderst faa kunne rose sig af at besidde. Det er Altsammen meget fornuftigt udtænkt, og jeg har selv skrevet til Geheimeraad von Hjelm, som disponerer over store offentlige Midler, og har sendt ham min Plan til en ny Administration af Onkels Eiendomme og mine Beregninger derover. Jeg har gjort Alting, thi Onkel selv gjør Ingenting; han er i Grunden hverken meer eller mindre end en Nar." „Ak kjære Conrad!" udbrød Hanne med en bedrøvet Stemme: „Han er dog din Velgjører." „Velgjører?" gjentog Conrad med en forundret Mine: „Ja han har

ladet mig oplære og ladet mig reise, men det er jo til hans egen største Fordeel, naar han vil være fornuftig og lade sig lede af mine bedre Indsigter. Han har ingen Børn, Ingen, der kan tage sig af hans Forretninger, naar han selv ikke længere kan det. Ja egenlig har han da aldrig kunnet det." „Men", indvendte Hanne frygtsom, „seer du ikke dette Forhold fra en urigtig Side? Han har elsket dig, glædet sig over dig, det fortjener dog din Kjærlighed og Taknemmelighed." „Fortjene Kjærlighed! det lader sig ikke gjøre; thi Kjærlighed er Noget, som maa faaes for Intet, den kan ikke commanderes; men Taknemmelighed vil jeg derimod vise ham ved at gjøre ham Nytte og forøge hans Velstand og Tilfredshed, naar han vil tillade mig at gjøre det." „Men om han nu bryder med dig, hvad saa?" „Saa er det værst for ham selv; jeg kan finde mit Brød over hele Verden. Men lad os nu ikke tale om ham, lad os nu nyde vor Middagsmad i Ro og med Fornøielse." „Min Conrad har Ret", sagde Moderen, „han har altid Ret, Alt hvad han siger er viist, og klart som Dagen."

Man opsatte endnu at gaae tilbords indtil Ludvig kom, som man ventede. Imidlertid førte Moderen og Hanne Conrad op til hans Værelse og glædede sig Begge til den Overraskelse, der ventede ham ved Synet af dette. Men de bleve selv overraskede, da Conrad aldeles ikke syntes at lægge Mærke til Værelset, men uden at see til Høire eller Venstre, gik hen til Bordet, kastede sin Randsel paa det smukke Bordteppe og sin Kappe i Sofaen, uden at værdige nogen af Delene et Øiekast. Det saae ud, som om de skjønne Blomster

bleve knuste under Vægten af disse Sager. Efter et lille Ophold sagde Moderen: „Men Conrad! seer du ikke, hvilken Forandring der er foregaaet med dit gamle Kammer?“ „Naa! mit gamle Qvistkammer! Ja det havde jeg reent glemt, nu synes mig ogsaa, jeg erindrer det igjen. Her stod jo en Seng, troer jeg; hvor er den?“ Moderen gjorde ham nu opmærksom paa hvert Stykke, paa Hannes smukke Arbeide og smagfulde Indretning af det lille Værelse. Conrad takkede Hanne og kyssede hendes Haand. „Men“, tilføiede han, „det er Synd, at du har anvendt saa megen Tid og udmattet dine Øine med at pynte op til mig. Naar man, som jeg, har reist Verden rundt og har seet saa Meget og havt saa Meget at tænke paa, saa betragter man kun med adspredte Øiekast hvad som daglig omgiver os, og seer det egenlig slet ikke. Saadanne smukke Tepper som dette Bordteppe og dette Gulvteppe, mener jeg ellers, at vi ogsaa skulde komme til at kunne levere fra Fabriken. Det Vævede har utallige Fordele for det Broderede, og i Udlandet forfærdiger man nu de deiligste vævede Tepper, Sofaer og deslige. Men Dette er ikke sagt for at nedsætte vor gode lille Hannes Arbeide. Det er meget smukt syet, og meget rosværdigt, at hun er saa industriøs og flittig.“ Nu traadte Ludvig ind, og de to Brødre hilsede med Hjertelighed paa hinanden. „Naa stakkels Ludvig!“ sagde Conrad: „Medens jeg har besøgt de fornemste Lande i Europa og endogsaa tittet ind i America, saa har du siddet her ubevægelig paa een Plet og læst i dine Bøger og Bibler, uden derfor at blive klogere.“ „Nei!“ svarede Ludvig, „saa slet er det ikke

gaaet mig. Jeg har levet i disse fem Aar, skjøndt jeg ikke har synderlig forandret Plads, thi jeg vil ikke omtale for en saa bereist Mand, at jeg forrige Sommer har ledsaget min Etatsraad paa en Reise gjennem en Deel af Tydskland, men jeg vil kun bemærke, at Den sidder ikke ubevægelig paa een Plet, som bevæger sig i sine egne Tanker, og beriger dem med Andres saavel af Bøger som af Omgang. Det kommer ikke alene an paa den Vei, man gjennemløber i Rummet." „Ha, ha! jeg kjender igjen min gode Broder Ludvigs philosophiske Bemærkninger, men hvorom Alting er, saa gjør det mig dog ondt, at du ikke skal være kommen videre end til at maatte tjene for dit Brød som Huuslærer." „Hm! Vi tjene Alle for Brødet, Hver paa sin Maade." „Ja mange Tak! Friheden er dog det bedste Klenodie." „Det ægte Klenodie, den sande Frihed kan vi altid bevare, og det har jeg ogsaa gjort."

Denne ikke synderlig behagelige Samtale blev afbrudt af Præsten, der førte Etatsraad Kulman op til Conrads Værelse. Denne var kommen med Ludvig for at hilse paa den Hjemkomne, men kunde ikke længere vente nede hos Præsten og var nu saa høflig at umage sig op ad den steile Trappe. Etatsraaden var en Mand henimod de Treds, og bar aldeles Præget af den Tidsalder, hvori han var opvoxet. Med den Bevægelighed og Livlighed, som ofte udmærker Menneskene fra det attende Aarhundrede, ziirlig i sin Person og sine Manerer, nærmede han sig Conrad og bød ham velkommen med høist forbindtlige Ord, hvori han noget vidtløftig omtalte sin venskabelige Forbindelse med hans Familie og

Venskab for hans Broder. Conrad bukkede med et noget sarcastisk Smiil, uden at svare. Efter nogle ligegyldige Yttringer fra alle Sider faldt Etatsraadens Øine paa det føromtalte Kobberstykke over Sofaen. „Aha!“ raabte han, „Abelard og Eloise! jeg kjender dette Kobber, det er ganske charmant. Ja det er ogsaa et Sujet, der ret maa kunne begeistre en Kunstner. Rousseau har følt det, da han skrev sin Nouvelle Héloise, det uopnaaelige Mesterværk, som maa henrive ethvert Hjerte. Ja det Kobberstykke passer i en ung Elskers Værelse. Og i Sandhed, min smukke Jomfru Hanne! De seer virkelig ud, som Rousseau maa have tænkt sig sin Julie; Beskrivelsen passer meget godt. Hvad synes Dem, Hr. Valberg?“ Conrad, der nu først var bleven opmærksom paa Kobberet, svarede: „Jeg har aldrig læst Rousseaus Eloise, og forlanger heller ikke at læse den; men Stykket der kan jeg oprigtig talt ikke lide; saadanne knælende Mænd ere mig en Pest, saavelsom hele dette søde, sentimentale Væsen, som Gud skee Lov er uddød af Verden. Forresten var denne Abelard, saavidt jeg veed, en daarlig Karl, der bar sin Ulykke gudsjammerligt, og hans Historie er da i alle Maader høist uanstændig. Etatsraaden begyndte nu at forsvare baade Kobberet, den salig Abelard og den ældre og nyere Eloise med stor Iver, Conrad modsagde ham ligesaa ivrigt og kom derved til at sige: „Hvem har dog hængt det flaue Stykke i min Stue? Den, der har gjort det, skal have Tak for at tage det bort igjen.“ Ingen svarede, thi Hanne var færdig at græde af Skamfuldhed over at være den Skyldige. Da Etatsraaden var taget bort, sagde Ludvig

til Conrad: „Vil du overlade mig dette skjønne, med Urette udskjældte Kobberstykke, saa vil jeg give dig et andet i Bytte.“ „Gjerne!“ svarede Conrad, „men giv mig heller et Landkort end et saadant unyttigt Billede.“ Kjøbet blev sluttet, og man gik endelig ned til Middagsbordet, hvis festlige Opdækning og Anretning dog ikke formaaede at adsprede en vis Forstemthed, der havde bemestret sig alle Gemytter, og som overordenlig contrasterede med den Stemning, under hvilken dette samme Bord var blevet dækket.

Man var mod Slutningen af Maaltidet, da Onklens velbekjendte Wienervogn rullede ind i Gaarden, og han selv med ganske smilende Ansigt traadte ind til Selskabet, høfligt undskyldende, at han nu først lod sig see. „Vor kjære Søn, der sidder“, sagde han, i det han venlig klappede Conrad paa Skuldrene, „har givet mig saa Meget at bestille, vi have saa Meget Nyt for, og saa havde jeg ingen Ro paa mig, og da han var taget bort, saa fik jeg det Indfald strax at kjøre hen til min gamle Ven og Skolekammerat, Geheimeraad von Hjelm. Jeg vidste, at han i disse Dage var paa sin Gaard, ikke langt fra Mit. Det er en velsignet Mand! Han tog strax imod mig. Han har med stor Opmærksomhed gjennemlæst den Plan og de Beregninger, du har sendt ham, min kjære Conrad! han er meget fornøiet med dem, og lovede at gjøre Alt hvad han formaaede til vort Ønskes Opfyldelse, og naar han siger det, have vi ingen Nød. Han talte ogsaa om dit Skrift om Industrien, og ønskede at kjende det. Jeg svarede, at det skulde være dig en stor Ære at maatte læse det for ham,

og det maae vi nu strax foranstalte." „Strax?" udbrød Conrad: „Nei det har god Tid! det er skrevet paa Engelsk, Tydsk og Fransk, og maa først oversættes paa Dansk, og dermed er jeg ikke færdig." Madame Valberg udbrød i Glædesskrig over sin Søns store Dygtighed i de levende Sprog. „Ja Mutter", svarede han, „det er noget mere Nyttigt og Vigtigt, end det gamle skimlede Latin og Græsk." Paa Onklens Opfordring lovede imidlertid Conrad at skynde sig med den omtalte Oversættelse, thi da vilde Agenten foranstalte et festligt Maaltid i sit Huus og indbyde Geheimeraaden og andre betydende Mænd. „I alle her", sagde han, „skulle ogsaa være tilstede og nyde Conrads Triumf. Geheimeraaden spurgte venligt til dig, Broder Thomas, og talte om det Barndoms Venskab, som engang havde forenet os." Conrad vendte sig leende til Hanne og hviskede: „Hillemænd! hvor en Geheimeraad dog forstaaer at forvandle et ondt Humeur til et godt!"

Dennegang bragte Agentens Komme og gunstige Efterretninger et almindeligt muntert Lune tilveie. Paa Conrad var det kjendeligt, at en Steen var falden fra hans Hjerte og at Misforholdet med Onklen ikke var ham saa ligegyldigt, som han havde stræbt at fremstille det. Aftenen hengik i muntre Samtaler. Conrad fortalte livligt og interessant om sine Reiser og Eventyr. Agenten, der var særdeles oprømt, spurgte i Samtalens Gang, om han ingen Smaaforæringer fra Udlandet bragte sine Nærmeste? „Nei", svarede Conrad, „det har jeg virkelig ikke tænkt paa. Dog, til Hanne har jeg en lille Gave, uden al Værdi, men et deiligt Arbeide, en Hals-

kjede med et Kors, Altsammen forfærdiget af et Slags sorte Kjerner, som man har i America. En stakkels fattig Fyr, som laae syg der, og som jeg tog mig af og skaffede Lægehjelp og Fortjeneste, forærede mig den, af Taknemmelighed. Det er hans eget Arbeide, og han sagde, at jeg skulde give dette Smykke til det Fruentimmer, som var mig kjærest." Med et meget elskværdigt Udtryk sagde Conrad disse Ord, idet han bøiede sig til Hanne, der svarede i samme bløde Tonart: „Den Gave skal være min dyrebareste Eiendom og følge mig til min Grav og i den." Alle Dissonanser, som havde forstyrret Dagens Harmonie, vare opløste. Agenten kjørte hjem. Conrad blev tilbage, og Familien adskiltes, idet Hver gik til sit Sovekammer, med et let og fornøiet Sind, og Ludvig red til sit Hjem. Tusinde Tanker krydsede hinanden i hans Sjæl. Hesten gik i sagte og langsomt Skridt, som om den frygtede for at forstyrre sin Herre i hans Drømme. Han overlod sig til det kloge Dyrs Førelse, der meget stadigt gik den vante Vei gjennem Skoven.

Næste Morgen ventede Familien længe efter Conrad med Frokosten; man nænte ikke at kalde paa ham og forstyrre hans Ro. Med stor Møie blev Theemaskinen holdt i Kog og Kaffen holdt varm. Den ene Time forløb efter den anden. Endelig gik Moderen op for at vække ham. Sagte og med venlige Miner aabnede hun Døren, men til hendes Forundring var Conrad ikke i Værelset. Man saae, at han havde ligget paa sit Leie; hans Randsel og hans Kappe laae der endnu. Man troede, at han var gaaet ud at spadsere; man ventede

endnu en Stund med Frokosten. Middagstimen kom, men endnu ingen Conrad. Moderen og Hanne begyndte at blive noget ængstelige tilmode; de gik Begge ud ad Skoven til, ad de Veie, som fordum pleiede at være hans kjæreste Spadseregange; men der var ingen Conrad at opspore. Forstemte vendte de hjem; man gik tilbords uden at kunne nyde Noget af de Livretter, som vare tillavede til den kjære og hædrede Gjæst, som man savnede. Præsten blev fortrædelig over Fruentimmernes Urolighed og skjændte paa dem. Mod Aften gik Hanne til Indgangen af Skoven, hvorfra man kunde see Landeveien. Med den ene lille Fod stod hun oppe paa Stenten; den anden, hvortil der ikke var Plads, holdt hun svævende i Luften; med Haanden skyggede hun for Øinene og stirrede hen ad Landeveien, da hun endelig blev en Rytter vaer, der syntes at tage Veien til Præstegaarden. I flyvende Fart ilede hun ham imøde og gjenkjendte Agentens Kudsk, der kom med Hilsen fra den unge Hr. Valberg, og skulde bede om hans Randsel; Kappen kunde blive i Præstegaarden til imorgen, saa kom han selv tilligemed Agenten. Ved nøiere at spørge Karlen erfarede nu Hanne, at Conrad imorges tidlig var gaaet til en nærliggende Gaard hos nogle gamle Bekjendte, hvor han havde tilbragt Dagen, men at han mod Aften var taget hjem til Fabriken, hvor han vilde tilbringe Natten. Hanne og Moderen følte sig beroligede, men matte og forstemte, som man altid føler sig efter en spildt Dag.

Den første Pindsedag frembrød i al Sommerens Pragt. Det syntes, som om tusinde Stemmer i Skov

og Eng kappedes om i et for alle Nationer forstaaeligt Sprog at prise den i ny Ungdoms-Herlighed straalende Natur. Præstens lille Familie samledes med fornøiede Hjerter. Den skjønne festlige Morgen havde adspredt de smaa Skyer fra den foregaaende Dag. Man ønskede hinanden „en glædelig Fest“ — Ord, som allerede i sig selv henthyde paa en forestaaende lille Nydelse af noget Mere end det Daglige. Man dækkede et ziirligt Bord til Frokosten, som skulde nydes, inden man gik til Kirken; og medens man nu ventede Agenten og Husets Sønner, gik Enhver til Sit for at iføre sig sine Høitidsklæder. Madame Valberg blev særdeles overrasket ved at finde den føromtalte Kjole, og meget rørt over at erfare, at denne venlige Opmærksomhed kom fra den saa ofte tilsidesattte Søn. Det var en sort Silkekjole af meget smukt Tøi, og da den gode Præstekone, hvis Paaklædning pleiede at være saa yderst tarvelig, var iført denne, var hun virkelig et Exempel paa, hvormeget gode og passende Klæder kan udrette. Da hun kom ind til Frokosten, hvor Alle nu vare forsamlede, skyndte hun sig først hen til Ludvig og omfavnede og kyssede ham. Med Fornøielse betragtede han sin glade Moder og roste hendes Udseende i denne Dragt. Den gamle Præst gjorde det Samme, og Hanne sagde til Conrad: „See dog, Conrad, hvor rar Moder seer ud! den Kjole har hun faaet for at helligholde din Hjemkomst.“ Conrad loe: „Det var da en original Maade at helligholde min Hjemkomst med at give Moder en ny Kjole!“ „Men“, vedblev Hanne, „fornøier det dig ikke, at Moder kommer saa smukt klædt i det Selskab, hvortil vi ere indbudne

idag?" „Nei! det er mig det Samme, hvordan Moder er klædt. Det er naturligviis ikke hendes Udvortes, jeg holder af; Moder er en god Kone, men hun er en gammel Kone. Der er vist Ingen, der lægger Mærke til hvad hun har paa, naar hun ellers er anstændigt klædt, som Folk er fleest." Disse Ord forstemte Madame Valberg mere, end de fornuftigviis burde, og berøvede hende den bedste Deel af den uskyldige Glæde, som en lille Luxusartikel altid forskaffer Den, som sjelden kan forskaffe sig en saadan. En Pause opstod i den lille Kreds. Endelig spurgte Hanne Conrad om Grunden til hans tause Bortgang den foregaaende Dag, og fortalte, hvorledes hun og Moderen hele Dagen ængstelig havde ventet og søgt ham. „Gud bevares!" svarede han, „hvorfor ængstede I jer? I kunde jo vel begribe, at jeg ikke var bortført af Underjordiske, ligesom et lille Barn. Hvorfor ventede I mig? Det faldt mig ind at gaae bort; og saaledes er jeg ikke vant til at genere mig, at jeg først skal parlementere, inden jeg kan følge mine uskyldige Ønsker." Hanne taug noget forbløffet; de Andre sagde heller Intet. Efter en ny Pause tog Præsten sin Alterbog og sagde: „Lad os nu gaae til Kirken." Alle fulgte ham med en alvorlig Taushed, hvori dog ikke Andagten syntes at have Deel.

Udenfor Kirken stod en heel Skare af Bønderfolk, som ønskede „Guds Fred og Velkommen" til deres gamle Præsts hjemkomne Søn. Conrad kjendte de Fleste, takkede dem, og gav dem venligt Haanden. Hans smukke bevægelige Ansigt antog ved denne og lignende Leiligheder et Udtryk, der syntes ham mere naturligt end det næsten

ganske fremmede Præg, som hans Træk modtoge, naar han skaanselløst og koldt sagde sin Mening.

Den gamle Præst var en meget god Mand, der var elsket og agtet af sin Menighed; denne Lykke skyldte han dog sin mangeaarige velvillige og redelige Vandel, men ikke sine Fortjenester som Religionslærer og Taler. Ikke noget Slags indre Kald, men udvortes Omstændigheder havde ført ham ad Theologiens Vei. Den Tanke at ville gaae frem med Tidens Oplysning havde for ham været en sand Lygtemand, der mere havde forvirret end opklaret hans Vei og ført ham ud i det rationalistiske Gebeet, hvor han nu ofte saaledes forvildede sig, at hverken han eller Menigheden kunde finde ud eller ind. Til den Pindsedag, som vi her omtale, havde han med stor Anstrengelse og Møie udarbeidet sin Præken, og begyndte nu at holde den med kjendelig Selvtilfredshed. Men Intet i Verden kunde være mindre opbyggeligt end den Maade, hvorpaa han søgte af naturlige Grunde at forklare Apostlenes underfulde Indvielse, som Dagens Fest beretter. De Flammer, man skuede, og de forskjellige Nationers Opfatning af Apostlenes Ord stræbte han at forklare som electriske og magnetiske Phænomener, der hidrørte fra det Uveir som Texten omtaler. Denne Forklaring var imidlertid saa haartrukken, at den syntes mere vidunderlig end det Mirakel, den vilde bortraisonnere; og da han desuden ikke vovede at frakjende Apostlene en guddommelig Inspiration, saa indviklede han sig i de værste Modsigelser, og det Hele fik et rædsomt Anstrøg af Vrøvleri. Menigheden, der var vant til Sligt, sad som sædvanligt i et Slags Døs. Ludvig saae til Jorden,

uden at turde opløfte Øinene; men Conrad, der ikke kunde bare sig for at lee, holdt bestandig sit Lommetørklæde for Ansigtet. Mod Slutningen af Prækenen kom endelig den af Madame Valberg bebudede skjønne Henthydning til Conrads Hjemkomst. Præsten tog Anledning af de fremmede Folkeslag, som Dagens Text nævner, til at gjøre Betragtninger over Jordens Størrelse, og paa en Maade, der i original Urimelighed næsten kunde fortjene at kaldes sindrig, kom han endelig til at omtale Sønnens lange Reise og Hjemkomst; men da han lykkelig havde naaet det forønskede Punkt, gjorde han, hvad han længe før skulde have gjort: han overlod sig til sin naturlige Simpelhed og hjertelige Følelse. Med Inderlighed takkede han Gud for den Glæde, der undtes ham, efter saa langt et Savn atter at see den elskede Søn, og i dette Sogn, hvor han var født og opvoxet, i denne Kirke, hvor han var døbt, at kunne fremstille ham, sund paa Sjæl og Legeme, for Gud og sin kjære Menighed, som han bad at forene sin Tak med ham og hans. De gode Bønderfolk syntes ligesom at vaagne op, og de Fleste, især de Ældre, som havde seet Conrad opvoxe og lede ham vel, opfyldte af et ærligt Sind deres gamle Præsts Opfordring. Ludvig løftede sit nedsænkede Hoved og saae kjærlig paa den rørte Fader, medens Conrad derimod saae til Jorden og rykkede paa sit Sæde, saa den gamle Kirkestol knagede.

Efter Gudstjenesten kjørte Præstefolkene og Hanne med Agenten til Herregaarden. De to Brødre derimod gik tilfods. Neppe vare de ene, før Conrad udbrød: „Naa! er det længe siden jeg var i Kirke, saa har jeg

da faaet min Bekomst idag. Fader har altid været en daarlig Prædikant, men idag overgik han rigtignok sig selv." „Ak ja!" svarede Ludvig: „Prækenen er jeg langt fra at rose, men du maa alligevel takke ham for de hjertelige Ord, han sagde i Anledning af dig. Deri var dog Liv og Varme, og du burde allerede have gjort ham den Glæde at takke ham derfor. Det venter han vist af dig." „Ja da kommer han til at vente længe. Skal jeg takke ham, fordi han sætter mig i den Forlegenhed at sidde som paa Forundringsstolen for hele Menigheden? Er hans huuslige Begivenheder Noget at tale om paa Prækestolen? Jeg finder det ganske upassende." „Nei, deri kan jeg ikke ubetinget give dig Ret. Fader lever i mange Aar i et Slags patriarkalsk Forhold til sin Menighed. Meget, der under andre Forhold vilde være upassende, bliver det ikke for ham. Tak ham, jeg beder dig! fordærv ikke hans Glæde idag ved at lade ham mærke din Misfornøielse med Noget, han har meent saa godt." „Det er en deilig Moral, I gode Theologer vil gjøre gjældende: hykle skal man, fornægte sin sande Mening, rose Det, man foragter, takke for Det, der ikke er Tak værd." „Nei du misforstaaer mig. Du skal ikke rose hans Præken; men hans faderlige Hjertelighed, den var Tak værd, og for dens Skyld bør du skaane ham fra den Krænkelse, som din Taushed vil være ham." Efter et lille Ophold tilføiede Ludvig: „Jeg veed overalt ikke, hvorledes det er fat med dig, Conrad! Du forekommer mig som et ganske nyt og fremmed Menneske." Conrad loe: „Det er da neppe to Dage, siden jeg kom hjem, og du har allerede gjort denne Erfaring?" „Alle

Dage kunne ikke maales med samme Tidsmaaler eller lære os lige Meget. Der er dem, paa hvilke det menneskelige Haab har trukket en større Vexel, og blandt disse maae især regnes saadanne som den, da vi atter mødes med dyrebare, savnede Venner. Du veed ikke, hvor vore stakkes Forældre have glædet sig til at see dig igjen, hvor din elskværdige Hanne har længtes efter dig, levet i Tanken om dig" .... „Og nu, mener du, har jeg ikke med Ømhed og Henrykkelse givet mine Følelser tilkjende? Kan jeg ikke glæde mig over vort Gjensyn, uden at gjøre Scener, som jeg hader og frygter som Pest?" „Scener! ja det er nu et af de Ord, som paa en ubehagelig Maade gyde Vand i Blodet; men uden at lade mig skrække heraf vil jeg svare, at en god Scene, en sand god Scene uden Bestræbelse efter Effect, er skjøn i Livet, som paa Theatret. Med eet Ord, du forekommer mig kold og uskaansom. Allerede flere Gange har du med dine Yttringer saaret og forstemt dine Nærmeste, som f. Ex. imorges. Moder, Hanne, ja vi Alle gik forstemte til Kirken." „Gud forbarme sig! Skal man saaledes veie hvert Ord? betænke frem og tilbage hver Stavelse, inden man taler?" „Nei det er ikke ved at overveie og betænke, at man skal undgaae at sige Det, som saarer; det er ved en Følelse, en Tact, som er bleven et velvilligt Hjerte til Instinct." „Ak!" svarede Conrad fortrædelig: „I her hjemme, som har siddet i jeres Kakkelovnskrog, I lægge Vægt paa saamange Smaating, som I jo vel kan tænke, umulig kunne have den Vigtighed for mig, der har havt noget Andet og noget Større at tænke paa og at beskjæftige

mig med end alt dette Familievrøvl, hvori jeg maa have Tid til at orientere mig." „O, jeg veed altfor vel, kjære Conrad, at slige Yttringer, som de vi her omtale, ere ubetydelige i sig selv og meget ofte slet ikke meente, men den menneskelige Glæde er saa flygtig, den er ofte udsprungen af en saa ringe Bagatel, at det mindste umilde Ord bortvifter den; og derfor bør vi med Skaansomhed nærme os et glad Ansigt, naar vi møde det; thi det staaer sjelden i vor Magt med al Anstrengelse at opklare et sørgmodigt." „Naa!" sagde Conrad, „du gjør din theologiske Stand Ære, og synes maaskee, at jeg ikke har faaet Præken nok idag." „Nei, tilgiv kjære Broder!" svarede Ludvig og rakte ham Haanden: „Jeg beviser selv, at der maa ligge en mig ubevidst Usandhed i min Paastand, at du er bleven et andet Menneske, thi jeg omgaaes dig jo med min gamle Uforbeholdenhed."

Ludvigs Forestillinger vare dog ikke aldeles uden Virkning, thi da Brødrene kom til Herregaarden og traf Præsten i det forreste Værelse, gik Conrad hen til ham og sagde med en vel lidt tvungen, men dog venlig Mine: „Fader skal have mange Tak for den Ære, han har viist mig idag fra Prækestolen." Den stakkels Fader, som tilskrev et Slags Undseelse, hvad som manglede af Varme i Sønnens Tiltale, tog velvilligt tiltakke med denne. Imidlertid syntes det, som om Tvedragtens Aand ikke vilde lade den Sag uberørt. Etatsraad Kulman, som ogsaa havde været i Kirke og som ugjerne forsømte nogensomhelst Leilighed til at sige noget Behageligt, henvendte sig ved Middagsbordet til Præsten, takkede for hans Præken og roste den Forstandighed, som udmærkede

hans Taler fremfor en Nabopræsts, hvis crasse og fornuftstridige Ytringer opvakte almindelig Latter og Forargelse. Da Etatsraaden vendte sig til Conrad mod Slutningen af sin Replik, kunde Denne ikke længere tilbageholde sin Mening, men sagde: „Jeg vil ogsaa rose Fader, fordi han ikke ligner saadanne Ulve i Faareklæder som vor Nabopræst, men dersom jeg frit maa sige, hvad jeg holder for Sandhed, saa kan jeg ikke nægte, at de naturhistoriske Kundskaber, som han i sin Præken lagde for Dagen, vare reent desperate. Gud frie Verden fra saadanne electriske og magnetiske Virkninger; de stride mod al Fornuft og Erfaring. Nei det vil jeg rigtignok raade Fader, at han en anden Gang lader Mirakel være Mirakel, og ikke vover sig ud paa Naturens Enemærker, der i vore Tider ere for vel dyrkede til at man saaledes kan skrive oplyste Folk et X for et U. Der hører en heel Deel mere til at læse i Naturens store Bog, end i Biblen.“ Agenten, der med synligt Velbehag lyttede til denne Tale, nikkede og sagde: „Ja, ja! Vel sagt! ypperligt sagt! Det er Pokker til Dreng!“ tilføiede han, henvendende sig til sin Sidemand, Etatsraaden, der svarede med et lille forlegent Buk. Den gamle Præst vilde sige Noget, men kunde ikke komme ud af det, og taug med en bedrøvet Mine. Ludvig tog Ordet og spurgte Broderen: „Hvad forstaaer du ved at at læse i Naturens Bog?“ „Hvad jeg forstaaer derved? Naturligviis at dyrke Naturvidenskaben, at forstaae Naturen.“ „Forstaae Naturen! Ja hillemænd! det er et stort Ord. Den, som kunde siges at forstaae Naturen, vilde vel ogsaa forstaae Bibelen, eller mener du, at den kan

Enhver forstaae?" „Nei, tvertimod, jeg mener, at den kan intet Menneske forstaae, og I ere inderlig at beklage, I stakkels Theologer, som blive betalte for at indpræge Andre Det, I selv hverken begribe eller troe." „Den forslidte Sentens hører man idelig af Folk, som aldrig have tænkt over et Studium, der hæver os til det Høieste, som Mennesket kan tænke, det Dybeste, som han med sin Aand kan gjennemtrænge." „Ak! hvad Ledestjerner kan Mennesket finde i saadanne Høider og Dybder, hvor ingen Beregning kan holde Stik?" „Af Ledestjerner vil jeg nævne Philosophie og Poesie." „O du min Himmel! Disse Ledestjerner tør jeg vel vove at kalde Lygtemænd, som lokke Mennesket fra dets egenlige Bestemmelse, som er denne Jord, denne Natur, hvor vi ere satte, og som vi skal studere og føre os til Nytte." „Ja", udbrød Agenten, „vor Jord, hvor vi leve, vor Natur, det er det Reelle." „Men", indvendte Ludvig, „denne Jord og denne materielle Natur, vort eget Legeme iberegnet, forandrer sig jo med hvert Øieblik; hvor kan man da kalde den det Reelle?" „Ja", svarede Conrad, „den forandrer sig bestandig, men er dog den Samme i sin Bevægelighed, den har dog noget Blivende og Fast, hvilket ogsaa gjælder om vort Legeme. Det forvandler sig uophørlig, men det bliver dog det samme, og hvormeget vi i det Hele forandre os, saa ere vi dog Enhver især det samme Menneske." „Ja seer du! læg Mærke til, hvad du der siger. Der er noget Fast, noget Blivende i det Forgængelige, altsaa en Idee, der ikke er forgængelig. Tænk nærmere herover." „Nei, over alle disse Ting, som egenlig ere skjulte for vore Øine, og

hvorved vi forvilde os i et bundløst Hav af Speculationer, derover vil jeg ikke tænke. Der er Nok, hvori jeg har Visshed, Nok, som jeg kan beregne, Nok, der ligger lige for mine Øine, hvorpaa jeg kan anvende mine Tanker og see Frugten af at anvende dem saaledes. Gud skee Lov! Menneskeslægten er udtraadt af sin Umyndighedstilstand, den forlanger Visshed og Virkelighed. Industrie, forøget Velstand, Frihed er dens Løsen. Hvilke forbausende Fremskridt har ikke Menneskeslægten gjort i virkelig Lykke og Oplysning i mindre end et Aarhundrede! Hvilke Lænker har den ikke brudt! Jeg vil ikke tale om Regjeringernes Despotie, men i enhver Familie herskede en Despotie hos de Bydende og en Mangel paa Frihed hos de Undergivne, som lammede de bedste Kræfter. Og hvor smagløst, hvor ubehageligt var ikke det huuslige Liv? Hvilken Lethed i det daglige Liv, hvormange Nydelser og Beqvemmeligheder skylder man ikke den tiltagende Industrie, de nye Opfindelser? Hvorledes forbinde ikke disse de fjerneste Lande, gjøre Communicationen let, bringe Velstand og Beqvemmelighed i vore Huse og Omløb i vore forfrosne Tanker? Jeg taler ikke egenlig om Danmark, men om den cultiveerte Verden i det Hele. Over alle Lande sætter jeg America, denne nye, unge, friske Verden. Den bør være det Mønster, hvorefter vi stræbe. Industrie, nyttige Opfindelser, exacte Videnskaber, de ere Tidens Maal."

„Men Gud være lovet!" svarede Ludvig, „Verden er ogsaa gaaet frem i aandelig Henseende; hvad vilde ellers dens Fremgang betyde, og hvor blev ellers Friheden af, som du nys nævnede? Uden aandelig Dannelse gives

jo ingen Frihed. De blot materielle Interesser — om det var muligt at tænke sig dem blomstrende uden den høiere menneskelige Dannelse, uden Religion, Philosophie, Poesie og skjønne Kunster, vilde jo være en død Tilværelse, et Legeme uden Aand." „Nei!" raabte Conrad, „jeg paastaaer tvertimod, at for Ex. Poesie og skjønne Kunster egenlig kun ere en Luxus, som man vurderer altfor høit, som svække Menneskets Kraft, naar han anseer dem for Andet, end et Middel til Opmuntring efter Arbeide, til uskyldig Fornøielse, som han endda kun med Varsomhed maa overlade sig til. De skulle existere, det forstaaer sig, men ikke overvurderes, og deres indbildte Værd er ogsaa stærkt i Aftagende, og vil snart ganske synke med de fordærvede Hoffer, i hvis Glands de ere opfostrede." „Kunsten kan aldrig forgaae, saalænge Mennesket ikke blot er Legeme, men ogsaa Sjæl, thi denne har endnu større Fornødenheder end Legemet." „Siig mig, hvortil de saakaldte skjønne Kunster egenlig nytte?" „Siig mig, hvortil Livet egenlig nytter?" „Livet? det er ogsaa et Spørgsmaal! Livet skal vi nytte til at virke og studere Virkeligheden." „Men Kunsten skal lære os, at Idealet er til, at det lyser som et Gjenskin gjennem Virkeligheden, trøster os for dennes jordiske Mangler og vinker os til en fuldkomnere Tilværelse, og denne Fortrøstning kan det menneskelige Hjerte ikke leve foruden." „Jo, oprigtig talt! det troer jeg næsten, jeg nok kunde." „Det troer du neppe; du bedrager dig selv."

Hele Selskabet lyttede til denne Samtale med høist forskjellige Følelser. Agenten og Madame Valberg, som ikke kunde rigtig følge de stridende Parters Tankegang,

vare desuagtet henrykte over Conrads Veltalenhed; Præsten glædede sig ved Ludvigs Ord, da han havde en dunkel Forestilling om, at de forsvarede en Sag, som ogsaa var hans. Men Ingen af de Tilstedeværende fulgte denne Dispute med større Opmærksomhed end de to unge Piger. Hannes milde Øine fyldtes med Taarer, det syntes, som Conrads Yttringer forvoldte hende en dyb Smerte; Franciscas kloge Blikke syntes at sluge hvert Ord i denne Strid, og disse Blikke opflammede dobbelt Conrads Mod, da han troede i dem at læse en Lovtale over hans dristige Veltalenhed; og den skjønne Piges Bifald forekom hans Forfængelighed som en Løn, det vel var værdt at beile til. Hele den øvrige Deel af Dagen søgte han bestandig at nærme sig til hende og fornøiede sig selv i sit eget Sind ved Bevidstheden om, at han havde erhvervet sig en vis galant og indsmigrende Tone, som han virkelig var i Besiddelse af, naar han vilde anvende den, og som forunderlig contrasterede med den skjødesløse og skaanselløse Maade, hvorpaa han ofte behandlede sine Nærmeste og i Hjertet virkelig Kjæreste.

Da Selskabet ud paa Aftenen brød op, magede Hanne det saaledes, at hun kom til at gaae med Conrad, medens Forældrene kjørte med Agenten. De Forlovede gik Arm i Arm. Den lyse Sommernats Stilhed herskede omkring dem, kun en Nattergal hørtes fra et fjernt Krat, Faarekyllingen peb i Græsset, og Fyrretræerne sendte deres Foraarsduft ud i den stille Nat. Alting syntes at indbyde de Vandrende til en kjærlig og fortrolig Samtale. En saadan var ogsaa Maalet for Hannes Ønsker. „Kjære Conrad!“ sagde hun: „Dette er da det første

Øieblik, hvori jeg efter saa langt et Savn er ene med dig. Hvor har jeg længtes efter at tale med dig! jeg har saa Meget paa mit Hjerte!" „Har du det, min Pige? Saa tal frisk væk. Jeg troer ordenlig, du er undseelig; jeg synes, din Arm ryster. Jeg maa lee af dig. Er der Noget, du ønsker og vil bede mig om, saa siig det. Jeg er just opsat til at bevilge Ansøgninger og uddele Naadesbeviisninger. Jeg har moret mig overordenlig godt idag. Det er jo en prægtig Familie, som vi have faaet her paa Herregaarden. Det er et elegant Huus, og hvilken Pige er dog den Frøken! Hvor hun er velopdragen og deilig! det er jo ordenlig en Skjønhed. Der har jeg rigtignok Lyst til at komme ofte." „Ja", svarede Hanne, „Francisca er en fortræffelig Pige. Hun er ikke blot klog og smuk, men hun er god." Conrad vedblev nu at holde en Lovtale over Francisca og udhæve hendes Fortrin. Hanne hørte taus derpaa, og da der endelig opstod en lille Pause, sagde hun: „Erindrer du, kjære Conrad, hvorledes vi engang, paa denne samme Aarstid, en Aften ligesom denne, ligesaa skjøn og stille, have vandret denne samme Vei og været bedrøvede, fordi Onkel var imod vor Forbindelse?" „Jeg husker godt, at vi mange Gange have gaaet denne Vei, men en saadan bestemt Aften kan jeg ikke erindre." „Medens du var borte, har jeg idelig gaaet her allene og længtes efter dig og glædet mig til den Time, da jeg første Gang igjen skulde gaae her med dig." „Naa ja! saa glæd dig nu, thi nu er den Time jo kommen." „Ja jeg vilde ogsaa glæde mig, hvert Aandedræt skulde være lutter Glæde og Tak til Gud, dersom jeg blot vidste" ....

„Nu? Vidste? .. Hvilket?“ „At ogsaa du glædede dig over at være her hos mig.“ „Hvorfor skulde det ikke glæde mig?“ „Hvorfor? Ak desværre! der kunde jo tænkes Grunde nok, som forvoldte, at du ikke længer elskede mig med samme Kjærlighed, som i fordums Dage.“ „Ja bedste Hanne! Det var da virkelig heller ikke godt hverken for dig eller mig, at jeg skulde elske dig med den Kjærlighed, som jeg følte, da jeg kun var en Dreng, en Fløs; thi hvad var jeg Andet i de saakaldte fordums Dage? Nu elsker jeg dig med den Kjærlighed, som passer sig for en Mand af Ære, og en saadan haaber jeg, at du i alle Henseender skal finde mig.“ Hanne taug.. Et dybt Suk trængte sig fra hendes beklemte Bryst. Efter et lille Ophold sagde Conrad: „Nu, Hanne! Du er saa taus, du sukker! hvad er der i Veien?“ „Ak bedste Conrad! Jeg kan ikke finde Ord til mine Tanker. Kom mig venlig til Hjelp! Søg at sætte dig i mit Sted. Det er fem Aar, siden vi sidst talte ene sammen; det er endnu meget længere siden vi begyndte at elske hinanden. Begge vare vi Børn. Du reiste bort og havde tusinde Anledninger til at erhverve dig Kundskaber, Dannelse, Elskværdighed, til Adspredelse og Erfaring; jeg derimod blev her i vor stille Eensomhed, hvor Tanken om dig, dit kjære Billede opvoxede med mig og blev indgroet i min Sjæl. Nu sees vi igjen, og med Smerte føler jeg, at vort Forhold vel er blevet det samme i mit Hjerte, men ikke i dit. Jeg er ikke saa daarlig at skjule for mig selv, at vor Forbindelse er i enhver Henseende ulige, dersom ikke Kjærligheden, som jevner al Ulighed, gjør den til en Lykke for dig som for

mig. Intet bringer jeg dig, som kan smigre Forfængeligheden, Intet uden en Sjæl, som er gjennemtrængt af Følelse for dit Værd, et Hjerte, som elsker dig, men dette bringer jeg ogsaa heelt, og synes ikke, jeg kan bære den Tanke, at du ikke i denne ene Henseende kan give mig hvad jeg giver." „Men kjære Pige! alt Dette er jo kun en sentimental og sygelig Anskuelse af vort Forhold." Hanne vedblev med dyb Bevægelse: „Jeg maatte ikke elske dig, dersom jeg kunde bære den Tanke, at vor Forlovelse var en Anstødssteen for din Lykke." „Ja hvordan falder du paa saadanne urimelige Tanker?" „De ere ikke urimelige. Jeg veed jo, at en smuk, fiint opdragen, rig Pige har elsket dig." „Miss Ligthning! Ja stakkels Barn, hun har rigtignok elsket mig, men Gud bevares! hvad kan jeg gjøre for det? Jeg har jo aldrig friet til hende. Jeg var jo forlovet med dig." „Men om du ikke havde været forlovet med mig, havde du da ikke med Glæde gjengjældet hendes Kjærlighed." „Det veed jeg ikke. Nu var jeg jo forlovet." „Men fortrød du da ikke din Forlovelse? Behagede hun dig ikke? Var du ikke rørt af hendes Kjærlighed?" Conrad loe: „Er du skinsyg, lille Hanne? Det lader dertil. Hvad skal man sige? Bella Ligthning, — det er jo et farligt Navn. Ligthning betyder Lynild paa Dansk, og Lynild kan jo slaae ned i den Bedste. Ja det forstaaer sig. Vi græd og sukkede og saae paa Maanen og fik begge To Svindsot og laae for Døden, men saa sprang jeg op og sagde: Et Ord et Ord, og en Mand en Mand, og saa kom jeg til Kræfter og tog Plads i den bedste Diligence og vendte Ryggen til alle engelske

Romaner." Hanne svarede intet Ord, men hendes Taarer, som hun under hele denne Samtale havde qvalt, stjal sig stille ned ad hendes Kinder. Hun vovede neppe at aftørre dem for ikke at røbe sin Bevægelse. De gik længe tause ved hinandens Side. Endelig sagde Conrad: „Du er jo bleven i ganske ondt Lune. Gud bevares, Hanne! hvor er du dog emfindtlig og besynderlig! Hvorfor skal vi nu tale alvorligt og høitideligt om en Sag, som jo ialfald ikke er synderlig behagelig for Nogen af os? Men skal jeg endelig svare alvorligt, saa maa jeg jo gjøre dig opmærksom paa, at vi inden min Afreise vare virkeligt offentlig forlovede med vore Slægtningers Samtykke, at dersom jeg havde været istand til at bryde et Baand, som jeg selv frivillig, ja meer end frivillig havde knyttet, saa maatte jeg jo være en slet og ussel Karl, der handlede mod Ærens Love." Nu kunde Hanne ikke længere udholde det. Hun brast i Graad og sagde med hæftig Bevægelse: „Ære og atter Ære! For Ærens Skyld vilde du blive mig tro? Ikke af Kjærlighed!" „Jo naturligviis ogsaa af Kjærlighed, men er Æren ikke Nok til at bestemme et Menneskes Handlinger? Behøves anden moralsk Kraft end denne? Det benægter jeg." „Men jeg", raabte Hanne, „skjøndt jeg kun er en stakkels Pige, saa har jeg ogsaa saamegen Følelse for Ære, ja hvad mere er, saamegen Samvittighed, at jeg ikke kan modtage et Offer som det, du lader mig forstaae, at du har bragt vort Forhold." Hun trak sin Arm ud af Conrads og blev staaende, idet hun skjulte sit Ansigt i begge Hænder. De vare nu lige udenfor Præstegaarden. Conrad blev forfærdet over hendes Sinds-

bevægelse. Han slog sin Arm om hende og sagde: „Kjære Hanne! vær dog rolig; du misforstaaer mig." „Nei!" sagde Hanne grædende, „jeg forstaaer godt, at du har angret vor Forbindelse. Dine egne Ord have sagt mig det." „Aa kan du ikke begribe, at det var bare Ironie? Forstaaer du ikke Ironie?" „Nei!" „Det er meget slemt! Kan du ikke taale Spøg?" „Ikke altid, ikke naar jeg ønsker et alvorligt Svar, et Svar, som angaaer mit vigtigste jordiske Anliggende." „Deri har du Uret, der ere Sorger nok i Livet, Spøg er altid god." „Ak! Gud tilgive dig en Spøg, der saa dybt bedrøver mig! Der er et Ordsprog, som siger: Det er Spøg for Katten, men Musen græder." Med disse Ord rev Hanne sig løs og ilede gjennem Porten ind i Præstegaarden. Conrad fulgte hende. Da de kom ind i Dagligstuen til Forældrene, trykte Hanne sin Hat saa langt som muligt ned over Ansigtet for at skjule sine forgrædte Øine. Dunkelheden i Stuen, som et eneste Lys ikke formaaede at opklare, kom hende tilpas. Forældrene mærkede Intet, hun sagde dem Godnat og skyndte sig til sit Kammer, hvor hun uforstyrret kunde overgive sig til de mange kummerfulde og forvirrede Tanker, som strømmede ind paa hende.

Da Conrad befandt sig ene paa sit Værelse, var han ogsaa langt fra at være rolig, og dersom Hanne havde læst i hans Sjæl, da vilde hun med usigelig Forundring have opdaget, at alle de Yttringer, som i den foregaaende Samtale havde forekommet hende som Beviser for hans Ligegyldighed, ikke skreve sig fra Andet, end en forfængelig Bestræbelse efter at tage sig herlig

ud for hendes Øine, som en Helt i mandig Dyd og et Mønster paa uimodstaaelig Elskværdighed, for derved end mere at opflamme hendes Kjærlighed, af hvilken han ikke var lidet stolt. Denne Hensigt var han sig ikke selv bevidst, men en altfor lykkelig Stilling, en altfor partisk Hengivenhed hos hans Omgivelse havde indgivet ham et Overmod, der allevegne fulgte ham som en ond Genius, for hvilken hans bedre Væsen maatte forstumme. Da han efter denne Scene med Hanne nu befandt sig ene, vaagnede dog dette hans bedre Jeg. Han følte, om ikke ganske klart, saa dog med Bekymring det Ukjærlige i hans Opførsel, og ængstedes ved Tanken om at have bedrøvet og fortørnet sin elskede Hanne. Længe kæmpede han med sig selv, om han skulde liste sig til hendes Dør og bede om et Øieblikks Samtale. Hun var endnu oppe, thi fra sit Vindue kunde han see, at Lyset fra hendes Værelse, som var lige neden under hans, kastede sit Skin paa de nærmeste Buske i Haven. Flere Gange gik han mod Døren og tilbage igjen. Frygt for at hengive sig formeget og vise sit Hjertes Følelse holdt ham tilbage. Endeligen seirede Kjærligheden. Stille listede han sig ned ad Trappen og til Hannes Dør. Han bankede sagte paa og nævnede hendes Navn. Hanne nærmede sig til Døren, uden at aabne den, og spurgte, hvad han vilde. Med blød og bønlig Stemme svarede han: „Kjære Hanne! luk blot Døren op paaklem, og lad mig tale et Ord med dig gjennem Sprækken.“ Hanne aabnede Døren lidt, og nærmede sit Ansigt til Aabningen. Conrad følte sig inderlig bevæget ved at see dette smukke Ansigt, hvis smertelige Udtryk var

kjendeligt, selv i denne sparsomme Belysning. „Min bedste Hanne!“ sagde han, „min egen Hanne! jeg kan umulig sove, førend jeg har bedet dig tilgive mig, hvad jeg mod min Villie i utidigt Spøg kan have sagt, som har bedrøvet dig, fordi du har misforstaaet det. Tvivl ikke paa, hvor kjær du er mig, og ræk mig din Haand til Forlig.“ Hanne rakte ham Haanden, som han kyssede flere Gange, hvorpaa han fjernede sig. Den bedrøvede Pige følte sig lettet ved den Elskedes milde Ord og Stemme. En sød Søvn nedsteg til hendes Leie, og al Smerte var forsvunden for Øieblikket. Men i et dybt Gemyt som Hannes er en saadan Smerte ikke uddød, den sover kun og vaagner ved hver ny Berørelse.

En Tidlang gik hen, hvori lignende Scener af og til gjentoge sig, og hertil bidrog betydeligt, at Conrad ofte var i ondt Lune. De onde Luner ere i det Hele uadskillelige fra Forfængelighed, men Conrad havde desuden adskillig virkelig Anledning til Fortrædelighed. Han tilbragte sin meste Tid paa Fabriken, hvor de nye Indretninger krævede store Forberedelser. Man forandrede en Deel af Bygningerne for at kunne modtage de nye Maskiner; paa den til Faareavl bestemte Jordlod, om hvilken Kjøbet nu var sluttet, nedbrødes gamle Bygninger og nye opførtes. Agenten havde optaget en betydelig Capital af sine udestaaende Midler for at bestride disse og flere af de nærmest forestaaende Udgifter. Denne Mand, hvis Forfængelighed ikke var ringere end hans Brodersøns, følte sig paa den ene Side smigret ved at forestille sig den Opsigt, hans Fabrik nu i sin nye Stiftelse skulde gjøre; men paa den anden Side gyste

han ved Betragtningen over de Penge, som alt Dette kostede; og især tabte han alt Mod og al Fatning, naar hans mangeaarige Factotum, hans gamle Fabrikmester Olsen, i en Samtale under fire Øine havde foreholdt ham det Vovelige og Uhensigtsmæssige i disse Nyheder. Efter en saadan Samtale eller en eller anden tilstødende lille Vanskelighed ved de nye Foretagender eller ved Udbetaling af Penge var Agenten utrættelig i at plage Conrad med sine Tvivl og Bekymringer, medens Olsen greb enhver Leilighed til at lægge Hindringer iveien for hans Virksomhed, og med en fortvivlet Stadighed opvartede ham med Sentenser, som f. Ex. „Gid Vorherre havde været saa naadig at lukke mine Øine, inden de skulde see vendt op og ned paa den gamle Fabrik, som jeg med Ære har forestaaet i fyrretyve Aar, og som har bragt min gode Herre den Formue, som nu skal gaae op i Røg og Damp!“ — eller: „Mit Hjerte bløder for de Mennesker, der nu skal blive brødløse; og ugudeligt synes det mig at tænke, at ufornuftige Maskiner skulde være dygtigere end Guds Skabninger, som ere skabte i hans Billede; og at disse skulle være nødte til at afstaae Arbeidet til saadanne udenlandske Paafund, der ikke engang ere saa gode som Bæsterne.“ I Begyndelsen søgte Conrad at tale ham tilrette og at gjøre ham begribeligt, at om ogsaa Maskinerne gjorde et mindre Antal Folk nødvendigt, saa vilde den forøgede Drift erstatte dette Savn, og især give mange Dagleiere Arbeide. Det hjalp ikke, naar Olsen endogsaa tilsyneladende opmærksom havde hørt paa ham, aabnede han dog kun Munden til Svar, for ganske uforandret at gjentage de

forrige Jeremiader. Denne kjedsommelige Opførsel opbragte Conrad saaledes, at han efterhaanden tilsidesatte al Skaansel mod den gamle Mand, kaldte ham en Dosmer, et dumt Bæst, og bad ham holde Mund, naar han vilde blande sig i de Foretagender, som vare under Arbeide. Engang da Conrad kom ud i Marken, for at see til nogle Haandværksfolk, som vare ifærd med at opbygge en stor Faarestald, saae han allerede i Frastand Olsen, som stod og holdt Tale for en Deel af Egnens Folk, som havde samlet sig om ham. Han bemærkede ikke Conrad og vedblev at udvikle for sine Tilhørere, hvilken Ulykke disse nye Indretninger bragte over deres rolige Opholdssted. Han pegede paa den næsten færdige Faarestald og sagde: „See iblandt andet paa det Huus der, som koster saamange Penge at opføre. Det er kun umælende Dyr som skal have deres Ophold der, men det er dog uskyldige Creature, som ikke have Andet at stole paa end Menneskene. Tænk jer nu, hvilken Haardhed mod dem, som mod saa mange andre Fattige! Der skal ingen rigtig lukket Port være for Huset, men aabne Gitterdøre, saa der aldrig kan blive varmt, og de ulykfalige Faar og deres uskyldige Lam skal intet ordenligt Skjul have mod Vinterens Kulde. Men saadanne haarde Hjerter ville nok faae at føle, at Vorherre lever endnu." En af Karlene indvendte, at han havde hørt af fornuftige Folk, at Faarene burde behandles paa denne Maade for at trives. Olsen blev vred og raabte: „Hold du din Kjæft, din Grønskolling! Du tænker vel at mele din Kage hos dit naadige Herskab." En af de ved Bygningen beskjæftigede Muursvende vendte sig nu

fra sit Arbeide og holdt med Bondekarlen, idet han paa gebrokken tydsk forsikkrede, at det var Noget, som alle „sachkundige Menschen“ vidste. „Jeg skal sachkundige din tydske Vindbeutel!“ raabte Olsen: „Vil du komme her og lære mig?“ .... Muursvenden blev hidsig og gik imod ham, da Conrad traadte imellem og befalede Olsen i en bydende Tone at tie og strax gaae hjem. Olsen, der ikke vilde lade sig saaledes tiltale i saamange Vidners Nærværelse, svarede trodsig, at Conrad havde ikke at befale over ham, han tjente ikke ham, men sin gamle Herre. Det ene Ord tog det andet. Olsen gik med truende Mine mod Conrad, og Denne, som ogsaa var hidsig, gav den gamle Mand et Stød for Brystet, saa han faldt baglænds om. Han kom slet ikke til Skade; de Omstaaende grebe ham, saa han ikke engang berørte Jorden, men han gebærdede sig, som om der var skeet ham en gruelig Ulykke, lod sig lede hjem, klagede for sin gamle Herre, og vidste saa snildt at give ham at forstaae, at hans egen Myndighed havde liidt Overlast, saa at Agenten modtog den hjemvendende Conrad med hæftige Bebreidelser, hvortil Olsen var Vidne. Conrad blev vred og gav ikke efter for Onklen, men truede med at gjøre Geheimeraad Hjelm til Dommer mellem dem og fremvise sine Indretninger for denne Herre, der allerede eengang tilforn havde givet ham Medhold. Dette Argument, dette Navn slog Agenten. Han vendte sig nu med fortørnet Mine til Olsen og irettesatte ham; men da Conrad forlod Værelset, benyttede Olsen Leiligheden til igjen at opvække sin Herres Betænkeligheder og Raadvildhed. Ved Middagsbordet maatte derpaa Conrad udstaae de gamle Plager, men mod Aften,

da han var ifærd med at stige til Hest, for at tage bort paa et Par Dage, kom Onklen ud i Døren, kaldte ham ind, omfavnede ham og gjorde ham en Forcering af en Sum Penge.

Med lignende Bryderier gik de fleste Dage for den stakkels Conrad, og man kan derfor vel undskylde, at han undertiden ikke formaaede at overvinde et fortrædeligt Lune, men man maa derimod dadle, at dette ikke strax forsvandt, naar han indtraadte i den gamle Præstegaard til de kjærlige Forældre, og fremfor Alt, naar Hanne fæstede sine udtryksfulde Øine paa ham. Det var imidlertid ikke Tilfældet. Til dette Hjem medbragte han sædvanligviis al sin Misfornøielse, uden dog at tilstaae den eller besvare Hannes eller Moderens Spørgsmaal om Grunden til hans slette Humeur. De Ubehageligheder, som mødte ham i hans Forretninger, forekom ham ydmygende, og derfor kunde han ikke overvinde sig til at omtale dem. Han ærgrede sig over sine Nærmestes Opmærksomhed paa hans slette Stemning, han svarede vrantent. De bleve forlegne og tause. Hannes alvorlige Mine fortrød ham, han søgte at gjøre sin Uret god, men ikke altid lykkedes det at gjenopvække den forsvundne Tilfredshed, og saaledes kom efterhaanden en vis død og kjedsommelig Tone i det stille Hjem, og den jævne Munterhed, den frie Meddelelse, som det gjennem mange Omskiftelser og Gjenvordigheder stedse havde bevaret, syntes at ville forsvinde.

Den Kreds, hvori Conrad fandt den største Opmuntring og hvor den samlede Familie under disse Omstændigheder egenlig befandt sig bedst, var det Kul-

manske Huus, der bestandig havde en nøie Omgang med Præstens. Ingen Uge hengik, uden at Etatsraaden tilbragte en Aften i Præstegaarden, og hver Søndag efter Gudstjenesten samledes man paa Herregaarden og fordrev hele Dagen der.

Husets Personal var imidlertid blevet forøget med en ny Person, nemlig den af Ludvig tilforn nævnte og som Franciscas Frier bebudede Kammerjunker Malte. Denne unge Mand havde ganske nylig mistet sin Fader, der var den egenlige Stifter af et Partie mellem ham og Francisca. Dog var Dette kun omtalt mellem Fædrene; Børnene havde ikke yttret deres Mening i denne Sag. Imidlertid var det første Gang at den gamle Malte havde mødt sin Søns Ønsker, da Denne hidtil i hele sin Levetid havde saavel i Smaat som i Stort blindt maattet følge den despotiske Faders Villie. Faderens Død havde nu pludselig givet den unge Mand Frihed og sat ham i Besiddelse af en stor Formue, to ham saa uvante Goder, at han ikke selv vidste, hvorledes han skulde benytte dem. I to Poster var han strax enig med sig selv, deri nemlig, at forlade de juridiske Studier, hvortil Faderen havde tvunget ham, og dernæst at reise ud til Etatsraad Kulmans, for at forsikkre sig Franciscas Hjerte; at dette var let for ham at vinde, eller allerede vundet, troede han sikkert, og langt fra at ville have Andet end sine personlige Fortjenester at takke for sin Lykke, var det hans første Forretning uopfordret at omtale og til Kulmans Fornøielse at afgjøre den Pengesag, som var indledet med Faderen, uden, som denne, at gjøre Franciscas Haand til en Betingelse. Denne

Handlemaade vandt ham aldeles Etatsraadens Gunst, og der var ingen Opmærksomhed, hvormed den gamle Herre jo ønskede at gjøre sit Huus behageligt for den nye Gjæst.

Enhver, som har lagt Mærke dertil, vil vistnok have erfaret, at der gaaer noget Besynderligt gjennem Livet, som man ikke veed, hvor man skal henføre, Noget, som har givet Anledning til den Talemaade: at en Ulykke eller en Lykke kommer sjelden alene. Der gives nemlig Ting, som ikke ere af den Indflydelse paa vor aandelige Opdragelse eller vor Skjæbne, at vi tør tilskrive dem et guddommeligt Forsyns Styrelse, og som heller ikke synes at kunne tilregnes det blotte Tilfælde, men som imidlertid forsøde eller forbittre Perioder af vort Liv, og som sjeldent komme enkelte, men i en Følge, som om den ene tiltrak den anden, som om de laae i Luften og bleve, ligesom Sygdom eller Sundhed, tilførte os af en god eller slet Vind. Heraf kommer for Ex. de saakaldte Tyge-Brahes-Dage, og man vil letteligen bemærke, at hvor der i huuslig Kreds indtræder en Person, der paa en eller anden Maade virker forstyrrende paa den hidtil herskende Harmonie, der hænder det ikke sjeldent, at der i samme Periode komme flere saadanne Fredsforstyrrere, og den ene Misforstaaelse, Strid og Forstemthed rækker den anden Haanden, ligesom om en tilforn tilmuret Dør nu var bleven aabnet for usynlige onde Magter.

Noget Saadant var nu Tilfældet i Præstens og Etatsraadens Huse, hvilke Vane og Venskab i de sidste fem Aar efterhaanden havde sammenknyttet saa godt som til een Familie. Den hjemkomne Conrad, saa forskjellig

fra den bortreiste, bragte noget Fremmed, noget Uventet og Forstyrrende ind i den fredelige Tilværelse. Allerede inden hans Ankomst var Noget heraf ligesom glimtet frem af hans Breve, og havde været synligt for Ludvig og Hanne, som en Sky i Horizonten, om hvilken man dog haaber, at den ikke bebuder noget Uveir. Men med Kammerjunker Malte syntes det Onde betydelig forøget. Skjøndt han og Conrad havde det tilfælleds, at Forfængelighed var Drivefjederen til hele deres Digten og Tragten, saa viste denne al Elskværdigheds Fiende sin Magt over disse To i fuldkommen modsatte Retninger: Conrad havde saalænge bestræbt sig for at skjule sine naturlige, varme Følelser, indtil de virkelig bleve saa tilbagetrængte i hans Væsen, at de kun sjelden aabenbarede sig enten for ham selv eller Andre; Malte derimod havde saalænge tilløiet sig en Fylde af Følelse og Enthusiasme, der var ham aldeles fremmed, at han virkelig havde erhvervet sig en Overspændthed og falsk Sentimentalitet, der end mere fordunklede den i sig selv tarvelige Forstand, hvormed Natur og Opdragelse havde forsynet ham; og medens Conrad ganske fordybede sig i de materielle Interesser og søgte enhver Anledning til at vise sin Ringeagt for Alt, hvad der laae udenfor disses Grændser, og det uagtet den ideale Verden imod hans Vidende i mangt et Øieblik tiltrak ham, saa udtalte derimod Malte den største Foragt for Alt, hvad der laae udenfor de skjønne Kunsters Sphære, og overbeviist om sit høie Kald foer han med dilettantisk Barbari omkring mellem alle ni Muser som en rasende Roland. Man kan heraf let slutte, hvorledes to Mennesker, som han og

Conrad, bestandig maatte komme i fiendtlig Berøring med hinanden. Ligefra den første Søndag, da disse To mødtes paa Herregaarden, var det næsten ikke muligt, at den Ene kunde oplade sin Mund uden at træffe paa Modsigelse af den Anden, hvilket ofte gik over til meget bittre Bemærkninger fra begge Sider, til største Mishag for Etatsraad Kulman, der ikke blot beskyttede Malte, men ogsaa var Høfligheden selv og en Hader af al Dispute, hvilket igjen forvoldte, at Præstens Familie følte sig forlegen ved disse Scener, der især krydrede Maaltiderne.

Etatsraaden havde strax efter Maltes Ankomst med største Iver foreholdt sin Datter, hvilket fortræffeligt Parti og hvilken elskværdig Ægtemand der tilbød sig for hende. Francisca havde med Bestemthed erklæret sig imod sin Faders Ønske, dog haabede Denne Alt af Tiden og af den Vaersomhed og Taalmodighed, hvormed han til sin Glæde bemærkede, at Malte drev denne Sag. Der var virkelig ogsaa hengaaet en temmelig rum Tid, hvori den uheldige Beiler i stadigt Haab om et lykkeligt Udfald opbød alle sine Kræfter for at forvisse sig dette. Som en Skygge fulgte han Francisca, og søgte ved sin aandrige Samtale at udfolde for hende sin Sjæls Rigdom paa ophøiede og mandhaftige Følelser, og sit Hjertes ædle Ømhed, der iblandt Andet viste sig i den dybe Melancholie, han foregav at føle over sin Faders Død, tiltrods for hvad Enhver, der kjendte deres Forhold, maatte formode. Ligesaa utrættelig var han desuden i at forfølge hende med det ene hjertebrækkende Digt efter det andet, men alt Dette tjente blot til at gjøre ham

aldeles modbydelig i Franciscas Øine; hun fortvivlede over hans Paatrængenhed og viste ham en saa stor Kulde, at han efterhaanden begyndte at ane hendes sande Sindelag imod ham.

Af disse Omstændigheder opstod nu lidt efter lidt de uheldigste Forviklinger og Misforstaaelser. Franciscas uvenlige Sindelag mod Malte, hvis Bestræbelser for hendes Gunst hun af Frygt for sin Faders Vrede ikke med rene Ord turde vise Vinterveien, gjorde, at de idelige Disputer mellem Kammerjunkeren og Conrad, som trættede de Øvrige, vare hende en kjær Tidsfordriv, da Malte altid var den Slagne i Striden, naar ikke Ludvig engang imellem sendte ham Hjelpetropper. Conrad havde det Slags Veltalenhed, som man paa Fransk kalder flux de bouche, og en medfødt Vittighed og Aandsnærværelse; dermed forenede han et udmærket smukt Organ og bevægelige, livlige Ansigtstræk, Fortrin, med hvilke han ofte bestak den mindre skarpsindige Tilhører. Malte derimod indviklede sig i Modsigelser og manglede desuden al Gave til at udtrykke sig, han kunde ikke finde Ord, han havde en svær, næsten stammende Udtale, hans Ansigtsmuskler fortrak sig paa en latterlig Maade, især naar han blev vred; og mere af Mangel paa Herredømme over Sproget, end af Enfoldighed eller ond Villie, kom han i sin Hidsighed og Forlegenhed til at sige de urimeligste og meest nærgaaende Ting, hvilke Conrad betalte med Sarcasmer, der bleve dobbelt bittre, fordi de bleve sagte med foragtelig Kulde. Ved denne Leilighed var det umiskjendeligt, til hvilket Parti Francisca heldede, og de straalende, skalkagtige Øiekast, som mødte Conrads,

indgave ham en forfængelig Glæde og en inderlig Begjerlighed efter ogsaa fra denne Side at gjøre sine Fortrin gjældende fremfor Malte, der over alt Dette fattede et virkeligt Had til Conrad. Men af disse Forhold udspandt sig endnu andre Forviklinger: Maltes Kjærlighed til Francisca kunde naturligviis ikke længe udholde saa stærk en Modstand, men gav Plads for Uvillie mod den skjønne Pige; og han havde forlængesiden forladt et Sted, hvor han mødte saa mange Ubehageligheder, dersom ikke i et og andet ubehageligt Øieblik et Par milde Øine havde hæftet sig paa ham, og et Par Ord, fremsagte med en sød, frygtsom Stemme, havde henvendt hans Forhaabninger og Ønsker til en anden Gjenstand, til Hanne, hvis fromme Sind ofte led ved den Medfart, der blev Malte til Deel, og som derfor medlidende søgte at vise ham Velvillie. Med Begjærlighed greb han den Opreisning, som hans Skjæbne, efter hans Mening, her tilbød ham, og han troede snart at elske Hanne med en Lidenskab, som overgik Alt, hvad enten han selv eller noget andet Menneske paa denne Jord havde følt. Den beskedne Pige var ligesaa langt fra at drømme om at gjøre Maltes Erobring, som Francisca om at gjøre Conrads, i hvem hun kun saae Ludvigs Broder og Hannes Forlovede. Den sidste Omstændighed gjorde netop, at hun omgikkes ham med Frihed, og hende selv ubevidst bidrog den første til den Godhed, hun virkelig bar for ham. Hans livlige Omgang, hans Fortrin behagede hende, uden at hun derfor var blind for hans Feil, der ofte bedrøvede hende for Hannes Skyld. Conrad var heller ikke forelsket i Francisca, men den

Tanke, at hun udmærkede ham, smigrede ham i den Grad, at hans egenlige Elskede ligesom traadte i Skygge i hans Hjerte, saa at han viste den mere glimrende Veninde en Udmærkelse og sin Forlovede en Mangel paa Opmærksomhed, som i mangt et Øieblik dybt smertede den trofaste Pige. Ludvig saae alt Dette med piinlig Urolighed, uvis om, hvad han skulde tænke. Han følte med Skræk, hvilken Lidenskab for Francisca der brændte i hans Sjæl. Han blev mere tilbageholden imod hende, og hans broderlige Hengivenhed for den tilsidesatte Hanne viste sig derimod ofte med en saa stor Varme, at Francisca fattede Mistanke om, at Kjærlighed til Broderens Forlovede var Grunden til den alvorlige og melancholske Stemning, som i den senere Tid havde været den herskende hos ham. Den Smerte, som ved den blotte Formodning herom gjennemfoer hendes Hjerte, oplyste hende om dets sande Tilstand. „O Gud!" sagde hun grædende, „saa elsker jeg ham jo endnu!"

En Søndag Formiddag, da Francisca var ene hjemme med sin Broder, bad Denne hende om at komme ind paa hans Værelse for at besee en Sortkridts-Copie efter et Kobber, hvilken han havde fuldført. Efterat Francisca havde betragtet og rost det smukke Arbeide, sagde Eduard: „Der et andet stort Kobber, som Valberg eier, og som jeg har en særdeles Lyst til at copiere; men det er ordenlig ligesom han var jaloux paa det Billede; jeg synes, han kan ikke lide, at Nogen seer det, og jeg har flere Gange bemærket, at han selv i vore Læretimer er bleven ganske adspredt og hensunken i Tanker, naar hans Øine ere faldne paa det Stykke, der hænger

paa Væggen." Med blussende Kinder spurgte Francisca: „Kan jeg ikke faae det Stykke at see? Naar har Valberg faaet det? Hvem har givet ham det?" „Gud bevares, hvor du er nysgjerrig!" sagde Eduard leende: „Naar du ikke vil forraade mig, skal jeg hente det, at du kan see det; jeg kan rigtig ikke begribe, at der kunde være Noget i, om saa hele Verden saae det. Valberg sagde, troer jeg, at han havde faaet det af Hanne." Ved dette Navn bleve Franciscas Kinder endnu rødere, og da hun saae Billedet, blev hendes Urolighed end mere forøget: Abelard, for sin Lærlings Eloises Fødder! — Ludvig var Hannes Lærer. Anvendelsen laae tydelig for Øinene. „Men", hviskede en indre Trøster, „han var jo ogsaa min Lærer. Der var en Tid, da jeg syntes, at han elskede mig. Ak! der var en Tid, — var, et bedrøveligt Ord! Var det mig, han elskede, hvorfor skulde han da undvige mig? Hvorfor skulde han være sørgmodig? Nei! sin Broders Forlovede elsker han, og derfor maa han jo vistnok sørge, derfor skjuler han dette Billede, hvori man kan læse hans Hemmelighed. Ak, det er kun altfor klart!"

Da det sædvanlige Selskab samledes ved Middagsbordet, var det endnu kjendeligt, at en tung Sky hvilede paa Franciscas Pande. Conrad, som bemærkede det, fordoblede sin Forekommenhed og sine Bestræbelser for at opmuntre den smukke Veninde. Han sad ved hendes Side, og hans Omsorg for at holde sin Samtale med hende i Gang gjorde, at den evige Ordstrid med Malte blev mindre levende end nogensinde tilforn. Kammer-

junkeren sad hos Hanne og søgte af alle Kræfter at vise sig elskværdig for denne sin nye Passion.

Efter Bordet gik de Yngre af Selskabet ud at spadsere, og kom paa denne Vei til en eensom Sti paa Strandbreden. Hanne standsede her og sagde til Francisca: „Erindrer du engang for længe siden, da vi spadserede her med Ludvig, at han skrev vore Navnetræk, dit og mit og sit eget, her i Sandet? Jeg troer ikke, at jeg feiler, naar jeg paastaaer, at det var paa denne Plet, ligeved dette gamle Piletræ.“ „Ja vist!“ svarede Francisca smilende: „og da vi vare gaaet nogle Skridt videre, vendte du tilbage og skrev Conrads Navnetræk derhos, og vi Andre stode bagved dig og loe.“ Conrad opslog en høi Latter og sagde: „Ja deri kan jeg ikke fortænke de Andre. Det var saa rørende, at man gjerne kunde lee deraf.“ „Nei!“ udbrød Ludvig: „Vi loe visselig ikke, forbi vi fandt det latterligt, men just forbi det rørte os. Man kan undertiden lee af Bevægelse, ligesom man kan græde over det Comiske.“ „Jeg erindrer godt den Aften“, sagde Francisca: „og i Sandhed, det forekommer mig, som om jeg endnu i Sandet kunde see Spor af disse Bogstaver.“ Ved Conrads føromtalte Yttring kastede Hanne et ubeskrivelig veemodigt Blik paa ham, baade hun og Francisca bleve tause og tankefulde. Man gik tilbage til Haven, hvor man i en stor Løvhytte traf Eduard, som sad og betragtede nogle Kobbere i en Bog. De gik Alle ind til ham og satte sig. Conrad tog Bogen, roste Kobberne, men tilføiede: „Det er en Skam at øde saadanne gode Kobberstik paa saadan en dum Bog.“ „Dum?“ raabte

Malte med høi Latter: „Æsops Fabler en dum Bog? Et Værk, som er berømt i hele Verden!“ Med en haanlig Mine svarede Conrad: „Jeg paastaaer dog, trods Hr. Kammerjunkerens meget competente Mening, at Fabler i Almindelighed, og i Særdeleshed denne altfor naive franske Udgave, hvori den salig Æsop nok ikke har megen Deel, er en dum Lecture for voxne Folk og en skadelig Læsning for Børn, hvis Indbildningskraft ved denne og lignende Eventyr bliver opfyldt med de taabeligste Forestillinger, som om Creature, ja endogsaa livløse Ting havde menneskelig Fornuft og Overlæg, med flere saadanne Urimeligheder, der ere stridende mod Naturens Love, som ere Det, den opvoxende Slægt allerførst og allermeest skulde lære at kjende. Og for voxne Mennesker er det da en naragtig Maade at indklæde de Sandheder paa, som man vil fremsætte. Der er for Ex. en Fabel, som Lafontaine har bearbeidet, og som er den, jeg bedst liber; det er nemlig den om Ulven, der af Hunden blev formanet til at forlade sit møisommelige Levnet og tage Tjeneste i samme Gaard som den, men som midt i Fristelsen til at modtage en saa magelig og god Stilling blev afholdt derfra ved at opdage paa Hundens Hals Spor af den Lænkes Tryk, som den pleiede at bære. Den Tanke, som ligger til Grund for denne Fabel, er jo meget skjøn, men kunde den ikke simpelt fremsættes med de faa Ord: Frihed og Armod ere bedre for en ædel Sjæl, end Overflod og Slaveri?“ „Men“, sagde Ludvig, „føler du da ikke selv det lidet Indtrængende i disse Ord, saaledes simpelt fremsatte, ved Siden af det Træffende i denne lille Fabel? Hvor

hurtigt vilde man ikke forglemme denne tørre Leveregel, som saamange tusinde andre, medens man derimod aldrig glemmer Fabelen og føler dens Sandhed klart? Parabelen har altid fundet Gjenklang i den mennneskelige Sjæl. Vor Frelser selv har brugt den." „Ja det ville vi nu lade blive udenfor Sagen", raabte Conrad med en sarcastisk Mine: „Fabler veed jeg dog just ikke, at der findes i Evangelierne. Dyrene tale dog ikke i de Parabler, som læses deri." „I Fabler", svarede Ludvig, „forekomme Dyrene jo ganske som Mennesker; de blive til Mennesker for os, da de fremstaae med menneskelig Sjæl." Francisca sad og bladede i Bogen; hun loe og fornøiede sig ved Synet af disse Billeder, som havde glædet hende i Barndommen. Hanne saae ogsaa i Bogen. „Her kommer en Fabel", sagde Denne, „som altid har forekommet mig inderlig rørende. „Fortæl os den, jeg beder Dem", sagde Malte: „Den er sikkert skjøn, da den rører en saadan Sjæl som Deres." „Fortæl den! fortæl den!" raabte Conrad. Med sagte og undseelig Stemme begyndte Hanne: „Der var engang en Jerngryde og en Leerkrukke, som skulde reise med hinanden og svømme over en Flod"... Conrad afbrød hende med en Skoggerlatter: „Kan man dog tænke sig værre Nonsens? En Jerngryde og en Leerkrukke, som skulde reise sammen! Hvad var det for en Leerkrukke, lille Hanne? Var det en Hankekrukke eller en Melkekrukke, eller .... Jeg beder dig for alle Gratiers Skyld at erklære udtrykkelig, hvad Rang og Stand samme Krukke beklædte i Krukkernes og Potternes Republik." Den stakkels Hanne blev overmaade undseelig og var ikke istand til at fuldføre sin Fortælling. De Andres

Bønner og Opmuntringer til at vedblive forøgede kun hendes Forlegenhed. Ludvig kom hende til Hjelp og sagde: „Jeg skal fortælle Fablen, og efter Conrads Opfordring forklare, til hvad Art den omtalte Leerkrukke henhørte. Det var en Vase af det allerfineste Leer, dannet med Kjærlighed af en kunstfærdig Haand i en ædel Form; skjønne Blomsterguirlander, venlige Genier saaes paa den, og gjorde den til en Prydelse for ethvert Huus og en Glæde for ethvert Øie. Det strænge Fatum kastede den imidlertid i en Strøm ved Siden af en Jerngryde.“ .... „Naa!“ raabte Conrad: „ingen Partiskhed! giv os ogsaa en Beskrivelse over Gryden.“ „Den er ikke saa let at beskrive“, svarede Ludvig smilende: „Det var en meget god, nyttig, stærk Gryde, en engelsk Digester efter den nyeste Opfindelse. Nu, kort sagt, disse to forskjellige, men hvert for sig fortræffelige Kar skulde nu i hinandens Selskab svømme over Strømmen for at naae den modsatte Strandbred. Forsigtig og frygtsom veg Leervasen tilside og gav Plads for den stærkere Reisefælle, hvergang den nærmede sig. „„Hvorfor undflyer du mig?““ spurgte nu Denne: „„Kan du troe, at jeg vil tilføie dig noget Ondt?““ „„Nei““, svarede Vasen, „„du vil det vist ikke, men om det hænder sig, at vi støde mod hinanden, da vil du intet Spor føle af Stødet, du bliver den Samme, medens derimod mit skrøbelige Væsen, søndersplittet i tusinde Stykker, gaaer reent tilgrunde.““ Ludvig taug og en lille Pause opstod. Endelig udbrød Conrad: „Er det Alt?“ „Gud!“ raabte Malte, „hvor herligt! hvor skjønt! hvilken dyb poetisk Betydning ligger dog i denne

Fabel!" „Hvilken mener De?" spurgte Conrad med en skalkagtig Mine. „Jeg mener .... jeg mener .... der kan jo lægges saamangen Betydning deri. For Ex. Det borgerlige Livs prosaiske Tryk, hvormed det vil knuse det Poetiske, det Høiere." „Springer da det Høiere itu, dersom det Prosaiske berører det? Ja er det saa svagt, saa lad gaae!" Malte vilde svare; men Ludvig kom ham iforkjøbet og sagde: „Den naturligste Forklaring, mener jeg, vil være den at tænke sig ved Vasen et Væsen .... i min Phantasie — helst et qvindeligt, som Naturen har dannet af sit fineste Leer, et af disse sjeldne Mennesker, i hvis Sjæl den guddommelige Kjærlighed har indaandet en saa stor Deel af sig selv, at det ligesom med Ømhed omfatter alt Levende, har Hjerte for Ven og selv for Fiende, er smykket med alle Livets Blomster og omsvævet af milde trøstende Genier, selv en trøstende Engel i Livets Trængsel, men, i Bevidsthed om sin bløde Natur, bange for den Haardhed, den Kulde, som er dets Væsens Fiende, og mod hvilken det ingen Vaaben har." Under denne Replik fæstede Ludvig sine Øine paa Hanne med et Udtryk af Ømhed og Veemod, som hun selv syntes at bemærke, og hvorfor hun rødmende slog sine Øine ned. Ogsaa Francisca bemærkede det med dyb Smerte. „Ak!" sukkede hun ved sig selv: „Saaledes maler kun Kjærlighed." Ludvig vedblev: „Hvor ofte seer man ikke et saadant Væsen kastet af Skjæbnens Luner i Livets Strøm ved Siden af en raa, ufølsom Reisefælle, for med ham i bestandig Angst for hans haarde Nærmelse at maatte stræbe mod hiin Strandbred, hvor der først er Frihed?" „Men",

sagde Conrad, „den stærke Jerngryde kan dog ligesaa lidt være ansvarlig for sin Natur, som Vasen for sin; eller, for at tale ordenlig uden disse Billeder og Lignelser: det Menneske af svag legemlig eller aandelig Constitution, hvis syge Emfindtlighed ikke kan taale mindste Berørelse, er visselig heller ingen behagelig Ledsager eller Ledsagerinde paa Livets Reise for Den, hvis sunde Kraft taaler et lille Stød uden derfor strax at tabe sin Ligevægt. Og denne store Frygt for at blive saaret, er den vel Andet end en egoistisk Fordring paa Andres Opmærksomhed og forsigtige Ærefrygt for en Person, der skal ansees som en Helligdom?" „Nei, ikke den Emfindtlighed, som har sin Grund i et blødt og elskende Gemyt, men ikke i forfængelig Attraa efter at gjælde i Verdens Øine. Denne sidste Slags Emfindtlighed er tvertimod som oftest den Haardes og Stoltes Plageaand, der seent eller tidlig griber ham. Den første derimod er en Smerte over at blive berøvet den velgjørende Virksomhed, hvortil den medlidende Himmel havde sat et saadant Menneske i Verden; det kan ikke mere glæde, ikke mere trøste, som dog er Det, hvorfor det helst vil leve. Det er som den fangne Fugl: dens bedste Evne, dens Vingers Brug er den berøvet; den er ikke Fugl længere; urolig hopper den som en Frø i Bunden af sit Buur." „Gud bevares! Man maa virkelig beundre dit poetiske Talent. Du kunde vist gjerne gjøre en poetisk Beskrivelse over Kopper eller Meslinger eller andre saadanne fatale Sygdomme, thi den Sindsbeskaffenhed, du her ophøier, er ikke Andet end en Sygdom, legemlig eller aandelig, det er i Grunden da Eet." „Er det en Sygdom, da er

det kun Hjemvee efter Kjærlighedens Land, hvorfra en saadan Sjæl er kommen." „O!" raabte Malte, „hvor jeg er begeistret af Herr Valbergs Ord; og hele denne Samtale er just paa sit rette Sted. Jeg vil forsøge, og haaber, det skal lykkes mig, at give den en poetisk Indklædning, og bringe den i smukke Vers." „For Guds Skyld! gjør ikke det!" raabte Conrad: „den tager sig godt nok ud i Prosa." „Ja Herr Valberg! Derom maa De ikke tale. Poesien er en lukket Bog for Dem." „Ja skulde den ikke være ligesaa for Dem?" „Den er mit Livs Studium og tilligemed Kjærligheden mit eneste Maal." „Man siger", svarede Conrad, „at Den, som er ulykkelig i Spil, er lykkelig i Kjærlighed; maaskee kan man kalde Poesien et Spil, og saa gratulerer jeg Dem, hvad Kjærligheden angaaer." „De er nok vittig og ironisk? det er Tidens Tone og Mode at spotte med Alt." „Den Mode er altid bedre end den, som gik foran den, nemlig den overspændte Følsomhed." Malte henvendte sig nu til Ludvig i Haab om Hjelp, og sagde: „Hvad siger De hertil?" „Jeg finder", svarede han, „at Mode i aandelige Ting aldrig duer, men det er naturligt, at den ene Overdrivelse fremkalder den anden." „Men den affecteerte Følsomhed", udbrød Conrad, „er afskyelig, og den bør være en Pest for Dem, der, som du, Ludvig, holde paa Følelser, der skal være hellige, thi den vanskaber dem og gjør dem væmmelige." „Men den affecteerte Ufølsomhed", svarede Ludvig, „fornægter det Hellige, sit bedre Jeg, og søger at gjøre det latterligt. Er den overspændte og falske Enthusiasme modbydelig, saa er den utidige Ironie derimod frastødende og saarende.

Det Ene er ikke bedre end det Andet. De ere Søskende, begge To Børn af Forfængelighed."

Francisca og Hanne reiste sig for at gaae op i Huset. Conrad løb hurtig hen til Francisca, bød hende sin Arm og sagde: „Det er næsten mørkt; tillad mig at ledsage Dem. De, min Frøken, er ingen Leervase, men en Magnet, som tiltrækker det haardeste Jern." Malte gik ved Hannes Side. „Ak!" sukkede han: „De ligner ganske den skjønne Vase, som Herr Ludvig Valberg beskrev. Jeg gaaer ikke til Ro, før jeg har besunget Dem i et Digt, som ikke kan andet end lykkes mig og finde Bifald, thi Det, hvoraf Hjertet er begeistret, maa nødvendig gribe hvert poetisk Gemyt." Ingen af de unge Piger svarede noget Ord paa disse Artigheder. De vare begge indesluttede i sig selv, og for første Gang opstod en bitter og skinsyg Følelse mod hinanden i disse søsterlige Sjæle.

Oppe paa Gaarden ventede man utaalmodig det unge Selskab, da de ældre Herrer, Præsten, Etatsraaden og Agenten længtes efter en Whist, hvortil Kammerjunkeren eller Conrad skulde udgjøre fjerde Mand. Malte satte sig til Spilleborbet. Conrad og Eduard toge Plads ved Siden for at see paa Spillet. Madame Valberg var gaaet i Besøg hos Forpagterens, som boede paa Gaarden. De unge Piger gik ind i Salen. Der var ganske mørkt. Francisca satte sig strax til Pianofortet. Hanne tyede hen i en fjern Krog af Værelset. Ingen af dem bemærkede, at Ludvig sad i en Vinduesfordybning. Efter sagte at have slaaet nogle Accorder an, sang Francisca følgende Vers:

Sur le sable de ces rives
Nos chiffres par toi tracés
Par les ondes fugitives
Furent bientôt effacés.
Mais cet amoureux emblème
Malgré sa fragilité
Dura plus que l'amour même
Qu'il avait représenté.

Hun sang med halv Stemme og accompagnerede sig saa stille, at Instrumentet syntes at sammensmelte med hendes bløde Stemme. En ubeskrivelig Veemod løb fra disse Toner. De Tilstedeværende følte sig forunderlig henrevne. Anvendelsen af Ordene laae saa nær. Ludvig blev greben af en salig Anelse, han nærmede sig til Francisca og vilde tale, men kunde ikke finde Ord; hun foer sammen, da hun blev ham vaer, og sagde med en Tone, der næsten løb som fortrydelig: „Herregud! er De herinde, og saa incognito?" Conrad kom ogsaa ind og sagde leende: „Hvad var dog det for en begrædelig Psalme, som De der sang, min Frøken? Den passede ikke for deres blomstrende Læber." „Det var," svarede Francisca, „en gammel Sang af Rousseau, og saavidt jeg veed, baade digtet og componeret af ham." „Det vil jeg troe," udbrød Conrad: „den er forfærdelig monoton." „Ja monoton er den," sagde hun, „men det behager mig netop ved denne Sang, det passer saa godt til den; der er Noget i den, der ligesom viser, at Ord og Melodie og Accompagnement ere blevne til paa eengang; naar jeg synger den, forekommer det mig, som om jeg bedrøvet gik ved Stranden og hørte Bølgernes eensformige Slag mod Bredden." „O kjære Francisca!" raabte

Ludvig: „Hvor træffende er dog Det, De der siger. Ja i Naturen er noget Melancholsk; de eensformige Lyd, som man hører i den, have noget paa eengang saa Veemodigt, saa Længselfuldt og dog Beroligende; og denne Fornemmelse møder os ligesom forklaret i de Frembringelser af Digte- og Tone-Kunsten, som forstaae at levendegjøre disse Erindringer. Denne gamle Rousseau'ske Sang har med alt sit gammeldags og monotone Tilsnit Meget heraf, og jeg har aldrig hørt den uden Bevægelse, naar De i forrige Tider sang den. Det er længe siden. Den staaer i den gamle Romancebog, som har tilhørt Deres salig Fru Moder. De gamle Romancer holder jeg høit i Ære. De vilde ret glæde mig, om De vilde synge en af dem, som begynder saaledes: Beau Léthé! fleuve bienfaisant." Francisca var forlegen over at Ludvig havde hørt den før omtalte Sang af Rousseau, og heller ikke havde hun endnu overvundet den Fortrydelighed paa ham, som Dedicationen af Fablen samme Aften og af Kobberstykket om Morgenen havde indgivet hende; hun svarede derfor kort: „Den Romance erindrer jeg ikke." „Ak husker De ikke den? den er saa smuk; den har tre Vers, og hvert ender med det Omqvæd: Non, non! l'oubli n'est pas fait pour moi." „Ja, da passe de Ord ikke paa mig, thi glemt er den." Conrad bad nu Francisca om at synge en ny og glimrende italiensk Sang, som han kjendte. „Den overgaaer mine Kræfter," sagde hun, „men jeg vil imidlertid gjerne føie Dem." Medens hun udførte denne, listede Ludvig sig bort; han søgte Havens fjerneste Gange, og den øieblikkelige lyksalige Stemning, som Rousseau's gamle Sang havde indgivet ham, veg for de bittreste

Følelser af Skinsyge, Tvivl og Misfornøielse med sig selv.

Conrad havde neppe oppebiet Slutningen af den af ham selv begjærte Sang, før han skyndte sig tilbage til Spillebordet; og ikke saasnart troede Francisca sig ene, før hun ligesom tilforn med sagte Stemme begyndte at synge den af Ludvig opgivne Romance fra først til sidst, og det ikke een, men flere Gange, som om hun ikke kunde forlade den, og med et saadant Udtryk, at Hanne, ganske smeltet deraf, følte al den gamle Hengivenhed oppvaagne i sit Hjerte; hun nærmede sig sagte, og da Francisca taug, satte hun sig paa Kanten af hendes Stol, omslyngede hendes smækkre Liv og trykkede sine varme Læber med trofast Kjærlighed til den hulde Sangerindes brændende Kind. Francisca, bevæget af lignende Følelser, gjengjældte Hannes Kjærtegn; hver Skygge af Bitterhed var forsvunden fra disse rene Sjæle; de omfavnede hinanden tause og med Taarer, som Nattens Mørke skjulede for alle Dine, uden maaskee for de søsterlige Skytsengle, som glædede sig over det Godes Seier paa Jorden.

Siden sagde Hanne i sine eensomme Betragtninger: „Hvor kan jeg ville det Umulige? Hvilken Mand skulde kunne modstaae Franciscas Yndighed? Hvor er hun smuk og elskværdig! og hvilken Fortryllelse udøver hun ikke, naar hun synger! Hvor forfængelig maatte jeg dog være, om jeg vilde maale mig med hende, og hvor slet er jeg dog, naar jeg er vred paa hende, fordi hun er saa indtagende! Og er det Conrads Skyld, at han henrives af Det, som henriver mig selv? Men jeg elsker ham, det gjør hun ikke, hun elsker Ludvig. Men Ludvig er altfor

streng mod sig selv og hende, han undflyer hende; de skulle snart skilles ad og ville maaskee glemme hinanden. Conrad behager Francisca. Hvem veed? .... med Tiden .... Med hende vilde han blive lykkeligere end med mig, det kan jeg ikke skjule for mig selv .... men jeg maa døe af Sorg over at miste ham .... Men døe! Ak det var jo langt bedre, end saaledes den ene Gang efter den anden at staae hans Lykke iveien. O Gud! indgiv mig hvad jeg skal gjøre!"

Medens den stakkels beskedne Hanne talte saaledes med sig selv, anstillede Francisca lignende Betragtninger. „Hvor er jeg dog vred paa mig selv!" sagde hun: „hvilke onde og uskjønne Følelser opdager jeg dog i min Sjæl, og hvilken Mangel paa al Fornuft og Selvbeherskelse i min Opførsel! Hvor staaer Hanne dog høit over mig! hvor er hun god! og hvor er hun smuk! Hvad er dog Det, man kalder Talenter, hvad er Alt, hvad Opdragelse kan give, mod den naturlige Fortryllelse, som omgiver denne Pige? Hun ligner en Lilie, en Sommerfugl, en Gratie! Ak! er det noget Under, at Ludvig elsker hende? Mig sendte de fra dette kjære Hjem, han blev her, han saae hende daglig. Den stakkels Hanne hænger endnu ved sin Forlovede af Vane, af Ungdoms Kjærlighed, men det synes, som om Intet uden Pligtfølelse holdt Conrad fra at bryde denne Forbindelse; hans Hjerte er sikkert blevet tilbage hos den engelske Elskerinde, som jeg har hørt dem omtale. Men hans Forhold til Hanne bliver snart brudt, det troer jeg vist. O, jeg seer som i et Speil, hvorledes alt Dette vil ende! Ludvig elsker Hanne, han er hende kjær. Ved hans Hjerte vil hun let kunne trøste sig over Conrads Tab .... Men jeg! ... hvordan

skal jeg kunne see hende ved Ludvigs Side? Nei jeg vil døe af Sorg; men tie vil jeg, og elske dem vil jeg dog, om jeg kan."

Saaledes talede de stakkels Piger med sig selv og styrkede sig i deres Vildfarelser ved tusinde Smaating, som de henførte til deres forudfattede Mening. Saaledes sagde Conrad engang i Hannes Nærværelse: „I sin uerfarne Ungdom paatager man sig Lænker, som man siden ikke tør bryde, om man nok saa gjerne vilde." Ved disse Ord tænkte Conrad paa de Ubehageligheder, som han daglig udstod hos Onklen; men Hanne, som ikke kjendte noget til disse, anvendte hans Yttring paa hans Forhold til hende.

I den senere Tid var Conrad meget sparsom med sine Besøg i det fædrene Huus; derimod var han næsten hveranden Dag paa Herregaarden. Hans Nærmeste traf ham ofte der, uden at ane det; endnu oftere hørte de, at han havde været der, naar de havde ventet ham hjemme. I Begyndelsen beklagede de sig derover, og et Par Gange vare ubehagelige Optrin fremkaldte herved, saa at Conrad reent ud havde sagt: „Jeg kjeder mig hjemme hos jer, naar vi ere ene; men jeg morer mig forbetmeste paa Herregaarden. Hvorfor skal jeg ikke have Lov at fornøie mig i mine ledige Timer? Jeg har Arbeide og Brøvl nok hjemme paa Fabrikken." Hanne fandt sig taus i alt Dette; men Forældrene, især Moderen, vare utaalmodige derover, og hun sagde flere Gange meer eller mindre forblommet, at Hanne var Skyld i denne Ligegyldighed hos Conrad, at hun ikke omgikkes ham kjærligt nok. Engang, da han bestemt havde lovet at komme, men

efter Sædvane dog blev borte, sagde Madame Valberg til Hanne: „Jeg veed heller ikke, hvordan du har det! du er bleven saa død; dersom du var mere interessant, saa vilde Conrad ikke saaledes forlade os. Kan du dog ikke være mere tiltrækkende for din Kjæreste?“ Med sønderrevet Hjerte, men med mildt Ansigt, svarede den stakkels Pige: „Gid jeg kunde, kjære Moder! Jeg vilde det kun altfor gjerne, naar jeg kun vidste, hvordan jeg skulde bære mig ad.“ „Du skulde være munter og behagelig! du skulde være saadan som Francisca.“ „Som Francisca! ... Ja saadan vilde vist alle Piger gjerne være, men hvem kan det?“

Dybt ydmyget og bedrøvet til sin inderste Sjæl gik Hanne mod Aften ind i den nærliggende Skov, og søgte den eensomste Vei, for ganske i Ro at kunne overgive sig til sine sørgmodige Tanker, da hun pludselig i nogen Afstand hørte Latter og Stemmer, og skimtede mellem Træerne et Selskab, som kom hende imøde. Hun gjenkjendte snart Etatsraaden, Francisca, Malte og Conrad. Veien deelte sig her i to Dele, og hurtig som en bange Hind dreiede hun ind ad den, som Selskabet gik forbi, i Haab om at Buskene vilde skjule hendes Flugt og frie hende fra den nye Krænkelse at see sig som uvelkommen. Men saa let og hurtigt som hun end smuttede forbi, saa blev dog Francisca hende vaer, og kaldte paa hende. Hun standsede forlegen. De nærmede sig Alle og gjorde hende, Hver paa sin Viis, Spørgsmaal og Bebreidelser, fordi hun vilde undflye dem. Francisca og hendes Fader vilde nøde hende til at gaae med dem, men hun undskyldte sig standhaftig. Conrad tilbød at følge hende, men ogsaa

Dette afslog hun. Han nærmede sig og hviskede: Du er nok stødt, fordi jeg ikke kom idag, som jeg havde lovet, men jeg blev forhindret i at komme til Middag, og iaften havde jeg mere Lyst til at tage herud. Du svarer ikke! Det er den gamle Nød! Jeg holder nu engang ikke af at genere mig, det kan jeg ikke gjøre for, og I derhjemme i Præstegaarden, I ere altid misfornøiede med mig og altid i ondt Humeur, og det kan virkelig ikke give mig Lyst til at komme til jer." Hanne svarede kun: „Lad mig nu gaae hjem, dit Selskab staaer og venter paa dig." Hurtig hilsede hun dem Alle og tiltraadte sin Hjemvandring, men hun var ikke gaaet langt, før hun hørte Skridt bag ved sig, og saae Malte, som ikke paa nogen Maade vilde afstaae fra at følge hende. Han havde stjaalet sig fra de Andre, sagde han, for at erobre et saadant Øieblik, „et saadant eneste Lyspunct i sit dunkle Liv." Det var første Gang, at han var ene med Hanne, men desuagtet havde de kun gaaet faa Skridt med hinanden, før han med rene Ord gjorde hende en formelig Kjærlighedserklæring og i høitravende Talemaader forsikkrede, at hun var hans første Kjærlighed, at et nyt Liv med ny Kraft til Poesie og al herlig Daad var opgaaet for ham, siden han saae hende. Den undseelige Pige blev ganske forbauset, men tog endelig Mod til sig for at erindre den hæftige Elsker om at hun var en forlovet Pige. Malte udbrød i Klager over at hun saa lidt forstod ham; hans Kjærlighed, sagde han, var reen og hellig; han vidste vel, at hun ikke kunde blive hans, det var heller ikke nødvendigt til hans Lyksalighed, han vilde blot have Lov at tilbede hende, og leve af de søde Øiekast, hun ofte sendte ham, thi de

sagde ham, at han ikke var hende ligegyldig, at deres Hjerter forstode hinanden. Den arme Hanne blev ganske forskrækket og forsikkrede ham alvorlig, at hendes Øine maatte lyve paa det Grueligste, hvis de sagde, at nogen Mand i Verden havde mindste Deel i hendes Hjerte, Den undtagen, til hvem hun i sin tidlige Ungdom havde givet det heelt og holdent. Malte syntes ikke ret at fæste Lid til Oprigtigheden i disse Ord, han vedblev at tale om sin Lidenskab og om sin Delicatesse, idet han var udelicat nok til at udhæve det Ligegyldige i Conrads Opførsel mod sin Forlovede; „og," tilføiede han, „man maatte være blind for ikke at see, at Conrad er dødelig forelsket i Frøken Francisca, at han er smagløs nok til at foretrække saadan en kold og regelmæssig Skjønhed for en himmelsk Engel som De er." Hvor besværlig Talen ofte faldt dette Menneske i Ordstrid, saa vanskeligt var det ved denne Leilighed at standse hans af Suk og Pusten afbrudte, feberagtige Talestrøm, der løb, som han talede med sig selv, uden at bemærke, at Den, som hørte paa ham, ogsaa vilde have et Ord indført. Endelig lykkedes det Hanne med faa og simple Ord at tilkjendegive ham sit Mishag baade med hans Tale og hans hele Væsen; men da han i et pathetisk Raseri truede med fortvivlede Beslutninger, blev hun bange og begyndte at løbe med en saa fuglelet Flugt, at han ikke længe kunde udholde at spille Apollos Rolle for at naae denne flygtende Daphne. Ikke langt fra Præstegaarden vendte hun sig om, og til sin Beroligelse saae hun Kammerjunkeren meget ordenlig stige over Stenten ved Skovstien med en tændt Cigar i Munden; og tiltrods for al den Modgang, hun havde

mødt paa denne sin Vandring, kunde hun ikke bare sig for at lee.

I Conrads overmodige og ustadige Sind opstod ofte en Strid, for hvilken han selv ikke kunde gjøre sig Rede. I visse Øieblikke gik hans Kjærlighed til Hanne som et Stjerneskud gjennem hans Bryst, men disse Øieblikke vare altid saadanne, hvori han troede at finde Kulde i hendes Opførsel imod ham; naar han derimod troede sig sikker paa hendes varme Hengivenhed, var det ligesom han bortkastede, hvad han ikke længere behøvede at erhverve sig, og det smigrede hans Forfængelighed, at Alle skulde see, at han var elsket af saa smuk en Pige, uden at han derfor var tilsinds at opgive andre Erobringer, som han iøvrigt virkelig ikke brød sig om at forfølge. Da Hanne paa den her omtalte Aften beskeden flygtede i Skoven, da hun paa ingen Maade vilde blive i det Selskab, hvor hun uventet traf ham, da hun under deres korte Samtale stod taus og alvorlig for ham, forekom hun ham saa indtagende, at han med Glæde havde forladt Selskabet for at følge hende, om han ikke havde frygtet for at vise sig fra en latterlig Side, som en forelsket Yngling. At Malte sneg sig efter hende, havde han vel troet at bemærke, og det ærgrede ham. En vis Urolighed betog ham, og da han havde fulgt Etatsraaden og hans Datter til deres Gaard, foregav han, at Forretninger kaldte ham hjem, lod strax sin Hest sadle og ilede i flyvende Fart til Præstegaarden, hvor han ankom kort efter Hanne. Han gjorde sine Forældre en kort Undskyldning for sin Udeblivelse om Middagen, og uden at tale til Hanne om deres Møde i Skoven, eller indlade sig i nogen Forklaring

angaaende nogensomhelst af deres hyppige Misforstaaelser, var han paa denne Aften saa hjertelig imod hende, saae paa hende med saa kjærlighedsfulde Øine, roste hendes smukke Haar, hendes Stemme, hendes simple, smagfulde Paaklædning, og var saa elskværdig baade mod hende og Forældrene, at Glæde og fri Meddelelse, disse gamle, som det syntes, bortdragne Huusguder, atter gjæstede deres fordums Opholdssted; og den Tanke, som i den senere Tid ofte var opstaaet hos Hanne, at det var Pligt mod Conrad og hende selv at give ham hans Løfte tilbage, forsvandt i disse Timer som syndig og urimelig. Dog vendte den ofte tilbage, og forsvandt atter for igjen at vende tilbage, eftersom Conrads Luner gave Anledning til en af Delene. Efter de gode Timer sagde hun undertiden til sig selv: „Han er god, han har Medlidenhed med mig, naar han seer mig bedrøvet; men er jeg fornøiet, bryder han sig ikke mere om mig. Behøver jeg andet Beviis paa at han ikke elsker mig længere? Men det kan dog Ingen bebreide ham. Hvem er Herre over sit Hjerte? Skal han bøde, fordi han ikke nænner at bryde et Baand, som han angrer at have knyttet?" Ingen Tilstand er mere udmattende end denne tause Grublen over en Gaade, som indeslutter vort Livs Skjæbne, og som vi ikke formaae at løse. En i sig selv uvigtig Ting gjorde imidlertid Udslaget.

Det Halsbaand, som Conrad allerede den første Aften efter hans Hjemkomst omtalte som en Foræring til sin Forlovede, havde hun endnu ikke faaet. Flere Gange havde han selv nævnet det og anklaget sig for at have forlagt det, saa at han ikke var istand til at finde det. Den Maade, hvorpaa det var blevet hende bebudet, havde

indgivet Hanne en næsten barnagtig Længsel efter dette Smykke, og da Conrad om Aftenen efter Mødet i Skoven kom i sit bedste Lune til Præstegaarden, sagde han blandt Andet, at han endelig havde fundet dette Halsbaand, og skulde bringe det, naar han kom igjen. Hannes barnlige Glæde herover var yderst elskværdig, hun bad ham beskrive hende denne saa længe forventede Skat; og dette Smykke, som efter den almindelige Maalestok aldeles ingen Værdi havde, forekom hende kosteligere end Guld og Diamanter.

Der forgik imidlertid Dage og Uger, uden at hun kom i Besiddelse af Halsbaandet, da Conrad bestandig glemte at tage det med. Endelig erindrede han det en Aften, da han og hans Familie vare indbudne til Herregaarden, hvor man tillige ventede nogle andre Fremmede. Han kom førend de Andre og traf Francisca i Haven med Kammerjunkeren, som hun den Dag behandlede med usædvanlig Artighed, af den simple Grund, at han havde bestemt, næste Dag at reise bort, og lod sig forlyde med, at han ikke kom igjen. Conrad, som ikke vidste Dette, ærgrede sig over Franciscas velvillige Tone mod den ham forhadte unge Herre, og syntes at han selv blev tilsidesat og ubemærket af hende. For at vinde hendes Opmærksomhed fremtog han derfor en lille Æske med Halsbaandet og viste hende det. Som han klogelig havde beregnet, standsede strax den forrige Samtale, og den unge Pige tabte sig i Beskuelsen af det skjønne, hende ganske fremmede Arbeide, og roste det med Varme, ganske vis paa, at det var bestemt for Hanne. Malte, der ærlig gjengjældte Conrads Følelser for ham, spurgte spydigt: „Er

det maaskee Deres eget Arbeide? eller forfærdiget paa Deres Fabrik, hvis mangeslags Konster jeg ikke ret kjender?" Conrad svarede i samme Tone og endnu med større Bitterhed. Malte sagde endelig: „Det er mig ved Gud meget ligegyldigt, hvorfra det Halsbaand skriver sig, og om jeg ogsaa fandt det dristigt af Dem at gjøre Frøken Kulman denne Foræring, saa, da hun har modtaget den og finder den saa deilig, skal jeg, naar hun bærer den om sin smukke Hals, ogsaa finde den deilig." Francisca rødmede og rakte Æsken til Conrad. En ulyksalig Indskydelse af falsk Undseelse, af et flygtigt, skjøndt stærkt Behag i Francisca, der samme Aften var ubeskrivelig smuk, men især af forfængelig Lyst til at drille Malte, som han bestandig troede forelsket i hende, alt Dette forførte ham i dette Øieblik til at paanøde Francisca denne Foræring og forsikkre, at han i denne Hensigt havde medbragt den omtalte Ubetydelighed. Han sagde Dette imidlertid med inderlig Forlegenhed og ganske imod sit Hjertes Ønske, men det forekom ham, at han som en Gentleman ikke kunde handle anderledes, og tænkte at han vel kunde stille Hanne tilfreds, ifald hun skulde blive fortrydelig derover. Francisca var ligesaa forlegen som han, hun vilde nødig fornærme ham, men en indvortes Stemme syntes dog at fraraade hende at modtage hans Gave. Hun stod raadvild med Æsken i Haanden, da Hanne, som imidlertid var kommen med sine Pleieforældre, og var løbet ned i Haven for at opsøge sin Veninde, nu med Eet kom frem af en bedækket Gang og stod mellem Conrad og Francisca med et fornøiet og venligt Ansigt, idet hun rakte en Haand ud til Hver af dem.

Med Forlegenhed kyssede Conrad hendes Haand og trak sig tilbage, medens Francisca sagde: „See min bedste Hanne! det er formodenlig for dit og mit søsterlige Venskabs Skyld, at din forlovede Brudgom er saa god at gjøre mig denne smukke Foræring." Med disse Ord aabnede hun Æsken, og den stakkels Hanne kjendte strax paa Beskrivelsen det saa længe bebudede Smykke. En usigelig Smerte gjennemfoer hendes hele Væsen. Hun greb med Haanden om en Green af det Træ, hvorved hun stod, for at holde sig fra at falde. Francisca, som betragtede Halsbaandet, bemærkede ikke hendes Bevægelse, men vedblev: „Jeg har aldrig før seet Noget af det Slags; Valberg siger, at det er gjort i America af Kjerner." Hanne, som med stor Anstrengelse fattede sig, svarede: „Ja jeg veed det." „Har han viist dig det?" spurgte Francisca. „Nei! men han har beskrevet det for mig." „Det er deiligt!" udbrød Francisca: „Jeg foretrækker det for den prægtigste Guldkjede." „Ja! det har jeg ogsaa tænkt," svarede Hanne, som neppe længere kunde holde sine Taarer tilbage, og inderlig kjært var det hende, at denne Samtale blev afbrudt ved Ludvigs Komme. Ogsaa ham viste Francisca Conrads Foræring, og ogsaa han kjendte paa Beskrivelsen, at det maatte være det Halsbaand, hvis Historie hans Broder hiin Aften havde fortalt, og hvilket han havde glædet Hanne med at love hende. Han studsede; en Misfornøielse, som lignede Forbittrelse, malede sig paa hans udtryksfulde Ansigt; man saae, at Noget svævede paa hans Læber, men han holdt inde, og med et blødt og hjerteligt Udtryk vendte han sig pludselig til Hanne, greb hendes Haand og trykkede

den hæftig til sine Læber og til sine Øine, som vare fulde af Taarer. Hanne saae op til ham med et lignende Udtryk og tog hans Haand mellem begge sine. Francisca betragtede denne stumme Scene med næsten samme Smerte, som den, hvormed Hanne nys havde betragtet Halsbaandet. Hun vendte sig bort og gik langsomt op til Huset. Paa Veien var det imidlertid som om en Anelse sagde hende, at dette pludselige Udbrud af Ludvigs og Hannes indbyrdes Hengivenhed stod i Forbindelse med den Foræring, som Conrad havde givet hende, og som hun maaskee havde feilet i at modtage. Hun blev ængstelig, hun syntes, at det smukke Halsbaand blev hende forhadt, hun ilede op paa sit Kammer og forvarede det under Laas og Lukke som en uheldbringende Trolddomsgave, der ikke maatte see Lyset. Hun foresatte sig at gribe den første Leilighed til at tale fortroligt med Hanne om denne Sag.

Selskabet var imidlertid samlet, man drak Thee, og da det allerede var blevet silbigt, gik man strax efter til Aftenbordet, der var festligt, og varede længe. Det var ikke muligt for Francisca at faae talt med Hanne under fire Øine; og heller ikke for Hanne at faae en Samtale med Conrad, hvilket hun ligeledes ønskede. Den stakkels Pige var bleg og saae lidende ud. Hun foregav en stærk Hovedpine, og da man stod fra Bordet, bad hun Conrad om at følge hende hjem, da hun nødig vilde kjøre med Forældrene, fordi Vognens Bevægelse — sagde hun — vilde forøge hendes Onde. Conrad undskyldte sig og anførte, at han var ridende og ikke kunde efterlade Hesten paa Gaarden. „Ludvig,“ sagde han, „vil vist gjerne følge dig. Han kan sove paa mit Kammer inat, ifald

han ikke gider gaaet her tilbage." „Nei," svarede Hanne, „det vil jeg ikke bede Ludvig om, thi han skal imorgen tidlig reise til Kjøbenhavn i vigtige Ærinder baade for Eduards og sine egne Anliggenders Skyld, og jeg hørte ham sige, at han vilde sidde oppe inat for at skrive." „Ja, jeg skal ogsaa sidde oppe en Deel af Natten og skrive." „Nu vel! Lov mig da at komme hjem til os imorgen, thi jeg maa nødvendig tale med dig." Conrad lovede det, men meget trevent, og Hanne traadte ud af Havesalen paa en Terrasse, hvor hun satte sig paa en Bænk og saae bedrøvet til de klare Stjerner, hvis Pragt bebudede det nære Efteraar. Conrad gik ud og satte sig hos hende, idet han sagde: „Jeg troer ikke, at jeg faaer Tid til at komme imorgen, og jeg veed godt, hvad du har at sige mig, lille Hanne! Du vil gjøre mig Bebreidelser for Halsbaandet. Men Herregud! det er jo dog ikke nogen vigtig Sag. Det skete næsten mod min Villie, det kom saadan af sig selv, jeg kunde virkelig ikke handle anderledes uden Mangel paa Galanterie, hvori jeg ikke vil gjøre mig skyldig. Jeg skal vissetig erstatte dig det med et meget bedre Halsbaand." „Nei! det kan du ikke, intet kan have den Værdi for mig som dette, der er knyttet til en Erindring om din Godhed mod en Ulykkelig, og som var bestemt „„til det Fruentimmer, som var dig kjærest."" Husk paa disse Ord." „Aa hvad! det sagde Han, som gav mig det, men jeg har ikke gjort Ed paa at handle efter hans Villie." Efter et lille Ophold sagde Hanne med skjælvende Stemme: „Jeg tilstaaer, at denne Begivenhed, saa ubetydelig den maaskee kan synes, dog har bekræftet en Tanke, som i lang Tid beskjæftiger min

hele Sjæl. Du elsker mig ikke længer, du ønsker, at vor Forbindelse aldrig havde fundet Sted; du angrer, som saa mangen Anden, et Skridt, som man maaskee aldrig burde gjøre i sin uerfarne Ungdom; men du er for ædel til at ville bryde med mig af Frygt for at bedrøve mig og fordærve min Skjæbne. Siig! er det ikke saa? Det er et ærligt meent, et alvorligt Spørgsmaal; svar mig ærligt og alvorligt." „Gud bevares! Skal man nu have saadanne Scener for et lumpent Halsbaands Skyld? Man maa være Fruentimmer, og et Fruentimmer som er fattigt paa Smykker, for at tage sig Sligt saa nær." „Du fornærmer mig! Det er ikke Stads og Herlighed jeg ønsker mig, men du er aldeles ikke den Conrad, som med saamange Taarer sagde mig Farvel ved sin Bortreise. Dit bløde Hjerte, din elskværdige Ømhed for alle Dine er bortdunstet i de fæle fremmede Lande." „Efter hvad du der siger, saa synes du vel bedre om mig inden min Udenlandsreise, og saa er det maaskee dig, som ønsker vor Forlovelse hævet?" „Jeg spurgte først, og burde først have Svar, men jeg vil dog svare: Nei, jeg ønsker intet Bedre end at henleve mit Liv hos dig, dersom du ønsker det, dersom det er muligt, at det kan gjøre dig Glæde; men om du angrer vor Forbindelse, saa er det mig, som ønsker at bryde den." Conrad følte sig inderlig fornærmet over disse Ord, og svarede ikke uden Hæftighed: „Hør kjære Hanne! Eet Ord saa godt som tusinde: Du er i disse Aar, vi ikke have seet hinanden, bleven saa emfindtlig, saa alvorlig og høitidelig, som du var en gammel Matrone, og ikke en ung, elskværdig Pige. Her er hverken Tid eller Sted til lange Afhandlinger, og

disse Scener og Forklaringer, som vi her skal have hveranden Dag, er jeg inderlig kjed af, og vil du vedblive paa den Maade, saa gjør du dig selv ulykkelig og mig desperat, og er du ikke fornøiet med mig, som jeg er, saa gjør som du vil. Og hermed Godnat! de Andre ere ifærd med at tage bort.“ Han skyndte sig tilbage i Salen, og strax efter kom Præstekonen ud med Hannes Hat og Kaabe paa Armen, da Vognen ventede. Den bedrøvede Pige indsvøbte sig og skjulte sit brændende Ansigt, tog hurtig Afsked med Gaardens Herskab, fulgte taus og mechanisk sine Pleieforældre og skyndte sig ved Hjemkomsten ind i sit Kammer, hvor hun endelig nød den ønskede Frihed til at give sit beklemte Hjerte Luft i en Strøm af bittre Taarer. Efter at have grædt sig mæt, følte hun sig dog lettet og istand til rolig at eftertænke sin Stilling. Da et Sind, som Conrads, var en fuldkommen ulæselig Bog for et Gemyt som Hannes, saa forekom det hende klart, at han ønskede deres Forlovelse hævet. Alt hvad hun saa ofte havde sagt sig selv, fandt hun aldeles bekræftet ved denne Aftens Begivenheder og deres sidste Samtale. En stille Følelse af Mod og Trøst nedsteg som fra Himlen i dette uskyldigt lidende Hjerte, og hendes Beslutning var tagen. Hun sad længe stille og tankefuld. Det syntes hende bedst at sige Conrad skriftligt, hvad hun havde at sige, og hendes fine Tact lærte hende at skrive i en værdig, rolig Tone, og saa lidt som muligt at lade sin saarede Følelse fremskinne.

Hun skrev da i Nattens Stilhed følgende Brev:

„Elskede Conrad! „Med Sandhed kan jeg kalde „dig saaledes. Med Frimodighed tør jeg kalde den Al-

„vidende til Vidne, naar jeg siger: at Kjærlighed til dig, „Attraa efter at vide dig tilfreds og lykkelig ere Hoved„grundene til det Skridt, jeg her gjør. Høitideligt og „alvorligt giver jeg dig herved det Løfte tilbage, du „engang gav mig. Du er fri og ubunden, og har „ingen Forpligtelse imod mig. Med skjælvende Haand „løser jeg herved et Baand, som jeg holder mig over„beviist om, at du kun af altfor stor Ædelmodighed ikke „selv har brudt. Jeg troer aldrig, at jeg vil ophøre at „elske dig eller nogensinde kunne trøste mig over dit Tab, „men dog vil jeg foretrække endogsaa et glædeløst Liv „for den utaalelige Tanke, at modtage din Haand som „en Almisse, der bydes mig af Medlidenhed; at see dig „forsynde dig mod Ægteskabets Hellighed, ved at slutte „det som en verdslig Handel, du engang i Overilelse „har indgaaet, og troer dig forpligtet til at holde uden „den eneste Støtte, som gjør Livets Byrde let: Kjærligheden, „som ingen Opoffrelser føler. Det er mig en Trøst at „tænke, at du vil blive glad og let om Hjertet ved at „læse dette Brev, takke mig for det, og herefter see den „stakkels Hanne med venligere Øine. Du sagde iaftes, „at jeg vilde gjøre os Begge ulykkelige, om jeg vedblev „at være, som jeg var. (Ak! hvor har dog den Fabel „om Leerkrukken havt prophetisk Betydning for mig!) „Om jeg formaaede at overvinde min altfor svage Natur „for at behage dig, det veed jeg ikke, men det veed jeg „sikkert, at jeg aldrig vilde formaae at hæve mig over „den eller nogen anden af mine Ufuldkommenheder, naar „den Tanke, at du for min Skyld var mindre lykkelig, „end du uden mig vilde være, betog mig alt Mod og

„Kraft til det Gode. Af to svære Ulykker griber jeg „derfor den, som jeg synes mig i min Samvittighed „forpligtet til at gribe, og som jeg haaber bedst at kunne „bære. Tro ikke at jeg bebreider dig at have ophørt at „elske mig. Nei langt fra. Jeg takker dig for den Kjær„lighed, du fordum bar til mig, jeg takker dig for de „mange Aar, hvori jeg har modtaget Glæde og Haab „fra din Haand. Jeg beder dig tillade mig at beholde „din Ring, jeg har saalænge baaret den som min bedste „Eiendom; kast heller ikke min fra dig, men bær den „som en Gave fra en elskende Søster. Ansee mig som „en saadan, og naar jeg i vore fælleds Forældres Huus „stille færdes som en kjærlig Datter og Søster, saa undvig „ikke med broderligt Venskab at møde

din trofast hengivne Hanne."

Ikke uden mange Gange at blive afbrudt af sine frembrydende Taarer fik Hanne dette Brev færdigt. Hun vidste, at Madame Valberg vilde næste Morgen sende Bud til Fabriken med en Foræring af Frugter; med denne Leilighed havde hun betænkt at sende Brevet. Hun følte sig roligere, da hun havde fuldendt det. Dagens første Skjær begyndte allerede at skimtes paa Himlen, da hun endelig gik til Hvile. Udmattet af Graad og Nattevaagen følte hun sig snart i Søvnens alle Smerter dulmende Magt.

Næste Morgen var hun dog mat og ængstelig. Dagen virker ofte sløvgjørende paa den raske Beslutning, som Natten udklækkede. Da hun hørte, at Karlen som skulde ride bort, trak Hesten ud i Gaarden, begyndte hun at skjælve, og først i det Øieblik, han vilde ride ud af

Porten, greb hun hurtig Brevet, som hun bar hos sig, og løb efter ham for at paalægge ham at besørge det. Da hun kom ind igjen, var hun saa bleg, saa angreben, at Præstekonen med moderlig Ømhed ængstedes over hendes Befindende, vilde pleie og opmuntre hende, og sagde i sin kjærlige Mening mange Ting som forøgede den stakkels Piges Sindslidelse og gjorde hende det umuligt at udføre sit Forsæt: at aabenbare Alting for sin Pleiemoder.

Budet kom snart tilbage uden videre Svar eller Besked, end at Alt var kommet i rette Hænder. Dagen gik langsomt hen for Hanne; hendes Beklemthed steg mere og mere, jo stærkere hun følte Nødvendigheden af at skrifte for Conrads Forældre, der havde været hende selv en kjærlig Fader og Moder. Om Eftermiddagen tilraadede den omhyggelige Præstekone hende at søge den friske Luft, og i Haab om i Eensomhed at tilkjæmpe sig nogen Fatning, tog hun sit Arbeide og satte sig ud i Haven paa et Sted, hvorfra man kunde see det nærmeste Stykke af Landeveien. Hun kunde ikke undlade at stirre hen til den, som om hun ventede Nogen, og med Forundring overraskede hun sig selv i den Forestilling, at Conrad maaskee kunde komme, at han rørt af hendes Brev kunde føle sin gamle Kjærlighed oplue paany. Skamfuld over sine Tanker udbrød hun sagte, idet hun trykkede Haanden mod sit bankende Hjerte: „Min Gud! hvilken Usselhed maa jeg dog opdage i min arme Sjæl! Var det da en Comedie, som jeg spillede inat? Var det for at fængsle ham haardere, at jeg gav ham Frihed? Har jeg noget Valg, dersom jeg vil handle ærligt? Jeg veed jo, at han ikke elsker mig. O hulde Frelser! du, som var barmhjertig

mod de Svage, styrk mig stakkels forladte Pige!" Efter et lille Ophold reiste hun sig for at gaae ind til sin Pleiemoder og tilstaae hende Alting, men nu saae hun virkelig en Rytter komme ad Veien, og gjenkjendte strax Conrad, der i fuld Galop red ind ad Porten. Hun hørte ham kalde paa en af Karlene, levere denne Hesten og gaae ind i Præstegaarden. Hanne sank kraftløs ned igjen paa Havebænken og sad næsten forstenet, uden at kunne beslutte sig til at gaae eller blive. At Conrad vilde opsøge hende og tale med hende, forekom hende dog afgjort. Men efter en bange Times Forløb hørte hun ham atter ride ud af Gaarden og saae ham fare hen ad Landeveien. Da hun ikke mere kunde øine ham, sank hun næsten opløst af Smerte, med Ansigtet skjult i Hænderne, ned paa et Bord som stod foran hende.

Hannes Brev virkede i første Øieblik paa Conrad som et uventet electrisk Stød. Hans ligesom slumrende Kjærlighed opvaagnede med sin fordums Kraft og Friskhed, og hans første Tanke var at ile til hende og afbede den Uret, hvori han i sin nærværende Stemning selv følte sig skyldig. Forretninger nødte ham til at vente et Par Timers Tid, og herved kjøledes strax noget hans første Varme. Imidlertid kom Onklen med et fornøiet Ansigt og viste ham en Seddel fra Geheimeraad Hjelm, hvori denne Herre i meget venskabelige Udtryk takkede Agenten for hans Indbydelse til at bestemme en Dag, hvori han vilde høre Conrad forelæse den omtalte Afhandling og tillige beære Agentens Huus med at være hans Gjæst og besee hans Fabrik. Geheimeraaden bestemte at komme om to Dage og bad om Tilladelse til at medtage en Ven,

en Baron og Godseier, som i denne Tid opholdt sig hos ham paa Landet. Conrad blev i meget bedre Lune ved disse Efterretninger, han nød alt i Tankerne det Bifald, han skulde høste, og baade han og Onklen troede sig nu sikkre paa at erholde den Capital af offentlige Midler, som de søgte, og som nu hver Dag blev dem mere nødvendig, da man snart kunde vente de Maskiner som Conrad havde bestilt i England. Han havde udstedet Vexler for Summerne, der skulde betales i flere Terminer. I Tillid til Fabrikherrens solide Navn og ved den gamle Ligthnings Mægling havde man ikke forlangt videre Sikkerhed end Conrads Forskrivninger. Til den første Udbetaling havde Agenten gjort Udvei, men den anden fulgte snart efter, og den gjorde man Regning paa at erholde paa omtalte Maade mod Prioritet i Fabriken og de tilliggende Jordeiendomme. Ogsaa paa Sognefogdens tilkjøbte Jordlod resterede endnu Noget af Betalingen. Efter vidtløftigen at have drøftet alle disse Ting med Onklen, samt afhandlet, hvorledes man paa det Eleganteste skulde indrette det Festmaaltid, hvormed man paa den bestemte Dag vilde beverte de fornemme Gjæster, var Conrad bleven adspredt ved Noget, der var saa forskjelligt fra hans Kjærligheds-historie, at da han nu i sit eensomme Værelse atter fremtog Hannes Brev for paany at læse det, gjorde det aldeles ikke det forrige Indtryk paa ham. Han fandt noget Koldt i den Tone, hvori Hanne tiltalte ham, noget Fornærmeligt og Ydmygende i at hun vilde bryde deres Forlovelse. „Det er jo," tænkte han, „næsten værre end en Kurv, og den sætter dog en Plet paa en Mands Ære; det seer ud, som om man var saa blottet for Elskværdighed,

at man ikke kunde behage eller fængsle et Fruentimmer. Hvad vil Verden sige, naar Dette rygtes? „„Hun er bleven kjed af ham!““ vil man sige. Det er slet handlet af en Pige, for hvem jeg har opoffret et rigt Parti. Det forstaaer sig, jeg elskede ikke Miss Ligthning, som i Personlighed jo heller ikke er at ligne med Hanne, men det er Noget som hun ikke kan vide.“ Saaledes talte han sig selv ind i en Hæftighed, hvori en virkelig Frygt for at miste sin Forlovede med alt det havde mere Deel, end han var sig bevidst; dog havde han nu overtalt sig selv til at troe, at han var den Forurettede. Han begav sig paa Veien til Præstegaarden uden at have fattet nogen bestemt Beslutning om, hvorledes han egenlig vilde fremstaae for Hanne. Da han kom ind til sine Forældre og ikke traf hende hos dem, fortalte han dem, hvad der var hændet og viste dem Hannes Brev. Den gamle Fader, som ikke havde mindste Anelse om nogen Misforstaaelse mellem de Forlovede, blev overmaade forundret og sad ganske taus med foldede Hænder, medens Moderen derimod yderlig opbragt udgjød sig i en Strøm af haarde og bittre Udfald mod den ellers kjære Pleiedatter, kaldte hende utaknemmelig og hovmodig, yttrede, at hun længe havde troet at opdage noget Skjult i hendes Characteer, og udhævede paa en overdreven og udelicat Maade den efter hendes Mening store Lykke, denne fattige Pige skjød fra sig, en Lykke, som en fornem og glimrende Dame vilde gribe med Glæde. Hun formanede sin Søn til med et let Sind at bære et saa ringe Tab som dette; og da Conrad yttrede, at han dog vilde tale med Hanne og bringe hende til fornuftigere Tanker, raabte hun: „Nei,

min Søn! Det skal du ikke! Er du saa god at ville glemme hendes Fornærmelse imod dig, saa skal du dog ikke fornedre dig til at bede hende om godt Veir. Det skal hun gjøre. Hun kryber nok til Korset, naar hun mærker, at du ikke gjør det.“ Conrad syntes godt om den Udsigt, at ikke han, men Hanne skulde gjøre det første Skridt til Forsoning. Den gamle Præst sagde: „Hanne er et godt Barn, og hendes Brev er rørende skrevet; det vilde gaae mig nær til Hjerte, skulde hun ikke blive din Kone. Du maa have gjort hende Noget imod, som hun ved en Misforstaaelse anseer for vigtigere, end det er. Jeg skal nok tale hende tilrette, og Alting skal blive godt.“ Da Conrad nu haabede, at denne Sag saaledes kunde bilægges, uden at han behøvede at indlade sig i en Samtale, hvori han dunkelt følte at han dog ikke kunde spille den bedste Rolle uden at fornægte sin Stolthed, saa tog han Afsked uden at tale med Hanne. Havde han vidst, at hun sad og saae efter ham med saa sorgfulde Blikke, saa vilde dog rimeligviis en Stemme i hans Indre draget ham tilbage. Kort fra Præstegaarden mødte han Agenten i hans Vogn, der i faa Ord sagde ham, at da han havde glemt at bede ham om at indbyde sin Familie til den foregaaende store Dag, saa havde han selv begivet sig paa Veien for at oprette denne Forsømmelse. Conrad gjenkjendte Onklen i denne Iver, som ved en saadan for ham lyksalig Leilighed drev ham til selv at udrette, hvad et Bud ligesaa godt kunde gjøre. Efter at have vexlet nogle faa Ord skiltes de ad, og Agentens Vogn rullede snart ind i Præstens Gaard til Forfærdelse for Hanne, som fra sin skjulte Krog blev den vaer, og i

dette Øieblik skjælvede for denne Mands Nærhed. Hun flygtede til Indgangen af Skoven, hvor hun skjulte sig, indtil hun saae ham kjøre bort. Det var imod Slutningen af September. Ikke uden Rædsel for den mørke Skov og den eensomme Sti, ilede hun tilbage til Huset, med bange Sind for hvad der i Hjemmet kunde vente hende.

Med et af Veltilfredshedꝭ og Selvtilfredshed lysende Udseende traadte Agenten ind i Broderens Huus. „Nu Børn!“ raabte han: „I veed vel den gode Nyhed? Conrad har vel fortalt det, uagtet han ikke bragte min Invitation. Den bringer jeg nu selv: Gjør mig den Ære at spise til Middag hos mig paa Løverdag i fornemt Selskab og med god Bevertning, thi det skal gaae brillant til hos mig, og naar vi nu faae vore Sager godt afgjorte med min gamle Ven Geheimeraaden, saa ville vi strax bestemme vore unge Folks Bryllupsdag; thi nu er Værelser og Alting færdigt. Paa Løverdag skal vi indvie Hannes nye Dagligstue og Spisestue og det engelske Sølvtøi ligeledes, med Brudens Tilladelse. Hvor er Pigebarnet henne?“ Præstefolkene havde af lutter Forundring ikke tænkt paa at afbryde Agentens Tale. Med Eet udbrød de nu Begge: „Hvad mener du? Hvilken god Nyhed?“ Præstekonen sagde: „Den Nyhed, Conrad fortalte os, passer ikke til min kjære Svogers ædle Hensigter Hanne angaaende.“ Det kom til en Forklaring, og Agenten raabte: „Hvad for Noget! Er Tøsen fra Forstanden? Lad hende gaae Pokker i Vold. Kan hun taale at miste saadan en Kjæreste, saa kan Conrad saagu lee af den Skade. Han kan gjøre et meget bedre Parti. Hvad har jeg sagt i

gamle Dage? Saadan en Karl som han er ret skabt til at gjøre Lykke i Giftermaal. Hvad synes I for Exempel om den lille Frøken Kulman? Det er en deilig Pige, som har nogen Formue og er af fornem Familie og veloplært i alle Maader. Hun og Conrad bære ikke Had til hinanden, det har jeg længe mærket, for jeg har gode Øine, seer I. Det var et kjønt Par! Ja hvem veed, hvad det er godt for, at Hanne har baaret sig ad som en Gaas? Men skammelig handlet er det af hende, som Conrad har været saa ædel at blive tro tiltrods for alle Fristelser, og som desuden skylder hans Forældre Alting." Disse Yttringer bestyrkede Madame Valberg i hendes Vrede mod Hanne, og da Onklen var taget bort, og den gode Præst saae hendes oprørte Sindsstemning, bad han om, at hun Intet vilde sige til den stakkels Pige, førend han selv under fire Øine havde talt med hende. Da hun nu altsaa med nedslagne Blikke og bange Ydmyghed nærmede sig, tog Præsten taus hendes Haand og førte hende ind i sit Studerekammer. Her tiltalte han hende med Godhed, men foreholdt hende det efter hans Mening Strafværdige i at bryde et Baand, som det, der i saamange Aar bandt hende til hans Søn, og uden vigtigere Grund end — som hendes Brev angav — Tvivl om hans Kjærlighed. Beskeden svarede Hanne, at vel ingen Grund kunde være vigtigere, da Kjærligheden jo var den Grund, hvorpaa en Forening som Ægteskabet maatte hvile. „Mit Barn!" sagde Præsten, „I unge Piger foregjøgle jer selv et Kjærlighedsforhold som det, I have læst jer til i Romaner. Der er intet Ægteskab saa godt, at man jo undertiden kan være uenig og finde Feil hos hinanden."

„Men kjære Fader! Naar jeg nu er overbeviist om, at Conrad angrer det Løfte, han for flere Aar siden gav mig? Han var dengang meget ung, kjendte intet Bedre end sin Pleiesøster. Siden er han bleven ældre, har lært Verden at kjende, har seet Fruentimmer, der stode langt over mig. Hvad Under da, at han i sit Hjerte kalder sin tidlige Forlovelse en Ungdoms-Daarlighed. Skulde jeg benytte mig af et ubesindigt Løfte? gjøre Rettigheder gjældende, som have tabt deres Kraft? uqvindelig og ukjærlig stille mig mellem en Mand, jeg elsker, og hans Lykke?" Dersom den velmenende Præst, istedenfor at indlade sig paa at gjendrive disse i sig selv sunde og fornuftige Argumenter, havde taget sin Tilflugt til at forestille Hanne, at Conrad, han selv og Moderen vare bedrøvede over hendes Beslutning, saa vilde han rimeligviis have rokket den, men nu fremførte han en heel Deel usammenhængende Phraser om Sværmeri, om ubrødelige Løfter, om Verdens Dom og deslige, og endte med at forelægge Hanne et Ark reent Papiir, Blæk og Pen, med den Anmodning, at hun strax skulde sætte sig til at skrive et Brev til Conrad, hvori hun erklærede det forrige for skrevet i Overilelse, bad ham om at tilgive sig og lade Alt blive ved det Gamle. Dette afslog den ellers frygtsomme Pige paa det Allerbestemteste, men da Præsten fortrydelig vendte sig fra hende, greb hun hans Hænder, kyssede dem og sagde med rørende Stemme: „O kjære, kjære Fader! gaae ikke fra mig i Vrede! Tro mig! jeg elsker endnu din Søn, jeg elsker ham høiere end mit Liv, netop derfor vil jeg ikke gjøre ham ulykkelig, og dette Brev — ak Fader! jeg er en fattig og eenfoldig Pige,

men jeg har dog ingen Grund til at foragte mig selv, jeg har ogsaa min Æresfølelse og kan ikke fornedre mig til at bede Conrad om at tilgive mig og tage mig til Naade." „Kan det fornedre dig at opfylde mit Forlangende? Vilde jeg begjære det, om det var stridende mod din Æresfølelse?" „Bliv ikke vred! jeg føler det saaledes, og har du ikke selv indskjærpet mig ved din Confirmations-Underviisning, at sin Overbeviisning om Pligt og Ret, sin Samvitttigheds Fred maatte intet Menneske opoffre for noget Hensyn, ikke af Frygt og ikke af Kjærlighed? Conrad har slet ikke længere mindste Gnist af Godhed for mig. Var han ellers taget bort uden at tale med mig, da han var her i Eftermiddag? Og jeg troer at gjøre ham en Tjeneste ved ikke at skrive det Brev, du ønsker."

Medens Præsten endnu udtømte sin Overtalelsesgave og endogsaa prøvede paa at bevæge Hannes qvindelige Forfængelighed ved at fortælle hende om Onklens Yttring angaaende den Herlighed, der ventede hende som Conrads Hustru, Altsammen til ingen Nytte, var imidlertid en ny Vogn ankommen med Fremmede, som befandt sig inde hos Mad. Valberg. Disse vare ingen Andre end Francisca og en aldrende Slægtning af Familien, en Enke, der siden Huusmoderens Død havde bestyret Etatsraadens Huus, og moderlig taget sig af de dengang endnu smaa Børn. Denne næsten ganske tause og stille, men forstandige og trofaste, saakaldte Tante Hansen havde af Føielighed ledsaget Francisca, der hele Dagen var bleven forhindret i sit Forsæt at gaae til Præstegaarden for at have en Samtale med Hanne, hvorefter hun med Utaalmodighed

længtes. Begge Fruentimmer mærkede strax ved Indtrædelsen, at noget Usædvanligt maatte være paafærde, og end mere bestyrkedes de i denne Mening ved at erfare paa Franciscas Spørgen efter Hanne, at hun var indelukket med Præsten i hans Studerekammer, og fra dette, som stødte til Dagligstuen, hvori de befandt sig, kunde de høre Præstens og Hannes Stemmer, hvoraf den første lød høirøstet og den sidste stille og klagende. Efter et Ophold, hvori Forlegenheden steg paa begge Sider, sagde endelig Præstekonen, at for saa gode Venner behøvede man ikke at have Hemmeligheder, og nu fortalte hun dem Dagens Hændelser. Tante Hansen sagde nogle faa beroligende Ord, Francisca taug og følte alt Blodet stige op i sine Kinder. Saasnart, tænkte hun, havde hun ikke troet, at see sin Anelse opfyldt; nu var den sidste Dæmning brudt, som adskilte Ludvig fra den Pige, han viste saa stor Hengivenhed. En bitter Følelse mod Hanne greb hendes hele Sjæl. I det Samme gik Døren op fra Studerekammeret og Præsten kom hurtig ind, fulgt af den blege Pige, der med nedslagne Øine og matte Skridt blev staaende midt i Stuen og saae ud som en Anklaget, der staaer for sine Dommere. Dette Syn forvandlede i samme Moment Franciscas Vrede til den ømmeste Medlidenhed. Hun gik hen til den marmorlige Skikkelse og tog hendes Haand. Hanne saae ikke paa hende, men blev staaende ubevægelig, medens Præsten nærmede sig sin Kone og sagde hende nogle Ord i Øret; hvorpaa Mad. Valberg høit udbrød: „Hvad! hun vil ikke! ja saa kan hun jo lade det være. Det er mig ogsaa kjærest. Giver hun sig af med at være stolt og skjønner

ikke bedre paa en Brudgom som vor Conrad, saa er hun ham heller ikke værd." Hanne ilede nu hen til Præstekonen, greb baade hendes og Præstens Hænder, bøiede sig knælende for dem og sagde græbende: „O kjære Moder! kjære Fader! værer ikke vrede paa mig, den Ulykke kan jeg ikke bære. Jeg skylder jer Alting og jeg elsker jer høiere, end jeg kan udsige. Jeg elsker ogsaa Conrad, jeg skjønner paa hans Værd. Ak! det er ikke af Ubestandighed, ikke af Mangel paa Kjærlighed, at jeg har brudt vor Forbindelse. Jeg har sagt Fader alle mine Grunde. Ak! jeg kan ikke mere." Præstekonen var ude af sig selv, hendes Ansigt brændte som Ild, og med skjælvende Stemme raabte hun: „Hvad du har sagt Fader, eller ikke sagt ham, saa er du en Utaknemmelig, som vi ikke kan ansee som vort Barn, saadan som hidtil. Du kan ikke blive i vort Huus. Jeg vil ikke mere see dig for mine Øine!" Hæftig græbende omfavnede Hanne hendes Knæe: „O Moder! forskyd mig ikke. Lad mig blive hos dig og Fader og med fordobblet Ømhed og Lydighed vinde eders Godhed tilbage." Den uforsonlige Pleiemoder skjød hende fra sig. Den stakkels Pige sank med Ansigtet ned paa en Skammel ved hendes Fødder. Præsten vilde lægge et godt Ord ind for hende; Tante Hansen sagde: „De er altfor haard, Mad. Valberg! Jeg kan ikke andet end give lille Hanne Ret. Jeg gaaer saa jævnt og lægger Mærke til mange Ting, som Andre ikke agte paa, og jeg har ofte tænkt, at Deres Hr. Søn gjorde meget for lidt af sin smukke og gode Kjæreste." „Ja der har vi det!" raabte Præstekonen: „gjorde for lidt af hende! Jomfruen vil gjøres af, hun vil, at en

Mand som min Conrad, en Mand, som behager alle Fruentimmer, kun skal see hende i Verden og ligge for hendes Fødder som en Slave. Nei det kan Ingen forlange af os Forældre, at vi daglig skal have Den for Dine, som har fornærmet en Søn, der er vor Stolthed og Glæde, og maaskee udsætte os for, at han tabte Lysten til at komme i vort Huus, hvor han maatte træffe en Person, hvis Syn vilde være ham modbydeligt." „Men Gud bevares, Moder!" sagde Præsten: Hvor vil du dog, at den ulykkelige Pige skal tye hen?" „Hun skal imorgen den Dag blive kjørt til Kjøbenhavn til sin Moders Onkel, Urtekræmmeren; der kan hun blive fordetførste, til hun kan komme an et eller andet Sted." „Men" — svarede Præsten — „du veed jo nok, at denne Onkel ikke vel kan modtage hende." „Det er mig det Samme," raabte den vrede Præstekone. Under disse Repliker vare Francisca og Tanten ilet hen til Hanne og havde løftet hende op i deres Arme. Francisca udbrød nu med Hæftighed: „Nei Mad. Valberg! det skal Hanne ikke have nødig." Hun omfavnede og kyssede den bedrøvede Pige: „Følg hjem med os, min egen Hanne! min Fader vil modtage dig med Glæde; Tante Hansen har dig kjær, og jeg vil være lykkelig ved en saadan Søster. Det har du jo altid været for mig." Tanten understøttede dette Forslag og bekræftede ydermere, at Etatsraaden, som bar en særdeles Yndest for Hanne, vilde med største Fornøielse see hende i sit Huus. Med et neppe hørligt: „Ja mange Tak!" indvilgede den ganske nedtrykte Pige. Mad. Valberg forlod hurtig Værelset. Præsten gik imidlertid hen til Hanne, klappede hende paa Kinden og sagde sagte

til hende: „Naa Barn! slaa dig til Ro! Lad Moder nu fatte sig lidt, saa skal vi nok hente dig hjem igjen; naar du kun ogsaa imidlertid vil betænke dig og gaae i dig selv, saa kan Alting blive godt endnu.“ Hanne kyssede hans Haand uden at svare og uden at see paa ham. Præstekonen bragte nu en Kasse med Noget af Hannes nødvendigste Tøi og sagde, at Resten skulde blive sendt den næste Dag. Vognen kjørte frem, Francisca leverede Kassen til Kudsken, hentede selv Hannes Reisetøi og pakkede hende ind, som om hun var et hjelpeløst Barn. Derpaa tog hun hendes Arm, sagde et kort Godnat til Præstens og førte hende til Døren. I denne vendte Hanne sig pludselig; det saae ud, som om hun vaagnede af en halv bevidstløs Tilstand. Hun ilede hen til sine Pleieforældre, kyssede deres Hænder og sagde: „Farvel og Tak for den Tid“ ..... Hun kunde ikke sige mere, Præstekonen trak sin Haand tilbage, men Præsten kyssede hende paa Panden og sagde: „O lille Hanne!“ Mere kunde han ikke heller faae fremført. De andre Fruentimmer toge hende nu imellem dem, og Vognen rullede afsted.

Da den var borte, satte Mad. Valberg sig taus hen ved Bordet og tog hurtig sit Strikketøi, hvorpaa hun arbeidede med en Iver, som man gjerne kunde kalde fortvivlet. Præsten gik nogle Gange op og ned ad Gulvet med Hænderne paa Ryggen. Derpaa tog han et Lys og gik ind i sit Studerekammer. En halv Timestid efter kom han igjen og sagde: „Min Læselampe vil ikke brænde; jeg troer, den mangler Olie, eller at Vægen er for kort.“ „Naa!“ svarede Præstekonen, „saa maa Hanne idag have forsømt den, det pleier hun jo aldrig at gjøre.“ „Jaften,“

svarede Manden, „er hun lovlig undskyldt. Men Moder! du skal ikke reise dig for Lampens Skyld, jeg arbeider dog ikke mere iaften, det er silde. Skal vi ikke snart have Aftensmad?“ Madame Valberg kaldte paa Pigen og befalede hende at dække Bordet. Pigen kom med en Dækkekurv og satte den fra sig, idet hun med Øinene ledte efter Hanne og sagde: „Er Jomfruen ikke tilstede?“ „Nei! dæk du Bordet,“ svarede Præstekonen. „Jeg veed ikke ret, hvordan det skal staae, Jomfruen pleier ellers“ ... Fortrædelig reiste Madamen sig og paatog sig selv Pigens Forretning. Stille og tause satte de aldrende Ægtefolk sig til det eensomme Maaltid. „Du spiser jo slet ikke?“ sagde endelig Mad. Valberg. „Nei! jeg er ikke sulten. Men lad mig faae mit Glas varme Øl med Sukker, som jeg pleier.“ „Aa Herregud! det varme Øl! Ja det er vist glemt. Og nu er der sikkert ikke Ild paa Skorstenen.“ Hun løb hurtig ud i Kjøkkenet, men kom strax tilbage og sagde: „Nei desværre! der er ikke mindste Gnist. Men nu skal Pigen gjøre Ild paa, om du vil vente saalænge.“ „Nei Tak! det er altfor vidtløftigt. Giv mig heller en Sopken og et Glas Vand.“ Med misfornøiet Mine nød Huusfaderen Dette og sagde derpaa: „Hvor kommer det sig, at Ilden er slukket saa tidligt?“ „Den er ikke slukket tidligere end sædvanligt; men Hanne pleier at holde dit Øl varmt paa et Fyrfad med Gløder. Det gjør mig meget ondt, at du maa savne det iaften.“ „Aa jeg savner ti Gange mere det milde Ansigt med de smaa Smilehuller om Munden, hvormed hun pleiede at bringe mig det, den behagelige Stemme, hvormed hun sagde: Er det godt? Smager

det dig, kjære Fader?" Præstekonen brast hæftig i Graad. Manden vedblev: „Du var altfor haard, Moder! Seer du selv, hvor vi allerede savne hende?" „Du er endnu haardere, at du kan nænne at gjøre mig Bebreidelser. Hvem vil hendes Savn gaae mere ud over end over mig? Jeg vil savne hende i enhver Krog; men jeg har dog gjort Ret i Det, jeg har gjort. Jeg bør ikke taale, at min Conrad bliver slet behandlet. Du føler ikke hans høie Værd, saadan som jeg." „Jo, jeg veed, at det er en Søn, vi have Ære af." „Ja, det er ganske oprørende, at en Pige tør vende ham Ryggen. Hvad sagde vel din Broder? Jeg vilde rigtignok være vred paa Francisca for hendes Tone imod mig iaften, dersom jeg ikke tænkte, at hun i Hjertet var glad og Hanne taknemmelig, fordi hun har slaaet op med Conrad, saa han nu er fri og frank." Præskekonen havde nu ophørt at græde og smilede huldsalig, i det hun vedblev: „Jeg troer vist, at Francisca er dødelig forelsket i ham og for hans Skyld har givet den rige Kammerjunker Løbepas. Det var rigtig en Svigerdatter, som ikke var at kimse af." „Aa det er en meget rar Pige, men at hun er forelsket i Conrad, det er Noget, som du saadan griber ud af Luften, og hvad Svigerdatteren angaaer, saa vil jeg for min Deel dog foretrække vor egen Hanne." „Da vil jeg ikke, og du kan være vis paa, hvad jeg saatidt har sagt dig: Conrad bliver til noget meget Stort her i Verden." „Aa hvad skulde det være? Han kan allerede prise den Lykke, han har. Kan han bringe Fabriken i en god Stand og faae sin Hanne til Kone, saa kan han takke Gud, og det kunde vi med." „Fabriken! ja derved bliver det ikke! Jeg har

mine Tegn og Anelser. Han er ikke den Eneste i vor Tid, som fra en borgerlig Stilling er steget til de høieste Værdigheder. Pas nu kun paa! Iovermorgen skal vi tilligemed de fornemme Herrer høre hans berømte Afhandling. Pas nu kun paa, hvad Virkning den vil gjøre! Jeg anseer det ikke for umuligt, at Geheimeraaden ønsker at bruge en saadan stor Forfatter til noget Bedre, end til at styre nogle lumpne Maskiner. Saa stiger han fra den ene Post til den anden, og det skulde slet ikke forundre mig, om vi oplevede at see vor Søn som Minister." „Nei det er altfor galt!" udbrød Præsten og reiste sig: „Vorherre bevare dig, kjære Moder! lad ikke saadanne urimelige Drømme faae Magt over dig! Husk paa, at Hovmod gaaer for Fald!" Under denne Replik stoppede Præsten sin Pibe, og idet han mumlede halv sagte: „Det gjorde Hanne ogsaa for mig hver Aften," sukkede han, tændte Piben og gik ud i Haven.

Imidlertid vare de omhyggelige Veninder komne hjem med den ganske tause Hanne, der sad som bedøvet og kun med Anstrengelse syntes at kunne faae enkelte Ord over sine Læber. En Feberkulde rystede hendes fine Legeme; hun var som betagen af dødelig Mathed. Francisca var uudtømmelig i Omhu for hende; hun fik hende hurtig bragt til Ro i sin egen Seng, som hun overlod hende. Tanten kom selv op i Franciscas Værelse, bragte Thee og alle Vederqvægelser, som hun kunde optænke; ogsaa Etatsraaden kom et Øieblik, bød hende Velkommen og sagde Alt hvad hans Godhed for hende kunde indgive ham. Den stakkels Hanne følte sig husvalet i denne Kjærligheds-Atmosphære og faldt i en dyb Søvn. Francisca,

som ikke vilde forlade sin Veninde, lod et Leie rede til sig paa en Sofa i samme Værelse. Henimod Morgenstunden vaagnede hun ved at høre, at Hanne sukkede og hulkede som i hæftig Graad. Hun tiltalte hende, men fik intet Svar. Urolig sprang hun op og nærmede sig Sengen, hvor hun med dyb Bevægelse saae den endogsaa i Drømme Bedrøvede græde isøvne. Store Taarer trillede fra de lukkede Øienlaage ned ad de blege Kinder, medens Brystet hævede sig voldsomt, og Hjertets bange Slag vare synlige under den lette Natdragt. Francisca berørte sagte hendes Arm og nævnede hendes Navn for at udrive hende af den onde Drøm; men den Sovende talte angstfuld og i afbrudte forvirrede Sætninger. Det lod, som om hun troede sig forfulgt og saaret i Brystet, hun klagede over Smerte og sagde tilsidst: „Giv mig mit Halsbaand! du tog det fra mig! lad mig faae Korset ... jeg vil lægge det paa Saaret.“ Med Gysen hørte Francisca paa disse Ord, der bleve fremførte med den for Drømmende eiendommelige ængstelige Stemme. Hun meente nu at forstaae sin Anelse om Halsbaandet; hun tog det hurtig frem og kastede det med sagte, forsigtig Haand om den Sovendes Hals. Det lod imidlertid, som om Denne havde en Følelse af hvad der foregik. Hun løftede Haanden til Halskjeden, trykkede den til sit Bryst og sagde: „Tak! det gjorde godt.“ Derpaa smilede hun og sagde: „Seer I det Englebarn, som staaer der hos mig?“ Francisca lagde hendes Hovedpude bedre tilrette, og en rolig Søvn syntes at udbrede sin Valmue over den Lidende.

Dagen sendte sine første Straaler ind i Værelset, da Francisca, som forgjæves havde stræbt at sove efter

den nys foregaaede Scene, stod op og iførte sig sin Morgendragt. Hun slukkede Natlampen og satte sig ved Vinduet. Mat af Nattens Uro, og ængstelig bevæget af mangehaande Tanker, betragtede hun med Misundelse to fattige Børn, som dreve en Flok Gjæs over Engen ikke langt fra Gaarden, og som paa deres bare Been sprang dandsende i det vaade Græs bag efter deres langhalsede Undergivne. Med Eet reiste Hanne sig i Sengen, tog Halsbaandet i Haanden, saae paa det og rakte Armene ud mod Francisca, som løb hen til hende. „Jeg har drømt saa Meget inat," sagde hun, „saa fælt og ængsteligt, men tilsidst syntes mig, at en Engel bandt denne Kjede og dette Kors om min Hals. Nu er jeg vaagen og kan begribe, at denne Engel er dig, min Francisca! O hav Tak for denne Godhed, hvoraf jeg fatter, at du har gjettet mine egoistiske Tanker! men siig mig dog, hvad har bragt dig til denne Gisning? hvoraf veed du?" .... „Kjære Hanne! I Drømme har du græbt og talt, du nævnede dette Halsbaand, dette Kors." „Min bedste Francisca! Ak vær vis paa, at al den søsterlige Kjærlighed, hvormed du har trøstet mig arme Forladte, ikke har været spildt paa en Utaknemmelig. Halsbaandet — som var bestemt for det Fruentimmer, som var Conrad kjærest, det er dit, thi dette Fruentimmer er du; og er det at undre over? Du er saa god, jeg elsker dig saa inderlig. Ja uden Misundelse tager jeg denne Kjede af min Hals og hænger den om din; jeg tør ikke bære den." Med al Magt holdt Francisca hende tilbage, idet hun udbrød: „Du milde Gud! hvad mener du? Hvor kan du troe, at Conrad elsker mig?" Det kom nu til en

Forklaring mellem de unge Veninder, hvorved enhver af dem udøste sit hele Hjerte med al Ungdommens elskværdige Uforbeholdenhed, med dens rene Tillid, og nød til Gjengjeld en Salighed, som sjelden nydes uden i Livets skjønne Aarstid: den som en uindskrænket Fortrolighed skjænker, en aandelig Nydelse, som fortjener, at man allene for dens Skyld maa ønske sig tilbage i hine af Betænkelighedernes Taage utilhyllede Dage. De to Piger bekjendte for hinanden deres Sorger, deres hemmelige Taarer, deres Skinsyge og Kjærlighed; de græd og loe over deres gjensidige Vildfarelser, og en længe ukjendt Fred nedsteg i deres Sjæle.

De unge Veninder hensank hver for sig i stille Betragtninger. Den indre Rolighed, som deres Samtale havde skjænket dem, forenet med den ydre Udmattelse, som den urolige Nat havde foraarsaget, og den Stilhed, som herskede omkring dem i den tidlige Morgenstund, vuggede dem begge i en dyb Søvn. Tanten kom og saae dem sove sødt, Hanne i Sengen, Francisca siddende ved Siden; hun nænnede ikke at vække dem, men gik sagte bort til sine huuslige Forretninger.

Ludvig, hvis Ærinde i Kjøbenhavn hurtigere var besørget, end han formodede, var om Natten reist hjem igjen og kom nu ind til Etatsraaden, der strax modtog ham med Efterretning om hvad der i hans korte Fraværelse havde tildraget sig; og da Ludvig yttrede den varmeste Deeltagelse i sin Pleiesøsters Skjæbne, trøstede Etatsraaden ham med, at en langt større Lykke var Hanne forbeholden. „Seer De!“ sagde han med en hemmelighedsfuld Mine: „Dem kan jeg nok betroe det.

Da Kammerjunker Malte sagde mig, at han vilde reise herfra, saa følte jeg mig virkelig generet med denne brave unge Mand, som var saa halv om halv forlovet med min Datter. Han har desværre ikke mødt den Behandling hverken i mit Huus eller af Francisca, som burde bleven ham til Deel. Jeg fandt det at være min Pligt at gjøre ham nogle høflige Undskyldninger, at sige ham noget Trøsteligt om hans Planer med min Datter, men han hjalp mig strax ud af al Forlegenhed ved at erklære mig: at Francisca aldeles ikke var Gjenstand for hans Ønsker, men at han var dødelig forelsket i Hanne, der ogsaa paa sin Side — det troede han sikkert — havde lignende Følelser for ham, men af misforstaaet Pligt ikke vilde bryde med sin Kjæreste. Den arme Malte kom i en saa lidenskabelig Hæftighed, at jeg blev ganske forfærdet derover. Men da vor kjære lille Hanne nu er fri, saa kan jo Alting blive godt. Malte er en retskaffen, talentfuld ung Mand, og meget rig; det er altsaa en glimrende Lykke, som bydes hende; og jeg har allerede skrevet til Elskeren for at melde ham den lykkelige Forandring." Da Brevet alt var bortsendt, saa fortaug Ludvig sine Indvendinger mod denne Plan; men urolig over Hannes Tilstand ilede han til Franciscas Værelse, hvor Etatsraaden havde sagt, at han kunde finde hende. Han bankede paa Døren til et ydre Værelse, men da Ingen svarede, traadte han sagte ind; og da Døren til Sovekammeret stod aaben, vovede han at titte derind. Den Gruppe, her viste sig for ham, drog ham uimodstaaelig endnu nærmere og fortryllede ham aldeles. I den sneehvide, med klare Gardiner draperede Seng

laae Hanne, ogsaa i sneehvid, folderig Nattedragt, hvis Glands den sorte Halskjede og det sorte Kors forhøiede. Hun var bleg, et lidende men usigelig mildt Udtryk var udbredt over hendes fine Ansigt; de smaa Hænder vare foldede over Brystet, hendes lysebrune Fletninger vare faldne ned og bredte sig som en skinnende Strøm over Teppet. Francisca sad paa en Tabouret. Hun var ogsaa klædt i en hvid Morgenkjole. De smukke Fødder strakte sig korslagte paa det brogede Gulvteppe, den hele skjønne Figur laae henstrakt, halv hvilende paa Sengen, med den ene Arm og Hovedet liggende paa Veninden Knæe. Ungdoms og Sundheds Roser glødede paa hendes Kinder, de purpurøde Læber vare lidt aabnede som til et Smiil, der lod de hvide Tænder skimtes. De sorte Øienbryn hvælvede deres fine Buer over de lukkede, lange Øienlaage. De rige dunkle Lokker snoede sig om den runde, marmorhvide Hals og blandede sig med Hannes lysere Haar, der hængte ned over Franciscas Skulder. Som to uskyldige Børn laae de der som lænkebundne af en fast og rolig Barndoms-Slummer. Ludvig betragtede henrykt det skjønne Syn. Denne kjærlige Forening af disse formeente Medbeilerinder, den omineuse Kjede om Hannes Hals, alt Dette tydede paa en Misforstaaelse af Franciscas Følelser. Det rene, uskyldige Udtryk i hendes sovende Ansigt, hendes Skjønhed, en Anelse om at ogsaa hun kunde have misforstaaet ham, alt Dette trængte ind paa hans Sjæl med en saadan Magt, de saalænge skjulte Følelser overvældede ham saa ganske, at han sank i Knæ for hendes Fødder og kyssede Fligen af hendes Kjole. Som ved et Trylle-

slag vaagnede Francisca og reiste sig iveiret. Deres Øine mødtes, hun rakte Haanden mod den Elskede, han greb den hæftig, og trykkede den til sine Læber og til sit Bryst uden at tale. Han reiste sig og forlod hurtig Værelset uden at sige noget Ord, og det forekom Francisca, som om hele denne Scene kunde være en Drøm. Da disse Elskende siden mødtes, saa de paa hinanden med ganske andre, ganske ubeskrivelige Øine, talte sammen med en ganske anden, ganske ubeskrivelig Stemme. Et uforklarligt Trylleri ligger i en saadan taus Pagt, en Viden om hinandens Følelser, som er given af en indre Aabenbaring uden Sprogets Hjelp; noget saa Fiint, saa Elskværdigt er i dette Tidspunkt af Kjærlighedens Historie, at maaskee intet Andet opveier det.

Hele denne Dag ventede Conrad hvert Øieblik Bud fra Præstegaarden med det belovede Brev fra Hanne. Om Aftenen følte han sig fristet til selv at ile til hende, men hans onde Genius tilhviskede ham, at naar først den næste Dag havde kronet ham med ny Ære og Berømmelse, saa vilde han derved faae større Betydning i Hannes Øine og kunne fremstille sig for hende med endnu dristigere Pande. Desuden var det muligt, at hun fulgte med hans Forældre, som vare indbudne, og saaledes selv kunde blive Vidne til det overordenlige Bifald, som vistnok vilde hædre hans udmærkede Værk.

Den store Dag frembrød med en skjøn Septemberdags klare Himmel og oplivende Luft. I deres bedste Stads kjørte Præstefolkene til Agentens Gaard. Et lille Stykke, før man naaede denne, kom man til en Kro, der laae paa Fabrikens Grund og havde sin meste

Søgning af dens talrige Personal. Da Conrads Forældre kom hertil, lode de Vognen holde, da Præsten vilde spørge efter en Mand, som pleiede at boe der. Verten kom selv ud til Vognen med Huen i Haanden og mange ærbødige Buk, og medens han afgav den Besked, som Præsten forlangte, kom ogsaa Vertinden ud. I Haanden holdt hun en Blomsterbouquet, som hun med dyb Neien for Madame Valberg bad hende ikke at forsmaae, idet hun tilføiede: „Min Mand og jeg maae desuden ikke forsømme vor Skyldighed, at gratulere hans Velærværdighed og Madamen til Deres Hr. Søns, vor unge Herres Hjemkomst. Ja De kan rigtignok sige, at De have Glæde af det Barn. Gud! hvad det er en velsignet og deilig Herre! Vi tale saa tidt om ham, saadan mellem os, min Mand og jeg, og ønske, at vi kunde tjene ham i Noget; der er ikke den Ting, som vilde være os for kostbar til ham." Forældrene, især Moderen, syntes meget godt om denne Tale, og Madame Valberg ankom dobbelt saa rank som sædvanligt til den vidtløftige Eiendom, der allerede var saa godt som den af Lykken yndede Søns Herresæde. En Tjener i Livree modtog dem og førte dem ind i de elegante Værelser, som de for første Gang saae i deres nye Tilstand. Her forbleve de en Tidlang allene, da Agenten og Conrad vare beskjæftigede med at føre de fornemme Fremmede om, og vise dem Fabriken. Ogsaa Ludvig og Etatsraad Kulman, sagde Tjeneren, vare fulgt med dem. Conrad var den Første, der kom ind, han var ilet lidt forud for Selskabet for at spørge sine Forældre, om Hanne ikke havde villet komme? hvad hun havde

sagt o. s. v.? Faderen trak paa Skuldrene, Moderen derimod fortalte med Iverighed, hvad der var foregaaet. Conrad skiftede Farve, krænket Stolthed stred med Kjærligheden i hans Hjerte, men da Mad. Valberg kom til Slutningen af sin Fortælling om Hannes Bortviisning fra hendes Huus, udbrød han med Hæftighed: „Naa! saadanne Sottiser kunde nu aldrig Nogen falde paa, uden Moder.“ Meget forundret forestilte Præstekonen ham, at kun Varme for hans Sag havde ledet hendes Handlemaade; han lod sig ikke formilde, men svarede: „Ja det er denne ulykkelige Exaltation hos Moder, som hverken har Tid eller Rum til Eftertanke. Det gjør mig ondt, at Hanne er bleven saa haardt behandlet for min Skyld, og hvad vil Verden sige? Hvad skal saadanne hæftige Forholdsregler til, som gjøre Opsigt og give Sladderhanke Noget at rende med? Nu kan jeg begribe, hvorfor Etatsraad Kulman har saadan en muggen, diplomatisk Tone imod mig. I hans Huus er da nu Hanne?“ „Ja det er ikke min Skyld“, udbrød Moderen: „Det var Francisca, som gjorde sig vred og kjælede i Utide for den tossede Tøs. Det har jeg rigtig nok siden tænkt paa, at det kunde være ubehageligt for dig at see Hanne der i Huset.“ „Hvorfor det? Hvormegen Grund jeg saa har til at være vred paa Hanne, vil jeg dog hellere see hende end Etatsraadens Huus. Jeg bryder mig Fanden om Huset. Det er ogsaa en Skam af Fader at taale, at Hanne kom bort paa saadan en Maade.“ Præsten trak atter paa Skuldrene og taug. Selskabet traadte nu ind, som det lod, i meget godt Lune. Geheimeraad Hjelm hilsede Præsten med et

venligt Haandtryk og talte om Erindringer fra Barndomsdagene. Baronen, som var med ham, en Mand med et meget fordeelagtigt Udvortes, sagde: „Jeg ønsker Dem til Lykke med begge deres Sønner. Min Ven her er indtagen i de begyndte Forbedringer og Indretninger her paa Fabriken, som den ene Søn har bestyret, og jeg er aldeles indtagen af den anden Søns Samtale, thi da jeg er en Uindviet i Industrie og Mechanik, saa har jeg valgt den for mig bedre Deel og henvendt mig til den af Deres Sønner, hvis Digten og Tragten mere stemmer med Det, som for mig har høiest Interesse."

Ved det meget festlige Maaltid, som nu fulgte, herskede en fri og munter Tone. Geheimeraaden udbragte en Skaal for Fabrikens Flor og den gjæstfrie Verts huuslige Lykke. Agenten takkede og lykønskede sit Huus til saa høiædle Gjæsters Nærværelse. Hans Ansigt straalede af Glæde, og Mad. Valberg, saavelsom Conrad, syntes ogsaa at have forglemt den nylig omtvistede Sag, for ganske at overgive sig til det smigrende Øieblik. Efter en fornøielig Passiar ved Kaffebordet gik man nu tilbage til Dagligstuen, hvor Alt var indrettet til den forestaaende Oplæsning. Værelset var festlig oplyst baade med Lamper og Voxlys i prægtige Sølvstager, og de rige Vinduesgardiner trukne sammen for at udelukke det endnu tilbageblevne Dagskjær. I magelige Lænestole tog man Plads om et rundt Bord. Conrad tog sit Manuscript frem, og begyndte at læse. Hans Organ var særdeles behageligt, han læste meget godt, Skriftet selv var affattet med Sagkundskab, med Livlighed og Lethed, og flere Steder med en træffende

Vittighed, som gjorde det interessant, endogsaa for de Ukyndige i Sagen selv. Geheimeraaden og Baronen, som sad Forfatteren nærmest, syntes med spændt Opmærksomhed at følge hans Foredrag, og ved flere Steder gave de ved Miner og smaa Udbrud deres Bifald tilkjende. Agenten sad med aaben Mund og anstrengede sig forgjæves for at forstaae og samle Det, der blev læst, uden dog at vende Øinene fra de fornemme Tilhørere; naar disse smilede, smilte han ogsaa; gjorde de en betænkelig Mine, rynkede han Panden og syntes urolig. Lidt bag ved ham sad Olsen, som paa Befaling havde faaet Deel i den Ære at være tilstede ved Læsningen; han sad ganske bøiet og betragtede sine Hænder, som han foldede, medens han uophørlig lod Fingrene spille paa Bagen af Haanden. Han bed sig i Læberne og saae slet ikke iveiret. Mad. Valberg sad med et permanent Smiil og saae med Velbehag paa sin Søn og hans fornemme Naboer. Under den første Deel af Læsningen var Bifaldet udeelt, men længere hen, da Forfatteren kom til at sammenligne Englands og Americas Industrie, mærkede man, at nogen Opposition reiste sig hos den vigtigste Deel af Auditoriet. Da et nyt Affnit nu skulde begynde, gjorde man et Ophold, under hvilket Forfriskninger bleve indbragte. Geheimeraaden tog nu Ordet, og efterat have ydet den Deel, han havde hørt, en meget smigrende Berømmelse, sagde han, at han imidlertid ikke kunde være enig med Forfatteren i den ubetingede Ros, som han lod tilflyde America, og fremfor Alt i de Grundsætninger om Frihed og Lighed, som han ved denne Leilighed havde opstillet. „Det er dog“,

sagde han, „noget stærkt at fremsætte den Paastand, at en republicansk Statsforfatning er den eneste, under hvilken ikke blot Velstand og Industrie, men endogsaa Retfærdighed og Tryghed kunne finde fuldkommen Ly og Beskyttelse.“ „Jeg tilstaaer“, svarede Conrad, „at Dette er min Mening, at jeg holder mig overbeviist om, at Alt, hvad man i andre Lande vil foretage for at bøde paa de monarchiske Regjeringsformer, kun ere Lapper paa et forældet Huus, som ikke kan staae længe. Af disse er vel England det, hvor der er meest Frihed, og følgelig ogsaa meest Industrie, men naar man seer America, saa mærker man dog, hvad det betyder at være i den nye Verden, hvor enhver dygtig Arbeidskraft kan finde et Sted til at vinde Hæder og Velstand, hvor Vindskibeligheden ikke er bunden af gamle rustne Lænker, hvor Enhver er stolt af sin Stand, og hvor ingen Livets Nydelse er lukket for Nogen, der vil fortjene den.“ „Men“, udbrød Baronen, „Europas Cultur, de skjønne Kunster, have dog ikke egenlig naaet America, og disse ere dog vel Menneskets høieste Nydelser.“ „Nei!“ svarede Conrad, „de kunne ialfald ikke nydes, førend de nødvendigere Betingelser for Livet ere tilfredsstillede. I en god Landhuusholdning dyrkes Kornet førend Blomsterne.“ „De skjønne Kunster“, svarede Baronen, „vilde jeg ikke kalde Blomster, jeg vilde snarere kalde dem Vinen; den kan ikke undværes ved et godt Maaltid, naar Maden, den mindre aandelige, men til Livets Ophold mere nødvendige Næring, skal smage os. Americas Maadeholds-Selskaber ere ligesom et Forbillede i denne Henseende. De udelukke det Spirituøse.“ „Da troer jeg dog, at

den første af de skjønne Kunster, Poesien, ikke er udelukket. America tør vel rose sig af at besidde Digtere." „Ganske vist! jeg erkjender visselig disse Digteres Fortjeneste; for Washington Irving for Ex. nærer jeg en sand Beundring; men jeg finder, at disse Mænd egentlig ere engelske Digtere, de have ingen Nationalitet, Intet, der gjør dem til Americanere; thi at Scenen undertiden er i America, og levende skildrer dette Lands Samfærdsel og Kamp med de Vilde, er ikke Andet end Engelskmænds Forhold til disse Stammer, seet med en Engelskmands Oine og fortalt i hans Sprog. For at forstaae, hvad jeg egenlig mener, maa man tænke paa vor egen scandinaviske, — jeg tør sige — vor egen danske Litteratur. Her have vi en Nationalitet, hvori intet Land skal overgaae os, og det siger jeg med Stolthed. De skjønne Kunster, de intellectuelle Kræfter i Forhold til vort Lands Størrelse og Ressourcer ere vor Styrke og vor Hæder." Geheimeraaden tog Ordet og sagde: „Hvad Republiker angaaer, saa maa jeg desuden bemærke, at det forekommer mig, som om netop disse vare forældede Former, som i deres virkelige Kraft og rene Skikkelse ikke kunde passe sig uden for en Nation, der endnu var i en vis raa Tilstand, hvori de strenge Love og Dyder, som udmærkede det gamle Sparta, fandt Medhold i Nationens Stemning. Men tiltrods for Alt, hvad der var stort i dette, vilde saadanne Institutioner være utænkelige i et cultiveret Land. Alle andre mig bekjendte Republiker ere med Tiden udartede til noget meget Stridende mod hvad man kan kalde borgerlig Frihed. Det synes mig desuden, at hvad der gjælder om det enkelte Menneske,

ogsaa gjælder om Nationerne. Det Samme passer ikke for Alle, og Intet har forekommet mig mere latterligt, end at Franskmændene, dette i Aarhundreder ved forfinede Sæder, ved al Slags Luxus forkjælede Folk, vilde give sig af med at være Republikanere og endnu gaae og skrige paa Republiken." „Men Deres Excellence", sagde Conrad, „maa dog tilstaae, at Frankrig er gaaet uendelig meget frem siden Revolutionen." „Ja hele Verden er gaaet frem, det forstaaer sig", svarede Geheimeraaden. Etatsraad Kulman kom herved paa et Yndlingsthema og kunde ikke afholde sig fra at yttre, at Franskmændene i mange Henseender vare gaaet tilbage, at den Elskværdighed, den Politur, den Ridderlighed i Omgang og Tænkemaade, som tilforn havde udmærket denne Nation og skjænket den et Slags aandeligt Herredømme over hele den dannede Verden, var aldeles forsvunden og havde givet Plads for en dette Folk unaturlig Raahed. Efter en varm Lovtale over Ludvig den Fjortendes Tidsalder vendte han sig til Ludvig, som sad ham nærmest og spurgte: „Hvad mener De herom?" Beskeden svarede Denne: „Min Mening er ikke af synderlig Vægt i denne Sag, jeg har ikke været i Frankrig og kjender ikke Franskmændene uden af Traditioner og Bøger. Men hvad Ludvig den 14des Tidsalder angaaer, og den Tone, den bragte over den cultiverede Verden, saa har jeg tænkt, at hvad der var skjønt i denne, var kun Det, som man kunde kalde en Efterklang af Middelalderens Riddertid, hvis romantiske Herlighed Ingen kan beskue uden Begeistring, om man ogsaa i en mere oplyst Tid kan see dens Vildfarelser. Jeg har den Tro, at alt

Dette, og ligeledes vor nærværende Tids Reaction og Oprør mod det Forbigangne, ere Gjæringsperioder, hvoraf en klar og herlig Fremtid vil udgaae." Baronen nikkede venlig til Ludvig, og Geheimeraaden sagde: „Lad os nu bede om Fortsættelsen af vor afbrudte Læsning, som tiltrods for vore smaa Indvendinger maa høilig interessere Enhver af os."

Med lidt mindre freidigt Mod end før begyndte Conrad nu at oplæse den sidste Deel af sin Afhandling, og heller ikke havde han læst længe, før en død Taushed syntes at bemægtige sig hans Tilhørere. Han kom her til at omtale Industriens, Handelens og Haandværkernes Tilstand i Danmark, og med den uskaansomste Dadel angreb han her sit Fædrelands Institutioner, og med den bittreste Satire dets Regjering og Nationen selv. Geheimeraaden sad med Hovedet nedsænket og tog den ene Priis Tobak efter den anden. Agenten, som stirrede paa enhver af hans Bevægelser, tørrede Sveden af sin Pande og rokkede paa sin Stol saa den knagede, hvilket end mere bidrog til Øieblikkets Ubehagelighed. Conrad, der vel bemærkede, at Stemningen ikke længere var gunstig, læste hurtigere og hurtigere for snart at naae Enden; dog var han altfor ærgerlig over sit Auditoriums — efter hans Mening — borneerte Anskuelser, til at udelade eller improvisere Noget til mindste Forandring i Manuscriptet, men kom endogsaa uvitterligt til personlig at fornærme Geheimeraaden, ved med stor Foragt at omtale en Commissions Virksomhed, i hvilken denne Herre havde havt Forsædet. Ved dette Sted saae Geheimeraaden op paa Conrad, hans Ansigt luede, og hans Øine gnistrede

af Vrede. Dog betvang han sin naturlige opbrusende Hidsighed, saae igjen ned for sig og forblev rolig og taus paa sin Plads, indtil Læsningen var tilende, hvilket strax efter indtraf. Conrad gjorde en bukkende Bevægelse for Selskabet og lagde sit Manuscript sammen. En Pause opstod. Endelig sagde Geheimeraaden med tilbagetrængt Hæftighed: „Tør jeg spørge Dem, om den sidste Deel af dette Skrift er saaledes uforandret oplæst i de Selskaber i Udlandet, hvor De har gjort det bekjendt?“ Conrad bejaede Dette. „Da maa jeg oprigtig bekjende, at jeg finder det høist udelicat og utaknemmeligt at omtale sit Fædreland i en saadan Tone; det er jo ligesom at give sine Nærmeste, sine Forældre til Priis for Fremmedes Spot.“ Conrad kunde ikke undertrykke en dyb Fortrydelighed over Geheimeraadens Tiltale og svarede: „Jeg vilde virkelig heller ikke tage i Betænkning at sige Sandheden om mine Forældre.“ „Da vilde De, naar ikke en ganske besynderlig Nødvendighed tvang Dem til at fortælle Fremmede Deres Forældres formeentlige Svagheder, meget nedsætte Dem selv i alle retskafne Menneskers Mening, og det har De formodenlig ogsaa gjort i Udlandet, ved at bagtale Deres Fædreland.“ „Bagtale! Sandhed er ikke Bagtalelse!“ „Men den mindste Deel af Dette er Sandhed. De er i mange Henseender feil underrettet. For Ex. i Henseende til den Commission, De saa bittert nedriver, her kan Ingen bedre end jeg underrette Dem om, at Aanden i denne var ganske modsat den, De angiver, og at et ganske andet Resultat var Følgen deraf. Dette kan jeg bevise med Sort paa Hvidt af vore Forhandlinger, thi jeg selv sad i denne

Commission." Conrad trak paa Skuldrene og sagde: „Jeg har i denne Sag holdt mig til de Beretninger, som en troværdig Ven skriftlig har meddeelt mig under min Fraværelse; om der forresten i denne og andre Details kan være indløbet nogen Feiltagelse, saa har jeg en lovlig Undskyldning i den Mangel paa Offentlighed, som hersker i alle Statens Anliggender." Geheimeraaden blev mere og mere opbragt, og sagde, idet han reiste sig: „Hvad mig angaaer, behøver jeg ikke at frygte Offentligheden, og har aldrig skyet den; og den personlige Fornærmelse, som Deres Skrift i denne Sag indeholder imod mig, er virkelig Det, som mindst rører mig; men jeg tilstaaer, at Deres Yttringer om vor Nation og Regjering have opbragt mig, og jeg nægter ikke, at jeg finder det udelicat at indbyde mig til at høre paa Oplæsningen af et Skrift, hvori der findes saadanne Yttringer, som jeg ifølge min Tænkemaade og min Stilling maatte skamme mig ved at høre med Ligegyldighed." „Tvertimod", svarede Conrad med et satirisk Smiil: „Vi have meent at vise Deres Excellence vor Agtelse ved at troe Dem ophøiet over alle smaalige Hensyn." „For ikke at vise Dem min Agtelse ved at sige Dem Ubehageligheder vil jeg nu forlade Dem. Jeg siger Dem Godnat, Herr Agent! og takker for Deres gjæstfrie Beværtning", sagde han kort, medens han bukkede for Verten og det øvrige Selskab; og idet han henvendte sig til Baronen og sagde hurtig: „Du følger vel med?" greb han sin Hat og forlod Værelset. Forgjæves havde Baronen stræbt at indføre et formildende Ord, forgjæves søgte Agenten med de ydmygste Bønner og Miner at

holde ham tilbage; Geheimeraaden, en ligesaa hæftig som retskaffen og god Mand, var ikke mere Herre over sin Stemning, han ilede ud af Værelserne og befalede sin Tjener, som stod i Entreen, at lade Vognen kjøre efter og indhente ham og Baronen, som vilde gaae et Stykke tilfods. Med en baade tragisk og comisk Fortvivlelse løb Agenten efter ham og forraadte endelig sit angstfulde Hjertes sande Mening ved at sige, at han haabede, at denne ulykkelige Misforstaaelse ingen Indflydelse havde paa hans underdanige Ansøgning om Prioritet i hans Fabrik. Hvad Geheimeraaden ikke havde været vred før, saa blev han nu. Han vendte sig hæftig mod den utidige Spørger, men fattede sig og sagde: „Spørg Dem selv i Deres Samvittighed, hvad De vilde gjøre i mit Sted.“ Baronen, som gjerne vilde trøste den ængstede Agent, rystede paa Hovedet, som om han vilde sige: „Tag Dem ikke alt Dette saa nær.“ Men Agenten forstod denne Gestus som et benægtende Tegn paa hans Ønske, og da de fornemme Gjæster nu forlode ham, styrtede han ind til det tilbageblevne Selskab, kastede sig i en Stol som et Menneske, der er drevet til det Yderste, og udbrød i de græsseligste Klager og Bebreidelser mod Conrad, der tilsyneladende kold og med korslagte Arme stod og hørte paa Onklens fortvivlede Udbrud og de Andres Bestræbelser for at berolige ham. Først da Olsen ogsaa begyndte at give sin Skilling med i Lauget, og yttrede med sit ondskabsfulde Smiil, at han dog vel tilsidst vilde faae Ret, at ikke alt Det var Guld, som glimrede, bød Conrad ham at tie. Agenten raabte: „Ti du selv! og forbyd ikke min gamle tro Tjener at

tale; han har nok advaret mig mod den Ulykke, du har styrtet mig i." „Men hvad Ulykke?" raabte Conrad: „Vi blive dog ikke henrettede, fordi en saadan Excellence ikke finder Behag i mit Skrift, som har vundet Bifald hos competentere Dommere, end saadan en gammel Aristrocrat, som bliver betalt for at forsvare al indgroet Slendrian." „Henrettet var ligesaa godt som tiggefærdig, og det er jeg, naar jeg ikke faaer den Capital, jeg søger, og de forbandede Maskiner ankomme hertil." „Hvor gider De dog sagt saadanne Usandheder? De har jo Pengene liggende til den første Udbetaling, og om det kniber, kan De vel ogsaa gjøre Udvei til den anden." „Og hvad saa?" „Aa imidlertid finder man vel paa Raad." „Nei jeg veed intet Raad! jeg er en reent ulykkelig, ruineret Mand." „Men", sagde nu Olsen, „Herren behøver jo slet ikke at modtage disse Maskiner, eller udbetale disse Vexler, som han ikke selv har underskrevet." Alle Tilstedeværende tilkjendegave ved smaa Udbrud deres Misbilligelse af et saadant Raad. Conrad blev bleg af Ærgrelse og sagde: „Ja, naar Onkel vil handle mod al Retskaffenhed og Ære, saa følger han saadanne Raadgivere." Olsen begyndte nu med den gamle Joren mod de nye Indretninger, og anpriste Fabrikens hidtilværende Flor. Conrad svarede: „Fabriken har ikke floreret; men det veed dens Eier ikke selv, og det forstaaer De ikke, Olsen. De gaaer som en blind Hest i Deres Hestemølle og veed ikke selv, at De ikke kommer af Stedet. De forstaaer Dem slet ikke paa, hvad De burde forstaae, naar De vil tale med." „Da tænker jeg", raabte Agenten vred, „at jeg forstaaer det? Hvad? Svar

dog!" „Nu! siden De opfordrer mig: Nei! det veed Gud, De ikke gjør." „Hvad siger din utaknemmelige" .... „Hold inde med Skjælsord! de taales ikke, og deraf lader jeg mig ikke imponere. De forstaaer hverken Mechanik eller har Begreb om de nyere Opfindelser i Deres eget Fag. De forstaaer alt Dette ligesaa lidt, som De forstaaer min Afhandling, hvorover De nu er saa desperat." Olsen udbrød i høie Raab over Conrads Uforskammenhed, og Agenten, der neppe var sig selv mægtig, overøste sin Brodersøn med Skjældsord og opregnede alle de Velgjerninger, han skyldte ham. Conrad, ligeledes opbragt og tirret af Olsens Indblanding i denne Strid, sagde med haanlig Latter: „Deres Grovheder røre mig ikke. De er en gammel Nathue, som lader Dem regjere af en Enhver, som vil benytte sig af Deres Svagheder. De skulde takke Gud for at have et Menneske om Dem, der har anvendt sin Tid saa godt som jeg, og som kan bøde paa Deres Uvidenhed."

Under hele denne hæslige Scene havde alle de ubehageligt angrebne Vidner forgjæves bestræbt sig for at tilveiebringe et roligt Øieblik. Conrads Forældre søgte med angstfuld Iver at formaae deres Søn til Taushed og Eftergivenhed. Da han nu efter den sidste Replik gjorde Mine til at forlade Værelset, hang hans Moder sig fast ved hans Arm og bad ham med Taarer om at give sin Onkel et godt Ord; han rev sig løs og sagde: „Gud give, Moder aldrig vilde blande sig i mine Anliggender!" Præsten sagde alvorlig: „Det er ikke den Tone, hvori en Søn bør tale til sin Moder, og din Utaknemmelighed mod din Velgjører er høist

oprørende, enten du saa har nogen Ret paa din Side eller ikke. Dersom du har mindste Agtelse for din Fader, saa gaa hen og bed hans Broder om Tilgivelse." „Nei!" raabte Conrad, „før skulde jeg gaa ud i den vide Verden." Nu blev ogsaa Præsten hæftig og sagde: „Du maa forlige dig med din Onkel, før vil jeg ikke see dig i mit Huus." „Aa, der er jeg heller ikke begjærlig efter at komme!" svarede Conrad og gik hurtig bort.

Da han var gaaet, søgte de Andre at berolige og formilde Agenten, men forgjæves. Meget forstemt drog Enhver fra dette Sted, hvor man var ankommen med saa store Forventninger. Paa Hjemveien sagde Præsten til sin Kone: „Naa Moder! Dine Tegn og Anelser synes ikke meget sikkre; Minister bliver Conrad nok ikke for det Første." Madame Valberg svarede ikke, men brast i Graad. Efter en lille Pause slog den gamle Ægtemand sin Arm om hendes Liv, lagde hendes Hoved op til sit Bryst og sagde: „Naa, stakkels Moder! Vær ikke saa bedrøvet, læn dig til mig. Vi vil være To om at sørge for vor Søn og bede for ham." Ogsaa en Tredie sørgede og bad for ham, nemlig Hanne, der ved at erfare Udfaldet af Gildet paa Fabriken henfløb i Taarer.

Da Conrad var bleven ene i sit Værelse, gik han længe op og ned ad Gulvet i den hæftigste Sindsbevægelse. At al Ret var paa hans Side og al Uret paa de Andres, forekom ham ganske afgjort. Mange forvirrede Planer krydsede i hans urolige Sind. Endelig, langt ud paa Natten, gik han tilsengs, uden dog at kunne sove. Omgiven af Nat og Stilhed begyndte

efterhaanden Stormen i hans Sind at sagtnes. „Min Gud!“ tænkte han, „hvilken Forandring i min Stilling fra imorges, da jeg stod op, og til nu!“ Han erindrede sig, at han med fuld Fortrøstning ogsaa havde troet, at Hanne var fulgt med hans Forældre og at hun havde rakt ham Haanden til Forlig. „Havde hun været her“, sagde han til sig selv, „saa havde hendes milde Nærværelse, ja blot Synet af hende virket formildende paa os Alle. Hun var ilet hen til Onkel, havde seet paa ham med sine ubeskrivelig rørende Øine, han havde ikke kunnet modstaae hendes uskyldige Kjærtegn, han vilde ikke saaledes have forglemt sig selv, og jeg var heller ikke gaaet saa vidt mod den gamle Mand.“ Hannes Billede stod saa levende for hans Sjæl, han syntes at see hende bedrøvet, at høre hende bede ham om at formilde Onklen. Han besluttede at forsøge derpaa næste Morgen og siden at ile til Hanne og forskaffe sig hendes Tilgivelse; at Dette vilde lykkes ham, haabede han; imidlertid opkom dog en Frygt for det Modsatte, der saa hæftig foruroligede ham, at han stod op og tændte Lys for atter at læse hendes sidste Brev. Med ganske andre Øine saae han i sin nuværende Stemning Hannes Bevæggrunde til et Skridt, der syntes saa overraskende hos en saa blød Characteer. Inderlig rørte hendes Brev ham; hun hævede sig høit i hans Mening; det forekom ham, som om han aldrig havde elsket hende som nu, og at hendes Tab var af alt det Onde, der truede ham, uden Sammenligning det største. Beroliget imidlertid af sine mildere Følelser og Forsætter sov han endelig ind og vaagnede først sildigt næste Morgen. Den første Lyd,

der naaede hans Øre, var Olsens forhadte Stemme, og da han saae ud af Vinduet, saae han den lange tørre Figur staae i Gaarden ved Siden af sin Herre, og med en bydende Tone give Folkene høirøstede Befalinger, medens han med sledske Miner talte et og andet sagte Ord til Agenten. Dette Optrin vækkede Conrads Ærgerlighed paa Onklen; det var ham umuligt at overvinde sig selv og fremstaae med Bøn om Tilgivelse. Han tænkte, at han meget godt kunde undlade at være Den, som gjorde det første Skridt til Forsoning; thi naar Maskineriet, som man hver Dag kunde vente, nu ankom, saa vidste hverken Agenten eller Olsen mindste Besked med disse Ting, og bleve nødte at kalde ham til Hjelp, thi at Onklen, skulde følge Olsens Raad og lade sin Compagnon og Arving i Stikken, hvor det gjaldt Forpligtelser, der vare indgaaede af Vedkommende i Tillid til Husets Soliditet, det meente han, var utænkeligt, da ikke blot Agentens Retskaffenhed, men hans Forfængelighed maatte forbyde ham et saadant Skridt. At hans egen Retsfølelse burde bevæge ham til at forsone sin Ungdoms Velgjører, faldt ham ikke ind, eller rettere sagt, var en Tanke, som han skjød fra sig; og da den milde Stemme, der om Natten havde reist sig i hans Bryst, nu forstummede, saa opsatte han ligeledes at udføre sit Forsæt Hanne angaaende. Hun var i Etatsraad Kulmans Huus, han følte sig generet og næsten undseelig ved at vise sig der efter den foregaaende Aftens Tildragelser; idetmindste maatte han først være forligt med sin Onkel, saa han kunde behandle den hele Catastrophe med en vis Letsindighed. Han besluttede indtil videre

at undvige alle sine Nærmeste, lod sin Hest sadle og red til en i Nærheden boende Familie, han pleiede at besøge. Her tilbragte han hele Dagen og kom først hjem til den Tid, han vidste, at Onklen var gaaet til Ro. Paa denne Maade tilbragte han en tre Ugers Tid. Det syntes ham, som om endogsaa Vind og Veir vare sammensvorne imod ham, da de holdt det Skib tilbage, som skulde bringe de ventede Maskiner. En vis Misfornøielse bemestrede sig imidlertid hans Sind; hans lette og muntre Lune svigtede ham, og saameget han end troede at forstille sig, var hans Omgangstone dog aldeles ikke, som den pleiede. Det faldt ham selv ind, at de Familier i Omegnen, som han besøgte, syntes at kjede sig ved hans hyppige Nærværelse, ligesom han kjedede sig i deres Cirkel. Mangen alvorlig Betragtning begyndte at gjøre sig gjældende i hans Sjæl, naar han efter en kjedsommelig Dag red sildig om Natten ad de eensomme Veie til det Hjem, som han ikke mere saae med Glæde, hvor Ingen ventede paa ham, men hvor han sagte og næsten frygtsom sneg sig op paa sit mørke Værelse.

Dagen efter hiin uheldsvangre Løverdag havde baade hans Fader og Broder besøgt Agenten og forsøgt Alt, hvad Fornuft og Kjærlighed indgave dem, for at forsone ham med Conrad. Det syntes vel, som om Noget i Onklens eget Sind forenede sin Røst med deres, men den paatrængende Olsen vidste under adskillige Paaskud at forstyrre Samtalen og fjerne den mildere Stemning hos sin Herre. Ludvig søgte næste Dag igjen at faae Conrad i Tale, men kunde ikke træffe ham. Ludvig maatte reise til Kjøbenhavn med Eduard, der skulde op

til Artium. Bekymret over at maatte fjerne sig uden at faae en Samtale med sin Broder, tog han endelig det Parti at skrive til ham. Dette Brev var saa roligt, saa broderligt, at han vist haabede, det vilde finde Adgang til Conrads Sind. Men uhelddigviis kom Brevet ikke til sin Adresse før længe efter, formedelst Forsømmelse af En af Fabrikfolkene, hos hvem det blev liggende forglemt, hvilket skete saa meget lettere, da Conrad næsten aldrig blev seet i Hjemmet. Saaledes var den ene Dag forløbet efter den anden, uden at Noget i denne Sag endnu var forandret. Tiden var imidlertid svanger med megen Forandring.

Kammerjunker Malte havde ikke saasnart erholdt det føromtalte Brev fra Etatsraaden, der meldte ham den ophævede Forlovelse, før han paa Haabets Vinger ilede til den Kulmanske Gaard og kastede sig og sine Rigdomme for Hannes Fødder. Den beskedne Pige gjengjældte hans Hengivenhed med en fuldkommen Oprigtighed. Hun forklarede ham de Bevæggrunde, der havde ledet hendes Skridt, som langt fra ikke skrev sig af Mangel paa Kjærlighed til Conrad, som hun aldrig enten kunde eller vilde ophøre at elske, og følgelig vilde hun heller aldrig tilhøre nogen Anden. Malte, ikke afskrækket af denne Erklæring, vedblev at bønfalde om hendes Haand, om han end maatte være saa ulykkelig, at Hjertet ikke fulgte med, thi det skulde hans ærlige Bestræbelser vel med Tiden vinde. Han tilbød i Alt at rette sig efter hendes Villie, at omgive hende med Rigdom og Glands, kjøbe Godser og leve paa Landet, eller bosætte sig i Byen, ganske ifølge hendes Ønske, og ved

disse mange velmeente Tilbud og Hannes venlige og beskedne, men fuldkommen faste Afslag opstod virkelig i hans Sjæl en saa inderlig Godhed for den elskværdige Pige, og en saa hæftig Attraa efter at vinde Seier i denne Sag, hvori han meente, at hans Ære var indviklet, at de allerurimeligste og voldsomste Planer beskjæftigede hans overspændte Tanker, og han gebærdede sig i mangt et Øieblik med en saa affindig Lidenskabelighed, at han derved indjog Hanne den største Angst og Modbydelighed for hans Nærhed.

En Dag, da Familien var samlet i den almindelige Selskabssal, aabnedes Døren sagte og Madame Valberg traadte ind. Hun blev undseelig staaende og neiede for Selskabet uden at nærme sig. Francisca sprang op for at gaae hende imøde, men Hanne kom hende i Forkjøbet, løb hen til Pleiemoderen og greb hendes Haand for at kysse den; Præstekonen vilde ikke tillade det, men sluttede Hanne hæftig og med Taarer i sine Arme, idet hun sagde: „O min Hanne! jeg kommer for at bede dig om at tilgive mig min Uret og Haardhed imod dig. Gud har straffet mig for den. Fader og jeg sidde saa eensomt og bedrøvede derhjemme; vi savne dig, vor Trøst og Støtte, og vide ikke, hvor vi ville hen, saa tomt er Huset, og saa lang er Tiden, siden du er borte. Fader sukker over din Fraværelse fra Morgen til Aften. .... Ak! derfor vilde jeg bede dig, hvis du kan glemme, hvad der er skeet ... ak! jeg kan jo nok begribe, at du har det bedre her i Huset ... men dersom du vilde komme hjem til os igjen“ ... Hanne lod hende ikke tale ud: „Ja kjæreste Moder! Strax vil jeg følge med dig.“

Hun vendte sig til Francisca, omfavnede hende, og uden at slippe hendes Haand greb hun med den anden Etatsraadens og trykkede dem begge til sit Bryst, idet hun sagde: „O, jeg har ikke Ord til at takke for al den Kjærlighed, som er viist mig i dette Huus, men nu savne mine Forældre mig." Etatsraaden klappede hende paa Kinden og sagde rørt: „Gaa med Gud, mit gode Barn!" Francisca sagde: „Tak for denne Tid, min kjære Søster Hanne, jeg vil ogsaa savne dig, men vi ville sees hver Dag." I Triumph førte nu Præstekonen sin Pleiedatter hjem til den gamle Fader, der med ubeskrivelig Glæde og Ømhed modtog hende. Madame Valberg havde prydet Hannes Kammer med Efteraarets skjønneste, farverige Blomster, og ved et usædvanlig festligt Aftenbord, Hanne til Ære, syntes den lille Familie at aande lettere, end den i mange Dage havde formaaet.

Malte var den Eneste, som var misfornøiet med Hannes Tilbagetog til Præstegaarden. Han reiste næste Dag til Kjøbenhavn, efter at have sendt hende et Brev, ved hvis Læsning hun baade maatte lee og forfærdes. Hun betroede sig i denne Sag til sin Pleiemoder og bad hende forebygge, at dette Menneske blev indført i Præstens Huus.

Det var nu langt hen i October. Ludvig og Eduard vare, efter den Sidstes lykkelig overstandne Artium, komne hjem til Herregaarden for at tilbringe nogle Uger der, forinden den unge Student skulde tilbage til Hovedstaden, hvor ogsaa Ludvig vilde see at indrette sig. Imidlertid hændte det sig, at den føromtalte Baron, som hos Agentens havde fornyet et gammelt Bekjendtskab

med Etatsraaden, senere havde aflagt et Besøg der paa Herregaarden; og da man hændelsesviis kom til at omtale fælleds Bekjendte i Omegnen, indbød Kulman Baronen til næste Løverdag, da han ventede nogle af disse, og eftersom Nætterne begyndte at blive mørke og Veiene mindre gode, saa blev det vedtaget, at det hele Selskab skulde overnatte paa den rummelige Gaard.

Da Præsten erfarede Dette, sagde han til Ludvig, der samme Dag var kommen hjem fra Kjøbenhavn: „Nu forudseer jeg, at Etatsraaden, som sjelden forsømmer Gudstjenesten, bringer alle sine Fremmede med i Kirken paa Søndag; og jeg veed ikke, hvordan det er, jeg har ligesom tabt Lyst og Mod til at tale for hvad man kalder dannede Folk, siden forrige Pindsedag, da jeg tænkte at gjøre mine Sager saa godt, og det ikke fik bedre Udfald.“ Denne Yttring af den gamle Fader rørte Ludvig meget; han følte ret, hvad et uskaansomt Ord kan udrette. Præsten vedblev: „Du vilde gjøre mig en sand Tjeneste, min Søn, dersom du paa Søndag vilde præke i mit Sted. Det er jo rigtignok allerede Fredag idag, men du har jo ifjor, da jeg blev syg, hjulpet mig med kortere Frist.“ Ludvig lovede strax at opfylde Faderens Ønske, uagtet det for Øieblikket forekom ham besværligt. Grublen over, hvorledes han skulde forene sin Kjærligheds Lykke med sine Pligter, Bekymring for sin egen og Broderens Fremtid, berøvede hans Sjæl dens rette Frihed.

Søndag Morgen indfandt sig i Kirken, efter Præstens Formodning, ganske rigtig Etatsraaden med sine Gjæster, hvoriblandt Baronen tilligemed Tanten, Francisca og

Eduard, der fulgte med for at høre deres Ben. Endogsaa af Bønderne havde et usædvanligt Publicum indfundet sig. Ludvig syntes i Begyndelsen at tale med en vis Frygtsomhed, som imidlertid snart forsvandt. Dagens Evangelium handlede om den Værkbrudne, som, baaren i en Seng, blev bragt frem for Jesus, der sagde til ham: „Min Søn, vær frimodig! dine Synder ere dig forladte", hvorpaa han til Svar paa Pharisæernes onde Tanker spurgte dem: „Hvad er lettest at sige: dine Synder ere dig forladte, eller: Stat op og vandre?" hvorpaa han ogsaa sagde disse sidste Ord, og den Syge stod op, tog sin Seng med sig og gik bort, til Alles Forbauselse. Dette Jesu Spørgsmaal til Pharisæerne havde Ludvig valgt til den egenlige Gjenstand for sin Tale; han vovede den Gisning, at denne Syge led mere af Anger og Sjælens Smerter end af Legemets, saa tunge end disse vare, og at Jesu første Velgjerning var den største og den guddommeligste, skjøndt den ikke faldt Mængden i Øinene; han gik derfra over til at forestille sine Tilhørere, at denne Naade, som kun Gud kan skjænke, er en Gave, vi endnu kunne modtage af Frelserens Haand, og føle at vi modtage den, skjøndt han ikke længere vandrer synlig iblandt os. Denne Tale var saa poetisk, saa dybsindig og dog saa populair, at Bønderne selv, om de end ikke ganske kunde fastholde dens Indhold, dog syntes at kunne forstaae den, og fulgte den med største Opmærksomhed. Talerens ædle, udtryksfulde Physiognomie, hans simple, værdige Anstand, det udmærket skjønne Organ, han havde tilfælleds med sin Broder, forhøiede Virkningen af det Hele. Alle vare henrevne,

og saasnart man var kommen hjem fra Kirken, tog Baronen ham tilside og sagde: „Fra det første Øieblik, jeg var saa lykkelig at gjøre Deres Bekjendtskab, opstod et Ønske hos mig, som jeg nu ikke længere har nogen Grund til at fortie. Jeg har i den senere Tid formodet, at Præsten paa mit Gods vilde blive forflyttet; det er nu skeet, og da jeg har Kaldsrettighed, saa spørger jeg Dem herved, om De kunde have Lyst til at træde i hans Sted. Kaldet er stort, Bolig og deslige ualmindelig smukt. Hvad mener De? Antager De mit Tilbud, anseer jeg det for en sand Lykke for mig og Beboerne i min Egn; og jeg vil tilstaae, at denne Speculation egenlig er Det, som har bragt mig i dette Huus." Ludvig skjulte ikke sin Glæde over denne uventede Lykke, og meddeelte strax sin og Etatsraadens Familie denne glædelige Nyhed. Det blev aftalt, at han allerede samme Eftermiddag skulde følge hjem med Baronen for at besee sin tilkommende Hjemstavn; dog maatte han love at komme tilbage den næste Dag. De Purpur-Roser, som ved denne Leilighed udsprang paa Franciscas Kinder, de henrykte Blikke, som Ludvig hæftede paa hende, undgik ikke Baronens Opmærksomhed. Han gjættede Sammenhængen og lovede sig selv, Intet at spare af hvad der kunde bidrage til at gjøre det Hjem behageligt, der skulde modtage et saadant Par.

Da Baronen og Ludvig efter Middagsbordet toge Afsked, fulgte Etatsraaden, Præsten og Eduard dem til Vognen. Denne havde kun kjørt et lille Stykke, da en Bondekarl hurtig løb efter og standsede den. Han gik derpaa til den Side, hvor Ludvig sad, og talte med

Denne, som man saae række sig ud af Vognen til ham. Præsten gjenkjendte i Karlen et Menneske, der havde tilbragt sin Barndom og første Ungdom i hans Huus og nu var ansat paa Agentens Fabrik. Vognen blev holdende nogle Minuter, Tjeneren steg ned fra Bukken og talte med sin Herre, hvorpaa Vognen vendte og kjørte ad en modsat Vei. Tjeneren nærmede sig til Etatsraaden og Præsten, som endnu stode i Porten og med Forundring saae hvad der foregik. Han hilsede fra sin Herre og sagde, at en pludselig Forretning kaldte ham til Kjøbenhavn, hvorhen Hr. Valberg ledsagede ham, og bad dem derfor undskylde, at Denne ikke førend om to Dage vilde komme igjen. Tjeneren tilføiede, at Baronen havde befalet ham, fra den nærliggende Station at lade sig befordre til hans Gaard, for at underrette hans Frue om, at hun ikke maatte vente ham hjem førend om et Par Dage.

Præsten havde i en otte Dages Tid ikke talt med sin Broder, hvem han af og til besøgte og forgjæves stræbte at bevæge til at tilgive Conrad. Denne havde Faderen ikke seet siden hiint uheldige Gjæstebud. Han fandt det paafaldende, at En af Fabrikens Folk havde bevirket denne pludselig forandrede Reiseroute, og kaldte Karlen til sig for at udspørge ham. Denne benægtede imidlertid, at Ludvig var Den, som han havde søgt, men paastod, at han var sendt med et Brev til Baronen fra en Mand i Omegnen. Paa Præstens videre Spørgsmaal, om hvorledes det stod til paa Fabriken, svarede han, at Agenten befandt sig vel, og at den unge Herre var i Forretninger reist til Kjøbenhavn imorges, og

ventedes først hjem næste Dag. Denne sidste Efterretning beroligede den ængstede Fader, da den gav ham Haab om, at Misforstaaelsen mellem hans Broder og Søn vel maatte noget have jevnet sig.

Dette var imidlertid ikke Tilfældet. Med et aldrig tilforn følt Mismod havde Conrad i tre hele Uger sværmet omkring i Egnen, uden at finde den Adspredelse, han søgte. En Aften, da han red hjem ad den sædvanlige eensomme Vei i et mørkt og stormfuldt Efteraarsveir, sagde han ved sig selv: „Hvor Meget ligger dog ligesom begravet i et Menneskes Bryst, og staaer op som fra de Døde og gaaer igjen i Modgangens eensomme Timer! Jeg erindrer mig, hvorledes jeg var tilmode i de første Dage af min Udenlandsreise, hvor fremmed og ene i Verden jeg forekom mig selv, og hvor umuligt det syntes mig at leve flere Aar langt fra mit Hjem og de Elskede, som vare der tilbage. Men siden forsvandt denne Længsel, jeg loe af den, som af andre Følelser og Tanker fra Drengeaarene; og det faldt mig aldrig ind at være tungsindig, at kalde mig forladt som nu. Mig selv ubevidst, maa jeg dog have levet i Tanken om mine kjære Fraværende, i Visheden om deres Kjærlighed til mig; jeg maa have været dem nærmere end jeg drømte om. Jeg tænkte dog ofte, at en Mand, som jeg, maatte egenlig kunne være sig selv Nok, leve i Videnskab og Virksomhed, i det Store, det Almindelige, uden at sætte al sin Hu til enkelte Mennesker. Det er overmodige, unaturlige Tanker! Det Menneske var ikke Menneske, som aldrig længtes efter at udøse sin egen Sjæl i en anden beslægtet Sjæl. Havde jeg dog Een, med hvem

jeg kunde tale fortroligt! Men alle Mine have vendt mig Ryggen. Ingen spørger efter mig eller bryder sig om mig. De ville, at jeg skal ydmyge mig. Kun ved at krybe i Støvet kan jeg vinde dem tilbage. Af saadan Beskaffenhed er deres Kjærlighed til mig."

I de Bygninger, som omgave Fabriken, og i dens egen store Gaard var Alt stille, Alle gaaet til Hvile. Den store Lænkehund ved Porten krøb ud af sit Huus, men uden at gjøe; den kjendte den Kommende og logrede venligt for ham, da han steg af Hesten. Conrad klappede den, og sagde sagte: „Du gamle, tro Ven! Du tager ikke Exempel af Menneskene her i Huset, du kommer mig venlig imøde, saa langt din Lænke rækker, uden at lade mig mærke, at min Anseelse her er forbi. Saaledes gjør ikke Kudsken eller Karlene. Tilforn naar jeg kom hjem, var En af dem tilstede, tog mod min Hest, lyste mig op paa mit Værelse, og bragte mig, hvad jeg ønskede; nu ligge de Alle og sove, og jeg maa prise mig lykkelig, om Staldlygten endnu brænder, saa jeg kan see at forsørge min stakkels trætte Hest." Den brændte ikke. Conrad maatte binde sin Hest i Nærheden af den tro Hund og i et tykt Mørke vandre op paa sit Værelse, slaae Ild, tænde Lys og med stor Forsigtighed, for at ikke Vinden skulde slukke det, og med sagte Trin, for ikke at gjøre Uro i Huset, bringe det og Hesten ind i Stalden, og efterat have sørget for den, liste sig op igjen. Imidlertid var den lille Stump Lys udbrændt, og intet mere at finde for denne Gang, et Savn, som havde været ringe, dersom ikke Conrad ved at famle om i Mørke havde bemærket, at der laae et forseglet Brev paa hans Bord.

Utaalmodig slog han Ild og tændte den eneste Svovlstikke, som fandtes, for ved dens flygtige Lys at see, blot hvorfra denne Skrivelse kom. Han gjenkjendte netop sin Broders Haand, fik Brevet aabnet og saae det var langt, da den svage Lysning slukkedes. Her var intet Valg, uden Taalmodighed. Han tog Brevet med sig tilsengs, for at benytte Dagens første Straaler til at gjøre sig bekjendt med dets Indhold. Skjøndt han formodede, at dette tildeels bestod i Formaninger og maaskee i Bebreidelser, var det ham dog en stor Trøst, at en saa mild Stemme, som Ludvigs, tiltalte ham i dette umilde Tidspunkt. Han havde netop faaet læst Brevets Datum, og saae deraf at det var skrevet for saa længe siden. Han formodede strax, at denne, som saamangen anden Mangel paa Opmærksomhed, hidrørte fra Gaardens Folk, som adløde Olsens nu regjerende Villie. Med Forbittrelse tænkte han paa disse Mennesker, blandt hvilke flere vare ham Taknemmelighed skyldige. Men midt i disse Tanker sagde en Stemme i hans Samvittighed, at han desuagtet, ved at omgaaes sine Undergivne med en vis stolt og og bydende Tone, selv havde givet den fiendtlige Skjæbne Vaaben i Hænderne.

Det første Daglys vækkede Conrad med Ludvigs Brev i Haanden. Dets Læsning gjorde et dybt Indtryk paa ham. Han følte Sandheden af denne klare Fremstilling af hans Uret; den var altfor skaansom til at kunne opirre ham.

Med Bevægelse læste han Broderens Yttringer om Hanne, om deres Forældre, ja selv om Onklen, hvis Glæde, hvis Stolthed over Conrad var bleven nedbrudt

paa saa nærgaaende en Maade, og hvis Forfængelighed Conrad saa haardt havde straffet uden at betænke, om denne samme Feil ikke laae til Grund for hans egen Handlemaade. Med kjærlige Bønner og mandige Opmuntringer endte dette Brev, der fandt en saa stærk Gjenklang i Conrads Sjæl, at han stod op med det faste Forsæt, strax at begive sig til Onklen og sønlig udbede sig hans Tilgivelse. Idet han traadte ind i Agentens Værelse, hørte han høirøstede Stemmer, og traf foruden Olsen to Fremmede hos ham. Kun altfor snart blev han bekjendt med disses Personer og Ærinde. Den ene var en Engelskmand, der selv Anden var fulgt med de meget omtalte Maskiner, der nu vare ankomne; den Anden en Contorbetjent fra det Handelshuus i Kjøbenhavn, hvortil disse vare adresserede. Den Sidstnævnte bragte de udstedte Vexler, som han allerede havde presenteret Agenten, der ved Conrads Indtrædelse kastede dem til ham og bød ham honorere dem for egen Regning, da han aldeles Intet havde med den Sag at gjøre. Conrad blev næsten maalløs af Forbauselse. „Er det muligt,“ sagde han, „at min Onkel kan gaae fra sit Ord?“ „Viis mig det Ord! hvor staaer det skrevet?“ raabte Agenten, skjælvende af Vrede og Ængstelse. „I Deres Breve til mig“, svarede Conrad. „Viis mig det Brev, hvori jeg udtrykkelig og med rene Ord har beordret dig til at bestille Ting til et saadant Beløb. Viis os det Sort paa Hvidt.“ Olsen sagde: „Jeg kan med Ed bevidne, at min Herre mangengang har beklaget sig over Hr. Valbergs egenmægtige Handlemaade i at bestille saadanne kostbare Maskiner, som Fabriken

slet ikke behøver! og min gode kjære Herre har ofte i Fortrolighed erklæret for mig, at han var en ruineret Mand, hvis han skulde klare de Bekostninger." Contorbetjenten tog Vexlerne med en ganske forlegen Mine: Engelskmanden stødte ham uophørlig paa Albuen og spurgte: „Hvad er paafærde? Hvad sige disse Herrer?" Contorbetjenten spurgte endelig Conrad, om han vilde betale Vexlerne, Fragten o. s. v.? Alvorlig vendte Denne sig til Agenten, tog ham lidt tilside og sagde: „Min Onkel! De vil straffe mig for min sidste Overilelse imod Dem. Jeg erkjender min Uret og beder Dem om Forladelse, men gjør nu Ende paa denne Scene, der er ligesaa krænkende for Deres Ære som for min." Agenten rev sig løs og sagde: „Slip mig! jeg vil ikke tale med dig. Saadan en viis og klog Karl, som du, skal ikke give sig af med en Tosse, en Uvidende, som du har kaldt mig." „Om jeg ogsaa har sagt et saadant Ord, sagt det i Vrede, har jeg dog æret Dem i mit Hjerte som en brav og retskaffen Mand, og som en Saadan vil De vel ogsaa idag vise Dem." Olsen, som syntes at denne Samtale allerede varede for længe, havde nu listet sig bag ved Conrad og sagde: „Min Herre behøver vist ikke Deres Skudsmaal for Retskaffenhed, saalidt som for Dueligheb; han er vel bekjendt, og var det førend De blev fød. Derfor var det Synd, han skulde døe som en fattig og ruineret Mand, og maaskee ligge som en Skjelm i sin Grav." Conrad gik opbragt imod ham og sagde: „Om det ogsaa er sidste Gang, at jeg taler i dette Huus, saa skal dog Intet holde mig fra at befale Dem at holde Mund, naar

Ingen taler til Dem." Olsen tog skrækkelig paa Vei, og kaldte sin Herre til Hjelp, der strax tog hans Parti. Conrad fattede sig, svarede intet Ord, men vendte sig til Contorbetjenten og sagde: „De seer, hvorledes Sagerne staae. Jeg kan ikke betale. Min Onkel har lovet at ansee mig som sin Compagnon, men det lader ikke til at han erindrer sine Løfter." Agenten raabte paany: „Viis mig det Løfte, Sort paa Hvidt." Contorbetjenten bad ham betænke Følgerne af denne Handling og yttrede, at ved en Leilighed, som denne, kunde en øieblikkelig Gjældsarrest med lovlig Ret være anvendelig. Intet rørte Agenten, en Blanding af Vrede, Angst og Forlegenhed syntes at ville berøve ham Sands og Samling. Conrad bad de Udsendte at reise tilbage til Kjøbenhavn, og lovede at følge med dem og selv tale med Chefen for Handelshuset. Han gik op paa sit Værelse, for at tage det Nødvendigste med sig. Olsen løb efter ham og sagde: „Jeg skal hilse fra Herren og spørge, hvorhen De befaler, at Deres Tøi skal flyttes, ifald De maaskee ikke skjøtter om at boe her, siden Compagnieskabet er ude og reent forbi." Conrad svarede koldt: „De kan lade min Kuffert og Reiseskatol bære hen paa Kroen. Peter Jensen kan pakke min Kuffert, han veed Beskeed om mit Tøi." I al Hast kastede han sine Papirer i Reiseskatollet, lukkede det, tog sit Reisetøi og alle de Penge han eiede, og reiste derpaa med de to Fremmede, uden at see Agenten, som havde lukket sig inde.

I Kjøbenhavn fik den stakkels Conrad ingen Trøst. Det var Aften, da han ankom der. Chefen for Handelshuset var ikke hjemme og kunde ikke træffes før næste

Morgen. Efter en slet tilbragt Nat i et maadeligt Herberg indfandt Conrad sig tidlig næste Morgen hos denne Mand, uden selv at vide, hvad han egenlig vilde ham. Den fornemme Kjøbmand indlod sig ikke i hans Undskyldninger, eller befattede sig med at give ham noget Raad; tvertimod behandlede han ham med største Foragt, som en, mildest talt, drengeagtig Fusentast, der havde indladt sig i saa store Foretagender uden tilstrækkelig Sikkerhed, derved udsat agtværdige Mennesker for Tab og Uheld, til Tak for deres store Tillid til ham og det Huus, hvori han foregav at have Deel. Omkostninger ved Skibsfarten, de fremmede Arbeideres Ankomst, mange slige Viting gjorde Forlegenheden endnu større. Sagen vilde blive meldt for den engelske Legation, og alvorlige Forholdsregler tagne. Saa dybt falden fra sine stolte Drømme, saa krænket og ydmyget, følte Conrad sig ligesom tilintetgjort. Han tog strax Postheste og reiste hjem til det Sted, hvor han intet Hjem mere havde. Han steg ud ved Kroen og spurgte Vertinden, om nogle af hans Effecter vare bragte derhen. Med kold og fortrædelig Mine svarede hun Ja. Han forlangte et Værelse og expederede imidlertid Postkarlen. Uden at værdige ham et Øiekast aabnede Kromanden et lille dunkelt Kammer for ham, hvor hans Sager stode midt paa Gulvet. Conrad traadte derind. Der var dunkelt og uhyggeligt. Det havde regnet hele Dagen, et Vindue stod aabent, Regnen havde skyllet ind over Gulvet. Der var koldt og fugtigt. Conrad forlangte et andet Værelse. Efter lang Betænkning anviste man ham endelig et andet, men lod ham forstaae, at dette Kammer var dyrere, og at man frygtede for Betalingen

for hans Ophold der. Han tilbød strax at betale Logis og Fortæring iforveien og begjærede Thee. Den før omtalte Peter Jensen var den Samme, der for to Dage siden havde standset Baronens Vogn. Dette Menneske, som var opvoxet i Præstens Huus tilligemed hans Sønner, bevarede en hjertelig Hengivenhed for disse og for hele Familien. Med Bekymring havde han indpakket og bortbaaret sin fordums Legekammerats Effecter, og havde velvillig ventet i Kroen paa hans Ankomst. Han tog nu hans Sager og bar dem op paa det nye Værelse, som var blevet ham anviist. Her spurgte han med kjærlig Ærbødighed, om han Intet havde at befale ham, om Alt var ordentlig indpakket og Intet forglemt. Conrad saae sig om og sagde: „Jo jeg savner en Kasse med Laas for." Peter meente, den laae i Kufferten paa Bunden. Med en underlig Hæftighed søgte Conrad efter den, og da han fandt den, sagde han: „Gud skee Lov! trak den ud under de Sager, som havde skjult den, og satte den paa et afsides Bord. Peter blev betænkelig herved, han kjendte Kassen og vidste, at Conrads Pistoler laae i den. Han kunde ikke beslutte sig til at gaae bort, men spurgte Conrad, om han ikke vilde skifte Klæder, da han var ganske gjennembløbt af Regnen. „Lad mig tage Tøi op af Kufferten og hjælpe Dem," sagde han, „De kan ellers blive forkjølet og syg." Et besynderligt Smiil foer over Conrads Ansigt. „Nu vel da!" svarede han efter lidt Betænkning: „Det er jo rigtignok ubehageligt at sidde i de vaade Klæder." Medens han klædte sig om, var han særdeles adspredt; endelig sagde han: „Hør, Peter! jeg har nogle Breve at skrive iaften.

Vil du gjøre mig den Tjeneste at komme her Kl. 10, at jeg kan levere dem til dig, og vil du saa imorgen tidlig besørge dem, det ene til min Broder, det andet til min Onkel Agenten? Jeg veed, at jeg kan stole paa dig." Peter lovede det og gik for at hente ham den forlangte Thee; men da en skrækkelig Mistanke var vaagnet hos ham, kunde han ikke afholde sig fra at titte ind gjennem Nøglehullet og en Sprække i Døren, for at holde Øie med Conrad. Han saae ham hurtig tage Kassen, aabne den og eftersee dens Indhold; han saae ham tage een af Pistolerne frem og besee den. Skjøndt Peter med Sikkerhed vidste, at disse ikke vare ladte, saa var det ham dog et græsseligt Skuespil at see sin Ungdomsven ligesom til en Prøve at tage Mundingen af den ene i Munden og derpaa flytte den til Panden og til Brystet. Hastig lagde han den paa sin Plads, som om Noget havde forbauset ham, satte sig ved et Bord midt i Stuen og støttede Hovedet i Hænderne.

Forfærdet og raadvild grublede den tro Peter paa, hvad han skulde gjøre. Med Iilfærdighed bragte han Theen og sagde, da han havde sat den paa Bordet: „Dersom De ikke har Mere at befale, maa jeg skynde mig at gaae, da jeg har et Ærinde at udrette, men Kl. 10 skal jeg være her for at hente Brevene. Tør jeg stole paa, at De da endnu er oppe, saa jeg kan faae Dem selv itale? Jeg skal sige Dem, jeg har en Sag, som angaaer mit Vee og Vel, hvorom jeg maa tale med Dem." „Siig det strax!" „Nei nu er Tiden mig for knap; men da jeg dog kommer igjen efter Brevene, saa kunde jeg . . . ifald De vil vise mig den Godhed

... ifald jeg maa stole paa, at jeg da maa tale med Dem" ... „Ja som du vil! jeg bliver oppe til Midnat og skal gjerne høre paa dig, naar du kommer igjen." Denne Tidsfrist, som Peter troede at kunne stole paa, beroligede ham nogenledes. Han overtalede Kromanden til at laane ham en Hest og red saa hurtig, den kunde løbe, til Præstegaarden, hvor han vilde aabenbare Alting for Præsten og formaae ham til at ile til sin Søn.

I Præstegaarden vare Mad. Valberg og Hanne ene hjemme. Præsten var samme Morgen i Forretninger kjørt til et Sted et Par Mile borte. Sørgmodige sad de stakkels Fruentimmer i den sparsomt oplyste Dagligstue og klagede for hinanden over den Ængstelse, som Uvisheden om Conrads Stilling indgjød dem begge. „Ak Moder!" sagde Hanne: „Vidste du dog hvor uendelig jeg længes efter ham! kunde jeg dog staae ubemærket i en Krog og blot see ham gaae forbi, høre hans Stemme, see hans kjære Ansigt og see det med glad Mine! Kunde jeg gjøre ham uafhængig af den haarde Onkel, ja kunde jeg forene ham med den engelske Pige, som han vistnok elsker, saa jeg vidste han var lykkelig, saa vilde intet Offer være mig for stort."

Det syntes, som Skjæbnen strax vilde tage Hanne paa Ordet, thi neppe havde hun udtalt, før et ridende Bud sprængte ind i Gaarden. Det var En af Kammerjunkerens Folk, som bragte hende et Brev fra sin Herre. Malte underrettede hende om, at han fra sikker Haand vidste, at Conrad allerede næste Formiddag vilde blive afhentet til Gjældsfængsel. Med meget stærke Farver afmalede han det Græsselige og Vanærende i denne

Skjæbne; men yttrede derpaa, at det stod i Hannes Magt at forebygge denne Ulykke; thi dersom hun strax vilde hellig love ham sin Haand, saa vilde han i samme Øieblik, han modtog dette Løfte, vide at affinde sig med de Mænd, i hvis Hænder denne Sag var given, og som gjerne lode sig nøie med en Deel for ikke at miste det Hele. Ingen Pengeopoffrelser skulde iøvrigt afskrække ham fra at redde selv en forhadt Medbeiler, naar han derved kunde tilkjøbe sig en saa tilbedet Piges Besiddelse. Hans Bud havde Befaling blot at hvile et Par Timer, og derpaa i fuld Fart at ride hele Natten for at komme i den tidligste Morgen til Kjøbenhavn og bringe hendes med Længsel ventede Ja. „Imidlertid", tilføiede han, „dersom De vælger at see Deres Ungdomsven i et vanærende Fængsel, og Deres sande Elsker i Fortvivlelse, saa behøver De ikke at skynde Dem med Svaret, thi et saadant Bud kommer tidsnok." En lang Citation af en fransk Tragedie om Grusomheden, der ikke behøver Vinger for at naae sit Bytte, sluttede dette Brev, som Hanne næsten forstenet holdt i sine Hænder uden at kunne tale. Endelig rakte hun det til Præstekonen. Den stakkels Moder udbrød i hjertegribende Klager over sin Søns Skjæbne. Hun skjælvede, saa hun ikke kunde holde sig iveiret, en brændende Feberhede luede paa hendes Ansigt. Krampeagtig knugede hun Hannes Hænder og udbrød: „O min Hanne! red ham! red ham! husk hvad du nylig sagde!" „Ak Moder! Kan jeg, tør jeg redde ham paa den Maade?" „Ja du kan! du tør! Malte er et godt Menneske, han vil bære dig paa Hænderne. Faders og min Velsignelse vil

følge dig. Vi ville takke Gud for den Dag, du traadte ind i vort Huus. Din salig Moder vil glæde sig i Himlen.“ Hanne trykkede Haanden til sit Hjerte, som om hvert Slag smertede. Mad. Valberg holdt fast paa hendes Arm og vedblev: „Tænk dig Conrad, forestil dig hans Ansigt, naar de trække ham ind i det dunkle Fangehuus og Slutteren laaser Døren efter ham. Ak han vil snart tæres hen, han vil ikke overleve den Skam.“ „O Gud! nei! han skal være fri. Ja Moder! jeg vil redde ham. Jeg skal give Malte mit Løfte.“ Præstekonen gjorde en Bevægelse, som hun vilde knæle for Hanne. Den stakkels Pige greb hende næsten forskrækket i sine Arme, da man i det Samme hørte en ny Rytter sprænge ind i Gaarden. Det var Peter, der spurgte efter Præsten, og dernæst efter Ludvig, og blev kjendelig urolig ved at erfare, at Ingen af dem var at træffe. Paa Fruentimmernes ængstelige Spørgsmaal fortalte han Alting, og foreslog Moderen selv at kjøre med ham til Kroen, hvor Conrad opholdt sig. Den ulykkelige Moder faldt i Afmagt ved denne Beretning; men Hanne, skjøndt ikke mindre forfærdet, fattede sig og sagde: „Jeg vil kjøre derhen. Her er jo endnu et Par Heste hjemme. Lad Karlen strax spænde for den lille Vogn, og følg De med mig, Peter.“ Præstekonen kom snart til sig selv, men var som reent betagen af Mathed og feberagtig Skjælven. Dog var det kun med Møie, at Hanne fik hende overtalt til at blive hjemme og lade hende kjøre ene bort. Saa angst, som hun selv var, saa lykkedes det hende dog at indgive den ulykkelige Moder noget Mod, idet hun sikkert lovede at bringe Conrad tilbage med sig om faa Timer,

og bad Moderen imidlertid sørge for at ophold Kammerjunkerens Bud, til hun kom igjen.

Det var en kold og fugtig Aften, en tyk Taage laae over Egnen, saa man neppe kunde finde Veien. Desuagtet skyndte Hanne bestandig paa Karlen, for at formaae ham til at kjøre stærkt. Hun mærkede hverken til Veir eller Vei, hun glemte det ulykkelige Løfte, som hun ved sin Hjemkomst skulde give; hun havde kun een Tanke: den at redde den Elskede, og dødelig Angst for at komme for silde. Peter Jensen red ved Siden af Vognen og søgte med et og andet lille Ord at oplive hendes Mod. Han fortalte, at hans Ærinde til Ludvig Dagen iforveien havde været at underrette ham om hans Broders Stilling og Bortflytning fra Fabriken, da han tænkte, at Ludvig maaskee kunde skaffe Hjelp; ogsaa havde Baronen og Ludvig talt sagte sammen og strax taget Veien til Kjøbenhavn. De havde imidlertid paalagt ham at holde disse Efterretninger hemmelige for Familien. Peter lovede sig noget Godt af Ludvigs Reise til Hovedstaden, og havde halvveis havt det Haab, at han maaskee var kommen tilbage. Hanne hørte paa Dette kun med et halvt Øre, som man siger, hun stirrede blot efter hvert Mærke paa Veien, for at see, hvor langt der var tilbage af den; og hendes Angst og Utaalmodighed var nær ved at betage hende Aandedrættet, da endelig Vognen holdt ved Kroen.

Hvad der hele denne og forrige Dag var foregaaet i Conrads Sjæl, vilde ikke være ham selv muligt at beskrive. Kun een Forestilling var han sig klart bevidst, den nemlig, at hans Ære fik et dødeligt Saar, at han stod som Nar, maaskee som en Bedrager, ikke blot for

alle sine Bekjendte i Fædrelandet, men endogsaa for Ligthning og de Udlændinger, som til deres egen Skade havde havt Tillid til ham. Fortvivlelse og Skamfuldhed, Forbittrelse paa Onklen, Had til Olsen, Afsky for et Liv uden Frihed stormede ind paa ham og indgav ham den Tanke, at kun i Døden var Tilflugt mod disse Lidelser. „Det er usselt," tænkte han, „at taale Skam og Elendighed af Frygt for med egen rask og mandig Haand at aabne den Dør, som fører ud til et mørkt, men roligt Sovekammer. Kun Børn ere bange for Mørket." Han syntes at finde et Slags Hvile i denne Beslutning. I et Par Nætter havde han ingen rolig Søvn nydt, i et Par Dage næsten ingen Næring taget til sig. Sløv og udmattet paa Sjæl og Legeme, ankom han til Kroen. Den slette Modtagelse, han mødte af de tilforn krybende Vertshuusfolk, rørte ham ikke, og den troe Peter Jensens Velvillie gjorde heller ikke noget synderligt Indtryk paa ham. En Uro, en Brusen i hans Blod forbød ham at holde fast paa nogen ordenlig Tankegang; han havde kun Følelse af en hæftig Forbittrelse og en Tilskyndelse som til at redde sig fra en frygtelig Fare ved et voveligt Spring. Da han troede sig ubemærket og fremtog sine Pistoler, sagde han ved sig selv: „Det er en let, en smertefri Død. I flere Nætter har jeg kastet mig frem og tilbage i en piinlig Uro uden at finde Hvile. Nu kun et lille Tryk, saa sover jeg en fast Søvn, hvorfra ingen Uven skal formaae at vække mig. Ganske rolig vil jeg leve denne Aften tilende, skrive til min Broder og min Onkel, og derpaa et sandt God Nat." Under denne Monolog eftersaae han Pistolerne, og om han havde alt Nødvendigt for

siden at lade dem. Han valgte den ene og gjorde sine Betragtninger over Maaden, hvorpaa han vilde anvende den dræbende Kraft, hvilke han næsten ubevidst ledsagede med de Bevægelser, der forfærdede den speidende Peter. Pludselig bemærkede han en stor bruun Orm, der krøb paa hans Arm. Han kastede den fra sig og sagde: „Ækle Dyr! Kan du ikke vente til imorgen, saa tilfalder jeg dig og din Slægt som et sikkert Bytte.“ En Gysen gjennemfoer ham i dette Øieblik, rædsomme Phantasier paatrængte sig ham, han lagde Pistolen fra sig og satte sig ved Bordet, hvor Peter traf ham. Dennes godmodige Omsorg gjorde ham i dette Øieblik godt, og da desuden de legemlige Fornemmelser ere nærmere sammengroede med vor aandelige Tilstand, end vi gjerne ville tilstaae os selv, saa virkede Ombytningen af de vaade, kolde Klæder med tørre og varme, og Nydelsen af den varme Thee og noget Brød, det første Maaltid for idag, velgjørende paa hans oprørte Sind. Han samlede sine Tanker for at overlægge, hvorledes han vilde skrive. Da Pigen kom for at borttage Theetøiet, begjærede han Lys og aabnede imidlertid sit Reiseskatol for at begynde at skrive. Ludvigs føromtalte Brev var det Første, som faldt ham i Hænderne. Han besluttede endnu engang at læse det, inden han skrev til sin Broder, men først vilde han skrive til Onklen. Det var ham en Lettelse at sammensætte i sine Tanker de sønderrivende Ord, hvormed han vilde bebreide Onklen den Haardhed og Mangel paa Tro og Love, hvorved Denne havde drevet sin adopterede Søn til det Skridt, han nu gik imøde. Da Pigen kom med Lys, betalte han dette og Theen og forlangte en Flaske

Viin, som han vilde nyde under sit Arbeide. Da hun var gaaet bort for at hente denne, fremtog han Betalingen for den. „Det er min allersidste Skilling," sagde han, „men ligemeget! det er ogsaa min sidste legemlige Nydelse! Imorgen er jeg fri for alle Sorger, saa kommer Raden til de Andre. Den Dag imorgen vil ikke være nogen god Dag for mine Uvenner. Naar Onkel faaer dette Brev, jeg har tiltænkt ham, og hører, hvad her er skeet inat, saa haaber jeg, det vil gaae ud over Olsen, som nu triumpherer, og Onkel, han vil sagtens gjøre et Ansigt, der er endnu græsseligere at see paa, end det opsvulmede brændende Udseende, som han havde igaarmorges. Jeg tænkte virkelig, at han havde faaet et Krampeslag. Han er tyk og blodrig. Saadant et Tilfælde overfalder ham maaskee, naar han læser mit Brev. Hm! Det vilde jeg dog ikke have! Det er dog ikke min Hensigt. Det er ikke faldet mig ind før, at Tørst efter Hævn havde Deel i min Beslutning. Men det er dog sandt! Jeg føler, at Hævnen er sød. Men Hævnen, det siges der jo, Hævnen hører Herren til. Tør jeg med hævngjerrige, forbittrede Tanker gaae ind i Evigheden? Evigheden! hvilket Ord! Søvn har jeg tænkt, evig Søvn. Men om det ikke var saa, om jeg lever, selv naar jeg har knuust dette Hoved, om jeg kan see det søndersplittet, blodigt! Hu! hvilken Forestilling!" Han tog sig med begge Hænder om Hovedet, sprang op og saae sit Billede i et Speil, som hang over Bordet. „Endnu lever jeg," sagde han, „i Ungdoms Kraft og Friskhed." Han satte sig ned igjen, forunderlig tilmode, med bankende Hjerte. Vertinden bragte selv Vinen, tog mod Penge for den og sagde derpaa: „De maa ikke

tage det ilde op, Hr. Valberg; men dette er det eneste rigtig ordenlige Gjæstekammer, som vi have, og dersom her iaften skulde komme fremmede Tilreisende, saa maa De overlade det til dem og tage tiltakke med hvad Plads vi kan skaffe Dem." „Ja, ja!" svarede Conrad: „Det er godt." Da hun var gaaet, sagde han med Veemodighed til sig selv: „Det er godt, det kan jeg sige med Sandhed! ... det vil sige: godt, at jeg forlader denne Jord, hvor jeg nu virkelig ikke har det Sted, hvortil jeg kan helde mit Hoved ... Det havde Jesus ikke heller ... Disse Ord vare hans ... Hvilke glemte Tanker vaagne dog saa besynderlig i min Erindring! ... Fattig og forfulgt vandrede Christus paa Jorden ... Er der en Evighed, saa er ogsaa han, ... han, som selv veed, hvad det er at være forfulgt og forhaanet, ... han vil sige til mig; „„Idag skal du være med mig i Paradiis"" ... Men vil han sige det? ... Han sagde det jo til en Røver, skulde han da ikke sige det til mig? ... Men Røveren var ingen Selvmorder. Taalmodig og angerfuld hang han paa Korset, Andre henrettede ham, ikke han selv ... Men er jeg ikke ogsaa henrettet af Andre? Er ikke min Ære, mit egenlige Liv myrdet, skal jeg ikke maaskee levende begraves i et Fængsel? Er den Begravelse bedre end den, som jeg vil vælge?" Ved en naturlig Ideeforbindelse kom Conrad til at tænke paa sin Begravelse. „De vil sagtens see til at skjule min Dødsmaade for at faae mig i christen Jord; mig er det ligemeget, hvor de gjøre af mig, men ude paa Kirkegaarden ved min Faders Kirke vil de vel lægge mig." Han syntes levende at see i sin Phantasie sin Fader, sin Broder, ja ogsaa Onklen i en

sort Ligskare og nedbøiede af Sorg at følge ham til Graven. „Jeg kan livagtig see Ludvigs alvorlige Ansigt, med saa dybe Spor af tilbagetrængt Kummer, og Fader med de blege, skarpe Træk, hvorledes han vil tale ved Graven, som da den gamle Degn blev jordet, men endnu mere rørt end dengang, med endnu mere skjælvende Læber, saa han neppe kan faae et Ord frem. Og Onkel, hvordan han staaer som en Synder uden at turde see op til Himlen, eller ned til Graven, eller til de Omstaaende, thi han kan ikke udholde mine Nærmestes Blikke. Nei det kan jeg ikke taale at tænke mig! Og Moder! og Hanne! De vil komme med Blomster til Graven. Den stakkels Moder! og Hanne! min elskede Hanne! hvor bleg, hvor fortæret af Smerte! O hvis jeg fra en anden Verden kan see Dette, og ikke trøste dem, ikke trykke Hanne til mit Bryst og berolige hende, det er jo at være i Helvede ... Hanne har grædt nok for mig, hun elsker mig endnu, det siger Ludvig, og jeg føler det i mit eget Hjerte. Nei! jeg kan ikke bedrøve alle Disse, som elskede mig. Det gaae mig som Gud vil.“ Han foer op, slog Pistolkassen ilaas, aabnede et Vindue og kastede den lille Nøgle saa langt bort, som han formaaede, idet han sagte sagde: „Vig fra mig, Frister! jeg vil adlyde Gud og ikke dig.“ En forunderlig Fred steg i dette Øieblik ned i hans Hjerte, og for første Gang i flere Aar hævede han sin Sjæl i en inderlig Bøn til det høiere Hjem, som i saadanne Øieblikke lader os føle sin tiltrækkende Kraft. En længe ukjendt Begeistring gjennemstrømmede ham, og af et ærligt Hjerte overgav han sin Skjæbne i Guds Haand. Han følte sig som et nyt Menneske, Alting fremstillede sig for

ham i et andet Lys. Det forekom ham, som om han havde overstaaet Dødens Skræk og overvundet de verdslige Sorger. Han læste atter Ludvigs Brev og optog hvert Ord i sin egen Sjæl. „Hvor sande," sagde han, „hvor klare ere disse Ord! Jeg selv har fordærvet min Skjæbne. Ikke ved Forbrydelser, ikke ved Udsvævelser, men ved en fræk Egoisme. Alt for mildt udtrykker Ludvig sig. Som en Nar, som en Laps staaer jeg skamfuld for mine egne Øine. Jeg kan gjøre Alt godt igjen, siger han? Nei! det er for silde. Kan jeg da slet Intet gjøre? Jo Eet: taalmodig bære den Skjæbne, jeg selv har fremmanet; vise mig i Ulykken som en Mand, kaste al Forfængelighed fra mig. Saa har jeg jo egenlig vundet ved min Lykkes Tab. Men et Parti maa jeg tage. Hvad skal jeg gjøre? Ludvig skriver: „„Ingen Labyrint er saa dyb, at jo Fornuft og fast Villie kan finde en Traad, som leder ud af den."" Han sad længe fordybet i Tanker, og søgte at gjøre sin Stilling ret klar for sig selv. Han besluttede derpaa, som Det der laae nærmest, at gjøre Sit for at tilfredsstille de fattige Arbeidere, som i Haab om en bedre Modtagelse havde forladt deres eget Land. Til at faae disse sendt hjem igjen uden altfor meget at forværre deres Stilling hjemme, dertil tænkte han at benytte de smaa Hjelpekilder, som vare til hans Raadighed, Lightnings Forœring af Sølvtøi, hvis Værdi ikke var ubetydelig, og hvad han ellers eiede af Penges Værd. Saa Meget vilde han om muligt holde tilbage, som han selv kunde behøve for at komme til England paa den mindst bekostelige Maade. Om man først vilde sætte ham i Gjældsfængsel, maatte det være i den Speculation, at

Onklen dog rimeligviis vilde udløse ham; skeete det ikke, vilde man vel snart blive kjed af at holde ham der. I begge Tilfælde meente han om kortere eller længere Tid at blive fri, og da vilde han strax reise til England. Imidlertid vilde han skrive til Lightning. „Det er en god Mand,“ sagde han ved sig selv: „Han veed, at mine Planer vare vel overlagte, han selv var paa Raad med mig. Jeg vil berette ham Alt, hvad der er forefaldet, han vil tage Deel i min Skjæbne og søge at formilde mine Creditorer i Udlandet. Jeg vil bede ham om at modtage mig som Opsynsmand, ja endogsaa som Svend paa en af hans Fabriker, helst paa den, som han har i Provindsen; thi saalænge Miss Lightning er hos ham, vil jeg helst være langt borte. Men hun har vist bønhørt sin Fændrik, i Grunden holdt hun dog meest af ham... Ak! hvorhen mine Tanker flyve, saa møder jeg Noget, der gjør mig skamfuld. Hvilken lav og foragtelig Djævel drev mig dog til at bruge denne Historie til en Trophæ for min Forfængelighed?... Hanne spurgte mig, hun ængstede sig, hun græd, og jeg!... O elskværdigste af alle Piger! hvorledes har jeg skjønnet paa min Lykke!... Ak hvad er Alt, hvad jeg har tabt eller kan tabe, mod Det at have mistet dig! O kunde jeg kun engang endnu see dig og kaste mig for dine Fødder!“

Med et Slags Urolighed tænkte han paa, at han ikke kunde vide, hvad Tilskikkelse den næste Dag kunde bringe ham, og begyndte derfor strax at skrive til Hanne. Han fandt en særegen Lettelse og Glæde ved uden Forbeholdenhed at overlade sig til al sin overstrømmende Følelse for hende. Han tilstod al sin Uret, bønfaldt hende om

Tilgivelse, bekjendte den fortvivlede Beslutning, han nys havde fattet, og at Tanken om hans Nærmeste, men især hendes elskede Billede havde som hans gode Engel traadt mellem ham og hans blodige Forsæt. Han bad hende om at forskaffe ham hans Forældres Tilgivelse, og hvis man undte ham Tid dertil, Tilladelse til at see dem, og at hun selv vilde tilstaae ham een eneste, om ogsaa sidste Samtale.

Han havde netop endt dette Brev og vilde nu skrive til Ludvig for at overdrage sine øconomiske Anliggender, da han hørte en Vogn holde uden for Huset. Fortrædelig tænkte han, at han nu maatte rømme Værelset, og reiste sig med et Suk for i Hast at sammenpakke sine Papirer, da Døren sagte blev aabnet og Peter Jensens milde Ansigt tittede ind, hvorpaa Vertinden med et — som det syntes — lidt menneskeligere Væsen slog Døren paa vid Gab, og Conrad saae en tæt indhyllet Dame, som Vertinden hjalp at afkaste hendes Reiseklæder. Høist misfornøiet lavede han sig til at give Plads for den uvelkomne Gjæst, da han til sin største Forundring saae sin Hanne udvikle sig af den dunkle Tilhylning, som et lysende Syn af en mørk Sky. Han fløi hende imøde og greb hende i sine Arme. Hun skjælvede og kunde neppe fremføre eet Ord. Han førte hende hen til en Stol, knælede for hende og trykkede hendes Hænder til sine Læber. Endelig fandt han Ord og sagde: „Hanne! min elskede Pige! Som en himmelsk Aabenbaring kommer du til mig i dette Øieblik. Siig! kan du tilgive mig? Men hvad fattes dig? Du skjælver og er bleg! hvad er der hændet?“ Hanne saae sig frygtsom omkring i Værelset og sagde neppe hørligt: „Den gode

Peter kom til Moder og mig. Han var urolig ... en græsselig Formodning ... O Gud! jeg har været saa angst!" „Jeg forstaaer dig, min Hanne! Ja et mørkt Forsæt var i mine Tanker, men Kjærlighed, Kjærlighed til dig holdt mig tilbage. Gud være lovet! Denne Time er vel værd at opleve, den opveier alt det Onde, som truer mig." „Stakkels Conrad! ... Men den onde Skjæbne skal ikke naae dig. Jeg bringer Redning." „Virkelig? Nu Gud skee Lov! Og dobbelt velkommen skal den være mig, naar din kjære lille Haand er den Redningsplanke, som rækkes mig i mit Skibbrud. Siig mig! ... fortæl!" Hanne følte sig ikke istand til at faae Sammenhængen over sine Læber. Hun fremtog Maltes Brev og bad ham at læse det. Conrad tog det uden mindste Anelse om dets Indhold og sagde med en munter Mine: „Jeg har ogsaa et Brev, som du imidlertid kan læse. Jeg har iaften skrevet til dig. Jeg drømte mindst om den Lykke, at du var mig saa nær." Under denne Replik tog han sit ovenomtalte Brev og trykkede det i Hannes Haand, idet han kyssede den, og saae hende kjærligt ind i Øinene. De begyndte nu Begge at læse Hver sit Brev. Da Hanne havde endt Læsningen af sit, lagde hun det i sine sammenfoldede Hænder i Skjødet, medens store Taarer fløde fra de nedslagne Øine. Conrad læste ikke engang sit til Ende, før han hæftigt udbrød: „Hanne! Er det muligt? Er det paa den Maade, at du vil redde mig?" Den stakkels Pige taug uden at løfte det nedbøiede Hoved. Conrad gik i hæftig Bevægelse op og ned ad Gulvet og knugede Maltes Brev i sine Hænder. Endelig lagde han det fra sig, stod stille foran Hanne og sagde med mildere

Stemme: „Sandt er det! Min Fremtid lover ikke saa Meget, at jeg bør ønske at binde dig til den, og slet bøier jeg mig under Skjæbnens Haand, da jeg i min Ulykke fordrer at beholde det Bedste af hvad der engang var mit. Jeg har vist nok ved min Opførsel fortjent at miste dig, skjøndt Gud veed, at jeg aldrig noget Øieblik har ophørt at elske dig; men om du har vendt dit Hjerte fra mig, da er der skeet mig min Ret. Men denne Malte! er det muligt, at du kan elske ham?" Hanne sprang op som forfærdet over hans Ord: „O Gud! hvor kan du troe ... Aldrig! aldrig har jeg elsket nogen Anden end dig. Men din Ulykke, Moders Fortvivlelse, min egen Angst ... For at redde dig" ... Conrad afbrød hende: „Saa dybt er jeg da falden i din Agtelse, at du kunde troe mig istand til at modtage en saadan Redning! Hvilken Ulykke, hvilken Ydmygelse var at ligne ved denne? Et evigt Fængsel vilde jo være en Lyksalighed mod Frihed paa dette Vilkaar. Fængsel, Fattigdom, Verdens Ringeagt, o! jeg har følt det i denne Aften, det er Spøgelser, der forfærde ved første Øiekast, inden man træder dem ret nær; men saa forsvinde de. Hver Dag, hver Time kan bringe den Fattige Rigdom, den Fangne Frihed. Nei! der ere andre Hjertesaar, som ingen Tid kan læge, Erindringer, som ingen Taare kan udslette. Jeg har gjort mig fortrolig med Tanken, om hvad der kunde forestaae mig. Et Gjældsfængsel er intet Forbryderhul. I et Kammer, ikke slettere end dette, vilde jeg sidde eensom, skjult for alle skadefroe Blikke, alle utidige Beklagelser eller Bebreidelser. Jeg kunde beskjæftige mig, vel muligt erhverve Noget til at formilde min Stilling.

Min største Sorg var den, ikke at kunne faae dig at see." Med et Glædesudbrud kastede Hanne sig i hans Arme: „Ak Conrad! Er Dette dit Alvor, saa ere vi lykkelige midt i vor Ulykke. Jeg har ikke endnu givet Malte mit Ja, og skal aldrig give det. Gud tilgive mig, at jeg noget Øieblik kunde fatte den Tanke! Nei, jeg klynger mig fast til din Skjæbne, du min første og sidste Kjærlighed! og vil være dig tro i Liv og Død. Dersom de hente dig til Fængslet, som Malte paastaaer, saa reiser ogsaa jeg til Kjøbenhavn. Din Tante har dig inderlig kjær, hun vil modtage mig for din Skyld. Jeg vil leve for dig, arbeide for dig, hver Aften vil jeg komme til dig." „O min Hanne!" raabte Conrad, og kastede sig for hendes Fødder! „Er det muligt! En saadan Engel vil følge mig Lyksalige!" Taarerne trillede ned ad hans Kinder. Han skjulte sit Ansigt i hendes Skjød. Hanne løftede hans Hoved i sine Hænder, saae veemodig paa ham og sagde: „Ak! det vil dog være sørgeligt at vide dig indspærret. Undertiden er jeg gaaet igjennem den skumle Gade, og har seet med Gysen til de dunkle Vinduer med deres Jerngittere, til de fæle Kjældere med deres mørke, runde Luger. Eengang saae jeg et ungt Fruentimmer, der med forgrædte Øine kom og bankede med den tunge Dørhammer paa den store jernbeslagne Dør, for hvilken Skildvagten staaer. Det gjorde mig saa ondt! mindst tænkte jeg, at jeg selv skulde gaae en saadan Gang, selv staae uden for den jernfaste Dør, tage den svære Hammer i min Haand og høre dens tunge Slag." „Men jeg, min Hanne! jeg vil længes efter disse Hammerslag, de ville være mig et kjærkomment

Signal, naar jeg veed, de bebude dit Komme. O jeg føler det! Kjærlighed forsøder Alt! den er den egenlige Himmel her og hisset.“ Med Henrykkelse omfavnede de Elskende hinanden, og fornyede deres Ungdoms Pagt med forædlet og forhøiet Kjærlighed.

„Lad os skynde os hjem til dine Forældre,“ sagde Hanne: „Din stakkels Moder er syg af Angst for dig og tæller Minuterne. Jeg lovede at bringe dig hjem med.“ Ved den trofaste Peters Hjelp vare Conrads Sager snart pakkede paa Vognen, og efterat have indskærpet saavel Verten som Peter Jensen, at om Nogen skulde spørge efter ham enten her eller paa Fabriken, saa var han at træffe i sin Faders Præstegaard, satte Conrad sig ved sin Hannes Side paa den lette Vogn, der nu ilede afsted. Veiret syntes at dele de Elskendes Stemning. Taagen var forsvunden, Luften var rolig og Maanen saae smilende ned til de af Riimfrost skinnende Enge. Conrad kastede sin Kappe baade om Hanne og sig selv, slog sin Arm om hendes smække Liv og betragtede hendes milde, uskyldige Ansigt, der tog sig ud som forklaret i Maanens blege Straaler. I stille Samtale, hvor tusinde smaa huldsalige Ord fløi fra Læbe til Læbe og fra Hjerte til Hjerte, følte de dem midt i en uheldig udvortes Stilling saa frie og lykkelige, som de aldrig i Lykken havde været.

Conrads Forældre hørte den længe ventede Vogn komme. De saae paa hinanden, Ingen havde Mod til at gaae ud og erfare hvad den bragte. Præsten, som nylig var kommen hjem, fandt sin Hustru liggende febersyg og neppe istand til at berette ham den Ulykke, der truede

dem. Skjælvende reiste nu den gamle Mand sig for at gaae ud til Vognen, da Conrad med ilende Skridt kom ham imøde, han kyssede sine Forældres Hænder, bad dem om Tilgivelse og blandede sine Taarer med den henrykte Moders, der strax stod op og syntes ganske helbredet. Da de første Udbrud af deres Følelser havde givet Plads for roligere Samtale, tog Præstekonen Hanne tilside og erindrede hende om Maltes Bud, som ventede. Præsten, som hørte sin Kones Ord, yttrede høit sin Misbilligelse af denne Sag og sagde, idet han klappede Hannes Kind: „Nei! mit Barn! Giv Conrad i Guds Haand, du skal ikke være et Offer for vor timelige Lykke. Den var for dyrt kjøbt.“ Conrad takkede sin Fader for disse Ord og fortalte, hvad der var aftalt mellem Hanne og ham; og Hanne satte sig nu hen og skrev nogle faa Linier til Kammerjunkeren, hvori hun beskedent og mildt takkede for hans Tilbud, men ligesaa bestemt afslog det. Conrad var imidlertid gaaet op paa sit fordums kjære Qvistværelse, hvor han endnu havde Et og Andet, han vilde have med til Staden. Den nylig syge Moder var imidlertid Virksomheden selv. Med Iver aftalte hun med Hanne, hvormange Ting til Conrads Beqvemmelighed der skulde sendes til Kjøbenhavn, ifald, som de formodede, Rettens Folk allerede næste Dag vilde afhente ham. De stakkels Forældre samlede Alt hvad de havde af Penge, og aftalte sagte med hinanden, at levere dem til Hanne, naar hun, som de bestemte, strax efter Conrads Afreise skulde følge ham. Præsten vilde selv ledsage hende til sin Søster, den føromtalte Tante, en velhavende Enke, som var bosat i Kjøbenhavn. „Nu, Moder!“ sagde Præsten: „Det er

meget silde, tænk nu paa Aftensmaden! lad os faae det Bedste, Huset formaaer; hvem veed, naar vi atter sidde tilbords med disse to Børn." Taarerne stode ham i Øinene, han tog Hanne i sine Arme og kyssede hende. Hun kastede sig om hans Hals, den stakkels Moder slog Armene om dem Begge, og de græd alle Tre.

Da Bordet var dækket, og den travle Huusmoder vilde hente Maden fra Kjøkkenet, hørte man paany en Vogn rulle ind i Gaarden. Fruentimmerne foer sammen og sagde: „O Gud! Skulde de allerede komme efter Conrad?" Denne tog Hannes Haand for at berolige hende, men hans eget Ansigt røbede dog en vis Spænding. Præsten saae ud af Huusdøren, men kom hurtig igjen og sagde: „Nei værer rolige! det er min Broder." Ganske mod Sædvane ilede Ingen ud for at modtage Agenten. Enhver gjorde Mine dertil, men blev dog raadvild staaende. Imidlertid traadte han i egen tykke Person ind i Stuen, men med sagtere Skridt, end han pleiede. Han stod noget stille og sagde derpaa med en usikker Stemme: „Godaften! Jeg er bange, at jeg ikke er velkommen!" Præstefolkene og Hanne vare imidlertid gaaet ham imøde og hilste paa ham, Conrad satte en Stol til ham, paa hvilken han sank ned som En, der er meget træt. Derpaa trak han Veiret dybt og sagde: „Det er noget silde paa Aftenen, at jeg kommer, men jeg har gyldigt Ærinde, og Gud skee Lov! jeg har gode Tidender at bringe. Ja Alting kan endnu blive godt, ja det kan blive meget godt, dersom du, Conrad" ... her vendte han sig til Denne og rakte ham Haanden: „Du kan jo vel forlige dig med mig? jeg har jo rigtignok været noget haard og

vel staaet mig selv i Lyset; men Herregud! du var jo ogsaa slem imod mig, og jeg vil nu gjøre Alting godt." Conrad kyssede hans Haand og sagde: „Kjære, gode Onkel! Det er mig, som her beder Dem om Tilgivelse. Dersom De igjen vil skjænke mig Deres Gunst, da skal jeg fra nu af være Dem en kjærlig Søn." Agenten omfavnede ham glad og sagde: „Jeg har saa Meget at fortælle. Pengene, som vi søgte om, ere os anviste, det er nu det Bedste af det. Herregud! den Geheimeraad! det er da en vidunderlig Mand. Han har været hos mig og revet mig ned, saa ikke en Hund skulde tage et Stykke Brød af mig. Han kan rigtignok være hidsig, men det er en herlig Mand alligevel; og jeg har gjort Alt, hvad han vilde. Her kan I see. Det er Ludvigs Haand, for han var da med, saavelsom den Baron, han er kommen i med. Ja Ludvig kan sige, at han har gjort sin Lykke. Nu reiste han med Baronen til hans Gaard, men imorgen kommer han hjem. Det Menneske farer om som en Hvirvelvind." Under denne Replik leverede han Præsten et Document, hvori han forpligtede sig til at tage Conrad i Compagnie med sig, og overlade ham den egenlige Bestyrelse af Fabriken og de halve Indtægter. „See nu, Conrad!" vedblev han: „Er du fornøiet med det saaledes?" Conrad takkede ham og sagde: „Kjære Onkel! Jeg vil anvende al Flid og alle mine Kræfter for at fortjene Deres Godhed, og Intet foretage uden Deres Villie." „Ja Gud velsigne dig! jeg veed, at du er en dygtig Mand, og vil i alle Maader forlade mig paa dig. Olsen har jeg givet Løbepas, han hænger altfor meget ved de gamle Fordomme." „Men bedste

Onkel! De vil dog sørge for den gamle Mands Fremtid?"
„Forstaaer sig! Han skal beholde sin fulde Løn, og Baronen har tilbudt ham en Jordlod og et Huus paa sit Gods. Men naar jeg nu kjører hjem, vil du da ikke nok følge med mig? Maskinerne kunne vi vente imorgen den Dag. Gud skee Lov at Alt er færdigt til at opstille dem! Det er blevet saa silde paa Aaret; men vi skal nok rappe os."

Den glade Stemning, hvori man nu gik tilbords og under muntre og venlige Samtaler glemte, at Nattens Timer henglede, og Morgenen ikke var langt borte, denne Følelse kunne ingen Ord beskrive. Enhver har følt den, hvis Lykke en god Skjæbne har krydret ved en foregaaende Modgang og Ængstelse.

Hvorledes de gode Forandringer og Agentens fornuftige Foranstaltninger vare iværksatte, fik man først senere udførlig at vide. Ludvig, som af Peter Jensen var underrettet om sin Broders Stilling, vilde strax reise til Kjøbenhavn, hvor Geheimeraad Hjelm nu opholdt sig, for at søge Raad og Hjelp. Den deeltagende Baron tilbød sin Medvirkning, og ud paa Natten naaede de Hovedstaden. Næste Morgen indfandt de sig Begge hos Geheimeraaden, der underrettede dem om, at den Capital, som Agenten søgte, var ham bevilget, og tilføiede, at han havde isinde næste Dag at reise ud til sin Gaard paa Landet, og underveis tage ind til Agentens for selv at bringe ham Anviisningen paa Pengene. Da han imidlertid af Ludvig erfarede, hvorledes Sagerne stode, tog han en saa levende Deel i det Uheld, hvortil han troede at have givet Anledning, at han besluttede strax at reise

og følge med Baronen og Ludvig til Fabriken, efterat han først havde leveret Ludvig Anviisningen at fremvise, samt en egenhændig Skrivelse til Handelshuset og Legationen, hvorved det blev let at jævne og indrette Alt til alle Parters Tilfredshed. Saasnart Ludvig havde udrettet disse Ærinder, kjørte man strax til Fabriken, hvor man ankom henimod Aften. Geheimeraaden var vred og sagde til den ganske forbløffede Agent: „Hvad seer De mig an for? Jeg spurgte Dem, hvad De vilde gjøre i mit Sted? Vilde De være Skyld i, at et nyttigt og godt Værk blev standset for nogle slette Yttringers Skyld i et Skrift, som ellers var klogt og vel skrevet? Vilde De det, saa gjør det mig ondt for Dem. Jeg er hidsig og varm, jeg siger min Mening, men jeg vil ærlig mit Lands Bedste, og en saadan Fabrik, som jeg haaber at denne skal blive, er til stor Gavn for Landet. Det maa være mig nok, om jeg ogsaa var aldrig saa vred paa Deres Brodersøn; men det er jeg forresten ikke. Han er ung, han er smittet af Tidens Tone, men der er god Grund i ham. Naar han først bliver en dygtig Fabrikherre og en lykkelig Mand, saa vil han nok føle det Lands Fortrin, i hvis Skygge han saa rolig kan leve og virke." Geheimeraaden dadlede nu med megen Alvor Agentens Forhold mod sin Brodersøn. Ludvig og Baronen understøttede i mildere Tone hans Forslag at indrømme Conrad den egenlige Raadighed over Fabrikens Styrelse, og at fjerne Olsen som det onde Princip i denne lille Verden. Agenten var villig til Alt og følte sig endog ubeskrivelig lettet ved den Vending, som disse Begivenheder havde taget.

Da man næste Søndag samledes paa Herregaarden, førte Etatsraaden den rødmende Francisca frem for Præstefolkene og sagde: „Jeg beder Dem, kjære Venner, at antage denne Pige til Deres Datter, og tillade mig derimod at kalde Deres Ludvig min Søn. Han kan ikke være Dem kjærere end han er mig.“ Med Glædestaarer omfavnede de lykkelige Forældre den skjønne Svigerdatter, og Madame Valberg tænkte med Forundring paa, at hendes Ønske saaledes blev opfyldt paa en Maade, der aldrig var falden hende ind.

Ved Middagsbordet var dennegang ingen Trætte og Spydighed. Glade Yttringer, kjærlige Ord og Blikke, lykkelige Billeder og Planer for Fremtiden fløi som gode Genier over det festlige Bord. Med Jubel drak man paa de to unge Pars Velgaaende, og bestemte Hannes Bryllup til den næste Maaned og Franciscas til Foraaret.

Nilida.

(Første Gang trykt i: To Noveller af Forf. til „en Hverdags-Historie", udgivne af J. L. Heiberg, Kjøbenhavn 1837.)

Man hører ofte den Ytring, at alt Eventyrligt er reent forsvundet af Virkeligheden, at intet Menneskes Liv længere spiller i brogede Farver, men at det henglider i en graa, for al romantisk Udsigt tillukket slagen Landevei. Hvor Meget der end i vore Tider taler for denne Mening, saa nærer jeg dog den Tro, at de fleste Mennesker enten selv have oplevet, eller været Vidne til saadanne Begivenheder, der, hvis de bleve indførte i en digtet Fortælling, vilde møde den ofte gjentagne Bebreidelse, at de vare usandsynlige. Mangen sand Tildragelse af denne Beskaffenhed bliver af en eller anden Grund ikke almindelig bekjendt, eller, naar den bliver det, vækker den ingen Forundring, eftersom den kun bekræfter den gamle Sætning, „at det Sande ikke altid er sandsynligt."

En Begivenhed, som jeg vel tør henføre til denne Klasse, er ikke blot mødt mig i min Ungdom, men har i sine Følger saaledes gaaet igjennem mit Liv og havt en saa afgjørende Indflydelse paa min Skjæbne, at jeg ikke kan nægte mig den Fornøielse at optegne dens Omstændigheder, for saaledes endnu engang at nyde dem i Erindringen. Den Dag, da jeg med udmærket gode Characterer kom hjem fra Examen artium, var det netop min Fødselsdag, da jeg fyldte mit attende Aar. Jeg

levede hos min Moder, der var Enke. Vore Kaar vare meget indskrænkede, men vort Hjem var ikke desmindre behageligt, eftersom min Moder besad det uskatteerlige Talent, som ikke læres i nogetsomhelst Institut, at bestyre sit Huus med saadan Orden og Forstand, og — hvorfor ikke tilføie — med et saa kjærlighedsfuldt Sind, at Skjønheden aldrig forlod enten vor Omgivelse eller vor Omgang. Min Fader var død for flere Aar siden; en lille Søster, født i hans sidste Dage, havde strax fulgt ham i Graven. Jeg var saaledes min Moders eneste Barn, og den ovenomtalte Dag var, som man kan tænke, en stor Fest- og Glædes-Dag for os Begge. Ogsaa havde hun gjort Alt, hvad hun kunde, for at helligholde den. Hun havde blandt Andet indbudet til Middag to af mine kjæreste Medstuderende tilligemed vore nærmeste Paarørende og Venner, nemlig hendes Søster og Svoger. Denne Sidste var Professor, en lærd og dygtig Mand, der faderlig havde taget sig af mig og veiledet mig i mine Studeringer. Efterat vi i det bedste Lune havde nydt vort Maaltid og drukket paa de nye Studenters Velgaaende, fik vi isinde at spadsere, da det var et særdeles smukt Efteraarsveir. Min Moder og hendes Søster bleve hjemme, og den mandlige Deel af vort lille Selskab begav sig ud ad Esplanaden, som ikke var langt fra vor Bolig. Mine to unge Venner, som vare komne ind i en ivrig Samtale, gik foran, medens min Onkel Professoren og jeg fulgte efter. Vi toge Vei ud ad Citadellet, og under denne vor Gang forestillede min Onkel mig med stor Alvorlighed, hvorledes et nyt Liv fra denne Dag af burde begynde for mig, hvorledes jeg nu maatte stræbe med Flid og

Anstrengelse ikke blot at fortsætte mine Studeringer, som hidtil, men ogsaa ved Informationer see til selv at kunne besørge mine Fornødenheder og derved lette min Moder de Omkostninger for min Skyld, som hun hidtil kun med stor Opoffrelse havde været istand til at bestride. Han vidste bedst, sagde han, at jeg var usædvanlig stærk i de levende Sprog, som han selv havde lært mig. Ved at give Underviisning i disse og endogsaa ved at paatage mig litteraire Arbeider af Oversættelser og deslige maatte jeg kunne bidrage betydeligt til vort lille Huusvæsens Flor. Han tilføiede mange, i sig selv vistnok sunde, men temmelig forslidte Lærdomme, som for Ex. at Livet havde en dunkel og alvorlig Side, der især var følelig for den Uformuende, der kun ved egen Kraft og ved Afkald paa mange i sig selv uskyldige Goder kunde forskaffe sig en blot nogenlunde sorgfri Tilværelse. Disse Betragtninger nedstemte særdeles den Følelse af Lyksalighed, som paa denne Dag havde besjælet mig. Jeg syntes, at min Onkel burde have sparet disse Formaninger til en bedre Leilighed, ifald det overhóvedet var nødvendigt at ledsage dem med saa nedslaaende en Fremstilling af mine Udsigter i Fremtiden, og jeg maa tilstaae, at jeg endnu er af den Mening, at man ikke skulde vise den øde Sandørken for Den, som først sætter Foden paa den, uden tillige at pege paa et Maal af Hæder og Tilfredshed i det Fjerne, og paa de smaa grønne Oaser, som ville lette den tunge Vandring. Hvor god derfor min Onkels Hensigt end var, saa fordærvede den mig imidlertid flere Timer af denne Dag, da jeg havde lykkelig naaet det første, om

end ikke meget afgjørende, saa dog ikke uvigtige Maal af mit borgerlige Livs Bane.

Da vore unge Selskabsbrødre havde bestemt, at vi skulde gaae en temmelig lang Tour, vilde min Onkel ikke gaae længere med os, men vendte tilbage, og da vi Andre paa Hjemveien atter befandt os i Nærheden af Citadelsporten, forlode de unge Mænd mig ogsaa, da de skulde tilbringe Aftenen i et andet Selskab. Jeg var bleven træt og varm af den Aarsag, at jeg, uagtet det ikke endnu var synderlig koldt, gik og slæbte paa en stor saakaldet Slængkappe, hvori jeg havde indhyllet mig af barnagtig Glæde over dette Klædningsstykke, som jeg første Gang bar, og hvori jeg var ligesom forelsket. Jeg havde samme Dag faaet den i Foræring af min omtalte gode Onkel, der vidste, at en saadan Kappe længe havde været et af mine høieste verdslige Ønsker. Jeg fandt, at jeg tog mig ypperlig ud i den, at dens lysegraa Farve, dens elegante Snit gav mig et fornemt, udenlandsk, ja romantisk og ridderligt Udseende. Det gik mig nu imidlertid paa denne Spadseregang, som det vel ofte gaaer med Pragt og Hæder, den blev mig en tung Byrde. Da mine Medvandrende havde taget Afsked med mig, satte jeg mig, for at afkjøle mig, paa en Bænk, som dengang fandtes ikke langt fra Ravelinerne. Det begyndte at mørknes, og jeg tænkte paa at skynde mig bort, inden Vagten kom for at lukke Porten, da en Karreet i meget stærk Fart kom fra Citadellet, og holdt faa Skridt fra det Sted, hvor jeg sad. Et Fruentimmer stak Hovedet ud af Vognen, hun bar et sort Slør, ikke for Ansigtet, men tæt bundet om Hovedet, saa at det for mine flygtige

Øiekast gav hendes skarpe, blege, som mig syntes aldrende Træk, noget Spøgelseagtigt. Til min store Forundring vinkede hun ad mig, og gjentog flere Gange et Tegn til at jeg skulde nærme mig, inden jeg kunde fatte, at det var mig som dette gjaldt. Endelig gik jeg tæt hen til Karreetvinduet, og i samme Øieblik rakte hun mig ud af dette en Kurv saa stor, at den neppe kunde komme gjennem Vinduet, og som med saadan Hast blev skudt ud, at den var falden paa Jorden, om jeg ikke havde modtaget den. Jeg fik ikke Tid til at sige noget Ord, thi neppe var Kurven i mine Hænder, og jeg vilde aabne Læberne for at spørge, hvad Dette skulde sige, før Damen lagde Fingeren paa Munden for at betyde mig, at jeg skulde tie, idet hun med den anden Haand bankede paa det forreste Vindue for at give Kudsken Tegn til at kjøre, hvilket han strax adlød og vendte i en saadan Fart, at jeg med min Kurv maatte springe tilside for ikke at blive overkjørt. Saa stærkt det var mig muligt løb jeg efter Vognen gjennem Citadelsporten og Esplanaden, men længe før jeg var ude af denne, var Vognen mig af Sigte. Det forekom mig, som om den kjørte ned ad Amaliegaden. Dog blev jeg hindret af det tiltagende Mørke og af flere Vogne, som kjørte paa samme Vei, fra at vide Dette med Vished. Jeg havde intet andet Valg end at gaae hjem med den mig ubekjendte Skat, som jeg bar under min Kappe, og som ikke var synderlig tung. Jeg betragtede Kurven. Den var meget ziirlig. Dens Laag, som bestod af ganske aabent Kurvemagerarbeide, var fastbundet med et bredt Silkebaand. Gjennem det gjennemsigtige Laag kunde jeg see noget fiint Hvidt skinne

frem, og da jeg ved den nærmeste Gadelygtes Skin nærmere betragtede det, opdagede jeg, at et fiint Musselin var bredet som et Slør over Noget, som syntes at være ziirlig Damepynt af hvidt Tøi og couleurte Baand. Jeg tænkte smilende: „Hvem veed, hvilken deilig Frøken der iaften med stort Savn og Bedrøvelse beklager, at alt Dette er faldet i mine vanhellige Hænder! hvem veed, hvilke behagelige Taksigelser, der vente mig, naar hun af Adresseavisen erfarer, at en retsindig Finder trolig har bevaret og med Glæde vil bringe hendes Eiendom!"

Da jeg kom ind i min Moders Dagligstue, fandt jeg der, foruden min Onkel og Tante, vor Vertinde, en Bryggerenke, som var kommen op til min Moder for i Anledning af Dagens dobbelte Høitidelighed at lykønske hende og mig. Den venlige Kone fik ikke Tid til at faae sine Høfligheder anbragte, hvad min Deel deraf angik; thi Alle udbrød i Spørgsmaal og Udraab angaaende den store Kurv, som jeg satte fra mig paa Divanbordet. „Hvad er der i den Kurv?" spurgte Alle. „Det er, saa vidt jeg troer, Damepynt," svarede jeg, og fortalte kortelig mit Eventyr, medens jeg med nogen Besværlighed fik Baandet løst op, som holdt Laaget fast, hvilket jeg aabnede. Min Moder tog hurtig Sløret tilside, og — o Himmel! hvad kan skildre vor Forbauselse, da vi under dette Dække saae et ganske spædt Barn, der laae sovende, i fine, hvide, høist ziirlige Klæder, bundet fast til en blaa Silkepude med brede Baand af forskjellig Farve. Vi bleve Alle som forstenede. Vi saae paa hinanden uden at tale. Endelig brød min Onkel Tausheden og sagde: „Naa! det manglede bare! Det er en god Skat,

du der har bragt din Moder i Huset!“ Jeg stammede forlegen nogle Ord, men blev i det Samme vaer, at der var fæstet en lille skreven Seddel paa den indvendige Side af Sløret, som min Moder endnu holdt i Haanden. Begjærlig greb jeg efter den. Den var skreven paa Fransk og indeholdt i Oversættelse omtrent Følgende:

„Efter Befaling“ (Hans eller Hendes kunde ikke bestemmes, da de franske Ord: „ses ordres“ tillade begge Forklaringer) „sender jeg Dem herved Barnet. Alt er forbi! De kan ikke være ulykkeligere, end jeg.“ Der var ingen Underskrift, men længere nede paa Siden stod som et Slags Efterskrift: „I vor fortvivlede Forfatning har det ikke været muligt at meddele Barnet den hellige Daabs Sacrament. Sørg De derfor jo før jo heller, og giv hende — hvad der vel følger af sig selv — det elskede Navn Nisida.“

Meget klogere bleve vi vel ikke af denne Skrivelse; men imidlertid vare vi dog enige i den Formodning, at den Person, til hvem disse Linier henvendte sig, rimeligviis var bekymret over den Feiltagelse, som her var indløbet, og vilde blive meget glad over at faae Barnet. Min Onkel vilde strax gaae til Politiet for at melde, hvad der var forefaldet; min Moder holdt ham tilbage og bad ham tage sine Forholdsregler saaledes, at denne Sag ikke blev offentlig bekjendt, da det syntes hende klart, at en sørgelig Hemmelighed maatte være forbunden med denne Tildragelse. Man aftalte nu nærmere, hvorledes Dette kunde iværksættes, og min Onkel gik for at see til at udrette Alt paa bedste Maade, efterat det i vort lille Raad var besluttet desuden at lade et Avertissement indrykke

i Adresseavisen og andre Dagblade, hvilket, forfattet i forblommede Udtryk, kun skulde være forstaaeligt for Vedkommende.

Da Onkel var gaaet, forenede de tre Fruentimmer sig om at betragte og beundre det lille Barn, hvis Skjønhed de overordenlig ophøiede. Det laae bestandig som i en sød Søvn. Vertinden yttrede, at man rimeligviis af Forsigtighed havde indgivet det noget Søvndyssende, for at det ikke skulde røbe sin Nærværelse i Kurven. Min Moder sagde rørt: „Ak! det er mig ligesom jeg saae min egen lille Pige, som jeg kun eiede nogle faa Dage.“ Hun bøiede sig over Barnet, lagde sin Kind imod det lille Ansigt og løftede det lidt op fra Leiet. Det vaagnede ved denne Bevægelse og opslog et Par store sortebrune Øine. Min Moder tog det i sine Arme, medens de to andre Fruentimmer undersøgte Kurvens øvrige Indhold, der var ganske fuldpakket af Børnetøi, især Linned, hvilket Altsammen udmærkede sig ved en overdreven Luxus og Ziirlighed. Om Barnets Hals var i en Snor bundet en bred Guldring, hvori en grøn Steen af samme Brede som Ringen funklede med et glimrende Skin. Vi prøvede, om den lille Plade, hvori Stenen var indfattet, ikke var en Kapsel, der skjulede et eller andet Mærke. Den lod til at gjemme noget Sligt; men ved nøiere Undersøgelse befandtes det dog ikke at være saaledes, og hverken paa denne Ring eller Noget af det Øvrige i Kurven var mindste Bogstav eller Tegn at opdage. Fruentimmerne raadsloge nu, om hvorledes man for Øieblikket skulde sørge for den lille Gjæsts Fornødenheder. At skaffe en Amme havde mange, ogsaa øconomiske og huuslige Vanske-

ligheder. Man raadede min Moder indtil videre at opklække Barnet med Melk. Bertinden sagde: „Een af mine Køer er ung og har nylig kælvet. Af dens Melk skal De hver Morgen faae en Pot til den søde Slut, saalænge hun er i Deres Huus."

Da min Onkel kom tilbage, var han meget fortrædelig over denne Begivenhed og opregnede alle de Ubehageligheder og Besværligheder, som den kunde drage efter sig. „Det Allerværste," sagde han tilsidst, „er endnu den Løgn og Sladder, som onde Tunger kunne faae at løbe med. De, kjære Svigerinde! er kun otte og tredive Aar, De er en smuk Kone endnu, hvilken deilig Historie kan Verden ikke lave af disse Omstændigheder, naar de staves og lægges sammen?" Min Moder rødmede, men svarede efter et lille Ophold! „Jeg har kun yderst lidt med den saakaldte Verden at gjøre. De, kjære Svoger, min Søster, min gode, tjenstagtige Bertinde, hvilke til min Lykke ere hos mig iaften, De ere Vidner til denne Begivenhed, og De ere de Mennesker, hvis Vidnesbyrd er mig vigtigst, og — hvad som er det Vigtigste, Gud er mit Vidne. Hans Forsyn, som styrer Alt, sender dette Barn til mig, sender mig det ved min Otto, paa denne for os Begge betydningsfulde Dag, og dette — maaskee forladte stakkels Barn, maaskee af en ulykkelig Moder med tusinde Taarer anbefalet til de Faderløses Faders Beskjærmelse, vil jeg ydmyg modtage i hans Navn, og beholde saalænge det er hans Villie." Under denne Replik luede min Moders Kinder, og noget Begeistret og Kraftfuldt løb gjennem hendes ellers sagte og bløde Stemme. Vi vare Alle rørte. Jeg ilede til hende, bøiede mine Knæe og kyssede hendes

Hænder, ogsaa Onkel tog hendes Haand og sagde: „De er en god Kone, som jeg inderlig ærer og elsker. I Fruentimmer ere i Grunden bedre end vi Mænd. Naa! Gud give Lykke!“ tilføiede han og rakte Haanden ud over Kurven, som stod paa en Tabouret, ved Siden af min Moders Stol, og hvori det lille Barn atter laae og sov.

Hverken Politiets Bestræbelser eller vore i tre Sprog forfattede Bekjendtgjørelser i Bladene, eller nogen anden af vore private Undersøgelser eller Gisninger ledede til mindste Oplysning om dette Barn, og da fjorten Dage saaledes vare hengaaede, forekom det baade min Moder og mig, som om dette lille Væsen tilhørte os allene i Verden. Vi lode det døbe og gave det, som foreskrevet var, Navnet Nisida. Min Moder opklækkede det med største Omhu og Kjærlighed, og denne nye Interesse beskjæftigede hende saa ganske, at jeg snart indsaae, hvad hun ogsaa selv tilstod: at hun vilde blive ubeskrivelig bedrøvet, dersom det hændte sig, at Nogen meldte sig med større Rettigheder til dette Barn og berøvede hende det. Hun saae ved en naturlig Illusion ganske sin egen, tidlig tabte Datter leve op i denne Pige.

Det varede ikke længe, førend den lille Nisida blev et Foreningspunkt for hele vort Bekjendtskabs Interesse. Min Onkel og Tante, som selv ingen Børn havde, saavelsom ogsaa vor jævne, godmodige Vertinde glædede sig ved at see, hvorledes Barnet trivedes og tiltog under min Moders omhyggelige Pleie. De syntes Alle at have Deel i denne lille Ubekjendte og kappedes om at lette min Moder sin Møie med hende. Næsten daglig bragte

disse Venner Et eller Andet til denne Hensigt. Min Tante syede og strikkede til den Lille, undertiden kom hun og hendes Mand ved godt Veir med en Vogn for at kjøre Toure med hende og min Moder, eller for at hente dem Begge hjem til deres Huus, hvor en Vugge og alle Beqvemmeligheder vare anskaffede til den lille Yndlings Tjeneste.

Heller ikke var jeg den Eneste, paa hvem denne Begivenhed havde været uden Indflydelse. Jeg havde hidtil — som næsten Alle i min Alder og Stilling — kun gjort mig liden Betænkning ved de Bekostninger, jeg forvoldte min uformuende Moder, men den nye Byrde, jeg ved denne Leilighed mod min Villie og mit Vidende havde paalagt hende, den elskværdige Maade, hvorpaa hun havde modtaget den, indgav mig en hæftig Attraa efter ogsaa at gjøre Noget i denne Sag, der ofte forekom mig, som om den angik mig allernærmest, som om den lille Nisida var mit Barn, mit eget Hjertes Barn, Noget, som var mig tilskikket, var betroet til min Ære og Kjærlighed. Saaledes var den Illusion, som disse Omstændigheder opvakte i mit Sind. Min Onkels Formaninger, som paa min Fødselsdag havde forstemt mig, vare mig nu en velkommen Ledetraad; og ved hans Hjelp lykkedes det mig ogsaa at faae Informationer, hvilke efterhaanden bleve flere og bedre, saa at jeg snart ved en ordenlig Oeconomie — hvilket ogsaa var en ny Dyd, som jeg lagde mig efter — kunde bestride mine værste Udgifter. Jeg var desuden flittig i mine Studeringer og tog med al Berømmelse begge Afdelinger af anden Examen.

Imidlertid havde vi i min Moders Huus gjort et

nyt og uventet Bekjendtskab. Omtrent en Maaneds Tid efter hiin Aften, da jeg bragte den meget omtalte Kurv hjem med mig, hændte det sig en Eftermiddag, da min Moder og jeg sad ene, at Pigen kom ind og meldte en Herre, der vilde tale med Fruen i Huset.

Vi bad ham komme nærmere, og en gammel Mand traadte ind. Vi reiste os hurtig, som grebne af en uvilkaarlig Ærefrygt; noget saa Ideal omsvævede denne høie Figur. Hans blege, paa eengang milde og alvorlige Ansigt, hans skaldede Isse, omgiven af sneehvide, krøllede Lokker, hans hele Væsen og Udseende havde noget ganske Ualmindeligt. Hans Dragt syntes at tyde paa, at han var en Geistlig, og som en saadan fremstillede han sig ogsaa, idet han nævnede sit Navn og angav sig at være Præst ved den herværende catholske Menighed. Han sagde, at da han havde hørt, at den lille Etage, vi beboede, vilde blive ledig inden den egenlige Flyttetid, saa bad han om Tilladelse til at besee Leiligheden. Da vi erklærede, at vi ingenlunde skulde flytte, bad han i meget høflige Udtryk om Tilgivelse for sin Paatrængenhed. Han forklarede sig kun med Møie i det danske Sprog, og blev meget fornøiet da vi tiltalte ham paa Tydsk, som dog heller ikke lod til at være hans Modersmaal, skjøndt han talede det flydende. Han beklagede sig over, at den falske Efterretning om disse Værelser havde lokket ham til at gaae en lang, for ham besværlig Vei, da han endnu opholdt sig i nogle Sommerværelser i Nærheden af Byen, og søgte et for ham beqvemmere beliggende Logis i Staden selv. Jeg fremtog strax en Lænestol og bad ham unde os sin Nærværelse og sig selv nogen Hvile

efter den lange Gang. Min Moder bød ham en Kop Kaffe, da denne just stod paa Bordet. Han modtog begge Tilbud med synlig Fornøielse. Der var i denne Mands Væsen en paafaldende Forening af Tilbageholdenhed og Alvorlighed med en fiin og indsmigrende Verdenstone. Han sagde til min Moder: „Jeg skal altid takke den Feiltagelse, som har ført mig til en lille Familie, der saa gjæstfrit modtager en gammel, træt Mand. Jeg gjetter, at De er denne unge Herres ældre Søster, at De er gift og at det lille Barn der i Vuggen er Deres." Min Moder loe og svarede, at alle hans tre Gisninger vare feilagtige. „Denne unge Mand," tilføiede hun, „er min Søn; jeg har været gift, men har desværre mistet min Mand; og Barnet der er en lille Fremmed, som en Hændelse eller en Guds Tilskikkelse har bragt i vore Hænder." „Og dette Barn vil De antage Dem og beholde?" „Ja det ville vi, dersom Ingen kræver det tilbage." „Men uden nogen Hjelp eller Understøttelse til dets Opdragelse?" „Jeg haaber, Gud vil hjelpe os." Pateren udbrød: „Ja det vil han vist, min ædle Frue! Den hellige Jomfru vil med sit Barn i Armen usynlig nedstige til dette Huus og velsigne det." En besynderlig Ild lyste ved disse Ord ud af hans mørke Øine. Han tog snart Afsked, men bad om Tilladelse til engang igjen at turde besøge os og da han gik, nærmede han sig det sovende Barn, betragtede det, gjorde Korsets Tegn over det og sagde sagte nogle Ord, som vi ikke kunde samle. Først et halvt Aar efter kom han igjen og forærede min Moder en Bouquet af udmærkede Blomster fra en lille Have, som han sagde, han havde været saa heldig at faae tilleie,

tilligemed et Logis, ikke langt fra vor Bopæl. Efter denne Tid kom han oftere, dog ikke hyppigt. Han bragte i Almindelighed en eller anden lille Foræring af Blomster eller Frugter. Han forstod at forfærdige meget smukt Dreierarbeide og forærede Nisida en Elfenbeens Rangle og andre Smaating af sit eget Arbeide, fremfor Alt et Halsbaand af smaa Perler, hvori hang et lille Kors. Dette Smykke, sagde han, vilde, naar hun bar det, afværge al Fare ved at faae Tænder og gjennemgaae de øvrige Børnesygdomme. Den gode Pater blev os stedse kjærere. Engang imellem tilbragte han Aftenen hos os, og disse Aftener vare en Fest for mig, thi ikke blot var denne gamle Mand den Første, der omgikkes mig med samme Agtelse, som om jeg var hans Lige i Aar og Stilling, men hans Samtale var desuden yderst tiltrækkende og underholdende, og uagtet der var adskillige Materier, hvori han undveg at indlade sig, var der dog noget overmaade Aabenhjertet i den Maade, hvorpaa han meddeelte sine mange Livserfaringer og udbredte Kundskaber. Ogsaa min Onkel underholdt sig gjerne med ham, naar han traf ham, hvilket dog sjeldent skete, da vor gamle Pater helst slog sig til Ro hos os, naar vi vare ene. Onkel havde heller ingen rigtig god Tro til denne vor nye Ven. Han udlod sig vel altid med Agtelse om hans Lærdom og Kundskaber, men advarede os dog mod jesuitisk og papistisk Indflydelse.

Jeg vil langtfra ikke paastaae, at Paterens Kors og Perler bevarede Nisida for al Sygdom og Uheld, men det er vist, at intet Barn kunde trives bedre og heldigere. Det var virkelig som om usynlige velgjørende Hænder gik

min Moder tilhaande og lettede hende Pligterne mod den lille Pige. Med største Lethed overstod Denne de almindelige Børnesygdomme, som true Livet i dets Begyndelse. Hun var altid munter, man hørte hende næsten aldrig græde; hun kunde gaae ene, inden hun havde fyldt sit første Aar; og inden det andet udløb, talte hun fuldkommen reent og sammenhængende. Hun var et saa udmærket deiligt Barn af en saa original Skjønhed, at hun vakte Alles Opmærksomhed, som bleve hende vaer. En usigelig øm og kjærlig, men overmaade hæftig Characteer viste sig hos hende allerede i denne spæde Alder, hvilket baade henrykte og foruroligede min Moder, hvis Øiesteen hun var; ogsaa min Tantes og Onkels Yndling blev hun daglig mere. Den gode Pater var særdeles indtagen af dette Barn; han syntes at forynge sig ved Synet af hende, og man kunde mærke, at det var ham yderst behageligt, at hun kaldte ham Papa, en Benævnelse, som hun, inden hun kunde tale reent, havde dannet af det „Hr. Pater," som vi Andre nævnte ham med, og siden beholdt han dette kjære Navn, som hans Stilling i Livet nægtede ham.

Jeg veed ikke ret, hvorledes jeg var kommen til en Anelse om, at denne Mand var indviet i den Hemmelighed, som skjulte Nisidas Herkomst, og at han derfor forsætlig og ikke hændelsesviis var kommen til os. Mange Omstændigheder, selv Barnets Navn og hele Udseende havde ofte indgivet mig den Formodning, at hun var født af fremmede og fornemme Forældre, og det syntes mig ikke urimeligt, at den catholske Gesandtskabs-Præst kunde vide Mere herom end Andre. Engang i et fortroligt

Øieblik yttrede jeg Dette for ham, men han svarede uden mindste synlige Forvirring: „Hvor kan De falde paa saadanne Tanker? Forring ikke Deres ædle Godhed mod dette Barn ved at gruble over hendes jordiske Udspring. Hun er vistelig af den allerhøieste Herkomst, thi Guds Moder selv er hendes og alle af deres Forældre forladte Børns Moder. Dette er Alt, hvad jeg veed, og det maa være nok for os Alle." Siden blev denne Sag ikke mere omtalt imellem os.

En Række af Aar fulgte nu, som jeg altid gjenkalder mig med en egen Fornemmelse af Ro og Behag. Det var ligesom en Velsignelse fulgte alle mine Foretagender. Jeg gav mange Læretimer og fik de fleste godt betalt, og da jeg var færdig med anden Examen, paatog jeg mig adskilligt andet Arbeide. Jeg oversatte nogle videnskabelige Værker; ja endogsaa i æsthetiske Frembringelser vovede jeg mig til frie Bearbeidelser af Et og Andet. Det lykkedes over Forventning, og saaledes fortjente jeg Betydeligt mellem Aar og Dag, og var derved saa lykkelig at kunne forbedre min Moders huuslige Liv. Den Kjærlighed, de glade Ansigter, som mødte mig i mit Hjem, og som gjorde mig dette kjært, forenede med de mange Beskjæftigelser, som optoge min Tid, forvoldte, at jeg næsten aldrig deeltog i de Fornøielser eller de Forbindelser med unge Mennesker paa min Alder, som under andre Omstændigheder vilde have været tillokkende for mig. Naar jeg om Aftenen kom hjem fra mine Forretninger, eller efter at have arbeidet i min eensomme Stue kom ind til min lille Familie, var jeg altid vis paa, at Alt omkring mig vidnede om min Moders Opmærksomhed

paa mine smaa Ønsker, om hendes inderlige Lyst til at glæde mig. Min Onkel og Tante og et Par af mine jævnaarige Venner forøgede ofte vor huuslige Kreds. Den lille Nisida, som kaldte mig Broder, hang ved mig med inderlig Hengivenhed, løb mig imøde naar jeg kom hjem, klyngede sig om min Hals, hoppede af Glæde paa mine Arme og overøste mig med sine uskyldige Kjærtegn. Hendes hæftige Utaalmodighed kunde jeg standse ved et Ord; ja et alvorligt Øiekast af mig virkede ofte mere end de smaa Tvangsmidler, som min Moder anvendte. Meget tidligere, end nødvendigt var, yttrede hun Begjærlighed efter at lære, og nødte mig næsten til at begynde paa at undervise hende, hvilket snart ved hendes forbausende Nemme og Opfátningsgave blev mig en kjær Pligt. De Glæder, som bleve mig til Deel i denne Periode af mit Liv, vare saa simple, de vilde synes saa ringe i Verdens Øine, og vare dog for mig saa store og rige. Naar jeg saae mig istand til at overraske min Moder med en eller anden liden Overflods-Artikel, som jeg vidste hun længe forgjæves havde ønsket, ja blot ved at bringe Nisida en Dukke eller en Billedbog, følte jeg selv en barnlig Glæde. Der var den Tid et Sted i Nærheden af Byen, hvor man i en meget smuk Have kunde blive bevertet med Thee, Kager, Frugt, Viin og deslige. Det var intet Tracteursted, men tilhørte en Gartner, der solgte Frugt og Havesager. Til denne Mand havde vi et gammelt Bekjendtskab og vare komne overeens med ham om, at han fra et Tracteursted ligeoverfor lod hente, hvad vi ønskede at fortære i hans eensomme Have. Til dette Sted vandrede vi næsten hver skjøn Sommeraften, undertiden

med en eller anden af vore faa Omgangsvenner, dog som oftest ene med os selv. En enkelt Gang kjørte vi ud til fjernere Steder, og disse Udflugter vare os en Kilde til usigelig Fornøielse. Nisidas Jubel, min Moders Glæde over det skjønne, nydeligt klædte Barn, som tiltrak Alles Øine, vare ikke de ringeste Nydelser ved disse Leiligheder.

I en saadan eensformig og rolig Tilværelse hensvinder Tiden saa hurtig, at man næsten forfærdes ved at bemærke dens Flugt. Saaledes gik det mig, da jeg, især ved min Onkels Forestillinger og Bebreidelser, saae det ene Aar gaae efter det andet, uden at jeg alvorlig tænkte paa min Embedsexamen, ja ikke engang kunde blive enig med mig selv, om hvilken Vei jeg egenlig vilde slaae ind i det borgerlige Liv. Jeg havde i mange Tider læst til juridisk Examen, men jeg kom ingen Vei dermed. Jeg fortvivlede ved disse Studier og havde altid Paaskud nok til at afbryde dem. Jeg vidste med mig selv, at jeg var virksom, at jeg gik frem i indre Dannelse; jeg ønskede blot at Alt kunde blive for stedse som det var, jeg følte mig tilfreds og sagde ofte til mig selv, at jeg paa eengang nød en Huusfaders Lykke og et ungt Menneskes Frihed. Med disse Betragtninger og med mine endnu unge Aar undskyldte jeg mig for mig selv og min Onkel, der svarede mig: at saaledes som nu, kunde det ikke blive. Og han havde Ret. Mennesket maa jo uddrives af dette skjønne Uskyldighedens Paradiis. Han maa vende det Ryggen for at kæmpe for det og søge at vinde det tilbage. Flere Aar vare imidlertid henrundne, jeg havde allerede fyldt mine sex og tyve Aar, da en Omstændighed indtraf, der noksom beviste, at jeg trængte til at gjøre nærmere Be-

kjendtskab med Verden og Menneskene, end jeg hidtil havde havt Leilighed til.

Der vare to Piger, som jeg gav Timer i Fransk. Deres Fader var en formuende Borger, der var Capitain ved Borgerskabet, hvorfor hans Døttre efter kjøbenhavnsk Skik lode sig kalde Frøkener. Manden var en meget simpel, udannet Mand, og hans Huus var ligeledes efter kjøbenhavnsk Skik en besynderlig Blanding af Gjerrighed og Ødselhed. Han var Enkemand, og de to voxne Døttre skiftedes til at bestyre Huusholdningen. Den Ældste, Beate, en Pige paa en tre til fire og tyve Aar, var meget smuk; den Yngste, Petrine, var derimod meget stedmoderlig behandlet af Naturen, hvad det Udvortes angik, men til Gjengjæld var hun udrustet med langt større Gaver til at lære og fatte. Hun havde i alle Maader et ganske andet Sving end Søsteren, og Grunden hertil var rimeligviis, at hun ikke var opvoxet i det fædrene Huus, men hos nogle Slægtninger, som siden havde forladt Landet. Og hvorvel det er vanskeligt at gjøre et fremmed Sprog fatteligt for en Person, der til sit to og tyvende Aar aldrig har havt nogen Underviisning eller Øvelse i det, saa lærte dog Petrine temmelig godt Fransk, medens derimod Beate gjorde saa usle Fremskridt, at jeg følte mig skamfuld hver Gang jeg modtog min Betaling for hendes Underviisning. Ogsaa forundrede det mig, at hun vilde fortsætte denne, da den ikke syntes at interessere hende. Det Bord, vi sadde omkring, flyttede hun altid hen til Vinduet, og hendes Øine og Tanker forlode næsten aldrig hvad som passerede paa Gaden. Midt i en Mening i den Bog, hvori vi

læste, eller midt i en Regel, som jeg gav mig al Umage med at forklare, bleve vi afbrudte ved hendes Udraab: „Nei see, hvor halvgal hun seer ud, som der gaaer!" eller: „Gud! hvilken Gang den gamle Frue sætter op!" eller: „Nei Herre Jemini! Mon de To ere forlovede, som der gaae Arm i Arm!" o. s. v. Ofte bleve vi afbrudte af Veninder, som kom i Besøg. Det slog næsten aldrig feil, at disse Damer, saasnart de traadte ind i Stuen og saae, hvormed vi vare beskjæftigede, strax lavede sig til at gaae igjen, med mange Undskyldninger og Forsikkringer om ikke at ville spilde vor Tid; men det var ligesaa sikkert, at de lige ved Døren, ja ofte staaende midt i denne, begyndte en Conversation, der varede til Timen var udløben, og jeg, efter flere Gange at have seet paa mit Uhr, reiste mig og gik, medens Damerne endnu i fuld Passiar neppe lagde Mærke til, at jeg gik dem forbi. Petrine saae dog altid fortrædelig ud ved en saadan Leilighed, og gav mig sin Misfornøielse tilkjende baade ved Miner og ved smaa Sarcasmer, som hun hviskende henvendte til mig, og disse vare stedse saa træffende og saa bittre, at jeg uagtet deres Vittighed neppe kunde lee af dem, naar jeg betænkte, at de traf hendes Søster og nærmeste Omgangskreds. Disse Veninder gjorde ogsaa stor Forskjel paa de to Søstre. De syntes temmelig at oversee Petrine, medens de forgudede Beate. Der var een iblandt dem, som jeg ofte der i Huset hørte omtale som en „høist aandrig Dame"; dette Udtryk hørte jeg vist hundrede Gange om denne Pige, der ikke længere var ung og hed Sabine. Denne Frøken Sabine kom ofte under vore Læsetimer, og en-

gang sagde hun til mig: „Hvor De er lykkelig, der skal informere et saadant Væsen som Beate! Det siger jeg reent ud, at en saa høit begavet Natur er der ikke Mage til i den vide Verden. Alt hvad hun begynder paa, kan hun strax udføre til Fuldkommenhed, og jeg er vis paa, at De ikke behøver at gjøre Dem den ringeste Umage med at lære hende Fransk; thi det mindste Vink er nok for hende, saa gaaer hun videre end Den, der skulde veilede hende, saa veed hun det af sig selv. Det er Geniet! Det er hende medfødt, som alle Yndigheder og Fuldkommenheder. Ja De kan vist ikke forundre Dem over den Varme, hvormed jeg omtaler min Beate. Jeg siger hvad jeg mener, jeg tilbeder hende, elske er for lidt sagt, jeg tilbeder hende, og det synes mig Alle maae gjøre."

Frøken Sabine gik strax efter denne Replik, der ogsaa var stegen saa høit i Begeistringen, at det var heelt paafaldende at høre hende lige i samme Aandedræt tilføie, idet hun løb mod Døren: „Hør, Petrine! I hvilken Hosebod kjøber du de Handsker, du veed nok?"

Da Beate havde fulgt hende ud og var bleven saa længe underveis, at jeg imidlertid havde faaet Tid til at dictere Petrine en Stiil paa to Siders Længde, sagde hun, idet hun kom tilbage: „De maa ikke forarge Dem over den Ros, som Sabine ødsler paa mig. Hun er et Genie, og det Slags Folk tager altid Munden fuld. De gjorde et Ansigt, medens hun talte om mig, der saae saa forlegent ud, at jeg nok kunde see, De var af anden Mening end den gode Pige." Jeg havde længe havt isinde at tale om de ringe Frugter, Beate høstede

af vore Læretimer, og greb derfor denne Anledning til at sige, at min Forlegenhed kom af Samvittighedsskrupler over at modtage Betaling for Noget, som jeg ikke udførte, som jeg ønskede. Beate blev overmaade forundret over mine Ytringer og forsikkrede, at hun daglig i sine Tanker takkede mig for de Fremskridt, hun gjorde under min Veiledning, og at hun meget godt forstod enhver fransk Bog og Alt, hvad der blev talt paa Fransk. Paa mine Indvendinger svarede hun, at hun jo rigtignok ikke i min Nærværelse kunde oversætte Det, jeg forelagde hende, thi hun kunde ikke finde Ord dertil paa Dansk, men naar hun var ene og ikke undseelig, saa kunde hun godt forstaae den sværeste Bog og oversætte den for sig selv. Hun bad mig derfor paa det Indstændigste, ingen Skrupler at gjøre mig, men være vis paa, at min Underviisning ikke var spildt.

Hvad nu denne Sag angik, saa beroligede jeg mig med, at Petrine havde Nytte af min Information; men Alting der i Huset forekom mig dog saa forkeert, at jeg tidt var kjed deraf og vilde trække mig tilbage; men de to Piger kom mig altid imøde med saa megen Venskabelighed og Opmærksomhed; det var mig saa klart, at de nødig vilde opgive vore Læretimer, saa jeg aldrig havde Hjerte til at frasige mig dem.

Beate var forlovet med en ung rig Mand, en Detailhandler, et godmodigt, men enfoldigt Menneske, som hun behandlede temmelig med Ringeagt, skjøndt det syntes, som om hun glædede sig til deres Forbindelse. Han hed Andreas til Døbenavn, men hun kaldte ham altid „min Andrik“, eller „Andrikken“, en Vittighed, som

jeg altid tænkte, skrev sig fra den satiriske Petrine, da den stakkels Brudgom i Figur og Gang virkelig havde en paafaldende Lighed med en And. Andreas vidste godt, at han havde faaet dette Øgenavn i sin tilkommende Familie, men bar det uden mindste Fortrydelse, som en uskyldig Spøg af hans aandrige Kjæreste. En Dag da jeg kom, gik han mig imøde, trykkede min Haand og takkede mig, fordi jeg havde lært hans Forlovede at tale saa fortræffeligt Fransk. „Igaar“, sagde han, „vare vi i et Selskab, hvor der var en Franskmand, som Ingen kunde tale med, inden min Beate kom; men da gik det ogsaa Papplepap! De skulde have hørt det! Jeg havde rigtignok Ære af hende.“ Beate hørte derpaa og sagde: „Aa ja! det gik jo ganske taaleligt.“ Jeg forundrede mig i mit stille Sind. Hun forlod Værelset, og Andreas sagde til mig i en fortrolig Tone: „Jeg skal sige Dem, kjære Ven! Jeg har udsøgt mig en Pige til Kone, som kan gjøre Figur i Verden, som Folk kan gloe paa og tale om, for seer De! jeg har før været uheldig, jeg har været forlovet med en anden Pige, som jeg rigtig holdt grumme meget af. Det var et fattigt Pigebarn, som jeg vilde gjøre lykkelig; men med Skam at tale om, saa slog hun op med mig, og det for en Karls Skyld, der Intet eiede og Intet forstod, og tænk engang, at siden sagde hendes dumme Familie til hendes Undskyldning, at hun dog ogsaa var for god til mig. Og derfor vil jeg nu vise dem og alle Mennesker, at jeg kan faae Den, der slaaer Sparto til hende.“

Hvad iøvrigt den berømte franske Samtale angik,

saa kom siden Petrine og fortalte mig med megen Fornøielse, at Conversationen mellem hendes Søster og Franskmanden slet ikke var bleven ført paa Fransk, men paa daarligt Tydsk. Den Fremmede havde først tiltalt Beate paa Fransk, men da han mærkede, at hun ikke forstod ham, hjalp han sig med Tydsk, saa godt han kunde, hvorpaa Beate ogsaa havde svaret paa Tydsk. De havde Begge blandet deres Tale med et og andet fransk Ord. Beates Tydsk var svært at forstaae, og Franskmandens Udtale gjorde, at hans ikke var bedre. Petrine tilføiede: „Havde det ikke været for Effectens Skyld, kunde de ligesaa godt være blevne Hver ved sit Modersmaal; thi de forstode slet ikke hinanden, men den Ene svarede i Øster, naar den Anden havde talt i Vester. Imidlertid sagde Vertinden og hendes Søster mange Gange: Gud hvad det Franske dog er for et deiligt Sprog!“ Beate kom til under denne Samtale, og Petrine var ubarmhjertig nok til ikke at lade sig forstyrre i sin Beretning. Beate saae ganske forundret ud. Petrine udbrød leende: „Du gjør et Ansigt, som om du selv troede, du talte Fransk, og saa var det Tydsk.“ „Tydsk?“ gjentog Beate alvorlig: „Jeg troer, du er gal! Det er dine evige Drømmerier.“ Ved nærmere at drøfte denne Sag blev jeg virkelig overbeviist om, at Beate ved at paastaae, at hun og Franskmanden havde talt Fransk, idetmindste halvveis troede det selv. De indblandede franske Ord og flere saadanne Omstændigheder havde vel Deel i denne Illusion, desuden var det Hele foregaaet, som man kan tænke sig, i et meget udannet Selskab. Men denne var ikke den eneste, ja jeg kunde

gjerne sige største Forblindelse, som fandt Sted i dette besynderlige Huus. Saaledes levede hele Familien og alle Bekjendte i den Overbeviisning, at Beate var et udmærket vittigt og aandelig begavet Fruentimmer, som maaskee undertiden lod sig lidt formeget henrive af sit rige satiriske Lune; og at Petrine derimod var en overmaade god, men ubetydelig Pige, der ved Siden af den mere glimrende Søster blev tilsidesat og derved noget tungsindig og skinsyg. Tildeels vare Pigerne selv besnærede af denne falske Mening; idetmindste holdt Beate sig for klog og vittig, og Petrine ansaae sig selv for godmodig og blid, medens det fuldkommen Modsatte var Tilfældet. Beate var en mild og godmodig Characteer, der, fri for Attraa efter at glimre, vilde have været behagelig; Petrine derimod var klog og vittig, men skarp og satirisk. Med Falkeblik opdagede hun sin Omgivelses Svagheder og blottede dem uden Barmhjertighed. Det var ligesaa umuligt at kjede sig med hende, som at være ganske fri i hendes Nærværelse, da det altid syntes, som om hun havde et egent Talent til at opdage og afsløre den Skyggeside, som intet Menneske kan sige sig fri for.

Blandt de mange Selvbedrag, som spøgede i Beates Hjerne, var ogsaa det, at hun forstod til skuffende Lighed at efterabe alle Mennesker. Disse Portraiter vare imidlertid, som saamange andre, meget ufuldkomne og ofte aldeles ukjendelige. Hun var imidlertid saa glad over denne formeente Færdighed, at hun uden Skrupler anvendte den paa Fader, Søster, Veninder, ja allermeest paa sin Forlovede. Den stakkels Andreas havde neppe nogen Dag forladt Værelset, før hun vraltede om i

Stuen, satte sig, pustede og talte efter ham. Engang, da hun havde øvet sin Kunst paa en Veninde, som Petrine yndede, traf jeg begge Søstrene i en hæftig Ordstrid. Petrine kaldte det Falskhed, at man med Kjærtegn og venlige Ord modtog en Person, som man i samme Øieblik stræbte at gjøre latterlig. „Det er en uskyldig Spøg", svarede Beate, „som kun bornerede Mennesker kan fornærmes over. Men Den, som er begavet med dette farlige Talent til at copiere alle Folk, kan ikke modstaae det." „Kalder du det et Talent?" „Ja det gjør jeg tilvisse! jeg kalder det et stort Talent." „Da er det idetmindste et Talent, som du har tilfælleds med Abekatte og med Poppegøier." „Aa! det er nu saa dumt sagt. Nei hvad siger Sabine? Denne Gave til strax at opfatte den comiske Side ved enhver Ting, dette Blik .... denne Gave .... denne Kunst .... jeg kan ikke huske hendes Ord saa nøiagtigt." „Nei det mærker jeg; men det Blik, som kun kan see det Uskjønne, ikke det Skjønne, den Gave at tilegne sig det Ufuldkomne og overdrive det til en modbydelig Caricatur er slet ikke værd at rose." „Da rose dog Alle det Talent og more sig over det. Man kan fornøie et heelt Selskab dermed." „Ja et heelt Selskab kan ogsaa fornøie sig over en Hund, som gjør Kunster, som kan spaae af Kort og regne Tal sammen. Men for Resten, hvad dig angaaer, saa er det Synd at trættes med dig om den Sag, thi De, du efterabe, have ingen Skade af det. Der skal saamænd Ingen kjende dem igjen paa de Billeder af dem. Du har kun Villien til at gjøre Nar af dine Venner, og det er baade meget for Lidt og lidt

for Meget." Denne sidste Bemærkning krænkede Beate langt mere, end alle de foregaaende Bebreidelser for Falskhed og deslige. Søstrene kom formelig op at skjændes, og Petrine forlod Værelset i største Sinds-bevægelse. Beate opfordrede mig nu paa det Ivrigste til oprigtig at sige min Mening. Uden at indlade mig i at svare paa Det, hun egenlig spurgte om, nemlig om hendes Besiddelse af de Gaver, Søsteren havde fradømt hende, svarede jeg: „Jeg tilstaaer, at jeg ikke sætter Priis paa den Færdighed at kunne efterabe Andre, og hvis man ogsaa kan tillægge noget Saadant Navn af Talent, saa kan jeg dog ikke beundre det Slags Skarpsindighed, som ikke har bedre Gjenstand for sin Opmærksomhed, end at gribe og udhæve det Særegne i det Ydre, som findes hos ethvert Menneske mere eller mindre. Ved at efterabes bliver dette naturligviis en uskjøn og latterlig Caricatur, medens det mangengang hos Den, som be-sidder det, er forbundet med noget vist individuelt Naivt, ja mangengang Gracieust, som Efterabelsen ikke kan give; og at see sit eget eller et andet Ansigt, som er os kjært, i et vanskabende Huulspeil har altid noget Ubehageligt." „Fordømmer De da al Satire? Maa man ikke lee af det Naragtige?" „Jo Gud skee Lov! Men De, som gjøre Profession af at kunne efterabe Andre, anvende som oftest altfor lidt Critik og altfor liden Tact og Delicatesse i Valget af deres Fremstillinger. Jeg glæder mig ubeskrivelig over en god Satire, men jeg hader Pasquillen. Satiren træffer altid Daarskaben selv, men Pasquillen træffer kun den Enkelte, og det er ikke inter-essant, med mindre denne Enkelte er ligesom en Re-

præsentant for en heel Klasse Narre. Derfor synes mig altid, at en god Skuespiller, som ret veed at give sin Rolle den Individualitet, hvorom man pleier at sige: „„den er som greben ud af Livet““, han staaer der som en Typus for en heel Klasse af Mennesker, som Mennesket, kunde man sige, paa et saadant Standpunkt af Dannelse, af Lidenskaber, i saadanne Omstændigheder, men ikke som et Portrait af det eller det os bekjendte Menneske, hvilket altid har noget Forhadt.“ „De holder med min Søster, som jeg mærker. De sætter ingen Priis paa det skarpsindige Blik for det Comiske, som saa Faa besidde?“ „Jeg vil tilstaae, at Deres Søsters Lignelse om Abekatte og Poppegøier halter lidt mere end tilladeligt, og jeg vil ogsaa skatte et skarpt Blik for det Comiske, naar det ikke, som Deres Søster sagde, udelukker et ligesaa skarpt Blik til at opfatte det Skjønne og Elskværdigere, som ofte er langt vanskeligere at faae Øie paa end det Latterlige. Der gives enkelte Mennesker, som ogsaa kunne efterabe det Skjønne. Den Gave holder jeg høit i Ære, thi den forudsætter dog altid en vis Sympathie med dette, at man saaledes forstaaer at tilegne sig det. Jeg har hørt en Mand recitere et Digt, en Monolog, efter en afdød berømt Skuespiller, saa aldeles skuffende, at alle Tilstedeværende vare henrykte og dybt rørte, og selv min lærde og alvorlige Onkel havde Taarer i Øinene og sagde, at det var ham en høi Nydelse endnu engang at høre den tabte Kunstners Stemme og henrives af den. Det være for Resten langt fra mig at ringeagte Caricaturen; hvo maa ikke henrykkes over Hogarth? Men her kommer jeg egenlig

til et Exempel, som forklarer min Mening. Hogarth har med en sand poetisk Kraft fremstillet det characteristisk Hæslige, Smagløse ved Lasten og Flauheden, det Tragiske i deres Følger, men han har ikke anvendt sit store Pund paa at spotte de Egenheder, som kun ere Naturens eller Tilfældets eller Dandsemesterens eller Skræddérens Feil. Og det vover jeg nu at paastaae, at der ogsaa i denne Green af Satiren skal være noget — hvad skal jeg kalde det? — noget Gracieust turde jeg maaskee sige, som kaster et formildende Slør over det Saarende; at Noget, om end uendelig meget ringere — saa dog et Glimt af Hogarths Aand burde besjæle Enhver, der vil give sig af med at fremstille Caricaturer enten med Penslen eller paa dramatisk Viis."

Himlen maa vide, hvilken naragtig Indskydelse der indgav mig denne Lyst til at høre mig selv tale, thi det var dog egenlig kun til min egen Opbyggelse, at jeg holdt denne Præken, som jeg ved mindste Eftertanke burde indsee, at Beate ikke kunde have synderlig mere godt af, end af hiin Conversation med Franskmanden. Endelig vaagnede da ogsaa saamegen sund Fornuft hos mig, at jeg loe af mig selv og taug. Men Gud bevare os! hvorledes blev jeg tilmode, da jeg bemærkede den Virkning, som min Veltalenhed havde frembragt! Beate, som havde siddet med bøiet Hoved, noget bortvendt fra mig, henfløb i Taarer. Først efter at jeg flere Gange i stor Forlegenhed og Forfærdelse havde spurgt om Grunden til hendes Sindsbevægelse, svarede hun, neppe istand til at tale for Graad: „Jeg har vel tilforn tænkt Det, som jeg nu altfor godt mærker, at De kun har lidt Godhed

for mig. Det manglede blot i al min Ulykke, at ogsaa De, som jeg agter og ærer saa høit, som jeg sværmer for, at De skulde foragte og nedsætte mig." „Gud bevares, Frøken! De forskrækker mig ordenlig. Hvor kan De tænke, at jeg .... jeg vilde for ingen Priis saaledes bedrøve Dem. Iøvrigt saa maa ialfald min ubetydelige Modsigelse være ligegyldig for en Person, som er Gjenstanden for alle Venners og Bekjendtes Beundring." „Ja det er jeg rigtignok, men det bryder jeg mig ikke om. Jeg er en ulykkelig Pige, jeg vilde bare ønske, at jeg var død og borte."

At see et smukt Fruentimmer græde, og ovenikjøbet selv at have givet Anledning dertil, maa naturligviis gaae en Mand til Hjerte, hvis han ikke reent er af Stok og Steen. Meget rørt bønfaldt jeg Beate om Tilgivelse, og med Forsikkringer, som i dette Øieblik vare fuldkommen oprigtige, bad jeg hende ikke tvivle paa mit venskabelige Sindelag, men at fatte Tillid til mig og betroe mig, hvad der egenlig saa dybt bevægede hende. Jeg havde under min Tale taget hendes Haand, hun greb den med begge sine, og inden jeg kunde hindre det, trykkede hun den til sine Læber. I min Forbauselse, og næsten uden at jeg selv vilde det, kastede jeg mig for hendes Fødder. Hun slog Armene om min Hals og kyssede mig. Et saadant Øieblik havde jeg aldrig oplevet. For første Gang i Livet opstod i min Sjæl den Tanke, at et Fruentimmer elskede mig. Jeg spørger enhver ung Mand, om han ikke i mit Sted vilde, som jeg, have følt sig i den syvende Himmel? Og da Beate nu forsikkrede mig, at hun fra første Øieblik af vort Bekjendt-

skab havde elsket mig og fortvivlet over sin Forlovelse, som hun kun tvungen havde indgaaet, længe førend hun kjendte mig, at al den paatagne Munterhed, som mishagede mig, kun var en Maske for at dølge et sønderrevet Indre, saa tog jeg al Dette for rene Troesartikler og forelskede mig ganske rasende i denne Pige, som jeg for to Timer siden slet ikke fandt elskværdig. Et saadant uventet Udfald fik denne Samtale, og man kan sige, at Enden passede til Begyndelsen, ligesom Omqvædet undertiden passer til Verset i de gamle Kæmpeviser.

Man kan let forestille sig, at Beate og jeg efter denne Tildragelse grebe al optænkelig Leilighed til at tale ene med hinanden; men kun sjelden lykkedes det os at fjerne den snue Petrine, der med mangt polisk Øiekast og smaa bidende Epigrammer gav os tilkjende, at hun gjennemskuede vor Hemmelighed. I de faa stjaalne Øieblikke, som vi stakkels Elskende kunde erobre, dreiede vor Samtale sig uophørlig om det Samme og det Samme. Beate jamrede over sit nærforestaaende Bryllup med Andreas, som hun aldrig kaldte Andet end den ækle Andrik, og forsikkrede, at hun langt foretrak Døden for et Ægteskab med dette enfoldige og uopdragne Menneske; og jeg paa min Side anvendte al min Veltalenhed for at formaae hende til under saadanne Omstændigheder hellere at bryde dette Baand, medens det endnu var Tid, end at indgaae en Forening, der var hende saa forhadt. Dog havde jeg saa megen sund Fornuft tilbage, at jeg kunde forestille hende, at en Forbindelse med mig vilde være forenet ikke blot med lange Udsigter til at kunne gifte os, men ogsaa med mangen Opoffrelse

af hendes billige Fordringer til Livets Nydelse; og at desuden den stakkels Andreas med alle sine Mangler var overmaade retskaffen, uden at tale om hans Rigdom. Hun svarede mig med Kjærligheds forsikkringer og Trudsler om at ville døe inden den Dag, hun skulde ægte Andreas, men uden at ville indlade sig i at følge mit Raad og bryde sin Forlovelse. Hun turde ikke, sagde hun; hendes Fader vilde rase mod hende; det første Øieblik med ham og Andreas vilde være altfor skrækkeligt. Da vi nu altsaa engang vare stegne til en svær Høide af Fortvivlelse og Raadvildhed, foreslog jeg hende at gaae ud en Dag og efterlade eller sende et Brev, hvori hun erklærede sin Beslutning. Hun opregnede de tusinde Vanskeligheder ved at faae et saadant Brev skrevet uden at blive overrasket af Petrine eller Andre, og vidste heller Ingen, hos hvem hun kunde finde Tilflugt, medens den skrækkelige Explosion gik for sig hjemme. Mine Forslag om at betroe sig til Petrine, eller til Sabine, eller en anden Veninde, og tye hen til Denne, mødte hun med største Uvillie. Endelig vovede jeg at foreslaae hende at tilbringe den ominøse Dag eller flere Dage hos min Moder, til hvem jeg vilde betroe hendes Stilling og Skræk for den tvungne Forbindelse, uden dog at nævne vort indbyrdes Forhold, om hvilket hun havde paalagt mig den strengeste Taushed. Dette Forslag greb Beate med Begjærlighed, og allerede næste Dag indfandt hun sig tidlig om Morgenen hos min Moder, der kun med stor Utilbøielighed og efter mange Betænkeligheder og Indvendinger havde givet efter for mine Overtalelser og Forestillinger om den gode Gjerning, som hun herved

udøvede. Med sin naturlige Mildhed modtog hun den fremmede Pige, der strax meget aabenhjertigt og vidtløftigt indlemmede hende i sine Anliggender, det ene undtagen, som havde havt nærmest Interesse for hende at erfare. Min Moder svarede ikke meget paa Beates Tale, men anviste hende et eensomt Værelse, hvor Alting var indrettet, til at hun i Ro kunde sidde der og skrive det vigtige Brev. Det varede længe, inden hun benyttede sig af dette Tilbud. Hun opholdt Tiden med at betragte adskillige Ting i min Moders Dagligstue, og fremfor Alt at skjænke Nisida særdeles Opmærksomhed. Hun gjorde mange Spørgsmaal angaaende dette Barn, tog hende uophørlig i sine Arme og overøste hende med Kjærtegn, som den lille Pige ikke gjengjældte, men saae alvorlig paa hende med de dunkle, gjennemtrængende Øine, og bøiede sin ranke Hals til Siden for at undvige hendes Kysse. Jeg var i en fortrædelig Stemning, jeg var vred paa Nisida, jeg var forlegen ved min Moders tilbageholdne Tone mod Beate, og jeg var misfornøiet med Denne, der talte saa meget og handlede saa lidet, thi neppe en Time inden Middagsbordet besluttede hun sig endelig til at gaae ind og skrive i det dertil bestemte Værelse. Da vi gik tilbords, sagde hun, at hun endnu ikke var færdig, og efter Bordet gik hun tilbage til sit Arbeide. Jeg sad som paa Naale og ventede paa dette ulykkelige Brev, som jeg havde lovet at besørge leveret i Beates Hjem. Efter en Times Forløb kom hun ind til os og sagde hæftig grædende: „Aa Gud! jeg kan ikke komme ud af at skrive det Brev; jeg har vel begyndt tyve Gange og revet det itu igjen.

Nei det gaaer ikke paa den Maade, jeg kan ikke skrive det, det er mig umuligt. Men jeg har fattet en anden Plan, som er meget bedre, og den skal jeg udføre, det sværger jeg paa.“ Meget ilde tilmode fulgte jeg Beate hjem, da det blev mørkt. Vi trættedes hele Veien. Med mange søde, kjærlige Ord bad hun mig fatte Mod og sætte min Lid til hendes nye Plan, der aldrig kunde slaae feil. Forgjæves bønfaldt jeg hende længe om at indvie mig i denne; først et Par Skridt fra hendes Port sagde hun endelig: „Jeg vil sige Nei for Brudeskammelen.“ Ganske forfærdet udbrød jeg i Modsigelser, men Beate afbrød mig og sagde: „Det er den eneste Maade, hvorpaa jeg kan faae Mod til dette Skridt. Vi skal vies i Kirken; der, i Guds Huus, vil jeg føle mig styrket, og i Præstens og de mange Menneskers Nærværelse vil Fader og Andreas ikke kunne rase imod mig og tvinge mig.“ „For Guds Skyld! kjæreste Beate! dersom min Bøn har mindste Vægt, saa tænk dog aldrig paa Sligt. Betænk, hvilken Opsigt det vilde gjøre! hvilken Sorg for Deres Fader, og hvilken Uret mod den stakkels Andreas! Deres Beskedenhed, ja Deres Samvittighed maa jo forbyde Dem“ .... Jeg fik ikke udtalt. Vi stode ved Huset, Beate greb hurtig i Portklokken og sagde: „Jeg beder Dem, ti stille! Det gjælder mit Liv. Min Beslutning er tagen og hverken De eller Nogen skal rokke den.“ Med disse Ord ilede hun ind ad den aabnede Port.

Da jeg kom hjem, sagde min Moder: „Oprigtig talt, gode Otto! saa forekommer denne Pige mig at være en Gaas.“ Nisida tilføiede i sin Uskyldighed: „Ja

veed du hvad, Broder Otto! Det var ikke hendes Alvor at skrive Det, der var hende foresat. Hun vilde skulke." Min Moder loe. Jeg var ret ærgerlig og sagde med usædvanlig Hæftighed: „Det forundrer mig ubeskriveligt, at du, min Moder, som selv er Fruentimmer, ikke kan sætte dig i en Piges Sted, hvis qvindelige Frygtsomhed og Ærbødighed for en streng Fader strider med hendes Fortvivlelse over en ulyksalig Forbindelse, som hun afskyer. Det undrede mig overmaade meget, at du, som er saa medlidende, ikke havde mere Deeltagelse, mere Trøst for den Ulykkelige, som stod her og græd." Min Moder rystede paa Hovedet og sagde efter et lille Ophold: „Jeg siger som Nisida: Jeg troer ikke, det var hendes Alvor."

Man kan let forestille sig, hvilken Nat jeg tilbragte efter denne Dag. Der var neppe fjorten Dage til dette Bryllup, som jeg ikke kunde tænke paa, uden at Haarene reiste sig paa mit Hoved. Det forekom mig umuligt at overleve den Sorg at see denne smukke Pige, som elskede mig, i en Andens Arme, vide, at hun var et Offer, at hun fortvivlede, døde hentæret af Kummer, ja endogsaa selv endte sine Dage; thi hun havde ofte ladet mig mærke, at en saadan græsselig Tanke gjærede i hendes Sind. Og dersom hun virkelig udførte sin nye Plan, hvilken Opsigt, hvilken Folkesnak vilde en saadan Scene offentlig i Kirken ikke forvolde! Og hvilken Haardhed mod den stakkels Brudgom, der ikke havde forskyldt den, ikke lod til at vide, at hun var tvungen til at sige ham Ja! Disse sørgelige Betragtninger forfulgte mig Nat og Dag. Jeg gik som i Drømme, i en bestandig piinlig

Spænding. Jeg følte mig syg og saae med forøget Bekymring, hvor overordenlig min Moder ængstede sig over min Tilstand. Ja endogsaa den lille Nisida saae mig bedrøvet i Øinene og spurgte: „Er du syg, kjære Broder Otto? Du døer dog vel ikke? For Guds Skyld dø ikke fra os!"

Forgjæves søgte jeg daglig Leilighed til at tale ene med Beate. Bryllups-Tilberedelser optoge al hendes og hele Husets Tid. Dog vilde hun og hendes Søster ikke ganske opgive vore Læretimer. Engang i en saadan fik jeg den Indskydelse at dictere mine Lærlinger en Stiil, hvis egenlige Indhold jeg haabede, at Beate skulde forstaae. Naturligviis lempede jeg den efter nogle grammaticalske Regler, som vi havde gjennemgaaet i Timen, og tog desuden Anledning af en Roman vi havde læst sammen. Herved haabede jeg at blende Petrines klartseende Øine. At Beate ikke kunde oversætte denne Opgave paa Fransk, vidste jeg nok; det var heller ikke Hensigten dermed. Den lød som følger: „Min søde Veninde! Lad et kjærligt Ord røre Deres Hjerte. De veed ikke hvad jeg Dag og Nat maa lide ved at tænke paa Dem og Deres altfor dristige Plan. Betænk, at hvert Øieblik er kostbart. Jeg skjælver ved den Tanke, at den dyrebare Person, til hvem jeg her skriver, er saa nær ved et afgjørende Øieblik og uskyldig nok til ikke at indsee, i hvilket farligt Spil hun vil indlade sig, uden at betænke, at hun er tusinde Gange for god til at udføre en Rolle, som vilde fordre en Kraft, som hun hverken kan eller bør have, men at hun selv i ethvert Tilfælde vil blive et Offer derved. Jeg beder Dem paa mine Knæe! Dersom jeg virkelig har forstaaet Dem, som jeg

haaber at De forstaaer mig, saa skynd Dem at løse den ulyksalige Knude paa en mild og god, ikke paa en voldsom Maade, som aldrig vil kunne lykkes, da den ikke er Andet end en Drøm i Deres Phantasie."

Da begge Pigerne som sædvanligt havde oplæst det Skrevne, tog jeg hurtig Beates Opsats fra hende som for at gjennemløbe den, hvorpaa jeg med et betydningsfuldt Blik og et hemmeligt Haandtryk lagde Papiret for hende paa Bordet. Næste Dag kom jeg i det Haab, at hun havde forstaaet mit Vink og svaret mig med et Par skriftlige Ord. Jeg tog derfor med stor Hast baade hendes og Petrines Stile og sagde, at da Tiden i disse Dage var saa knapt tilmaalt til vore Øvelser, saa vilde jeg for dennegang blot skyndsomt gjennemsee deres Oversættelser for mig selv. Jeg greb nu med bankende Hjerte Beates, vendte den paa alle Kanter, men der var intet Ord uden dem, jeg selv havde dicteret. Misfornøiet lagde jeg den hen for hende og sagde: „De har slet Intet skrevet." Hun saae forundret paa mig og svarede med sagte Stemme: „Jeg har ikke havt Tid." Petrine saae paa mig med et sarcastisk Smiil og gjorde en lille Bøining med Hovedet ligesom en Hilsen, idet jeg tog hendes fat. Den var skreven paa temmelig godt Fransk og lød i Oversættelse omtrent saaledes:

„Min søde Ven! lad et fornuftigt Ord røre Deres Hjerte. De veed ikke, hvor jeg Dag og Nat maa lee, naar jeg tænker paa Dem og deres altfor ridderlige Passion. Betænk, at Øieblikkene ere flygtige. Jeg skjælver ved den Tanke, at den dyrebare Mand, til hvem jeg her skriver, er saa nær ved sine tredive Aar og uskyldig nok

til ikke at indsee, i hvilket flaut Spil han vil indlade sig, uden at betænke, at han er tusinde Gange for god til at udføre den bedragne Tosses Rolle i en Comedie, hvis egenlige Plan jeg for Resten hverken kan eller bør kjende, men hvoraf jeg med Vished tør paastaae, at han selv i ethvert Tilfælde vil blive det tragiske Offer. Jeg beder Dem! spar deres Knæe! Dersom jeg virkelig har forstaaet Dem, som jeg haaber, at De forstaaer mig, saa bryd Dem slet ikke om enten paa en lempelig eller voldsom Maade at løse en Knude, som aldrig har været til, da den ikke er Andet end Drøm i Deres Phantasie."

Den Parodie paa mit — som jeg troede — saa snildt udtænkte Brev, ja paa mit eget Væsen, gjemmer jeg endnu bestandig som en Curiositet, hvorover jeg mangengang har moret mig; men i det Øieblik, da jeg modtog den, saa veed Vorherre, at jeg var langt fra at finde den morsom. Den Advarsel, den skulde være for mig, tjente kun til end mere at forvirre mine Tanker; jeg syntes, at jeg maatte blive vanvittig, dersom jeg ikke fik talt med Beate. Med et fortørnet Blik til Petrine stak jeg hendes Skrivelse til mig; hun loe og gjorde mig den Tjeneste at forlade Værelset. Nu udbrød jeg naturligviis i Klager, i Bebreidelser, og bestormede Beate med Bønner om at bryde med Andreas ifølge min og ikke ifølge sin Plan. Hun græd og sagde: „Er jeg ikke ulykkelig nok, uden at ogsaa De skal martre mig?" „Ak Beate!" raabte jeg: „Er det ikke Deres Alvor at bryde Deres Forlovelse, vil De finde Dem i at ægte Andreas, saa gjør det, jeg vil stræbe at bære min ulykkelige Skjæbne. Tag blot en fornuftig Beslutning."

Beate græd høit og vred sine Hænder. „Ja De vil trøste Dem! det tænkte jeg nok; men jeg vil døe af Sorg og Elendighed.“ „Vil De da virkelig udføre en Plan, der efter min Anskuelse er en unødvendig Grusomhed mod Dem selv og Andre?“ „Ja det vil jeg.“ „De vil ikke kunne det.“ „Jo jeg vil, dersom jeg ikke af Angst og Sorg mister Livet eller min Sands og Samling. Om De saa siden vil foragte og forlade mig, saa ligner det Mandfolkenes Slethed.“

Jeg fik ikke Tid at svare, thi Andreas traadte ind. Han blev meget forbauset over at finde Beate grædende og i en saadan Sindsbevægelse. Han tog hende under Hagen, kyssede hende og sagde: „Herre du min Gud og Fader! hvad fattes dig Barn? Er der Noget der hjemme i mit Huus, som ikke er efter dit Hoved? Er der noget af Tøiet som staaer galt? Hænger Gardinerne ikke rigtigt? Vil du have flere Penge? Siig dog, hvad der er i Veien! For .... Gud være os naadig! Du vil dog vel ikke komme med Knuder og Ophævelser nu saa nær ved Brylluppet, ligesom mit forrige Spektakel af en Tøs? Du vil dog vel ikke gjøre mig ulykkelig? Hvad? Du har jo selv sagt, du holdt af mig!“

Naa! tænkte jeg, det er hans gode Engel, som indgiver ham dette Spørgsmaal, nu er da den bedste Leilighed til at sige Alting reent ud. Jeg kunde ikke overtale mig til at gaae, skjøndt jeg vel følte at jeg burde. Endelig svarede Beate: „Jeg er saa bedrøvet og beklemt ved at tænke paa, at vi om tre Dage skal have Bryllup; jeg synes, det er saa græsseligt, at jeg allerede skal giftes.“ „Allerede! Herregud, Pigebarn!

Du er snart fire og tyve Aar. Hvor gammel vil du vel være, inden du bliver Kone? Jeg synes, det kan bære paa Tiden." „Det er nu slet ikke pænt sagt af dig." „Aa hvad! Det er sgu godt meent. Men kom nu frem med din Bedrøvelse! Tal frank og frit! Ærlighed varer længst." „Jeg har jo sagt det. Jeg ængster mig for at blive gift. En ung Pige har det saa godt hjemme i sin Faders Huus. De Dage faaer man dog aldrig mere."

Andreas vendte sig og saae til mig, som om han vilde sige: „Ved denne Samtale er da rigtignok tredie Mand overflødig." Jeg følte med Undseelse, hvor stor Ret han havde, og skyndte mig bort. Paa Hjemveien smigrede jeg mig med den Tanke, at under fire Øine med Andreas vilde Beate vise ham den Oprigtighed, som han med saa stor Ret fordrede. Jeg gav mig et Ærinde til mine Elever samme Aften, næsten ganske vis paa, at man vilde modtage mig med den store Nyhed, hvorpaa jeg haabede. Men der var ingen Forandring at mærke. En umaadelig Travlhed herskede i Huset. Sabine og fem til sex Veninder vare tilstede, Alle i stor Virksomhed. Beate rødmede, da hun saae mig, hun var tilbageholden mod mig og syntes at undvige at møde mine Øine. Saaledes hengik to Dage, hvis Lidelser jeg ikke kan beskrive; jeg tog de urimeligste Anledninger til at komme i Huset, bestandig smigrende mig med at faae Beate itale. Forgjæves. Bryllupsdagen frembrød. Om Morgenen vovede jeg mig endnu engang til Beate. Jeg fik hende slet ikke at see. Uagtet jeg i saa lang Tid havde været en daglig Gjæst i Huset, var jeg ikke indbuden til

Brylluppet, da det hed sig, at man kun vilde indbyde de Nærmeste — hvilke imidlertid udgjorde en Folkemængde af mere end tredive Personer. Om Aftenen ilede jeg hen til den Kirke, hvor Vielsen skulde gaae for sig. Jeg tænkte, at jeg der i en dunkel og eensom Krog kunde skjule mig og være Vidne til den Scene, som jeg med Skjælven ventede. Allerede langt fra saae jeg den ganske oplyste Kirke skinne gjennem den mørke Vinteraften. Mit Hjerte standsede ved dette Syn, og da jeg nærmede mig Indgangen, var det neppe, at jeg havde Kraft til at bede den i Døren staaende Kirkebetjent om at forunde mig en lille Plads, da Kirken til min Forundring var ganske opfyldt med Mennesker. Han havde Møie med at føre mig igjennem Trængselen til en lille Krog ikke langt fra Alteret. Endelig lød Orgelets høitidelige Toner, Brudeskaren traadte Par og Par ind i Kirken. Forrest gik Beate ved sin Faders Haand. Hvor beængstet jeg var, saa kunde jeg dog ikke undlade at betragte og beundre hendes Skjønhed. Hendes hvide Atlaskjole skinnede som Sølv, paa Brystet og i Ørene bar hun rige Diamantsmykker, og de dunkle Myrther toge sig smukt ud i de blonde Haar. Hun gik saa nær forbi det Sted jeg sad, at jeg kunde høre hendes Silkekjole rasle og bemærke Duften af hendes Brystbouquet. Ved Siden af Andreas stod hun nu for Alteret. Orgelet taug, Præsten traadte frem. Jeg hørte ikke et Ord af hans Tale, det susede for mine Øren som en brusende Strøm; først da den egenlige Vielse begyndte, vaagnede jeg som af en Dvale, og da Præsten henvendte sine Spørgsmaal til Bruden, og jeg nu ventede det afgjørende Nei, kunde jeg neppe

drage Aande; men — Alting gik meget fredeligt af. Beate svarede virkelig ikke Ja, men heller ikke Nei, hun svarede slet ikke, hun gjorde en Bevægelse med Hovedet som et Nik; men ingen Lyd var at høre. Hendes Ansigt kunde jeg ikke see, da Brudeparret naturligviis stod med Ansigtet mod Alteret og vendte Ryggen til det Sted, hvor jeg skjulte mig. Hun rakte Haanden uden Modstand til sin Brudgom, knælede og modtog Velsignelsen ved hans Side. Jeg veed ikke selv, om jeg i dette Dieblik følte mig lettet eller ulykkelig. Brudeparret reiste sig nu og traadte Haand i Haand ind i den for dem bestemte Stol. Jeg saae nu Beates Ansigt, hun var overordenlig forgrædt, men rød og hvid som en frisk Blomst. Andreas kyssede hende, hun smilede til ham og til sine Nærmeste, som omfavnede og lykønskede hende, hvorpaa hun ved sin Ægtemands Haand forlod Kirken i Spidsen for Brudeskaren. Ved Synet af alt Dette vaagnede nu mine Smerter. Skinsyge, Forbittrelse, Fortvivlelse rasede i min Sjæl. Jeg var ikke istand til at forlade min Plads. Kirken blev tom, man begyndte at slukke Lysene, uden at jeg rørte mig af Pletten. Endelig nærmede en af Kirkebetjentene sig, og rimeligviis i den Formening, at jeg var falden i Søvn, tog han mig i Armen og mindede mig om, at Kirken nu skulde lukkes. Jeg reiste mig taus og gik ud af den tomme, mørke Hvælving, hvor hvert Skridt gav Gjenlyd. Da jeg vilde gaae ned af Trappetrinene udenfor Kirkedøren, bemærkede jeg et Barn, der ganske sammenkrympet og indsvøbt i sin Vinterdragt sad grædende paa et af Trinene og trykkede sig ind mod Fodstykket af en Pille. Jeg nærmede mig,

og ved den nærstaaende Lygtes Skin kjendte jeg til min Forbauselse Nisida. Min Besindelse vendte pludselig tilbage ved dette uventede Møde. Hun jublede af Glæde ved at see mig og sagde, „at paa hendes Bøn havde de Hellige sendt mig til hendes Frelse." De Hellige! En Talemaade, som jeg for første Gang hørte af hendes Mund. Hun var ikke istand til at staae opreist, hendes Fod var beskadiget, den ene Arm var forslaaet. Jeg tog hende paa Armen og bar hende til det nærmeste Sted, hvor en Vogn var at faae. Jeg satte mig i den med hende og befalede Kudsken at kjøre os hen til en Læge, som jeg kjendte. Paa Veien forklarede hun paa mine Spørgsmaal, at hun med et Par andre Smaapiger og en Tjener, som fulgte disse, var, som sædvanligt, gaaet hjem fra en fælleds Dandsetime, og da de paa Veien vare komne forbi den oplyste Kirke, vilde det øvrige Selskab endelig ind at see den Høitidelighed, som der foregik. Nisida tilføiede: „Jeg var i ondt Lune og brød mig slet ikke om at see den Stads, og vi kunde heller ingen Ting see; thi vi stode bag ved en Mængde høie Mennesker. Men de Andre vilde dog ikke gaae, førend Bryllupsfolkene vare komne forbi. Medens jeg nu stod der, saa tænkte jeg paa dig, at du var syg, at dersom du døde, saa troer jeg vist, at Moder ogsaa døde af Sorg, og saa blev jeg saa angst og bedrøvet. Da huskede jeg, hvad Pater Bernhard siger om de gode Helgene, som bede for os i Himlen og altid hjelpe i Nøden, naar vi anraabe dem, og saa besluttede jeg at liste mig fra de Andre til en Krog i Kirken, der vilde jeg knæle og bede for dig. Jeg smuttede ogsaa ind

igjennem en Klynge Folk. Orgelet begyndte at lyde saa deiligt. Men med Eet styrtede de mange Mennesker ud, og jeg kom ind i Trængselen og blev baaren ud, saa mine Fødder ikke rørte Gulvet. Men udenfor faldt jeg ned paa den haarde Steentrappe og slog min Arm saa grueligt, og en stor Mand traadte mig paa Foden. Da jeg blev ene, vilde jeg reise mig, men saa kunde jeg ikke staae. Jeg led Angst og Smerte, det var mørkt og koldt. Jeg græd og tænkte, jeg maatte døe, men jeg bad dog for dig i al min Elendighed, og med Eet stod du for mig. Nu veed jeg ogsaa vist, at du bliver frisk." Denne Beretning, denne Begivenhed bragte mig ganske til mig selv. Jeg havde for Øieblikket glemt baade Bryllup og Beate. Lægen, som vi vare saa heldige at træffe, trøstede os med at Nisidas Arm og Fod ikke vare farligt beskadige, og med lettet, og, som mig syntes, nogenlunde roligt Sind kom jeg med hende hjem til min ængsteligt ventende Moder.

I Nattens Eensomhed vaagnede paany mine Plageaander. Jeg syntes, at jeg hadede den troløse Beate; men mod min Villie stod hendes Billede for mig i al den Skjønheds Glands, hvori jeg nylig havde seet hende; at Andreas nu i denne Time skulde besidde disse Yndigheder, skulde kysse disse Læber, som pleiede at hæfte sig til mine, det var for mig en Forsmag paa Helvedes Qvaler. Al Fornuft, alt Haab vendte mig Ryggen. Da jeg ikke kunde sove, stod jeg op og gik i Bælmørke omkring i mit Værelset. Ud paa Morgenstunden, da jeg følte mig mat og træt, gik jeg igjen tilsengs, og da jeg ikke kunde overtale mig til at staae op til sædvanlig

Tid, sagde jeg til Pigen, som kom ind for at kalde paa mig, at jeg var syg, hvilket heller ikke var usandt. Min Moder aabnede sagte Døren og tittede ind. Jeg lod, som jeg sov. Hun gik stille bort, jeg hørte hende gaae ud i Kjøkken og Spisekammer til sine huslige Forretninger. Det var endnu tidligt, og den silbige Decembermorgen sendte sit første Daglys ind i mit Kammer. Da aabnedes Døren med stor Forsigtighed, og Nisida kom listende med neppe hørlige Trin. Hun gik besværlig paa sin saarede Fod og bar Armen i et Bind. Hun var kun halv paaklædt, de mørkebrune tykke Lokker hængte ned over Hals og Bryst. Hun nærmede sig min Seng, krøb op paa en Stol for at naae til at kunne see mig, hun bøiede sig over mig, og da hun troede, at jeg sov, tog hun af sin Hals det før omtalte af Pateren som en bevarende Reliquie skjænkede Kors, og lagde det sagte paa mit Bryst, hvorpaa hun knælede og bad inderlig med foldede Hænder, som hun holdt iveiret. Jeg kunde Intet forstaae af hendes Bøn, uden de Ord: „Hellige Guds Moder.“ Derpaa tog hun Korset, og berøvende sig selv denne sin beskyttende Amulet, stak hun den med yderste Forsigtighed ned mellem mit Sengested og Væggen, hvorpaa hun fjernede sig ligesaa stille, som hun var kommen. For anden Gang bragte dette Barn en fredelig Stilhed til mit oprørte Sind, mine Tanker vendte sig atter til hende, om hvis Opdragelse jeg i saa lang Tid ikke havde bekymret mig. Med Forundring mærkede jeg Pater Bernhards Indflydelse paa hende, og saaledes adspredt fra de Forestillinger, der nys bestormede mig, faldt jeg virkelig i Søvn.

Da jeg vaagnede, sad min Moder ved min Seng. Jeg beroligede hende angaaende min Tilstand, og da hun derpaa leverede mig en Billet, der var kommen til mig, og paa hvis Udskrift jeg gjenkjendte Petrines Haand, sagde jeg, at jeg følte mig vel og vilde staae op, hvorpaa hun forlod mig, og jeg var neppe ene, før jeg med Begjærlighed brød Seglet og læste Følgende:

„„Hvo som ikke vil høre, maa føle!““ „Dersom De vil høre en Præken over denne Text, saa indfind Dem hos mig endnu i Formiddag. For Resten er jeg som en velbestalter Ambassadeur beordret til at indlede Fredsunderhandlinger, om hvilke jeg — ligesom mangen anden Gesandt, veed i Forveien, at de ikke fortjene at antages, og iligemaade har jeg en Depeche, om hvilken jeg ligeledes veed, at den indeholder lutter Dumheder.“

Jeg ilede til Petrine, som modtog mig med Latter og Epigrammer over mit Udseende og min Adfærd. Jeg forlangte hæftig den lovede Depeche og modtog en lille Seddel fra Beate af følgende Indhold:

„Min evig elskede Ven! Deres Ord vare altfor sande. Jeg var baade meget for god og meget for svag til at udføre den Plan, som De saameget fraraadede mig. Da Præsten begyndte at tale saa overmaade deiligt, saa blev jeg saa inderlig rørt, at al Sands og Samling forgik mig, og jeg vidste slet ikke af mig selv, førend jeg var viet til en Mand, der jo ogsaa, som De selv saa tidt har sagt, er en retskaffen og god Mand, saa jeg jo bør bære min Skjæbne med Taalmodighed. Det Eneste, der ængster mig, er, at De, min Ven, kunde være vred paa mig og ikke mere ville omgaaes med os

og trøste mig med Deres Venskab. Jeg beder Dem paa det Indstændigste, at De ikke vil nægte at komme i vort Huus, men De vil vedblive at give mig Timer i Fransk, hvorfor jeg paa alle optænkelige Maader skal vise mig taknemmelig. Deres uforglemmelige Beate."

Forbittret kastede jeg denne Billet paa Gulvet. „Med Tilladelse", sagde Petrine, idet hun tog den op og læste den med høie Udbrud af Latter. Hendes utidige Munterhed forøgede min Fortvivlelse, som jeg ikke kunde holde mig fra at give Luft i en Strøm af opbragte Ord. Petrine standsede mine Declamationer. „Stille! stille!" sagde hun: „Lad mig paany komme Deres Menneskekundskab til Hjelp. Beate er ikke, som De siger, et Mønster paa Falskhed og Troløshed, hun er kun, hvad tusinde Andre ere, et tomt, usandt Gemyt, som lyver og bedrager sig selv og Andre, uden at drømme om, at hun gjør sig skyldig i mindste Forseelse. Hun har kun lidt Forstand, hun er forkjælet af Smiger, hun indbilder sig at staae høit over alle Andre og vil glimre og gjøre Effect, det er det Hele. Hun er ikke tvungen til at give Andreas sit Ja. Fader ønskede inderligt dette Partie og stræbte at foreholde hende dets Forbele; men hun gav efter uden Modstand. Da lærte hun Dem at kjende. De var det første dannede Menneske, som viste sig i vor Omgangskreds. Sabine og alle de andre Veninder ophøiede Dem i deres Tale; Beate ønskede begjærlig at gjøre Deres Erobring, og jeg er vis paa, at hun elskede Dem, saa vidt som hun formaaer at elske. Nu indbildte hun baade sig selv og Dem, at hun fortrød sin Forlovelse og vilde bryde den; men jeg troer, at det aldrig var

hendes fulde Alvor, men kun et Spil for at opfylde sine ledige Tanker. For nogle Dage siden, da Andreas kom, lidt førend De gik, maa dog vel Noget være forefaldet mellem ham og Beate; thi da jeg kom ind til dem, var hun ganske forgrædt, men sad Haand i Haand med sin Kjæreste og fortalte mig med megen Fornøielse, at Andreas havde lovet, at de næste Foraar skulde gjøre en Reise til Hamborg, ja maaskee til Paris; hvorpaa Andreas sagde: Ja lille Petrine! Man maa finde paa Noget for at skaffe godt Veir."

Petrine fortalte mig derpaa, at hun imorges havde fundet Beate i meget godt Lune og meget beskjæftiget med at modtage sine talrige Gratulationsvisiter. Hun havde imidlertid kaldet Petrine ind i et andet Værelse og med en ganske usædvanlig Venlighed bedet hende om at besørge den omtalte Billet, som hun med stor Besværlighed havde stjaalet sig til at faae skrevet. „Jeg vil betroe dig", sagde hun, „at vor gode Ven er forelsket i mig, og jeg er bange, han skal sørge og græmme sig for min Skyld. Derfor vilde jeg sige ham et Par gode og fornuftige Ord. Jeg veed nok, at du har selv et godt Øie til ham og er jaloux paa mig, men jeg kan ikke hjelpe dig." Disse Ord sagde Petrine leende og tilføiede: „Jeg kan ikke taale, at De skulde falde paa lignende Tanker, og for at forebygge Dette og tillige vise Dem min Tillid til Dem, vil jeg betroe Dem, at jeg allerede i tre Aar har været hemmelig forlovet med en brav Sømand, en Søn af den Familie, hvori jeg er opdragen." Jeg følte det Forstandige og Venskabelige i Petrines Opførsel mod mig og forlod hende med et

nogenledes roligt Sind. Jeg gik irette med mig selv og følte, at min Kjærlighed til Beate ikke var egenlig indgroet i mit bedre Væsen, men kun en Trang til at elske, en Piil, som Amor skyder mod det unge Bryst, som derved tvinges til at elske den første Gjenstand, det møder. Desuagtet beskjæftigede dog det smukke Billede af denne Pige, den Tanke, at hun havde elsket mig, uophørlig min Phantasie. En uendelig Tomhed opfyldte mig, mine fordums uskyldige Glæder havde tabt deres Tillokkelse; mine Forretninger vare mig til Byrde. Min Moder græmmede sig over den Forandring, der var foregaaet med mig; hun troede, jeg bar paa en Sygdom, og hun havde ofte selv Udseende af at være syg. Min Onkel skjændte paa mig og raadede mig at gribe rask fat paa mine Examens-Studier. Alt Dette forvirrede mig kun mere. Jeg vilde gjerne gjøre et rask Skridt til at forandre min Sindsstemning, men vidste intet Middel dertil.

Den, hvis Omgang under disse Omstændigheder var mig behageligst, var Pater Bernhard, hvis venskabelige Forbindelse med mig og Mine Tiden mere havde befæstet. Han kom i denne Periode oftere end sædvanligt og udvalgte i Almindelighed til sit Besøg de Timer, hvori han kunde formode at træffe mig ene i mit Værelse. Det var mig tydeligt, at han bemærkede min nedslagne Sindsstemning; thi ikke blot af denne hans Omsorg for at tale med mig under fire Øine, men ogsaa af al hans Adfærd imod mig troede jeg at see, at han vidste, jeg trængte til Trøst, og ønskede at kunne skjænke mig den. Dog yttrede han aldrig med mindste Vink, at han bemærkede nogen Forvirring hos mig, men søgte at adsprede

mig ved at indvikle mig i Samtaler over almindelig interessante Materier, eller ved at fortælle mig mærkelige Træk af det offentlige eller private Menneskeliv, hvori han syntes særdeles indviet. Den faderlig kjærlige Deeltagelse, som udlyste af hans hele Væsen, den Agtelse, han viste mig, var saa velgjørende, at jeg aldrig kunde komme ud af at fremføre mine Indsigelser mod de Lærdomme, han søgte at bibringe Nisida. Endelig fik jeg dog engang denne Sag bragt paa Bane og yttrede i saa milde Udtryk som muligt, at hvorvel jeg ikke tvivlede paa, at en Mand med hans Lærdom, hans Aand og Retskaffenhed vilde kunne indvirke høist velgjørende paa en ung Sjæls Dannelse, og hvorvel jeg var langt fra at have de fornødne Kundskaber til at bedømme Catholicismen eller veie dens Fortrin mod den lutherske Lære, hvori jeg var opvoxet, saa troede jeg dog klart at indsee, at den Lære, som var Landets Religion, og hvori Nisida var døbt, maatte være tjenligst for hendes Fremtids Bestemmelse, saavidt som menneskelige Øine kunde forudsee denne, at jeg desuden — og Dette syntes mig endnu vigtigere — troede klart at indsee, at for en saadan Natur som Nisida, der allerede forraadte saamegen Phantasie, saa hæftige Lidenskaber, var det nødvendigt at vælge en Religionsunderviisning, der lærte en stille, indre, ydmyg Gudsdyrkelse, og mere henvendte sig til den prøvende Fornuft, end den, hvis udvortes Pragt og mere sandselige Forestillinger meest henvendte sig til Phantasien. Den gode Pater saae ned for sig og taug. Jeg tog hans Haand og trykkede den til mit Bryst, idet jeg tilføiede: „Kjære, ærværdige Fader! Bliv ikke vred,

men betænk selv, hvilke Baand der binde mig og min Moder til dette fremmede Barn, som Kjærligheden har gjort til vort eget. Maae og bør vi ikke ønske at opdrage hende i den Tro, som vort Lands Love og vor egen Overbeviisning fordre?" Pater Bernhard saae venlig og veemodig paa mig og svarede: „Kjære Søn! For at besvare Deres Indvendinger i det Hele, maatte jeg indlade mig med Dem i Undersøgelser, der ere for dybe til en flygtig Samtale; jeg maa nu, idetmindste for Øieblikket, indskrænke mig til hvad der i denne Sag angaaer vor lille Nisida. De yttrede selv engang for mig, at det forekom Dem sandsynligt, at hun var født af udenlandske Forældre. Denne Formening deler jeg med Dem. Men jeg gaaer videre i min Gisning og forudsætter som høist rimeligt, at hun er født af catholske Forældre, i det Mindste, at Een af dem, formodenlig Moderen, maa være født og opdragen i vor hellige Kirkes Tro. Jeg troer Dette ifølge hendes Navn, der er spansk, og ifølge et vist Sving i den lille Billet, som fulgte med Barnet, og hvis Indhold Deres Venskab har betroet mig. Dernæst tør man vel antage, at den Forbindelse, som har skjænket Nisida Livet, ikke er reen for Synd. Hvo kan vide, hvilken Brøde, maaskee en stor Brøde mod Kirken selv, mod dens Love, der har tynget paa den arme Moders Sjæl, da hun bortgav sit Barn? Den skrevne Seddel taler i sine faa Ord om Ulykke, om en fortvivlet Forfatning. Læg nu desuden Mærke til hvor besynderligt denne lille Pige sympathiserer med den Tro, som jeg holder for den ene saliggjørende: Den Begjærlighed efter at erholde de Helgenbilleder, som jeg har

bragt hende til hendes Fonøielse, den Iver for at faae mig til at fortælle hende disse Helliges Legender. Er det ikke, som om denne Sympathie var hende medfødt? Er det ikke, som om denne ubekjendte Moders brændende Anger fra denne eller hiin Verden raabte til Datterens Sjæl og bød hende forsone Forældrenes Brøde? Dersom jeg nu klart skuer alt Dette, bør jeg da ikke komme et saa helligt Ønske imøde? Bør jeg ikke række en veiledende Haand til et Væsen, som jeg elsker saa høit og anseer for værdigt til at tilhøre Himlen og indgaae i denne, uberørt af Jordens Synd og Sorg?" „O Fader Bernhard! De forfærder mig! Men jeg misforstaaer sikkert Deres Mening. Af Deres Yttringer synes det jo, som om De kunde nære den Tanke, at Nisida skulde affige Verden. Jeg kan ikke tænke mig vor elskelige Pige begravet i et Kloster. En saadan Beslutning vilde da, Gud skee Lov! heller ikke være let at udføre i vort protestantiske Land. Men Pater Bernhard! var det muligt, at De kunde have Hjerte til at fremme en saa barbarisk Handling?" „Barbarisk! Ak kjære Søn, hvad siger De! Dog jeg forsikker Dem, aldrig skal jeg stræbe at overtale hende til et saadant Skridt. Det forsikkrer jeg, og det lover jeg. Men jeg troer, at Ønsket lever i hendes Sjæl, og hvis hun selv ved modnere Aar vil følge dette indre Kald, da vil jeg understøtte det og ansee det som en høiere Indskydelse. Mine Grunde har jeg sagt Dem." „Tilgiv, at jeg taler saa frit; men det forekommer mig som et reent Sværmeri, at et uskyldigt Menneske skulde kunne affone en Skyldigs Brøde. Er det ikke stridende mod Tanken om Guds Retfærdighed,

der vil dømme Enhver efter hans egne Gjerninger?" „Men som dog straffer Fædrenes Ondskab paa Børnene." „Det er en jødisk Sætning. Evangeliet lærer os, at Anger og Tro frelser selv Forbryderen, hvorledes skulde da nogen Anden end Denne selv kunne angre og forsone sin egen Brøde?" „De er Christen, min Søn! og tvivler paa, at den Uskyldige frivillig kan hengive sig for fremmede Synder! Men uden at indlade os i de dybeste Speculationer, saa lad os holde os til hvad der lever i ethvert Menneskes Sjæl. Har De aldrig ved at see Synd og Daarskab hos et andet kjært Væsen følt 'en Smerte, en Ydmygelse som den, der opvækkes hos os ved Bevidstheden om vore egne Overtrædelser? Vilde De ikke, om det stod i Deres Magt, oprette det Onde, som en kjær Person havde begaaet? Vilde De ikke gjerne paatage Dem Sorger og Opoffrelser for at kunne Dette? Om for Exempel Deres Fader havde tilranet sig en uretfærdig Formue, vilde De ikke give den tilbage til dens rette Eier? Dersom han havde haardt fornærmet en uskyldig Mand, og Døden havde tillukket Veien til at give ham Opreisning, vilde De da ikke ansee det for Pligt at antage Dem denne Forurettedes Efterladte, at være for Disse, hvad han vilde have været? Vilde De ikke Dette, om selv denne paatagne Pligt berøvede Dem Midler til Deres egne retmæssige Livsnydelser? Var Dette ikke Bod for en Andens Brøde? Og var denne Bod ikke nødvendig til Deres egen Samvittigheds Fred?" „See, kjære Fader Bernhard! Her giver De mig Vaaben mod Dem selv. Denne Bod, denne Forsoning er det, som Gud efter vor rensede Lære kræver af os. Den

kan vi kun udøve i Verdens Virksomhed, ikke i et Klosters Afsondring fra Livet. Dernæst udfordres, at den skal øves af et frit Sind, i Kjærlighed; jeg skal finde Glæde i disse Opoffrelser, ellers er min Fortjeneste borte. Den derimod, som gaaer i Kloster, affiger ikke blot Verdens Goder, men ogsaa den Virksomhed, som skal fremme det Gode i den; heller ikke gjør han det med frit Sind; han er tvungen eller besnæret paa en eller anden Maade, enten ved Andres eller egen Vildfarelse." „Det er en eensidig Anskuelse, De der lægger for Dagen. Intet Rum under Solen er saa snævert, at ikke et Menneske deri skulde faae Plads til at virke det Gode. Og desuden, er det Gode for Intet at regne, som jeg uddanner i mig selv, i stille Nærmelse mod det Høiere, som jeg maaskee ikke formaaer at nærme mig uden i en tryg Havn, som skjærmer mod Livets Storme og Fristelser? Hvor mangt et herligt Værk i Kunst og Videnskab er ikke udgaaet fra Klostrene, og har vidnet om den Virksomhed, som trives der? Hvor megen aandelig og legemlig Lægedom er ikke udøvet af de fromme Brødre og Søstre? Jeg har levet formeget i Verden til at foragte dens travle Liv. Aldrig vilde jeg række Haand til at tvinge noget Menneske til at affige dette. Kun et frit Valg kan behage Himlen. Jeg har ofte med Velsignelse forladt det stille Hjem, hvor et værdigt Ægtepar opdrog sin Børneflok til Gudsfrygt og Arbeidsomhed; jeg har ofte bedet med den kjærlige Moder, som vaagede ved det syge Barns Leie. Men dersom et Menneske i Skibbrud paa Verdens Hav har mistet Mast og Anker, da aabnes ham allerede her Himlens Fred i Klostrets stille Havn,

og dersom en Pige er saa reen, at den jordiske Kjærlighed ikke kan berøre hendes Hjerte, men at kun Længsel efter den himmelske behersker hendes Sjæl, da tilhører hun allerede Himlen, og det er grusomt at tillukke dens Forgaard for hende og støde hende ud i den Verden, der Intet har at give et saadant Væsen, uden Smerter." „Jeg tør vel ikke ubetinget sige, at en saadan Pige har en sygelig Sjæl; men det tør jeg sikkert paastaae, at Nisida ikke hører til denne Klasse." I dette Øieblik stak min Onkel Hovedet ind ad Døren og raabte: „Det er mig kjært at komme saa tilpas, at jeg hører Pateren og dig tale om Nisida, thi i Henseende til hende har jeg længe havt en Høne at plukke med den ærværdige Herre, der sidder. Hør, Pater Bernhard! Jeg ærer Dem for Deres Lærdom, ja jeg kunde ret inderlig holde af Dem, men jeg kan ogsaa hade Dem for alt det Sværmeri, som De sætter i Hovedet paa vor Nisida. Det er — bliv ikke vred! — men det er virkelig stridende baade mod Landets og mod Gjæstfrihedens Love, at De vil gjøre et Barn til Catholik, som er døbt i den lutherske Kirke og optaget i et luthersk Huus." „De taler haarde Ord, kjære Professor!" sagde Pateren sagtmodig: „De Hellige bevare mig fra at forgribe mig paa Landets Love, eller at være utaknemmelig mod dette Hûus, som jeg ærer og elsker! Heller ikke er det efter min Overbeviisning at overtale Nogen til at gaae over til vor hellige Kirke; men Den, som selv føler Længsel efter dens Herlighed, Den tør jeg vel give Haanden som Ledsager, især naar jeg troer, at den ved Fødslen tilhører den." „Aa hvad rimelig Tro kan man have i den Sag? Og ialfald, sæt

endog, at Nisidas Forældre vare Catholiker eller Jøder eller Tyrker, eller hvadsomhelst. Forældre, som unaturligen eller uforsigtigen give deres Barn fra sig, og som uagtet alle vore Opfordringer i Bladene og alle Undersøgelser have holdt sig skjulte, uden at bekymre sig om, hvor det er blevet af, saadanne Forældre have ingen Ret og ingen Stemme i deres Barns Anliggender. Nisida har ingen anden Moder, end min Svigerinde, ingen Paarørende, uden vor Slægt. Skulde nu vi, som elske og opdrage hende, have den Sorg, at see hende forlade den Tro, som er os hellig, see hende holde os for Kjættere, der ere bestemte til evig Fordømmmelse." „Denne Mening antager ingen oplyst Catholik. Vi antage Skjærsilden, det vil sige: en Mellemtilstand, der luttrer den vildfarende Sjæl, som Ilden luttrer Guldet. Noget Lignende antager jo ogsaa — saavidt jeg veed — eders Lære. I tro vel ikke heller, at den menneskelige Sjæl, som i al sin ufuldkomne Svaghed forlader den jordiske Larve, strax er moden til at indlades for Guds Ansigt? Ak, kjære Venner! tro mig! jeg vilde sørge dybt, om jeg ikke havde det Haab, at vi skulde mødes hisset. Er det ogsaa først seent, engang vil dog Apostelen aabne eder Himlens Porte. Han har Magt at binde og at løse, og har end hans Statholder paa Jorden ikke her løst eders Baand, vil han selv have Magt til at løse dem hisset." Med mildere Stemme sagde min Onkel: „Det er Altsammen meget godt, men lov mig nu, medens vi ere i denne Verden, ikke at søge at gjøre en Proselyt af vor Nisida." „Kjære Professor, jeg kan ikke nægte Barnet at besvare de Spørgsmaal, hun selv gjør mig.

Det er, som de bleve hende indgivne af en høiere Magt, og jeg vilde forsynde mig ved ikke at besvare dem." „Nei det er altfor galt! Den høiere Magt er jo De selv, Hr. Pater! De Helgenbilleder, De har foræret hende, inden hun rigtig kunde tale, de Historier om disse Mænd og Qvinder, som De har fortalt hende, have bemægtiget sig hendes altfor levende Phantasie. Herregud! der er Noget i det Barn, som kan gjøre os megen Sorg i Tiden." „Ja Himmel og Jord stride synligt i hendes unge Sjæl, men jeg forudsiger det: Himlen vil vinde; thi en uforklarlig Smerte har hun bragt med sig til Verden, og den kan kun finde Fred i Kirkens stille Skjød." „Ja! see det er nu saadant Noget, som jeg kunde blive gal over. Hvad Smerte er der at mærke paa den livlige Pige? Og var der nogen sygelig Disposition til Ængstelse eller Sligt, saa skal den adspredes ved Arbeidsomhed, munter og forstandig Omgang, og ikke næres ved Drømmerier om Helgene, Reliquier, og hvad det Altsammen hedder." „Har De aldrig selv næret uskyldige Ønsker, som vare Dem vigtige, men dog ikke syntes Dem værdige, til i Bønnen at fremsbæres for den Allerhøieste, men som De vel turde betroe til Væsner, der stode mellem Dem og ham?" „Ja, jeg er nu ikke blandt Dem, der evig og altid overløbe Vorherre for enhver Bagatel, men har jeg et skikkeligt og uskyldigt Ønske, saa veed jeg ikke, hvorfor jeg ikke skulde kunne bede Gud derom. Han, som har skabt alt Skjønt og Godt, han vil vel ogsaa unde mig min Deel deraf." „Ak kjære Professor! De taler som den Lykkelige; for den Lykkelige, for Den, der anseer sig som retfærdig,

er eders Lære skabt; men vor er for den Ulykkelige, for den Angrende. Hellige, rolige, trygge Tilflugtssteder ere i vor Kirke beredte for Den, som Verden forfølger og frister. En fortrolig, kjærlig og taus Ven og Raadgiver er beredt for Den, som er venneløs. Den fromme Skriftefader kan ikke forraade Den, som betroer sig til ham. Han er uhildet af alle de Forhold, som kunne besnære en verdslig Ven, den Bekymrede taler med ham, som med sine egne hemmeligste Tanker, og finder den Trøst og Beroligelse, som paa eengang kan gives baade af Venskab og Religion."

Denne Samtale blev nu afbrudt af Moder og Nisida, som traadte ind til os. De stridende Parter syntes hver for sig at betragte Barnet med forhøiet Interesse. De kaldte hende Begge hen til sig og ligesom strede om hendes Gunst. Med den ene lille Haand klappede hun Paterens blege Kind, idet hun med den anden omslyngede Onklens Arm. Det saae ud som Kjærlighedsguden, der forener de fjendtlige Elementer.

I flere Dage grublede jeg paa, hvorledes jeg skulde sætte en Skranke for Paterens Indflydelse uden at fornærme eller bedrøve den fra saa mange Sider ærværdige gamle Mand. Nisida var ni Aar. Det syntes mig paa Tiden at tage alvorlige Forholdsregler i denne Sag. Jeg havde isinde at tale til hende derom, men vidste ikke ret, hvorledes jeg skulde begynde denne Samtale, i hvilken jeg af adskillige Grunde anede, at hun ugjerne vilde indlade sig med Andre end Pater Bernhard.

En Aften havde min Moder Besøg af min Tante og vor føromtalte Vertinde, ved Navn Madame Lund.

Man havde lagt saa stærkt i Kakkelovnen, at Stuen blev for varm. Min Moder aabnede derfor Døren til mit Værelse, hvor jeg sad ene og læste, og idet hun venlig fremførte en Undskyldning for denne Indgriben i mine Rettigheder, sagde hun: „Jeg haaber, at vi ikke forstyrre dig. Vi Fruentimmer sidde og tale ganske sagte med hinanden." Jeg svarede, at de paa ingen Maade maatte genere dem med at tale sagte, thi om de talte aldrig saa høit, saa bemærkede jeg det aldeles ikke, naar jeg var kommen ind i en Bog, som interesserede mig. Dette var imidlertid ikke Tilfældet denne Gang. Deres Samtale drog min Opmærksomhed fra Læsningen. De stakkels Fruentimmer sad og talte fortroligt og resigneret om de skjønne Syner, der i den første Ungdom som en Fata Morgana vinke Beskueren til en fortryllet Kyst, hvilken Vinden siden opløser i Taage og Skyer. Madame Lund fortalte med rørende Troskyldighed sin Ungdoms Historie, hvorledes hun, som et fattigt, forældreløst Barn, var bleven opdragen i en Familie, der ansaae det som en rædsom Begivenhed, at Sønnen i Huset og hun elskede hinanden. Ved Strenghed og Kunstgreb havde man endelig formaaet den unge Mand til at ægte en Anden, og den stakkels forladte Pige, som ikke kunde forlade Familien, maatte daglig tømme den bittreste Kalk, som krænkede Forhaabninger og Ukjærlighed kan byde den lidende Uskyldighed. I denne Trængselstid kom en ung, formuende Borger i Huset. Familien havde Planer med ham, som han tilintetgjorde ved at byde den fattige, foragtede Pige sin Haand. „Saaledes," sagde hun, „blev jeg jo uventet lykkelig og maatte takke Gud og min gode Mand. Det

har jeg ogsaa gjort, jeg har takket ham og adlydt ham til hans sidste Time, og baaret taalmodig, at han var streng mod mig og Børnene. Ved Børnene har Gud velsignet mig, jeg har Glæde af dem og veed nok, at jeg nu er lykkeligere end jeg nogensinde kunde haabe. Men skulde De troe, at forrige Vinter saa kom jeg engang uforvarendes i Selskab med min gamle Kjæreste og hans Kone, og da blev jeg saadan tilmode, at jeg ikke kunde blive til Aften, men tog bort efter Kaffen og græd da jeg kom hjem?“ Nisida, der sad paa en Skammel med sit Strikketøi, hørte med største Deeltagelse paa denne Beretning og udbrød ved Slutningen: „Hvad sagde da din gamle Kjæreste? Græd han ikke? Bad han dig ikke om Forladelse?“ „Ak nei, mit Barn! Han lod, som han aldrig havde kjendt mig, han talte og loe med de andre Herrer, og hentede et Shawl til sin pyntede, tykke Frue, at hun ikke skulde forkjøle sig i den kolde Spisestue, hvor vi kom ind til Middagsbordet.“ „Ja da maatte du sagtens græde! Fy! hvilket afskyeligt Menneske. Gid jeg havde ham her!“ tilføiede hun, idet hun hæftigt reiste sig og ruskede sit Strikketøi. De andre loe, og Madame Lund sagde: „Nei min Pige! Han er ikke et afskyeligt Menneske. Det er jo Verdens Gang.“ „Ja saa er da Verden virkelig ond, som Pater Bernhard siger.“ „Nei Barn!“ sagde min Moder, „Verden er god, om den ogsaa har Sorger og Mangler.“ Hun vedblev, idet hun vendte sig til de Andre: „Jeg kan ikke lade være at tænke, at skjøndt jeg har havt Ulykker at stride med, som I Begge i det Hele ere forskaanede for, som for Ex. Næringssorger og Sygdomme, saa har jeg dog været den Lykkeligste af

os Tre; thi min gode Søster har, ligesom De, kjære Madame Lund, maattet afstaae fra sin Ungdoms Kjærlighed, og uagtet hun har levet mange lykkelige Aar med en god og fortræffelig Mand, saa har hun dog ægtet ham mod sin Villie, og først Tiden har lært hende at elske ham. Jeg derimod har ægtet den Mand, jeg elskede af min hele Sjæl, og har været lyksalig ved hans Kjærlighed." „Ak stakkels Marie!" sagde min Tante, „hvor dyrt har du ikke maattet betale din korte Lykke! Jeg har tidt grædt over din ulykkelige Skjæbne, da din Mand blev syg, da jeres øconomiske Forfatning gik meer og meer tilgrunde, da du i tre hele Aar aldrig kunde vige fra den utaalmodige, syge Mand, aldrig nogen Nat tilende ligge i din Seng og sove. Det veed Gud! du bar dit Kors uden Klage! Du var altid mild og trøstede den Syge og skjulte alle Ubehageligheder for ham og jævnede dem, saa godt du kunde; men lykkelig har din Skjæbne vist ikke været." „Regner du da for Intet, at jeg har kunnet pleie og trøste den Mand, jeg elskede? At han takkede og velsignede mig i sin sidste Time? Troer du ikke, at der i min Troskab laae en vidunderlig Lægedom for mig selv? Saaledes beklager man ofte i Livet Den, der i al Nød og Smerte dog har en usynlig Trøstekilde, som den kun selv kjender."

Nisida var gaaet hen til min Moder, hun klyngede sig til hende og syntes at sluge ethvert af hendes Ord. Da min Moder taug, omfavnede hun hende hæftig og udbrød: „O Moder! hvor du er ædel og hellig!" „Barn! tal ikke saaledes! Ingen er hellig, uden Gud." Nisida blev staaende ganske som i Tanker. Derpaa gik hun lang-

somt tilbage til sin Skammel og satte sig taus til sit Strikketøi.

Min Moder fortalte mig siden, at denne Samtale havde gjort et dybt Indtryk paa Nisidas bevægelige Sind. Da hun blev ene med Moder, havde hun for første Gang omtalt Paterens Lærdomme og gjort mange Spørgsmaal, der vidnede om hendes naturlige Tænksomhed. Tilsidst havde hun sagt: „Ja dine Ord ere skjønne og klare; ja et Liv som dit maa være Gud behageligt; ja jeg vil troe som du og leve som du; intet Menneske kan være frommere og bedre, end du er.“

Min Moder tog ingen Deel i Onkels og min Frygt for den lille Piges Hang til Catholicisme eller til Sværmeri i det Hele. Barnets store Kjærlighed til hende og dets egen lyse Fornuft vilde nok, meente hun, bevare det for al Overdrivelse af denne glødende Phantasie og Følelse, som hun iøvrigt anpriste som Nisidas allerskjønneste Side.

En Dag kom min Onkel med et meget fornøiet Ansigt, og sagde til mig: „Naa, det er vist og sandt, at naar Nøden er størst, er Hjelpen nærmest. Medens jeg gaaer her og daglig ærgrer mig over at see dig sidde og see ud som en Søvngænger, saa falder der et Tilbud, som fra Himlen, ned til dig.“ Han fortalte nu, at man havde henvendt sig til ham, for at finde et Menneske med Sprogkundskaber og Conduite, som vilde paatage sig at følge en ung fornem Herre paa en Udenlandsreise og tilsidst aflevere ham til en Slægtning, der, som Gesandt fra et tydsk Hof, opholdt sig i Paris, hvor den unge Mand skulde forblive, for under den ham ubekjendte Paarørendes Veiledning at uddannes til Diplomat. Min

Onkel tilføiede: „Med din juridiske Examen gaaer det jo reent istaa. Maaskee kan her aabne sig en anden Vei for dig, skjøndt jeg rigtignok ikke veed, hvad det skulde være; thi et Menneske uden Embedsexamen er som en Fugl med stækkede Vinger. Men ialfald, saa kan det dog være godt for dig at reise og faae lidt nyt Liv i din døsige Person.“

Jeg fandt selv, at denne Reise i dette Øieblik var en himmelfalden Lykke. Vilkaarene vare høist fordeelagtige. Efter Bestemmelse skulde jeg komme tilbage om halvandet Aar. Min Moder gav sit Samtykke, og jeg modtog Tilbudet med Glæde og Tak. Jeg blev af min Onkel forestilt for min tilkommende Reisefælle og hans Forældre. Disse vare stive, kjedsommelige Folk. Faderen var Dansk, men Moderen født Tydsk. Hendes hele Sjæl hang ved det hellige romerske Rige, og Sønnen, som var født i Danmark og aldrig havde været udenfor dets Grændser, talte noget Dansk, der neppe var godt nok til at man kunde antage, at Tjenestefolkene havde været hans Lærere. Den unge Greve var forresten et meget smukt Menneske med et behageligt Væsen. Mig modtog han meget artigt, men allerede ved vor første Sammenkomst hørte jeg ham tale til en Haandværker, der netop var hos ham, i en Tone, som Kongen af Danmark aldrig vilde tillade sig mod den usleste Dagleier.

Dagen inden vor Afreise, da Alting var ordnet, og jeg af min unge Greves fornemme Forældre havde modtaget Breve, Pengeanviisninger, samt de uendeligste Formaninger og Instructioner for alle mulige paakommende og mødende Tilfælde, kom jeg hjem ud paa Aftenen,

efter at jeg havde gjort Afskedsbesøg hos min Onkel og den gode Madame Lund. Min Moder og jeg havde aftalt at tilbringe denne Aften ene med hinanden. Hun havde ventet paa mig og rakte mig Haanden med dette veemodige Smiil, hvori Afskedstimens Sødhed og Smerte afspeiler sig. Jeg kyssede taus hendes Hænder og sagde bevæget: „Halvandet Aar gaaer hurtig hen. Du vil forundres over Tidens Flugt, naar jeg nu en Aften sidder igjen ved dette Bord.“ „Ak!“ sagde hun, „det er vor første Adskillelse.“ „Ja det er sandt, men er det ikke godt at vi saalænge have levet sammen? og snart skulle vi samles igjen.“ Nisida sad i en Krog, hun kom nu hurtig frem og sagde hæftig grædende: „Nei! det er ikke snart! mange hundrede Aftener skulle vi sidde her uden dig. Men det bryder du dig ikke om; du vil gjerne være borte fra os. Det er dig selv, som vil reise bort! Ingen befaler dig det, hverken Gud eller Kongen. Du gjør det for din egen Fornøielses Skyld. Du kan nok fornøie dig langt fra os, du kan nok være glad, uagtet du veed, at vi græde. Saa ond er du, og saa ond er Verden! Min Moder skal ikke græde for saadan en utaknemmelig Søn; hun har mig, som elsker hende tusinde Gange mere end han. Vi ville døe begge To; saa kan han see, hvor godt det er, naar han kommer igjen og vi ere borte.“ Alt Dette sagde hun med en af Graad næsten aandeløs Stemme. Hendes Kinder blussede, de fine Læber skjælvede, og de tykke Lokker kastede sig frem og tilbage over det i Taarer svømmende Ansigt, som om de venlig vilde afkjøle det. Endelig greb min Moder hende i sine Arme og sagde alvorlig: „Nisida! hvad er det for

en Opførsel! Er du ikke skamfuld over en saadan Hæftighed, over saa hæslige Ord? Vil du give din Broder saadanne fæle Varsler med paa hans Vei? Er det Kjærlighed, at du ikke vil unde ham denne Reise, som vil være nyttig og glædelig for ham? Du vil, han skal tænke paa os, og du tænker kun paa dig selv." Som et Lyn fløi Nisida hen til mig, og raabte: „O tilgiv mig, kjære, gode, elskede Broder Otto! Vær glad og lykkelig! Jeg skal trøste Moder og pleie hende, saa hun skal ikke døe og ikke græde. Jeg skal gjøre Alt hvad hun og du vil." Hun aftørrede sine Taarer, satte sig tilbords med os, og det var rørende at see, hvorledes hun tvang sig til at lee og være munter. Først da min Moder mod Slutningen af vort lille Maaltid tog sit Glas og stødte mod mit, idet hun sagde: „Paa en lykkelig Reise og Gjenkomst," tog den lille Pige ogsaa sit Glas og løb hen til mig, men brast pludselig i Graad, satte Glasset fra sig, ilede ud af Stuen og kom ikke mere ind.

Da jeg tidlig næste Morgen havde sagt min Moder Farvel, og allerede staaende paa Trappen endnu engang vendte mig for at kysse hendes Haand, kom Nisida farende upaaklædt og raabte: „Du Barbar! du vilde gaae uden at tage Afsked med mig! See, vor Kat løber ned ad Trappen efter dig, og jeg alene skulde blive tilbage?" Jeg løftede det smukke Barn iveiret, kyssede hende og skyndte mig bort.

Enhver, der kjender den øde, tomme Tilstand, som følger efter en af Kjærligheds Sorg og Glæde bevæget Periode, kan forestille sig, hvor velkommen en Reise maa

være i et saadant Øieblik. Det er i mangen Sindsstemning, ligesom vi fornam en naturlig Drift til at flyve bort med Skyerne eller svømme bort med Bølgerne. Jeg følte mig ogsaa snart saa let og munter som Trækfuglen, der flyver bort fra det ikke længer hyggelige Hjem, for dog atter ved mildere Veir at vende tilbage til den kjære gamle Rede. Vi besøgte Tydskland, Italien og England, og de til Reisen bestemte halvandet Aar vare allerede udløbne, da vi naaede Paris, som vor Reises Maal. Det meget Herlige og Mærkværdige, som jeg saae og oplevede paa denne Reise, vilde have været mig dobbelt behageligt, dersom min unge Reisefælle havde svaret til den Forventning, som det første Indtryk af hans Personlighed maatte opvække. Men han havde alle et forkjælet Barns Unoder, var dertil stolt af sin Rang og Formue, og interesserede sig i Grunden ikke for nogen Nydelse, hvori hans Forfængelighed ikke kunde finde noget Udbytte. Dette havde imidlertid den gode Side, at da Lysten til at glimre var hans eneste egenlige Lidenskab, saa havde de Fristelser, mod hvilke hans Moder saa ivrigt advarede, heller ikke synderlig Tillokkelse for ham. I Paris bleve vi meget venligt modtagne af hans Fætter Gesandten, som jeg vil kalde Grev Leo, en Benævnelse, som Familien brugte, der blot nævnede ham ved hans Døbenavn. Det var en Mand paa henimod 40 Aar, en udmærket smuk, elskværdig Mand. Uagtet det just ikke lod til, at hans Paarørende i Danmark særdeles interesserede ham, modtog han dog den unge Slægtning med stor Godhed. Den første Tid af vort Ophold i denne Stad var aldeles helliget til at gjøre Bekjendtskab med hvad der meest interesserede os

af dens Mærkværdigheder. Paa disse vore Vandringer saavelsom i Theatrene fulgte Ministeren sædvanlig med os, og her nød jeg for første Gang i saa lang Tid Lyksaligheden af en aandrig Samtale. I en fri og aabenhjertig Tone, som om vi vare gamle Venner, henvendte han sig især deleshed til mig i Samtalen og indførte mig saavelsom sin Fætter i forskjellige Cirkler, hvor han stedse foregik Selskabet med et godt Exempel i at vise mig Agtelse og Velvillie. En Tidlang var hengaaet, uden at der nogensinde havde været Tale om de Forretninger, hvori den unge Greve skulde oplæres. Da endelig engang denne Sag kom paa Bane, sagde Grev Leo: „Her er ingen Forretninger. Politiken ligger i Vintersøvn, ligesom Bjørnen.“ (Det var nemlig mod Efteraaret 1816). „Min Formand havde en interessant Mission, men jeg har altfor god Tid. Jeg kan neppe bare mig for at lee, naar jeg gjennemseer de intetsigende Depecher, som vi sende hjem, og som vor brave og retskafne, men stive og bornerede Legations-Secretair med sin diplomatiske Vigtighed har skrevet i Chiffres, for at de skulle bevare deres hemmelighedsfulde Hellighed. Lidt interessantere, i det mindste for mig selv, ere private Meddelelser, som jeg i egenhændige Breve sender en høi Person efter Aftale med ham. Men det Værste er, at jeg skriver en saa ulæselig Haand, at den er vanskeligere at dechiffrere end de bedste Chiffre. Derfor kan der i denne og flere Henseender Intet være mig velkomnere end en tro og taus Ven, der vil paatage sig at være min Privatsecretair og høire Haand. Og en saadan Skat haaber jeg at have fundet i min unge Cousin.“ Min Greve blev meget smigret og fornøiet over denne

Tiltale, og da jeg nu havde udført mit Hverv, lavede jeg mig til at vende hjem, saameget mere, som allerede sex Maaneder over de til min Fraværelse bestemte halvandet Aar vare forløbne. Et Par Dage inden jeg skulde forlade Paris, kom Grev Leo om Morgenen ind paa mit Værelse og sagde: „Kjære Ven! Den Fætter, De har bragt mig, er et reent Vidunder af Uvidenhed og Uduelighed. Med større Taalmodighed, end der ellers er mig givet, har jeg prøvet, om der kunde være Haab om at gjøre ham brugelig til nogen Forretning. Men det er umuligt. Jeg er desuden yderlig kjed af hans Person og vil ufortøvet sende ham tilbage til hans naadige Mama. Men De derimod, som har bragt mig ham, og som har skrevet begge de Breve, som han sendte mig, inden han selv kom (thi dem har De skrevet eller opsat, det kan jeg nu begribe) — De skylder mig en Godtgjørelse, og den kan Ingen bedre skjænke mig end De. Bliv De hos mig og vær for mig, hvad jeg ønskede at finde i ham.“ Med største Delicatesse foreslog han mig nu de fordeelagtigste Vilkaar og udøvede ret i dette Øieblik den Overtalelsesgave, der ligesom en Fortryllelse gav ham en uimodstaaelig Magt over Alt, hvad der kom i Berøring med ham. Et Afslag var mig umuligt. Dog indgik jeg ikke ubetinget i hans Forslag. Jeg skrev først til min Moder og Onkel, forestilte dem mine usikkre Udsigter i Hjemmet og det i saamange Henseender Fordeelagtige ved denne Ansættelse, der endogsaa gjorde mig det muligt efter mit Hjertes Ønske at kunne sende min Moder en betydelig aarlig Understøttelse. Min Onkel gav med Glæde sit Samtykke, min stakkels Moder gav ogsaa sit af et oprigtigt Hjerte, men med en

Veemodighed, der nær havde bragt mig til strax at ile hjem. Men Grev Leos Forestillinger og mine egne Betragtninger formaaede mig imidlertid til at modtage hans Forslag for en ubestemt Tid. Den unge Fætter reiste til et tydsk Universitet, og et ganske nyt Liv begyndte for mig.

I Grev Leos Huus herskede en smagfuld Luxus, en forfinet Nydelse af Livet, som hidtil havde været en mig ubekjendt Sphære; mere end denne tiltrak mig dog den livlige og aandrige Selskabelighed i de parisiske Cirkler, hvori han indførte mig; men allermeest tiltrækkende var hans egen Omgang. Der var i hans Væsen og Samtale en saadan Gratie, en saa uudtømmelig Rigdom af Liv og Aand, forenet med en saa fuldkommen og mangesidig Dannelse, at jeg mangengang spurgte mig selv, om den Vane at leve med et saadant Menneske ikke maatte gjøre det umuligt at undvære hans Omgang. Med disse Fortrin forbandt han en høimodig, fra al Smaalighed fjernet Characteer. Hans Tjenestefolk tilbade ham, han var godgjørende og hjalp, hvor han kunde, uagtet han ikke var rig. Mig behandlede han med et Venskab, som jeg gjerne kunde kalde broderligt. Han indviede mig uden Forbeholdenhed i sine Forretninger og aabnede mig en rig Kilde af nye Kundskaber. Men der var endnu en for mig ny Kundskab, hvori han indviede mig, og som ikke bidrog til min Forædling, nemlig i den Deel af hans Levnet, som man i dobbelt Betydning kunde kalde en Natside. Denne virksomme, hæftige Sjæl fortæredes ofte af et Slags Kjedsomhed, der gjorde ham uskikket til at finde sin Lykke i et roligt Livs Nydelser, af hvilke han ingen

savnede eller behøvede at stræbe efter. Han var undertiden tungsindig og yttrede, at han følte en inderlig Lede ved Virkeligheden, at Alting paa Jorden var Forfængelighed, at han takkede Gud, fordi han hverken havde Kone eller Børn eller Nogen, som kunde forbyde ham at øde sin Helbred og sine Penge. Det Eneste, som syntes ham at bringe nogen Bevægelse i Livets døde Kjedsomhed, var høit Spil, og bestandig vexlende Elskovseventyr. Leilighed til disse to Nydelser frembød Paris fremfor noget andet Sted, hvorfor han ogsaa ønskede aldrig at forlade denne Stad. I Begyndelsen sørgede jeg over at opdage denne Skyggeside hos en Mand, jeg saa høilig ærede; men Letsindigheden er smitsom. Snart vænnede jeg mig til den Forestilling, at Grev Leos glimrende og svage Sider vare saa sammenvoxede, at den sidste ikke kunde borttages uden at berøve den første en Deel af dens Glands. Jeg saae med Forundring, at tiltrods for hans Hang til et udsvævende Liv, bevarede han dog en varm Interesse for de skjønne Kunster og Videnskaber og vidste altid at finde Tid til at beskjæftige sig med disse og følge deres Fremskridt. Hans Fortrolighed smigrede mig; den Aabenhjertighed, det humoristiske Talent, hvormed han fortalte mig sine Elskovshandler, uden dog nogensinde at være indiscret, den Koldblodighed hvormed han vandt og tabte i Spil, havde noget særeget Elskværdigt og Forførerisk. Mangen Morgenstund, naar vi gik hjem efter at have tilbragt det Meste af Natten i Frascati, udregnede han den store Sum, han havde tabt, og den meget ringe Beholdning, han nu eiede hjemme. Med ungdommeligt Lune gjorde han Epigrammer over sig selv, men yttrede

sig tillige med største Foragt om Sorger af denne Natur. Saaledes sagde han: „Den Bevægelse i Blodet, den — jeg kunde gjerne sige — andægtige Begeistring, som griber Sindet ved at være Øievidne til Skjæbnens vexlende Luner, den Mulighed at kunne lege med den, at sætte sin Velfærd imod den, og ligesom udfordre dens hemmelighedsfulde Magt, den Hurtighed, hvormed den besvarer mit Spørgsmaal, kort sagt: den Følelse, Dette opvækker, er saa kildrende, at en Time, levet i denne Stemning, vel opveier en heel Uges Pengeforlegenhed; thi det er det Værste i Livet: denne tomme Tid, som slæber sig hen; denne Venten paa vore Forhaabningers Opfyldelse, som qvæler Ønsket, inden det opnaaes. Det er vel værdt at vove Noget for i enkelte Øieblikke at kunne aande i en anden Dunstkreds, der, om den end er besvangret med dæmoniske Dunster, dog dreier Tidens Hjul med mere Liv og Kraft.“

I Betragtninger af denne Art var Grev Leo uudtømmelig. En Aften, da jeg urolig over hans lange Udebliven søgte ham i Tuilleriernes Have, hvor han havde sagt, at han var gaaet hen, traf jeg ham endelig i et afsides Buskads i Selskab med en ung Pige, der syntes, saavidt jeg i en Afstand kunde bemærke, at sige ham Farvel og lavede sig til at forlade ham. Tilfreds med at have seet ham, var jeg allerede vendt om, da han kom hurtig efter mig og leende berømte min Beskedenhed. „Min unge Hind,“ tilføiede han, „var allerede ifærd med at smutte bort mellem Buskene. Det er ikke første Gang, hun løber den Vei. Naar vi siden gaae igjennem Passage Delorme, kunne vi see hende sidde i sin Faders Boutik og sye eller læse saa ærbar som en Nonne.“ Ved denne

Anledning kunde jeg dog ikke undlade at gjøre ham alvorlige Forestillinger. Han mødte dem med Latter og Sarcasmer. „Pah! Uskyldighed!" raabte han: „forføre Uskyldigheden! Det er en gammel Vise. Men De vil selv snart erfare, at den Mand, som vilde sætte sit Hjerte til at finde en Uskyldighed at forføre, han kom til at leve som en Cato. Der er ingen saadan egenlig Forførelse uden i Romaner. De nuværende Uskyldige komme os selv imøde. Den lille Grisette, som modtager Foræringer fra en fremmed Gesandt og sætter ham Stævne her i Haven, troer vel hun, at han kan eller vil blive hendes Ægtemand? Den smukke Dame ved Hoffet, som giver mig Nøglen til sin Havedør, medens hendes Mand er paa Vagt hos Kongen, troer hun, at jeg kan eller vil hellige hende mit Liv? De ønske min Kjærlighed, den giver jeg dem; ved den ere de lykkelige, og hænder det sig, at jeg bliver kjed af dem, før de af mig, saa gaaer det dem jo ikke værre end alle Dødelige, der altid maae betale deres Glæder med en eller anden Smerte. De trøste dem dog snart, den gifte Dame med en ny Elsker, og Pigen med en god, solid Brudgom. Hun har alt en saadan in petto. Hymen er Curator i Amors Fallitbo. Den gode Philister skjuler, uden selv at vide det, megen menneskelig Svaghed i Folderne af sit store Slør. Uskyldighed! Reenhed!" vedblev han, ligesom mumlende for sig selv: „Fandt jeg noget Sligt paa min Vei, saa vilde det forføre mig. Der var en Tid, da jeg troede derpaa, men det var en falsk Tro." Han taug og jeg med.

Vel takker jeg Gud, fordi ingen Erindring fra hiin Periode egenlig forfølger mig som en Nemesis med Angerens

Qvaler; imidlertid maa jeg bekjende, at den forbudne Kundskabens Frugt hængte altfor nær ved mine Læber, til at jeg kunde lade den urørt, og jeg kan ikke selv vide, hvorvidt jeg kunde have drevet det ved min altfor interessante Manuducteurs Veiledning, dersom ikke et Brev fra Hjemmet, ligesom den Haand, der ofte anbringes paa Veiviserne, havde peget hen til den gamle Vei og de gamle Følelser.

Jeg havde allerede været fem Aar fra mit Fædreland og bestandig ført en stadig Brevvexling med min Moder; ogsaa med min Onkel havde jeg correspondetet, og tiltrods for min nærværende behagelige Stilling, havde jeg i Følelsen af min Pligt, at tænke paa min Hjemkomst, givet min Onkel Fuldmagt til et Par Gange at ansøge for mig om en Ansættelse i Danmark, hvilket imidlertid hidtil var mislykket. Indholdet af de Breve, jeg modtog, dreiede sig iøvrigt især om Nisida. Efter min Anmodning havde min Onkel taget min Plads som hendes Lærer. Dette Hverv havde han røgtet med særdeles Troskab og Iver, ja han havde endogsaa draget Omsorg for at skaffe hende Underviisning i de Fag, hvori han ikke selv kunde være Lærer. Saaledes havde hun lært at dandse til en usædvanlig Grad af Færdighed, og — efter alle Beretninger — især bragt det vidt i Musik, hvortil hun syntes at have et udmærket Talent. Alt Dette omtalte min Onkel i sine Breve. Med Glæde roste han hendes Nemme og Flid, men paa hendes Characteer og Opførsel havde han Adskilligt at udsætte, og beklagede, at min Moder forkjælede hende og var blind for hendes Feil. Min Moders Breve derimod vare fulde af Berømmelse over Nisidas Kjærlighed og Fortræffelighed og af Tak til Gud,

som i dette Barn havde skjænket hende en Trøst, der gjorde det muligt for hende at bære min Fraværelse. Ofte berettede disse Breve mig een og samme Tildragelse, men seet fra modsatte Synspunkter. Saaledes skrev engang min Onkel, at Intet kunde lignes ved dette Barns ustadige og hæftige Luner, og som et Exempel derpaa fortalte han, at han og hans Kone nylig havde tilbudet hende at følge med dem paa en lille Reise en halv Snees Mile ud i Landet til en Præst, som de vilde besøge. Nisida modtog dette Tilbud med Henrykkelse, og kunde neppe oppebie den til Reisen bestemte Time, men var i sin utaalmodige Glæde staaet op Kl. fem om Morgenen og havde siddet færdig og ventet paa Vognen, som hun godt vidste ikke skulde komme før Kl. ti om Formiddagen. Paa Veien havde hun jublet over hver ny Udsigt, hvert lille Skovpartie. I Præstegaarden havde man modtaget de gamle Venner med stor Fornøielse og fundet inderlig Behag i den smukke halvvoxne Pige. Præstens to Døttre vare Begge meget ældre Piger end hun, og da de desuden vare beskjæftigede i Huset, saa var Nisida noget overladt til sig selv. Det var Aften, hun gik ene ned i Haven og vandrede længe i den og en tilstødende Lund, til man efter megen Kalden og Søgen endelig fik hende til Aftenbordet. Nu var det kjendeligt, at hun havde grædt, hun talte ikke og spiste ikke, og da hun siden blev ene med Tante i deres fælleds Sovekammer, sagde hun: „Det gjør mig saa ondt, at jeg saadan har forladt Moder for min Fornøielses Skyld, at hun nu har siddet ene i Aften og er gaaet tilsengs, uden at Nogen har sagt hende et kjærligt God Nat.“ Min Tante havde deels formanet, deels

spottet hende, men næste Morgen var Nisida som ude af sig selv. Hun havde drømt, sagde hun, at Moder var syg, hun maatte strax hjem til hende, eller hun døde af Længsel og af en hende selv uforklarlig Melancholie, der havde grebet hende fra det Øieblik, hun havde betraadt denne skumle Præstegaard. Ingen Tiltale eller Bønner hjalp. Hun lovede sig til strax at ville vandre de ti Mile tilfods, ganske alene. Min Onkel tilføiede: „Du kan vel tænke, hvor ubehageligt det var for min Kone og mig at have tilført de fornuftige Præstefolk saadant et lille Utydske, hvorover de ei noksom kunde forundre sig. Hun var ikke til at styre. At lade hende gaae paa egen Haand var jo ikke tænkeligt. Vi havde lovet og bestemt at blive hos vore Venner i en Ugestid, da vilde de med deres Vogn og Heste befordre os hjem igjen. Men to Gange kunde vi dog ikke forlange deres Befordring. Man var midt i Høhøsten, og den Dag, hvorom jeg her taler, vare hverken Heste eller Karle hjemme. Hvad var nu at gjøre? Jeg maatte med Præsten trave en halv Fjerdingvei i en rædsom Solhede til en Bonde, som undertiden befordrer Reisende. Her fik vi da en Vogn og et Par Heste, og da Manden var Præsten bekjendt som en gammel paalidelig Mand, fik vi ham til selv at paatage sig at føre vort uartige Barn til din Moders Huus, og imidlertid at svare til hende i alle Maader. Det var mig egenlig imod, ikke selv at kunne følge hende; men jeg skammede mig ved at forlade Præstegaarden saa pludselig for at føie mig efter et forkjælet Pigebarns Griller. Heller ikke havde hun mindste Frygt for at reise allene, men tvertimod saasnart hun hørte, at Vognen kom efter

hende, var hun med Eet Lystigheden selv. Hun undskyldte sig med et forunderlig indsmigrende Væsen hos Præstens Familie, bad mig og min Kone med stor Ydmyghed om Tilgivelse, og da hun sad paa Vognen, smilede hun, og saalænge vi kunde see hende, kyssede hun paa Fingeren og nikkede til Farvel. Den gode Præstekone, som stod tilligemed os Andre og saae efter hende, sagde: „„Det er dog et mageløst yndigt og deiligt Barn. See, hvor de mørke Lokker flyve om de fine Kinder, som blusse af Glæde, over at hun har faaet sin Villie.““

Min Moder fortalte samme Historie, men som et Træk, der endnu mere bestyrkede hendes Mening om Nisidas dybe Følelse. Hvormeget hun end havde savnet sin Yndling i de sex og tredive Timer, hun havde undværet hende, var hun dog saa langt fra at vente hendes Hjemkomst, at hun blev meget forskrækket ved at see Vognen, hvorpaa hun sad, holde udenfor Døren. Meget levende beskrev hun, hvorledes Nisida havde kastet sig i hendes Arme og takket alle Himlens Magter, fordi hun fandt hende frisk og sund, hvorledes hun hele Dagen havde glædet sig over sit Hjem, som om hun, undsluppen af stor Nød og Fare, havde lykkelig naaet det igjen, hvorledes hun om Aftenen, da hun gik tilsengs, havde udbrudt i de Ord: „O Gud skee Lov! her i min egen lille Seng, som staaer ved Siden af din, her er jeg saa tryg og lykkelig. Iaftes var jeg tilmode, som om jeg svævede paa det vilde Hav for alle Vinde og aldrig mere skulde komme hjem til dig.“

Lignende Begivenheder bleve mig ofte berettede, og hver Gang jeg fik slige Breve, følte jeg altid Noget,

som lignede Hjemvee. Men nu hændte det sig, at jeg fik Brev fra Nisida selv. Hun havde af og til skrevet et Par Linier i min Moders Breve, men dette var det første udførlige Brev, jeg modtog fra hende. Hun underrettede mig om, at min Moder havde lykkelig overstaaet en ikke ubetydelig Sygdom, men, endnu for svag til selv at skrive, havde paalagt hende at sige mig, at hun nu var vel og uden al Fare. Den Tanke, at jeg havde været nær ved at miste en Moder, som jeg elskede saa høit, Glæde over at have undgaaet en saadan Ulykke, bevægede mig hæftigt og bidrog vel Sit til den forunderlige Virkning, som Nisidas Brev gjorde paa mit Sind. Det var, ligesom disse Characterer, trukne af denne unge uskyldige Haand, med magisk Kraft berørte min Sjæl. Med en Livlighed, som jeg medrette vil kalde poetisk, beskrev Nisida sin Smerte ved min Moders Sygeleie, de lange ængstelige Nætter, den Længsel, hvormed hun saavelsom den Syge havde kaldet mig tilbage i deres Tanker, Glæden over min Moders Helbredelse, mange smaa rørende Træk af deres stille Samliv. Ikke blot Pater Bernhard selv, men ogsaa en mig tydelig Gjenklang af hans Lærdomme spillede en ikke ringe Rolle i Beskrivelsen af denne Periode. Imidlertid berettede Nisida, at hun efter min Moders Bestemmelse skulde i tilstundende Sommer gaae til Præsten og confirmeres til næste Efteraar, naturligviis efter vor lutherske Kirkes Forskrift. Nisida vilde til Efteraaret endnu kun være mellem fjorten og femten Aar; men i hiin Tid var det almindeligt at blive confirmeret i en tidlig Alder.

Der maa vel i et eller andet Øieblik være en Dis-

position i Sjælen, der gjør den modtagelig for fremmed Indvirkning, saa at denne falder i god Jord og bærer Frugt. Det er mig umuligt at forklare, hvad der var i Nisidas Ord, som gjorde et saa dybt Indtryk paa mig. Det var som en Duft fra Hjemmet, en Tone fra et forsvundet Paradiis. Det Tomme i de Nydelser, hvortil jeg hengav mig, var mig i dette Øieblik saa føleligt som Modsætning til den Aand, der udtalte sig i dette Brev, og naar jeg fra denne Dag af søgte at finde Opmuntring paa mine letsindige Veie, forekom det mig, som om Billedet af min lille Søster, som en voxen Jomfru, i hellig Reenhed traadte mellem mig og al dæmonisk Indskydelse, saa Fortryllelsen forsvandt. Jeg havde strax besvaret Nisidas Brev og yttret den Hjemvee, det havde opvakt hos mig. Jeg bad min Onkel tænke paa mig, naar en Leilighed til Ansættelse for mig skulde vise sig i Fædrelandet, og anmodede ham om at benytte sin Indflydelse til mit Bedste.

Naar jeg for Grev Leo yttrede en Tanke om saadanne Planer (og dem skjulte jeg aldrig for ham), blev han stedse i ondt Lune, og udkastede ganske andre Planer for min Fremtid; og naar jeg gjorde Indvendinger mod disses Sandsynlighed, endte han med een, der stedse ligesom laae i Horizonten af hans Tanker. Og ved denne Leilighed sagde han: „Jeg beholder ikke altid min nuværende Post, det er endogsaa rimeligt, at jeg snart bliver beordret til at gaae herfra; men jeg er nu engang saa fastgroet til Paris, at det forekommer mig umuligt at leve noget andet Sted. Jeg har derfor betænkt, at jeg isaafald heller vil renoncere paa hvilkensomhelst anden Post, og vil leve

her som privat Mand. Jeg har et Gods i Ungarn, hvis Forpagtningssum er temmelig betydelig. Af den kan jeg som Privatmand leve anstændig, om end noget indskrænket. Saameget vil jeg altid have tilovers, at jeg kan tilbyde en Ven at dele det med mig. Vi ville da ikke forlade hinanden, men leve sammen som Brødre." Hvormeget denne hans Godhed end rørte mig, saa bandt altfor kjære Baand mig til Fædrelandet, til at jeg kunde gjøre Afkald paa dette. Desuden bad jeg Gud bevare Grev Leo fra et indskrænket og uvirksomt Liv, da Intet mindre kunde passe sig for hans Sindsstemning end dette. Af Hengivenhed, af Omsorg for ham fulgte jeg ham endnu stedse baade paa hans lovlige og ulovlige Veie, uden dog selv at tage Deel i de sidstes Glæder, der havde tabt al Tillokkelse for mig. En stor Nydelse forskaffede han mig derimod ved at tage mig med paa et Par Reiser, som han gjorde til Wien og til et Bad i Tydskland. En Reise i hans Selskab forenede de sjeldneste Behageligheder: alle de Beqvemmeligheder, som man kan tænke sig, den Fordeel, at hvor man kom, var man strax indført af ham, som hjemme i de første Cirkler, og det vil sige ikke blot dem, som efter Rangforordningen vare de første; og endelig Det, som endnu var det Sjeldneste, en Reisefælle, der altid var føielig og let i Omgang og uudtømmelig i gehaltrig Samtale. Da vi sidste Gang fra en saadan Reise kom tilbage til Paris, traf vi der den føromtalte unge Greve, med hvem jeg havde forladt Danmark. Vi fandt ham meget forandret siden vort forrige Samliv. Det tydske Studenterliv havde afslebet endeel af hans forkjælede Unoder. Han var, eller syntes

at være, mindre adelstolt og langt mindre flau. Hans udvortes Stilling var ogsaa ganske forandret. Hans Fader var død og havde efterladt ham sine Eiendomme. Hans Moder var draget til sin Familie i det nordlige Tydskland. Han var nu som sin egen Herre reist til Paris for sin Fornøielses Skyld, og vilde efter et Ophold der af nogle Maaneder vende tilbage til Kjøbenhavn. Da denne Tid nærmede sig, bad han mig høflig om at give ham Breve med til min Familie, paa det han kunde bringe personlig Hilsen fra mig. Jeg gav ham Brev til min Onkel, som han allerede kjendte, og erfarede siden, at han efter Hjemkomsten ogsaa havde besøgt min Moder og et Par Gange været i hendes Huus. Hvorfor Dette var mig imod, veed jeg ikke selv at forklare.

Jeg havde ofte talt med Grev Leo om min Moder, ogsaa engang fortalt ham mit Eventyr med min nyfødte Pleiesøster, en Historie, som han havde fundet meget pudseerlig, uden dog at lægge videre Mærke til den. Jeg erindrer, at han netop den Dag var i et ondt og adspredt Lune, og at jeg fortalte ham Dette for at underholde ham med Noget, som var forskjelligt fra de Tanker, der syntes at beskjæftige ham. Om jeg i denne Beretning havde nævnet det omtalte Barns Navn eller ikke, veed jeg ikke med Vished. I de Dage, den unge Greve skulde reise, og jeg skrev Brevet til min Onkel, vilde jeg lægge en lille Seddel til Nisida inden i det. Jeg havde netop skrevet de Ord: „Kjære Nisida!“ da Grev Leo hurtig kom ind i mit Værelse og traadte hen til Bordet for at sige mig Noget. Hans Øine faldt uvilkaarligt paa Papiret, som laae for mig, han standsede i sin Tale

og sagde: „Nisida! Skriver De til en Nisida?“ Jeg svarede, at det var min Pleiesøster, det Barn, om hvem jeg havde fortalt ham. „Nisida?“ spurgte han: „Er det et sædvanligt Navn i deres Land? Det er et spansk Navn.“ Jeg gjentog med faa Ord, hvad jeg troede allerede at have sagt ham. Han hørte opmærksom paa mig, men forlod Værelset uden at sige Mere. Da hans Fætter næste Dag tog Afsked med os, samt modtog mit Brev til min Onkel, og yttrede, at han skulde bringe ham og min Tante mine Hilsener, sagde Grev Leo: „Naar De seer den smukke Nisida, saa hils ogsaa fra mig.“ Jeg blev overmaade forundret over disse Ord. Om Aftenen efter at have været i Theatret sad vi sammen i en Restauration i Palais royal. Uagtet Salen var fuld af Mennesker, vare vi dog saa godt som ene ved det lille Bord, hvorved vi befandt os, thi den megen Mumlen af de mange forskjellige Stemmer, der lyder som en Strøms eensformige Brusen, gjør det muligt for hver Enkelt at tale med sin Sidemand ligesaa uforstyrret og ubemærket som under fire Øine. Grev Leo sagde nu: „Intet er mig mere forhadt end Sværmeri. Det forekommer mig altid som et Surrogat for gedigne Udsvævelser, hvormed svage Sjæle i ubevidst Hykleri søge at trøste sig for den Mangel af Leilighed eller Kraft, der forhindrer dem fra rask at gribe Livets virkelige Nydelser. Det har derfor ordenlig forbauset mig at finde noget Saadant hos mig selv. Det lille Ord: Nisida, som jeg igaar fandt ziirligt skrevet paa deres Bord, gjorde en Virkning paa mit Sind, som om et Slag af Gud Amors ene Vinge havde pustet til en lille Gnist, som

laae skjult under Asken i en Krog af mit Hjerte, og maa have ligget der mig ubevidst i mange Aar. En Nisida, skal jeg sige Dem, var min første, ja maaskee min eneste sande Kjærlighed, thi hun var den Eneste, paa hvis rene Uskyldighed jeg har troet. Men heller ikke hun var bedre end de Andre.“ Disse Ord opvakte i høi Grad min Opmærksomhed, det anede mig, at jeg her maaskee skulde finde Nøglen til min Pleiesøsters gaadefulde Herkomst, jeg baade frygtede og ønskede denne Nøgle. Indstændig bønfaldt jeg Greven om at indvie mig i denne sin Ungdoms Kjærlighedshistorie, og endelig tog han Ordet og sagde: „Nu vel, siden vi da engang ere komne i det sentimentale Hjørne, saa vil jeg fortælle Dem en Historie, der ikke er mærkværdigere end tusinde andre. Denne Nisida var en Datter af den spanske Gesandt ved vort Hof. Datteren var meget ung, meget deilig, ubeskrivelig yndig, Faderen var en spansk Grande af det gode gamle Slags, meget stolt, meget vredladen, ubeskrivelig kjedsommelig. Ulykken vilde, at baade min Broder og jeg forelskede os i den unge Spanierinde. Min Broder var den ældste Søn og havde allerede arvet min Faders høie Rang og store Formue; jeg derimod havde Intet uden mit ofte omtalte Gods i Ungarn, som var al min Arvedeel. Naturligviis var min Broders Beilen velkommen for Ministeren, min derimod ansaae han med største Foragt. Men den unge Nisida syntes at være af modsat Mening. Hun udmærkede mig stedse fremfor Andre, og engang, da jeg traf hende svømmende i Taarer, betroede hun mig, at hendes Fader havde erklæret hende, at hun kun havde Valg mellem at ægte min Broder eller strax at tage

Sløret i et Kloster, hvor hendes Tante var Abbedisse. Hun yttrede den største Afsky for min Broder, dog med næsten endnu større Afsky omtalte hun Klosteret, hvori hun flere Gange havde besøgt sin Tante og været Vidne til et Par Nonners Indklædning. Den Rædsel, som Synet af denne Ceremonie og Klosterlivet i det Hele havde indgivet hende, var saa stor, at jeg indsaae, at den haarde Fader ikke kunde have grebet noget hensigtsmæssigere Tvangsmiddel. Den Fortrolighed, som den elskede Pige saaledes viste mig, opflammede min Kjærlighed og mit Mod til en Grad, saa jeg syntes, at jeg var istand til at stride baade med Himmel og Helvede for at redde og vinde hende. Jeg forsøgte at tale med min Broder om hendes Uvillie mod en Forbindelse med ham. Han er hovmodig og hjerteløs, mine Forestillinger bleve modtagne med Spot og Vrede. Jeg fattede en Plan, som jeg meddeelte Nisida. Jeg vilde hverken meer eller mindre end bortføre og skjule hende paa mit Gods i Ungarn. Jeg foreslog hende Dette, blot som et Middel til hendes Redning, uden at nævne mit Haab om at hun efter dette Skridt skulde give mig sin Haand. Det fulgte, tænkte jeg, af sig selv. Jeg veed imidlertid ikke, om Nisida forstod mig ganske saaledes. Hun takkede mig med Varme for mit Venskab, for den Beskyttelse, jeg tilbød hende, men afslog paa det Bestemteste mit Forslag, dog med en saa stor Forvirring og Undseelse, at jeg herved end mere styrkedes i den salige Tro, at hun elskede mig. Hun gjorde Mine til at forlade Værelset, men vendte tilbage, og det var tydeligt, at hun stred med sig selv for at faae endnu Noget sagt. Dog taug hun og forlod mig.

Jeg holdt mig nu overbeviist om, at Intet uden misforstaaet barnlig Ærbødighed afholdt hende fra at følge mig, jeg besluttede at gjøre os Begge lykkelige, selv mod hendes Villie. Hendes Værelser i det Pallads, hun beboede med sin Fader, gik ud til en Balcon, der vendte mod Haven. En Nat, da jeg vidste, at Alt i Palladset var roligt, listede jeg mig ind i Haven, forsynet med en Strikkestige. En Vogn med Postheste og alt Fornødent til vor Reise holdt i Nærheden. Jeg vilde overraske Nisida ved mit dristige Skridt og med Bønner og Forestillinger formaae hende til at flygte med mig. Sagte nærmede jeg mig til Balconen og vilde kaste Stigen op til Gitteret, da til min Forbauselse en anden Stige i samme Øieblik blev kastet ned. Jeg trak mig lidt tilbage, og skjult bag et Træ skimtede jeg gjennem Mørket et Fruentimmer i hvid Natdragt, i hvem jeg strax gjenkjendte Nisida; hun var traadt ud paa Balconen ved Siden af en Mand, hvem hun med Kys og Favnetag sagde Farvel, hvorpaa hun gik tilbage i Værelset og jeg hørte Balcondørene lukkes. Min forhadte Medbeiler svingede sig med Lethed ned af Stigen. Ude af mig selv styrtede jeg frem; jeg var bevæbnet med Pistoler, jeg skjød efter ham uden at træffe; han foer imod mig og stødte mig sin Kaarde i Brystet. Jeg faldt, men beholdt saalænge Bevidstheden, at jeg mærkede, at min Modstander løselig forbandt mit Saar og derpaa tog mig paa sine Arme og bar mig ud af Haven. Mere veed jeg ikke. Jeg vaagnede hjemme i min Seng. En Læge, som havde forbundet mit Saar, og min egen Tjener sad hos mig. Jeg erfarede, at der var blevet ringet paa Porten med en Hæftighed, saa alle

Husets Folk vare komne sammen. Man var løbet ned i Porten og havde aabnet den, og fundet mig liggende uden for den paa et stort Marmortrin som befandt sig der. Jeg var indsvøbt i en simpel Kappe, som ikke tilhørte mig. Man bar mig op i mine Værelser og var ifærd med at hente en i Nærheden boende Læge, da denne Mand selv indfandt sig og foregav i samme Øieblik at være kaldet til mig. Jeg begreb, at min Modstander saaledes paa alle Maader havde stræbt at sørge for mig, og denne hans Opførsel var mig en ny Grund til Ærgrelse, da den forhindrede mig fra at hade ham saa grundigt, som jeg gjerne vilde." „Hvem var denne Modstander?" „Det har jeg aldrig med Vished erfaret. Man talte om en ung Franskmand, som i den Tid opholdt sig ved vort Hof og pludselig forsvandt, men det er blot en Formodning. Kun som et Rygte blev det siden omtalt, at den spanske Gesandt havde opdaget, at denne unge Mand var hans Datters Elsker. At mit uheldige Skud havde gjort Allarm i Huset og ledet til en for Nisida saa farlig Opdagelse, er ofte faldet mig ind og har smertet mig mere end mit Saar. Jeg var længe syg, og først da jeg kom mig, gav man mig Svar paa mine Spørgsmaal, om hvad der imidlertid var foregaaet i min Omgangskreds. Jeg erfarede nu, at Nisida havde givet min Broder sin Haand, men at Ministeren havde udtrykkelig betinget sig, at hendes Ægtemand skulde tillade hende at følge sin Fader til et nordisk Hof, hvorhen han reiste i et Privatærinde strax efter Brylluppet, der gik for sig i al Stilhed og Hastværk. Tænk, hvor afskyeligt paa begge Sider! Dette Vilkaar maatte min Broder indgaae i Betragtning

af den aabenbare Utilbøielighed, som hans Brud nærede for ham; og Nisida, denne Pige, som jeg tilbad som en Helgen, hun modtog ikke blot natlige Besøg af en hemmelig Elsker, men tiltrods for et saadant Forhold lod hun sig overtale til at give sin Haand til en Anden. Saadanne ere Fruentimmerne: Farlige, utilladelige Elskovshandeler, til dem have de Mod, men naar det gjælder at gribe en rask og høihjertet Beslutning, saa ere de uskyldige frygtsomme Duer. Tro mig! jeg kjender de gode Damer, jeg har saamangen Erfaring af det Slags. De ere ikke mere at stole paa, end Børn. Jeg kunde næsten sige, de ere ikke virkelige Mennesker, men yndige Luftaander uden egenlig Sjæl. Vi Mænd med alle vore Laster, vi have dog en aandelig Grund i vort Væsen, man kan dog sige: det vilde han aldrig gjøre! Men det er umuligt at sige, hvad et Fruentimmer ikke kunde komme til at gjøre, ifald Omstændighederne vilde det. Fasthed, Villie, Kraft til rette Tid og Sted, det vide de ikke hvad er. Hos dem er Alting Luner. Deres Kjærlighed, deres Venskab ere saa uimodstaaelige, bedaare os saa ganske; men det er brogede Skyer, som drive for Vinden. Under denne sidste Replik loe han og tømte sit Champagneglas, idet han sagde: „Leve de skjønne Sylphider! Gid de flyve ind og ud af vort Hjerte og vore Arme!“ „Men Nisida!“ sagde jeg, „hvor er hun?“ Pludselig alvorlig svarede han: „Hvor hun er? I Capellet ved Klosterkirken, hvor vor Familie har sin Begravelse.“ „Død altsaa?“ „For mange Aar siden. Efter Aftale skulde hendes Fader bringe hende til Ægtemanden et halvt Aar efter Brylluppet. Min Broder var reist dem imøde, men kun

hendes Lig blev hjemført af ham." „Hvor døde hun?" udbrød jeg. „I Kjøbenhavn. I Deres egen Fædrenestad." „Hvor længe er det siden?" „Det er vel omtrent en femten Aar, eller libt mere."

Det forekom mig særdeles rimeligt, at det var min kjære Nisidas Forældre, hvis sørgelige Historie jeg her hørte. Heller ikke skjulte jeg denne min Formodning for Grev Leo. „Ja", sagde han, „noget Saadant er ogsaa siden igaar gaaet igjennem mine Tanker. Dog vilde jeg ikke tiltroe Nisida at have ægtet min Broder under saadanne Omstændigheder. Heller ikke vilde min Broder have indladt sig i noget saa Uværdigt med sit Vidende, dertil er han for stolt .... Det hed sig, at hun var død af Følgerne af et uheldigt Fald, hvorved hun havde beskadiget Brystet. Hun var længe syg. Det forstaaer sig, det kunde være en Maske. Hendes Duenna, den gamle Mariquita var vel istand til at opfinde en List og udføre den conseqvent. Ak! det er dog besynderligt, om der skulde være et saadant Baand imellem Dem og mig; thi et Baand er det med alt det! En Datter af Nisida, et Billede af hende skulde leve endnu! Og i Deres stille Hjem! Hør! Lad os gaae hen i Frascati og spille en Timestid! jeg maa gjøre noget Rask iaften for at fordrive de søde, vamle Griller, som have overfaldet mig i disse Dage." Vi gik imidlertid ikke til Frascati. Jeg fik ham overtalt til at gaae hjem, da det var silde. Næste Morgen sagde han til mig: „Det duer ikke, at man om Aftenen fremmaner sine gamle sværmeriske Erindringer; thi da de selv ere Drømme, saa følge de os i Nattens Drømme, og Drømmen følger os igjen Dagen

derpaa; og paa den Maade blive vi til et Slags Søvngængere. Ligesaa levende, som jeg nu seer Dem har jeg inat i Drømme seet Nisida. Jeg syntes, at hun var bleven Nonne i det Kloster, hvor hun ligger begravet; jeg traf hende der og satte mig ved hendes Side; hun rakte mig venlig Haanden, og jeg følte en forunderlig Fred og Glæde. Jeg kan ellers ikke udstaae Drømme. Denne dunkle Skyggetilværelse er mig forhadt. Jeg vil sove, naar jeg sover, og være vaagen, naar jeg vaager."

Fra denne Dag af lagde Grev Leo Mærke til, naar jeg fik Breve fra Hjemmet, og spurgte da stedse til min Pleiesøster. Dersom jeg havde meddeelt ham disse Breves Indhold, vilde han have faaet sin Nysgjerrighed fuldt op tilfredsstillet, thi en meget ivrig Brevvexling fandt i dette Øieblik Sted, og dens meste Indhold dreiede sig om Nisida. Min Onkels gamle Klager over hendes Ustadighed og Hæftighed stege nu til de værre Beskyldninger for Coquetterie og uforsigtig Opførsel. Min Moder udlagde vel alt Dette paa en anden Maade, dog var der noget Foruroligende i disse Beretninger. Allerede i det første Aar af min Fraværelse var det blevet mig meldt, at Beate strax efter sin Hjemkomst fra den belovede Pariserreise havde besøgt min Moder og gjort nogle smaa Foræringer. Hun var af og til kommen igjen, dog kun sjeldent. Min Moder var saa forandret i sin Dom om hende og omtalte hende med en Godhed, hvoraf jeg troede at kunne uddrage den Slutning, at Beate havde fortalt min Moder vort fordums Eventyr paa en saadan Maade, at hun derved havde forstaaet at indgive hende den Tanke, at denne unge Kone havde elsket eller endnu elskede mig;

ogsaa vandt hun hendes Gunst ved det Behag, hun stedse lod til at finde i Nisida. Paa Dennes Confirmationsdag havde hun efter lang Fraværelse gjort en Visite hos min Moder og foræret Nisida et kostbart Smykke, der særdeles havde glædet den unge Pige. Siden den Tid var hun kommen oftere og havde været uudtømmelig i at overøse Nisida med Foræringer og Indbydelser til Selskaber i hendes eget Huus og Deeltagelse i offentlige Forlystelser. Min Onkel skrev: „Denne fjantede Kone forsømmer Huus og Børn for at rende efter alleslags Commerce. Hendes Mand er en skikkelig Nathue, som lader hende raade i Stort og Smaat. Hun vil gjøre sit Huus til et elegant Huus, hvor lutter udmærkede Folk komme sammen, og intet Rovdyr kan begjærligere ligge paa Luur efter sit Bytte, end hun for at faae fat paa Alt, hvad hun troer der kan give hendes Selskaber Glands. Hun har ret faaet vor Nisida paa Slæbetouget. Pigebarnet er desværre smukt! hun synger som en Nattergal og spiller dertil paa Guitar. Det er fortryllende baade for Øre og Øie. Jeg siger „„desværre““ om det Altsammen, thi havde jeg tænkt, at det skulde gaaet saadan, saa skulde hun hverken have lært Musik eller Sprog, hvormed hun nu glimrer i denne Frues Selskaber og indsuger al den Forfængelighed, som har gjort Saamangen af hendes Kjøn ulykkelig. Ogsaa den usalige og fordærvelige Begjærlighed efter Pynt har Fruen indpodet hende. Den før saa skjulte Blomst er nu udsat for Alles Øine og Omtale. Hver Tirsdag kan man see hende paa Comedie i hendes Velynderindes Loge, og vilde ogsaa kunne træffe hende paa Klubballer, ligesaa sikkert som

Musikanterne, hvis ikke din Moder dog endelig havde været saa fornuftig udtrykkelig at forbyde det. Det eneste Gode ved denne Sag er den Omstændighed, at Pater Bernhards Taler om Verdens Forfængelighed og Fristelser nu ere som den Røst, der raaber i Ørken."

I min Moders Breve lød alt Dette i en anden Tone. Det vilde, meente hun, jo være unaturligt, om en saa livlig, saa begavet Pige, som Nisida, ikke skulde have Attraa efter denne Verdens Herlighed, ikke skulde glæde sig over sine egne Fortrin og den Virkning, de gjorde paa Andre. Fru Beate kunde ingen anden Grund have til sin forekommende Høflighed, end reen Godhed for den unge Veninde og Glæde over hendes Elskværdighed, og det var min Moder kjært, at der var Noget, som undertiden forskaffede hendes Yndling de uskyldige Adspredelser, de skjønne Kunstnydelser, som deres eensformige og indskrænkede Liv ellers vilde tillukke for hende. Et Gemyt, som Nisidas, vilde snart af sig selv lære at skille det Tomme i alt Dette fra det virkelige Gode, og kun optage dette i sit eget Væsen, der desuden kun var altfor dybt, og, som Pater Bernhard ofte havde bemærket, syntes ligesom født med en vis uforklarlig aandelig Smerte.

Efter nogen Tids Forløb blandede der sig i disse Beretninger noget Nyt, der var mig mere imod, end alt det Øvrige: Min unge Greve havde, som sagt, aflagt et Par Besøg hos min Moder, der imidlertid havde forsætlig fjernet dette Bekjendtskab. Derimod havde han ved denne Leilighed truffet paa Fru Beate, der med saa megen større Velvillighed var kommen ham imøde. Det var tydeligt, at denne unge Mand var forelsket i Nisida,

derom vare begge mine Correspondenter enige, saavelsom deri, at Beate understøttede hans Kjærlighed, hvorover min Onkel rasede, medens min Moder forklarede det som en ilde beregnet, men velmeent Speculation af den ældre Veninde. Min Moder var aldeles overbeviist om, at Greven var Nisida fuldkommen ligegyldig, og at denne rene Sjæl var utilgængelig for al Fristelse enten af Kjærlighed eller af Verdens Goder. Min Onkel derimod fortalte, at da Greven hver Dag flere Gange gik forbi Vinduerne og hilsede, havde min Moder forbudet Nisida at sidde ved Vinduet, men at Denne, der ligesom havde en Følelse af, naar hendes Tilbeder var i Nærheden, aldrig manglede Paaskud for at komme hen til Vinduet og modtage hans Hilsen. Ganske som en Parodie paa min Moders Yttringer tilføiede han: „Hvad kan man ikke befrygte af en saadan Natur? Den sydlige Ild lyser jo kjendelig ud af hendes Øine.“

Nu begyndte jeg ret at blive urolig for min elskede Pleiesøster, og da jeg hæftig ønskede mig Lys i denne Sag, saa faldt det mig ind i denne Uvished at henvende mig til Petrine, der for nogle Aar siden var gift med sin Sømand, en Koffardicapitain, som foer paa de saakaldte lange Reiser. En for mig heldig Omstændighed havde foranlediget et Slags nyt Baand mellem denne min gamle Veninde og mig. Da jeg nemlig ved min Afreise gjorde hende et Besøg, traf jeg hende bedrøvet og urolig for sin daværende Forlovede, fra hvem hun længe Intet havde hørt, og om hvis Skjæbne paa en Søreise der gik foruroligende Rygter. Det føiede sig nu saaledes, at jeg allerede i Hamborg erfarede, at hans

Skib saavelsom han selv var lykkeligt ankommet til sin Bestemmelse. Jeg ilede med at underrette Petrine om denne gode Nyhed, og som eneste Medvider i hendes Hemmelighed havde jeg naturligviis den simple Forsigtighed at skrive paa Fransk, eftersom jeg vidste, at Brevet da uden Fare kunde falde i Hænderne paa hvem det skulde være i hendes Familie. Hun svarede mig i samme Sprog, takkede mig med Varme og bad mig, hvis jeg nogensinde ønskede Noget udrettet i Hjemmet af en taus og tro Ven, da at henvende mig til hende. Af dette gode Tilbud benyttede jeg mig nu. Jeg bad hende at svare uforbeholdent paa mine Spørgsmaal angaaende Nisida, som jeg formodede maatte være hende bekjendt fra hendes Søsters Huus. Petrine svarede ufortøvet og retfærdiggjorde ganske min Tillid til hendes Forstand og gode Villie, og Sandheden blev mig ved hendes Fremstilling temmelig anskuelig. „De kjender jo Beate," skrev hun: „hun er ganske den Samme, som hun var den Dag, jeg leverede Dem hendes interessante Billet. De Aar, som ligge mellem den Tid og nu, hendes forandrede Stilling som Kone og Moder til fire Børn, Intet af alt Dette har gjort nogen Forandring i hendes Tænke- og Handlemaade. Den store Fortjeneste at have reist, at have været i Paris, har endnu forøget hendes lykkelige Illusioner om hendes personlige Fortrin. Hendes Kjærlighed til den unge Nisida er vist ikke forstilt, hendes Iver for at drage hende til sig reiser sig ikke af nogen ond Grund, men heller ikke af nogen god og ædel. Hvad en udmærket smuk Poppegøie var hende for nogle Aar siden, hvad hendes ældste Søn var i sine første Aar, det er Nisida for nærværende Tid:

et Middel til at vække Opmærksomhed, til at prale, til at glimre, hvilket stedse var, er og forbliver Beates Maal for Livet. Udvortes Ting eller andre Mennesker, med hvis Fortrin hun kan coquettere, ere for hende ligesom Straaler der concentrere sig i et Brændpunkt, som er hendes eget Jeg. Hun sætter en stor Ære i at samle et — hvad hun kalder — dannet Selskab omkring sig, og da nu en Poppegøie samt et lille Barn ere Væsner, som ikke i Længden interessere mange Mennesker, saa kan De vel tænke, hvilken Skat hun maa have fundet i en Gjenstand, der interesserer Alle og for bestandig, nemlig: en ung Pige, der med en ualmindelig Skjønhed forener Forstand og Talenter. Hvad Nisida selv angaaer, saa har Deres Onkel Ret, naar han siger — som De fortæller mig — at hun er beruset af Lyst til Fornøielser, til Glands og Pynt, af Glæde over at behage; men Deres Moder har ogsaa Ret, naar hun paastaaer, at en dyb Følelse, et høiere Sving i hendes indre Væsen hæver hende over alt Det, der synes at fængsle hende. Jeg vil blot fortælle Dem et enkelt Træk af hende, som tildrog sig iforgaars. Der var Bal i min Søsters Huus. Nisida var der, straalende af Skjønhed og Glæde. Deres Moder, som ogsaa var indbuden, befandt sig ikke vel og havde overladt Nisida til min Søsters Omsorg. Hun dandsede som en Nymphe, saa let, og med al den barnlige Glæde, som allene formaaer at gjøre Dandsen behagelig for Tilskuerne. Midt i denne Herlighed kom min stakkels Svoger, som en sand Andrik, der er langt fra det forønskede Gadekjær. Han lider i denne Tid af Koldfeber, mat og daarlig satte han sig i Dandsesalen og forsøgte

pligtskyldigst at underholde En og Anden af sine Gjæster. Men Feberen, som han troede for den Dag overstaaet, havde endnu ikke rigtig forladt ham. Hans Anstrengelse angreb ham, saa han var nær ved at besvime, og maatte gaae op til sit eget Kammer. Nisida havde forladt Dandsen og taget Plads ved Siden af ham. Hun beklagede ham, tog hans store grove Hænder mellem sine, og kjælede for ham med en usigelig Yndighed. Da han reiste sig for at gaae ud af Salen, fulgte hun med. Tre, fire Cavalerer løb efter for at erindre hende om Dandse, hun havde lovet dem; men hun lod sig ikke bevæge til at slippe den Syges Arm. Jeg gik med, og da vi kom op paa hans Værelse og havde faaet ham magelig placeret i hans Sofa, kom Beate, som imidlertid havde været midt i en Dands, og bad Nisida og mig at komme ned. Jeg havde paataget mig at være to unge Cousiner i Moders Sted, og kunde altsaa ikke forlade dem, men lavede mig til at gaae med. Nisida spurgte Beate, hvem der skulde blive hos hendes syge Mand? „„Det skal Stuepigen,““ svarede Beate. „„Nei, det skal jeg!““ raabte Nisida: „„jeg vil allerhelst blive her, jeg har ingen Lyst til at dandse, jeg vil holde Husets Herre med Selskab.““ Det var ikke muligt at forandre hendes Beslutning, vi gik i Selskabet uden hende. Beate var vred, men det hjalp ikke. Et Par Timers Tid efter gik jeg igjen op til min Svogers Kammer. Jeg fandt ham og Nisida ved et Partie Ecarté, og inden jeg aabnede Døren, hørte jeg dem Begge lee og tale muntert sammen. Min Svoger var ganske oplivet og vilde paa ingen Maade endnu gaae til Ro, skjøndt det var meget silde. Nisida bad mig

besørge, at hendes Aftensmad maatte blive bragt op, tilligemed hans. De To spiste sammen. Jeg kom siden igjen derop. Den nylig saa syge Mand var lystig og vel. Han kunde ikke noksom rose sig af den fornøielige Aften, han havde tilbragt med sin unge Selskabssøster, der havde krydret hans Maaltid med at synge en Vise for ham. Først da han vilde gaae tilsengs, kom Nisida ned til Selskabet; men saa munter som hun havde været hos den Syge, saa alvorlig syntes hun nu; hun tog ikke mere Deel i Dandsen, og da jeg med mine unge Cousiner tog tidligere bort end de Øvrige, bad hun mig om at maatte kjøre med os, da vi netop skulde forbi hendes Hjem. Hverken Bønner eller Bebreidelser formaaede at holde hende tilbage. Underveis sagde hun til mig: „„Det vil ikke mishage min Moder at høre, hvorledes jeg har tilbragt min Tid paa Ballet. Jeg troer, hun saae ugjerne, at jeg tog derhen iaften, men hun er saa from og god, at hun ikke nænner at nægte mig nogen Fornøielse; men jeg er ikke from og god, ellers forlod jeg hende ikke saa idelig og lod hende sidde ene hjemme."" De vil i denne lille Historie, saa ubetydelig den end kunde synes for Andre, finde Bekræftelse paa hvad jeg ovenfor har yttret." Angaaende Nisidas egenlige Sindelag i Henseende til den unge Greve erklærede Petrine sig ikke istand til at kunne sige noget Bestemt. Greven var en smuk Mand og forelsket i hende, men paa den anden Side forekom han Petrine dog saa ubetydelig, at hun ikke kunde forestille sig, at han kunde være farlig for en Pige som Nisida. Beate beskyttede hans Kjærlighed og var hans Fortrolige, det var sikkert. Hun havde betroet Petrine, at hun vel skulde

forstaae at bringe det saavidt, at hendes kjære Nisida ved hendes Hjelp skulde blive en rig Grevinde. Der var ingen anden Hindring for denne Plan, end Grevens Frygt for ikke at kunne erholde sin Moders Samtykke. Men Petrine tænkte viselig, at den unge Herres egen Adelstolthed vilde være ligesaa vanskelig at overvinde som hans Moders.

Uagtet denne klare Fremstilling bar al Sandhedens Præg, og havde meget Beroligende, saa var der dog Nok tilbage, som viste mig det som ønskeligt, ja næsten nødvendigt, at jeg kom hjem for at være en Beskytter og Støtte for den unge Søster, og en Hjelp og Raadgiver for den elskede Moder. Jeg følte en brændende Længsel efter mit Fædreland, som jeg nu i syv Aar ikke havde seet. Min Onkels sidste Brev gav mig Haab om at erholde en Ansættelse, som jeg meget ønskede, da den ikke blot lovede mig et taaleligt Udkomme, men ogsaa en Virkekreds efter mit Sind, og hvori jeg meente at kunne være nyttig; men Haabet om noget Saadant var flere Gange slaaet mig feil. Ogsaa stod Tanken om at forlade Grev Leo som en mørk Sky mellem mig og denne lyse Udsigt. Han havde saaledes vant sig til mig, og jeg til ham, at det syntes mig umuligt at løsrive mig fra ham. Det blev dog muligt. Dog kan jeg ogsaa sige, det blev i egenlig Forstand ikke muligt, og bliver det aldrig.

Grev Leo stod paa nogen Tid i en hemmelig Kjærlighedsforstaaelse med et ungt Fruentimmer, som han havde skaffet mig Leilighed til at see og ofte talt til mig om. Hun var Enke efter en Officeer i Napoleons forbums Armee og havde efter sin Mands Død boet i

Nancy, hvor hun havde en lille Eiendom. Da hendes økonomiske Forfatning var maadelig, saa havde hendes Forældre, som vare bosatte i Paris, kaldt hende til sig for at stifte et nyt Parti mellem hende og en ung Officeer, som eiede nogen Formue. Hun havde indvilget i denne Forbindelse, skjøndt mod sin Tilbøielighed. Hun længtes efter sit nette Huus og sin Have i Nancy, og begræd det frie og uafhængige Liv, hun der havde tilbragt. Strax efter Forlovelsen havde hun gjort Grev Leos Bekjendtskab, og henreven af den hæftigste Kjærlighed ganske overgivet sig til ham, uden at tænke paa Fremtiden. Bryllupsdagen nærmede sig. Greven gjorde Mine til at overlade Pladsen til den retmæssige Brudgom, men den stakkels Kone kunde ikke give Slip paa den saa høilig Elskede. Næsten daglig sendte hun ham smaa Breve, der i Udtryk, som kun den hæftigste Lidenskab kan indgive, besvor ham at komme tilbage til hende, at møde til den tilforn bestemte Tid og Sted. Greven indfandt sig ogsaa efter mangen Rysten paa Hovedet, og efter flere Gange, idet han gik, at sige som for sig selv: „Gud skal vide, hvad Ende alt Dette vil tage."

Jeg opkastede mig ubuden til den unge Enkes Talsmand, og engang da Grev Leo med Bekymring omtalte hendes Stilling, raadede jeg ham at gjøre Ende paa al hendes Nød og selv begjære hendes Haand. Han saae forundret paa mig: „Ægte hende?" udbrød han: „Det var et stort Ord." „Tilgiv mig!" svarede jeg: „jeg veed nok, hvor Meget der kan være i Deres Stilling, som modsætter sig denne Forbindelse, men til Dem tør jeg vel sige, at det kun er underordnede Hensyn. Hun

er ikke af fornem, men dog af god Familie, hun er Enke efter en af Napoleons Officerer." Han afbrød mig: „Om hun saa var Enke efter Napoleon selv, saa gjør det mig hverken fra eller til. Gifte mig! Binde mig for Livstid til et Fruentimmer! faae Svigerforældre, Svogre og Svigerinder, Bryderier og trivielle Udgifter! Nei aldrig! aldrig!" „Men et eensomt Liv, en forladt Alderdom, er det en skjøn Udsigt?" „Det er kun Phraser! Mangt et Menneske er eensomt og forladt midt i sin kjære Families Skjød, og denne Eensomhed er tusinde Gange værre end hiin. Nei et saadant Offer har jeg langt fra ikke lovet Ernestine, og det venter hun heller ikke af mig." „Men hun er ulykkelig af Kjærlighed til Dem, hun er smuk, hun har Forstand." „Det er Altsammen sandt, og dog om hun blev min Kone, saa føler jeg, at hun kunde blive mig modbydelig. Hun mangler eet Fortrin, der for mig er væsenligere end selv Forstand og Skjønhed. Hun savner Det, som de Gamle forstode ved Skjønhedsgudindens Belte, det er: den sande Qvindelighed i sin høieste Betydning; det er ikke Gratie i udvortes Bevægelser, ikke engang i Tale og Adfærd, det er noget Mere, noget Indre, Usynligt, som lyser gjennem det Synlige. Det er det varme, for Kjærlighed dannede Hjerte, der skinner gjennem den yndige Tilbageholdenhed, som det røde Skjær gjennem den hvide Rose, der paa Engelsk kaldes Jomfrurødme. Dersom De havde kjendt vor føromtalte Nisida, saa forstod De mig uden videre Forklaring. De dunkle, brændende Øine vare et Gjenskin af Spaniens varme Sol, men et mildt, jomfrueligt Slør var udbredt over disse Kjærligheds-Stierner, som over

det hellige Billed i Sais. Dette er det Trylleri, som allene kan fængsle en Mands Hjerte. Ernestine derimod er saa lidenskabelig i sine Yttringer og Handlinger, at hun bytter Rolle med den Mand, hun elsker, og tilintetgjør saaledes selv Fortryllelsen. Hvad siger Jean Paul? „„Den qvindelige Psyche, om den end med Grusomhed er gjennemboret af den dræbende Naal, maa dog ikke saa voldsomt bevæge Vingerne, at Støvet flyver af dem."" „Men hvad siger derimod Göthe: „„En lidenskabelig Kjærlighed har noget saa Henrivende, at den endogsaa rører Den som ikke selv er Gjenstand for den."" „Ja jeg erindrer vel, at han lader en Person i Wilhelm Meister sige noget Saadant; men husk paa, at den samme Pige, om hvem Dette siges, bliver forladt af sin Elsker og tilsidesat for en prosaisk Figur, maaskee netop for Modsætningens Skyld. Nei jeg er bekymret for Ernestines Skjæbne, jeg har ikke Hjerte til at bedrøve hende ved ganske at trække mig tilbage, og hendes Frygt for Forældrene, for Verdens Dom, for en Opdagelse af vor Forbindelse forbyder hende enhver fornuftig Udvei; men paa den anden Side vil hendes Lidenskab, hendes Uforsigtighed let føre til den Opdagelse, hun saameget frygter. Der komme mine Ord igjen: Saadanne ere Fruentimmerne."

Kort efter denne Samtale var Grev Leo i nogle Dage meget alvorlig og adspredt. Paa mine Spørgsmaal om Grunden til hans Stemning, svarede han, at han ikke befandt sig vel. En Morgen, da jeg efter Sædvane kom ind til ham, maatte jeg vente længe paa ham, da han i sit Cabinet havde Forretninger med en Banquier. Da Denne var gaaet, sagde han til mig:

„Jeg har en vigtig Tjeneste at udbede mig af Deres Venskab. Vil De følge Ernestine til Nancy og arrangere hendes Pengesager med en Sum, som jeg vil levere Dem? Hvad jeg frygtede, er indtruffet: Ernestines Forlovede, som havde fattet Mistanke, har spioneret og seet mig gaae fra hendes Bolig forleden Nat. Han har gjort et rasende Spektakel, de opbragte Forældre have aldeles forskudt hende. I sin Nød er hun tyet til mig og er skjult her i Hotellet hos vor Huusholderske. Jeg har tilveiebragt en Sum Penge, der er tilstrækkelig til at redde hendes lille Eiendom i Nancy, hvorved det kan blive muligt for hende at leve uafhængig paa det Sted, hvor hun tilforn har følt sig lykkelig. Mange Hensyn forbyde mig selv at ledsage hende til hendes Bestemmelse. Vil De have den Godhed for hende og mig at følge hende, trøste hende med Deres venlige Nærværelse, og levere Pengene, samt aftale det Fornødne med en Forretningsmand i Nancy, som hun selv har opgivet mig?"

Jeg paatog mig naturligviis strax denne Forretning, og da Grev Leo forsikkrede mig, at denne Sag hermed var endt, fandt jeg, at det under disse Omstændigheder var det bedste Udfald, den kunde faae. Endnu samme Dag tiltraadte vi Reisen, efter at en Afskedsscene havde fundet Sted, i hvilken den stakkels Ernestine saa ganske overlod sig til sin Smerte og sin Lidenskab, at jeg maatte tænke paa Grevens Yttringer i hiin Samtale, og kunde ikke finde dem aldeles ugrundede.

Det var en meget bedrøvelig Reise. Men da Ernestine atter betraadte sit smukke Hjem, hvis Besiddelse nu var hende tilsikkret, da gamle Bekjendte med glad

Venlighed forsamlede sig om hende, gjorde dog alt Dette et saa beroligende Indtryk paa hendes sønderrevne Sind, at jeg forlod hende med det bedste Haab om hendes Fremtids Rolighed. Hun medgav mig et Brev til Grev Leo og en lille Green fuld af Vinterroser, som blomstrede i hendes Værelse. Da jeg kjørte i egen Vogn med Postheste og haabede næste Aften at naae Paris, saa gjorde vi en sindrig Indretning med en lille Flaske med Vand, som vi bandt fast i Vognen, og hvorved det kunde blive mig muligt at bevare disse Roser og levere dem friske til deres bestemte Eier. Jeg fandt i denne Gave en saa smuk Afskedshilsen, et Symbol paa den afbrudte Forbindelse og Ernestines nuværende hyggelige Huuslighed, at jeg ret con amore vilde sørge for disse mine duftende Reisefæller. Jeg sagde Ernestine Dette. Med rolig Venlighed tog hun Afsked med mig, og jeg tiltraadte min Reise med lettet Sind og i et deiligt, klart Vinterveir. Jeg glædede mig til at gjensee Grev Leo og ved mine beroligende Efterretninger bringe ham i bedre Lune, end jeg havde forladt ham. Dette var den første Gang i vort Samliv, at jeg havde levet flere Dage adskilt fra ham. Jeg følte ret, hvor Vane og Hengivenhed havde forenet sig for at knytte mig fast til denne Mand.

Det var silde om Aftenen, da jeg kom til Paris. Alting var stille i Hotellet. Da Portneren havde lukket mig ind, spurgte jeg: „Er Greven ikke hjemme?“ Meget langtrukken svarede han mig: „Greven? Hjemme? Jo han er hjemme.“ Der var Noget i hans Stemme, som forfærdede mig. Hurtig spurgte jeg: „Han er dog ikke

syg?" „Syg? Nei han er ikke syg." Jeg ilede op ad Trappen og ind i Værelserne. I det forreste brændte eet eneste døsigt Lys i Lysekronen. Jeg hørte Legationssecretairen og Kammertjeneren komme løbende efter mig og kalde paa mit Navn, men med ængstelig Hast styrtede jeg ind i Grevens daglige Værelse. Der var bælmørkt. Midt paa Gulvet skimtede jeg noget Hvidt, jeg fløi derhen for at undersøge hvad det var, og greb — en iiskold Haand. I samme Øieblik stode Legationssecretairen og Kammertjeneren ved min Side med Lys. Hvad kan udtrykke min Skræk! Jeg stod ved Grev Leos Lig. Jeg veed ikke mere, hvad der gik for sig, hvad man sagde til mig, jeg erindrer kun som en Drøm, at jeg hele Natten sad i en Lænestoel i mit Værelse, ganske som bedøvet, at den gamle Kammertjener blev hos mig, at han græd, at han med skjælvende Hænder gav mig Vand at drikke, og tilsidst mod Morgenen førte mig halv med Magt til min Seng, hvorpaa jeg kastede mig, men i en Tilstand, der hverken kunde kaldes at sove eller at være vaagen. Hvorledes jeg ved Dagens Komme vaagnede til den rædselfulde Vished, vil jeg ikke forsøge paa at skildre. Jeg erfarede nu, at Grev Leo, udfordret af Ernestines Forlovede, havde mødt ham og var falden i Duellen. Ingen Vidner havde været tilstede ved denne, uden Kammertjeneren. Greven havde Aftenen iforveien betroet sit Forehavende ikke blot til sin trofaste, gamle Tjener, men ogsaa til den forundrede og forfærdede Legationssecretair, med det udtrykkelige Forlangende, at denne Duel skulde forblive en Hemmelighed, og en anden Dødsaarsag angives, hvis han skulde falde, — en For-

sigtighed, sagde han, som han skyldte en Dames Rygte, og i sin Stilling som fremmed Gesandt ansaae for tjenligst for sin Modstanders Sikkerhed. Kammertjeneren forsikkrede, at Greven, som havde det første Skud, forsætlig havde manqueret det, da derimod Modstanderen — som den gamle Tjener forbandede — strax havde truffet Greven lige i Hjertet, saa han var død paa Stedet. Den bedrøvede gamle Mand, som i en tillukket Vogn bragte sin elskede Herres Lig, maatte efter Befaling foregive, at Greven selv ved en ufrivillig Uforsigtighed havde affyret sin Pistol og derved endt sit Liv. Dette pludselige Dødsfald havde vakt en ualmindelig Opsigt og Beklagelse i den til rædsomme Begivenheder ellers saa vante Stad. Da jeg endelig havde fattet mig saameget, at jeg var istand til at høre med Samling paa de ovenomtalte sørgelige Omstændigheder og tale med mine Omgivelser, leverede Kammertjeneren mig Nøglen til sin Herres Skriverpult. Greven havde den sidste Morgen paalagt ham i Tilfælde af hans Død at levere denne Nøgle i mine Hænder og sige mig, at jeg i dette Gjemme vilde finde et Brev, der skulde underrette mig om hans sidste Ønsker. Jeg gik ind i hans Cabinet, hvor Alting stod urørt, som han havde forladt det. Jeg satte mig paa den Stol, hvorpaa han sidst havde siddet, aabnede den Laas, han sidst havde tillukket, og et Brev med Udskrift til mig var det Første der faldt mig i Øinene. Kun Den, der har oplevet en lignende Time, kan forestille sig den Følelse, hvormed jeg aabnede og læste dette Brev. Ord fra elskede Læber, som Døden har tillukket, ere ligesom et Møde med Den, der har forladt det jordiske Liv. Tid og Evighed

række hinanden Haand i et saadant Øieblik, og en trøstende Stemme synes at sige os, at vi selv endnu leve med den Ven, vi kalde tabt, ere ham endnu stedse nær i et Liv, over hvis Grændse Døden ikke kan træde. Grev Leo sagde mig i dette Brev: at dersom det kom i mine Hænder, saa var det kun paa denne Maade, det endnu stod i hans Magt at tale med mig; og en ham selv uforklarlig Stemme syntes at sige ham, at han havde seet mig for sidste Gang i denne Verden. Han bad mig at tage i hans Pult en Pakke med Udskrift til hans høie Velynder, og selv at reise til hans Hof for med egen Haand at aflevere den. Af hans øvrige Papirer var alt Det tilintetgjort, som han vilde unddrage fremmede Blikke. Han takkede mig for de Aar, vi havde tilbragt med hinanden, og tilføiede kjærligt, at vort Venskab var det Eneste i hans hele Liv, der havde svaret til hans Forhaabninger. I denne alvorlige Time tænkte han med Bekymring, at jeg maaskee havde skadet min Fremtid ved at give efter for hans Ønsker og i saa lang Tid at have levet udenfor mit Fædreland. Han ønskede derfor inderligt at kunne testamentere mig sit Gods i Ungarn, men det stod ikke i hans Magt, da det som Arv skulde tilfalde hans Broders Børn. Det tilkom imidlertid disse Arvinger (eller i deres Mindreaarighed deres Fader, hans Broder) at sørge for hans Tjenestefolk, paa hvad Maade han i sin sidste Villie vilde foreskrive, og et Document i denne Henseende, tilbedste især for hans gamle Kammertjener, var indsluttet i den ovenomtalte Pakke. Ligeledes bad han mig som et Beviis paa mit Venskab for ham at modtage en Anviisning paa en Pengesum, der vilde

lette mig min Reise til Hjemmet, hvis jeg, som han troede, længtes efter dette. Dersom jeg derimod vilde indtræde i hans Fædrelands Tjeneste, saa troede han sikkert, at hans høie Velynder, til hvem han havde overgivet sine sidste Ønsker, vilde efter hans Død med en større Godhed søge at opfylde dem. Jeg vilde desuden i Pulten hos dette Brev finde nogle ubetydelige Pretiosa, som havde været ham kjære, og som han derfor ønskede kun at efterlade i mine Hænder. Et kjærligt, varmt og modigt Farvel sluttede dette Brev. En sød Veemodighed forenede sig forunderligt med min ubeskrivelige Smerte. De Roser, jeg havde medbragt, havde man sat ind i mit Værelse. De vare endnu friske og blomstrende. Deres korte, skrøbelige Liv havde overlevet det herlige, kraftige hos Den, til hvem de vare bestemte. Jeg greb dem og gik ind i det Værelse, hvor man havde lagt det kjære Lig. Den sørgelige Pragt var imidlertid bragt istand. Den før saa muntre Sal, der saa ofte havde gjenlydt af vor lystige Samtale, var beklædt med Sort. Grev Leo laae i sin Ligkiste paa en med et sort Teppe bedækket Forhøining. Høie Gueridoner med store Lys stode omkring. Dog vare disse endnu ikke tændte. Man havde ladet et Vindue aabent, og Dagen saae for sidste Gang paa disse ædle Træk, som Dødens Haand endnu ikke havde forandret. De sorte Lokker krusede sig endnu om den høie, marmorhvide Pande, om de fiintdannede Kinder; den skjønne Mund syntes at smile. Jeg lagde Roserne paa hans hvide Ligdragt, nær ved den blege Haand, paa det at denne den sørgende Kjærligheds sidste Gave maatte visne med sin Gjenstand; jeg kyssede hans kolde Hænder,

hans Pande, sagde ham med blødende Hjerte Farvel, medens min brændende Smerte endelig opløste sig i velgjørende Taarer.

Min første Forretning, da jeg havde fattet mig noget, var at skrive til Ernestine, paa det den ulykkelige Efterretning ikke skulde blive hende bekjendt paa en mere angribende Maade. Naturligviis var der Ingen, for hvem Grevens Dødsmaade mere maatte forblive en Hemmelighed. Af nogle faa Linier, som hun et Par Dage derefter sendte mig til Svar, bemærkede jeg til min Trøst, at hun heller ikke havde ringeste Anelse om Sandheden, og uagtet hendes Brev udtrykte en dyb og rørende Sorg, var det langt fra den fortvivlede Hæftighed, som hun tilforn havde ladet udbryde i Breve til sin Elsker.

Legationssecretairen, der altid var forekommen mig som en meget stiv og forstenet Diplomat, blev mig ved denne sørgelige Begivenhed bekjendt fra en langt bedre Side. Han var oprigtig og hjertelig bedrøvet, og medens han med formel Vigtighed drog Omsorg for at intet Ceremoniel ved denne Leilighed skulde blive forsømt, sørgede han tillige med rørende Godhed for Alt, hvad han vidste der havde været kjært for den Afdøde; hans Tjenestefolk, ja endog hans Heste bleve Gjenstanden for hans venlige Omsorg. Han sagde mig, at Grevens Lig maatte føres til hans Familiegrav, det Capel ved Klosterkirken som han selv havde nævnet for mig, og da dette Kloster laae i Nærheden af den Stad, hvorhen jeg efter den tabte Vens Villie skulde reise, saa foreslog han mig at følge Liget til dets Hvilested, i Selskab med den gamle Kammertjener, som vilde drage til sit Fødested,

ikke langt derfra. Jeg fandt en smertelig Trøst i at paatage mig denne Forretning. Med oprigtig Bevægelse toge Legationssecretairen og jeg Afsked med hinanden. Et Skrin med nogle Kostbarheder, som skulde afleveres efter en vis Adresse, blev overgivet til den gamle Tjener, og i Følge med en tung, tildækket Vogn, som indesluttede Grevens Kiste, forlode vi Paris en tidlig Morgenstund, der var mørk og taaget, som vor Sindsstemning. Langsomt gik Reisen med den tunge Vogn, som snart kjørte foran, snart bagefter vor, dog kunde vi for det Meste høre Lyden af dens svære, hule Rumlen paa Veiene. Naar vi af en eller anden Grund ikke kunde kjøre om Natten, søgte vi, naar det var muligt, at naae et Kloster, eller til Nærheden af en Kirke, hvor da Ligkisten blev indsat om Natten. Denne samme Vei var jeg for saa kort et Tidsrum siden reist med ham; i samme Reisevogn sad han ved min Side, da ilede den med let og hurtig Fart, medens Timerne ilede endnu hurtigere ved hans aandrige, venlige Samtale. I dette samme Kloster havde vi tilbragt Natten, i dette samme Vertshuus havde vi siddet tilbords og tømt en brusende Flaske Champagne, medens vor Spøg og vore muntre Sange havde bruset høiere end den! Da var det Sommer, Alting blomstrede, Luften var mild og Natten lys. Nu var det Vinter, Alt var visnet, Stormene hylede omkring os, og Nætterne vare mørke og lange. En Nat, da vi formedelst ondt Veir og Vei ikke kunde reise længere, maatte vi søge Herberg i en Landsbykro. Der var ingen Kirke, vi maatte sætte Rustvognen i et Skuur. Regnen slog paa Vinduesruderne i den uhyg-

gelige Stue, man havde anviist mig, jeg tænkte ikke paa at lægge mig i den ureenlige og slette Seng. Alle mine smertelige Tanker stormede saaledes ind paa mig, at det var mig umuligt at blive i Værelset; og som dreven af en uimodstaaelig Længsel gik jeg ind i Skuret, løftede Laaget paa Rustvognen lidt iveiret og tittede ind til Ligkisten. Jeg formaaede ikke at give min Smerte Luft i Taarer, jeg følte Noget, som lignede Fortvivlelse. Da mærkede jeg at Noget rørte sig i Nærheden, og ved Skinnet af den døsige Lygte, som brændte i Skuret, saae jeg en gammel, fattigklædt Mand, som havde sin usle Seng derinde for at være nær ved et Par Heste, som stode i en Stald ved Siden. Skuttende sig kom han nærmere og saae ligeledes ind til Kisten, idet han sagde: „Den staaer godt! den gode salig Herre hviler sødt! Ja salig er Den, som er hos Gud!" Der ere Øieblikke, hvori et saadant Ord fra eenfoldige Læber forekommer os som et dæmpende Middel for vort stormende Blod, som et Ord, der ikke siges os blot af et Tilfælde. Saaledes gik det nu ogsaa mig i denne Nat, som jeg aldrig glemmer.

Med Hensyn til Ernestine traf jeg den Foranstaltning, at vi paa Reisen gjennem Nancy ikke opholdt os i denne Stad, men kjørte igjennem den om Natten. Vi kom lige forbi Ernestines Huus. Alt var stille og mørkt. „Sover du, stakkels Ernestine?" saa talte jeg sagte med mig selv: „Siger ingen Drøm, ingen Anelse dig, hvad som med huul og uhyggelig Larm nu drager forbi dit Hjem? Drømmer du maaskee, at den Elskede

i Nattens Stilhed nærmer sig dit Kammer, som han til din og sin egen Ulykke saa ofte gjorde?"

Prioren i det Kloster, som var Maalet for vor Reise, var underrettet om vort Komme. Ligkisten blev bragt ind i Kirken og sat nær Alteret indtil næste Dag, da den med høitidelige Ceremonier skulde bringes ind i det tilstødende Begravelses-Capel. Et meget pragtfuldt Værelse blev mig anviist i Klosteret, og for Kammertjeneren blev der ogsaa sørget. Næste Morgen ankom to halvvoxne Drenge med deres Hovmester. De vare Sønner af Grev Leos føromtalte Broder, Børn af hans andet Ægteskab, og skulde nu vise den aldeles ubekjendte Onkel den sidste Ære. De kom ind til mig tilligemed Hovmesteren, for at frembære nogle Undskyldninger fra deres Fader, forbi han ikke selv mødte. De unge Menneskers Munterhed, der under disse Omstændigheder var naturlig og tilgivelig, men endnu mere Hovmesterens pedantiske Høitidelighed og mange utidige Spørgsmaal forøgede min beklemte Sindsforfatning.

Under Klokkernes Ringen og Munkenes Sange begave vi os til Kirken og fulgte det ædle Lig til det lille Capel, hvor Grevens Fædre hvilede. Med mangehaande Insignier prangede deres tildeels halv udslettede Vaaben paa de skimlede Vægge. Den skjønne Sang trængte med veemodig Sødhed ind i mit Hjerte. Jeg knælede med de fromme Brødre og fandt det trøsteligt med varme Bønner at ledsage den fra Jorden flygtede Sjæl til Barmhjertighedens Throne.

Da man skulde forlade Capellet, bad jeg en af Munkene om endnu at lade det staae aabent i nogle

Minuter og tillade mig at blive ene tilbage. I en Krog ved Døren saae jeg nu et Par fattige Børn, der vare fulgt efter Toget for at tilbyde Krandse af Grønt og tidlige Blomster, hvilke i dette mildere Clima allerede mod Vinterens Slutning bebude Foraaret. Jeg kjøbte dem alle for at lægge dem til Farvel paa den elskede Vens Hvilested. Jeg blev opmærksom paa den nærmest staaende Ligkiste. Den var temmelig lille, men overlæsset med broderede Vaaben, hvis Guld og Sølv i dette Dødens Opholdsted havde tabt sin forfængelige Glands. Jeg nærmede mig og læste en latinsk Indskrift, der i Forbindelse med mange glimrende Titler og Tilnavne nævnede et for mig betydningsfuldt Navn, nemlig: Maria Nisida Clara Eugenia. Pludselig erindrede jeg, hvad Grev Leo havde sagt mig, og hiin Drøm, hvori han saae sig i dette Kloster ved den Elskedes Side. Ak! den var opfyldt, denne Drøm! Taarer, som jeg kunde kalde velgjørende og blide, fløb ned ad mine Kinder og vædede de Krandse og Blomster, hvormed jeg ret med Behag smykkede Leos Kiste. Paa den føromtalte næststaaende havde jeg alt bemærket, at Datum og Aarstal af Fødselsdag og Dødsdag ganske stemte med den visse Tro, at denne Kiste gjemte det skjønne jordiske Støv af min Pleiesøsters ubekjendte Moder. Paa Laaget laae en Krands af visne Blomster, som dog bar Spor af at den ikke havde ligget der overmaade længe. Jeg ombyttede den med en frisk, idet jeg sagte sagde: „Elskelige Døde! Det er ingen fremmed Haand, som offrer dig denne Krands. Kan du see mig fra dit Paradiis, saa seer du vísselig ned til mig med venlige Øine.“ Jeg

overlod mig ganske til mit Sværmeri, jeg tænkte paa Leos Drøm, at hans Nisida havde søsterlig rakt ham Haanden, jeg slyngede en lang Guirlande, som jeg befæstede mellem begge Ligkisterne. Da jeg var færdig, kunde jeg endnu ikke overtale mig til at forlade Capellet. Jeg satte mig paa Trappetrinet ved Leos Kiste, lænede mit Hoved til den og græd mig træt. Endelig kom Munken for at kalde mig ud af Capellet, der skulde lukkes. „I har bedet ved eders Vens Ligkiste," sagde han, „og smykket den med Krandse? Det er smukt! Den hellige Jomfru trøste jer! Men see! I har ogsaa lagt friske Krandse paa den næste? Nu det var godt; jeg seer, den sidste er visnet. Den Kiste pleier ikke at savne Blomster, men den Haand, som smykkede den, kommer ikke mere her og folder sig til Bøn." Paa mine ivrige Spørgsmaal svarede han, at en gammel Spanierinde, som i flere Aar havde levet i Naboskabet af dette Kloster, havde hver Uge besøgt Capellet; men denne Dame var død den foregaaende Dag. Han tilføiede: „Vor ærværdige Prior besøgte hende i hendes sidste Dage, og allerede imorgen skal en Klosterbroder paa hans Befaling reise, jeg veed ikke hvorhen, og bringe nogle Papirer, som hun har betroet Prioren."

Jeg gjorde flere Forsøg paa at opdage noget Mere i denne Sag, hvis Sammenhæng med Nisida jeg troede at ane. Men jeg fik intet Nærmere at vide. Jeg reiste nu ufortøvet til min næste Bestemmelse og afleverede den mig betroede Pakke i den Herres Hænder, til hvem den var adresseret. Med største Høiagtelse og inderligt Venskab omtalte han Grev Leo og beklagede hans Tab.

De Forretninger, hvori den Afdøde havde indviet mig, foranledigede, at jeg oftere blev kaldt til denne Herre, og blev herved nødt til at opholde mig længere Tid i hans Nærhed. Med varm Iver udførte han Alt, hvad Grev Leo havde anmodet ham om, og han havde ogsaa den Naade at give mig Haab om en Ansættelse i hans Lands Tjeneste; men min Længsel efter mit Fødeland var ved min Vens og Velgjørers Tab stegen til en saadan Høide, at jeg talte Timerne indtil jeg atter skulde see det og mine Nærmeste; og overladende til Forsynet, hvorledes min Fremtid skulde blive, begav jeg mig paa Hjemreisen efter at have fuldført Alt, hvad jeg troede overeensstemmende med Grev Leos sidste Ønsker.

I Hamborg forefandt jeg to Breve fra Hjemmet. Det ene havde allerede forgjæves søgt mig i Paris og var sendt efter mig. Med Begjærlighed aabnede jeg dem paa eengang og saae, at de vare begge fra min Onkel med nogle tilføiede Linier fra min Moder og Nisida. Jeg gjennemløb de første og sidste Linier af det yngste, men da jeg deraf troede at see, at Alt var vel, saa læste jeg dem efter Orden, og tog det ældste først. Dette Brev var af kosteligt Indhold. Jeg havde erholdt den Post, jeg havde ansøgt om. Min Moders Glæde ved Haabet om snart at see mig igjen, Nisidas faa, men søde Ord bragte den længe savnede Glæde tilbage i min Sjæl. Inden jeg forlod Paris, havde jeg kortelig meldt mine Nærmeste min forestaaende Reise og selv foreslaaet dem intet Brev at sende mig, førend jeg nærmere underrettede dem om mit Opholdsted. Imellem disse to Breve var af denne Aarsag et Mellemrum af et Par Maaneder, og

det sidste var over fjorten Dage gammelt. Men hvad kan skildre min Forbauselse, da jeg nu ved det sidstes Gjennemlæsning erfarede saa ganske uventede Nyheder! Nisidas Herkomst var opdaget, og hendes Fader, en fransk Baron, underrettet om hendes Tilværelse og Opholdsted, var ankommen til Kjøbenhavn, og havde med Henrykkelse erkjendt hende for sin Datter. Det var med faa Tilsætninger den samme Historie, som Grev Leo havde fortalt mig. Baronen, i sin Ungdom fattig og faderløs, opdragen ved et tydsk Hof af Paarørende, som han var afhængig af, kunde ikke gjøre sig Haab om at erholde Nisidas Faders Samtykke til en Forening med hans Datter. Han troede imidlertid at tiltvinge sig dette ved at formaae sin Elskede til at lade sig hemmelig vie til ham af en protestantisk Præst. Han selv var Protestant, og Nisida, som skjælvede for Klosteret, var ikke synderlig ivrig for den catholske Tro, hvori hun var opdragen. Hun indvilgede i sin Elskers Plan, og som hans Hustru gjorde hun sig ingen Skrupler over at vinde den hende blindt hengivne Duenna, den gamle Mariquita, for sin Kjærlighed, og ved Dennes Hjelp at modtage sin Ægtemands natlige Besøg i sine egne fra det øvrige Huus afsondrede Værelser. Den Larm, som foraarsagedes ved Baronens og Grev Leos Kamp, ledte til en Opdagelse. Det var ikke vanskeligt for en Mand i Ministerens Stilling og med hans Indflydelse at faae et Ægteskab ophævet, som ifølge den catholske Kirkes Love i sig selv var ugyldigt. Baronen blev fjernet af sine Paarørende, og den grusomme Spanier tvang den vel hæftige, men ligesaa frygtsomme Nisida til at give sin Haand til den af ham bestemte,

hende forhadte Brudgom, hvorpaa han strax efter Vielses-Ceremonien reiste bort med sin Datter. Først et Par Maaneder efter at være ankommen til Kjøbenhavn, opdagede den ulykkelige Nisida, at hun var frugtsommelig. Ved Mariquitas vel opfundne List lykkedes det at skjule hendes Tilstand. Dog var Faderen ikke ganske fri for Mistanke, men kaldte engang Mariquita til sig og forfærdede baade hende og Nisida med de græsseligste Trudsler, ifald noget Saadant skulde blive ham bekjendt. I denne ængstelige Tid traadte pludselig Baronen ind til de forskrækkede Fruentimmer. Det var endelig lykkedes ham hemmelig at reise efter sin tabte Elskede. Kun en eneste Gang nøde de Ulykkelige den Trøst at tale sammen; men i denne ene Sammenkomst aftalte de, at det Barn, man ventede, strax skulde overgives til sin Fader, der vilde tage det med til sit Fædreland, hvor han nu haabede at kunne finde en Plads. Baronen nærede den største Forbittrelse mod den Kirke, som havde gjort det muligt at bryde hans Ægteskab, og Nisida, som heldede noget til hans Anskuelser, gav sit Minde til, at Barnet skulde opdrages i den protestantiske Lære. Den lille Pige blev hemmelig født, og hendes Fader i al Stilhed underrettet herom, samt Tid og Sted bestemt, da Mariquita ubemærket skulde møde ham og overgive ham Barnet. Men Natten efter Fødslen døde pludselig den af Sorg og Ængstelse afkræftede Moder. Baronen, der bestandig speidede omkring hendes Bolig, erfarede allerede tidlig om Morgenen sin Ulykke og blev saa angreben deraf, at han neppe kunde naae sit Logis, før en hidsig Feber anfaldt ham og berøvede ham al Samling. Mariquita, forvirret af Sorg, ængstelig

og udvaaget, og som paa det til Mødet bestemte Sted traf et Menneske, hvis Figur og Kappe lignede Baronens, leverede Barnet til Denne uden mindste Anelse om sin Feiltagelse. Allerede næste Dag kaldte hun Pater Bernhard og lettede sin urolige Samvittighed ved for ham at skrifte den Deel, hun havde i sin afdøde Dames Forbindelse med en Protestant, og Barnets Overgivelse til Denne. Pateren, som siden erfarede af vore Bekjendtgjørelser, at Barnet var faldet i fremmede Hænder, og som skaffede sig Oplysninger om, hvor det befandt sig, underrettede den forskrækkede Mariquita om Sandheden; men Skrækken for hendes Herres Opdagelse af denne Hemmelighed, Barnets Sikkerhed, et svagt Haab om muligviis paa denne Maade at redde det for den rettroende Kirke, og endelig Umuligheden af for Øieblikket at skaffe det i Baronens Hænder, alt Dette bevægede Mariquita til at paalægge Pateren Taushed med det i Skriftestolen Betroede, indtil hun selv eller hendes Død løste ham fra hans Ed. Neppe tre Uger vare forløbne siden Nisidas Død, før hendes Fader forlod Danmark tilligemed Mariquita, som han siden efter hendes Ønske bosatte i en lille tydsk By ved det omtalte Kloster. Faa Dage, før de forlode Kjøbenhavn, havde Baronen, som nu først var kommen til sin Bevidsthed, sendt Bud til Mariquita og anmodet hende om at komme til ham. Det vovede hun ikke, men sendte ham et kort Brev, hvori hun lod ham forstaae, at Barnet var død, uden dog udtrykkelig at sige Dette, men betjenende sig af det Udtryk: „Barnet er tabt ligesom Moderen.“ Ganske kort Tid efter reiste ogsaa Baronen. Den gode Pater, i hvis Magt det

egenlig ikke stod at opdage Noget om denne Hemmelighed, underrettede sig imidlertid personlig om Barnets Velværen og fulgte det med Kjærlighed. Ved Dødens Nærmelse havde Mariquita betroet Alt til Prioren og dicteret ham et Brev til Baronen, hvori hun berettede ham, hvad hun vidste, og henviste ham, for at faae nærmere Underretning, til Pater Bernhard. Baronen var imidlertid bleven en rig Mand, var bosat paa sine Godser ved den belgiske Grændse, gift for flere Aar siden og Fader til to Sønner. Dog var hans Ungdoms Kjærlighed ikke forglemt. Ved Efterretningen om hans Datters Tilværelse skrev han strax til Pater Bernhard, skjælvende for at erfare hendes Død, og ikke saasnart havde han faaet Paterens tilfredsstillende Svar, før han ufortøvet reiste til hendes Opholdsted. Den omtalte Ring, som virkelig kunde aabnes, indsluttede begge Forældres Navne; dog havde Baronen yttret, at dette Beviis var ringe mod det langt mere talende, som Synet af Nisida selv frembød. Hendes paafaldende Lighed med hendes Moder var saa overordenlig, at Baronen blev som berørt af et electrisk Stød ved deres første Møde, og med en Henrykkelse, der syntes at forene baade en Elskers Erindring og en Faders Ømhed, ikke kunde blive mæt af at betragte hende. Han havde med Iilfærdighed indrettet sig paa det fornemste Hotel i Byen med saa stor Elegance, som Omstændighederne tillode, for strax at modtage sin Datter, hvis Ophold i hans eget Huus han ikke vilde undvære i den korte Tid, han kunde tilbringe i Kjøbenhavn, thi tage hende med sig til sit Hjem vilde han ikke, af Grunde, som min Onkel i dette Brev nærmere angav. Han skrev:

„Denne Baron er just en Mand efter mit Sind, fat og forstandig; noget hæftig og opfarende synes han vel at være , men det kan vort forkjælede Pigebarn have godt af. Han kan ikke holde op med sine Taksigelser for vor Families Godhed mod hans forladte Barn. Da han første Gang kom til din Moder, faldt han paa Knæ for hende og takkede hende med saadan Hæftighed, at hun blev ganske bange og forlegen. Igaar besøgte han mig og talte fortroligt med mig. Han har fortalt sin Kone det Hele; men han vil dog ikke føre sin Datter hjem til hende og sine yngre Børn. Derimod vil han erkjende Nisida for sin Datter uden at nævne hendes Moder, og udbetale hende en betydelig Capital, som hendes Fædrenearv. Til alt Dette har han forsynet sig med de fornødne Bevillinger af sin Regjering. Han vil af og til reise herover for at glædes ved sin Datters Omgang, og ønsker inderlig at kunne gifte hende bort, inden han forlader hende, for saaledes at see hendes Fremtid sikkret. Alt Dette finder jeg vel betænkt og forstandigt. Han er overmaade glad over, at hun er opdragen i vor lutherske Lære, thi han hader Papisteriet endnu stærkere, end jeg. Men Nisida er et curiøst Barn, det viser sig igjen ved denne Leilighed. Det var Pater Bernhard, som først meldte os denne ubekjendte Faders Ankomst. Han bragte hans Brev og meddeelte den ovenmeldte Beretning om Nisidas Herkomst. Jeg var tilstede og blev halv bange for Pigen; med saadant et spændt, næsten feberagtigt Udseende hørte hun paa ham. Men nu skal du give mig Ret i hvad jeg saa ofte har sagt om Paterens Indflydelse paa hendes barnlige Sind: hvor Sværmeri engang

har faaet Indpas, der er det værre at fordrive end Muus og Rotter. Hvad mener du, der meest rørte hende i hendes Forældres Historie? Den Omstændighed, som Pateren udhævede, at hendes Moder var død uden Skrifte og Sacrament. Derover græd hun hele Timer. Da hun ventede sin Fader, var hun saa angreben af utaalmodig Længsel, at hun neppe havde Kræfter til at modtage ham. De vare Begge som ude af sig selv ved det første Møde; men siden sagde hun, at saaledes havde hun ikke tænkt sig sin Fader. Da det er en smuk Mand med et venligt Physionomie, spurgte vi hende nærmere om hendes Mening, og hun sagde da: Hun tænkte, han havde mere seet ud som en Ridder. Da han Dagen efter kom for at foreslaae hende at boe hos ham, vilde hun det ugjerne, og kun din Moders Forestillinger kunde formaae hende til at forlade hendes Huus. Hun drog bort med mange Taarer, skjøndt det var bestemt, at hun daglig skulde besøge sit gamle Hjem. Men allerede den næste Morgen var hun som beruset af Glæde, som oppe i den tredie Himmel, over al sin nye Herlighed, over de pragtfuldt indrettede Værelser, den smukke Equipage og den nette Kammerjomfru, uden at tale om den megen Stads og de rige Smykker, som hendes Fader havde foræret hende. Af det Kram slæbte hun en heel Ladning med sig i Vognen for at vise det til din Moder; hun kunde ikke vente med det til Middag, da hun og vi Andre skulde spise hos hendes Fader. Pigebarnet var reent ellevildt."

Underlig tilmode blev jeg over disse Nyheder. Jeg sagde mig selv forgjæves, at jeg burde glæde mig over en saa glimrende Vending i Nisidas Skjæbne; men jeg

formaaede ikke strax at overvinde min egoistiske Sorg over de nedfaldne Luftcasteller, som jeg havde opført. Alt for tillokkende var mig den Forestilling, at jeg skulde være denne Piges broderlige Beskytter, at hun ikke skulde være afhængig af Andre end mig og min Moder. Jeg fik ikke Tid til at bearbeide denne Sag i mit Sind, inden der allerede samme Dag indløb et nyt Brev, hvorved det Sidste blev værre end det Første.

Min Onkel underrettede mig om, at Nisida var bleven halv om halv forlovet med den føromtalte unge Greve. Det havde rigtignok ikke strax syntes, som om hun var tilbøielig til denne Forbindelse. (Det kaldte min Onkel bare Coquetterie og Luner, da hun tilforn, inden Greven erklærede sig, havde opmuntret hans Kjærlighed.) Han havde formelig begjært hendes Haand af Faderen, der inderlig ønskede dette Partie, især bevæget af det Træk hos den unge Greve, at han havde havt isinde at frie til Nisida, medens hendes Herkomst endnu var ubekjendt, og ingen verdslig Fordeel at vinde ved en Forbindelse med hende. Denne Omstændighed havde Fru Beate bevidnet, som Grevens Fortrolige. Denne Kone, om hvem min Onkel nu havde faaet bedre Tanker, havde været meget virksom ved denne Leilighed. Hun var nu en daglig Gjæst i Baronens Huus og havde ogsaa taget sin Tilflugt til min Onkels og Tantes Indflydelse hos Nisida. De havde Alle bestormet hende med Bønner og Forestillinger, den unge Elsker havde græbt og ønsket sig Døden. Endelig havde Nisida givet efter, men dog ikke givet noget bestemt og høitideligt Løfte; men sagt, at hun intet saadant gav uden mit Samtykke; jeg havde

hidtil været hende Fader og Broder, og hun vilde oppebie min Hjemkomst. Min Moder havde talt i samme Tone og syntes i det Hele ikke gunstig stemt for dette Partie, hvis utrolige Fordele min Onkel nu stræbte at gjøre indlysende, overbeviist om, at jeg, ligesom han, takkede Gud for det lykkelige Udfald, som denne fra først af gaadefulde Roman havde taget.

Ude af mig selv kastede jeg Brevet langt fra mig og foer som et vanvittigt Menneske op og ned ad Gulvet, medens jeg styrtede det ene Glas Vand efter det andet over mine feberhede Læber. Denne flaue, stolte Greve Nisidas Brudgom! Min Nisida! Min? Hvorledes min? Min Søster! Jeg begyndte at gaae irette med mig selv. Aldrig var det faldet mig ind, at jeg nærede andre Følelser, end reen broderlig Kjærlighed, for denne Pige, der som et niaars Barn sagde mig et saa barnlig kjærligt Farvel. Jeg maatte nu bekjende for mig selv, at jeg i flere Aar aldrig havde tænkt mig hende uden som den voxne, fortryllende Jomfru, der saa ofte var bleven mig beskreven, og at Billedet af hendes Moder, den af Grev Leo saa levende afmalede, saa ridderligt tilbedede Elskede, var i min Phantasie sammensmeltet med Billedet af hendes Datter, ja, at min tabte Vens Kjærlighed ligesom var gaaet over i min egen Sjæl. Ved nærmere at forfølge denne Tankegang skammede jeg mig over mig selv, jeg følte, hvilket phantastisk, for mine fem og tredive Aar upassende Sværmeri der havde bemestret sig mig; jeg sagde mig selv, at det ideale Billede af min Pleiesøster vel ligesaa lidt stemmede med Virkeligheden, som det, Nisida selv havde dannet sig af sin endnu ubekjendte Fader.

Ved disse Betragtninger lykkedes det mig at bringe mit oprørte Sind i Ligevægt, og det forekom mig let, kun som en ældre Broder at beskjæftige mig med min unge Søsters Skjæbne.

Jeg ankom om Aftenen til min Fædrenestad og betraadte med ubeskrivelige Følelser det gamle, velbekjendte Hjem, hvor jeg traf min elskede Moder ene og henrykt af Glæde over atter at see mig. Alle gamle og nye Sorger forstummede i denne lykkelige Aften, da jeg efter saa lang Fraværelse paany sad i fortrolig Samtale med hende og følte den vidunderlige Kraft, hvormed disse første, naturligste og sikkreste af alle menneskelige Baand omslynge ethvert følende Hjerte. Det var aldrig tilforn faldet mig ind, at det fortrolige Forhold mellem Grev Leo og mig egenlig ikke var fuldkommen gjensidigt; min underordnede Stilling, Forskjelligheden i mange af vore Anskuelser maae have indgivet mig en Tilbageholdenhed, som jeg nu først i denne Time blev mig bevidst; thi nu følte jeg, at jeg for første Gang i mere end syv Aar udøste mit hele Hjerte, vis paa at blive forstaaet og svaret. Min Moder sagde mig, at Nisida var overtalt til at give Greven et dog kun betinget Ja, og tilføiede, at hun for sin Deel havde Meget mod dette Partie og mod Greven selv, hun haabede, at jeg ved min Indflydelse skulde afvende dette Uheld fra hendes elskede Nisida, skjøndt hun tillige maatte tilstaae, at et saadant Foretagende var vanskeligt for mig, ja næsten uforeneligt med Delicatessens Fordringer.

Dagen efter kom min Onkel allerede om Morgenen; kort efter kom den unge Greve og udbad sig mit Samtykke,

som Nisida havde gjort til en Betingelse for sit endelige Ja. Dette sagde han imidlertid med en ubehagelig Fripostighed og blandede sin Tale med en vis satirisk Tone, idet han sagde, at hendes virkelige Fader ønskede denne Forbindelse, og han haabede altsaa, at jeg, hvem Nisida ansaae som sin anden Fader, hvilket jeg jo ogsaa efter mine Aar vel kunde være, ikke vilde modsætte mig hans Lykke, saameget mere, som jeg selv jo havde været hans Mentor og var traadt i den Plads, hans afdøde Fætter havde tiltænkt ham. Jeg indlod mig ikke synderlig med ham og tilgav ham hans nopdragne Bemærkninger af den Grund, at jeg af Alt, hvad han sagde, troede at bemærke, at en Følelse af Skinsyge over Nisidas kjærlige Erindring om mig indgav ham en Bitterhed imod mig. Kort efter hans Bortgang kom Baronen med sin Datter. Nisida fløi mig imøde, men neppe et Skridt fra mig standsede hun. Alvorlig saae hun paa mig, derpaa nedslog hun sine Øine og blev staaende som forstenet, medens en Purpurrødme udgjød sig over hendes Ansigt og Hals. Ogsaa jeg blev staaende taus og som berørt af en Troldstav, thi som en synlig Aabenbaring af mine egne ideale Phantasier forekom hun mig; saa ganske lig var hun det Billede, som Erindringen af hendes barnlige Træk, forenet med mine senere Forestillinger, havde fremtryllet i min Sjæl. Jeg tænkte paa Grev Leos Ord om den hvide Rose og det hellige Billede i Saïs. Endelig vovede jeg at tage hendes Haand og at fremstamme nogle Ord, hvoraf jeg blot veed, at jeg kaldte hende min kjære Søster. Hun løftede de store funklende Øine op til mig, vendte sig derpaa til min Moder og sagde: „Men kjære Moder!

Er Dette virkelig din Søn? min fordums Broder Otto?" Min Moder svarede smilende: „Har du saa reent glemt ham?" „Ja jeg har, ifald han dengang saae ud som nu: jeg maa da have givet ham et andet Udseende i min Erindring." „Ja, kjære Nisida!" svarede jeg, „Tiden er en slem Fiende af Ungdommens friske Blomsterflor, han tager hver Dag et Blad og i sorgfulde Dage tager han en heel Blomst." „Nei! det var ikke saaledes meent," sagde Nisida undseelig. Baronen afbrød denne korte Samtale. Han trykkede min Haand med Taarer i Øinene og overøste mig med Taksigelser og Ønsker om at kunne gjøre Noget, der var mig behageligt. Jeg maatte sande min Onkels Ord: Det var en smuk Mand med et endnu ungdommeligt Udseende og med en besynderlig Blanding af blød, overstrømmende Følelse og opfarende Hæftighed. Paa begge Dele saae jeg Prøver i dette vort første Møde, thi da Nisida yttrede, at hun ikke efter deres Bestemmelse vilde følge med ham i et fornemt Middagsselskab, hvortil de vare indbudne, men ønskede at blive hos min Moder, blev han hidsig og forbløffede sin Datter, som strax vilde have forandret sin Beslutning, dersom ikke min Moder havde lagt sig derimellem og udbedt sig Nisidas Selskab for den Dag. Strax var Manden god igjen, samtykkede med megen Artighed i Damernes Ønske og tog ene bort med største Taalmodighed. Da han var borte, beklagede vi alle Tre, at jeg heller ikke kunde blive hjemme, da jeg havde Forretninger med en Foresat, som havde indbudet mig til at spise til Middag hos ham. Egenlig vidste jeg ikke selv, om det var mig kjært eller ukjært at fjerne mig. Jeg trængte til at fatte mig; jeg betragtede Nisida.

Saameget hun selv lignede mit Billede af hende, saa forskjellig var den ydre Omgivelse fra Det, jeg havde forestilt mig. I mine Tanker havde jeg seet den søsterlige Veninde ved min Moders Side som en kjærlig, omhyggelig Datter i fordringsløs huuslig Dragt; og her stod hun for mig som en fornem Dame, i al den Pragt, som Mode og Luxus kunne opfinde, skinnende af Diamantsmykker. At hun, saaledes som hun der stod, var det Skjønneste, jeg havde seet, det sagde jeg mig vel, men dog mishagede denne Pragt mig. Jeg syntes, hun var altfor pyntet, at Alt var beregnet paa Effect, og at hun ikke saaledes burde vise sig første Gang for sin Ungdomsven i hans simple, tarvelige Hjem, hvor hun i Stilhed var opvoxet mellem bedre Skatte, end al denne forfængelige Mammon. Saaledes talede jeg med mig selv, misfornøiet og ilde stemt, medens jeg adspredt og forunderlig bevæget gik til det bestemte Sted, hvor jeg kun med Møie formaaede nogenledes at samle mine Tanker.

Da jeg kom hjem, var Nisida borte. Min Moder fortalte mig, at da hun blev ene med hende, havde den hæftige Pige kastet sig i hendes Arme med det Udraab: „O Moder! Er Dette Otto? Hvilket ædelt Udseende, hvilket Udtryk i hans Dine! hvilke Træk om hans Mund! hvilken Stemme! Ja saaledes var det, at jeg tænkte mig min Fader, men ældre. Nei saaledes seer Ingen ud, undtagen din Søn!“ Hvor langt jeg end var fra at fortjene den mindste Deel af disse Lovtaler, saa følte jeg mig dog saa usigelig lykkelig over det uforskyldt gunstige Indtryk, som min Personlighed havde gjort paa Den, der altfor meget opfyldte mine Tanker, at jeg ganske

overlod mig til en ufornuftig Glæde herover, og da Nisida næste Dag kom igjen, gik jeg hende imøde med langt større Fatning og langt større Hjertelighed. Hun selv var ogsaa mere fri. Hun var den Dag ganske simpelt klædt i en hvid Kjole uden alle Smykker. Fortrolig sad vi sammen med min Moder, saaledes som jeg saa ofte havde drømt mig det; men hendes barnlige Glæde, hendes Elskværdighed overgik alle mine Drømme. Den Guitar, som hun havde besiddet i min Moders Huus, og som nu i det nye Hjem var ombyttet med et kostbarere Instrument, hang endnu paa Væggen. Efter min Moders Ønske tog hun den gamle ydmyge Ven, der syntes at oplives ved atter at hvile i hendes Arm og med sine Toner at turde ledsage hendes vidunderlig skjønne Sang, „fortryllende," skrev engang min Onkel, „for Øie og Øre." Ja fortryllende vare disse Toner, denne lidenskabelige Kjærlighed, denne stille Veemod, denne natlige Stilhed, som de forskjellige Romancer udtalte, fortryllende var Synet af Sangerinden selv, siddende i sin hvide Kjole med den mørke Guitar i den runde Arm, med glødende Kinder, omsvævet af de bløde, dunkle Lokker, og tillokkende vare de yndige Træk, som de syngende Læber dannede. Jeg sad som hensunken i en ubeskrivelig sød og tungsindig Nydelse; min hele Sjæl inddrak hendes Billede, hendes Toner; og hele den paafølgende søvnløse Nat var en Efterklang af disse Sange med underlagt Text af en Betragtning, jeg ofte havde hørt af Grev Leo, nemlig: „Amor er jo et ufornuftigt Barn, som ikke tager mod Raison; hvad kan det da hjelpe, at gamle, fornuftige Mennesker ville indlade sig i Strid med ham?"

Jeg sagde til mig selv: „Jeg vil lade mit stakkels Hjerte have Fred; ingen Magt kan forbyde mig at elske hende, at bære hendes Billede i min Sjæl, som Grev Leo bar hendes Moders; men at handle med koldt Blod og Overlæg som en trofast Broder, det fordrer min egen Ære og den Pligt, med ingen tvetydig Handling at beskæmme det hidtil samvittighedsfuldt udøvede Kjærlighedsværk."

Daglig saae jeg nu Nisida, snart hjemme hos min Moder, snart hos hendes Fader, der bestandig indbød mig og ikke lod nogen Leilighed ubenyttet, hvorved han kunde vise mig og min Moder sit venskabelige Sindelag. I hans Huus traf jeg næsten altid Greven, der gjorde sig Umage for at vinde Nisida paa en Maade, som jeg fandt paatrængende. Hun selv syntes at undvige ham og gav ham ikke mindste Opmuntring. Mig derimod viste hun en paafaldende Udmærkelse. I hendes Øine, i hendes Stemme var Noget saa Sødt, Kjærligt og tillige Undseeligt, at jeg ikke af et oprigtigt Sind kunde afvise den Tanke, som min Moders Bemærkninger daglig nærede hos mig: at Nisida elskede mig. Baade hendes Fader og Greven havde flere Gange anmodet mig om at opfylde det Vilkaar, som hun havde gjort til Betingelse for sin endelige Forbindelse med Greven. Jeg svarede stedse, at jeg først maatte tale med Nisida; men hverken hun eller jeg syntes at kunne finde Ord til en saadan Samtale. Det hændte imidlertid en Aften, da vi Begge vare ene med min Moder, at Greven kom ububen og vilde være Fjerdemand i vor lille Kreds. Velkommen var han vel for Ingen af os. Dog modtoge min Moder og jeg ham med største Høflighed; men Nisida derimod var saa unaadig

imod ham og viste ham saa tydeligt, at han her var tilovers, saa han selv følte det og gik fortørnet bort. Ved denne Leilighed kom det som af sig selv til en Forklaring imellem os, og Nisida erklærede i hæftig Bevægelse, at hun slet ikke kunde lide denne Greve; at hendes Faders Ønsker, Fru Beates Overhæng, Onkels Forestillinger og endmere Tantes, der alvorlig og kjærlig havde foreholdt hende sit eget Exempel, alt Dette havde indvirket paa hendes altfor bevægelige Sjæl; især havde den unge Mands Taarer og Fortvivlelse rørt hende. „Jeg syntes," sagde hun, „at det var saa græsseligt at gjøre et Menneske ulykkeligt til Løn for den Kjærlighed, han saa længe havde baaret for mig. Jeg kunde derfor ikke nænne at sige Nei; men jeg har heller ikke egenlig sagt Ja. Ak! jeg troer næsten, at jeg, uden selv ret at vide det, har været falsk nok til at søge en Udflugt, til at nære et dunkelt Haab om, at du, kjære Otto, skulde nægte dit Samtykke; og herom beder jeg dig indstændig, det er det Eneste der kan redde mig. O jeg veed det nok! jeg har handlet slet, men jeg var dengang endnu saa barnagtig. Det er over en Maaned siden, og efter den Tid er jeg bleven et andet Menneske, et nyt Lys er opgaaet i min Sjæl. Jeg føler dybt Sandheden af Fader Bernhards Ord: „„Verdens Herlighed er et tomt Skin, der frister og lokker os med en Løn, den ikke har at give."" Da min Fader bragte mig ind i al den mig fremmede Pragt og Glands, da blev jeg som beruset af Glæde. Jeg vilde gjøre Alt, hvad en saa kjærlig, saa elskværdig Fader vilde; jeg var smigret over Grevens store Kjærlighed til mig; ja maaskee ... til Bod for min Synd vil jeg bekjende

Alting! ... maaskee laae en hæslig Forfængelighed i Baggrunden af mit Sind. Jeg syntes — troer jeg — at det var prægtigt at være Grevinde, en rig og fornem Dame. Fru Beate sagde saa Meget til mig om alt Dette. Hun elsker mig, hun har været saa god imod mig; hvad hun sagde, var godt meent, og jeg var dengang et Barn. Ak Gud! nu vil jeg hellere døe, end ægte Greven; nu er jeg inderlig kjed af mit nye Hjem. Jeg elsker min Fader, det veed Gud! men gid han var en simpel og uformuende Mand: saa var jeg bleven hos Moder og hos Otto. Maatte jeg dog blot faae Lov at komme her tilbage, saa var jeg lykkelig. Al min Tanke Dag og Nat og al min Længsel gjælder dette kjære Hjem." Taarer afbrøde Slutningen af denne Tale, hvis Virkning paa mit Hjerte jeg ikke behøver at beskrive. Dog forestillede jeg Nisida, hvor vanskeligt det var for mig at træde frem som en Anstødssteen for hendes Faders Ønsker; at jeg i dette Tilfælde da nødvendig maatte beraabe mig paa hendes egen Villie, og at jeg derfor fandt det overeensstemmende med hendes barnlige Pligt, at hun selv først fortrolig aabnede sit Hjerte for sin Fader. Det turde hun ikke, svarede hun; hendes Fader var den Bedste og Kjærligste af Alle, men saa hæftig, naar han blev vred, at hun skjælvede for ham. Jeg maatte gjerne sige, at hun havde betroet sig til min Moder og mig, men selv turde hun ikke være tilstede ved vor Samtale. Forunderligt nok, skjøndt i en anden Skikkelse, gjentog sig her min fordums Strid med Beate. Jeg kom til at tænke derpaa og taug. Efter et lille Ophold tog Nisida min Haand og sagde med et ubeskriveligt Udtryk: „Kunde du

ønske at see mig gift med denne Greve?" „O Nisida!" raabte jeg, idet jeg trykkede hendes Haand til mit Bryst: „Snarere vilde jeg ønske mig Døden!" Glæden luede ud af hendes Øine ved dette ufrivillige Udbrud af min Følelse, og jeg lovede at paatage mig den vanskelige Underhandling.

Næste Morgen gik jeg til Baronen og sagde reent ud, at jeg umulig efter min Samvittighed kunde misbruge hans Datters søsterlige Tillid til mig ved at række Haanden til en Forbindelse, der efter min Overbeviisning vilde gjøre hende ulykkelig. Da Baronen strax ved de første Ord af denne min Tale blev hidsig, saa var det kun med Møie, at jeg kunde faae fremført mine Grunde: den unge Mands mig bekjendte Mangler og Nisidas Utilbøielighed for ham. Ved denne sidste Yttring kom Baronen reent ud af sin Fatning og lod mig ikke utydelig forstaae, at denne Utilbøielighed maatte være hende indgiven af Andre, da hun tilforn i lang Tid havde elsket den brave unge Mand, hvis sande Characteer saavelsom Nisidas Godhed for ham var ham bekjendt af hendes fortrolige VeNindes, Fru Beates Meddelelser, ved hvilke min egen Onkel, da Fruen ikke kunde udtrykke sig paa Fransk eller Tydsk, selv havde tjent som Tolk og desuden bekræftet hendes Udsagn. Jeg henviste ham til min Moders Vidnesbyrd, som det, efter min Mening, gyldigste. I sin Vrede gav han mig et temmelig nærgaaende Svar. Jeg saae nu ingen anden Udvei, end at bede ham kalde Nisida selv og lade hendes egen Erklæring gjælde. Hun kom med bange Miner og saae bebreidende paa mig. Med faa Ord søgte jeg at indgive hende Mod og bad hende

uden Forbeholdenhed at erklære sig. Baronen lod hende ikke komme tilorde; han raabte, at en saa letsindig og lunefuld Pige, som idag havde een Villie og imorgen en anden, havde tabt sin Adkomst til at blive hørt i en saa vigtig Sag; han havde aldrig forestilt sig, at jeg vilde have anseet hans Datters Appel til mit Samtykke som Andet end en Compliment, en blot Formalitet. Han, hendes Fader, havde givet Greven sit Løfte, den unge Mands Rettigheder og hans egne forpligtede mig til ikke at modsætte mig hvad jeg i Grunden ikke kunde forhindre. Nu kunde min Taalmodighed ikke naae længere. „Rettigheder, Hr. Baron?“ sagde jeg alvorlig: „tilgiv mig! men dem troer jeg her at kunne gjøre gjældende, saavel som nogen Anden. De har givet Nisida Livet; men dette Liv, i sin første Dag overladt til Tilfældet, hvad var det vel blevet, om ikke min Moder kjærlig havde modtaget og pleiet det forladte Barn? Dersom Deres Datter nu er Deres Stolthed og Glæde, have da min Moder og jeg ingen Deel deri? De har hævet hende til Rang og Rigdom. Men vor Kjærlighed, vor Omsorg have udannet hendes naturlige Adel og Rigdom, og hine Fordele ere ringe mod disse. Denne min Ret til at være Nisida en ældre Broder, en Beskytter, vil jeg idag gjøre gjældende og nægter bestemt at give det Samtykke, som hun selv har gjort til Betingelse for sit Ja, og Ingen i Verden uden hun selv skal kunne aftvinge mig det. At De, Hr. Baron, vil respectere denne min Protest, det er den Løn, som min Moder og jeg fordre for sytten Aars Omsorg og Kjærlighed.“ Baronen var under denne Replik bleven noget mildere stemt. „Jeg veed,“ sagde han, „hvor

Meget jeg skylder Dem, og det er langt fra, at jeg" ... Her standsede han i sin Tale, da han, idet han vilde tage min Haand, blev opmærksom paa en Ring, jeg bar. Det var en lille, simpel Ring, men af en meget ualmindelig Form. Den var mellem de Ting, Grev Leo havde testamenteret mig, og da jeg ofte havde seet den paa hans Haand, bar jeg den med Kjærlighed. Baronen betragtede den nøie og stammede: „Denne Ring! ... jeg tager ikke feil! ... hvorledes? ... Hvem?" Jeg rakte ham Ringen og fortalte med faa Ord dens Historie. Med spændt Opmærksomhed hørte Baronen paa mig. „Min Gud!" udbrød han: „den tydske Greve, som jeg har hadet og elsket, det er hos ham, De har levet? Har han aldrig fortalt Dem?" ... „Jo Hr. Baron! jeg veed Alting. Han beærede mig med et broderligt Venskab. Jeg har ledsaget hans Lig til det Capel, hvor ogsaa Nisidas Moder hviler." Baronen var rørt. „Ak!" sagde han, „denne Ring har været hendes. I Spøg gav hun den engang i min Nærværelse til den Mand, som jeg ansaae for min værste Medbeiler i hendes Gunst. Jeg rasede derover og gjorde hende Bebreidelser. Den Ring har kostet hende mange Taarer, mindst tænkte jeg at see den igjen." Han vendte ikke Øinene fra den, satte den som for Spøg paa sin Finger, og jeg bemærkede, at han vendte sig bort for ubemærket at kysse den. Derpaa rakte han mig den. „Behold den, Hr. Baron!" sagde jeg: „Den Haand, som bar den, før den blev min, tilhørte en høimodig Ven og Fiende." „Nei," svarede Baronen, „da jeg sidste Gang var nær ved denne Haand, var den stænket med Blod, som jeg havde udgydt. Jeg tør ikke

bære Ringen, men lad den, som en Erindring om denne Time, pryde en Haand, der saa ganske ligner den, som først bar den." Med disse Ord satte han Ringen paa Nisidas Finger og sagde: „Med din broderlige Vens Tilladelse giver jeg dig denne Erindring af din Moder og med den det Løfte, aldrig at ligne hendes stolte Fader, aldrig at glemme hendes Skjæbne og min egen. Siig Greven Ja eller Nei, som du vil. Jeg opoffrer mit Ønske for dit." Med overstrømmende Følelse, med Øinene fulde af Taarer sagde Baronen alt Dette. Nisida var som ude af sig selv. Hun takkede sin Fader og mig med Henrykkelse, med alle Udbrud af ungdommelig Glæde. Hun bad om Tilladelse til strax at besøge min Moder, for selv at meddele hende sin Fryd og Lykke. Dog maatte hun opsætte sit Komme en Timestid, da Baronen vilde, at hun imidlertid skulde skrive et Brev til Greven, som han paatog sig selv at levere ham.

Underlig tilmode blev jeg ved den uventede Vending, som jeg kunde takke for det heldige Udfald af mit vanskelige Ærinde. Baronens bevægelige, for Øieblikkets Indskydelser altfor tilgængelige Gemyt, der havde drevet ham til at sætte min Ring paa sin Datters Finger, forekom mig i dette Øieblik som et Forvarsel. Min daglig voxende Overbeviisning om, at Nisida elskede mig, min egen ubeskrivelige Kjærlighed tilraabte mig at gribe min Lykke i Flugten, ikke for underordnede Hensyn at opoffre mig selv og hvad Mere var: den Elskede. Men en Følelse af Delicatesse og Undseelse, som jeg ikke kunde afvise som forkastelig, erindrede mig om min Mangel paa Rang og Formue, og især om de mange Aar, jeg havde forud

for hende. Jeg gjorde, hvad man vel i Almindelighed ved slige Leiligheder gjør. Jeg besluttede at forholde mig passiv og overlade mig uden videre Grublen til det nærværende Øieblikks Salighed; thi salige vare disse Timer, som Nisida tilbragte hos min Moder og mig. Hun udbrød i levende Taksigelser til mig for denne Morgens Begivenhed, som hun kaldte en Velgjerning fra min Haand. Anden Gang i Livet, sagde hun, havde jeg reddet hende fra uberegnelig Nød og Ulykke. Med barnlig Glæde betragtede hun Grev Leos Ring og bad mig nærmere at forklare hende, hvad Forhold der havde været mellem denne Herre og hendes Forældre. Jeg opfyldte hendes Ønske og følte en veemodig Fornøielse ved at see den Begjærlighed, hvormed hun lyttede til mine Ord, den varme Deeltagelse, hvormed hun begræd den ubekjendte Ven. „O!“ sagde hun, „lyksalig var min Moder i al sin Ulykke. Hvem har dog været elsket som hun! Saae du det, hvorledes min stakkels Fader græd ved Erindringen om hende? Hvorledes han hemmelig kyssede Ringen? O, hvilket Smykke kan lignes ved denne Ring! Min Moder har baaret den, og du! og den elskværdige Grev Leo! Hvor jeg har ham kjær, denne ædle, ridderlige Elsker! Ak! jeg synes, det er hans forklarede Aand, der fra Paradiset har talt min Sag i et Øieblik, der var saa vigtigt for mig.“

Saaledes talede Nisida med funklende Øine, da i det Samme en Anden traadte ind med et høist fortrædeligt, spændt og blussende Ansigt. Denne Anden var Fru Beate. Jeg havde siden min Hjemkomst flere Gange været samlet baade med hende og Petrine. Jeg havde været

indbuden i et stort Selskab hos Beate, seet hendes Børn og med Taalmodighed ladet mig fortælle de mange geniale Træk hos den ældste Søn, hvilke bebudede hans tilkommende Storhed. Petrine var aldeles uforandret af Udseende, men forekom mig for Resten behageligere end fordum. Der er mange Fruentimmer, som det klæder langt bedre at være Kone, end Pige, og det var Tilfældet med hende. Desuden fandt jeg, at hendes skarpe og satiriske Natur havde antaget det mildere Anstrøg af Lune og Skalkagtighed. Et uafhængigt, fra daglige smaa Ærgrelser befriet Liv, Længsel og kjærlige Sorger for den som oftest fraværende Ægtemand havde kjendelig formildet hendes Characteer. Beate derimod var i det Udvortes særdeles forandret. Hun var bleven en overmaade fed Matrone med et meget rødt Ansigt, hvilket klædte forunderlig ilde til det uforandrede Udtryk af en enfoldig Naivetet, der i yngre Aar ikke var saa stødende som nu, da den ovenikjøbet contrasterede med et paataget fornemt Væsen. Jeg forundrede mig ofte i mine stille Tanker over Muligheden af, at dette Fruentimmer nogensinde kunde have behaget mig. Hvad som ogsaa forøgede min Utilbøielighed for hende, var en modbydelig fortrolig Tone, som hun affecterede imod mig, og som endogsaa undertiden til min grændseløse Ærgrelse med smaa Vink henpegede til en fordums Forstaaelse imellem os. Paa den hidtil saa skjønne Sommerdag, som jeg her omtaler, kom hun nu farende som et pludseligt Uveir. Hun hilste neppe min Moder eller mig, men henvendte sig strax til Nisida og sagde ganske forpustet: „Gud! min Pige! hvad er dog det for Historier, som vor gode Ven, den unge Greve

kommer og fortæller mig om dig! O Gud! det søde Menneske; han var som halv død, jeg maatte give ham Draaber, han havde ondt. Hvad er det for et Brev, som du har skrevet til ham? At du ikke elsker ham, at du i Ubesindighed, overtalt af Andre, har forlovet dig med ham?" „Jeg har ikke forlovet mig med ham," svarede Nisida undseelig: „Bliv ikke vred, kjæreste Beate! jeg har baaret mig dumt ad, men jeg holder slet ikke af Greven, og" ... Beate afbrød hende: „Hvorledes? du holder ikke af Greven? Da har du ved Gud holdt nok af ham." „Det er styg, at du vil tage Gud til Vidne derpaa, thi det er ikke sandt." „Ikke sandt? Du vil dog ikke gjøre mig til Løgner? Det er Enhver bekjendt, at aldrig noget usandt Ord kommer fra min Mund." „Bliv ikke vred! jeg meente kun, at du tager feil." „Tager jeg feil? Gud! Nisida! har du ikke løbet til Vinduet og hilst ham hver evige Dag? Har du ikke i min Stue siddet og smidsket til ham? Har han ikke i min Nærværelse ligget paa sine Knæe for dig og kysset dine Hænder, og du har smigret hans Kjærlighed og lovet" ... „O ti, Beate! Jeg har bekjendt det! Dumt og urigtigt har jeg opført mig. Jeg var et Barn, det forekom mig som en umaadelig Ære, at denne smukke, fornemme Herre var saa indtagen i mig. I talte Alle saa Meget for mig. Men jeg har aldrig smigret ham med, at jeg elskede ham; det har jeg aldrig sagt og aldrig gjort." „Jo gjort det har du, ved Gud, min Pige! Det behøvede du ikke heller at sige, thi man kunde læse det ud af dine Øine." „Nei! Nei!" raabte Nisida hæftig: „Du har Synd af at tale saaledes til mig. Jeg har

ikke forlovet mig, intet Bestemt har jeg lovet Greven. Jeg har sagt, at det kom an paa min Broder Ottos Samtykke." „Nu ja! det Samtykke, det bliver vel ikke nægtet?" „Jo," raabte Nisida, „det bliver nægtet." „Det er da vel ikke tænkeligt?" sagde Beate, idet hun vendte sig til mig. Jeg havde hidtil været en stum Person ved denne Scene, der ogsaa i den Grad gik Slag i Slag, at min Moder, som flere Gange gjorde Mine til at tale, ikke kunde faae noget Ord indført. Jeg maa desuden bekjende, at Fru Beates Beskyldninger mod Nisida vare for mig, hvad Spøgelsehistorier ere for Børn: Man lytter til dem med Begjærlighed og Angst for at der kunde være noget Sandt i dem. Ved Beates Spørgsmaal til mig kastede Nisida et Blik til mig, saa ydmygt, saa bønligt, at jeg uden videre Betænkning svarede: „Jo Frue! Jeg tager mig den Frihed at nægte mit Samtykke." „Ih Gud bevares! Og hvorfor, om jeg maa spørge?" „Mine Grunde har jeg sagt Nisidas Fader, og han har havt den Godhed at give efter for dem." Det er ikke muligt. Baronen ønsker meget dette Partie for sin Datter. Og hvad skulde han ogsaa have imod det? Jeg vil ikke tale om Grevens Rang og Formuestilstand; ja jeg vil ikke engang nævne, at han er det deiligste og elskværdigste Menneske; men det vil jeg sige reent ud, at han er et sjeldent Mandfolk, han veed hvad Troskab er, det har han viist mod Nisida; da hun var et fattigt, forladt Barn, har han elsket hende og havt ærbare Hensigter. Han er reen som en Perle, uagtet han har været i Paris, og det hos den tydske Minister, som er bekjendt for en gruelig fæl En, og det er Meer, end mangen Anden kan sige."

„Den tydske Minister, som De kalder ham, var altfor ophøiet over denne Greve til at kunne bedømmes af ham.“ „Nei, det maa De forlade mig. Jeg har ogsaa været i Paris, da var han just kommen dertil, og jeg har hørt hans Rygte. Det var et afskyeligt Menneske, som havde Millioner af Fruentimmers Ulykke paa sin Samvittighed ... Jeg troer, De leer! ja det gjør mig ondt at sige det her hos Deres gode Moder, men Greven kan fortælle Adskilligt om Deres og sin Fætters Veie i Paris i den Tid, han selv var der.“ Jeg saae paa Nisida, hun skiftede Farve og vendte sig bort. Min Moder gik hen til hende og sagde Noget sagte til hende, hvorpaa jeg bemærkede, at hun kyssede min Moder med Taarer i Øinene. Fru Beate blev imidlertid ved at sige en heel Deel, som jeg ikke lagde Mærke til. Hun vendte sig derpaa til Nisida og sagde: „Naa Barn! bliver du ved det samme Sind? Vil du gjøre den unge Mand ulykkelig?“ „Nei Gud bevare mig!“ sagde Nisida med bedrøvet Stemme: „Men jeg kan dog ikke sige ham Ja. Det bliver ved Det, jeg har sagt.“ „O!“ raabte jeg, „hvad Ulykken angaaer, saa har det ingen Nød. Greven trøster sig nok, jeg kjender ham.“ Fru Beate blev endnu rødere, end hun var, og udbrød i stor Sindsbevægelse, idet hun vendte sig til mig: „Det er altsaa Dem, som er Skyld i Nisidas Gjenstridighed? Det er Dem, som ønsker, at hun skal bryde med Greven?“ „Ja i Guds Navn, Frue, det er mig! lad nu den Fugl flyve!“ „Nei dertil er Nisida mig altfor kjær. Det maa Enhver tilstaae, at jeg har været mod den Pige, som hun var min kjødelige Søster, ja mit eget Barn. Om jeg var gammel nok til at være

hendes Moder, saa kunde jeg ikke have gjort mere af hende. Alt hvad jeg har kunnet finde paa af Fornøielser, har jeg skaffet hende, Alt hvad jeg har kunnet rage og skrabe sammen, har jeg givet hende at pynte sig med. Jeg troer derfor vel, at jeg har et Ord at tale med, naar det gjælder hendes Velfærd." Nisida, der syntes at have tabt Noget af sit forrige Mod, svarede med en noget forsagt Stemme: „Ja, kjæreste Beate! Jeg skal aldrig glemme din store Godhed imod mig; men da du har mig kjær og vil mit Vel, saa lad mig have Lov at være fri og ubunden, og tal ikke mere om alle disse Ting. Jeg kan ikke udholde at høre Mere; du veed ikke, hvad Smerte du forvolder mig." „Jo min søde Pige! jeg veed hvad Smerte er, om ellers Nogen veed det, og jeg indseer og forstaaer, hvordan alt Dette hænger sammen, bedre end du uskyldige Sjæl, og jeg vil ogsaa forklare dig det, om saa mit eget Hjerte skulde briste derved. Den Herre, der staaer, som du kalder din Broder og troer saa godt, det er min egen gamle Elsker, som jeg har fortalt dig om uden at nævne ham. Det er nu anden Gang, at han spiller samme Rolle; thi ogsaa mig har han saadan villet forføre til at slaae op med min Mand, som jeg rigtignok var tvungen til, men dog ordenlig forlovet med. Ja Gud! du skulde seet, hvordan han har ligget paa Knæ for mig og tigget mig og skrevet til mig og faaet mig her hjem, som hans Moder kan bevidne, og du selv maaskee, fra du var et lille Pigebarn af, endnu kan huske, for at jeg skulde skrive et Opslaaelses-Brev. Men jeg tænkte paa min gamle Fader og paa den gode Andreas, og saa blev jeg saa elendig,

at jeg græd og ikke var Menneske for at skrive. Fruen her kan vist huske den Dag; jeg var saa forgrædt, saa jeg hverken kunde see at skrive eller Andet." „Ja!" svarede min Moder, „jeg erindrer nok den Dag, men dengang fortalte De mig om Deres Forlovelse og Deres Stilling paa en ganske anden Maade, end idag." „Ja du søde Gud! Jeg vilde nødig have min Mand, men naar jeg tænkte paa, hvor uendelig han elskede mig, og hvor god han var, og paa min Fader, som sagt, og paa mit gode Rygte, saa kunde jeg dog ikke nænne at slaae op med ham. Men den Aften, jeg havde været her og gik hjem med Deres Søn, Gud! saa sagde han nu saa Meget til mig, saa jeg lovede at sige Nei for Brudeskammelen, men da jeg kom i Guds Huus, og Præsten talte saa deiligt, og min gode Mand stod saa fornøiet og glad hos mig, saa gik jeg i mig selv og bad Gud om Forladelse og kunde ikke sige Nei. Og Vorherre hjalp mig ogsaa til at fatte mig i min Skjæbne, men det var nødvendigt til min Rolighed, at jeg maatte tale med min gamle Elsker og høre, at han tilgav mig, og at ogsaa han havde fattet sig. Derfor skrev jeg ham nu til og bønfaldt ham om een eneste Gang at komme og tale med mig, men han var saa haard ikke at ville see mig for sine Øine. Det var grusomt! Gud! hvad jeg har liidt!" At afbryde hende var reent umuligt; men da hun nu pauserede lidt for at aftørre sine Taarer, der begyndte at flyde, fik jeg endelig et Ord indført og sagde: „I Sandhed, Frue! jeg beundrer den Kunst, hvormed De, — tilgiv mig! — kan sige lutter Usandheder, uden dog egenlig efter almindelig Talebrug at

lyve." „Er det da i mindste Maade sandt?" raabte Nisida, idet hun sprang op fra sin Stol og nærmede sig. „Det er sandt," svarede jeg, „at jeg uerfaren og ubekjendt med Verden og med Kjærlighed, har indbildt mig, at jeg elskede Fru Beate" ... „Indbildt Dem?" udbrød Beate hæftig: „Vil De sige, at De ikke har været dødelig forelsket i mig?" „Forlibt har jeg været, forlibt, som en ung Mand, der første Gang seer sig elsket af et smukt Fruentimmer." „Ja de Udflugter forstaaer jeg mig ikke paa! Elsket mig, har De! Ligget for mine Fødder og tilbedt mig, det har De! Den største Fortrolighed har været imellem os; forenede have vi været, saa vi aldrig mere kan reent adskilles. Gud tilgive mig min store Svaghed, min utilladelige Kjærlighed til Dem! thi det veed Gud, at De har de Gaver af Naturen, at intet Fruentimmer i Verden kan modstaae Deres Forførelse. Ja Gud hjelpe mig! jeg kan vel aldrig reent udrive Dem af mit Hjerte, saa vist som jeg veed, at De heller aldrig kan elske Nogen, som de har elsket mig." „Nei Frue! Det er dog alt for galt." „Jeg beder Dem, ti stille! De blev syg af Sorg over mit Giftermaal, De gik og tvinede og reiste bort, forbi De ikke kunde udholde at blive i Landet. Det veed jeg Altsammen." Min Moder afbrød hende: „Jeg beder Dem, Frue! hold op! De raaber saa høit og er saa opbragt. De forskrækker Nisida, hun befinder sig ilde." I en Krog af Værelset sad Nisida, bleg som et Lig, og lænede sit Hoved med tillukte Øine til min Moders Bryst. Vi ilede hen til hende. Hun aabnede Øinene, og sagde: „Jeg er syg, jeg vil hjem!" Jeg tog hendes Haand,

hun rev den fra mig, Beate vilde omfavne hende, hun afværgede det med et Udtryk af Afsky. „Min søde Unge!" raabte Beate, høit grædende: „Er du syg? Er du vred paa mig? Ak! er jeg ikke ulykkelig nok, uden at du ogsaa skulde forskyde mig? Lad mig kjøre dig hjem, min Vogn holder her og venter paa mig." Nisida reiste sig mat og sagde: „Nu vel! saa kjør mig strax hjem til min Fader." Baade min Moder og jeg bad hende indstændig om at blive. Min Moder sagde: „Er du syg eller bedrøvet, Nisida, hos hvem kan du da bedre være, end hos mig?" Nisida kastede sig grædende i hendes Arme, omfavnede og kyssede hende hæftigt og sagde: „Du er den Bedste af Alle, den Kjæreste for mig; men jeg kan ikke blive her." Beate kastede hendes Shawl om hende, satte hendes Hat af bare Hastværk ganske forkeert paa hendes Hoved og drog hende bort med sig.

Da de vare borte, kom min gamle Historie med Beate for første Gang til Omtale mellem min Moder og mig. At Nisida elskede mig, at Skinsyge var Grund til hendes hæftige Bevægelse, var os naturligviis klart. Det var allerede Aften. Vi overlagde med hinanden, at min Moder næste Morgen skulde besøge Nisida og søge at forklare hende den sande Sammenhæng i alt Dette. Kun med Møie aftvang jeg min Moder det Løfte, at hun i denne Samtale vilde afholde sig fra al Hentydning paa hendes og mine hemmelige Ønsker, men i Betragtning af Alt, hvad der modsatte sig disse, vente hvad Tiden vilde udvikle, og blot indskrænke sig til at berolige Nisida og berøve hende al Mistanke mod den broderlige Ven. Dette, meente hun, var let; og

nogenlunde rolige, skjøndt meget forstemte, endte vi denne Dag, hvis Temperatur havde været saa ustadig.

Næste Morgen, ligesom min Moder lavede sig til at gaae, kom Greven med en triumferende Mine og ønskede at tale med mig. Han sagde, at han var vis paa, at det vilde glæde mig at høre, at Nisida havde overvundet de smaa Luner, der i den senere Tid havde beherſket hende, og nu havde givet ham sit endelige Ja. Han havde iaftes været samlet med hende hos Fru Beate, der havde formaaet Nisida til at følge hjem med sig for at komme sig lidt, inden hun lod sig see for sin Fader, der vilde forskrækkes, ifald hun kom syg hjem. „Den elskværdige Fru Beate," sagde han, „og mine kjærligheds-fulde Bønner have bragt den unge Pige til Fornuft; hun er noget letsindig og lunefuld, men jeg elsker hende ikke mindre derfor og er ikke bange for Fremtiden; thi da jeg strax efter Brylluppet reiser til mine Godser i Holsteen og seer at faae min Moder til at boe hos mig, saa vil denne fuldkomne Dame nok vide at opdrage sin unge Svigerdatter." Min Forfærdelse havde hidtil lukket mine Læber. Min Moder var tilstede og med en hende usædvanlig Iver vovede hun at modsige den henrykte Beiler og paastod at være altfor vel underrettet om sin Pleiedatters sande Sindelag til at troe, at hun med frit Valg og Overlæg kunde have givet Greven sit Ja. Hun lod ogsaa et Par Ord falde om mit Samtykke, som Nisida havde udtrykkelig gjort til et Vilkaar. Greven smilede ondskabsfuldt og sagde: „Den Ceremonie, tænker jeg, vi ville sætte os udover. Jeg er tilfreds med den Kjærlighed, Nisida bærer for mig, og Deres Hr. Søn

har vist intet andet Ønske end den unge Piges Lykke. Den, haaber jeg, skal være vel forvaret i mine Hænder. Deres fortræffelige Characteer," vedblev han, henvendende sig til mig, „Deres intime Venskabsforbindelse med min salig Fætter, Deres egen Stilling i Verden, Deres Aar fremfor Alt fritage Dem for enhver Mistanke om egennyttige Ønsker i Henseende til min Brud." Det er forunderligt, at svære Beskyldninger for moralske Synder vel kunne opvække til Vrede, men ikke have det særeget Saarende, som bittre Bemærkninger over tilfældige Mangler, som det ikke staaer i Nogens Magt at undgaae, og allermeest Alderen, som jo nødvendig maa blive ethvert levende Menneskes Lod. Den Undseelse og Ydmygelse, som man synes at føle ved dette Slags Ytringer, der ofte ere, som man paa Fransk siger, sans réplique, troer jeg, hidrører af to ganske simple Grunde: for det Første, at man rødmer over Dens Uopdragenhed, der gjør sig skyldig i en saadan Mangel paa Delicatesse, og for det Andet, at man rødmer af Undseelse, over at man selv, forført af et egoistisk Selvbedrag, skulde ville tiltage sig en Plads, der ikke tilkommer En, og at man saaledes behøver at vises tilbage. En saadan Følelse betog mig for et Øieblik Mælet; men snart fattede jeg mig og svarede: „Da De selv erindrer mig om den høimodige og elskværdige Mand, hvis Slægtning De har den Ære at være, saa maa jeg sige Dem, Hr. Greve, at jeg har altfor længe levet ved hans Side, til at lade mig imponere af andre Fortrin end dem, som udmærkede ham. Mit Samtykke til nogetsomhelst Valg behøver Nisida vist ikke; men min Ret til at raade hende vil baade

hun og hendes Fader erkjende, og jeg fordrer, at hun selv udtrykkelig siger mig, at hun frivillig skjænker Dem sin Haand.“ Greven mumlede Adskilligt om fordærvede Sæder og Gaver til at overtale uskyldige Fruentimmer, hvilket jeg lod, som jeg ikke hørte. Han forlod os i Vrede, og neppe var han gaaet, før Baronen indfandt sig. Med uforstilt Venlighed yttrede han, at det var langt fra hans Mening at ville krænke min Moders og mine velgrundede Rettigheder ved at bortgive sin Datter uden vort Samtykke, hvilket han kom for at udbede sig. Vi sagde ham Begge, hvad Nisida i Henseende til Greven selv havde erklæret for os; jeg erindrede ham om den Glæde, hvormed hun den foregaaende Dag havde takket for hans Tilladelse til at afslaae den unge Mands Haand; men han tilskrev alt Dette den ustadige og vankelmodige Characteer, som unge Fruentimmer i Giftermaalssager ofte lagde for Dagen, hvilket dog ikke hindrede dem fra at blive fortræffelige Hustruer og Mødre, naar deres Foresatte havde hjulpet dem over den svære Anstødssteen, endelig at træffe et fornuftigt Valg. Han anførte de Gründe, der gjorde det ønskeligt for ham at gifte sin Datter bort, inden han maatte forlade hende. Det var omtrent de samme, som min Onkel havde omtalt i sit Brev. Dog tilføiede Baronen endnu een: Han sagde nemlig: „Det er min Pligt og mit Ønske, at min ægte-fødte Datter skal staae Brud med det Navn og den Rang, som tilkommer hende, og at hendes Mand skal modtage den Medgift, som jeg har bestemt for hende, og som vilde gjøre selv en uformuende Mand velhavende. Jeg har taget alle Forholdsregler, for at Ingen skal kunne

forbyde mig Dette; men skjøndt jeg har, som det var min Skyldighed, skjult hendes Moders Navn, saa leve der dog Folk, som ikke ere frie for Mistanke i denne Henseende. Min værste Fjende, hendes Fader, den spanske Marquis, er, Gud skee Lov, gaaet til sine Fædre, men hendes saakaldte Gemal lever endnu, er et slet og hævngjerrigt Menneske, og kort sagt, jeg kan ikke være rolig, før jeg veed hendes Datter i en brav Mands Arme, hvor hun kan være sikker. Misforstaa mig ikke, kjære Ven! Jeg veed altfor vel, at hun i Dem har den ædleste Beskytter; men Deres Skjæbne kan paalægge Dem at reise bort, at opholde Dem andetsteds, som jo allerede i flere Aar har været Tilfældet. Jeg kan ikke forlænge mit Ophold her over nogle faa Uger, og jeg kan ikke med Rolighed forlade min Datter, med mindre jeg seer hende ved en Ægtemands Side, der kan give hende sit Navn, og hvis Sjæbne er uopløselig forenet med hendes." At det slet ikke faldt Baronen ind, at Nisida og jeg kunde elske hinanden, at det syntes ham som noget Utænkeligt, at han i mig kunde finde den Svigersøn, han søgte, var atter en Draabe mere i den bittre Kalk, jeg i disse Dage maatte tømme. Saa fattet som muligt svarede jeg, at Nisida jo ingenlunde behøvede det Samtykke, som hendes Fader var saa høflig at begjære af mig, at ialfald var hans Ord for, at hun ønskede det, mig Nok til at give det. Imidlertid bad min Moder og jeg dog om at maatte tale med Nisida, inden hendes Forlovelse høitidelig blev erklæret, hvilket Baronen til min Skræk havde bestemt at udføre samme Aften, paa det at al den Forvirring, som han udtrykte sig, kunde

engang faae Ende. Meget venskabeligt besvarede han denne Begjæring og tilføiede, at han selv vilde føre os til hende. Vi fulgte ham Begge til hans Hjem; men da vi lode os melde hos hans Datter, kom Fru Beate ud fra hendes Værelse og sagde, at Nisida var ikke vel og havde lagt sig til Hvile, for at samle Kræfter til den forestaaende festlige Aften. Fruen havde skrækkelig travlt og kom med Hænderne fulde af Pynt og Smykker. Forunderligt erindrede Dette mig om Beates Bryllupsdag, da en lignende Travlhed med Pynt mødte mine frugtesløse Bestræbelser for at faae hende itale. Min Moder lod sig imidlertid ikke saaledes afvise; men da vi havde ventet i en god Time, forlangte hun alvorlig at indlades til sin Pleiedatter. Fru Beate havde imidlertid holdt os med Selskab, som om hun var Frue i Huset, hun klappede Baronen paa Skulderen og sagde mange Ting til ham i en særdeles fortrolig Tone; men da han ikke forstod et Ord deraf, havde han ikke synderlig Forargelse af hendes Tale; men dog vendte han sig til mig og sagde: „Det er en god Kone, men hun er uopdragen og har en slet Tone." Endelig reiste min Moder sig og sagde: „Med Baronens Tilladelse gaaer jeg nu uanmeldt ind til Nisida." Baronen bød hende Armen og sagde, at han vilde føre hende til sin Datters Dør. Beate løb bag efter. Jeg holdt mig naturligviis tilbage. Faa Minuter efter hørte jeg en Løben frem og tilbage, en Raaben, en Tummel, som forfærdede mig; jeg ilede til Døren og mødte Fru Beate, som kastede sig i en Stol og raabte: „Gud! min søde Nisida! hun er borte! hun maa være bortført!" Min Moder og Baronen kom

ogsaa ind og bekræftede Beates Udsagn, min Moder med stille Bekymring, Baronen derimod rasende af Urolighed og Vrede. En Kammerpige, som fulgte efter, fik neppe Tid til at besvare de Spørgsmaal, hvormed han og Beate bestormede hende. Med Frygt og Bæven udsagde Pigen, at hendes Frøken, saasnart de vare ene, havde med stort Hastværk ladet sig klæde om, havde befalet hende at bringe sig Hat og Shawl og var gaaet ud, uden at sige nærmere Besked. Greven kom imidlertid ogsaa, og da han hørte den ængstelige Nyhed, gebærdede han sig som en Affindig, og foer ud af Huset, ledsaget af Fru Beate.

Det vilde være umuligt at beskrive det Oprør, som udbrød i Baronens Huus, saavel som den Angst, hvormed jeg i flere Timer løb omkring uden at vide, hvorhen jeg skulde vende mine Skridt. Min Moder, som var mat og angreben af alt Dette, blev hos den ganske utrøstelige Fader, medens alle Husets Folk bleve sendte omkring i alle Verdens fire Hjørner. Min første Gang var hjem til Vort; der var hun ikke. Til Pater Bernhard drev min Anelse mig dernæst; men jeg blev ikke modtagen; hans gamle Tjener sagde, at hans Herre havde Forretninger og tog ikke imod Nogen. Paa mit Spørgsmaal, om ikke en Dame var kommen til ham, svarede Tjeneren Nei, den ærværdige Fader var ene. Jeg løb til Madame Lund, til Fru Beates Huus, til min Onkels; Altsammen forgjæves. Med et beklemt Hjerte kom jeg tilbage til Baronens. Ingen Nisida! intet Spor af hende! Alle vare komne igjen uden nogensomhelst Efterretning. Min Onkel, ængstelig over min Efterspørgen i hans

Huus, kom ogsaa. Han forøgede den almindelige Uro ved sin meget unødvendige Tale om Nisidas uforklarlige Opførsel og uberegnelige Indfald. Endnu meget værre blev det, da Fru Beate og Greven ogsaa indfandt sig; den Førstes høirøstede Klager og Udraab, Graad og Besvimelser, og den Sidstes fortvivlede Gebærder, Faren op og ned ad Gulvet, Fægten med knyttede Næver, og Pusten og Stønnen forøgede vor utaalelige Tilstand til en sindsforvirrende Grad. Endelig efter en Middag, som hengik uden at Nogen af os gik tilbords, hørte vi i den ydre Deel af Huset høie Frydera ab og Støi, og inden Nogen kunde faae Tid til at forlade Salen, gik Døren op, og Nisida traadte ind ved Pater Bernhards Haand. Bleg, med nedslagne Øine, i en simpel sort Dragt, stod hun hos den gamle, ligeledes blege, sortklædte Mand, opløftede ikke Øinene, og gjorde ingen Mine til at svare Nogen af os Alle, som flokkede sig om hende. Saasnart det var muligt at komme tilorde for den almindelige Bevægelse, sagde Pater Bernhard: „Nisida har erklæret for mig, at hun, tilskyndet af en indre Stemme, ønsker at træde over til den hellige romerske Kirke, hvori hendes Moder var født, og derpaa at forlade Landet for at tage Sløret i det Kloster, som jeg vil vælge for hende, og hvortil jeg tiltrods for min høie Alder selv vil ledsage hende."

Enhver vil kunne forestille sig den Virkning, som disse Ord frembragte hos os Alle. Alting løb rundt med mig, jeg var ikke istand til at fatte en sammenhængende Tanke. Baronens Raseri, hans og min Onkels haarde Udfald mod den gamle Pater, der ganske sagtmodig og

taus modtog deres usfkaansomme Bebreidelser, Nisidas Skjælven og ganske nedtrykte Udseende vare Alt hvad jeg bemærkede i dette stormfulde Optrin. Men da Baronen, saavelsom min Onkel, beraabte sig paa det Medhold, de vilde søge i Landets Love, der vilde gjøre Nisidas Beslutning uudførlig, hævede hun sit nedbøiede Hoved, nærmede sig alvorlig sin Fader, kyssede hans Haand og sagde: „Min dyrebare Fader! Himlen veed, at jeg elsker og ærer dig. Ak! jeg har ret i denne Nat forestilt mig din ædle Trofasthed mod min Moder og mod mig. Men seer du denne Ring? Ved den har du lovet mig aldrig at ville ligne hendes grusomme Fader. Kun hendes jordiske Skjæbne fordærvede den stolte Mand, men hvad mig angaaer, saa gjælder det min Sjæls Frelse. Jeg er ikke god nok, ikke stærk nok til at modstaae Verdens og Menneskenes Fristelser. Du seer selv mine vankelmodige Beslutninger, mit urolige Sind, hvormed jeg alt har gjort dig og min ædle, elskede Pleiemoder Sorg og Angst. Jeg er saa ung endnu, og har allerede Synder at angre. En dyb, en rædsom Smerte bærer jeg i mit Indre; ak! den har altid ulmet der, som en veemodig Længsel, en smertelig Utaalmodighed! Nu er den udbrudt som en Vulcan, og vil fortære mig, dersom du forbyder mig at søge Ro hos den forbarmende Himmel i Klosterets Fred. Der vil jeg bede for dig, for Alt hvad jeg elsker." Ved Synet af Ringen bortvendte Baronen sit Ansigt. Han formildedes lidt efter lidt ved Nisidas Ord, han stod for hende med korslagte Arme, og — som det syntes — ham selv uafvidende, fløde store Taarer ned ad hans Kinder. „O, Nisida!"

sagde han, „din Moder gyste for Tanken om Klosteret; Frygt for dette var den Magt, hvormed man tvang hende." „Ja," svarede Nisida, „til en Skjæbne, der var tusinde Gange værre. Ak, lad mig frivillig vælge det Slør, som jeg synes, at hun fra en anden Verden rækker mig, for at jeg kan tilhøre Himlen, thi paa Jorden finder jeg aldrig Ro! Giv mig dit Samtykke og din Velsignelse til mit Forehavende, kjæreste Fader! Tænk paa min Moder! jeg ligner hende jo, hun lever endnu i mig, elsker dig i mig, og beder dig ved mig."

Baronen var som opløst i Veemod. „Hør, Barn!" sagde han endelig: „Alt Dette forekommer mig ganske unaturligt. Jeg frygter, du siger mig kun den halve Sandhed, at en ulykkelig Kjærlighed er Skyld i din Lyst til at forsage Verden, og i Alt hvad der forekommer os lunefuldt og besynderligt hos dig. Er det saa? Er der En, du elsker? da betro dig til din Fader, der Intet ønsker høiere, end din Lykke." Nisida rødmede hæftigt, men rystede paa Hovedet. Greven traadte nærmere og sagde yderlig fornærmet: „Jeg vil haabe, Hr. Baron! at hverken De eller deres Datter anseer mig her som en uvedkommende og stum Person." Baronen svarede ham hidsig: „Lad mig tale med min Datter, her er ikke mere Spørgsmaal om Convenienser, Dette er for alvorligt." Beate vilde ogsaa give sin Skjærv i Lauget, men Baronen gjorde et afvisende Tegn til hende, der standsede hendes Tale. Han vendte sig til Nisida og sagde kjærlig: „Jeg troer at have gjættet rigtigt. Dine blussende Kinder bekræfte min Mening. Nævn den Mand, du elsker. Han kan ikke være en Uværdig, da du vil forsage Alt

for hans Skyld. Er han en Ven af det Huus, hvori du er opdragen, ligner han i mindste Maade den Mand, du har kaldt Broder, saa nævn ham uden Frygt, og jeg skal med Glæde bekræfte dit Valg." Neppe istand til at staae opreist, med neppe hørlig Stemme svarede Nisida: „Ak nei, kjæreste Fader! jeg har Ingen at nævne." Min Moder, som hidtil havde staaet ganske stille som en Støtte, traadte nu pludselig hen til hende og sagde alvorlig: „Hør mig, Nisida! har jeg ingen Rettigheder i dit Hjerte?" Nisida kastede sig i hendes Arme og raabte: „Ingen Rettigheder! Du, min Moder, som jeg skylder Alt, hvad et Barn kan skylde den kjærligste Moder!" „Saa beviis mig idag dette dit Sindelag ved at give efter for en Bøn, jeg har til dig. Jeg forlanger, at du følger hjem med mig, at du tilbringer otte Dage hos mig, i dit gamle Hjem, og først naar den Tid er gaaet, tager du din endelige Beslutning." Nisida saae taus paa hende og sukkede. Min Moder vedblev: „Jeg forlanger dette Beviis paa din Kjærlighed til mig, paa din Agtelse for mine moderlige Rettigheder." „Nu vel, Moder! saa adlyder din Datter." Baronen takkede min Moder med Inderlighed for dette — som han udtrykte sig — Trøstens og Haabets Bæger, som han kun turde vente af hendes Haand. Han underskrev, tilføiede han, enhver Betingelse, som hun paa hans Vegne vilde indgaae, enhver Bestemmelse, som hun foreskrev. Pater Bernhard havde imidlertid staaet taus og stille, lænende sig til et Bord. Men med særdeles Opmærksomhed havde han fulgt Alt, hvad som foregik. Da Nisida ved sin Faders Spørgsmaal rødmede saa stærkt,

følte jeg ogsaa Blodet stige til mine Kinder; og i det Samme bemærkede jeg, at Pateren med et skarpt og forundret Blik fæstede sine Øine paa mig. Min Moder vendte sig nu til Pater Bernhard og sagde: „Ogsaa Deres Samtykke udbeder jeg mig, ærværdige Fader! De har i saamange Aar været Nisida en faderlig Ven, og en kjær og æret Gjæst i mit Huus.“ Den gamle Mand smilede venligt og svarede: „Min ædle Frue! Deres Villie var altid reen og god, og jeg underkaster mig den uden Modsigelse.“ Han lagde Haanden paa Nisidas Hoved og sagde: Den hellige Jomfru være med dig, min Datter! gaa irette med dig selv. Skræk for Synden og Verdens Fristelser, Længsel efter Himlen skulle være dine Ledsagere til Klostrets stille Fred, men ikke jordiske Lidenskaber. De ere udelukkede fra de hellige Mure.“ Han gik, Baronen lod strax, efter min Moders Ønske, sin Vogn kjøre hende og Nisida til hendes Huus, og de Andre gik hver til Sit. Jeg gik ud af Byen for at søge paa en eensom Vandring at samle mine, af disse Dages Begivenheder reent forvirrede Tanker. Det var en deilig Sommerdag, allevegne mødte jeg Spadserende, ofte blev jeg tiltalt af Bekjendte. Jeg fandt hverken Ensomhed eller Hvile for min indre Urolighed, men kom endelig hjem, udmattet paa Sjæl og Legeme.

Da jeg traadte ind i min Moders Dagligstue, fandt jeg Nisida ene. Hun sad i en Krog af Sofaen med Ansigtet skjult i Puderne. I det Øieblik hun blev mig vaer, reiste hun sig og vilde forlade Værelset. Jeg holdt hende tilbage og sagde: „Nisida! min Veninde! min Søster! hvad har jeg gjort, at du flyer for mig som

for et giftigt Dyr?" Hun taug og satte sig stille paa sin Plads. Jeg satte mig ved hendes Side, tog hendes Haand, kyssede den, trykkede den til mit Bryst, holdt den fast trods al hendes Modstand, og sagde: „Ak, kjæreste Nisida! hvormed har jeg fortjent, at du vil gjøre mig ulykkelig, fordærve mit Liv, saa jeg maa ønske, at det forsvandt med denne Dag, som nu helder mod sin Nedgang?" Hun saae spørgende paa mig og lod mig beholde sin Haand. Jeg vedblev: „Er der Intet i dit eget Hjerte, der siger dig, at jeg elsker dig?" Ved disse Ord var det, ligesom et electrisk Stød foer gjennem Nisidas Haand, som jeg holdt i min. „Som din Moder var elsket af Grev Leo, som hun var hans eneste Kjærlighed, som han med ridderlig Troskab bevarede i Hjertet midt i alle sine menneskelige Forvildelser, saaledes er du min første, sidste, eneste Kjærlighed." „O Gud!" raabte Nisida, idet hun sprang op i stor Sindsbevægelse: „hvilke Ord! hvilke henrivende, fortryllende Ord! Men det er ikke Sandhedens Aand, der taler af din Mund. Det er denne søde Gift, hvorfor Pater Bernhard saa ofte har advaret mig, det er det Trolddoms-Bæger, hvormed Mørkhedens Aand beruser den Lettroende. Men jeg vil sætte Sandhedens Magt mod din. Ved Gravens Bred eller ved Klosterets Dørtærskel der faaer man Mod til at sige, hvad man i Livet og Verden vilde døe af Skamfuldhed ved at aabenbare. Jeg har elsket dig fra det første Øieblik jeg gjensaae dig! Ingen har elsket som jeg, Ingen vil nogensinde gjøre det! Jeg vilde, som Alceste, give mit hensvindende Liv. for at oplive dit; jeg vilde, som Cains Hustru, følge dig til tørre Ørkner; jeg har

følt mig ringe og uværdig ved Siden af det høie Værd, jeg tillagde dig; men er du troløs og fordærvet, hvad er da tilbage af Skjønt og Godt i Verden? Nei jeg vil flye den, inden dens Djævlekløer gribe mig selv. Jeg har følt deres Magt. Jeg har bedrøvet min Fader, jeg har Uret mod Greven; for at hævne mig, for at saare dig gav jeg mit Løfte om at blive hans. De Andre havde ikke kunnet fravriste mig det, om ikke de onde Lidenskaber i mit eget Hjerte havde været i Pagt med dem. Nei, lad mig redde min Sjæl og bede for min Moders og din. Det er Alt, hvad der er tilbage for mig." „Elskede Nisida! Du hæver mig til Himlen for igjen at lade mig synke ned i Afgrunden. Ak! en Mand sværmer om paa Verdens vilde Hav og maa prøve dens Klipper og Skjær for at sætte Priis paa den stille Havn og aldrig ønske at forlade den; han maa kjende Syndens Hæslighed for tilgavns at skatte Uskyldighedens og Reenhedens Skjønhed. Jeg er ikke fordærvet, ikke troløs, ingen Uskyldig skal anklage mig for den himmelske Retfærdighed." „Ingen Uskyldig, siger du? hvad var da Beate? O Gud! naar jeg tænker paa, at du har elsket hende saa høit, at du har seet paa hende med samme Øine, hvormed du nu seer paa mig, at du har knælet for hende, grædt for hende, at den Aften, da jeg traf dig paa Kirkens Trapper, da jeg i barnlig Uvidenhed havde bedet og grædt for dig, at da var du fortvivlet af Kjærlighed til hende, at du tilhørte hende, ak! da kunde disse Forestillinger drive mig til Afsindighed." „Men Nisida! jeg har egenlig slet ikke elsket Beate. Gives der ikke slige Illusioner for den Uerfarne? Tænk

dig om! har du ikke selv troet at elske Greven?" „Nei aldrig! Jeg kunde ikke taale, at han saae mig i Øinene, at han berørte min Haand; men jeg kunde heller ikke taale, at han græd og vilde døe for min Skyld. Jeg var et Barn, jeg vilde sige ham noget Trøsteligt og indviklede mig i en Labyrinth, jeg ikke kjendte. Og nu igaar! ak, da var jeg ikke mig selv mægtig! jeg havde kun een Følelse, Vrede mod dig. Men idag vendte min Fornuft tilbage, og jeg flygtede til Pater Bernhard og fandt Tilflugt hos ham." „Men ogsaa jeg, kjære Nisida! ogsaa jeg indviklede mig med Beate i en Labyrinth, jeg ikke kjendte; men det Hele var virkelig latterligt og ikke disse Følger værdt." „Er det muligt, at det er dig, der kan tale saaledes? Aldrig kan det Baand løses, der binder dig til Beate. Hendes Skjæbne ligner min stakkels Moders; hun havde ligesaa stor Uret mod min Fader, som Beate mod dig, men han forlod ikke grusom den Ulykkelige og sit Barn. Med Fare for sin Sikkerhed fulgte han hende til det fjerne Land og efter saa mange Aars Forløb iler han nu til sin ubekjendte Datter og overøser hende med Kjærlighed. Du derimod — jeg selv har seet det — du modtager med største Ligegyldighed den lille Dreng, som den ulykkelige Moder fremstiller for dig" .... „Nisida! hvad siger du? hvilket Barn? hvilken Moder? Ved Gud, jeg troer, jeg maa drømme! hvad er det for en ulyksalig Misforstaaelse, som her maa være?" .... Jeg fik ikke sagt Mere, thi min Moder kom ind med en Billet, som Overbringeren havde sagt, det hastede med. Jeg gjenkjendte Petrines Haand og brød hurtig Seglet. Den indeholdt blot de Ord, at hun bad

mig saa snart som muligt at komme til hende, da hun havde Noget at sige mig, som hun ansaae for vigtigt.

Ligesom hiin længst forsvundne Dag modtog hun mig med Latter. „Jeg troer virkelig," sagde hun, „at Vorherre har udkaaret os To til at trøste hinanden. I Betragtning heraf vil jeg nægte mig selv og Verden den piquante Slutning paa Nisidas Historie, at den Mand, der modtog hende som et spædt Barn i en Kurv, til Gjengjæld ogsaa tilsidst fik en tom Kurv, af hende. Men nu maaskee jeg kan skaffe en anden Vending i Romanen." Hun fortalte mig nu, at Beate, ganske opløst i Sorg og Taarer, var kommen til hende og havde berettet det Udfald, som hendes velmeente Bestræbelser for Nisidas Lykke havde taget. Ved nærmere at udspørge hende begreb den skarpsindige Petrine den hele Sammenhæng. „Nu," sagde hun fremdeles, „skal De ikke troe, at Beate har gjort alt Dette efter nogen egenlig Plan eller Intrigue, endnu langt mindre for at skade Dem. Nei, hun har kun undt sig selv den dobbelte Glæde at beskjæftige sin tomme Tilværelse ved Indblanding i et fremmed Anliggende, hvori fornemme Folk vare Hovedpersoner, og hun ogsaa kunde opnaae at være en Saadan, og dernæst at gjøre sig interessant ved den romantiske Kjærligheds historie, som hun har havt med Dem, hvilken hun paa sin Maade fortæller alle sine Veninder til inderlig Opbyggelse og Henrykkelse for dem. Utroligt skulde det synes, at hun endogsaa kaster en gruelig Skygge paa sig selv ved at slaae paa, at hendes ældste Søn er Deres udtrykte Billede, uagtet at Drengen er født halvandet Aar efter Deres Bortreise og ikke har anden Lighed med

Dem, end sorte Haar, hvilke De har tilfælleds med den gode Andrik, som Barnet ligner. At Nisida, da Beate, efter sit eget Udsagn, med tusinde Taarer har stillet den lille Klods foran hende, har kunnet see nogen Lighed med Dem, beviser kun, at hun maa see Dem i al Naturen. Heller ikke har Beates Mening hermed den værste Betydning, man kunde tillægge den; men hun vil forklare det saaledes, at hendes hæftige Længsel, som altid forestilte hende Deres Billede, har skjænket Drengen Deres Træk. At bevise Deres Kjærlighed, Deres og hendes nøie Forbindelse, er hende vigtigere, end at undvige en fornærmende Mistanke. Det er, som Alt hvad hun gjør og siger, egenlig ingen Ting, Usandhed, Skygge, Pjat, Noget uden Sjæl og Idee. Da hun nu selv havde betroet mig sin Opførsel mod Nisida uden mindste Anelse om noget Urigtigt fra hendes Side, tænkte jeg paa, om der ikke skulde findes noget til Sagens Oplysning tjenligt Document fra hine Tider, og da erindrede jeg et Brev, som De strax efter Deres Bortreise sendte mig fra Hamborg. Jeg vidste, at jeg havde gjemt det som en kjær Erindring, da det bragte mig et trøstende Budskab, og nu skal De see, hvorledes en god Gjerning belønner sig selv. Her er Brevet: Deels omtaler De deri med ærlig og overbevisende Fortrolighed Deres sande Forhold til Beate, Deres Spot over Dem selv og Deres indbildte Følelser; deels kan dets Datum bevise, at De havde forladt Danmark halvandet Aar, inden dette deilige Avertissement, som jeg herved leverer Dem, blev indrykket i en Hamborgsk Avis, som min Mand engang for Spøg sendte mig derfra, og som jeg ligeledes har

gjemt, for Løiers Skyld. Her staaer det med min gode Svogers Underskrift: „„Auswärtigen Freunden und Bekannten mache ich hiemit kund, daß meine liebe Frau am siebenten dieses Monats von einem gesunden Knaben entbunden““ o. s. v.

Med hvor stor Glæde og Taknemmelighed jeg modtog disse ypperlige Documenter, saa følte jeg mig dog forlegen ved Tanken om selv at fremlægge dem for Nisida. Paa min Bøn fulgte derfor Petrine hjem med mig, og medens jeg med bankende Hjerte trak mig tilbage i min Stue, gik hun alene ind til min Moder og Nisida. Efter et Ophold, der vel ikke var saa langt, som det forekom min utaalmodige Længsel, kom de alle Tre ind til mig. Uden at tale førte min Moder den hæftigt bevægede Nisida hen til mig og lagde den elskede Datters Haand i sin Søns, medens hun trykte dem begge til sit trofaste Hjerte og med et ubeskriveligt Udtryk hævede sine milde Øine til den velsignende Himmel. Jeg greb Nisida i mine Arme, løftede hende iveiret og kyssede hende for første Gang siden hiin Afskedstime, da jeg ligesom nu løftede den barnlige Veninde op og kyssede hende, uden at ane, at en Gjentagelse som denne skulde blive mig tildeel.

Vi ilede strax til Baronen, som vi fandt siddende ved sit Vindue i Mørke ganske ene og sørgmodig. Nisida fløi ham imøde og sagde ham Alt med en Blanding af jomfruelig Skamfuldhed og inderlig Glæde. Noget undseelig nærmede jeg mig den fornemme, rige Fader, men jeg fik snart Mod, da Baronen med uskrømtet Glæde slog Armene om Nisida og mig, og yttrede, at

den Tanke, at jeg kunde være Den, som hans Datter elskede, hvilken for første Gang idag var opstaaet hos ham, havde opvakt hans varmeste Ønsker for, at denne Formodning maatte blive til Vished, som den eneste Maade, hvorpaa han var istand til at betale, hvad han var mig skyldig.

Et Par Dage efter kom han til min Moder og bad hende at modtage en Gave, som han for længe siden havde tiltænkt hende, og som ikke bestod i ringere, end et overmaade smukt lille Landsted ikke langt fra Byen. Allerede i nogen Tid havde han beskjæftiget sig, veiledet af Nisidas Raad, med at indrette og møblere det ganske efter dets tilkommende Eierindes Smag. Min Moder, hvis uopfyldte Ønske noget Saadant stedse havde været, blev barnlig glad og lykkelig ved Synet af denne yndige Bolig, og bestemte, at vi her skulde tilbringe den Tid, som endnu var tilbage af Sommeren, og at jeg skulde føre min Brud herud; men dog vilde hun, at vi først skulde helligholde mit Bryllup i det gamle Hjem, hvor vi saalænge havde levet sammen.

Den lyksalige Aften, da vi i Stilhed vare forenede, og glade sadde tilbords i min Moders gamle Dagligstue, sagde min Onkel: „See, i denne samme Stue, paa dette samme Bord satte Otto Kurven med den spæde Nisida, og netop vi Alle, som her sidde, paa Baronen og Pateren nær, vi vare ogsaa tilstede. Da sagde jeg, vel ikke i den Mening, hvori jeg nu siger det: „„Det er en god Skat, du der bringer din Moder i Huset,““ men mine Ord vare Spaadom, og saaledes kan man blive Prophet uden at drømme om slig en Værdighed. Hvad mener

De derom, ærværdige Fader?„ tilføiede han, henvendende sig til Pater Bernhard. „Ja," svarede Denne, „Guds Tanker ere ikke et Menneskes Tanker; ogsaa jeg havde mine Hensigter, men jeg elsker dette Brudepar altfor høit til ikke at glæde mig over dets Lykke. Ogsaa mine Ord have været Spaadom; thi da jeg første Gang besøgte disse Venner, blev det mig indgivet at sige: „„Den hellige Jomfru vil med sit Barn i Armen usynlig nedstige til dette Huus og velsigne det.""

Samlede Skrifter

af

Forf. til „En Hverdags-Historie,"

Fru Gyllembourg-Ehrensvärd.

Ottende Bind.

Anden Udgave.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1867.

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Indhold.

Maria.

(Første Gang trykt 1839.)

Maria.

(Første Gang trykt 1839.)

Maria.

(Første Gang trykt 1839.)

„Ritter, treue Schwesterliebe
„Widmet euch dies Herz.“

Schiller.

Første Capitel.

I et lille, beskedent Huus paa Toldbodveien sad i et simpelt, men yderst reenligt og hyggeligt Værelse et ungt, smukt Fruentimmer med sine to faderløse Stedbørn, en Dreng paa ti og en Pige paa fire Aar. Det var i Skumringen, Dagen før Juleaften; gjennem de halv tilfrosne Ruder blinkede Stjernerne allerede ind i den lille Stue, medens Kakkelovnsilden med sin røde Flamme oplyste Marias milde, fine Skikkelse og det blomstrende Barn, der sad ved hendes Fødder. Med sit Strikketøi i Haanden, men det tankefulde Ansigt vendt mod Vinduet og den stjerneklare Himmel, sad hun, som det syntes, hensunken i stille Betragtninger, imedens den lille Lise sad paa Knæ paa Gulvet og smaasnakkede med to af Papiir udklippede Dukker, som hun opstillede paa Skammelen ved Moderens Fødder. Ved det ene Vindue stod Victor og søgte med sin Aande og sine Hænder at optøe en Rude, for bedre at kunne see ud paa Gaden.

Efter en lang Pause lød endelig Marias melodiske Stemme: „Lille Victor! gaa nu fra Vinduet, at jeg kan trække Gardinerne sammen og tænde Lys; jeg har ikke

Tid til at lade mit Sytøi hvile længer.“ Victor adløb strax, men kastede dog endnu et Par længselfulde Blikke til Gaden, idet han sukkede: „Jeg stod og saae efter Jomfru Holm, det er grueligt, hvor jeg længes efter hende.“ En halvvoxen Tjenestepige bragte et Lys i en Plade og satte det paa Bordet, medens Maria løftede den lille Lise op paa en Stol og stillede hendes Papiirs-Dukker op for hende paa Kanten af Bordet, idet hun selv satte sig ved Siden og tog fat paa sit Arbeide. Victor gik sagte bag ved hendes Stol, slyngede sine Arme om hendes Skuldre og sagde: „Søde Moder! troer du ikke nok, at Jomfru Holm bringer Penge hjem med til dig?“ Maria vendte sit Ansigt til ham og sagde smilende: „Jeg haaber det, min Dreng.“ „Du er da ikke vis paa det?“ „Nei! hvor kan man være vis paa Sligt? Den Dame, som skal betale mig den lille Regning, kan jo være gaaet ud eller have Forfald; hvem kan vide det?“ „Men ifald hun er ude, saa kan jo Jomfru Holm eller vores Pige bringe Regningen til Damen imorgen tidlig, og saa kan vi endnu faae Penge tidsnok, til imorgen Aften at faae det Juletræ istand, som du har lovet os, ikke sandt?“ „Jo det mener jeg vel, vi kan. Men min gode Dreng! det Juletræ bliver meget tarveligt ialfald.“ „O!“ raabte Lise, „jeg faaer dog en lille Dukke, der ikke er flad, saadan som disse Papiirs-Madammer.“ „Og jeg“, udbrød Victor, „jeg faaer en Farvelade, Papiir at tegne paa og Sortkridt og Blyant. Ak naar jeg kun maa tegne, saa er jeg lyksalig! Det forstaaer sig, et Juletræ med smaa Lys, Kager og Æbler er heller ikke at foragte. O mit Hjerte slaaer af

Glæde!" „Ja mit med!" raabte Lise. Maria trak den lille Pige hen til sig og kyssede hende, medens hun slog den anden Arm om Victor og sagde til ham: „Kjære Victor! Du har været flittig i Skolen, du er en god og fornuftig Dreng, og jeg vil være ligesaa glad, som du og din lille Søster, ved at kunne glæde jer paa den hellige og skjønne Juleaften; men seer du, den hele Rigdom, vi haabe paa, er syv Rigsdaler; af dem vil jeg anvende de fire til vor Juleglæde, det er næsten mere, end jeg kan gjøre, og for fire Rigsdaler faaer man ikke meget prægtige Ting. Den femte er bestemt til en Kasket til dig, som du trænger til." „Fem Rigsdaler! ja det er jo grumme mange Penge. Men kan du undvære saa mange? Saa eier du jo kun to Rigsdaler igjen!" „Jo vore daglige, nødvendige Udgifter kan jeg nok bestride dermed til Dagen efter Helligdagene, saa venter baade Jomfru Holm og jeg at faae nogle Penge ind, og medens jeg broderede Pelerinen til den Dame, som Jomfru Holm informerer, saa fornøiede jeg mig ved den Tanke, at Indtægten var bestemt til mine Børns Fornøielse i Julen, og Jomfru Holm har ogsaa Penge tilgode for noget Arbeide, som hun vil anvende til et lignende Brug i den Familie, som hun omgaaes saa meget."

„Der er hun! Gud skee Lov! der er hun!" raabte begge Børnene og fløi hen imod en høi, tør Figur, som idetsamme treen ind ad Døren, indsvøbt i en mørk Kaabe, med en sort Hat ned for Ansigtet. „Bedste, gode Holm! hvad har du til os? Hvad bærer du der?" udbrød den lille Lise, medens Victor, mere beskeden, indskrænkede sig til med sine Blikke ligesom at sluge den Indtrædende.

„Afveien, afveien, I Smaakreaturer!“ sagde Jomfru Holm: „Lad mig dog komme ind i Stuen. See her! Det, jeg bringer, er en Julekage til to Mark. Den er ikke meget stor; men Vorherre veed, at jeg har givet min sidste Skilling ud for den, thi Noget, synes mig, maatte jeg dog have med her hjem, og desværre!“ — tilføiede hun med sagtere Stemme, idet hun henvendte sig til Maria, — „forresten kommer jeg tomhændet. Frøken Emma var ikke at faae itale, hun lod sige, at hun ikke havde Leilighed til at brodere med mig idag. Jeg bad Tjeneren gaae ind til hende igjen og sige, at jeg heller ikke kom for at give hende Time iaften, men for at vise hende de Mønstre, hun havde forlangt, og bringe hende Pelerinen, som hun havde hastet saameget med; og at jeg udbad mig blot et Øieblik at maatte tale med hende. Men hun lod svare, at hun havde Selskab og kunde ikke komme ud til mig, men at hun bad mig at aflevere Pelerinen og komme igjen Dagen efter Helligdagene, for at hente Betaling for den samt mit eget Tilgodehavende. Saa var jeg da nødt til at gaae.“ Maria sukkede og rystede paa Hovedet med en bedrøvet Mine, uden at svare. Den Anden vedblev: „Ja det er slemt! men hvad som nu er allerværst: Vi have vel ingen Ting i Huset af Madvare?“ „Nei ikke mere, end netop til iaften, og knap det.“ „Ja det tænkte jeg nok, og derfor vil jeg nu strax løbe hen til Fru Nissen og laane nogle faa Rigsdaler af hende. Hun er min gode Veninde, og nægter mig det ikke. Jeg skal strax være her igjen, det er kun et Par Skridt herfra. Juletræet maa I slaae jer af Hovedet, Børn, for den

Gang! Naa staa nu ikke og tviin over det! Saadan er Verdens Gang." Med disse Ord ilede hun ud af Værelset.

Victor var imidlertid tyet hen til en dunkel Krog af Stuen. Han sad paa en Skammel med bortvendt, nedbøiet Ansigt, og meente, at Ingen kunde see, hvorledes Taarerne strømmede ned i hans tykke, dunkle Haarlokker, hvormed han aftørrede sine Øine. Lise havde lagt sig paa Knæ foran ham, hun rakte sine smaa Hænder op til hans Kinder, klappede dem og aftørrede hans Taarer, medens hendes egne flød stille og ubemærket. Maria saae taus og veemodig paa denne Gruppe, hun lod Børnene udgræde deres første Smerte, og kaldte dem endelig hen til sig. Hun satte Lise paa Skjødet, løftede kjærligt Victors grædende Ansigt iveiret og sagde mildt bebreidende: „Victor, min gode, fornuftige Dreng, som skal opvoxe til at være min bedste Ven og min Støtte, er det for dig, at tage dig saadan en lille Modgang saa nær?" „Er det en lille Modgang? At miste en Lykke, som man i saa lang Tid har glædet sig til og tænkt paa Dag og Nat?" „Men du behøver jo ikke ganske at miste den; Dagen efter Helligdagene faaer jeg Penge, saa vil vi lave Juletræ til Nytaarsaftem." „Tak, kjære Moder! ja du er altid god! men der er saalænge til Nytaar for os, som hver Morgen og hver Aften i — o jeg veed ikke, i hvormange Uger og Dage! — have regnet efter og sagt med Glæde til hinanden: Nu er der kun saa og saa mange Dage til Juul. Og iaften skulde vi have sagt: Imorgen! imorgen!" Taarerne qvalte den stakkels Victors Stemme. „Imorgen," gjentog

Maria, „saa har du udgrædt din Sorg og trøster dig til Nytaarsaften.“ „Aa Nytaarsaften! Det er jo ikke nogen Helligdag mod Juleaften. Men hvad Rart er der heller ved Julen uden Juletræ og Fornøielse?“ „Fy Victor! Det er hæslige Ord! Har du saa lidt tænkt paa hvad Julen betyder?“ „Juleaften,“ sagde den lille Lise, „saa kommer det deilige Jesusbarn og besøger alle gode Børn, og saa ere de Alle glade.“ „Ja,“ udbrød Victor, „alle Børn have Glæde, undtagen vi, vor Dør gaaer Jesusbarnet forbi.“ „Nei Victor!“ sagde Maria alvorlig: „Han gaaer ikke vor Dør forbi, naar han seer os sidde herinde taalmodige og kjærlige. Jesus var selv et fattigt Barn, og de fattige Børn ere ham nærmest; og vi see ofte, at dem skjænker han Gaver, som de rige gjerne tilkjøbte sig for al deres Herlighed; thi Sundhed, gode Forældre, et godt Sind, og mange andre saadanne bedre Goder blive mangengang nægtede de Stakler, der have Alt, hvad der kan kjøbes for Penge. Julen vender desuden hvert Aar tilbage og kan mange Gange bringe dig, hvad den nægter dig dennegang; og du kan heller ikke vide, om den ikke endnu kan bringe dig en eller anden uventet Fornøielse.“

Naar Maria saaledes talede med Varme, hvilede et ubeskriveligt, ligesom forklaret Udtryk over hendes indtagende Ansigt. En indre Ild farvede hendes Kinder og oplivede hendes ellers temmelig blege Ansigtsfarve. Efterhaanden som Victor opmærksom lyttede til hendes Ord, antog hans Træk meer og meer en rolig Characteer, han hæftede smilende sine smukke, kloge Øine paa den moderlige Veninde, og da hun taug, slog han begge Arme

om hendes Hals og lovede af et ærligt Hjerte den tilbørlige Resignation. Han opsøgte nu et Stykke Papiir og satte sig hos den lille Søster, til hvem han udklippede allesslags Dukker. Legen vilde dog ikke ret komme i Gang; de sukkede Begge af og til og syntes at kjæmpe med Kjedsomhed.

Nu kom Jomfru Holm hjem og sagde til Maria: „Ja jeg kommer igjen tomhændet forsaavidt; men imorgen tidlig kan vi sende Stine hen til Fru Nissen, saa faae vi fire Rigsdaler. Hun havde ingen Penge, førend hendes Mand kommer hjem iaften silbigt; men saa vilde hun lægge fire Rigsdaler i en Convolut til mig og flye dem til sin Pige, saa jeg imorgen, saa tidlig jeg vilde, kunde sende Bud efter dem. Saa beholder De de to Rigsdaler, og jeg hjelper mig, som jeg kan, med de andre to til mine Juleforæringer. Maria takkede den velvillige Veninde, beklagede, at hun i Aftenens Mørke havde maattet gaae i et saa lidet behageligt Ærinde, og forlod derpaa Værelset for at besørge Aftensmaaltidet. Hun kom strax tilbage tilligemed Stine, der bar en stor Theebakke med Theetøi, Brød, et lille Fad med kogte Kartofler samt en ringe Portion af Smør. Medens hun nu tilligemed Pigen dækkede Bordet, sagde Maria: „See engang, hvor ferm vor Stine bliver, see hvor net og ordenligt hun har besørget Alting uden Hjelp eller Paamindelse.“ „Ja,“ svarede Jomfru Holm, „Stine kan aldrig nok takke Dem, thi De har gjort hende til Menneske; inden De flyttede sammen med mig, var hun en god Sjokke.“ Maria nikkede venlig til den unge Pige, der blev meget rød ved denne temmelig ublide Ros.

Børnene nærmede sig til Bordet og betragtede Julekagen med saa glade Øine, at de lod til at forglemme deres Sorg ved dette Syn. Man satte sig tilbords, og medens Maria tillavede Theen, sagde hun: „Vi maa takke vor gode Holm for denne Julekage, den kommer ret tilpas iaften, da vort øvrige Forraad er meget knapt.“ Jomfru Holm skar imidlertid Kagen for og sagde: „Ja denne er, Gud bedre det, heller ikke stor, men nu deler jeg den i syv Dele, een til Hver af os Voxne, een til Stine og to til hvert af Børnene.

De Smaa smilede fornøiet, da man i det Samme hørte en Larm paa Trappen, ledsaget af en vred Menneskestemme og ynkelige Skrig, som det syntes, af en Hund. Pigen, som idetsamme paany kom ind, sagde: „Det er intet Andet, end en stakkels fremmed Hund, som er løbet hjem med Jomfruen her ovenpaa, og som hendes Broder, den grove Karl, prygler og sparker ned ad Trappen.“ Det lød, som om det forfulgte Dyr i sit Fald tumlede mod Døren til Værelset. Victor sprang hen og aabnede den, og en Hund foer ind ad den, og krybende hen ad Gulvet for hans Fødder, saae den op til Barnet med saa rørende Øine, som om den vilde anraabe ham om Beskyttelse. Med den varmeste Ømhed bøiede Drengen sig ned over den; den lille Lise ilede til i samme Hensigt, ogsaa Fruentimmerne nærmede sig, og det arme Dyr, som snart mærkede, at det var kommet i et venskabeligt Land, sprang med næsten ustyrlige Kjærtegn omkring mellem dem Alle. Det var en meget stor, udmærket skjøn, tigerplettet Hund; den bar et Halsbaand med Polititegn og udenom dette et sammenbundet Toug,

hvis sønderrevne Ender slæbte efter den. Jomfru Holm sagde: „Det er bestemt en fornem Hund! det seer man tydeligt paa den. Den er sikkert kommen bort fra sin Herre og har været indesluttet og bunden af Nogen, som har optaget den.“ „Ja,“ svarede Maria, „det lader rigtignok til, at den har revet sig løs af et Fangenskab, derom vidner jo dette Toug, hvorfra jeg nu vil befrie den.“ Hun løste nu Touget af dens Hals og klappede den med sine smaa, bløde Hænder, som den taknemmeligt kyssede, idet den saae op til hende med sine store, kloge Dine, som om den forstod at tale og gjerne vilde, men kun manglede Organet for at fremføre Ordene.

Børnenes Henrykkelse over denne uventede Gjæst var ubeskrivelig. Al Sorg over de nys feilslagne Forhaabninger var ganske forsvunden; det var ikke uden Møie, at man kunde faae de Smaa igjen tilbords. Hunden satte sig imellem disse; dens Hoved rakte saa høit over Bordet, at det stod i lige Linie med Victors Ansigt. Med bedende Mine saae den paa sine unge Naboer; den lod til at være meget trængende til en Vederqvægelse, og Victor og Lise deelte med inderlig Fryd deres Part med den; ja ikke blot det ene Stykke af de dem tildeelte Portioner af Julekagen blev offret til den, men tiltrods for Jomfru Holms Formaninger blev endogsaa Halvparten af det andet Stykke ganske hemmeligt puttet i dens store Gab. Ogsaa Maria tildeelte den Alt, hvad som paa nogen Maade kunde afknappes af det lille Maaltid, og saaledes viste sig det Særsyn, at man ligesom var bleven rigere ved gjæstfrit at dele sit allerede for ringe Forraad med en nødlidende

Fremmed, og denne Fremmede var ovenikjøbet kun et Dyr. Da intet mere Spiseligt fandtes i Huset, lagde Hunden sig ved Kakkelovnen og strakte sig velbehageligt der. Børnene ilede hen til den. Victor satte sig paa Gulvet hos den og lagde dens Hoved i sit Skjød, medens Lise kastede sig ned over den, lagde kjælende Ansigtet mod dens Bryst og slyngede den spæde Arm om dens' Hals. Det varede ikke længe, førend hele Triumviratet faldt i en sød Søvn. Det var en yndig Gruppe. Endogsaa isøvne bøiede Victor sit lokkede Hoved ned mod den laadne Ven, og rørende var det at see den lille Pige mellem det store Dyrs udstrakte Poter og mægtige Kløer. Hendes Rosenkind hvilede paa dens dunkle, spættede Legeme, og de blonde Lokker spredte sig som skinnende Blomster over dens mørke Hals. Fruentimmerne betragtede smilende dette Syn, og Maria bemærkede, at det erindrede hende om et Maleri, der forestillede Uskyldigheden som et Barn, der rolig sov mellem Kløerne paa en Tiger og med Haanden i dens Gab.

Skjøndt det allerede var Børnenes sædvanlige Sengetid, nænnede hun dog ikke at forstyrre dem; og de to stræbsomme Veninder, der satte sig til deres Arbeide, talede imidlertid med hviskende Stemme.

„Der er," sagde Maria, „Noget, jeg veed ikke selv, hvad jeg skal kalde det, — en Tanke, en Forestilling, som i mørkere Øieblikke ofte har oplivet mig. Det forekommer mig nemlig, som om der altid, naar noget Ubehageligt mødte og forstemte mig, strax var en lille Trøst i Nærheden, som ganske uventet opreiste det synkende Mod. Med Undseelse maa jeg bekjende, at mangengang

kunne ubetydelige Ting gaae mig nær til Hjertet, som for Exempel iaften. Børnenes Sorg over deres feilslagne Forhaabninger; Victors Yttring, at Jesusbarnet gik vor Dør forbi, satte mig ret i et sørgmodigt Lune; og jeg er ligesaa barnagtig som de Smaa, thi denne Hund, der forfulgt og vildfarende har taget sin Tilflugt til os, glæder mig næsten ligesaa meget som dem; ja det forekommer mig, som om den var sendt os af en usynlig Trøster, paa det at ogsaa vi skulde have noget uventet Behageligt i Julen." Jomfru Holm rystede smilende paa Hovedet: „Ja da vilde saadant et stort, graadigt Bæst kun være en slet Lykke i vor lille Huusholdning, om vi skulde forblive belæssede med den." „Ja, det forstaaer sig," svarede Maria undseelig: „men jeg mener ogsaa blot, at iaften har den været os en kjærkommen Gjæst." „Ja den Hund vil nok blive efterlyst i Avisen; der er vist en stor Sorg for dens Tab der, hvor den har hjemme, men forresten, kjære Fru Blume, saa vil jeg af Hjertet ønske og troe, at Gud vil sende Dem uventet Trøst og Hjelp, hvergang De er sørgmodig; thi det fortjener De visselig. Man kunde gjerne gaae hele Landet rundt og lede med Lygte, uden at finde et ungt Fruentimmer paa fire og tyve Aar, der havde Deres Dyder og Tænkemaade og som var saadan en mageløs Stedmoder. Det siger jeg ogsaa de mange Steder, jeg saadan kommer omkring. I det sidste Aars Tid — siger jeg — siden den Kone er kommen til mig, er der blevet ligesom et Paradiis i mit simple Huus." Maria greb hendes Haand: „Gode, kjære Holm! De er altfor god! See det er nu en ny Glæde paa denne Aften, at

De taler saaledes til mig; thi jeg har mangengang, og iblandt Andet for et Par Timer siden, med Bekymring tænkt, at De sikkert havde det bedre i den Tid, da De kun havde Dem selv at sørge for. Var der da Intet hjemme, saa kunde De gaae ud til Deres Bekjendte, hvor De altid er velkommen, og lade Hjemmet skjøtte sig selv." „Bevares! hvor kan De falde paa saadanne Griller? Uden at tale om, at jeg i de senere Aar altid har maattet holde mig en Pige, som jeg dog ikke kunde lade sidde ene hjemme og mangle det Nødvendige, saa er det da forresten en daarlig Fornøielse for et stakkels Menneske som mig, der er over de fyrretyve, og som hele Dagen løber omkring og informerer og syer og mange Steder bliver behandlet, som om man tiggede den fattige Betaling og ikke suurt fortjente den, for saadant et Menneske, vilde jeg sige, er det kun en fattig Glæde at gaae i Visiter om Aftenen. Nei man kan rigtignok høilig trænge til et hyggeligt Hjem, at tye hen til, og til en god Omgang, at styrke sig ved til den næste Dag." „Ja," sukkede Maria, „var jeg kun istand til at bidrage lidt mere til vort Udkomme!" „Men Herregud! bidrager De ikke trolig dertil? Gjør De ikke i det Yderste, hvad De kan? Den Smule Rentepenge, De har, gaaer til Børnenes Opdragelse, som ret og billigt er, men af Deres lille Pension betaler De jo vor Brændsel, og den halve Huusleie, uden at tale om, hvad Deres flittige Hænder bidrage til vor lille Huusholdning. Seer De! I min Eensomheds Tid, da boede jeg elendigt. Jeg havde kun eet Værelse med en lille mørk Alcove, hvori baade jeg og den unge Tøs, min Tjenestepige, sov.

Om Dagen var jeg ude, og naar jeg silbig om Middagen kom hjem, skyndte jeg mig at sluge lidt ussel Spisequarteersmad, saa løb jeg igjen. Gik jeg nu om Aftenen til en eller anden Familie for at adsprede mig lidt, saa hændte det mangengang at der var Fremmede, og jeg syntes, jeg var tilovers; en anden Gang traf jeg Folk i slet Humeur og tænkte, jeg var ikke velkommen. Var jeg saa kjed af det og blev hjemme en Aften eller to, saa sad min unge Tøs og sov, Stuen var dunkel og trist, og ikke en Sjæl at tale et godt Ord med. Nei, et stakkels eenligt Frnentimmer er rigtignok at beklage, og dog er Den lykkelig, der, som jeg, kan ernære sig selv, og ikke skal spise Naadsensbrød hos Andre. Ja jeg har i alt Det dog takket Gud for min Frihed og mit eget Hjem, saadan som det var; men hvad jeg vilde sige: Da jeg nu saa gjerne vilde leie denne Bolig, som anstod mig saa godt, men jeg ikke kunde betale Leien, med mindre Vorherre vilde sende mig en skikkelig Logerende, saa var jeg saa lykkelig at træffe Deres Svoger, som havde fulgt Dem her til Byen og søgte om et Logis til Dem — for nogle Maaneder, sagde han; men Gud skee Lov! De Maaneder ere blevne til et Aar, og jeg haaber, at de skal blive til flere. Nu har jeg det bedre, end nogensinde. Her har vi dog Hver sit Sovekammer, foruden denne nette Dagligstue, som jeg liber saa godt; og hvor pænt er ikke alt Dette blevet, siden De lod Deres Meubler komme herover fra Fyen, og hvor ordenligt og sparsomt, og dog hvor rart veed De ikke at indrette vor lille Huusholdning? Jo det var en god Stund, da De besluttede Dem til at blive her

i Kjøbenhavn, og det var fornuftigt, skjøndt jeg veed nok, at De helst var reist tilbage til Deres Søster og Svoger, som De holder saameget af." „Ja jeg kan ikke nægte, at jeg ofte længes efter min Søster, at mit kjæreste Luftcastel er bygget ved Siden af hendes Huus i Samliv med hende, og at jeg ofte om Sommeraftenen med Veemod tænker paa, hvorledes jeg i Fyen næsten hver Aften vandrede med min kjære Anna, medens hendes Børn og mine sprang foran os og omkring os. Men uagtet jeg tilstaaer Dette, saa maa De dog ikke tvivle paa, at jeg dybt erkjender, hvor lykkeligt det var, at jeg traf Dem. De modtog mig venlig hos Dem og aabnede mig Veien til ved mit Arbeide at fortjene, hvad der manglede til min og Børnenes Underholdning. See, ogsaa dengang var Hjelpen mig nær, da Nøden var størst. Min Søster og Svoger have en stor Familie og maadelige Kaar. Hos dem kunde vi ikke være. Jeg husker det saa levende, da jeg kom her til Byen; mit Hjerte var tungt, jeg kom for at ansøge om en Enkepension, som man strax forudsagde mig, ikke vilde blive betydelig; jeg saae ingen Udvei til at ernære, end mindre opdrage disse to Børn, som jeg elskede saa høit, som af deres døende Fader vare bundne til min Samvittighed. Ak! han troede at sikkre baade deres og min Skjæbne ved at give dem mig til Moder, da han selv skulde forlade dem. Men Ret til at turde tilegne mig dem for Verdens Øine var Alt, hvad vi vandt ved dette Skridt, men — ogsaa derfor takker jeg ham."

Efter et lille Ophold sagde nu Jomfru Holm: „Jeg erindrer een Ting, som jeg har forglemt at fortælle

Dem. En Dag forleden faldt Talen hen paa Dem et Sted, hvor jeg kommer, og der var netop en Mand fra Fyen, en meget fornuftig Mand, og han sagde, at der var omgaaet uforsvarligt med Deres salig Mands Bo, at salig Kammerraad Blume altid havde været anseet for en meget formuende Mand, og havde selv anseet sig derfor, at det var skammeligt at tænke sig, at hans hele Eiendom var sunken sammen til de fem tusinde Rigsdaler, som er al den Arv, som baade De og Børnene fik. Dersom Kammerraaden kunde see det, sagde samme fornuftige Mand, saa vilde han vende sig i sin Grav." „Nei det vilde han neppe. Han vilde indsee, at han ikke selv havde kjendt sin økonomiske Forfatning. Jeg troer ikke, at der er skeet nogen Uret i Boet. Min Svoger var paa mine Vegne tilstede og paasaae sikkert min og Børnenes Interesse. Men saadanne Tilfælde ere jo intet Ualmindeligt i vore Tider." „Nu ja, det være som det vil, Alting kan blive meget godt endnu. Det bæres mig for, at De vil snart gjøre en stor Lykke. De kan troe, der bliver tidt spurgt mig om den smukke Dame, som boer hos mig, og det især af Herrer, baade unge og gamle. Pas paa! Der kommer nok den Dag, at en rig og brav Mand kommer her, som en redelig og pæn Frier." Maria loe: Nei det har vist ingen Nød. For Alvor at frie til en fattig Enke med to Børn, derpaa vil nok Enhver betænke sig." „Men jeg sætter nu, at En virkelig kom i det Ærinde, vilde De da ikke sige ham Ja? Vilde De ikke med Glæde ægte en god og velhavende Mand?" „Ak nei! det synes mig ikke, jeg kunde. Det forekommer mig langt bedre at leve med

mine Børn stille og tarveligt, men i Frihed og Kjærlighed, end at underkaste dem og mig en Fremmeds Villie." „En Fremmed! Men naar De elskede ham, var han jo ikke længer en Fremmed." „Ja naar jeg elskede ham." „Var det da umuligt, at De kunde elske en brav og smuk Mand?" „Jeg anseer det for umuligt, at jeg nogensinde mere kan elske i den Forstand." „Nogensinde mere! Herregud! Vil de aldrig kunne glemme Deres salig Mand? De seer forundret paa mig! De bliver blodrød. Ih du min Gud! De behøver saamænd ikke at skamme Dem over at sørge over Deres salig Ægtemand. Men nu er det jo to Aar siden han døde. De er endnu saa ung, og egenlig talt, saa har De jo aldrig været gift, thi Kammerraaden var jo allerede opgivet af Doctoren, da De blev viet til ham." Maria taug og saae ned paa sit Arbeide, endelig sagde hun: „Ak min gode Veninde! Der foregaaer Meget i et Menneskes Sind, hvorover man ikke kan gjøre Regnskab for sig selv og langt mindre for Andre." „Naa, naa, min Bedste! jeg vil ikke friste Dem. Det vilde ogsaa være en Skam; thi det har ret opmuntret mig at sidde her og passiare med Dem; thi jeg skal sige Dem, jeg var ogsaa fortrædelig stemt, da jeg kom hjem. Jeg kan ret ærgre mig over saadan en tosset Tøs, som denne Frøken Emma. Saadan En er, som om hun meente, at hun var ophøiet over menneskelig Modgang og Trang, og at Touren aldrig kunde komme til hende. Fordi hun ikke gider reist sig eller forlade sit Selskab i et lille Minut, som der behøves til at gaae ind i en anden Stue og lukke sin Pengeskuffe op og i, saa lader hun en stakkels

Arbeider gaae med et tungt Hjerte til et øde og tomt Hjem. Saadan En græder mangengang, fordi hun ikke faaer den Stads, hun har bestilt til en Aften, naar hun skal pyntes, og synes, at man kunde gjerne sidde oppe om Natten for at skaffe hende den færdig; men at Den, der har siddet oppe om Natten og trællet for hende, ikke skal gaae grædende fra hende, det tænker saadan En ikke paa." „Ja kjære Holm! Det er Tingen: Man tænker ikke derpaa. Dersom Nogen gjorde en Pige, som denne Frøken, opmærksom paa det Onde i hendes Opførsel, saa gjorde hun sig vist ikke mere skyldig i denne Uret. De saakaldte Lykkelige kjende Livet kun halvt, altsaa leve de virkelig ogsaa kun halvt, og vi Andre, som kjende baade Modgang og Medgang, som strax i vort eget Indre fornemme og forstaae hvad Andre føle, vi ere i Grunden de Lykkelige, thi vi have, i den rette Forstand, levet, inden vi døe. Men denne unge Pige, om hvem vi her tale, har De dog tilforn rost, synes mig. De har sagt, at det var en Fornøielse at lære hende." „Ja det er sandt nok, hun har Genie til at brodere og finde paa mange Slags Forandringer i sit Arbeide, og Alt, hvad hun begynder paa, det kan hun strax komme godt fra. Men der er dog Noget i Det, som Huusholdersken forleden sagde til mig: Hun har ikke Forstand paa det Nødvendigste; hun veed neppe, at man koger Suppe paa Kjød, eller kan see, om der ligger fingertykt Støv i hendes Stue. Sommetider sidder hun og græder, Ingen veed hvorfor, og hun veed det ikke selv; til andre Tider er hun som en vild, gal Dreng. Den Dag, sagde Huusholdersken, havde der været et stort Spektakel.

Frøkenen var faret om paa Gulvet og havde væltet Bordet foran sin Fader og spildt al hans Tobak, som stod i et stort Glas, og da Manden blev gnaven derover, fløi hun hen og løftede den lille Paryk, han gaaer med, af hans Hoved, satte den paa sin Fod og dandsede med den, til den saae ud, saa Gud sig forbarme. Der vare unge Herrer tilstede, de loe af alle Kræfter; men den gamle Etatsraad blev vred og lukkede sig inde i sin Stue. Han gjør ellers en Afgud af hende; men alligevel ønsker han nok, at blive af med hende og at faae hende vel gift. Der er en ung Mand, en Søn af en Oberst, som kommer der i Huset; han, vilde de nok gjerne, skulde frie til hende. Han eier et Gods ude i Sjælland, som han har arvet efter sin Onkel; men han er for nærværende Tid her i Byen. Forresten siger Huusholdersken: „„Det var Synd, at hun skulde faae ham, han er meget for god til hende, det var bedre, hun fik hans yngre Broder."" Jeg har seet dem alle Tre. Obersten er en deilig Mand, det er han; han seer endnu ganske ung ud, og har et Væsen, som er ubeskriveligt, saa behageligt. Ingen af Sønnerne er saa smuk, som Faderen. Det var dem, som var oppe hos Etatsraadens i Eftermiddags, da jeg var der; derfor kunde Frøken Emma nok ikke komme fra Stuen."

Maria, der allerede længe havde tabt Traaden i denne Samtale, reiste sig nu for at vække Børnene. Jomfru Holm kaldte Pigen ind, gav hende meget vidtløftig Besked om det Pengebrev, der næste Morgen skulde hentes hos den føromtalte Frue, og sagde derpaa Godnat. Da Børnene bleve vækkede tilligemed deres fiirbenede

Sovekammerat, strede de om, hvem af dem der om Natten skulde nyde den Lykke at have den liggende i sin Nærhed. Marias Dom gjorde Udslaget til Gunst for Victor. Lille Lise sov i Moderens eget Sovekammer, Victor derimod i et lille Kammer indenfor dette, hvor der ikke var mere Plads, end til hans Seng, en Stol og et lille Bord, hvilket sidste blev flyttet ud for at give Rum til den store Hund, hvis Natteleie blev den anviist paa et Teppe, som Victor bredte udenfor sin Seng. Inden han gik til Ro, sagde han: „O kjære Moder! hvor du dog havde Ret! Dette har været en saa deilig Juleaften, at jeg slet ikke tænker paa den imorgen.“ Flere Gange i Nattens Løb vaagnede Drengen og rakte Haanden ud til Hunden for at overbevise sig om, at den ikke var borte, eller at den hele Lyksalighed kun var en Drøm.

Sildig næste Middag kom Jomfru Holm ilende hjem med en Adresseavis i Haanden og raabte: „Hvad sagde jeg! her staaer Hunden efterlyst. I kan selv see, at det er den, der er ingen Tvivl om det! Den har været borte i mange Dage; der loves fem Rigsdaler i Douceur til Den, som bringer den. See, det er din Lykke, Victor! saa kan du endnu faae Juletræ iaften. Hunden lyder Navnet Tiger, staaer der. Lad see! Tiger... Tiger... See der kommer den strax.“ „Ak“ udbrød Victor, „hvem kunde falde paa det? Er det et passende Navn til det fromme Dyr? Jeg har prøvet alle de Hundenavne, jeg vidste. Men der behøves intet Navn til den lydige Hund. Den kom ved mindste Vink. O Tiger! Tiger! gode, rare Dyr!“ Med disse Ord omfavnede han Hunden med Taarer i Øinene. „Men Dreng! er du fra dig

selv?" raabte Jomfru Holm: „Jeg troede at gjøre mine Sager saa godt og glæde dig. Derfor løb jeg hjem med Avisen og skyndte mig noget umaneerligt, da det er silde og snart bliver mørkt." „Ja mange Tak, gode Holm! men jeg vilde saa grumme nødig miste den Hund." „Gud frie mig! da vil du dog vel ikke forholde Folk deres retmæssige Eiendom? Det tør du heller ikke." „Nei kjære Victor! det tør du ikke," gjentog Maria: „Saasnart vi have spiist, maa Hunden sendes hjem." Victor vendte sig bort for at skjule sine Taarer. „Men derimod faaer du fem Rigsdaler," sagde Jomfru Holm! „saa kan du endnu faae kjøbt dig en Farvelade og det Øvrige, som er dig lovet, paa Juletræet nær, thi det bliver vel for sildigt; men Lys og Kager kan I nok faae, Børn." Maria tog Jomfru Holm lidt tilside og hviskede! „Jeg synes, det er saa underligt at modtage Penge for at bringe Folk deres Eiendom; det bør man jo gjøre for Intet." „I Gud forbarme sig!" udbrød Jomfru Holm: „Det er da ikke værdt at være saa fornem eller at vænne Victor til saadan en honnet Ambition. Det var jo ogsaa Synd mod Børnene. Lad nu de Stakler faae deres lille Juleglæde!" Maria rødmede, men taug, og saasnart det tarvelige Middagsmaaltid var endt og trolig deelt med Hunden, lavede Victor sig til selv at bortføre sin Gjæst, i hvis Halsbaand han bandt sit Lommetørklæde. Den Glæde at skulle gaae hele Byen igjennem med sin dyrebare Fange syntes at trøste ham noget for dens Tab; det var, ligesom om han følte sig stolt af at have det store Dyr saaledes i sin Magt. Da det imidlertid var blevet mørkt, fik Stine Befaling til at

følge med til det langt fraliggende Huus, som Avisen betegnede, og derpaa at følge Victor til de Boutiker, hvor han kunde indkjøbe de ham og Lise lovede Sager, hvortil det blev ham tilladt at anvende den hele Sum af de forventede fem Rigsdaler. Sorg og Glæde strede i Drengens Sjæl. Medens Jomfru Holm vidtløftig forklarede ham og Pigen, hvorhen de skulde vende deres Skridt for at gjøre det bedste Kjøbmandskab, saae han paa hende med glædedrukne Øine; men derpaa vendte han sig til Hunden, og strax blev hans Ansigt inderlig sørgmodigt. „Ak!“ sagde han, „kjære Tiger! hvem veed om vi sees mere i denne Verden!“ Han stod og betragtede Hunden, medens denne paa sin Side med logrende Hale ogsaa fæstede sine Øine paa hans. „See, hvor rørende han seer paa mig! den veed, at den siger mig Farvel. Kunde jeg dog tegne den saaledes!“ raabte han og greb i en Hast en Blyant og udkastede med faa Træk dens Billede paa en bred Kant af Adresseavisen, som laae paa Bordet, og endelig, efterat baade han og Lise med mange Taarer havde kysset det kjære Dyr, og ogsaa Maria havde taget en venlig Afsked med det, beqvemmede Victor sig endelig til at tiltræde sin Vandring tilligemed den unge Stine, der med ungdommelig, hjertelig Latter havde bivaanet hele denne rørende Scene.

Jomfru Holm lavede sig nu ogsaa til at gaae, men vendte tilbage med travle Miner og sagde: „Hør, denne Dag er bestemt lykkelig. Der er blevet bestilt meget Arbeide hos os, som jeg skal fortælle Dem om imorgen, naar jeg faaer bedre Tid. Dog maa jeg strax levere Dem dette Broderie, som De nok seer skal blive en

Sofapude, der er begyndt; men Fru Sørensen, som den tilhører, er kjed af den allerede, og giver ikke syet den færdig; den skal foræres bort til en Brudegave om en Maaned, saa De maa skynde Dem. Og see engang! Alt det Garn, som jo er dobbelt saa meget, som der kan bruges til den, har hun overladt mig for een Rigsdaler, og det har kostet tre." „Nu!" sagde Maria, „siden De mener at Dagen er lykkelig, hvilket jeg ogsaa vil troe, da det er Juleaften, saa vil jeg strax tage fat paa Arbeidet, inden Victor kommer og maaskee behøver min Hjelp til Indretningen af Børnenes lille Fest; imidlertid vil jeg begynde med at vinde dette Garn, der synes mig temmelig uordentlig behandlet." Med disse Ord tog hun den meget omtalte Avis, og uden at bemærke Victors Tegning lagde hun den sammen og vandt den paa alle Kanter fuld af Garn. Hun sad imidlertid ene, thi Jomfru Holm var gaaet, og lille Lise var falden isøvn i en Krog i Værelset, og under det lette Arbeide, som beskjæftigede hende, syntes hun, at en Følelse af Tilfredshed, en Fortrøstning til en høiere Styrelse som en lykkelig Anelse lagde sig vederqvægende til hendes Hjerte.

Andet Capitel.

I det Huus, hvortil den føromtalte lille Caravane styrede sin Cours, boede netop den af Jomfru Holm tilforn nævnte Oberst, ved Navn Libner, og hans to Sønner. Han selv sad i Skumringen ved en munter Kakkelovnsild og røg en Cigar. Ligefor ham sad paa samme Maade hans ældste Søn Adolph, medens den yngste, Philip, stod foran dem og talte med Hæftighed. Han var netop standset i sin Tale for at tænde sin Cigar, som imidlertid var gaaet ud. Med en ironisk Mine sagde Obersten: „Jeg maa gjøre dig opmærksom paa, at det er en vanskelig æquilibristisk Øvelse at præke og ryge paa eengang; men hvad er det, hvorom I disputere? Er det om Emma Striden dreier sig?“ O min Gud!“ svarede Adolph, „den hele Historie er ikke en Pibe Tobak værd, og jeg havde selv ikke vidst af den, naar ikke Philip før, da vi vare ene, havde saa godt som underrettet mig om min ubevidste Synd. Han paastaaer, at jeg enten har gjort mig skyldig i en galant Falskhed, eller at jeg elsker Frøken Emma, og jeg paastaaer, at jeg er uskyldig i begge Dele. Hele Sagen er denne, at da vi igaar vare samlede hos Grøndals, saa kunde Frøkenen ikke blive kjed af at tillægge mig et forstemt og ondt Lune, der, som hun paastod, kom af Sorg over,

at min Hund var bleven borte. Iblandt de tusinde Vittigheder i denne Anledning, som, sandt at sige, kjedede mig, sagde hun: at naar en Hunds Tab kunde gaae mig saa nær til Hjerte, hvad jeg da vilde gjøre, om jeg mistede min Elskede? Jeg har ingen, svarede jeg, følgelig er jeg fri for at miste hende. „„Har De ingen?““ spurgte hun: „„Har De da allerede mistet hende?““ Mine Forsikringer om aldrig at have havt nogen saadan bragte hende paa alskens Ytringer, hvorved hun tilsidst kom til at spørge mig, hvorledes det Fruentimmer skulde være, som jeg kunde elske?“ „Ja“, udbrød Philip, „og derpaa svarede min Hr. Broder: Saadan som De, min Frøken!“ „Nei, nei ikke ganske saaledes. Jeg svarede: Det er et Samvittighedsspørgsmaal, som ingen Mand kan besvare oprigtigt, naar det gjøres ham af en smuk Dame; thi det Svar ligger altfor nær: Den, jeg kan elske, maa være saadan som De. Svarer han ikke Dette, gjør han sig skyldig i Mangel paa Galanterie, og svarer han det derimod, udsætter han sig for at faae en Kurv, og ingen af Delene er behageligt.“ „Ja!“ raabte Philip, „nu vil jeg spørge Fader, om Dette ikke er enten en Kjærlighedserklæring, eller en Spydighed, som vil sige saa meget som at det var et Spørgsmaal, som en Dame ikke burde gjøre en Mand.“ „Det bekjender jeg“, sagde Adolph, „en saadan Tanke foer mig gjennem Hovedet, jeg fandt det tactløst at inddrage mig i en Samtale om mine Hjertens-Anliggender og især at ville nøde mig til at sige sig de Ord, som du bebreider mig, men som hun selv lagde mig i Munden.“ „Og som du ogsaa ganske rigtigt sagde.“ „Ikke som en Kjærlighedserklæring sagde

jeg dem.“ „Aa hvad!“ sagde Obersten med fortrædelig Mine: „det Hele er jo noget Brøvl. Skulde vi Mennesker gjøre Regnskab for ethvert saadant unyttigt Ord, saa vilde Evigheden jo knap forslaae til saa vidtløftigt et Bogholderi.“ „Da anseer jeg det for en stor Synd“, vedblev Philip, „at indgyde Forhaabninger i et uskyldigt Hjerte og forgifte dets Ro.“ „Ja det gjør jeg med“, sagde Adolph, „men et saadant Ord“ .... — Obersten afbrød ham: „Den Ro og det Hjerte maatte være forbandet modtageligt for Gift, som kunde crepere af saa Lidt. Det tilkommer os Mænd at gjøre Cour, naar vi kunne, men det tilkommer Fruentimmerne at beflitte sig paa saameget Omløb i Hovedet, at de kunne skille Spøg fra Alvor. De skulle ikke være saa forfængelige at troe, at man strax er færdig at døe af Kjærlighed til dem. Og hvad Emma angaaer, saa er hun nok altfor vant til at lade sig sige smukke Ting, til at hun skulde være saa uskyldig!“ „Uskyldig!“ raabte Philip: „Jo, uskyldig er hun som en hvid Due, skjøndt Ingen, som nærmer sig hende, kan undgaae at tilbede hende. Hun skiftede Farve ved Adolphs Ord, den stakkels Pige, Taarerne kom hende i Øinene; og hvor kunde hun ogsaa være saa blind for sine egne Fortrin, at hun kunde afvise den Tanke, at Adolph og enhver Mand i Verden aldrig kan ønske sig høiere Lod, end en Pige som Emma, at Ingen kunde sige Sligt uden at mene det, men mangen En mene det uden at turde sige det?“ „Jeg mener det ikke og har tænkt paa at sige det. Jeg tænker mig min Elskede anderledes, ja næsten modsat. Jeg vil ikke vælge mig en pralende Tulipan, som enhver Forbigaaende skal vende

sig om og see efter: jeg ønsker mig en beskeden Blomst, hvis fine Farvenuancer kun kunne sees af gode Øine, og hvis Duft udbreder sig over mit Hjem, og møder mig vederqvægende, saasnart jeg træder derind?" „Og hvor groer den rare Urt?" „Det veed jeg ikke. Det forekommer mig undertiden, som om jeg havde et Billede i min Erindring af en saadan Lillieconval; men jeg troer, det maa være en Drøm, thi jeg veed ikke, hvor jeg skal føre det hen." „Ja Gud bevares! Drømmebilleder kan man ikke indlade sig paa at bedømme, og det er i det Hele ikke værdt at fortsætte Samtalen om en Gjenstand, der visselig er altfor hellig til at afhandles paa denne Maade." Med disse Ord forlod Philip Værelset.

Obersten saae efter ham og sagde smilende: „Stakkels Fyr! Han er stærkere skudt, end det er tjenligt for en Lieutenant uden Formue. Rigtignok er Pigen rig; men hun bryder sig ikke om ham, tvertimod! jeg synes, hun har ham tilbedste." „Ja", sagde Adolph, „jeg har virkelig været ganske ilde tilmode for hans Skyld allerede forrige Vinter, da jeg var kommen her til Byen og havde fornyet mit gamle Bekjendtskab med det Grøndalske Huus; men jeg har siden noget beroliget mig ved en Betragtning, som jeg har anstillet i den Anledning. Jeg har nemlig troet at bemærke, at der i hans enthusiastiske Lidenskab for Frøken Emma var mere Forfængelighed, end sand, inderlig Kjærlighed. Hendes Skjønhed, hendes Talenter vilde tabe endeel af Fortryllelsen i hans Øine, dersom de ophørte at være en Gjenstand for Verdens Omtale og Beundring." „Ja saa streng Drøftelse kan man virkelig heller ikke underkaste vore menneskelige Følelser, og

blandt de forskjellige Elementer, hvoraf vor Kjærlighed danner sig, er det vistnok ikke det ringeste, at Verden ærer vort Valg, ja endogsaa, at den misunder vor Lykke."

„Det synes mig ikke. Fra jeg var en Dreng har jeg priset Numas Lod: han som i den skjulte Skov, useet af menneskelige Öine, mødte sin vise og skjønne Egeria! Min Lyksalighed maa gjerne være et Mysterium, ubekjendt for de Uindviede, som ikke kunne forstaae den."

Efter en lille Pause sagde Obersten: „Efter Alt, hvad der nu er blevet talt imellem os, kunde jeg jo rigtignok tage i Betænkning at rykke ud med Noget, som jeg havde besluttet at gribe den første Leilighed til at meddele dig. Jeg maatte meget tage feil, om ikke Emma foretrak dig for alle andre Mænd. Du seer forundret paa mig, men det er maaskee netop den Omstændighed, at du er den Eneste, der ikke gjør hende Cour. Det Usædvanlige beskjæftiger altid, og Modstand tiltrækker Den, som aldrig møder den, men som just derfor kjeder sig ved sin Lykke, og det, troer jeg, er Tilfældet med Emma .... Hør mig rolig, lad mig tale ud: Pigen er smuk og har Forstand; hun er et forkjælet Barn, hun er forvænt af Smiger; men falder hun i en fornuftig Mands Haand og elsker hun ham, kan hun blive en brav Kone, som vil være en Ære for ethvert Huus. See nu! Du har virkelig altid havt Lykke med dig. Du har en Gave til at vinde Hjerter. Du vandt allerede som Barn din brave Lærers, som ikke vilde slippe dig, men tog dig med sig til Odense, hvor han var ansat. Du vandt siden din Onkels, i den Grad, at han indsatte dig til sin Arving. Nu er du i Forlegenhed for den sidste Sum, som

du har at udbetale de holsteenske Slægtninge efter Testamentet, og .... nu kommer den gamle Lykke, nu vinder du igjen et Hjerte; en rig Pige synes at finde Behag i dig, hendes Fader lader til at have samme Ønske; han fortalte mig ganske uopfordret, hvor stor hendes Medgift var. Det er mange Gange mere, end du for Øieblikket behøver. Vogt dig nu for at gjøre din Lykke vred ved at støde den fra dig. Havde jeg endnu den Formue, som jeg eiede for ti Aar siden, saa kunde jeg selv hjelpe dig, men du veed, at den er fløiten. Den eneste slette Side ved et Parti mellem dig og Emma er Philips Kjærlighed til den samme Pige; men han blev dog ialtfald ikke den Lykkelige." „Men desuagtet", raabte Adolph, „vilde jeg paa ingen Maade staae imellem ham og hans Ønsker; men, Dette uanseet, saa er Emma ikke Den, jeg kunde elske. Min Frihed er endnu kostbarere end mit Gods; men forresten, hvad min øieblikkelige Forlegenhed angaaer, saa er den saa godt som hævet. Den gamle Kjøbmand Jessen, som stod i Forbindelse med salig Onkel, har givet mig bestemt Løfte om de to Tusinde, som jeg skal udbetale Holstenerne til Juni-Termin efter Overeenskomst, imod at jeg giver ham Sikkerhed i Godset. Han risquerer Intet, saavidt jeg kan indsee, ved at laane mig denne Sum. Dens Ubetydelighed i Forhold til det Hele har ærgret mig meest i denne Forlegenhed, som jeg heller ikke var kommen i, uden ved de uventede Omstændigheder, som jeg har fortalt dig. Men nu er jo saaledes min værste Sorg slukket, thi dermed ere disse Udbetalinger forbi, og iøvrigt maa jeg see at slaae mig igjennem, som jeg hidtil har gjort. Det bliver jo hvert Aar bedre."

„Kjære Adolph! du er nu otte og tyve Aar, og jeg ønsker ret at see dig gift, jeg nægter ikke, ogsaa for min egen Skyld. Jeg er kjed af denne Pebersvendehuusholdning. Naar du bragte mig en vakker, dannet Svigerdatter, saa kunde vi udgjøre een Familie. Vinteren kunde I tilbringe i Kjøbenhavn hos mig, og en Deel af Sommeren kunde jeg tilbringe hos jer. Hvor et Fruentimmer gjør Honneurs i Huset, er der strax et Foreningspunkt, hvorom Alle gjerne samle sig, og dødt og øde bliver dog Livet tilsidst uden qvindelig, opmuntrende Omgang."

Adolph taug nogle Øieblikke; det var, som om Noget svævede paa hans Læber. Han fæstede sine Øine paa Faderens af Kakkelovnsilden oplyste Ansigt, og sagde endelig, idet han tog hans Haand: „Min kjære, gode Fader, hvem jeg ærer og elsker over Alt i Verden! Som en overbærende Ven har du stedse behandlet mig; tør jeg tale til dig, som til en Ven, ikke som til en Fader? Der er jo heller ikke saa stor Forskjel paa vor Alder, som den der almindeligviis adskiller en Faders og Søns, og et Forhold, som mellem Venner, har jo altid fundet Sted imellem os." „Tal, kjære Adolph! hvortil den lange Fortale?" Halv undseelig sagde Adolph: „Du er endnu ingen gammel Mand, du er endnu en meget smuk Mand. Gift dig selv, og giv mig og min Broder en god og elskværdig Stedmoder!" Obersten loe høit: „Hvilket Indfald! Jeg er to og halvtreds! Det vilde være et fornøieligt Stof til Bysnak, at Oberst Lidner, efter i tyve Aar at have været Enkemand, nu tog sig en ung Kone!" „Men", sagde Adolph halv sagte, „det behøvede jo ikke at være en ganske ung Kone." „En

gammel Jomfru, eller falmet Enke? Tusind Tak!" „Nei!" sagde Adolph med bestandig stigende Forlegenhed: „heller ikke det. Men et endnu tækkeligt Fruentimmer, en from, ædel Natur, En, hvis Personlighed tilforn havde behaget dig." „Hvad mener du? Hvad skal det sige?" Med nedslagne Øine vedblev nu Adolph: „Ude paa mit Gods lever et Fruentimmer, som jeg hændelsesviis har lært at kjende. Jeg ærer og agter hende, skjøndt den strenge og moralske Verden vender hende Ryggen, forbi hun i sin uerfarne Ungdom er bleven et Offer for sin Kjærlighed til en ung Mand, som hun endnu elsker og begræder. Ydmyg og nøisom skjuler hun sig for Alles Øine, og ved at sye for Bønderkonerne og informere deres Pigebørn ernærer hun sig og sin Søn, en herlig Dreng, som nu er sexten Aar, og denne Drengs Fader er .... er ogsaa min."

Obersten taug nogle Øieblikke og saae ned for sig. Derpaa løftede han pludseligt Hovedet og sagde smilende: „Det er Line Jensen, kan jeg tænke, om hvem du taler. Nu kjære Adolph! jeg trøster mig ved, at du og jeg, som du selv siger, altid have levet sammen som Venner, og jeg haaber, at din Fader ikke staaer som en Synder for dine Øine paa Grund af en menneskelig Svaghed, thi du har vel seet Nok af denne Verdens Gang, for at finde Svagheden undskyldelig. Det er en gammel Historie. Jeg havde været syg og søgt Permission, for at tilbringe Sommeren paa Landet, hos min Svoger, paa det Gods, som nu er dit. Der var dødt og kjedsommeligt. Jeg besøgte alle Egnens Beboere. Degnens Datter kom mig selv imøde med en Hengivenhed,

som vist var meget uskyldig, men netop derfor dobbelt fristende, og .... jeg veed ikke selv .... hvordan kommer man ind i et saadant Virvar? Jeg har aldrig lovet at ægte hende; Faderen døde paa samme Tid uden at erfare Noget om vort Eventyr. Jeg satte hende i Kost hos en Enke i næste Kjøbstad og betalte for hende i to Aar. Derpaa fik jeg et Brev, hvori hun skrev, at hun ikke længere behøvede min Understøttelse, og siden, maa jeg bekjende, har jeg næsten glemt den hele Historie. De mange Sorger, de mange Lykkens Omvexlinger, jeg efter den Tid har prøvet, maae være min Undskyldning. Men Gud bevares! lider hun Nød, saa siig blot hvad hun behøver, og" .... „Nei hun mangler Intet. En af de nette smaa Boliger, som Onkel havde ladet opføre, jeg veed ikke i hvilken Hensigt, er hende overladt. I et Par Aar kommer hendes Søn daglig til mig, og det har været en af mine kjæreste Adspredelser at lære ham, hvad jeg selv kan. Det er et meget godt Hoved og et meget fortræffeligt Hjerte. Længes du ikke efter at see ham?" „Nei ingenlunde! Ak kjære Adolph! Saadanne Børn have ikke den Plads i vort Hjerte, som de, vi med Glæde have modtaget i vore Arme ved deres Fødsel, og som ere opvoxet under vore Øine, have deelt vore gode og onde Dage og skulle bære vort Navn. Det er underligt nok; men det gaaer alle Mænd saaledes; jeg er ikke værre end de Andre." Efter et lille Ophold vedblev Obersten: „Men hvordan var det nu, at vi kom paa dette Capitel? Vi talte jo om Giftermaal! Det var dog for Pokker vel ikke din Mening, at jeg skulde ægte Line Jensen?" „Jo Fader! jeg tilstaaer, at jeg

synes, det var i sin Orden." „Menneske! Er du forrykt? Hvordan vilde hun tage sig ud i vor Kreds? Hvad vilde Verden sige om en saadan Frue i vort Huus?" „Hvad Verden vilde sige, er og forbliver nu og i Evighed min ringeste Sorg; men hvad Resten angaaer, saa vilde du aldrig finde en bedre Frue i dit Huus, og baade der og i vores og i enhver fornuftig Kreds vilde hun tage sig godt ud." „Hun er uden al Opdragelse." „Ja uden Kundskaber og Talenter, det er sandt! ja jeg vil endogsaa tilstaae, at der er noget Forlegent i hendes Væsen, Noget, som viser, at hun altid har levet paa Landet i en simpel Kreds; men en ædel Natur, en sand, indre Fiinhed og Takt, som deels er medfødt, deels erhvervet i Modgangs Skole, sætter hendes Omgangstone langt over mangen Dames, som Verden kalder velopdragen. Hun er endnu ret smuk" .... „Og meget gauche! Nei! Vorherre bevares! Du er en underlig Fyr, Adolph! Du seer denne Verdens Handel og Vandel med sværmeriske Øine, man kunde gjerne sige med klosterlige Øine. Man skulde troe, du var opdragen i en Munkecelle. Naa! naa! bliv ikke fortrydelig! Noget Ridderligt boer ogsaa i dig og har Deel i Dette, det har jeg ofte tænkt; men urimelige ere mangengang dine Meninger, og ingen værre end den, du i denne Sag har yttret; thi seer du — heri er jeg af Philips Mening: en Mand maa være stolt af at vise sin Kone for Verden, thi den Plads, hun optager i denne, kaster Lys eller Skygge paa ham. Og en simpel, landsbyagtig, falmet Brud, en voxen Dreng, der var som falden ned fra Skyerne, skulde jeg indføre i mit Huus, og døie Damernes smaa spodske Træk ved Munden og

Herrernes ironiske Lykønskning allerede Dagen efter Brylluppet, og dertil vide, at de imellem dem sagde: Naa! har Oberst Lidner siddet Enkemand i tyve Aar, saa har han rigtignok ogsaa vidst, hvad han vilde have! Død og al Ulykke! jeg bliver hed og kold bare ved at tænke derpaa!“ Adolph rystede paa Hovedet og vilde endnu fremføre Noget, da idetsamme en Tjener hurtig kom ind og sagde med glade Miner: „Her er en lille Dreng med Tiger.“ „Bravo!“ raabte Adolph, og løb ud i Forværelset. Tjeneren sagde: „De staae paa Trappen, de vilde ikke komme ind. Der er ogsaa en Pige med.“

Paa det øverste Trin af den store Trappe stod Victor og holdt endnu Hunden bunden. Idet Adolph aabnede Døren, saae han Drengen bøie sig over Dyret, og, med begge Arme slyngede om dens Hals, at lægge sit Ansigt til dens Hoved. Denne kjærlige Stilling og Barnets Skjønhed forbausede Adolph. Med venlige Ord bad han ham komme nærmere, og med blussende Kinder traadte Victor ind i Værelset og løste Tørklædet af Hunden, der med Utaalmodighed søgte at rive sig løs ved Synet af sin Herre. Stine var fulgt bag efter og blev staaende ved Døren. „Jeg takker dig ret meget, min gode Dreng!“ sagde Adolph: „Du gjør mig en stor Glæde ved at bringe mig min Hund igjen. Hvorledes har du faaet fat paa den?“ Undseelig stammede Victor: „Den kom iaftes til vor Dør og blev hos os inat; men da vi idag erfarede af Avisen, hvor den hørte hjemme, befalede min Moder mig at bringe den herhen.“ „Du har altsaa gjæstfri givet den Husly inat? jeg er dig megen Forbindtlighed skyldig.“ Med disse Ord fremtog Adolph

sin Tegnebog og rakte Victor en Femrigsdalersebdel. „Nu vær saa god!“ tilføiede han, da Drengen ligesom betænkte sig ved at modtage den. Endelig tog han den med et lille Buk og nedslagne Øine. Endnu et kjærligt Blik kastede han til Tiger og nærmede sig derpaa Døren. Adolph standsede ham: „Siig mig dog, inden du gaaer, hvad hedder du, min lille Ven?“ „Jeg hedder Victor“, svarede han, bestandig nærmende sig Døren. „Hvem ere dine Forældre?“ „Min Fader er død; jeg er hos min Moder.“ „Her i Byen, ikke sandt? Men hvor?“ „Langt herfra.“ Adolph, som mærkede, at hans Spørgsmaal generede Drengen, gjorde ingen flere, men fandt saa stort Behag i ham, at han dog ikke kunde afholde sig fra at tilføie: „Min vakkre Dreng! jeg vilde saa gjerne gjøre dig en Fornøielse. Det er Juleaften! Er der ikke nogle Smaating, som du har Lyst til at kjøbe dig! Maa jeg ikke endnu tilføie en lille Julegave?“ .... Under denne Replik havde han endnu fremtaget et Par Rigsdalersedler af sin Tegnebog. Victor gjorde et Skridt tilbage og holdt begge Hænder paa Ryggen, medens han løftede Øinene op til den ham fremmede Mand med en Blanding af Taknemmelighed og Skamfuldhed. Hans Læber smilede, men Taarerne stode ham i Øinene. „Nei, paa ingen Maade!“ stammede han: „Jeg takker for Deres Godhed, men min Moder har tilladt mig at kjøbe, hvad jeg vilde, for ..... disse fem Rigsdaler.“ De sidste Ord fremførte han med neppe hørlig Stemme. Adolph betragtede ham taus. „Nu vel!“ sagde han, idet han nærmede sig Stine: „Lad mig detmindste takke denne lille Pige for hendes Uleilighed

med at følge min Hund." Med disse Ord leverede han hende en Rigsdaler, som hun modtog med Neien og rødmende Kinder; hvorpaa hun fulgte den hurtig bortilende Victor. Adolph saae efter ham og sagde ved sig selv: „Den Dreng forekommer mig som Løveungen i Hundehuset. Først i Striden med de ringere Dyr vil den erkjende sin ædlere Natur."

Tredie Capitel.

Nytaarsdag, i et deiligt klart Frostveir, vare Maria og Victor vandret ud af Porten med hinanden, og Victor udøste sit Hjerte for den moderlige Veninde, medens han fortrolig hængte ved hendes Arm. „Saaledes“, sagde han, „saaledes, som jeg nu har fortalt dig, gik det til, og det var Aarsag i, at jeg ikke var nær saa glad Juleaften, som jeg Dagen iforveien havde tænkt at blive, og som jeg visstnok burde have været. Du maa ikke være vred derfor. Jeg veed nok, at jeg saae muggen ud, og jeg har ogsaa siden tænkt, at det maaskee var flaut af mig, at jeg paa ingen Maade vilde modtage de Penge, som den fremmede Herre vilde forære mig; han bød mig dem saa net og kaldte dem en lille Julegave. Men det var mig næsten umuligt blot at modtage de fem Rigsdaler, som jo forsaavidt tilkom mig. Dersom det havde været en stolt Cavaleer, som havde kastet dem til mig, saa havde jeg snappet dem uden videre og løbet min Vei igjen; men nu kom denne venlige Herre og talte saa overmaade artigt til mig, takkede og sagde, at han var mig forbunden, og saa skammede jeg mig ved at tage Betaling for at bringe ham hans egen Hund, Noget, som jeg jo maatte og skulde gjøre. Jeg blev saa undseelig; det er aldrig paa den Maade faldet mig ind, at

jeg var en fattig Dreng. Jeg syntes, det var, ligesom om jeg havde tigget, da han rakte mig den Femrigsdalerseddel. Jeg kunde neppe bare mig for at græde." „Min kjære Dreng!" svarede Maria, „jeg vil ogsaa bekjende for dig, at jeg havde en lignende Følelse, da du gik med Hunden, og at det var mig imod, at du skulde bringe den istedenfor at overlade Stine baade Ærinde og Profit; men Jomfru Holm, til hvem jeg yttrede mine Betænkeligheder, gav mig et Svar, der bragte mig selv paa den Tanke, at min Uvillie i denne Anledning kom af en daarlig Stolthed, en Vane fra bedre Dage, som ikke passede for min nuværende ydmyge Stilling. Jeg vilde ogsaa gjerne unde jer Børn den lille Juleglæde, som jeg ellers maatte have nægtet jer. Mindst tænkte jeg, at du, min Victor, skulde dele min Anskuelse. Nu veed jeg det til en anden Gang, og vi To ville herefter være enige i heller at give Slip paa vore Ønsker, end kjøbe dem med Ydmygelser. Men vanskeligt er det vistnok i trange Kaar at finde den rette, men smalle Sti mellem ædel og taabelig Stolthed, og i disse Helligdage, naar jeg har seet dig sidde saa lykkelig ved dine Farver og Tegninger, saa har jeg dog været glad ved den lille uventede Indtægt, som forskaffede dig dem." „Ak ja, Moder! Naar jeg kun kan sidde og tegne, saa glemmer jeg Alting. Jeg kommer altid tilbage til det samme Omqvæd: Maatte jeg kun blive Maler! Synes du ikke, at mine mange Portraiter af Tiger ligne den meget? Jeg har dog afbildet den i saa mange Stillinger. Saadan kom den farende ind af vor Dør, saadan kom den krybende for mine Fødder, saadan laae den ved Kakkelovnen og sov,

og saadan saae den paa mig til Afsked. O hvilke Øine havde dog det prægtige Dyr! Du skal ikke bryde dig om, at du har vundet Garn paa min første Tegning paa Avisen! Du seer, jeg har truffet endnu bedre efter Hukommelsen. Den gode Hund! Hvor jeg længes efter den! Men den tænker vel neppe paa mig; den blev saa usigelig glad, da den saae sin Herre, og sprang op ad ham." Victor maatte sukke ved disse Ord.

I Esplanaden kom Jomfru Holm de Spadserende imøde med den lille Lise, som hun havde havt med sig i et Besøg. Man gik nu sammen og var ganske nær ved Hjemmet, da det lille Selskab blev standset af en Bekjendt, der ingen Anden var, end den meget omtalte Hund, Tiger, der med Gjøen og Glædesyttringer kom farende bag efter dem og med en saadan Hæftighed sprang op ad Victor, at Drengen var ganske nær ved at falde. Med ikke mindre Henrykkelse, end Hundens, modtog begge Børnene den savnede Ven, og først efter et Par Minuters Forløb blev man vaer, at en velklædt Herre stod ganske nær og hilste Selskabet. Adolph Lidner nærmede sig til Victor, tog hans Haand og sagde: „Nu! det glæder mig, min lille Ven, at jeg træffer dig her og kan ønske dig et glædeligt Nytaar! Er det din Moder?" .... tilføiede han og viste paa Jomfru Holm. „Nei!" raabte Victor: „Der staaer min Moder med min lille Søster ved Haanden." Da Adolphs Øine faldt paa Maria, traadte han ærbødig et Par Skridt tilbage og tog atter Hatten af. Den unge Kones fine, man kunde gjerne sige fornemme, Udseende, som blev snarere hævet, end fordunklet af hendes nette, men simple Dragt, var ham

paafaldende. Han stod et Øieblik taus og saae paa Maria, som rødmede og bøiede sig ned til den lille Lise. Jomfru Holm neiede og sagde: „Jeg er vel ikke saa lykkelig, at Hr. Lidner erindrer sig mig? Jeg har havt den Ære at see Dem et Par Gange hos Frøken Grøndal.“ Adolph svarede med en Forlegenhed, som viste, at han ikke erindrede sig hendes Person, skjøndt han høflig ikke tilstod det. Jomfru Holm vedblev med flydende Tunge: „Jo baade Dem og Deres Hr. Fader og Broder har jeg havt den Lykke at see i de Læretimer, som jeg giver Frøkenen hver Tirsdag og Fredag. Saa det var Deres Hund, den gode Tiger, som kom til os i Julen? Det stakkels Dyr foer mod vor Dør med stort Spektakel. De onde Mennesker, som boe oven over os, sloge og sparkede den, men vi toge imod den som en god Ven, og Fru Blume, som der staaer, og hendes Børn vare saa glade for den, som for en Guds Gave.“ De vare nu lige ved deres Huusdør. Adolph fulgte dem til Dørtærskelen, takkede for deres Godhed mod hans Hund og fjernede sig, fulgt af Tiger, der endnu engang løb tilbage og tog en kjærlig Afsked med Victor, der blev staaende i Gadedøren og saae efter den, indtil den med sin Herre var forsvunden om Hjørnet.

„Hvad var dog dette for et Syn?“ sagde Adolph til sig selv: „Hvor har jeg dog seet, naar har jeg dog drømt om disse dunkle, besynderlig rørende Øine, disse fine Buer af sorte Øienbryn til dette cendreerte Haar, denne blendende Hvidhed? Dette Billede har altid staaet i min Phantasie ... Men min Gud! Denne Dame erindrer mig dog altfor levende om Maria Seeburg, den lille

Pige i Fyen, som jeg holdt saameget af og kaldte min Søster, og som jeg virkelig reent havde glemt med saamangen anden Erindring fra min grønne Ungdom. Og dog var jeg ordenlig forelsket i det Tolv- eller Trettenaars Barn, Noget, som vel sjeldent er Tilfældet med en Dreng paa en sexten, sytten Aar ... Skulde det være hende? Ak umuligt! Hun kan jo ikke være mere end en tre eller fire og tyve Aar, og denne Fru Blume, som den Anden kaldte hende, er jo Moder til den store Dreng!" Endnu mere tankefuld, mere adspredt, end sædvanligt, kom Adolph hjem til sin Faders Huus, hvor der var Selskab, i hvilket han syntes den meest Fremmede.

„Det var jo Adolph Lidner!" udbrød Maria, saasnart hun med Jomfru Holm traadte ind i sin Stue. „Ja vist! Kjender De ham?" „Ja jeg kjendte ham strax. Det er jo min Ungdomsven, som jeg daglig har seet i min Søsters Huus. De veed jo nok, at da min Moder døde, og jeg kun var syv Aar, sendte min Fader mig fra Altona til min nygifte Søster i Fyen, hvor min elskværdige Anna opdrog mig og var min anden Moder. Adolph Lidner var i Huset hos sin fordums Lærer og gik i Odense-Skole; men sine fleste Fritimer tilbragte han i min Svogers Huus, som laae lidt udenfor Odense. Der legede vi i Haven som Børn, — hvilket vi jo ogsaa vare, — læste sammen og spillede Duetter sammen. Han spiller godt paa Violin. Den sidste Gang, jeg saae ham, reddede han mit Liv: Paa en Spadseretour, vi gjorde i Selskab, løb jeg efter min Søsters ældste Datter, jeg gled og styrtede i Mølledammen. Adolph, der svømmer som en Fisk, sprang ud efter mig og bragte mig strax

iland. Jeg blev syg af Forskrækkelse og Forkjølelse, og da jeg kom mig, erfarede jeg, at min Ven og Redningsmand var imidlertid reist til Kjøbenhavn for at blive Student, saa jeg ikke engang kunde takke ham for min Frelse.“ „Men Gud forbarme sig! hvorfor talte De da ikke til ham, nu da De mødtes?“ „Ak jeg mærkede, at han kjendte mig ikke igjen, og saa veed jeg ikke ... saa turde jeg ikke tale til ham, saa blev jeg forlegen.“ „Det var da noget sært Noget, synes mig.“ „Ja nu gjør det mig ogsaa ondt. Jeg havde saa gjerne talt med ham.“

Da Jomfru Holm næste Gang var hos Frøken Emma, indfandt ogsaa Adolph sig. Han hilsede den gamle Pige med stor Venlighed som en Bekjendt, og indledede strax en Samtale, hvori han fandt en villig Hører og Svarer; og som af sig selv dreiede Conversationen sig snart om Jomfru Holms Bolig og den Familie, som deelte den. Naturligviis erfarede Adolph strax, at Fru Blume virkelig ikke var nogen Anden end den forbums Maria Seeburg. „Men,“ udbrød han, „hvor er det muligt, at hun kan være Moder til saa stor en Søn? Han er dog vist en ti, tolv Aar?“ „Ja han er paa ellevte Aar, men hun er heller ikke hans egen Moder, men baade hans og Pigebarnets Stedmoder.“ „Hun er Enke? Ikke sandt?“ „Jo Stakkel! hun har saamænd allerede prøvet, hvad denne Verden giver. Hun var meget ung, kun en fjorten, femten Aar, da det gik reent tilagters med Faderen, som havde været en formuende Kjøbmand. Hun maatte da tage Condition og tjene for Jomfru, og hvad det er for en bedrøvelig Stilling, det veed da nok Enhver. Tilsidst kom hun til Kammerraad Blume i Fyen.

Han var bleven Enkemand og søgte et paalideligt Fruentimmer til at tage vare paa hans Børn og hans Huus. Der havde hun det nu ret godt, men med Eet blev Manden syg̃elig, og da han mærkede, at hans Endeligt var nær, lod han sig vie til hende, for at hun og Børnene kunde blive sammen, og den Formue, han efterlod, ogsaa kunde blive samlet i hendes Hænder. Der var nok aparte nogle Familiestridigheder og Vrøvlerier mellem ham og en Broder, hvorom jeg ikke ret veed Beskeed. Men mod al Formodning smeltede den hele Arv sammen til saa grumme Lidt, at hun ikke vilde kunne ernære sig selv, mindre Børnene, naar hun ikke var det arbeidsomme og sparsomme Menneske, som hun er. Lidt Pension har hun ogsaa, men den er meget ringe." Adolph stod stille, som i Tanker. Emma betragtede ham opmærksomt og alvorligt. Endelig sagde han: „Altsaa først paa sin Dødsseng lod Kammeraaden sig vie til hende?" „Ja, han døde to Dage efter." „Men," sagde Frøken Emma med et sarcastisk Smiil, „den salig Herre havde vel været længere Elsker end Ægtemand?" „Elsker?" raabte Adolph med en fortrydelig Mine: „Hvorledes mener De det?" „Jeg mener, at Kammerraaden havde elsket denne Person; deri er vel intet Ondt." „Nei vissélig! tvertimod! thi af Steen maatte han have været for ikke at elske saamegen Ynde." Emma skiftede Farve og begyndte hurtig at arbeide. Jomfru Holm fortsatte den afbrudte Samtale: „Hvad Kjærligheden angaaer, saa kan jeg ikke sige Noget derom; men en stor Agtelse maa jo vistnok salig Blume have næret for hende, siden han har overgivet Børn og al Eiendom i hendes Haand. Derimod har jeg rigtignok

tænkt, at hun sagtens har elsket ham, det være sig nu af Taknemmelighed, eller fordi han var elskværdig; thi det er kun faa Dage siden hun sagde, at hun aldrig mere kunde føle Kjærlighed for Nogen." En Pause opstod. Adolph gik frem og tilbage paa Gulvet uden at tale. Endelig sagde Frøkenen, at hun havde Hovedpine og kunde ikke længere taale at anstrenge sine Øine. Jomfru Holm reiste sig, pakkede sine Smaasager sammen og tog Afsked tilligemed Adolph. I Entreen hjalp han hende høflig hendes Kaabe paa og bad om Tilladelse til at maatte besøge hende og fornye sit Bekjendtskab med sin Ungdomsveninde, en Bøn, der med største Beredvillighed blev tilstaaet, og med gjensidig Tilfredshed skiltes man ad. Emma derimod var bleven saa forstemt af den foregaaende Samtale, at hun lukkede sig inde i sit Sovekammer og græd; og da hun siden lod sig see, var hun i saa ondt Lune, at baade hendes Fader og Philip Lidner, som spiste til Middag hos dem, samt Huusjomfruen, og hvem som ellers kom i hendes Nærhed, ligeledes — om ikke græd — saa dog blev ligesaa forstemt som hun.

Fjerde Capitel.

Allerede næste Dag gik Adolph til Maria. Hun sad ene med den lille Lise. Jomfru Holm var ude, og Victor i Skole. Med Glæde ilede hun mod den gamle Ven, der greb hendes Hænder og kyssede dem. „O, min Frue!“ sagde Adolph rørt: „kjære Maria! tillad Deres broderlige Ven at kalde Dem med dette tilvante Navn. De kjendte mig igaar og vilde ikke tale til mig. Og jeg! hvor var det muligt, at jeg kunde være i Tvivl om, at Den, jeg saae, var en Anden end De?“ „O!“ sagde Maria, „der er Intet naturligere, end det. Det er saa-mange Aar, siden vi saaes; jeg var jo endnu et Barn.“ „Men det er dog ganske de samme Træk, det samme Udtryk! Ak Gud! Man tumles om i Verden, den ene Erindring udsletter den anden, men jeg forsikkrer Dem, Deres Billede har dog hvilet i Grunden af min Phantasie, næsten mig selv ubevidst, som en sød Drøm; og nu, da De staaer for mig, nu er det mig saa levende, da jeg saae Dem sidste Gang. Veed De, naar det var? De saae ikke mig, De laae i Deres Seng og sov, De var syg. Ganske sagte førte Deres Søster mig ind til Dem, for at jeg skulde sige Dem Farvel, inden jeg reiste fra Odense, hvilket skulde skee samme Dag. Men da De sov saa trygt, nænnede jeg ikke at vække Dem, og kun

med mine Øine og i Tanken turde jeg tage Afsked med Dem." „Ak!" svarede Maria, „jeg græd mange Taarer, da jeg erfarede, at De var reist, uden at jeg havde kunnet takke Dem for at have frelst mit Liv; thi jeg var jo besvimet, da De drog mig op af Dammen. Hvor glæder det mig at kunne takke Dem nu!" tilføiede hun, idet hun rakte ham Haanden, som han trykkede til sit Bryst. „O! jeg fortjener ingen Tak!" raabte han: „Det var sandelig ingen Heltegjerning. At springe i Vandet er for mig ikke større Fare, end for en Anden at roe i en Baad."

Tiger var fulgt med sin Herre og havde allerede indtaget sin bekjendte Plads ved Kakkelovnen, overøst med Lises Kjærtegn. Den lille Pige satte sig paa Gulvet hos den, og de gjenfundne Venner nøde imidlertid den Glæde, i fortrolig Samtale paany at gjennemleve deres tidlige Ungdoms smaa Glæder og Sorger.

Maria sagde: „Mit Spring ud i Mølledammen har i senere Aar mangengang forekommet mig som et Spring fra al min Barndoms, ja fra al min Ungdoms Lykke; thi sørgelige Tider begyndte for mig fra den Dag. Først var jeg længe syg, og da jeg kom mig, fik vi Brev fra min Fader i Altona, der forlangte, at jeg inden Vinteren skulde holde mig færdig til at reise over til ham og bestyre hans Huus. Jeg adlød med stor Smerte. Min Fader var næsten fremmed for mig, han var streng og alvorlig. Jeg var endnu ikke tretten Aar og skulde paatage mig saa store Pligter. Min gode Søster Annas fornuftige Underviisning kom mig her godt tilpas; men Adskillelsen fra hende, min dybe Eensomhed — thi intet Væsen havde jeg, som talte et venligt Ord til mig — alt Dette gjorde

mig ældre end mine Aar, og siden den Tid har jeg ikke mere været istand til at gjenvinde det uforstyrrelige gode Lune, som man altid tillagde mig i de Dage, da vi spillede Bold sammen i min Søsters Have. Men De spørger ikke til Anna og hendes Mand, der holdt saa meget af Dem?" „O jeg har ikke glemt disse min Ungdoms Velyndere; jeg har flere Gange erkyndiget mig om dem. Men de sidste Efterretninger vare ikke synderlig glædelige; man sagde mig, at Deres Svoger havde nedlagt sit Embede og var flyttet ud paa en stor Landeiendom i den eensomste Egn i Fyen, hvorved hans øconomiske Forfatning meget havde forværret sig. Er det sandt?" „Ja desværre! Det var en meget uheldig Beregning, der bragte min Svoger til saaledes at forandre sin Stilling. Den Gaard, som han troede saa fordeelagtig, svarer saa lidt til hans Forventninger, at han ikke er istand til at redde sig ud af den største Forlegenhed, dersom ikke hans Broder kan og vil hjelpe ham. I Haab herom er han selv for en Maaneds Tid siden reist til Trondhjem, hvor denne Broder er bosat. Den stakkels Anna er bleven ene tilbage med sine Børn paa den øde Gaard og kan ikke vente sin Mand hjem, førend til Foraaret."

Jomfru Holm, saavelsom Victor, kom nu hjem, og bleve meget fornøiede over at finde det kjærkomne Besøg, især glædede Victor sig over Adolphs Ledsager, den gode Tiger. Ved at omtale Drengens Kjærlighed til denne Hund, kom det, som af sig selv, at hans mange Afbildninger af den bleve fremtagne og foreviste. Adolph forbauſedes over det umiskjendelige Talent, som udlyste af disse Skizzer, og tilbød sig i Mangel af en dueligere

Lærer, til at undervise og veilede ham i Tegnekunsten, hvori han selv var en udmærket Dilettant. Med udbrydende Henrykkelse kastede Victor sig om hans Hals, Maria takkede med synlig Glæde, og de Timer bleve angivne, hvori Victor var fri for sine Skoleforretninger, og i hvilke nu Adolph saa ofte som muligt vilde give ham den Underviisning, som længe havde været Gjenstanden for Drengens høieste Ønske.

Det var blevet silbigt, og Adolph lod sig lettelig overtale til at dele Familiens tarvelige Aftensmaaltid. Begge Fruentimrene fremtog Alt hvad de besad af smaa, ellers omhyggelig gjemte Ziirligheder, for at gjøre deres Theebord og simple Anretning saa behagelig som muligt. Det var første Gang, at en kjær Gjæst havde oplivet deres eensomme Samliv. Og besynderlig livfuld og lykkelig var denne Aften. Usædvanlige Roser blomstrede paa Marias Kinder, Jomfru Holm loe med hele Ansigtet, Børnene sad i stille Henrykkelse med Tiger imellem dem; men Ingen var lykkeligere end Adolph. Han syntes som forflyttet til en skjønnere Tilværelse, hans Øine lynede, han var veemodig og lystig paa eengang, og gik endelig hjem i en Stemning, som forbød ham at sove den hele Nat, uden derfor til næste Dag at berøve ham det nye Liv, som udstraalede af hvert hans Ord og Mine.

Der hengik ikke mange Dage, førend Adolph atter besøgte Marias Bolig og i Egenskab af Tegnelærer medbragte en heel Mængde af Sager, som skulde bruges ved denne Underviisning. Med usigelig Fornøielse begyndte Lærer og Elev disse Timer, som til begge Parters største Tilfredshed fortsattes oftere og oftere, tilsidst næsten daglig.

Da det altid var Aftentimer, som maatte anvendes hertil, og disse almindeligviis trak langt ud paa Aftenen, saa fulgte deraf, at Adolph de fleste Aftener var Husets Gjæst, ligeledes til alle Parters Fornøielse. En ny, lykkelig Stjerne opgik over de nøisomme Fruentimmers ydmyge Bolig. En deeltagende, aandrig, altid livlig Ven oplivede nu deres eensomme Aftener, og desuden forskjønnedes deres huuslige Tilværelse ved tusinde Smaating, der ligesom kom af sig selv; paa saa delicat en Maade forstod Adolph at anbringe sine smaa Velgjerninger. Han pleiede altid at henvende sig til Jomfru Holm for at bede om Tilladelse til at maatte sende af de mangeslags Producter, som han i denne Hensigt lod komme fra sit Gods, af Frugt, Vildt og meget Andet; og naar man nu en Aften festlig skulde nyde af Dette med hinanden, bragte han selv nogle Flasker fiin Viin, som han skjulte under sin Kappe og listede sig til at sætte ud i Kjøkkenet, anbefalende dem til Stines Omsorg, med en Forsigtighed, som om han stjal dem istedenfor at bringe dem. Naar Stine ved en saadan Leilighed blev adspurgt, gav hun altid det Svar: „Det veed jeg ikke. Det maa Nissen have bragt herind. Det er skrækkeligt, hvor Nisserne spøge her i Vinter.“ Denne gode Nisse var uudtømmelig i slige smaa Opmærksomheder. Saaledes tog han Anledning af Tegnetimerne til at forære Victor en Astrallampe, som han sendte tilligemed et Forraad af alt Tilbehør for en meget lang Tid, en Gave, der meget tjente til at opmuntre de hidtil dunkle, lange Aftener. Han havde længe stiltiende bemærket, at Maria intet Instrument havde. Engang spurgte han hende, hvorfor hun aldrig mere

spillede paa Pianoforte; og uden at vente paa Svar gjenkaldte han hende den Tid, da de havde musiceret med hinanden, og, beklagende sig over, at han nu Ingen kjendte, der vilde tage tiltakke med hans Accompagnement, fortalte han, at han havde leiet et Pianoforte i forgjæves Haab om at kunne lære at spille dette Instrument, som var mere selvstændigt, end Violinen; men da han nu intet Brug havde for det, saa vilde det være ham en stor Glæde, om han maatte sende det til hende, og fornye ogsaa i denne Henseende deres første Ungdoms Glæder. Maria, der ubeskriveligt havde savnet den Nydelse, som Musiken tilforn havde skjænket hende, følte en inderlig Fornøielse ved dette Forslag, men sagde dog med rødmende Kinder: „Kjære Lidner, De griber saa vennehuldt enhver Leilighed til at overøse mig og Mine med Godhed, at jeg ikke veed, hvorledes jeg skal takke Dem, og yderst forlegen vilde jeg være ved at modtage saa meget Godt af Deres Haand, dersom jeg ansaae Dem som en Fremmed. Men det gjør jeg ikke. Disse Erindringer fra vore tidlige Aar, den Lykke at møde Dem, saa ganske den Samme som dengang, har opfrisket den søsterlige Hengivenhed, som jeg i den Tid nærede for Dem. Det forekommer mig aldeles, som om De virkelig var min Broder, og jeg sætter Dem i mit Hjerte ligesaa høit som min Søster Anna, som altid var Halvdelen af min egen Sjæl.“ Saa kjærlige som disse Ord end vare, saa megen Betydning de end havde i Marias Mund, saa var der dog Noget i dem, som smertede Adolph. Pianofortet, saavelsom Musicalier, blev imidlertid bragt til Marias Bolig, og en ny Tilvært af ædel og uskyldig Nydelse, en ny Anledning

til at være sammen blev herved vundet, og al den Tid, som Adolph var istand til at unddrage fra sømmelig Opmærksomhed for sin Fader og dennes Omgangskreds, tilbragte han i det simple Huus paa Toldbodveien. Og heller ikke er det muligt at blive modtagen med større Hengivenhed end den, som her fra alle Kanter kom ham imøde. Maria greb hvert lille Vink, om hvad der kunde behage den kjære Ven, og mangen Midnat saae hende sidde ene ved Lampens Skin og med et fornøiet Ansigt flittigt arbeide paa alleslags smaa Gaver til ham, hvilke i Smagfuldhed og Opfindsomhed erstattede hvad de manglede i Værdi.

Naar et Forhold er saa lykkeligt, at man kan sige, det er ligesom beaandet af en paradisisk Fred, da er det ogsaa, som om den gamle Fjende fra Paradiset misundte den faldne Menneskeslægt denne Ro. Der hører saa Lidet til at forstyrre et saadant Forholds rene Fred. En ringe Ting, et Ord, opvækker de slumrende onde Magter. Engang da Adolph saae Maria arbeide med Anstrengelse og yttrede Bekymring over, at hendes Stilling ikke var hende værdig, sagde hun: „Jeg er ingenlunde at beklage. Jeg beder Gud, at ingen Forandring maa afbryde det Liv, jeg har levet i Vinter. Hos mine Børn, hos Dem, min broderlige Ven, ja endogsaa hos den, vel noget indskrænkede, men gode Jomfru Holm føler jeg mig lykkelig. Med Tak til Gud paaskjønner jeg den Fred som er i mit Hjerte og i mine Forhold. Ingen Strid, ingen Disharmonie, kun Ro og Kjærlighed. Jeg tænker, at denne Tilstand hører til Guds Rige her paa Jorden, hvorimod de brændende

Ønsker, de hæftige Lidenskaber ere de dæmoniske Indskydelser, som forstyrre vor stakkels menneskelige Tilværelse."

Ogsaa disse Ord forvirrede og bedrøvede Adolph, thi forlænge siden havde han tilstaaet sig selv, at brændende Ønsker, lidenskabelig Kjærlighed havde bemestret sig hans Sjæl, og ikke kunde han antage disse Følelser for dæmoniske Indskydelser. Hans Haab, hans høieste Attraa var, at Maria skulde blive hans Hustru og give ham Ret til at leve for hendes og de Børns Lykke, som hun kaldte sine. Tilstaaelsen af disse redelige og hjertelige Ønsker svævede ofte paa hans Læber, men Marias rolige, reent søsterlige Tone imod ham bandt hans Tunge.

„Hvad skal jeg tænke?" sagde han i sine Samtaler med sig selv: „Elsker hun mig slet ikke? Inderlig kjær er jeg hende dog, det er tydeligt. Hun længes efter mig, naar jeg er borte. Naar jeg, som engang imellem er Tilfældet, tilbringer nogle Dage ude paa min Gaard, kalder hun saadan en Tid „„de triste Dage"". Hun seer paa mig med saa milde Øine, hun søger at gjætte mine smaa Ønsker og retter sig stedse efter dem. Kan alt Dette være det blotte Venskab? ... Men mangengang er det dog, som om hun med rene Ord vilde sige mig, at hun ikke saae mig med andre Øine, end en Venindes, en Søsters, som hun stedse siger, saa at disse Ord „„Broder og Søster"" næsten ere mig forhadte. Men hun er saa uskyldig. Hun er meget yngre end hendes Aar. Hun elsker mig maaskee uden selv at vide det. Hun kjender ikke Kjærlighed. Dog — hvad sagde engang Jomfru Holm? den hæse, uheldvarslende Fugl! Maria, sagde hun, havde paastaaet, at hun aldrig mere kunde føle

Kjærlighed for Nogen, thi hun havde elsket sin afdøde Mand. Hendes Mand! Det Ord gaaer mig som en Gift igjennem alle Aarer! to Aar var hun i hans Huus ene hos ham og de Børn, som hun elsker med en Ømhed, der næsten synes unaturlig, dersom hun ikke elsker deres Fader i dem. De ere smukke! Han var vel ogsaa smuk! Naar Victor slynger sin Arm om hende og kysser hendes Kind, saa seer hun paa ham med saa kjærlige Øine. Han ligner vist sin Fader. Den tosséde store Dreng! hvad skal det ogsaa sige, at han tør kysse hende!.... Hvad falder mig ind! Iforgaars, da hun sad paa en Skammel og slyngede Armen om Lise, der stod ved Siden og lagde sin Kind til hendes Skulder, og jeg, henreven af hendes himmelske Yndighed, kom til at sige: „„De forener de to skjønneste og ellers uforeneligste qvindelige Værdigheder: De er Jomfru og Moder, ligesom Deres hellige Navne, hvis jordiske Billede De ogsaa er i Skjønhed, Fromhed og Reenhed"" — da skiftede hun Farve, Taarerne kom hende i Øinene, hun bebreidede mig mine Ord og sagde: „„Det er formasteligt at ligne mig ved den Hellige, med hvem jeg Intet har tilfælleds uden Navnet"" — og med et Suk tilføiede hun: „„Gud være mig Synderinde naadig!"" O min Gud! min Gud! hvad betyder alt Dette? Nei nei! Saadanne afskyelige Mistanker ere Synd, de ere dæmoniske Indskydelser!"

Og ikke Uret havde Adolph i denne sidste Bemærkning, forsaavidt som man kan sige, at en Gnist fra Helvede blander sig med den himmelske Ild i et Menneskes Bryst, som bevæges af en lidenskabelig Kjærlighed. De fredelige, skjønne Dage i hans Samliv med Maria for-

styrredes efterhaanden meer og mere af den mørke Stemning, der undertiden pludselig greb ham, og ligesaa pludselig forsvandt for at give Plads for en ubændig Glæde, en ydmyg Tilbedelse af Gjenstanden for alle disse Sindsbevægelser. Hans Skinsyge tiltog med hver Dag, det smertede ham, at han ikke kunde være Alt for hende, som var Alt for ham, og hendes store Kjærlighed for Børnene, hendes Ængstelighed ved den blotte Tanke om nogen Fare, som kunde true dem, hendes Længsel efter Victor, naar han blev længere i Skolen end sædvanligt, var for den forelskede Adolph en Kilde til martrende Følelser. I mangt et Øieblik var han saa lidt Herre over sig selv, at han ikke kunde skjule den Uvillie, han især følte mod Victor, der næsten forekom ham som en Medbeiler. Det var kjendeligt, at han søgte at fjerne ham, og især naar han tilbragte Aftenen der i Huset, paaduttede han Victor, at han var søvnig, og nødte ham med gjentagne Paamindelser til at gaae tilsengs. Den uskyldige Dreng, der med sin hele Sjæl hængte ved sin forbums kjærlige Lærer, fortvivlede over denne Forandring i hans Omgang imod ham og beklagede sig under fire Øine med Maria, bitterlig grædende.

Maria følte sig overordenlig forvirret og forstemt over alt Dette; hun mærkede, at naar hun stod paa sin og Victors Ret, gjorde hun kun Ondt værre, og søgte derfor med qvindelig Fiinhed at jævne og formilde disse Ubehageligheder saa godt hun kunde. Med Længsel ventede hun en Leilighed til at tale fortroligt med Adolph om hans forandrede Væsen; men hendes naturlige Frygtsomhed og hendes Angst for at saare og bedrøve den saa kjære

Ven forvoldte, at hun lod mangen saadan Leilighed gaae unyttet forbi.

Endelig engang, da de vare ganske ene, tog hun Mod til sig og bad ham med broderlig Fortrolighed at meddele hende, hvilken Sorg og Uro, der, som det syntes, betyngede hans Sind. „Hjelpe kan jeg jo sagtens ikke," sagde hun, „men dele Deres Bekymring, og med kjærligt Hjerte tage min Part af den, det kan jeg. Og vilde Dette dog maaskee ikke lette den?" Adolph var rørt og raadvild. Tilstaaelsen om hans Kjærlighed, om hans Lidelser svævede paa hans Læber, men hans Skinsyge, hans Mistanke skammede han sig for at bekjende. „Ak, kjæreste Maria!" sagde han dybt bevæget: „Lyksalig vilde jeg kalde den Time, da jeg turde udøse mit Hjerte for Dem; men jeg er saa bange, at mine Bekjendelser, naar jeg skal aflægge dem med den Aabenhjertighed, som jeg skylder Dem, kunde berøve mig noget af Deres Godhed, uden hvilken jeg ikke kan leve. Een af mine Sorger vil jeg begynde med at aabenbare Dem; men den udkræver et fortroligt og aabenhjertigt Svar af Dem. Tør jeg haabe det, om ogsaa mit Spørgsmaal kunde synes udelicat? De gjør mig den Ære at fordre Fortrolighed af mig; tør jeg gjøre Krav paa det Samme af Dem?" Maria saae alvorlig paa ham og sagde derpaa efter et Øieblikś Betænkning: „Ja! jeg skal svare Dem ærligt og sandfærdigt." Adolph vedblev med usikker Stemme: „Den Tanke trykker mig, at jeg finder Deres Skjæbne saa langt under, hvad den burde være, og at jeg frygter, at det ikke er ydre, men indre Aarsager, som forhindre Deres Tilfredshed." Maria afbrød ham:

„Jeg er tilfreds. Det har jeg tilforn sagt Dem. Deres forandrede Sindsforfatning er min eneste virkelige Sorg. Det Øvrige er ikke værdt at tale om." „Nei, min kjæreste Maria! Det troer jeg ikke. Jeg frygter, at det ikke staaer i menneskelig Magt, ja at det endogsaa ligger udenfor Mulighedens Grændser at gjøre Dem lykkelig. Med eet Ord, jeg troer, at De har elsket Deres afdøde Mand saa høit, at Deres Glæde her i Verden er begravet med ham. Er det ikke saa?" Maria nedslog Øinene, men efter et Øieblikks Taushed løftede hun atter sit himmelklare Aasyn og sagde frimodigt: „Nei! De tager feil. Jeg har aldrig elsket den afdøde Blume, og jeg kan sige med Sandhed, at jeg kun meget lidt har kjendt ham, skjøndt jeg i tre hele Aar har levet i hans Huus og bestyret det med samme Raadighed, som om jeg var dets Frue. De vil maaskee efter denne Tilstaaelse finde det, mildest talt, udelicat, at jeg har med et helligt Baand ladet mig binde til denne Mand, men tillad mig derfor at forklare Dem de Bevæggrunde, der ledede mig og — som jeg haaber — undskylde mig." Adolph var henrykt, Glædestaarer stode i hans Øine, han kyssede Marias Haand og raabte: „O tal! tal, min bedste Veninde! skjul Intet for mig! Vær vis paa, at jeg optager hvert Ord, De betroer mig, i et trofast Hjerte!"

„De veed," sagde Maria, idet en yndig Rødme farvede hendes Kinder, „De veed, at jeg i min første Ungdom i nogle Aar var Lærerinde hos en Embedsmands Børn. Jeg havde ikke Mod til at forlade denne Familie, skjøndt min Stilling var temmelig tornefuld. Det hændte sig nu, at Kammerraad Blume, som var beslægtet med Huset,

mistede sin unge Kone. Han reiste til Hamborg for at adsprede sig, og besøgte ved denne Leilighed mine Huusfolk. Han behøvede et Fruentimmer til at bestyre sit Huus og til at have Omsorg for de moderløse Børn; han troede i mig at finde, hvad han søgte, og da den Familie, hos hvem jeg opholdt mig, ikke vilde modsætte sig hans Ønske, fulgte jeg ham strax til Odense, hvor han boede. Her var jeg lykkelig; thi uden at tale om, at jeg daglig kunde omgaaes mine bedste og eneste Venner, min Søster og Svoger, havde jeg en Virkekreds ganske efter mit Sind og en Frihed, hvis Sødhed jeg efter saamange Aars Tvang ret kunde paaskjønne. Blume havde mange Forretninger, der syntes at være ham en Byrde, og i al den Tid, han kunde unddrage fra dem, holdt han sig skadesløs ved at anvende den til sin Morskab. I en Klub, paa Lysttoure med sine Omgangsvenner, fordrev han alle sine Fritimer. Man kan uden Overdrivelse sige, at han aldrig var hjemme. Huus og Børn overlod han mig aldeles. Saa stor Tillid til mig maatte naturligviis paalægge mig en dobbelt Iver for mine Pligter, men denne Drivefjeder var ikke engang nødvendig. De smaae moderløse Børn opfyldte mit hele Hjerte, Lise var ganske spæd, Victor kun fem Aar. De forekom mig ganske som mine egne Børn, og jeg følte, hvor den moderlige Kjærlighed lyksaliggjør og ingen Tomhed lader tilbage i Sjælen. Disse gode Dage bleve snart forstyrrede. Et ulykkeligt Fald med en Hest ødelagde Blumes Helbred. Han laae længe syg og led meget, og ikke blot af legemlige Lidelser, men den stærke, livsglade Mand saae med Sorg sin Død imøde, og denne Sindsstemning tiltog kjendeligt,

hvergang han fik Besøg af en Broder, med hvem han i sine sunde Dage næsten slet ikke havde havt nogen Omgang. Dette raae og hjerteløse Menneske talte stedse til den Syge om hans nærforestaaende Død og antog for afgjort, at det da vilde tilfalde ham, som Børnenes Formynder, at bestyre deres Formue og Opdragelse. „„I forkjælede Unger!““ sagde han i den syge Faders Nærværelse: „„I skulle komme til at tage Skeen i en anden Haand.““ Tilsidst tog Blume ikke mere mod denne forhadte Mands Besøg, men derimod underholdt han sig meget ofte med en juridisk Embedsmand i Byen, med hvem det syntes, at han raadførte sig og ordnede sine jordiske Anliggender. En Dag, da denne Mand havde været hos ham, bad han mig sætte mig ved hans Seng, da han vilde tale med mig. Meget rørende takkede han mig for min Omsorg for hans Børn, yttrede med Varme sin Bekymring for deres Skjæbne efter hans Død, og foreslog mig at sikkre deres og min egen Fremtid ved at lade mig vie til ham, da han isaafald ved Testament kunde indsætte mig til Børnenes Formynderske. Jeg blev meget forbauset ved denne Tiltale og kunde ikke strax indvilge i hans Ønske. En indre Stemme talte mod denne Handling. En Forbindelse, som jeg ellers aldrig vilde indgaae, skulde jeg knytte i det Haab, at Døden strax skulde løse den? Med saadanne Følelser skulde jeg give min Haand til en Mand, som jeg skyldte Taknemmelighed, og hvis gode Hjerte jeg i hans Sygdoms Tid havde lært at kjende? Nei, med en saa tvetydig Handling vilde jeg ikke kjøbe en i udvortes Henseende bedre Fremtid. Medens jeg ene og stille sad i disse Betragtninger, kom Børnene løbende ind fra Haven.

De holdt nogle lange Grene af Bregner i Hænderne og løb hen til mig, de viftede mig med de grønne Toppe og omslyngede mig i overgiven Lystighed. Hvor vee-modig følte jeg mig ved denne barnlige Sorgløshed i et Øieblik, hvis Vigtighed de Uskyldige ikke anede! Idet-samme traadte den haarde Onkel ind, og hurtig foer de stakkels Børn hen og skjulte dem i en Krog, som smaa Fugle, der blive vaer, at en Høg er i Nærheden. Han gik snart og strax krøb Victor frem ganske alvorlig med den lille Lise ved Haanden, der saae paa Broderen med spørgende og ængstlige Øine. „„Vi ere saa bange for Onkel,"" sagde Drengen: „„Vi vil ikke lege mere. Maae vi blive hos Dig?"" Disse Ord forekom mig som sagte af en høiere Stemme. Med en Kjærlighed, som gjennem-strømmede mit hele Væsen, omfavnede jeg de yndige Børn og gik strax ind til deres Fader, takkede ham for hans Tillid og lovede at fortjene den i Liv og Død. Han syntes mere rolig efter denne Samtale. Tre Dage efter bleve vi viede, og ti Dage efter besøgte jeg med Victor hans Grav."

Adolph havde lyttet til denne Beretning i en Spænding, som et Menneske, der hører en Dom oplæse, der gjælder hans Ære og Velfærd, og ingen Frikjendt kan med mere lettet Sind takke Gud og Mennesker, end han i dette Øieblik. Han greb Marias Hænder, kyssede dem med taarefulde Øine og med saa varme og begeistrede Udbrud af sin Glæde over hendes Fortræffelighed, at hun undseelig trak sig tilbage, og en dunkel Anelse om hans sande Følelser for hende berørte hendes Sind. Men denne Anelse blev dog ikke til Tanke. Uden at vide

hvorfor, rødmede hun hæftigt, men glædede sig dog over sin Vens lykkelige og frie Stemning.

De bleve afbrudte af Victor, der kom hjem fra Skolen og traadte noget frygtsomt ind, da han saae Adolph. Med den Børn egne, skarpe Takt havde han en Fornemmelse af at komme til Uleilighed. Men den nu aldeles forvandlede Ven gik ham imøde med større Venlighed, end nogensinde, lod sig forelægge hans sidste Tegninger, roste ham, lovede næste Dag at komme igjen og fortsætte deres Tegneøvelser, underholdt sig med ham og udslettede i den bløde, barnlige Sjæl enhver ubehagelig Erindring. Han skulde denne Aften være hjemme hos sin Fader, hvor der var et lille Selskab. Saa seent som muligt tog han Afsked og ilede hjem som baaren paa Glædens og Haabets Vinger.

Da han var gaaet, sagde Jomfru Holm, som var kommen hjem lidt iforveien: „Naa min rare lille Frue! Nu kommer nok den Lykke, som jeg har spaaet, og det snarere, end jeg havde tænkt. Saadan en Mand er Vorherre!“ Dette var Indledningen til et Thema, som hun allerede længe daglig foresang Maria, om Adolphs Kjærlighed og Hensigter, som ingenlunde kunde kaldes broderlige. Maria loe og sagde: „Ak kjære Holm! De seer mig virkelig i et altfor gunstigt Lys. De er som en kjærlig Moder, der i enhver ugift Mand troer at see en Frier til hendes Datter. Men hvad den gode Adolph Lidner angaaer, saa ere de Baand, der sammenbinde os, af en ganske anden Art, end de, som den saakaldte Kjærlighed knytter. Ungdoms-Erindringer, en kjær Vane til at betroe sig til hinanden, urokkelig Tillid, lang og

prøvet Troskab — o min Gud! — er alt Dette ikke de bedste Bestanddele af Kjærligheden? Er et saadant Forhold ikke altfor skjønt til at taale mindste Forandring? Jeg ønsker ingen, og Lidner tænker vist heri, som jeg." „Det troer jeg ikke. Han er et Mandfolk og ikke mere Helgen end en Anden. Men med alt Det vil jeg dog af Hjertet glæde mig og lykønske Dem, naar jeg maa see ham som Deres Mand og Børnenes Fader."

Under denne sidste Replik var Victor traadt ind i Værelset og studsede ved at høre de nys udtalte Ord. Han gik hurtig hen til Maria og saae paa hende med et ængsteligt spørgende Blik. „Hør, Victor!" vedblev Jomfru Holm: „Var det ikke rart at have en god Fader?" „Min Fader er død", sagde Drengen alvorlig. „Din Moder er jo ogsaa død, og du har faaet en ny Moder, som du er glad for; saadan kan du ogsaa faae en ny Fader." „Men Herregud! Saa havde vi jo hverken Fader eller Moder." „Naa! nu snakker du da som en Kjødpølse. Din store Dreng! du maa da selv kunne indsee, at der ikke er Mening skabt i din Tale." „Jo", sagde Maria, „for mig er der Mening i hans Ord." Hun rakte Haanden mod Victor. Han kyssede den med blussende Kinder og sagde sagte: „Jeg kan ikke erindre min første Moder, jeg har aldrig havt noget andet Menneske at adlyde, end dig, jeg elsker dig som din egen Søn, og jeg har altid været dig lydig." Lise, som, uden at forstaae hvad de Ældre talte, dog syntes at ane, at det var noget Usædvanligt, kom ogsaa til, lagde sit Hoved kjælende i Marias Skjød og saae paa dem Alle med en vis Frygtsomhed, uden at vide hvorfor.

„See, kjære Veninde!“ sagde Maria: „Saaledes ere mine Forhold. Vilde det ikke være Synd med formastelig Haand at indgribe i dem? Ere de ikke ogsaa for gode til at forandres?“

Disse Marias Yttringer vare visselig hendes Hjertes ærlige Mening, og skjøndt hun vel ikke aldeles kunde frikjendes fra at høre til de Blinde, som ikke ville see, saa var der dog ogsaa Meget, som gjorde, at hun virkelig ikke saae. Thi foruden hendes oprigtige Ydmyghed, hendes Uvidenhed om den Magt, hendes Yndigheder udøvede, var der ogsaa i Adolphs Tone imod hende Noget, der maatte bestyrke hendes Sikkerhed i Henseende til deres Forhold: thi i Forening med al hans Lidenskab, al hans Skinsyge, var der i hans Kjærlighed saa stor en Deel af Venskab, af Ømhed og Inderlighed, at Lidenskabens Ild derved blev mildere og ligesom tilsløret; og skjøndt det ikke kan nægtes, at hans hæftige Paroxysmer vel i den senere Tid havde overfaldet ham i Marias Nærværelse, saa er det ogsaa vist, at et Blik, et Ord af hende kunde stille dem, og at den Mildhed, den bestandige Rolighed, som var udbredt over hendes hele Væsen, virkede beroligende paa ham og holdt hver lidenskabelig Yttring saameget tilbage, at den endnu kunde tilskrives en varm, broderlig Hengivenhed. Marias Ønske, at forklare Alt paa denne efter hendes Mening bedste Maade, fjernede ogsaa enhver anden Tanke. Udelicat og uværdig fandt hun enhver Bestræbelse for at indblande fremmede Følelser og Planer i saa reent et Forhold.

Femte Capitel.

I Adolphs Kreds var hans hyppige Besøg hos Maria ingen Hemmelighed, uagtet han selv ikke talte derom, og de Andre heller ikke indbyrdes endnu havde afhandlet denne Materie. Hans Broder, der først havde erfaret Noget om det, nævnede det først for sin Fader, men kun løseligt i Samtalens Gang. Obersten, som i sin Søns daglige Gang til en ung, smuk Enke i ringe Kaar saae en almindelig forbigaaende Kjærlighedshistorie, var langtfra at bekymre sig om Sligt. Philip, der i denne Henseende rigtigere bedømte Adolphs Tænkemaade, havde et ganske andet Begreb om dette Forhold, men glædede sig særdeles ved at vide sin Broder paa en Vei, hvor deres Planer ikke stode Fare for at carambolere. Den Eneste, som denne Sag havde foruroliget noget, var Emma. De Formodninger angaaende hendes Sindelag mod Adolph, som Obersten i hiin Samtale havde yttret for Denne, gjorde visselig hans psychologiske Talent al Ære. For Emma, som var vant til i enhver ung Mand at finde en meer eller mindre erklæret Tilbeder, var det en piquant Opgave at beseire en Oprører, der syntes at trodse al i hendes Omgangskreds indført god Orden. Det Frie og Mandige i Adolphs Væsen, det

Gehaltrige i hans Samtale var desuden tiltrækkende for den unge Pige, der ikke manglede Forstand til at skille Guld fra Glimmer.

Strax efter Adolphs Samtale med Jomfru Holm i Emmas Nærværelse havde hun søgt at udforske denne Sidste, for saa nøie som muligt at blive bekjendt med den Ubekjendte, som lod til at interessere Adolph. Saa velvillig som Jomfru Holm end udbredte sig over sin Huusveninndes Fuldkommenhed, saa var der dog i hendes Skildring af Marias Personlighed en vis Blegbed og Sygelighed, der mod hendes Villie gav den ætheriske Skikkelse et mat og falmet Anstrøg. Hvad hendes Talenter angik, saa var det især de huuslige, som toge sig ret ud i Beskrivelsen, og skjøndt den velmenende Talerske ogsaa søgte at udhæve de øvrige, og fortalte om Marias Sprogkundskaber, der satte hende istand til selv at undervise sine Børn og gjorde hende fuldkommen duelig til alene at paatage sig Datterens Opdragelse, om hendes færdige Pianofortespil og behagelige Syngestemme: saa blev det dog ved Emmas nærmere Inqvisition klart, at hun vel havde ret gode Sprogkundskaber, men ingen Øvelse i at tale andre Sprog end Dansk og Tydsk, og at hun i Musikens Udøvelse indskrænkede sig til smaa Sange og mindre vanskelige Compositioner for Pianoforte. Det blev altsaa indlysende for Emma, at denne Medbeilerinde stod altfor langt under hende til at burde blive hende farlig; og saa gjerne som Jomfru Holm end hørte sig selv tale, og saalidt hun end forstod at veie sine Ord, saa var hun dog verdensklog nok til at omtale Adolphs Besøg hos dem og hans Opmærksomhed for

Maria med en særdeles Discretion, for at ikke mindste Skygge skulde falde paa hendes Veninde, hvorvel hun derhos i sit stille Sind inderlig jublede over den Erobring, som hendes simple Hjem havde frarevet det rige Huus og sammes Frøken, der altid behandlede hende med en vis Fornemhed, af hvilken Aarsag hun heller ikke var den unge Dame synderlig gunstig.

Saaledes stode Sagerne den Aften, da Adolph kom hjem, let som en Fugl, hvis bundne Vinger pludselig ere løste. Det var silde, man havde ventet paa ham for at gaae tilbords. Under Maaltidet faldt Samtalen paa en Bynyhed, som udgjorde Døgnets Conversations-Emne. En fælleds Bekjendt havde nemlig brudt sin allerede et Par Aar gamle, offentlige Forlovelse for i samme Øieblik at indgaae en betydelig Mesalliance. Man talte frem og tilbage om denne Historie. En i Selskabet brød aldeles Staven over Delinqventen, en Anden paatog sig hans Forsvar. Obersten slog sig til dette sidste Parti, hvad den brudte Forlovelse angik, og sagde: „Det er dog altfor haarde Conditioner, der paalægges et stakkels Menneske, at fordi et eneste ulyksaligt, ubesindigt Ord engang er fløiet ham af Munden, saa skal dette Ord som en Jernlænke lægges ham om Benet, som en sand „„Klotz am Beine““ for al hans Levetid — et lille Ord, som han engang har sagt maaskee i en halv Ruus, maaskee paa et Bal, fortumlet af Musik og Galopade-Vals, eller i Ungdoms-Sværmeri, eller endogsaa i et fortvivlet Humeur. Imidlertid gaae Aar og Dage hen. Han faaer Tid til at besinde sig. Den Rose, han vilde plukke, har tabt Blad paa Blad, der er ikke stort tilbage uden

Torne, men det hedder sig dog: „„Grib Tornen, min Ven! Du har forpligtet dig dertil!““ Det er, paa min Sjæl! tungt for Kjød og Blod.“ Den førstnævnte Herre, som spillede Actors Rolle i Sagen, sagde, at det var Noget, som ialfald ikke passede ved denne Leilighed, thi den forladte Brud var ung og smuk, og Emma tilføiede: „Han kan saameget mindre undskyldes, som hun ikke blot er smuk men talentfuld i høieste Grad; hun taler Fransk og Engelsk og endogsaa Italiensk med en Accent som en Indfødt, hun spiller paa flere Instrumenter og maler til Fuldkommenhed.“ Philip afbrød hende: „Ja! Og den lille Grisette, som han nu har ægtet, er reent uvidende og uopdragen, saa nu kan han til Straf kjede sig ihjel med hende, istedenfor at han med den Anden aldrig havde havt noget tomt Øieblik.“ Defensor tog nu tilorde og sagde: „Ja alt Dette taaler visselig mange Modificationer og nærmere Oplysninger. Smuk, talentfuld er hans forrige Kjæreste, det er sandt, og med disse Fortrin gjorde hun hans Erobring; og deres Forlovelse fandt strax Sted, hvorved han kun adspurgte en reen Forlibelse, hun kun sin Forfængelighed; thi elsket ham har hun aldrig. Det er en sand Hverdagshistorie, hvoraf der foregaae mange mellem Aar og Dag. Et nærmere Bekjendtskab lærte ogsaa ham, hvis Sag jeg her plaiderer, at hans Tilbedede var fordringsfuld, lunefuld, ubehagelig i daglig Omgang, kun elskværdig for de Fremmede, egenlig hvad jeg vil kalde uopdragen, medens derimod hans unge Kone er elskværdig, from, huuslig og elsker ham, saa jeg vel tør vove den Paastand, at han ikke staaer nær saa megen Fare for at kjede sig med hende, som

med den glimrende Dame, uagtet hans Kone rigtignok mangler alt Det, som udmærkede den Anden. Jeg, som har seet Sagen nærved, kan ikke fordømme ham." „Og jeg," udbrød Adolph, „som ikke har seet Sagen nærved, jeg frikjender ham for min Deel, ja jeg vil endogsaa bekjende, at jeg i hans Sted havde gjort det Samme. Man gifter sig for sin egen Skyld, ikke for Publicums; det kan kun lidet hjelpe mig, at min Kone taler Italiensk med en Accent som en Indfødt, dersom denne Accent ikke har nogen italiensk Velklang for mig, dersom hun ikke i vort Modersmaal har Toner, der synge min Hæftighed og mine Sorger til Ro og vække min bedre Sjæl." Philip sagde: „Gjøre de skjønne Kunster ikke netop Dette?" „Jo! og derfor fordrer jeg netop, at Den, jeg elsker, skal være gjennemtrængt af deres Aand, mærk vel: af deres Aand! thi Mangen udøver en og anden af dem endogsaa fortrinligt, uden selv at være gjennemtrængt af Kunstens Aand." „Ja hvad vil det sige?" spurgte Obersten: „Jeg har vel kjendt Virtuoser paa Instrumenter, i Sang, i Dands og deslige, om hvem man kunde paastaae, at de saa lidet vare Mennesker med Aand, at deres Talent egenlig var at betragte som en medfødt Instinct; men Den, som selv har Sands for Kunsten, maa dog vel kunne kjende, om Aanden mangler eller ikke." „Ja, Den, som selv har Aand, vil kjende det, men Mængden ikke. Det Middelmaadige er dens rette Element." „Men for nu ikke at komme af de Hundrede i de Tusinde," sagde Philip: „Til hvilken Grad af Mesterskab vil du vel, at et Fruentimmer skal udøve Kunsten?" „Jeg forlanger slet ikke, at hun skal udøve den, hvad man almindelig

forstaaer ved at udøve den." „Hvorledes skal hun da være gjennemtrængt af dens Aand? Ved Kunst er det vel en nødvendig Betingelse, at den maa udøves?" „Ak!" sagde Adolph med en næsten undseelig Mine, „jeg føler vel, at jeg her har indladt mig i en altfor vanskelig Materie, som jeg selv ikke har Talent til at udvikle med den tilbørlige Klarhed; og dog er dette mig et kjært Emne, hvis Sag jeg nødig vilde skulde tabes ved min Mangel paa Dygtighed." Med en comisk Høitidelighed rettede han sig paa sin Stol, lagde Servietten fra sig paa Bordet, rømmede sig og sagde:

„Ærede Auditorium! behag med Opmærksomhed at høre mig og med billig Skaansel at bedømme mit ulærde Foredrag. Jeg har læst etsteds, at i hiin bedre Verden vilde Kunsten forsvinde af den Grund, at Alting der maa være Skjønhed. Denne Sætning vil jeg tage til Text for min Tale. Den Kunst, som man vel med Rette kan kalde Grunden til alle Kunster, hvis Aande vel maa føles i enhver af dem, dersom den skal kaldes Kunst, er Poesien — derom ere vi vel Alle enige. Enhver siger: „„Der er noget Forunderligt i den Musik, der ligesom hæver Sindet over denne Jord, — der er Noget i det Maleri, som flytter mig bort fra det Sted, hvorpaa jeg staaer, — der er Noget i den Skuespillers Fremstilling, der, uagtet hans Rolle ikke hører til det rørende Genre, bringer mig Taarer i Øinene."" Hvad vil dette sige andet, end at den poetiske Bestanddeel i disse Præstationer træder frem og griber Følelsen; thi det er i ethvert Kunstværk kun Poesien, som begeistrer. Naar jeg altsaa siger: „„Den, jeg skal elske, maa være gjennemtrængt af

Kunstens Aand,"" saa mener jeg hermed, at hendes hele Sjæl skal være gjennemtrængt af Poesien i dennes høieste Forening med Religion og Kjærlighed, at hun skal være allevegne fulgt af disses Følgesvende, saasom Ydmyghed forenet med christeligt Mod, Beskedenhed med Værdighed, sand Dannelse, som vel ikke i sin hele Betydning kan være til uden Bekjendtskab med de skjønne Kunster, men vel uden at man selv kan udøve dem. Jeg taler her om et qvindeligt Væsen, ikke om en Mand. De mandlige og qvindelige Dyder ere ikke de samme; jeg troer, at Sjælene maae have Kjøn, og at de i al Evighed ville blive forskjellige, og derfor vil jeg her tilføie: Det Billede, som foresvæver mig, skal have bevaret sit barnlige Sind, en uskyldig Viisdom skal lære hende ved umiddelbar Følelse Det, som vi Andre søge igjennem møisomt Studium og lang Grublen. Skjønheden skal være uadskillelig fra al hendes Handel og Vandel, med eet Ord: hun skal selv være et høit og herligt Kunstværk, som vidner om sin Mester; og den Ro, den Sjæls Opløftelse, som Kunsten skjænker os, skal hendes Omgang skjænke Den, der er saa lykkelig at være hendes Hjerte nær; og saaledes — for at vende tilbage til min Texts Ord — hun skal allerede her i Livet have anticiperet Noget af det Liv i Kunsten, som gjør os selv til Kunstværk og venter os der, hvor Alt er Skjønhed."

De Tilstedeværende, som ved de første Sætninger i denne Tale havde ved et sagte Bravo eller andet saadant Udbrud givet deres lystige Stemning tilkjende, bleve mod Slutningen mere alvorlige. Philip sagde nu leende: „Hør, Adolph! jeg troer at kjende din Smag. I det

Portrait, du der udkaster af dine stille Ønskers Ideal, mangler sikkert et vigtigt Træk: Hun skal være huuslig og ordenlig; Bordet skal være godt besørget, Dækketøiet hvidt og pænt, Værelserne propre og ziirlige" .... Adolph afbrød ham: „Ja visselig, det hører ogsaa til den qvindelige Elskværdighed, at dens huuslige Hjem bærer Præget af den selv, at Alting bærer Skjønhedens Stempel, at Den, som træder ind i denne stille Helligdom — selv om han, som Faust, føres derind af Mephistopheles — dog føler sit bedre Jeg opvaagne i „„Grethchens"" lille Kammer. Denne Ro, denne skjønne Orden skal være Gjenskinnet af hendes eget Væsen og Aasyn. Jeg vil kunne sige, som Ægtemanden i L'Ecole des vieillards: „„Naar denne Stjerne har skinnet for mine Øine om Morgenen, er min Pande opklaret for hele Dagen;"" og hver min Dag, den være forresten ond eller god, vil jeg see op til denne Stjerne, ja i min Dødstime vil jeg vende mit Blik imod den og troe, at den, som hiin over Bethlehem, vil lede mig til min Sjæls Frelse."

Adolph holdt pludselig inde, halv forlegen ved at have ladet sig saavidt henrive af en vis Lyst til ligesom at besynge sin Elskede. „Nu!" sagde han leende: „Da jeg nu mærker, at jeg umærkelig — som alt Levende — er kommen lige til Dødens Porte, saa er det bedst, jeg standser her og slutter min Tale, anbefalende den til mine ærede Tilhøreres nærmere Eftertanke."

„Talen var jo heel poetisk," sagde den Ene af Herrerne. „Gid den være prophetisk!" tilføiede den Anden: „og paa dette gode Ønske ville vi tømme vore Glas."

For Adolphs jævnlige Omgangskreds — og til denne hørte alle De, som udgjorde dette lille Selskab — var det intet Nyt, at han overlod sig til Udbrud af et Slags rhetorisk Begeistring, naar han forfægtede en eller anden Yndlingsmening. Dog vilde han vel i en sædvanlig, mere besindig Stemning neppe have valgt dette Emne, der let kunde kaste et Lys paa hans hemmelige Tanker. Men hans Samtale med Maria havde opvakt en indre Jubel i hans Sjæl, og i dette lyksalige Lune i et livligt Selskab havde han hemmeligt drukket sin Elskedes Skaal i saamange Glas Bourgogne, at han uden at være beruset dog var ualmindelig exalteret og oplagt til Aabenhjertighed. Obersten sagde ved sig selv: „Hillemænd! han lader til at være skudt lige i Hjertet. Fanden skulde dog vel ikke friste ham til at begaae en alvorlig Daarlighed? Ja, hvad er herved at gjøre? Jeg kjender ham for godt til at troe, at Formaninger vilde holde ham tilbage, hvis han har Sligt isinde."

Faa Dage efter denne Aften reiste Adolph til sit Gods, hvor han mod sin Villie var nødt til at tilbringe nogle Uger, og Obersten tiltraadte ligeledes en længere Reise, hvorfra han ikke ventede at komme tilbage før Slutningen af August, og da lovede han paa Hjemreisen at besøge sin Søn paa hans Gaard.

Paa Emmas Sind havde Adolphs ovenanførte Yttringer gjort et dybt Indtryk. Hun indsaae, at til at vinde det Hjerte, hun ønskede sig, hørte et Værd af en anden Natur, end det hun var stolt af at besidde. Men hvorledes dette Værd dog egenlig var beskaffen, derpaa grublede hun forgjæves. Næste Dag efter hiin Aften traf

Philip hende alvorlig og tankefuld, og deres Samtale faldt efter Begges Ønsker strax paa den forrige Aftens Samtaler.

„Jeg forstod kun halvt Deres Broders skjønne Tale," sagde Emma spidsfindig: „For naturlig Menneskeforstand syntes det, som han modsagde sig selv." „Ja min Broder er en Sværmer, som altid har været stærk i Paradoxer; men hvad den angaaer, som han iaftes holdt paa, saa lader den sig bedre forklare practisk end theoretisk. Seer De, til Dem kan jeg gjerne betroe, hvad De maaskee allerede veed: at han har sin daglige Gang hos en ung Enke, den samme, som er i Compagnie med den gamle Poppegøie, som kommer her hos Dem." „Ja jeg veed, at Deres Broder besøger Jomfru Holm," sagde Emma, stærkt rødmende. „Jomfru Holm? Nei! en god Dag! Den Anden besøger han og overvælder hende med Artigheder og Foræringer. Det Sidste er mig kjært, thi det giver dog en Formodning om, at Forholdet ikke er saa ærbødigt, at man kunde frygte for en Mesalliance som den, hvorom der blev talt iaftes, — endskjøndt, Gud veed, han er er istand til hvad det skal være. Men hvad jeg egenlig vilde have sagt: Hendes Portrait skulde det vel betyde, som han udkastede." „Ligner hun da denne Skildring?" „Aa! Ligner? Det er en Syemadame, en ubetydelig Person, men sagtens er hun from og godmodig og forstaaer sit Huusvæsen, thi det er jo de Dyder, som Adolph bedst paaskjønner. At saadant et Fruentimmer er uden Pretensioner, er temmelig naturligt, det er hun da nødt til. Det er saadan En, som gaaer med en Kaabe, der er vendt een Gang og opfarvet to Gange."

„Har De seet hende?“ „Ja jeg har mødt hende paa Gaden med Jomfru Holm, og det er ikke længere, end siden iforgaars, da saae jeg hende staae i Vinduet med Armen om en lille Pige, der sad i Vindueskarmen. Det er ellers sjeldent, at hun lader sig see ved Vinduet.“ „Er hun smuk?“ „Ja! det er hun rigtignok,“ sagde Philip udbrydende, men rettede sig selv og sagde langsomt: „Aa ja! saamænd! Det er, ligesom man tager det. Det er en lille ubetydelig Figur! hun er ogsaa bleg; men hun seer meget ung ud; det er ubegribeligt, at hun skal være Moder til de to Børn, som man seer med hende.“ Emma fandt sig ikke beføiet til at underrette ham bedre i denne Henseende, hun taug med en misfornøiet Mine. Philip vedblev: „Det er mærkeligt, hvor fornuftige Mennesker, som f. Ex. min Broder, kunne blive smagløse, ja man kunde sige dumme, naar de først begynde at lægge sig efter Originalitet. En Mand med hans stolte Sjæl kan gaae hen og gjøre Cour til saadant et ubetydeligt lille Creatur, medens han næsten daglig har Den for Øine, som forener alle Fuldkommenheder, og som det allerede er en Trøst at kunne see og høre og beundre og tilbede, selv uden Haab.“ Ved disse Ord sukkede Philip og sendte denne sidste Bemærkning til sin Adresse med et betydningsfuldt Blik og et lille Buk. „Jeg veed ikke, hvem De mener,“ sagde Emma: „men forudsat, at der i Deres Broders Bekjendtskab var en saadan .... saa dannet .... saa elskværdig og talentfuld ung Dame, saa maatte hun jo let, hvis hun ellers vilde, kunne erhverve sig de ringe Dyder, som han sætter Priis paa, og saaledes, seent eller tidligt, reent stikke den Anden ud.“

Philip taug med en bekymret Mine, men svarede endelig: „Ja Gud bevares! det kunde vel aldrig slaae feil, naar det var muligt, at en saadan Dame virkelig vilde nedlade sig saa dybt.“ Siden tænkte han til sin Trøst: „Det har ingen Nød, om jeg ellers kjender Adolph ret; er han først virkelig fangen, saa kan man frit lukke Døren op paa hans Buur, han flyver dog ikke ud.“

Samme Dag indledte Emma en ret inqvisitorisk Samtale med Jomfru Holm, af hvilken hun rigtignok erfarede Saameget, at hun indsaae, at Adolph virkelig syntes med alvorlige Hensigter at besøge den forhadte Medbeilerinde. Jomfru Holm troede nu at være saa sikker paa disse Hensigters Alvor og Fasthed, at hun ikke længere kunde modstaae den Fristelse at lade Emma føle, at der gaves stærkere Tillokkelser end de, hun var i Besiddelse af. Dog paastod hun, at Maria, der næsten var at ansee som en Helgeninde, ikke nærede uden rene, søsterlige Følelser for sin Ungdomsven, og visselig, af Kjærlighed til sine Stedbørn og deres afdøde Fader, aldrig vilde gifte sig — Noget, som Jomfru Holm halvveis meente, men dog haabede, var af de Hindringer, som vel kunde overvindes. Den gamle Pige sagde Dette i den Tanke, at hun derved end mere ophøiede sin Veninde, og anede ikke, at hun gjød en Straale af Haab i Emmas Sjæl, der tænkte, at under saadanne Omstændigheder vilde der vindes Tid, og at Dette som oftest er at vinde Seir over Kjærligheden.

Allerede samme Aften lod Emma den gamle Huusholderske kalde og meddeelte hende sit Forehavende at ville lægge sig efter Huusholdningsfaget, hvortil hun udbad

sig hendes Veiledning, hvilken Denne med Glæde tilsagde hende, meget forundret forresten over denne pludselige Beslutning, som hun forklarede sig med den Formodning, at hendes Frøken vel snart tænkte at sætte Foden under sit eget Bord. Næste Morgen begyndte Emma med stor Iver sine nye Forretninger, fast i den Tro, at hun herved erhvervede sig Nøglen til de qvindelige Fuldkommenheder, som fortryllede Adolph. Ikke aldeles Uret havde hun vel ogsaa i denne Mening, thi disse Beskjæftigelser, der gjøre det til en Nødvendighed at sysselsætte sine Tanker med Andres Velbefindende, kunde vel være en Begyndelse til at underordne sin egen Villie en almindeligere Lov, og saaledes til at opfylde den første Betingelse for qvindeligt Værd. Men allerede denne Begyndelse var ikke saa let, som Emma havde troet. Vant til den Overbeviisning, at hun kunde Alt, hvad hun vilde, forundrede og ærgrede det hende i disse aldeles ubekjendte Farvande at finde flere modstridende Strømme, end hun havde ventet, og det var ikke den ringeste af disse, at hun maatte give efter for Huusholderskens bedre Indsigt og ubøielige Villie, hvoraf der igjen flød den Ulempe, at ingen paafaldende Forandring var at kjende i Huset, og Emmas Fortjenester altsaa forbleve uden al Erkjendelse. Hendes Fader var det ligegyldigt, om hans Datter eller en Anden besørgede Huusholdningen, naar den blot blev besørget, som den burde. Ingen havde saaledes erfaret hendes nye Talenter, dersom hun ikke selv havde udbredt sig over dem. Deraf fulgte vel, at de mandlige og qvindelige Beundrere i hendes Omgangskreds ophøiede Huusligheden ligesaa meget, som de tilforn havde syntes

at ringeagte den; men Den, for hvis Skyld alt Dette skete, var i denne Tid for det meste fraværende, og naar han i korte Besøg lod sig see i Hovedstaden, var han saa tankefuld og adspredt, at alle Emmas Anstrengelser for at tækkes ham gik ham ubemærkede forbi. Ved alt Dette gjorde denne unge Pige mangen Erfaring om en Modgang, hvis Mulighed hun aldrig havde anet; og de første Lærdomme om denne Resignation, som de menneskelige Vilkaar især paalægge hendes Kjøn, bleve hende givne paa en temmelig haard Maade. Vel kan det ikke nægtes, at hendes brændende Attraa efter at vinde Adolphs Kjærlighed egenlig udsprang af hendes Forfængelighed, hendes tilvante Utaalmodighed for at sætte sin Villie igjennem; men paa den anden Side var dog en klar Erkjendelse af hans Fortrin, en ungdommelig Tilbøielighed for hans Person saa sandt og varmt tilstede i hendes Sjæl, at hans Gjenkjærlighed vistnok havde formaaet at opvække alt det Gode, som en forkeert Opdragelse og Omgivelse havde ladet udyrket i denne med Talenter og Færdigheder overlæssede Piges Væsen.

Sjette Capitel.

Saaledes stode Sagerne, da Adolph i Juni-Termin kom til Kjøbenhavn fra sit Gods. Med denne Eiendom havde det en egen Beskaffenhed. Adolphs Morbroder, som ved Testament havde indsat ham til sin egenlige Arving, havde Slægtninge i Holsteen, som vare nærmere til Arven, naar intet Testament havde fundet Sted. Skjøndt disse Slægtninge vare formuende, følte de dem dog forbittrede over, at den Afdøde havde bortgivet Godset og kun tilstaaet dem en Capital udbetalt til Erstatning. Denne Capital, som skulde udbetales i bestemte Terminer, der vare temmelig langt fra hinanden, var ikke meget betydelig i Forhold til Godsets Værdi, men blev dog ved mange indtrædende Omstændigheder svær at udrede for Adolph; desuden vare disse fraværende Arvinger saa strenge i deres Fordringer, og den Commissionnair, de paa deres Vegne sendte til Kjøbenhavn, forstod saa snildt at dreie Testamentets Ord, at i Mangel af promte Udredelse af de bestemte Udbetalinger kunde Eiendomsretten til Godset gjøres Adolph stridig, eller idetmindste give Anledning til en vidtløftig Proces. Den sidste af disse Udbetalinger stod nu for Døren, og ved sin Ankomst fra Landet modtog Adolph Efterretning om, at den føromtalte Commissionnair ogsaa var i Byen og allerede

havde spurgt efter ham. En værre Nyhed kom ham ogsaa for Øre, nemlig, at den gamle Kjøbmand, der havde givet ham Løfte om Bistand, laae meget syg. Han ilede til ham, men fandt ham bevidstløs og fik næste Dag Efterretning om hans Død. Adolphs Bekymring ved denne Leilighed forøgedes endnu derved, at hans Fader var bortreist, saa at han ikke vidste, hvorhen han skulde vende sig for idetmindste at faae et godt Raad. Hans Broder, som Tilfældet gjorde til hans Fortrolige, opregnede ham mangfoldige Udveie, der ikke tjente til Andet end at gjøre ham mere forvirret. Mod Aften besluttede han at gaae til Maria. „Raad eller Hjelp kan jeg ikke hente der," sagde han ved sig selv: „men naar jeg seer hendes Ansigt, saa glemmer jeg alle denne Verdens trivielle Sorger."

Disse Sorger efterlode dog et Spor i hans Væsen, som ikke undgik Marias Blik, og da det just traf sig, at de vare ene, udspurgte hun ham med en saa øm Deeltagelse, at han ikke var istand til at dølge Sandheden. Marie reiste sig hurtig, aabnede sit hemmeligste Gjemme, og med blussende Kinder nærmede hun sig Adolph og sagde undseelig: „See her er 2000 Rigsdaler i kongelige Obligationer. De ere vel lovligen mine, thi en lidt større Sum staaer i Overformynderiet, som Børnenes Formue, men heller ikke disse anseer jeg for min, men for Børnenes Eiendom. Jeg forstaaer mig ikke paa slige Pengesager, men jeg tænker, at disse Penge ikke kunne være sikkrere, end i Deres Hænder, og er det saa, saa vil Deres fatttige Veninde føle sig rig og lyksalig ved at erstatte den afdøde Kjøbmands gode Villie." „Maria!"

raabte Adolph: „Er det da ikke sandt, at jeg her skal finde Trøst mod enhver Modgang? Deres og de elskede Børns Eiendom vil De betroe i min Haand? Ja jeg kan ikke indsee Andet, end at den skal være vel bevaret her; jeg vover at modtage Deres Godhed. Det gjør mig altfor lyksalig, at De skal eie Deel i det Gods, som er mit, og at Hjælpen rækkes mig af Deres elskede lille Haand." Med disse Ord greb han denne Haand og trykkede den hæftig til sine Læber. Marias Øine hvilede paa ham med et Udtryk af Mildhed og Glæde. Hendes Ansigt var ham saa nær, den største Fristelse greb ham til at trykke et Kys paa den lille rosenrøde Mund; dog vovede han ikke at give efter for dette brændende Ønske, der allerede ofte var overvundet med tantalisk Smerte. Imidlertid gik han paa denne Aften hjem i en sand Glædesruus, ikke saameget over at være reddet af sin Forlegenhed, som ved Tanken om Marias Tillid og Hengivenhed for ham. Desuden forekom det ham som et lykkeligt Forvarsel, at hendes Formue skulde være i hans Værge. Det Haab, at hun snart skulde blive hans Hustru, at hendes egen Fordeel saaledes var forenet med hans, var i denne Time saa levende i hans Sjæl, at det syntes ham let at erklære hende den Kjærlighed, som hun jo umulig kunde være uvidende om, og som Saameget talede for, at hun deelte. Han havde ikke villet modtage Obligationerne, førend han havde stillet den samme Sikkerhed for Pengene, som var tilbuden den afdøde Kjøbmand. Da det endnu ikke var sildigt, gik han samme Aften til en Forretningsmand for at aftale det Fornødne. Det var ham en Glæde ved denne

Leilighed at see Marias Navn i et ham vedkommende Document, og han fornøiede sig ved at tænke, at han vilde give høiere Renter, end hun ellers vilde have erholdt af Obligationerne.

Da han kom hjem, var det sildigt. Det var ham derfor paafaldende, da Tjeneren sagde, at der havde været to Gange Bud fra Etatsraad Grøndals for at bede ham komme derhen, naar han kom hjem, da man ønskede at tale med ham. Han begav sig strax derhen, og saasnart han traadte ind i Huset, blev han ført ind til Frøkenen. Emma var ene, hun var omhyggeligt og smagfuldt klædt, og saae nydelig ud; en jomfruelig Rødme foer som en let Sky over hendes Ansigt ved Adolphs Indtrædelse; hun var i dette Øieblik virkelig fortryllende. Med nedslagne Øine sagde hun, at hendes Fader allerede var gaaet til Ro, men havde overladt hende den Fornøielse at levere Hr. Lidner en Billet, hvis Indhold han haabede, vilde være ham behageligt. Adolph aabnede hurtig Seddelen, der var uforseglet og lød saaledes: „Da min Datter siger mig, at hun af Deres Hr. Broder har erfaret, at Kjøbmand Jessens Død har sat Dem i Forlegenhed for 2000 Rigsdaler, saa har jeg herved den Ære at melde Dem, at det skal være mig en Fornøielse at overlade Dem denne Sum mod den Sikkerhed, De selv behager at bestemme."

„Jeg er Deres Hr. Fader overmaade forbunden," sagde Adolph: „Jeg skal imorgen selv have den Ære at bringe ham min Tak for hans Godhed, som jeg imidlertid ikke for Øieblikket skal misbruge, da jeg allerede et andet Sted er bleven hjulpen." „Ja saa!" svarede

Emma kjendelig forstemt: „Det gjør mig .... det vil gjøre min Fader meget ondt, at en Anden har berøvet ham den Fornøielse at tjene Dem.“ Hun paatog sig en lystig, ironisk Mine og sagde smilende: „Vi troede .... De selv sagde forleden — saadan i Samtalens Løb — at der mellem Deres Venner ikke var en Eneste egenlig formuende. Da min Fader har det ringe Fortrin at være temmelig rig, saa tænkte jeg, at nu kunde jeg uden Hexeri gjætte, at De ikke regnede os til Deres Venner, men idag“ .... Adolph afbrød hende: „Min bedste Frøken! jeg veed ikke at erindre mig at have sagt disse Ord; men naturligvis har jeg i det Øieblik forstaaet Jævnaarige, Ungdoms-Forbindelser, hvad man saadan almindelig forstaaer ved Venner, ikke en ældre Velynder, som Deres Hr. Fader.“ .... „Eller en yngre Velynderske, som mig, paa hvem der er Saameget at udsætte, at en Mand, som Hr. Adolph Lidner, ikke kan bryde sig om hendes Venskab eller regne det for Noget.“ „Bedste Frøken! i Sandhed! De gjør mig heel forvirret. Enhver Mand maa jo være stolt af Deres Venskab. Det er aldrig faldet mig ind, at jeg kunde enten erhverve eller fortjene det. Men jeg veed ikke, hvorledes vi ere komne paa en saa besynderlig Afvei fra den egenlige Materie i vor Samtale; og for at komme tilbage dertil, saa vil jeg sige Dem, at denne Sum, for hvilken jeg var i Forlegenhed, er bleven mig tilbuden ganske uventet, fra et Sted, hvor det aldrig var faldet mig ind at søge den.“ „Dog fra en formuende Ven, som De forleden glemte at regne til Deres Venner?“ „Nei! fra en meget Uformuende. At eie to tusinde Daler som en Capital, man

ikke kan eller tør formindske i det Allerringeste, er vist ikke at være rig." „Den meget værdige Ven har altsaa leveret Dem al sin Formue?" „Maaskee! Englene glæde sig, naar de Fattige hjelpe hinanden; saa siger Folke-Viisdommen." En Pause opstod, Adolph gjorde Mine til at tage Afsked. Emma betydede ham ved Tegn at at blive siddende. „Siig mig, Hr. Lidner!" sagde hun med nedslagne Øine: „hvorfor tænkte De slet ikke paa at henvende Dem til min Fader i denne Sag?" „O! jeg havde virkelig endnu ikke havt Tid til nogensomhelst Speculation i den Anledning." „Det troer jeg at vide bedre. Vær oprigtig! De meente herved at blive os forbunden, og det vilde De ikke være. Jeg siger os; thi naturligviis er jeg den Eneste, som har Fordring paa min Faders Formue." Adolph taug og saae forlegen paa hende. Emma vedblev bestandig med et tiltvunget Anstrøg af Ironie: „Jeg er ikke vant til at paatrænge Nogen mit Venskab, og det er vísselig heller ikke min Hensigt i dette Øieblik; men vore Fædre ere nu engang gamle Omgangsvenner, jeg er saa dristig at agte Dem meget høit, og mit taabelige Pigehoved tiltrods, erkjender jeg klart Deres Overlegenhed over alle yngre Mænd i mit Bekjendskab, og det smerter mig at være saa aldeles Intet i Deres Øine, at ingen Opmærksomhed fra min Side nogensinde kan møde mindste Velvillie fra Deres." „Men min Gud! kjæreste Frøken! jeg troer, jeg maa drømme. Naar har De værdiget mig nogen Opmærksomhed? Og naar skulde jeg have været saa overmodig at vente nogen saadan af Dem? Eller saa utaknemmelig at oversee den? Jeg beder Dem, nævn mig dog et

Exempel!“ „O! Exemplerne, jeg kunde nævne, vilde ialfald være saa ubetydelige, saa jeg maatte skamme mig ved at anføre dem, og De vilde lee mig ud.“ „Nei! i Sandhed! jeg vil ikke lee! Jeg beder Dem, svar mig!“ Emma taug lidt; derpaa sagde hun uden at see paa ham: „Nu vel! Erindrer De den Sonate af Kuhlau, som De engang omtalte med saamegen Varme? De sagde, at naar De blot hørte de første Toner af den, saa var det som naar De vaagnede en Foraarsmorgen efter en lang og dunkel Vintertid. Jeg forskaffede mig denne Sonate; Gud veed, jeg kjøbte den for mine egne Penge; jeg indstuderede den med Flid og con amore, og en Aften, da De var tilstede, satte jeg mig pludselig til at slaae disse Accorder an, ved hvis bekjendte Lyd De skulde vaagne til et friskere Liv, og sandeligt det syntes mig ønskeligt, thi De sad med saa mørke Miner, saa fordybet i Dem selv, at de kunde trænge til at vækkes af noget Opmuntrende; men De lod ikke til at høre den ellers saa kjære Sonate, De reiste Dem og gik ind i det andet Værelse til nogle gamle Herrer, som sad derinde. Engang sagde De, at det aldrig slog feil, at Duften af Lavendler jo virkede oplivende paa Dem. Da vi næste Gang ventede Dem, havde jeg opfyldt begge vore daglige Værelser med en saa stærk Lavendelduft, at alle Tilstedeværende bemærkede det, ja nogle beklagede sig derover, men jeg tog ikke i Betænkning at lade dem qvæles Allesammen, for at De skulde leve op ved den oplivende Esprit de lavande; men De kom og lagde slet ikke Mærke til den Duft, hvis oplivende Kraft aldrig slog feil. En anden Gang .... Dog! hvad vil jeg

opregne disse Exempler, hvormed jeg aldrig vilde blive færdig! Og desuden er det jo Altsammen kun Bagateller." „Nei!" svarede Adolph alvorlig, „det er ikke Bagateller. Jeg kjender for vel det store Værd, den lægende, velgjørende Kraft, som ligger i disse smaa Opmærksomheder, som i Grunden ikke ere smaa. Jeg veed for vel, hvad der mangengang driver os til de store Opoffrelser, hvor lidet de bevise et virkelig vennehuldt Sindelag mod Den, som skulde nyde Godt af dem, medens derimod disse daglige Bestræbelser for at opfylde en Andens smaa Ønsker, udspringe af Hjertets dybe, velvillige Grund; og har jeg virkelig været blind og utaknemmelig for Deres Godhed, saa føler jeg mig meget strafværdig imod Dem, kjæreste Frøken, og beder Dem oprigtig om Tilgivelse." „Ak, Hr. Lidner! Det er ikke saaledes meent; jeg har Intet at tilgive Dem; men jeg tilstaaer, at jeg længe har ønsket en Leilighed til at sige Dem, at jeg ikke var saa uværdig til et udmærket Menneskes Venskab, som det maaskee undertiden kunde synes Dem. Ak! hvad vil De, at en stakkels Pige skal gjøre, som er uden Veiledning og maa tage ethvert Raad af sit eget Hoved? Min Moder er død, da jeg var et lille Barn, min Fader har tænkt at anvende Rok paa min Opdragelse ved at give mig en stiv Gouvernante, som forgudede mig, og alleslags Lærere, som alle smigrede mig. Det Samme gjøre den Dag idag alle mine Omgangsvenner og Veninder; De, Hr. Lidner er den Første, hvis Ord har opvakt en sand Eftertanke hos mig." „Jeg, min Frøken? Hvor har jeg kunnet ....?" „O ved mangen Yttring; for Exempel: en Aften — det er alt længe siden — da de med

Varme omtalte de huuslige, stille Dyder. Strax næste Dag begyndte jeg at tage mig af min Faders Huus og stræbte at indhente hvad jeg i den Henseende havde forsømt. Det veed De nu heller Intet af. Det Gode taler Ingen om.“ „Ak ja! Det hører til den qvindelige Skjæbne at arbeide uden Paaskjønnelse, stille og i Løndom; men Dette er just det Skjønne i denne Virksomhed. Den er som Kornet, der staaer uden Pragt og Farver, ubeundret, men uden hvilket intet Menneske kunde trives.“ „Ak, Hr. Lidner! Ethvert af Deres Ord tænder et nyt Lys i min Sjæl. Jeg beder Dem, skjænk mig Deres Venskab, Deres Raad og Veiledning.“ „Ak, bedste Frøken! Jeg kan selv trænge til Raad og Veiledning i de mange uklare Tanker, som ofte omspænde mig.“

Emma, der i den hele foregaaende Scene havde gjort sig Umage for i en vis let, halv spøgefuld Tone at fremføre sine alvorlige Ord, havde imidlertid aflagt denne Tone under Samtalens Gang, og nu taug hun, og Taarerne stode hende i Øinene. Adolph følte sig inderlig forvirret. Han erindrede sig hiin længst forglemte Samtale med sin Fader og Broder. Utroligt forekom det ham dengang, at denne saa afgjorte Pige kunde give ham et Fortrin, hvortil han aldrig havde beilet; men hendes egne Ord og Adfærd syntes nu tydeligt at røbe en Følelse for ham, som paa eengang rørte og smertede ham. Med Ømhed tog han hendes Haand og sagde: „Kjære Frøken Emma! Til Raadgiver, til Veileder duer jeg vissselig ikke; men derfor er jeg ikke ufølsom for den ufortjente Godhed De viser mig; og trængte De nogensinde til en trofast Ven, til en Broders Beskyttelse,

da vær vis paa, at denne Time har erhvervet Dem en Ven og Broder i mig." Med disse Ord kyssede han hendes Haand og vilde gaae. Emma holdt ham atter tilbage og sagde med en glad, men dog spændt Mine: „Jeg takker Dem, men nu giver De mig en Søsters Rettigheder, og derfor vover jeg at spørge Dem: hvad er det for en Byrde, som synes at hvile paa Deres Sind, hvad er det, som gjør Dem mangengang saa aldeles fraværende og kort sagt, saa ganske anderledes end tilforn?" „Saadan har jeg vist altid været. Vort Bekjendtskab, min Frøken, er jo ikke ældre, end fra forrige Vinter; thi først siden den Tid har jeg fundet min Faders Huus saa forbundet med Deres. Tilforn boede min Fader saa langt herfra, jeg kom sjelden til Byen og vi saaes næsten aldrig." „Dog har jeg seet Dem nok til at vide, at de i mange Henseender er ganske forandret. De er langt mere fri og i Sandhed . . . ja jeg vover at sige det, mere elskværdig, men tillige meget mere tankefuld, adspredt sværmerisk, — jeg veed ikke, hvad man skal kalde det; man skulde næsten troe, De var forelsket." Disse Ord sagde Emma, som En, der med Magt tager Mod til sig for at gjøre et fortvivlet Spring. „Forelsket!" gjentog Adolph: „Ja om saa var, saa vilde vel De, som selv er Fruentimmer, ikke fortænke mig deri?" „Nei langt fra! men . . . . det vilde bedrøve mig . . . . af Venskab for Dem, om det var, som det lader til, en ulykkelig Kjærlighed." „Ulykkelig! ja jeg veed det ikke; jeg har ikke havt Mod til at spørge derom. De seer, jeg svarer Dem med Venskabets Oprigtighed. Men ialfald, en ulykkelig Kjærlighed, som

opfylder hele Hjertet, er altid bedre end slet ingen, og jeg er jo ikke den Eneste, som tilbringer sine gode Aar i en urolig Omtumlen mellem Haab og Frygt. Og siden vi nu ere komne i en saa fortrolig Samtale, saa tillad, at jeg nævner Dem en fælleds Ven, der er i dette Tilfælde. Min Broder elsker Dem, han beundrer Dem med saa stor Varme; ja, man kan sige, at han tilbeder Dem. Tør jeg gjøre Dem opmærksom paa hans frygtsomme Kjærlighed, som han vel neppe selv har ladet Dem mærke? Tør jeg vove at tale en Broders Sag og gjøre mig Haab om en saa elskværdig Søster?" Med blussende Kinder svarede Emma: „Hvad den Sag angaaer, Hr. Lidner, saa tilstaaer jeg, at jeg ikke kan modtage Raad og Veiledning." „Saa tilgiv min Ubeskedenhed," svarede Adolph, „og glem, hvad jeg har sagt." Med disse Ord fjernede han sig.

Begge Parter fandt sig inderlig misfornøiede med sig selv, da de nu hver for sig i Eenrum betænkte denne Samtale: „Herregud!" tænkte Adolph: „hvilken slau Rolle har jeg dog spillet! Jeg var jo saa forlegen, at jeg neppe vidste, hvad jeg sagde. Hvor vilde min Fader lee mig ud, om han vidste dette mit besynderlige tête-à-tête med en smuk Pige, saa nær den tause Midnatsstund! Og dog — vilde han ikke have handlet ligesom jeg? Jeg veed ikke, hvorfor jeg egenlig er saa misfornøiet med mig selv; thi har jeg ogsaa været klodset i min Tale og min Opførsel, saa har jeg været ærlig, og det vilde jeg være; jeg vil ikke bedrage den stakkels lille Pige. Hvorledes er det dog gaaet til, at hun har fattet saadan en Godhed for mig? Skulde man dog ikke troe, at en skadefro

Aand styrede disse Kjærlighedshistorier? Philip elsker Emma, Emma mig, jeg Maria, og Maria? .... Ak! for to Timer siden var jeg saa lykkelig, saa fuld af Haab, og nu! .... Et forelsket Sind er som en Sky: den danner sig i ubegribelige Former, truende og smilende, de komme og gaae og opløse sig, naar man ret betragter dem."

Emma var endnu langt mere misfornøiet med sin egen Opførsel i hiin Sammenkomst. Hun gjennemgik i sine Tanker hvert Ord, der var vexlet mellem hende og Adolph, og veiede dem med en bitter Følelse. At den meget omtalte Pengesum var kommen fra den forhadte Medbeilerinde, gjettede hun ogsaa af Adolphs Yttringer, thi Jomfru Holm havde engang nævnet, at Maria eiede en ubetydelig Formue. Den gamle Venindes Paastand, at Maria ikke gjengjeldte Adolphs Kjærlighed, var det eneste Haabets Anker, hvortil Emma nu støttede sig: „Thi," sagde hun, „Saameget troer jeg dog at have vundet, at han ikke mere ringeagter mig; nei! hans Venskab har jeg dog vist erobret, og en ubelønnet Kjærlighed kan vel umulig være af Varighed." Et Raisonnement, der maa synes meget besynderligt i en Sjæl, der netop selv nærede en ubelønnet Kjærlighed.

Trang til Meddelelse er saa dybt indgroet i vor menneskelige Natur, og den stakkels Emma var ligesaa fattig paa fortrolige Venner, som rig paa Beundrere. Det var derfor naturligt, at Philip, deels begunstiget af denne aandelige Trang, deels af Tilfældet blev Emmas Fortrolige, saavidt som Dette lod sig gjøre, uden at hun tilstod ham sin Kjærlighed til Adolph, hvilket hun behændigt vidste at undgaae. Philip anede vel — og ikke uden indre

Uro — den sande Drivefjeder til Emmas Iver for hans Broders og Familiens Vel, men desuagtet følte han sig særdeles glad ved hendes Fortrolighed. Den Agtelse og Venlighed, hvormed hun nu behandlede ham fremfor tilforn, den fortrolige Tone imellem dem, som Philip selv stræbte at gjøre synlig for alle sine formeente og virkelige Medbeilere, gjorde hans Forfængelighed saa godt, at han forglemte den ubehagelige Grund til denne behagelige Forandring. Emma ønskede med Utaalmodighed at erfare noget rek Bestemt om Adolphs Forhold til Maria, om hendes Personlighed, om hendes sande Sindelag, om Begges Planer. Af Jomfru Holm var intet Videre at erfare; Philip lovede at skaffe nærmere Efterretninger; men de to eenlige Fruentimmers indskrænkede og tilbageholdne Levemaade gjorde enhver Nærmelse umulig. Philip havde flere Gange søgt at indsmigre sig hos Jomfru Holm, for om muligt at faae Adgang til hendes Huus, men forgjæves; han havde været saa heldig at træffe et Øieblik, da Maria var i Værelset; men den hele Gevinst af dette Møde var netop at see hende; intet Ord hørte han af hendes Mund. Da Jomfru Holm præsenterede ham som Hr. Adolph Lidners Broder, hilste Maria ham venlig og rødmende, men ganske taus; og det eneste Udbytte af denne saa længe attraaede Sammenkomst bestod i den Opdagelse, at hun var endnu smukkere nærved og i et Værelse, end paa Gaden og i Afstand; og denne Bemærkning var ovenikjøbet ikke af dem, som Philip var tilbøielig til at meddele Emma, men viselig betænkte at beholde for sig selv.

Der ligger i alt Frygteligt en vis ængstelig Tiltræk-

ningskraft. Børn lytte med størst Begjærlighed til Spøgelsehistorier, uagtet de vide at denne Underholdning vil opfylde dem med Skræk om Natten; og med brændende Iver forske de Børne efter Oplysninger, om hvilke de ligesaa godt vide, at de i endnu høiere Grad ville forstyrre deres Natteró. Den utaalmodige Emma var saaledes usigelig begjærlig efter ret at gjennemskue det Forhold, som ængstede hende, efter ret at kjende de Kræfter, hun havde at stride imod, sin Medbeilerindes Skjønhed, Elskværdighed og Følelser for Adolph. Skinsygen forførte hende til at ønske, at hans Valg maatte være ret uværdigt og ulykkeligt. Philips Yttringer i denne Henseende smigrede stedse hendes hemmelige Ønsker, men Frygten for det Modsatte opstod dog i mangt et Øieblik. I et saadant fik hun det Indfald selv at begive sig til det forhadte Huus, som hun flere Gange paa sine Spadseretoure var gaaet forbi og havde betragtet, ligesom dreven af den ovenomtalte Tiltrækningskraft. Det var let at udfinde et Ærinde til Jomfru Holm, med hvem hun jo stod i stadig Berøring.

Det var Aften i den lyse Sommertid. Med skjælvende Fod betraadte Emma denne Dørtærskel, denne Indgang, som Adolph pleiede med glad Iver at betræde. Hun sukkede ved denne Tanke, og bankede frygtsom paa en Dør til et Værelse, hvorinde hun hørte Musik af et Pianoforte og en Violin. Skulde det være Adolph, som spillede med Maria? Var det ikke bedst hurtig at gaae bort igjen? Men Adolph var jo ikke i Byen? Medens Emma saaledes med Tankens Hurtighed anstillede sine Betragtninger, blev pludselig en anden Dør aabnet, og

Jomfru Holm viste sig i denne med forundrede Miner over at see Frøkenen i sit ringe Huus. Hun bad hende med megen Artighed at træde ind i sit Værelse, hvortil denne Dør førte. Her satte den stakkels Emma sig ganske mat paa den Stol, Jomfru Holm bød hende, fremførte forlegen og ganske adspredt sit Ærinde og saae ofte til Døren til det tilstødende Værelse, fra hvilket Musiken ikke mere lød, men hvorfra nogle talende Stemmer lode sig høre, og Emma troede tydelig at skjelne Adolphs. Endelig tog hun Afsked og sagde til Jomfru Holm, der fulgte hende ud: „De havde en smuk Musik hos Dem, da jeg kom." „Ja!" svarede den Anden, „det er inde hos Fru Blume, hun spiller med Hr. Lidner, som De kjender." „Er Hr. Lidner her i Byen?" „Ja han er kommen hertil iaften og reiser igjen imorgen tidlig." „Ja saa! Godnat!" svarede Emma og skyndte sig bort; Jomfru Holm gik tilbage og lukkede Døren efter sig. Musiken begyndte igjen. Emma, som allerede var i Gadedøren, listede sig nogle Skridt tilbage og lyttede til de langsomme sammensmeltende Toner, hvori Musiken nu lød, medens hendes Hjerte slog i et meget hurtigere Tempo. Inderlig forstemt gik den stakkels Pige hjem, bestormet af tusinde martrende Tanker. Den eneste lille Trøst, hendes Genius kunde finde paa at tilhviske hende, var den Bemærkning, at det Musikstykke, hun havde hørt, var hende bekjendt som let, at der ingen Virtuositet behøvedes til at udføre det, og at hun selv var sig en langt større Kunstfærdighed bevidst.

Syvende Capitel.

Adolphs hurtige Reise og korte Ophold i Staden dennegang havde intet andet Øiemed end at formaae Maria til at tilbringe en kort Tid af Sommeren paa hans Gods. Ved denne Herregaard, hvis Hovedbygning var meget simpel, var der — som før er omtalt — et Par nydelige smaa Huse, med ganske smaa Haver, som stødte til den yderste Ende af den meget store og prægtige Lystskov, som omgav selve Gaarden og dens Haver. Til at beboe en af disse Leiligheder under Ferietiden, da Victor var fri fra Skolen, indbød han nu Maria med Jomfru Holm, Børnene og Pigen. De skulde, sagde han, finde Alt indrettet saaledes, at deres lille Huusholdning kunde gaae sin vante Gang. Han bad saa hjerteligt; saa megen Glæde over denne Plan lyste ud af hvert hans Ord og Mine; Børnenes Jubel ved dette Forslag, Jomfru Holms Lyst til denne uformodede Fornøielse, Marias egen Kjærlighed til Landlivet og Hengivenhed for Adolph forenede sig med hans Overtalelser; og den Aftale blev gjort, at han næste Uge selv skulde afhente det lille Selskab. Jomfru Holm tog sig nu ogsaa Ferie for sine Informationer, men søgte at samle saa mange Bestillinger paa Arbeide, som muligt, paa det at deres Erhvervkilde ikke altfor meget skulde lide under en Maaneds

Fraværelse fra Byen; og paa den bestemte Dag førte den henrykte Adolph med mange glade Anelser sine fornøiede Gjæster til den dem bestemte Bolig, for hvis Dør den venlige Tiger allerede kom dem farende imøde, delende sine Kjærtegn mellem dem og sin Herre, der ikke havde tilladt ham at følge sig paa denne korte Reise. Med Glæde hilsede de Ankomne den gamle Ven og ansaae dette første Møde som et lykkeligt Forvarsel.

Ganske fortryllede bleve begge Fruentimmer ved Synet af deres landlige Bolig. Det var et lille smagfuldt Huus, over hvis røde Tag høie Lindetræer hævede sig. Op ad Murene slyngede sig rige Viinranker, blandede med Rosenhækker, som for Øieblikket vare fulde af Blomster. Svaler byggede under Taget, en Stork havde sin Rede i et nærstaaende gammelt Egetræ, og Frøerne qvækkede i en Dam paa Engen bag ved den lille, af duftende Blomster opfyldte Have. Det Indvendige af Huset var udstyret og indrettet med saa megen Smag og en saa høi Grad af Omhyggelighed og Omsorg for alt Fornødent og Behageligt, at Jomfru Holm, efter ret at have beseet Alting, ikke kunde afholde sig fra at udbryde i Forundring og tilføiede: „Men bedste Hr. Lidner! Det er dog næsten umuligt, at De, som en Mandsperson, kan have saa stor Forstand paa Alt, hvad der hører til et Huus, at De uden Fruentimmers Hjelp kan have indrettet alt Dette saa fuldkomment.“ „Nei!“ svarede Adolph, „jeg har vel tildeels, dog ikke allene Æren, ifald jeg er saa lykkelig at have truffet, hvad der behager Dem i dette simple Arrangement. Et Fruentimmer har virkelig gaaet mig tilhaande med Raad og Daad, en vakker Kone, som

boer i det Huus paa hiin Side Engen; det er en Enke, som lever stille og arbeidsom med sin Søn, et prægtigt ungt Menneske, som jeg beder om at maatte præsentere Dem."

Maria var barnlig glad og lykkelig, hendes Kinder blussede af Fornøielse, hun fløi af det ene Værelse i det andet, betragtede de landlige Udsigter fra alle Vinduer, løb ud i Haven og Engen, fulgt af de jublende Børn og den lystige Hund, der i vilde Glædesspring kappedes med den overgivne Victor. Marias Glæde og varme Taksigelser gjorde Adolph saa overvættes lyksalig, at denne Aften forekom ham som det lyseste Øieblik, han endnu havde oplevet.

Næste Dag ønskede Maria at besøge den ovenomtalte Naboerske, for at takke hende for den Deel, hun havde i hendes huuslige Indretning. Denne Naboerske var ingen Anden end den Line Jensen, som Adolph i hiin Samtale havde stræbt at gjenkalde i sin Faders Erindring. En sympathetisk Følelse greb Maria ved Synet af denne blege, af udstandne Sorger kjendelig berørte, men dog endnu smukke Skikkelse, der med ydmyg Venlighed modtog hende og indførte hende i sit simple, pæne Huus, hvor et ganske ungt Menneske kom dem imøde. Adolph forestillede ham for Maria: „De seer her," sagde han, „min kjære unge Ven og Lærling Carl Jensen, om hvem jeg tilforn har talt til Dem." Maria studsede og kunde neppe svare. Det unge Menneskes Lighed med Adolph var saa paafaldende, at hun neppe kunde undlade at yttre sin Forundring. Da hans og Adolphs Alder imidlertid ikke gjorde nogen Mistanke mod den Sidste tænkelig, vovede

hun paa Hjemveien at nævne denne overordenlige Lighed, ikke blot i Ansigtstræk, skjøndt disse hos Carl endnu bare noget af Barndommens Blødhed, men endogsaa i Stemme og Manerer. Adolph svarede: „Det maa være et særeget Naturspil; thi jeg troer ikke at have mindste Lighed med den udmærket smukke Mand, som .... var hans Fader.“ „Saa De har kjendt hans Fader?“ Adolph bejaede Dette, men afbrød forresten denne Samtale. Line og Maria saaes efter denne Tid jævnligen, dog var det stedse, som om Line med en vis frygtsom Ydmyghed holdt sig tilbage, uagtet det var kjendeligt, at hun følte sig smigret og lykkelig, naar Maria nærmede sig hende. Marias fine Takt afholdt hende stedse fra al Bestræbelse efter at udforske den sørgelige Hemmelighed, som hun anede i denne Kones Skjæbne. Med venlig Opmærksomhed kom hun hende imøde og indlod sig gjerne i de to Materier, hvorom Line helst talte, nemlig: om hendes inderlig elskede Søn og om Adolph, hvis Dyder hun med Begeistring udhævede. „Hvert Menneske,“ sagde hun, „hver Familie paa Godset skylder ham al sin Velværen og velsigner ham. „Mig,“ tilføiede hun, „fandt han forladt med mit stakkels Barn, fattig, modløs og nedtrykt. Jeg skylder ham Alt, ogsaa min største Trøst, den Glæde, jeg har af min Søn, som han selv har oplært og antaget sig som en Fader; ogsaa hænger Carl ved ham med sin hele Sjæl, følger ham overalt, naar han er herude hos os, og længes hjerteligt, naar han er fraværende.“

Allerede var Halvparten forsvunden af den til dette landlige Ophold bestemte Tid, og alle Parter beklagede disse skjønne Dages altfor hurtige Flugt. Paradisisk fore-

kom dette Levnet den til al Forlystelse og Adspredelse saa uvante lille Familie, og et sorgfrit Liv forhøiede Behageligheden, thi som Noget, der var almindelig Brug paa Gaarden og aldeles faldt af sig selv, lod Adolph sine Gjæsters Huus daglig forsyne med Overflødighed af Levnetsmidler. Den største Tilfredshed, Munterhed, Enighed, Frihed og indbyrdes Hengivenhed krydrede alle fælleds Lystpartier og Vandringer og alle daglige Sammenkomster i Marias lille Have. Endnu havde Adolph ikke vovet at udøse sit Hjerte for Maria. Det var, som om han frygtede for at forandre det Mindste i Øieblikkets Tilværelse. Dog erindredes han af hver Dag, som svandt, om den Elskedes snart forestaaende Bortdragen fra hans Hjem. At fængsle hende til dette var ham altfor vigtigt, og skjøndt ikke uden Skjælven besluttede han nu rask at gribe det første gunstige Øieblik.

En varm og deilig Aften sad han ved Bredden af en Aa, som dannede en naturlig Canal, der gjennemskar Lystskoven. En lille Baad laae bundet ved den Bro, som paa dette Sted var anbragt. Adolph satte sig i Baaden og stirrede tankefuld ned i det stille, let krusede Vand. Pludselig hørte han en Bevægelse mellem Buskene, og Maria stod paa Broen og bød ham venlig Godaften. Hun kom fra en lang Spadseretour, usædvanlig røde Roser luede paa hendes Kinder. En Straahat, bunden med et grønt Baand, beskyggede de lyse Haar, der syntes at ville gjøre sig frie for dens Tvang, og slyngede sig om de sneehvide Tindinger, hvis Glands de dunkle Øienbryn forhøiede. Skjelmske Vinde legede med den hvide Kjole og viste Sløifen paa Skobaandene, som omslyngede det

fine Been. „Ak Maria!“ udbrød Adolph: „Som De der staaer over mig paa Broen, saa lysende hvid mod den mørke Baggrund, som Træer og Buske danne, saa mild, saa rolig, saa forekommer De mig som en Fee, der pludselig bliver synlig for den eensomme Vandringsmand, — ak nei! lad mig heller sige: som disse Steders beskjærmende Skytsengel. See, hvor Deres Skikkelse speiler sig i Vandet! Det seer ud, som om Vandfladen gjorde sig Umage for at være stille, paa det den kunde fastholde Deres Billede, men ikke formaaede det af indre Bevægelse, af Hjertebanken ved Synet af Deres Skjønhed.“ „O Lidner!“ sagde Maria leende: „tal dog ikke i saa pragtfulde Ord til Deres simple Veninde! Siig mig heller et hjerteligt Godaften! Jeg har ikke seet Dem hele Dagen og søgte Dem.“ „Tak, kjæreste Maria! Mine Tanker søgte ogsaa Dem. See, hvor Aftenen er deilig! Vil De ikke stige her ned i Baaden og tillade mig at roe Dem et lille Stykke hen ad Aaen. De veed ikke, hvor smukt det er at see Skoven fra denne Canal.“

Maria fulgte hans Indbydelse, og nu fløi den lette Baad med ringe Anstrengelse fra Adolphs Side langt ind under de høie, tætte Træer, der bøiede sig ud over Vandet og dannede ligesom en Grotte, der skjulte ham og hans Elskede for hele den øvrige Jords, ja for Firmamentets Blikke. „Hvor her er besynderligt smukt paa dette Sted!“ sagde Maria: „Saa klart speile de høie Træer sig i det stille Vand. Det er som en dobbelt Skov, een over os, og een under os i hemmelighedsfuld Dybde. O hør, hvor en Fugl synger deiligt! Dens Sang er jo som Nattergalens; den kan det dog ikke være!“

„Nei Nattergalens Tid til at synge er forbi. Dette er imidlertid en Fugl, hvis Sang ligner dens. Om Foraaret er her mange Nattergale, og netop paa denne Plet var der for faa Uger siden et Par, som slog udmærket skjønt. En Aften laae jeg her i Baaden ligesom nu, og lyttede til deres Toner."

Under disse sidste Repliker havde Adolph taget Aarerne ind, og Baaden laae stille og gyngede sagte. Han vedblev: „Jeg husker saa tydelig alle mine Tanker den Aften; jeg glemte reent Tid og kom meget silde hjem. Nattergalens Sang rørte mig saa forunderligt. Den har noget Særeget og vækker en Længsel, en Veemod! Det er ikke for Intet, at man kalder den: Kjærligheds Sanger. Det er tydeligt, at den besynger sin Elskede, sin Lyksalighed og sin Smerte." „Mig er det altid forekommet," sagde Maria, „som om den sang sine Børn isøvn." „Sine Børn!" raabte Adolph: „Fy! havde jeg nær sagt. Tilgiv mig! men naar jeg erindrer, at jeg undertiden har været Vidne til, hvorledes en stakkels Moder med brændende Ansigt, krumbøiet og træt, er gaaet op og ned ad Gulvet med en skraalende Unge i Armene, og hæs og fortaandet har istemmet en monoton, trist og triviel Sang, saa finder jeg det ubegribeligt, at De kan have en saadan Tanke ved Nattergalens erotiske Toner." „Nattergalens Sang er, om ikke egenlig monoton, saa dog med en stedse tilbagevendende Melodie, som en stille sød Buggesang, der, beroligende og trøstende, med Ømhed indluller det grædende Barn. Den stiger og falder i stærkere og svagere Toner, den gaaer som i Bølgegang eller Buggegang, den lyder veemodig, kjærlig og glad tillige. Det ligger mig saa

nær at tænke mig en ung Moder, der i Nattens Stilhed og Eensomhed vaager ved sin Søns Leie. Hvorfor tænke sig den moderlige Buggesang forenet med saa uskjønt et Billede, som det, De udmalede? Fremstiller ikke Kunsten os den høieste og skjønneste qvindelige Skikkelse som en Moder med sit Barn i Armen?" En lille Pause opstod, hvori kun den føromtalte Fugls Stemme lød. Adolph stirrede ned i Vandet og legede med en af Aarerne mellem de stille Bølger. Maria brød Tausheden og sagde: „Det er maaskee en prosaisk Smag, jeg lægger for Dagen, naar jeg bekjender, at Nattergalens Sang, saa skjøn som jeg finder den, rører mig mindre end Lærkens. Naar jeg seer denne kjære Fugl med sine letbevægede Vinger svinge sig op over Marken og stige, indtil Skyen skjuler den for mine Øine, medens jeg endnu hører dens klare, frimodige Sang, da kan jeg ikke unddrage mig den Forestilling, at den svinger sig mod den høie Himmel med Tak for Sommeren, for Solen, for Livet, for Sangens Gave; og mig synes, at min Sjæl med Tak og Glæde maa hæve sig paa dens Vinger til de Regioner, hvorhen ikke Øiet men kun Hjertet kan naae." „O Maria!" sagde Adolph, idet han reiste sig iveiret og lagde Aaren hen: „Er De af en anden, en høiere Natur, end andre Dødelige? Er det kun Moderkjærlighed og himmelsk Fromhed, der kan finde Plads i Deres Hjerte? Tør jeg som har Dem saa kjær, ikke hæve mine Øine til det Helgenskin, som omgiver Dem?" Med disse Ord greb han hendes Haand i begge sine. Hun følte, at de skjælvede. Forundret saae hun paa ham, hans Ansigt blussede og røbede en hæftig Bevægelse. „Kjære Lidner! jeg forstaaer

Dem ikke! Deres Ord klinge jo som Spot. Jeg! et Helgenskin! hvad mener De?“ „Ak jeg mener .... jeg skjælver ved den Tanke, at De ikke gjengjelder min Hengivenhed!“ „O min Gud! Gid De kunde læse i mit trofaste Hjerte!“ „Ak kjære Veninde! hvor skal jeg finde Ord? .... Ja jeg veed vel, at De .... o Gud være lovet, at jeg veed det! .... at De har Venskab for mig, at De tager Deel i, hvad der angaaer mig; men et saadant Venskab, som jeg maa dele med“ .... „Med Ingen!“ sagde Maria, afbrydende! „Nei ingen Ven som Dem har jeg, eller har nogensinde havt. Selv min kjære Anna gjør Dem ikke Rangen stridig; thi maa jeg end tilstaae, at en mere fri, mere ubetinget Fortrolighed har bundet mig til min Søster, saa er det dog vist, at forunderlig er den Tillid, den Forvisning om Beskyttelse, den høie Grad af begeistret Agtelse, som binder mig til min Broder.“ „Ak! hvor kan en Tiltale begynde i saa søde Toner og ende i en saa skjærende Dissonans! Broder kalder De mig ofte, og veed ikke, eller vil ikke vide, at denne Benævnelse er mig ubehagelig. Kan De virkelig misforstaae mine Følelser for Dem? Elskede, yndige, tilbedelige Maria! det er ikke Deres Broder, jeg vil være, men Deres Elsker, Deres Ægtemand. Nu er det sagt! O Maria! hvad skal jeg tænke? De nedsænker Deres skjønne Hoved, som om en Storm foer hen over det. Ak! lad mig dog see Deres Ansigt! Gode Gud! Har mine Ord forjaget Roserne fra Deres Kinder? Er min Kjærlighed Dem en Skræk?“ „O Lidner! O min Ven!“ hviskede Maria med det smerteligste Udtryk. Adolph slog sin Arm om hende og holdt hende fast til sig. „Lille

Helgen!" sagde han indsmigrende: „Er Elskov dig et fremmed Ord? Staaer din lille Fod allerede i Paradiset og har afrystet alt jordisk Støv? Dog er der i dine Øine et saa elskende Udtryk, dog flyder jo det røde Blod næsten synligt i dine Aarer, saa frisk, ungdommeligt og varmt. Jeg føler dets søde Varme, og hvert Pulsslag trækker nærmere." Adolphs saalænge indesluttede Lidenskab var i dette Øieblik som en Strøm, der gjennembryder sin Dæmning. Med brændende Hæftighed trykkede han Maria til sit Bryst og søgte med sine Kys at naae hendes bortvendte Ansigt. Som med sine sidste Kræfter rev Maria sig løs, hun var dødbleg, en Gysen gik igjennem hendes hele Væsen. Han slap hende og beholdt kun hendes Haand i sin. Bortvendt fra ham kastede hun sig ned paa Relingen af Baaden og skjulte sit Ansigt i sin Arm. „O tilgiv mig!" sagde Adolph: „Vær ikke vred paa mig! jeg er kun et Menneske! er De ikke ogsaa Dette? Foragter De en Mands ærlige, trofaste Hengivenhed! Ak! om De vidste hvad jeg har liidt, hvor jeg har stridt med Haab og Frygt i al den Tid, siden vi mødtes paa Nytaarsdagen! thi siden det Øieblik har jeg elsket Dem, ... ja før! lige siden De var en lille Pige! Deres Billede har bestandig, uden at det var mig selv klart, svævet for mig som mine Ønskers Ideal, og da jeg nu fandt Dem igjen, fandt Dem saa vennehuld imod mig, da har De været al min Tanke." Hæftig kyssede han hendes Haand, idet han vedblev: „Bliv min Hustru, elskede Veninde! Lev med mig her paa dette Sted, som behager Dem, hvor Alting skal opbydes for at gjøre Deres Dage saa lykkelige, som det kan staae i den ømmeste Elskers Magt. O siig

mig ikke Nei! jeg kan ikke bære det. Ak! fatter De det ikke, hvorledes en Mand elsker? hvilken Ild der fortærer mig ved Synet af Dem, hvilke Drømme der Dag og Nat male Deres Billede for mig?“ „O ti, Lidner!“ sagde Maria, idet hun reiste sig iveiret og trak sin Haand tilbage: „Sæt mig iland! jeg beder Dem indstændig!“ Adolph saae paa hende med et usigelig bedrøvet Udtryk. Hun rakte ham Haanden igjen med et veemodigt Smiil, idet hun stærkt rødmede. „O yndige Jomfru!“ sagde Adolph, „har De ikke læst, at selv Vestalinden nærede den hellige Ild?“ „Den hellige Ild,“ gjentog Maria alvorlig, „men ikke Lidenskabens dunkle Gløb.“ „Er lidenskabelig Kjærlighed Synd?“ „Det veed jeg ikke, nei jeg troer det ikke; men for mig er den ængstelig, den forfærder mig, som en Synd.“ „Men Maria! De kjender den jo ikke?“ „Jo! jeg kjender den nok til at skjælve for den.“ „Hvorledes? Død og Liv! elsker De en Anden?“ „Nei! nei!“ I dette Øieblik hørte man Stemmer, som raabte: „Moder! Moder! hvor er du?“ Ogsaa Jomfru Holm kaldte i en Frastand. „Der har vi den kjedsommelige Garde, som til min Fortvivlelse evig omgiver Dem!“ sagde Adolph. „O lad mig komme iland!“ bad Maria: „Lad mig komme fra dette Mørke, at jeg kan see den lyse Himmel og drage min Aande!“

Børnene og Jomfru Holm bleve nu synlige ved et Landingssted ikke langt borte. De vinkede og raabte. Adolph havde imidlertid grebet Aarerne og roede med fortvivlet Hast. De taug Begge. Han sprang iland og rakte Maria Haanden for at hjelpe hende ud af Baaden. Med matte Skridt steg hun ud, og uden at svare paa

de Omstaaendes Tiltale kastede hun sig paa en nærstaaende Bænk, neppe istand til at holde sig iveiret. „Herregud! Hvad fattes Dem?“ raabte Jomfru Holm. Maria kunde ikke længer tvinge sig, men brast hæftig i Graad. Den lille Lise krøb op paa Bænken, klyngede sig til Moderen og begyndte ogsaa at græde, Victor satte sig halvknælende foran hende, omslyngede hendes Knæ og fremstammede enkelte kjærlige Ord, medens den snaksomme Holm ieetvæk gjentog det ene Udraab og Spørgsmaal efter det andet. Endelig sagde Maria: „Jeg har en forfærdelig Hovedpine:“ „Men du min Gud! Naar pleier De at græde for saadant Noget?“ „Jeg er“ ... stammede Maria, „jeg veed ikke selv! ... Ak jeg er ret hjertesyg!“ Adolph, som imidlertid havde bundet Baaden fast, nærmede sig nu og blev heel forfærdet ved at see Maria i en saadan Sindsbevægelse. Med usikker Stemme talte han nogle usammenhængende Ord til hende og bad om at maatte følge hende hjem. Hun reiste sig og tog hans Arm, som han bød hende; underveis fik han Leilighed til ubemærket at tilhviske hende: „Siig mig, Maria! Elsker De en Anden?“ „Nei.“ „I Sandhed ikke?“ „Ak nei! nei!“ „Saa forklar mig Deres Adfærd. Hvad kan sætte Dem i en saadan Bevægelse? Hvormed har jeg fornærmet Dem?“ „Fornærmet mig! Ak Lidner! Troer De, at jeg ikke føler det Ærefulde i at være elsket af Dem?“ Men saa siig mig dog, bedste Veninde!“ .... „Jeg beder Dem! lad mig fatte mig! Imorgen!“ .... „Ak! mellem nu og imorgen er en lang Nat. Dog, jeg vil ikke plage Dem. Lov mig, at De imorgen vil skjænke mig en fuldkommen Fortrolighed, den hele, rene Sandhed, en klar Fremstilling

af Deres Følelser! Lover De mig det?" Maria taug et Øieblik, dog sagde hun: „Ja! jeg lover det!"

De vare nu ved Indgangen til hendes Huus, og med et taust Haandtryk tog Adolph Afsked. Børnene løb ham forbi og fulgte Moderen; men Jomfru Holm, som kom tilsidst, holdt ham tilbage og sagde: „Kjære Hr. Lidner! De som er saa klog paa alle Ting, siig mig dog, hvad mener De om Fru Blume? Troer De, hun er meget syg? Det skulde dog ikke være farligt?" „Bevares! Nei! en lille Upasselighed, en Hovedpine sagde hun jo selv," svarede Adolph, utaalmodig over denne uvelkomne Samtale. „Aa siig mig! troer De, at hun virkelig er upasselig? Mon hun ikke har havt nogen Fortræd? Hvad talte De om, medens De var alene i Baaden?" „Hvad vi talte om? ... Det erindrer jeg virkelig ikke." „Jo gode Hr. Lidner! De erindrer det vist, fortæl mig dog, hvad kan det vel have været? Jeg har aldrig seet hende saaledes." „Vor Samtale kan ikke have bedrøvet hende, det jeg kan indsee. Vi talte om mange Ting, jeg veed ikke selv mere, hvad det var." „Naa! om ligegyldige Ting?" „Ja ligegyldige!" „Naa! i Guds Navn! Saa har det Hele vel ikke noget at betyde, saa kommer det vel af Varmen. Det har været en behagelig Aften. Ikke sandt? Gid den næste maa være ligesom denne!" Hendes Replik forekom Adolph som et ildevarslende Fugleskrig, og han skyndte sig bort med et kort „Godnat!"

Midnat var forbi, Alle sov i Marias Bolig, hun selv undtagen; stille og forsigtig, for ikke at bemærkes, stod hun op, tændte Lys og anvendte den øvrige Deel af Natten til at skrive til Adolph.

Ottende Capitel.

Hendes Brev lød, som følger:

En fuldkommen Fortrolighed, den hele, rene Sandhed, en klar Fremstilling af mine Følelser! Det er, hvad De forlanger af mig, og hvad jeg har lovet Dem, kjære Lidner! Det er min Pligt imod Dem, det er mit eget Ønske. Dog forekommer det mig som en vanskelig Opgave. Tilgiv, at jeg vælger at gjøre det skriftligt. Jeg er undseelig og frygtsom ved Det, jeg har at sige, og behøver al min Besindighed til det Skriftemaal, som jeg vil aflægge for Dem. Hav Taalmodighed til at læse det. Jeg haaber, at det ikke skal saare eller bedrøve Dem. Men for saavidt muligt at kunne gjøre mine Følelser klare for Dem, ja maaskee for mig selv, maa jeg gaae langt tilbage i Tiden, til en Periode af mit Liv, som er Dem ubekjendt.

Jeg troer at gjætte Deres Tanker, medens De læser Dette. Det er ikke en vidtløftig Fortælling om forbigangne Begivenheder i et ubetydeligt Liv, som De længes efter at erfare. Det er Resultatet af alt Dette i Henseende til vort Forhold, det er et kort og ærligt Svar paa et vigtigt Spørgsmaal, paa et ærefuldt, et ædelt Tilbud, som De iaftes gjorde mig. Velan! lad mig begynde hermed.

De spørger mig — saaledes forstaaer jeg Dem: „Elsker De mig? Vil De være min Hustru?“ O min kjæreste, eneste Ven! maatte jeg nu formaae at gjøre mig forstaaelig for Dem! Om jeg elsker Dem? Derpaa kan jeg visselig svare Ja, dersom De ved Kjærlighed vil forstaae en Følelse saa varm, saa stærk og saa øm, at jeg vist veed, at Intet af, hvad Verden kalder Kjærlighed, i disse Henseender skal overgaae den. Men dersom De derved forstaaer en brændende Lidenskab, en udelukkende Interesse, som løsner alle ældre Baand, vender sig fra alt hidtil Bestaaende — ak nei! i den Forstand elsker jeg Dem ikke. Ubeskrivelig var den Smerte, jeg iaftes led ved de lidenskabelige Udbrud af Deres Følelser for mig, som jeg troede saa rolige, hvòrtil jeg hengav mig saa uforbeholdent. Med en Søsters trofaste Kjærlighed hænger jeg ved Dem, og saa fast er denne Anskuelse af vort Forhold indgroet i min Sjæl, at jeg vilde gyse ved Tanken om at blive Deres Hustru, som for en Synd, for en Vanhelligelse af det rene Baand, som forener en Broder med sin Søster. Kan disse mine Yttringer vel fortørne Dem? Lad mig tilføie, at hvàd jeg ikke kan skjænke Dem, vil jeg heller aldrig skjænke nogen Anden; at den Kjærlighed, man kalder Elskov, er bleven mig en Skræk. Det er unaturligt, vil De sige: det er en Sjælesygdom. Maaskee! men jeg er at ansee som Den, der har taget Sløret og sagt den jordiske Kjærlighed Farvel. Mangengang er vistnok et saadant Farvel foranlediget af en tilgivelig Ungdoms-Forvildelse, der har efterladt et ulægeligt Saar. At Dette er Tilfældet med mig, bekjender jeg her for Dem, og skjøndt jeg ikke er uden Skamfuldhed

ved denne Tilstaaelse, føler jeg dog en veemodig Trøst ved ganske at udøse mit Hjerte for Dem, saa at der i mit hele Liv og mit hele Væsen intet Gaadefuldt maa findes for Deres Øine.

Jeg maa begynde med en ubetydelig Begivenhed, der har havt en betydelig Indflydelse paa min Skjæbne.

Strax efter at jeg havde forladt mit lykkelige Tilflugtsted, min Søsters Huus, og var indtraadt i min Faders i Altona, hændte det sig, at da jeg en Morgen efter Sædvane kom ind til min Fader i hans eget Værelse, fandt jeg ham overordenlig opbragt. Med haarde Ord og Trudsler overøste han en ung Contorbetjent, der taus, bleg og skjælvende stod lænet til Væggen, som om han ønskede, at den skulde falde over ham og skjule ham. Dette unge Menneske hed Gottlieb Seeburg, han var Søn af en Nærbeslægtet af min Fader, og det eneste venlige Ansigt, som havde mødt mig i vort Huus. Det gjorde mig meget ondt at see ham staae saa sønderknuust, og med Forfærdelse saae jeg min Fader ile mod Døren for, som han sagde, at angive den Ulykkelige for Retten og lade ham arrestere. Jeg greb hans Arm for at holde ham tilbage, og den unge Mand nærmede sig næsten knælende og sagde: „Ak bedste Cousine! bed for mig! red mig, om De kan det! Jeg har fortjent min Skjæbne, men jeg har en kjær Moder, jeg er hendes eneste Søn, min Skjændsel og Ulykke vil knuse hendes Hjerte." Uden videre at bryde mig om Sammenhængen i alt Dette, kastede jeg mig for min Faders Fødder og omslyngede hans Knæe saa fast, at han ikke var istand til at fjerne sig, og jeg veed ikke, hvorledes det blev mig indgivet at sige:

„O min Fader! tænk paa din egen Moder! du fortalte forleden, hvor hjerteligt hun græd, da du reiste fra hende, hvorledes du selv græd. I hendes Navn beder jeg dig for denne din egen Slægtning. Tro mig! hun beder for ham gjennem din Datters Mund.“ Min Fader studsede ved disse Ord. Det var tydeligt, at jeg havde truffet den rette Stræng til at røre hans Hjerte. Der blev nu talt med mere Rolighed, og jeg erfarede, at Gottlieb, forført af slet Selskab og Spillesyge, havde bedraget min Fader for en betydelig Pengesum. Det unge Menneske sagde, at en Skibscapitain, som laae seilklar for at gaae til en anden Verdensdeel, havde tilbudet ham at følge med som Skriver og givet ham Haab om Ansættelse paa et Kjøbmandscontor i Jamaica, hvor man ønskede en sprogkyndig Handelsbetjent. „Maaskee,“ sagde han, „vil Lykken være med mig, og min første Tanke skal da være at betale min Gjæld til Dem.“ Min Fader lod sig overtale, og med tusinde Taksigelser for min Forbøn reiste Gottlieb samme Dag.

Om Tabet af dette kyndige og dygtige Menneske virkede saa skadeligt paa min Faders Forretninger, eller om andre tilstødende Uheld gjorde det, veed jeg ikke, men Saameget er vist, at der fra samme Stund ikke hengik nogen Dag, uden at han klagede over at al Lykke havde vendt ham Ryggen, og altid endte disse Klager med Bebreidelser til mig, fordi jeg havde bedet for Gottlieb, der, som min Fader altid sagde, havde været hans første Ulykke og taget alt hans Held med sig.

Et Aars Tid efter denne Tildragelse kaldte han mig en Morgen ind til sig og sagde: „Jeg er en ulykkelig

Mand, en Fallit staaer mig lige for Døren, og jeg kan ikke overleve en saadan Skam, thi Ærekjærhed er min anden Natur. Jeg vil, ifald jeg ikke kan reddes, overgive Alt til Creditorerne, indtil mit sidste Stykke Meubel, og leve min øvrige Tid som en Stodder!" Han fortalte mig nu de nærmere Omstændigheder ved sin uheldige Stilling, men som jeg tildeels ikke forstod, tildeels overhørte i min egen ængstelige Stemning. Det Eneste, jeg fattede, var, at en Kjøbmand i Hamborg, som fra ældre Tider var min Fader Forbindtlighed skyldig, kunde redde ham ved at laane ham en Sum af fem tusinde Mark Banco, eller gaae i Caution for samme, og at min Fader kunde give denne Mand Sikkerhed, naar han blot vilde have Taalmodighed og Tiltro til ham. „Dersom jeg nu," sagde han, „havde den Sum i Hænder, som den slette Karl, den Gottlieb bedrog mig for, saa kunde jeg klare for mig. For ham bad du, saa en Steen maatte røres; viis nu, at du ikke vil gjøre Mindre for din Fader. Gaa til Hamborg, til den Mand, som jeg siger dig; han har staaet Fadder til dig, han roser dig, hver Gang han seer mig; tal for mig, som du talte for Gottlieb, det vil virke bedre, end om jeg selv henvendte mig til ham." For at lette mig denne Mission gav han mig imidlertid et Brev med, som nærmere forklarede hans Ønske og Forpligtelser. En gammel Contorbetjent i vort Huus skulde følge mig til det mig næsten ganske ubekjendte Hamborg, og, naar han havde ført mig til min Bestemmelse, forlade mig for at udrette nogle Ærinder, og og hente mig igjen om en Time. Saaledes løde min Faders Befalinger, som aldrig mødte mindste Modsigelse

enten af mig eller Andre, og nu tiltraadte jeg strax min Vandring.

Vel var jeg usigelig forlegen ved at sendes i dette Ærinde; men paa den anden Side var det mig en stor Glæde at kunne bringe min Fader Trøst; thi paa det gode Udfald haabede jeg sikkert. Man er saa fuld af Haab i den tidlige Ungdom, og dømmer Andres Blødhjertighed efter sin egen.

Det Huus, jeg kom til, laae ved „Jungfernstieg“ og var overmaade prægtigt. En Tjener i Livree spurgte om mit Navn og gik ind for at melde mig. Mit Mod sank betydeligt ved Synet af den Elegance og Fornemhed, som omgav mig. Hvor ung man er, hvor ubekjendt med Verden, saa forfærdes man dog ved dens Rigdom og Herlighed, naar man nærmer sig disse som den Bedende. En indre Stemme lærer os, at et menneskekjærligt Hjerte altfor sjeldent er at søge i disse Omgivelser. Tjeneren kom tilbage og sagde — som mig syntes, med en listig Mine — at hans Herre var tilstede og vilde modtage mig. Min gamle Ledsager forlod mig nu, og med bankende Hjerte fulgte jeg Tjeneren gjennem flere Værelser.

Endelig aabnede han en Dør og bad mig træde ind; men hvad skildrer min Forbauselse, da jeg saae, at jeg befandt mig i et heelt Selskab af Herrer, som sad om et Frokostbord, besat med Fade, Glas og Flasker. Ganske forstenet blev jeg staaende ved Døren. Den gamle Huusherre bød mig komme nærmere og befalede Tjeneren at sætte en Stol til mig ved Siden af hans. „Naa!“ sagde han, „mit smukke Barn! min lille Guddatter!

hvad forskaffer vort Mandfolkeselskab den Ære af en lille Dames Nærværelse!"

Allerede denne Tiltale var ikke skikket til at oplive mit Mod. Jeg fremstammede, at jeg var sendt af min Fader, og udbad mig et Øiebliks Samtale under fire Øine. „Gud bevares, min kjære lille Jomfru! Vel er jeg en gammel Pebersvend; men tale med saadant et allerkjæreste Barn under fire Øine, det tør jeg ikke for disse Herrers onde Tungers Skyld. De veed ikke, hvad det er for Karle. De vilde strax blive skinsyge." Endeel af Herrerne loe høit og sagde Vittigheder, som jeg ikke forstod, men som dog forvirrede mig aldeles. Ganske taus fremtog jeg min Faders Brev og rakte Huusherren det. Han læste det langsomt og med et langt Ansigt, hvis Udtryk ikke spaaede noget Godt. Derpaa sagde han, ikke uden en vis Forlegenhed: „Det gjør mig overmaade ondt, at Deres Fader, som jeg kjender for en retskaffen og brav Mand, skal være i en saa ulykkelig Stilling, og det skulde være mig en Fornøielse at tjene ham i Det, han ønsker, hvis det var mig muligt; men det staaer for Øieblikket ikke i min Magt. Vil De sige ham det?" Han havde imidlertid antaget en alvorlig og mindre stødende Tone. Han bød mig Forfriskninger, som jeg ikke rørte, og sagde derpaa: „De er min Guddatter, og jeg veed, De er en meget agtværdig lille Pige og slægter Deres salig Moder paa, som var en from og fortræffelig Kone; og da De nu første Gang er saa god at besøge mig, saa skal De heller ikke gaae misfornøiet fra mig." Med disse Ord reiste han sig og forlod Værelset.

Et Glimt af Haab vaagnede i min Sjæl. En

Herre af Selskabet stod op og nærmede sig til mig. Med en Stemme, hvis milde Velklang var dobbelt paafaldende lige ovenpaa min saakaldte Gudfaders tørre og haarde Organ, bød han mig et Glas Limonade og bad mig nyde det for at læske og kjøle mig efter den lange Vei, jeg havde gaaet og endnu havde tilbage. Jeg tog Glasset af hans Haand og førte det til mine Læber, uden at jeg dog var istand til at drikke det. Jeg syntes, min Hals var sammensnøret.

Huusherren kom nu tilbage og med en triumpherende Mine kastede han et prægtigt Shawl om mine Skuldre, idet han raabte: „See der, min lille Guddatter! Der har de et Stykke, som ingen Prindsesse skulde skamme sig ved at bære.“ Jeg reiste mig hurtig, og idet jeg nærmede mig Døren, kastede jeg Shawlet over en Stol og skyndte mig ud af Huset. Uden at see tilhøire eller venstre ilede jeg til Enden af den stærkt befærdede Gade. Her saae jeg under et stort Træ en Bænk, der syntes at staae noget skjult. Paa denne kastede jeg mig ganske aandeløs og søgte at fatte mig.

En Ydmygelse, som den jeg nys havde liidt, havde jeg aldrig tænkt mig som mulig; en Anelse om, at jeg havde gjort mig skyldig i noget Upassende, greb mig smerteligt. Skamfuldhed og Forbittrelse strede i min Sjæl med Sorg over mit mislykkede Foretagende, over det Svar, jeg skulde bringe min stakkels Fader, og dertil Frygt for hans Vrede, thi han havde udtrykkelig paalagt mig at anvende al mulig Overtalelse, og jeg var mig bevidst, neppe at have talt ti Ord. Med Urolighed kiggede jeg nu først paa min gamle Følgesvend, som

forgjæves vilde søge mig hos Kjøbmanden til den bestemte Time, som endnu ikke kunde være udløben; men at gaae tilbage for at møde ham, og nærme mig det Huus, hvorfra jeg kom, var mig en modbydelig Tanke.

Jeg havde ikke længe siddet i disse Betragtninger, da jeg blev tiltalt af en Stemme bag ved mig og gjenkjendte den Herre, som havde budet mig Limonaden. Med den elskværdigste Anstand sagde han, at han var ilet efter mig for at bevidne mig sin Agtelse for min Opførsel og sin Skamfuldhed over at have befundet sig i et Selskab, der havde viist en Mangel paa Delicatesse, hvorved han ikke havde liidt mindre end jeg. Imidlertid, tilføiede han, skulde min barnlige Kjærlighed ikke lønnes med at have gaaet en saadan Gang forgjæves, og han bad mig derfor at føre ham til min Fader, hvis Brev han efter min Bortgang havde læst, og hvem han vilde tilbyde den forlangte Sum paa de foreslagne Vilkaar. „Mit Navn," sagde han, „er Wilson; jeg er Capitain i hanoveransk Tjeneste, og jeg skal altid være Deres Fader en ligesaa paalidelig Ven, som den Hamborger-Kjøbmand har viist sig at være." En Engel, sendt til Hjelp i Nødens Stund, syntes mig denne Ubekjendte. Jeg veed ikke, hvad jeg i min taknemmelige Henrykkelse sagde til ham; jeg græd og loe paa eengang. Han smilede, saae mig kjærlig ind i Øinene og kyssede min Haand, som havde grebet hans. Nu først bemærkede jeg, at denne Mand, der kom til mig som et Himlens Sendebud, ogsaa i sit Udvortes bar et Præg af noget Høiere. Han var overordenlig smuk, og en saadan Skjønhed og Anstand mødte jeg for første Gang i et Øieblik som

dette. Jeg var kun fjorten Aar, og i min Uskyldighed indsugede min hele Sjæl ubevidst dette Billede.

Min gamle Ledsager havde nu ogsaa indfundet sig, og vi vandrede alle Tre sammen til Altona. Min Fader, der kun i Hovedsagen, nemlig Kjøbmandens Afslag, blev underrettet om min uheldige Sendelse, modtog med Tak og Glæde Capitainens Tilbud, og Alting blev foreløbigen aftalt. Wilson sagde min Fader, at han havde en Capital staaende i Hamborg hos en Kjøbmand, som var min Fader bekjendt. I denne Kjøbmands Navn vilde han, at Sagen pro forma skulde arrangeres; thi hans eget Navn havde han Grunde til ikke at ville have nævnet, eftersom han opholdt sig udenfor sit Fædreland, formedelst en Æressag, og i alle Maader vilde være ubemærket. Han gik snart, men kom næste Morgen igjen i Selskab med den omtalte Kjøbmand.

Under deres og min Faders Forhandlinger var jeg ikke tilstede. Jeg gik nede i vor Have og udsøgte de skjønneste Blomster, mine Yndlinger, som jeg længe havde pleiet, og af dem bandt jeg en Bouquet til vor Velgjører, som havde skaffet mig de første Kjærtegn og Berømmelser af min glade Fader. Ved en lille Stakitlaage, som førte ud til Gaden, passede jeg paa, naar de velkomne Gjæster gik bort. Til min Glæde saae jeg Kjøbmanden gaae alene, og først nogle Minuter efter kom Capitainen. Jeg aabnede hurtig Laagen, idet han gik forbi, og bød ham Blomsterne. Jeg bemærkede selv, at min Haand skjælvede, idet jeg rakte ham dem, og at Blodet brændte i mine Kinder. Han fæstede sine Øine paa mig med synligt Velbehag, takkede mig meget, roste Blomsterne

og traadte uden videre ind i Haven for at besee den. Her vandrede vi nu Haand i Haand en halv Times Tid. Han spurgte mig om mine Beskjæftigelser, om mit huuslige Liv, og med barnlig Fortrolighed besvarede jeg hans Spørgsmaal. Da han vilde gaae, overfaldt mig en virkelig Ængstelse, og jeg kunde ikke lade være at spørge, om jeg aldrig skulde see ham mere. Mit Spørgsmaal bevægede ham kjendeligt, og han svarede: „Jo tilvisse! Det skulde altfor meget bedrøve mig ikke oftere at see et saa sødt Barn. Jeg gaaer næsten hver Dag til Altona og skal stedse gaae forbi denne Stakitlaage og titte ind i Haven for at hilse paa Dem, naar De er her.“

En Maaneds Tid gik hen, hvori jeg næsten hver Aften til aftalt Klokkeslet ventede Wilson ved Havelaagen og aabnede den for ham. En halv eller høit en heel Time sad vi nu Haand i Haand i en tæt Løvhytte og talte venligt og fortroligt sammen. Han syntes at more sig over min barnagtige Passiar og at være rørt ved min uskyldige Kjærlighed, som jeg ingenlunde tænkte paa at skjule. Han kaldte mig sin lille Elskede, og hvergang han gik, slog han sin Arm om mig og kyssede min Kind. Dette var det høieste Punkt af vor Fortrolighed. Min Enfoldighed var saa stor, at det aldrig faldt mig ind at gjøre mig Skrupler, langt mindre Bebreidelser for disse hemmelige Møder. Man maa være saa klosterlig opdragen, som De selv veed, at jeg er det i min Søsters patriarchalske Huus, for at være saa ubekjendt med Verden og dens Fordringer til os. Ogsaa har jeg i senere Aar gjenkaldt mig de Blikke, hvormed Wilson ofte be-

tragtede mig. Der laae i dem en Blanding af Forundring, af Tvivl, af Ømhed, som dengang bragte mig til at spørge ham, hvorpaa han grundede, men som jeg nu med Undseelse forklarer mig. Min Hengivenhed for ham fandt jeg saa retmæssig, bygget paa de ædleste Grunde, paa Taknemmelighed, Høiagtelse og Tillid. Mine Tanker vare langt fra nogensomhelst Betænkelighed over Fremtiden, jeg forlangte ingen høiere Lyksalighed, end at sidde hos ham i Haven, see hans kjærlige Blikke, høre hans milde Stemme og udøse mit Hjerte for ham. I min Faders Huus kom aldrig noget Besøg, jeg gik sjelden ud, havde aldeles ingen Omgang, ikke mindste Adspredelse. Den Time, jeg tilbragte hos Wilson, var et Himmerig for mig.

En Aften kom han tidligere, end han pleiede; han stod udenfor Havelaagen og ventede paa mig, da jeg kom ned, hvilket vist ikke var sildigere, end det bestemte Klokkeslet. Hvert Træk i hans Ansigt var mig saa velbekjendt, og derfor bemærkede jeg strax et usædvanligt Udtryk deri. Med en underlig blød Stemme besvarede han mine Spørgsmaal om hvad der var hændet ham; han trykkede min Haand til sine Læber og sagde: „Min søde lille Veninde! Der er ikke hændt mig Andet, end hvad jeg længe kunde vide, at der maatte hændes mig, nemlig den Sorg at skulle sige Dem Farvel. Den Æressag, som holdt mig udelukket fra mit Fædreland, er nu jævnet, og jeg maa reise hjem.“ Min Skræk ved disse Ord var ubeskrivelig. At det jo nødvendigviis maatte komme saaledes, var slet ikke faldet mig ind, og Capitainen havde aldrig talt til mig om sine udvortes Forhold. Jeg

overlod mig uforbeholdent til det ungdommelige Udbrud af min Smerte, og Wilson blev selv sympathetisk greben deraf. Det Løfte, jeg vilde aftvinge ham, snart at komme tilbage, undveg han vel at give mig, men han græd med mig og bortkyssede mine Taarer, han havde sat mig paa sit Skjød, og jeg slyngede mine Arme om hans Hals. Med Eet stod min Fader for os. Hans hæftige Vrede formaaer jeg ikke at beskrive. Han greb mig i Armen og kastede mig til Siden, saa jeg styrtede til Jorden; og neppe istand til at tale for Raseri, udstødte han de græsseligste Forbandelser mod Wilson og spurgte ham, om det var med hans Barns Skjændsel, at han vilde gjøre sig betalt for den Tjeneste, han havde viist ham. Forgjæves søgte Capitainen at berolige ham: „Er De gift?" spurgte min Fader. „Nei!" „Nu! er De fri, saa maa De vide, hvad der paaligger Dem som en ærlig Mand. Forlov Dem med min Datter! Inden et Aar skal hun være confirmeret, da maa De strax ægte hende." „Det kan jeg ikke," svarede Capitainen, „og det behøves ikke heller. Deres Datter er endnu et Barn, hendes Godhed for mig har været barnlig reen og uskyldig, og jeg har aldrig misbrugt den." Jeg veed neppe mere, hvad der foregik i denne afskyelige Scene; jeg var paa mine Knæe krøbet hen til en Busk og havde skjult mig bag dens Grene; dog tittede og lyttede jeg angstfuld til hvad der foregik. Min Faders skrækkelige Fornærmelser opirrede tilsidst Capitainen til en lignende Hæftighed. „De er en gal Mand!" sagde han: „Den lille fornuftige Maria kan neppe være Deres Datter, og er hun det, saa er det ogsaa det eneste Ondt, der kan siges om hende

og som kan staae hendes Lykke iveien. Hendes Bekjendtskab med mig skal ikke gjøre det.“ Jeg saae ham gaae bort med stærke Skridt og skimtede gjennem Stakitdøren hans hurtig forbiilende Skikkelse, og den nedgaaende Sol kastede hans Skygge ind til det Sted, hvor jeg skjælvende sad og krøb sammen.

Lad mig taus forbigaae, hvad jeg paa denne Smertens Aften led af min Faders Vrede. Af alle de græsselige Bebreidelser, hvormed han overøste mig, traf ingen mig smerteligere, end den, at min Opførsel havde gjort mig til en Gjenstand for Wilsons Foragt, at denne Mand forsmaaede og forskjød mig. I den Nat, som fulgte paa denne Aften, tænkte jeg, at jeg aldrig kunde blive mere fortvivlet og sønderknuust, end jeg var, og dog bragte den følgende Dag mig et næsten endnu føleligere Stød, da jeg erfarede, at min Fader — jeg veed ikke ved hvilken Pengeomsætning — strax havde tilbagesendt Wilson den af ham modtagne Sum og med det Samme opgivet sit Bo. En anden Kjøbmand, en gammel Ven, var hos ham, da han underrettede mig herom. Han kunde, sagde han, betale Enhver Sit, men havde da Intet tilbage og vilde i sin øvrige Tid leve som Contorbetjent hos denne sin fordums Ven, der nu skulde være hans Herre. Det var mig, sagde han, som var Skyld i hans Ulykke, og han befalede mig derfor, aldrig mere at komme for hans Øine, men at blive hos hans Søster, som samme Dag skulde afhente mig. Den gamle Kjøbmand formanede mig til herefter at vandre i et bedre Levnet, min Tante modtog mig, som om jeg var et reent fortabt Menneske, en Skam og Byrde for

min Familie, og jeg selv kunde ikke finde Rede i mine Tanker; men i Følelsen af de skrækkelige Følger, som mit Forhold til Wilson havde havt, underkastede jeg mig denne Dom, som fortjent. Jeg turde neppe opløfte mine Øine, jeg turde neppe bede til Gud. I denne Stemning skrev jeg til min Søster nogle Linier, der saaledes forfærdede hende, at den gode Anna overvandt alle huuslige Vanskeligheder og uopholdelig reiste over til mig. Ak! aldrig kan jeg modtage en større Velgjerning! Jorden har ingen Lykke, der kan opveie den Stund, da en af Anger nedbøiet Sjæl tør skrifte for en beslægtet Sjæl og modtage Lys og Absolution fra elskede Læber. Min Annas forstandige, milde Ord opklarede mig baade den Uret, jeg havde, og den, jeg led; hun forligede mig med mig selv og stræbte — men forgjæves — at forlige mig med min Fader. Hun bønfaldt ham, ligeledes forgjæves, om at tillade mig at følge hjem med hende. Jeg forblev hos den haarde Tante, jeg ansaae dette mit Fængsel som Bod for min Ungdoms Letsindighed og bar taalmodig min Skjæbne. En Trøst blev mig tildeel i det sidste Aar af mit Ophold der. Gottlieb sendte nemlig min Fader den Sum, som han var ham skyldig. Disse Penge, som bleve satte paa Livrente, bidroge til at gjøre min Faders Alderdom mere sorgfri, og skjøndt jeg i Grunden var ligesaa uskyldig i denne Sums Betaling, som jeg havde været i dens Tab, saa formildede denne Omstændighed dog forsaavidt min Faders Sind, at han ikke blot taalte, at jeg blev i Værelset, naar han besøgte sin Søster, men endogsaa tillod, at jeg engang imellem i hendes Selskab maatte komme til ham.

Dersom man tør nære den skjønne Tro, at der gives gode Engle, der ikke forsmaae søsterligen at slutte sig til den ufuldkomne Menneskeslægt og lindre dens Bekymringer, saa maa jeg troe, at en saadan vandrer ved min Side og i mine tungeste Dage tilfører mig en eller anden uventet Trøst. Saaledes hændte det sig, at i min Tantes Huus boede en gammel Mand, der havde sat sig i Kost hos hende og daglig spiste hos os. Han havde tilforn været Professor ved et tydsk Universitet og var berømt for sine mangesidige Kundskaber. Han fik Medlidenhed med mig og tilbød, daglig at give mig Timer i fremmede Sprog, som jeg kun ufuldkomment forstod, paa det jeg derved kunde blive istand til at paatage mig en Lærerindeplads og saaledes komme ud af min nærværende Stilling. Med særdeles Godhed og Interesse udførte han dette Forsæt, laante mig desuden Bøger, talte belærende med mig og opmuntrede mig til Flid og til Haab paa bedre Tider. Endelig var det ogsaa denne min Velgjører, som forskaffede mig en Gouvernanteplads i et rigt og anseeligt Huus, hvor jeg troede mig med Eet udreven af alle mine trykkende Forhold.

Jeg var dengang sexten Aar, og det varede en Tid lang, inden mit uerfarne Sind fattede, hvorfra den beklumrede Tordenluft kom, der altid hang over dette i alt Udvortes saa lykkelige Huus. Fruen i Huset var endnu en ung Kone; hun var altid sørgmodig, hæftig, urolig, ligegyldig for Mand, Børn og Alt i Verden, en Elsker undtagen, til hvem hun havde sluttet sig med en til Vanvid grændsende Lidenskab. Skinsyg paa denne Elsker, angst for at hendes Forbindelse med ham skulde opdages,

levede hun som i en uophørlig brændende Feber. Min Ængstelse ved Synet af dette Forhold, der egenlig ikke var nogen Hemmelighed, uden for hendes Ægtemand, steg til en utaalelig Grad, da jeg selv blev en Gjenstand for et lignende Raseri. En ung Slægtning af Huusherren, en fornem Udlænding, kom i Besøg til Hamborg og boede i vort Huus. Jeg begriber ikke, hvorledes det gik til, at denne glimrende Herre kunde finde Behag i min ydmyge Person, men hvad der allerede tilforn havde indjaget mig Skræk og Afsky for denne Art af hvad man kalder Kjærlighed, det blev endnu mere forstærket ved de Scener, jeg oplevede med denne Mand. Der var intet Vovestykke, han jo prøvede for at træffe mig ene, intet Tilbud, ingen Trudsel, hvormed han jo forsøgte at overvinde den Kulde og Modbydelighed, som han indgav mig. Med min gamle Professors Hjelp søgte jeg en Leilighed til at fjerne mig, da i det Samme Blume kom til min Befrielse og førte mig til sit rolige Hjem. Resten veed De. Jeg har intet Mere at bekjende.

Men da jeg dog nu har bekjendt alt Dette, saa siig selv, er det vel et Under, om mit Hjerte er blevet truffet af den tunge Blypiil, som Mythologien siger, at Amor sender mod det Bryst, som han vil tillukke for Elskov? Min tidligere Ungdoms varme, enthusiastiske Kjærlighed blev lønnet med saa store Ydmygelser og Lidelser, og uagtet jeg ikke troer at have fortjent saa haard en Straf, som jeg har liidt, saa har jeg dog aldrig kunnet tilgive mig selv den Deel, jeg har havt i min Faders Skjæbne, og Tanken herom griber i mangt et Øieblik med skarpe Kløer i mit Hjerte. Naar jeg i

de følgende Aar maatte være Vidne til Lidenskabens Hæslighed, da tænkte jeg med Rædsel, at jeg selv havde gjort det første Skridt, som fører til det Helvede, som den antænder i Sjælen; og Erindringen om de Timer, jeg tilbragte ved Wilsons Side, og som dengang var min Glæde, staaer nu for mig som en dunkel Skygge, hvorfra jeg bange bortvender mine Øine; og skjøndt jeg vist veed, at denne min første Kjærlighed ogsaa er den sidste, saa er dog Wilson selv bleven mig en fremmed Skikkelse, hans Billede er ligesom afbleget i min Sjæl ved Tidens og Sorgernes Magt, og i dette Billedes Spor ere de bortflygtet, alle de Længsler og Illusioner, der, som man siger, ere Livets skjønneste Blomster. Jeg savner dem ikke. Det forekommer mig, som om de mange Benævnelser af Slange, Drage, Uhyre o. s. v., som de gamle Myther tillægge Amor, virkelig ere af en dyb Betydning. Denne Følelse, man kalder Elskov, synes ofte at ligne en dæmonisk Indskydelse, der for en Tid berøver Mennesket den moralske Frihed, døver Samvittighedens Stemme, Guds Stemme i Hjertet, berøver Fornuften sin Klarhed og Hjertet sin Mildhed, oprører sig mod Guds og Menneskers Love, løser de helligste Baand, sløver al ædel Virksomhed, og skjøndt den kalder sig Elskov, egenlig kun elsker sig selv og viser sig ofte haard og grusom, selv mod sin Gjenstand; den bygger sit Huus paa Sand, paa Fortrin, som ere idag, men ikke findes imorgen, og da bortstøder den med Foragt det Afgudsbillede, som den nylig tilbad. Hvor ganske modsat er den Kjærlighed, som forener Forældre og Børn, Søskende, Ægtefolk, hvis Samliv Tid og Troskab har

helliget! Denne Kjærlighed binder os til vore Pligter med kjære Baand, den opklarer Forstanden, formilder Hjertet, skjænker Mod til Virksomhed, lærer Selvfornægtelse og den Lyksalighed at leve i Andre; den trodser Tidens og Forkrænkelighedens Magt, ja — vi tør haabe det — den trodser Døden; thi denne Kjærlighed, der kun vil det Gode, smelter sammen med Guds Villie. I de Mennesker, den elsker, elsker den Gud, og denne Kjærlighed maa vel være den, som venter os paa hiin Strandbred, hvor Sjælen afryster det jordiske Støv. O! mangen Aften, naar jeg i Skumringen har siddet med mine Børn i min ringe, tarvelige Bolig, har jeg følt mig saa lyksalig, og jeg har tænkt, at Forsynet i kjærlig Overeensstemmelse med mit eget Indre har anviist mig den Plads, der tilkommer mig, ved at skjænke mig disse skjønne, elskværdige Børn, som ikke ere mine uden ved aandelige Baand. Jeg er ikke forladt af Kjærligheden. Den inderligste, den ømmeste, en Moders, er bleven mig tildeel. Til Erstatning for alle andre Savn i Livet troer jeg mig henviist til en Moders Pligter og Glæder, og ere disse ikke store nok til at udfylde et Menneskeliv?

Jeg veed hvad De vil svare mig. De vil sige, at i en ædel Sjæl ere selve Lidenskaberne forædlede, at de ædleste Bestanddele i Det, jeg kalder Kjærlighed, ogsaa findes i en ædel Sjæls Elskov. Ja min ædle Ven! jeg troer, at De har Ret til at sige Dette, og jeg veed det vel: Lyksalig Den, som Adolph Lidner rækker sin trofaste Haand — naar hun kan dele hans Følelser! Men kan hun ikke Dette, ere hendes Følelser af en anden Natur

end hans, vil han da ikke snart føle sig som Den, der elskede en Havfrue eller en anden Elementaraand? O lad mig dog ikke ligne mig selv ved et af disse kolde, sjælløse Væsener! Med mit hele varme Hjerte hænger jeg ved Dem; jeg vilde dybt føle Savnet af Deres Omgang. Om jeg vidste Dem syg eller ulykkelig, vilde der ingen Ro være for mig uden hos Dem; om den hele øvrige Jord miskjendte eller dadlede Dem, i mit Hjerte vilde Deres Forsvar leve. Ingen Tid, intet Menneske vil formaae at forandre min varme Hengivenhed, min trofaste, søsterlige Kjærlighed for Dem. Uforandret, som den er, vil jeg kunne tage den med mig til den Himmel, hvor jeg haaber at møde Dem. En Digter siger: „O salig Den, som kan tage sin skjønneste Eiendom med sig til Skyggernes stille Land!“

Og nu, min bedste Ven! nu har jeg sagt Dem den hele, rene, usminkede Sandhed, som De har fordret. Naar De har læst dette lange Brev, er De da vred paa mig? Eller er De bedrøvet? Ak! saa er jeg det ogsaa! Men selv om jeg var saa ulykkelig at saare Dem, troer jeg dog at burde sende Dem disse Linier; thi jeg ærer Dem altfor høit til at prøve med forblommede Ord at skjænke Dem en falsk og forbiilende Glæde. Derfor, min Ven og Broder! see i disse mine Bekjendelser, i denne fortrolige Fremstilling af mine hemmeligste Tanker, det bedste Beviis paa, hvilken Plads der tilhører Dem i Marias Hjerte.

Niende Capitel.

Maria var endnu ikke færdig med dette Brev, da hun hørte det blive levende i Huset; hun gjemte derfor i en Hast sit Papiir, og da Jomfru Holm kom ind og bemærkede hendes af Nattevaagen anstrengte Øine og matte Udseende, fandt hun det meget naturligt, at hun strax efter Frokosten lukkede sig inde i sit Sovekammer for at hvile nogle Timer, hvilke hun imidlertid ikke anvendte uden til at fuldende sit Brev. Carl havde denne Formiddag lovet at afhente Victor til en Spadseretour; ham leverede hun ubemærket Brevet og bad ham, naar han paa Udveien passerede Hovedgaarden, da at besørge det sikkert i Hr. Lidners Hænder, en Commission, som den velvillige unge Ven med Fornøielse paatog sig.

Hele Dagen gik hen, uden at Maria saae noget til Adolph. Carl, som om Middagen kom tilbage med Victor, sagde, at han havde leveret Brevet til Hr. Lidner selv, og at han og Victor kort efter havde seet ham ride igjennem Skoven i en anden Retning, end den, hvori de havde at gaae. Om Eftermiddagen gik Maria ad de Herregaarden nærmest omgivende Veie for at møde ham, men forgjæves. Endelig mod Aften, da hun træt af den forgjæves Søgen vendte hjemad, blev hun pludselig vaer,

at Noget rørte sig mellem de tætte Buske dybt nede ved Aaen. Hun nærmede sig sagte og saae nu sin sørgmodige Ven sidde paa en eensomt staaende Bænk ganske stille, med Hovedet lænet mod et Træ. „Lidner!" udbrød hun med en Stemme, hvori den inderligste Veemod løb. Adolph sprang op og foer med Haanden over Øinene. Fremmed syntes ham den elskede Skikkelse; det forekom ham i dette Øieblik, som om Aar vare henrundne, siden han saae hende. „Lidner!" gjentog Maria med neppe hørlig Stemme; hun rakte begge Hænder imod ham; deres Øine mødtes; hæftig greb han hendes Hænder, og de brast Begge i Graad. Ganske tause sad de ved hinandens Side.

Endelig sagde Adolph: „O Maria! hvad har jeg maattet læse! Hvor har denne lille bløde Haand kunnet skrive mig saa haard en Dom? Hvor have disse søde Øine, som nu græde ved Synet af min Smerte, kunnet taale at see de Ord skrevne, som maatte dræbe al min Lykke i Livet? De, Maria, De har elsket en Anden, elsket ham med saadan en Ild! Deres hellige Læber have berørt hans troløse Mund! De har længtes efter ham, drømt om ham, mødt ham hemmeligt under de afskyelige Træers Skygge" ..... „Lidner!" sagde Maria afbrydende: „Skaan mig! Er det saaledes, De lønner min Fortrolighed?" „Tilgiv! tilgiv, elskede Veninde! Ak jeg har ingen Ret til at beklage mig, og det er just Det, som bringer mig til Fortvivlelse!" „Hvorfor fortvivle? Er jeg Dem kjær, kan det da ikke glæde Dem at vide, at De er mig kjærere end nogen anden Mand, at jeg erkjender, aldrig at have mødt nogen ædlere?"

„Men dog en, som vakte dybere Følelser i Deres Hjerte.“ „Nei ikke dybere. Jeg var et Barn, jeg var forladt og bedrøvet; han stod for mig som en frelsende Ven. Ak, De veed det jo! jeg har sagt Dem Alt.“ „O Maria! Alt, hvad De har sagt mig, kan ikke fordunkle det Helgenskin, der altid for mine Øine omgiver Deres Hoved. Hvad De kan bebreide Dem, er jo et Intet; Skylden hviler ikke paa Dem, men paa Deres Fader, som ikke bedre forstod at vogte den Skat, han ligesaalidt forstod at vurdere, og som med den Inconseqvens, der er udannede Mennesker egen, først sendte sin unge smukke Datter i et saadant Ærinde, og siden gjorde en Elephant af en Flue. Men endnu mere falder Skylden paa ham, hvis forhadte Navn jeg ikke engang giver nævne. O gid han engang maatte staae for mig, den hjerteløse Forfører!“ „Nei Lidner! tal ikke saaledes! Jeg har ofte sagt mig det: Wilson var ikke den Strafværdige, det var jeg selv. Ak, det er haardt at maatte bekjende det; men jeg kom ham imøde med min barnlige Kjærlighed, hvortil han ved vor første Sammenkomst ikke beilede, thi da nærmede han sig i en ærlig, ædel Hensigt. Om han siden var rørt ved min Hengivenhed, hvilken han jo — som han selv sagde — aldrig misbrugte, vil De derfor fordømme ham?“ „Ja det vil jeg tilvisse! De var et Barn, han ikke; De vidste ikke, hvad De udsatte Dem for, men han vidste det. Bør en Mand benytte sig af et uskyldigt Barns Tillid for at smigre sin Forfængelighed eller Sandselighed? Hvor uværdigt, hvor uridderligt! Er det ikke at misbruge, — misbruge hvad der er saa helligt som et ungt Hjertes første Kjærlighed? Og hvilken Grusomhed,

derpaa at overlade en saadan Pige til sin Skjæbne uden videre Betænkning!" „Men hvad skulde han gjøre? Min Faders udelicate Fordring kunde dog mangt et Hensyn, mangt et Forhold, vi ikke kjende, forbyde ham at opfylde; og desuden — skulde han lade sig twinge?' Han har anseet den hele Sag for en Barnestreg uden videre Vigtighed og Følger." „Og ved disse Følger har han dog fordærvet Deres Liv, og" — tilføiede han med sagte Stemme, — „og mit med." En Taushed fulgte atter paa disse Ord. Endelig sagde Adolph: „Det Eneste, jeg bebreider Dem, er, at Kjærlighed til en saa uværdig Gjenstand har kunnet slaae saa dybe Rødder i Deres Hjerte, at det har tillukket det for enhver senere Ømhed." „Det er ikke Kjærligheden, som har gjort Dette, det er min Anger, min Afsky for Lidenskaben." „Nei! De bedrager Dem. Det er hans Erindring, hans falske Billede. De elsker ham endnu." „Nei i Sandhed ikke! O Lidner! Tro mig, jeg erkjender klart og sandt, at der gives et større Værd hos en Mand, end det, han besad, et Værd, som indgyder Tro og Tillid, et Værd, som De besidder. I vore stille Samtaler har jeg fundet en Interesse af en anden, af en bedre Art, end i hine." „Og dog vilde jeg og den Interesse, jeg opvækker, forsvinde som en Taage, naar De saae den gamle Elsker igjen." Maria studsede ved disse Ord; han gjentog dem: „Hvordan vilde det vel gaae, naar De saae ham igjen?" „Det er underligt nok! den Tanke er aldrig falden mig ind, at jeg nogensinde her i Verden kunde møde ham." „Seer De? Seer De? Men tænk nu, om han stod for Dem, hvad saa?" „Jeg veed ikke! En Forfærdelse,

en ubeskrivelig Skamfuldhed vilde gribe mig." „Og den gamle Kjærlighed vaagne?" „Nei! det troer jeg ikke." —

Efter et lille Ophold tog Adolph kjærlig hendes Haand og sagde med øm og sagte Stemme: „Kjæreste, bedste Maria! Er jeg da virkelig saa lykkelig at være Dem kjær, har De Tro og Tillid til mig, tør jeg haabe, at intet andet Billede hverken nu, eller i Tidens Løb vil fortrænge mig af Deres Hjerte, saa giv mig Deres Haand! jeg er tilfreds med de Følelser, De nærer for mig!" Maria trykkede hans Haand, men vendte Ansigtet bort fra ham og græd. Det varede noget, inden hans venlige Tiltale kunde give hende Mod til at tale. „Ak Lidner!" sagde hun: „Ædle, elskede Ven! hvor er det mig smerteligt at maatte svare Dem: jeg kan ikke! Som jeg her sidder ved Deres Side, som en kjærlig, trofast Søster, saaledes veed jeg, at jeg vil være til min sidste Time; men blev jeg Deres Hustru, vilde jeg synes at have vanhelliget det rene Baand, som bandt mig til Den, jeg fra Barndommen havde anseet for min Broder; noget Ufrit, noget Usandt vilde komme i vort Forhold, De vilde forekomme mig som en Anden, og jeg kunde ikke blive den Samme. Jeg følte det iaftes! Nei jeg vil aldrig tilhøre nogen Mand." „Men min Gud! kjære Maria! Noget Saadant er jo unaturligt, mod al Fornuft og Orden!" „Ak! hvad der passer for det ene Menneske, passer ikke for det andet. Tro mig! en Sorg er ikke forvunden, fordi den er overstaaet i Tiden. Den efterlader tidt uforvindelige Indtryk i Sjælen, uudslettelige Spor, ligesom Lavastrømmen, naar Vulcanens Udbrud

ere standsede, og den selv ikke længere gløder, dog endnu ligger som en kold og tung Steen paa de grønne Enge, som den har ødelagt." „Men Sjælen maa ikke lade sig nedtræde som Græsset. Den maa hæve sit udødelige Hoved, bortjage de natlige Dunster og see mod en ny Dag." „Ja mod en ny, men en mildere, ikke brændende Dag. Det gjør ogsaa Sjælen, naar den griber den Kjærlighed, der Intet har at skaffe med de jordiske Lidenskaber." „De har Ret, Maria, naar De ligner Dem selv ved en Nonne; thi De tænker og taler aldeles klosterligt." Adolph sukkede og taug.

Paa hiin Side Aaen hørtes nu Støi, og strax efter fremkom mellem Buskene en heel Skare Bønderdrenge, som med høie Glædesraab og lystige Spring omringede en lille, af en Gedebuk trukken Vogn, som var fyldt med nyslaaet Hø. Bag efter denne muntre Flok kom to gamle Bønder med deres Tobakspiber i Munden. De holdt hinanden under Armen, og det var tydeligt, at de hvilede efter Dagens Arbeide i en fortrolig Samvandring. Med Fornøielse syntes de at betragte det foranilende unge Tog, og idet de bleve deres Herremand vaer, hilsede de ham med mild Ærbødighed. Adolph sukkede: „Børn have det godt, og Oldinge have det ogsaa godt. Barndommen og Alderdommen ere Livets bedste Tider; den, som ligger i Midten, er fuld af Uro og Strid." Maria svarede: „Disse Børns og disse gamle Mænds Lykke, den Velstand og Tilfredshed, hvorfra dette friske og rolige Liv udspringer her paa Godset, er alt Dette ikke Deres Værk, kjære Lidner? Den Alder, som ligger i Midten af Livet, den Alder, hvori De er, er det ikke Virksom-

hedens Tid? Og er Den ikke lykkelig, som Gud har anviist en Virkekreds, der bringer saamegen Velsignelse? O Lidner! min Ven! siig dog ikke — som De før sagde — at Deres Liv er fordærvet!“ „O kjære Maria! græd dog ikke mere, det kan jeg ikke taale.“ „Ak, det er mig saa smerteligt at tænke, at det har været Deres onde Skjæbne, som lod Dem møde mig!“ „Nei bedste Veninde! Hvor usselt maatte det Menneske være, der ikke vilde takke sin Skjæbne, naar den lod ham møde det Høieste og Skjønneste, selv om denne Lykke havde en Nemesis i sit Følge? Det er vel altid Tilfældet! Smerte og Glæde, Dag og Nat, Liv og Død, de berøre jo altid hinanden.“

Denne Samtale blev nu afbrudt af en Tjener, der ganske aandeløs meldte, at han længe havde søgt sin Herre for at melde, at der var kommet Fremmede paa Gaarden, nemlig Lieutenant Lidner, Herrens Broder, tilligemed en gammel Herre og en ung Dame.“ Adolph sagde til Maria: „Herrer og Damer — de komme heel ubeleiligt! Gud hjelpe mig! hvor de ville komme til at kjede dem i mit Selskab!“ Derpaa førte han hende ud fra de dunkle Gange, kyssede hendes Haand med et Par venlige Ord, og fulgte derpaa Tjeneren.

Tiende Capitel.

De med Philip Ankomne vare ingen Andre, end Emma og hendes Fader. Dog var det saa langt fra, at det var den Førstnævntes Skyld, at han tilførte sin Broder Selskab i et Øieblik, da Denne var saa lidet stemt til at udøve en god Verts Pligter, at han tvertimod var i det værste Lune over dette Besøg, der var ham ligesaa uventet som Adolph. Han havde nemlig med Etatsraad Grøndal og hans Datter foretaget en lille Reise omkring i Sjælland, hvilken efter Aftale skulde gaae igjennem ganske andre Egne, end den, hvor Adolphs Gods laae, og tilsidst have Møens Klint til sit Maal. Men med Eet fik Emma sin Fader overtalt til at forandre Touren og aflægge et Besøg hos Adolph. Den ellers for Emmas Luner saa eftergivende Philip havde gjort tusinde Indvendinger og med meget slet Mineført dem til denne Bestemmelse.

Medens man ventede paa Adolph, og den gamle trætte Etatsraad havde fjernet sig for at udhvile lidt i de Værelser, som det høflige, vel dresserede Tjenerskab havde anviist ham, blev Emma ene med Philip, og saa stor var da hans Fortrædelighed, at han ikke kunde afholde sig fra at udbryde i Beklagelser over den forandrede

Reiseplan. „Herregud!" sagde han: „hvorfor skulde vi forstyrre vor deilige Reiseplan for at komme til denne kjedsommelige Herregaard? Hvad skal vi her? Vi ere hverken indbudne eller ventede." Emma rødmede og sagde stødt: „Ja naar De troer, at min Fader og jeg ere Deres Hr. Broder uvelkomne" .... „Ja det er saamænd meget muligt, at De og jeg og vor egen Fader og Kongen selv i dette Øieblik vilde være ham uvelkomne. De veed jo nok, at han gaaer i Friersko, han har sin Hjertenskjær herude hos sig, og der kan Ingen fortænke ham i, at han ønsker den hele øvrige Verden til Bloksbjerg." „Gud bevares! Skulde det være saa ulykkeligt!" „Men allerbedste Frøken! hvorfor vil De tage saa stor Andeel i alt Dette? Sagtens burde baade min Fader og jeg takke Dem paa Familiens Vegne, men vi ere nu resignerede i den Henseende. Fader skriver: „„Lad Adolph i Guds Navn see at faae Ende paa den Sag, naar det ikke kan være Andet:"" og jeg for min Deel, jeg ønsker ret af Hjertet, at han allerede var gift. Det er jo egenlig bedre for ham, som vil begrave sig herude, at han faaer en Kone, som kan klippe Faar og kjerne Smør, end en dannet, elegant Dame, som vilde bede Pokker om at leve her uden at sees og beundres af den Verden, som hun passer til." „Det kom an paa, hvor høi Priis en saadan Dame satte paa at beundres af ham." „O! der er intet Menneske, som sætter Priis paa at sætte sit Lys under en Skjeppe, og det Slags Lys forstaaer Adolph heller ikke at skatte. Forresten er denne Syemadame smuk; jeg veed Flere, som ere forelskede i hende, — i hendes Udseende, Notabene; — for hendes

Conversation og øvrige Qvaliteter kjendes nok ikke af Mange; hun hverken taler til, eller seer paa Fremmede." „Da har jeg dog stærkt isinde at forsøge paa at faae hende itale." „Men min Gud! hvorfor vil De det?" „Men min Gud! Er det første Gang vi afhandle denne Sag? Hvorfor taler De nu af en ganske ny Tone?" „Fordi jeg er inderlig kjed af den gamle!" „Jeg forstaaer Dem virkelig ikke. Har De ikke selv gjort Dem Umage for at gjøre Bekjendtskab med dette Fruentimmer? Have vi ikke ofte ønsket at vide, om hun elskede Deres Broder og meente ham det ærligt, eller om hun havde ham tilbedste? Have vi ikke været enige i at beklage hans melancholske Stemning?" „Jo! men da der slet ikke kommer Noget ud af alt Dette, saa lad os nu være enige i at lade ham være melancholsk stemt, hvis han vil. Lad ham nu selv see at klare det paa den ene eller paa den anden Maade; han er jo ikke den Eneste, der i lang Tid har sukket for et Fruentimmer, og siden taget Mod og Mandshjerte til sig, naar han saae, at han til Løn for al sin Tilbedelse kun blev holdt for Nar.""

Som et Mirakel forekom det Emma og Philip selv, da hans første Hede havde sat sig, at han havde talt i en saadan Tone til den forgudede Pige, og hendes Taalmodighed ved denne Scene forekom hende selv ligesaa forunderlig som ham. Men tvertimod Alt, hvad man kunde vente, havde dette kjække Sprog i den altid lydige og tilbedende Beilers Mund været langt fra at skade ham hos Emma. Uden at kunne forklare det for sig selv, følte hun sig imponeret af hans mandige Modstand mod hendes Villie og hun fandt for første Gang en Lig-

hed mellem ham og hans Broder. Hun var nær ved at fortryde sit Komme til dette Sted; men dog besluttede hun, ikke at opgive den Plan, for hvis Skyld hun var kommen. Uden at gaae alvorlig irette med sig selv enten om sit endelige Maal, eller om de Midler, ved hvilke hun vilde naae det, havde hun sat sit hele Sind til at løse den Gaade, som saalænge havde beskjæftiget hendes Tanker.

Efterat hun næste Morgen havde besørget sit Toilette med den største Omhu, begav hun sig ene til det Sted, som man havde betegnet hende som Marias Bolig. Et levende Gjærde omgav den lille Have, i hvis Midte det landlige Huus laae. Emma gik langsomt rundt om Gjærdet og betragtede Huset. En Dør med Glasruder stod aaben ud til Haven. Det var en varm Dag, alle Vinduer vare aabnede, men grønne Jalousier, som vare nedladte, gjorde det umuligt at see ind. Udenfor Havestuedøren stode to Havestole og et lille Bord, hvorpaa en stor Vase fuld af Blomster, en Bog og en Dukke. Intet levende Væsen var at see, uden en Kattekilling, som laae i Solen og saae med vaagnende ond Begjærlighed efter Fuglene, som hoppede paa de nærmeste Grene. Emma stod ganske stille, hendes Øine fulgte speidende enhver Gjenstand, og hun tænkte paa, hvorledes hun tilforn havde med de samme Følelser staaet udenfor sin Medbeilerindes Dør. En Følelse af Bitterhed og Ringeagt for denne Ubekjendte opfyldte hendes Sjæl. Hun tog Mod til sig og tænkte: „Denne simple Person, som har arbeidet for mig, som er uden al Tournure og fattig i Klæder, vil vist modtage mig med Ydmyghed og føle sig

beæret af mit Besøg." Hun fandt nu en Stakitdør paa Gjærdet og gik med raske Skridt ind i Haven.

Hun saae Ingen; men da hun i en tæt tilgroet Løvhytte hørte Stemmer, rettede hun sine Skridt mod dette Hjørne, og hendes Skridt vare saa sagte og lette, at De, som vare i Løvhytten, ikke bemærkede hendes Komme, medens derimod et Syn viste sig for hende, som paany bragte hende til at staae stille. Paa den mørke Baggrund, som de grønne Grene og Blade dannede, og indfattet i en Bue af blomstrende Slyngplanter, som prydede Indgangen til dette Lysthuus, sad Maria med begge Børnene. Lise stod paa en Skammel og syntes ifærd med at læse i en Bog, som hvilede paa Moderens Skjød, medens Victor fra den anden Side bøiede sig hen over Bogen og med smilende Ansigt syntes at fornøie sig over Søsterens alvorlige Bestræbelser. Maria saae ned til Bogen; man saae ikke hendes Øine; men de milde, fine Træk, den høie, hvide Pande, de dunkle Øienbryn, de cendreerte Haar, der forhøiedes af et med blaae og orangefarvede Striber gjennemvævet Tørklæde, som skjødesløst omgav Haaret og var knyttet under Hagen, som for at beskytte mod de nedfaldende Løv, gave hende et vist romantisk Udseende. Hun havde slynget den ene Arm om Lise; hun bar en hvid Kjole, den lille Pige en rosenrød, og Victor en Blouse af grønt Tøi. Begge Børnenes Arme hvilede paa Moderens Skjød. Lises blonde Lokker og Victors dunkle Haar berørte den hvide Kjoles Folder. Forunderlig var Virkningen af disse Figurer og disse Farver i denne Belysning, og Ingen kunde see denne Gruppe, uden levende

at mindes de gamle italienske Mesteres Fremstillinger af Madonna med Barnet og Johannes den Døber.

Emma var besynderlig overrasket; hun foer med Haanden over Øinene, som om hun troede at drømme, det forekom hende som et Syn fra en anden Verden, og hun var ifærd med at fjerne sig, da Maria saae iveiret og blev hende vaer. Hun reiste sig hurtig og gik hende imøde. De to Fruentimmer saae forundrede paa hinanden. Marias Øine, som Emma nu først saae, syntes med deres dunkle Pragt og særegne Udtryk at forbause Emma, og Maria blev overrasket ved det uventede Syn af den smukke Pige, der i sin brogede, moderne Dragt tog sig ud som en pragtfuld Blomst fra et rigere Clima. Emma hilsede hende undseelig og spurgte efter Jomfru Holm. Frygtsom nævnede hun sit Navn og fremstammede Noget, der lignede en Undskyldning. Victor løb strax for at hente Jomfru Holm, og Maria bød med megen Forbindtlighed den smukke Ubekjendte en Stol. Jomfru Holm var ikke hjemme, og Maria formaaede nu sin nye Gjæst til at gaae med hende ind i Huset, og da Emmas Kinder blussede, fremsatte hun Frugt og en kjølende Drik for hende. Den beskedne Værdighed, den utvungne Anstand, hvormed Maria talede og handlede, var saa ganske modsat, hvad Emma havde forestilt sig. Den Undseelse og Tilbageholdenhed, som ved denne Leilighed afprægede sig i hendes Væsen, klædte hende godt og indtog Maria for hende. Emma var derimod misfornøiet med sig selv, da hun siden mere rolig eftertænkte dette deres første Møde. Hun foresatte sig ved de næste Sammenkomster at opføre sig med mere Frihed og Verdensklogskab. Til-

trods for Philips Ønske blev Afreisen opsat fra den ene Dag til den anden, og saaledes forløb en fem til sex Dage.

I denne Tid besøgte Emma Jomfru Holm og Maria idetmindste to Gange daglig. Hun havde vel opnaaet at vise sig mere fri, men Marias Nærværelse indgjød hende en uforklarlig Forlegenhed og havde tillige noget Tiltrækkende, der gjorde hende det umuligt paa tilvant Viis at gjøre sine Fortrin gjældende, og dog med det Samme ligesom indbød hende til at søge Ro ved at betroe sig til den rolige og milde Sjæl, som lyste hende imøde. Engang traf hun Adolph der. Maria var ogsaa da rolig og utvungen, hun viste Adolph en udmærket Opmærksomhed, men uden mindste Spor af Noget, der tydede paa Elskerinden. Han derimod var kjendelig urolig og geneert, og viste mod sin Villie og sit Vidende i hvert Blik og hvert Ord den reent indtagne Elsker. Han greb den første bedste Anledning til at gaae bort. Til Afsked bukkede han for Damerne med en ligegyldig Mine, men da Maria reiste sig og fulgte ham til Havestuedøren, vendte han om i denne, tog hendes Haand og kyssede den med et Udtryk, som ikke var til at miskjende. Emma sagde ved sig selv: „Det synes mig klart, at Jomfru Holm har sagt mig Sandhed. Han elsker hende! Ak ja! det har jeg jo godt vidst; men hun gjengjælder ikke hans Kjærlighed.“

Hun besluttede at gjøre et rask Skridt og overlagde nu hos sig selv, hvorledes hun vilde snildt belægge sine Ord og indlede en Samtale, der kunde skaffe hende det

Lys, der vilde ende hendes Uvished og, som hun meente, derved skaffe hende Ro.

Næste Formiddag gik hun atter til Maria paa en Time, da hun vidste, at hun pleiede at være ene. Hun fandt hende siddende ved et Arbeidsbord, som stod ved det ene Vindue, der var aabent, men bedækket af en af de føromtalte Jalousier. Emma tænkte: „Nu eller aldrig!“ Hun satte sig hos hende og efter nogle indledende Bemærkninger om Stedets Skjønhed, om den Glæde, hendes Fader havde yttret ved nærmere Bekjendtskab med Godsets Tilstand og gode Indretninger, tilføiede hun: „Hvad kan alt Det hjelpe? Den, som eier det Hele og skulde have størst Glæde af det, seer dog ud, som om ingen Glæde mere var til for ham.“ Et veemodigt Træk spillede om Marias Læber, idet hun svarede: „Jeg haaber vist, at om ogsaa Noget for Øieblikket skulde forstemme Hr. Lidner, saa er det kun et forbigaaende Ildebefindende. Han har en kraftig, mandig Characteer og vil ikke lade sig nedbøie af de Afvexlinger af Sorg og Glæde, som falde i alle Menneskers Lod.“ „Men imidlertid er dog Livet for kort til at give megen Tid til Sorgernes Periode, og det er virkelig en lang Tid siden Hr. Lidner var sig selv. Hans Fader er meget bekymret for ham, og vor hele Kreds ligesaa, thi det er Dem vist bekjendt, at vore Familier i mange Aar have levet i en nøie, venskabelig Omgang. Jeg for min Deel bliver ganske bedrøvet, naar jeg seer hans melancholske Udseende, og det gjør De vist ogsaa. De er jo ogsaa hans Veninde fra de første Ungdomsaar, De er vist hans fortroligste Veninde; veed De ikke, hvad der fattes ham?“

„Nei, min Frøken!" „O han har vist betroet sig til Dem!" „Nei det er ikke Tilfældet, men om han havde det, saa indseer De selv, at jeg ikke kunde besvare Deres Spørgsmaal." De taug nu Begge og rødmede nu Begge ganske forlegne. Emma følte, at hun spillede et slet Spil og maatte ganske forandre sit Angreb.

Hun flyttede sig nærmere til Maria og sagde indsmigrende: „Bedste Frue! Ansee mig ikke for ubeskeden og paatrængende. Jeg veed vel, at vort Bekjendtskab er ungt, og at jeg ingen Ret har til Deres Fortrolighed. Tillad mig derfor at begynde med at skjænke Dem min, ikke for at bebyrde Dem med mine personlige Anliggender, men for at udrette et Ærinde, som en Anden har lagt i min Haand. Jeg har en Ungdomsveninde, en ung Pige, som De ikke vilde foragte, om De kjendte hende; hun hedder Rosa; hun har troet sig bestemt til Hr. Adolph Lidner; deres Slægtninge paa begge Sider have indgivet hende denne Tanke, og ved nøiere Bekjendtskab har hun selv ønsket at behage ham; men om hans Hjertes egenlige Tilstand har hun aldrig kunnet erholde nogen Vished?" „Da er sikkert ikke Adolph Lidner Skyld i hendes Uvished. Han er altfor ridderlig til at skuffe med falske Forhaabninger." „Er De saa vis paa Det? Mænd ere Mænd." „Ja netop fordi han er en Mand i den ædleste Betydning." „Man siger nu — og dette Rygte er ogsaa kommet for Rosas Øre — at Lidner har en ulykkelig Kjærlighed til en anden Dame, og Rosa brænder af Begjærlighed efter at faae Vished herom." Maria rødmede, baade hun og Emma bleve meer og mere forlegne ved hver Replik af denne Samtale. De

gjorde sig Begge den utroligste Møie for at beholde deres Fatning, og efter et Øieblikks Ophold svarede Maria: „Lidner er saa aabenhjertig, saa redelig i Tale og Handling, at jeg synes, det maa være let for den unge Pige at bemærke hans Hjertes Tilstand i Henseende til hende selv; og det er jo det væsenlige Punkt i denne Sag; Resten kan jo være omtrent ligemeget.“ „Hun troer vel at vide, at han har Venskab for hende, men naar en Anden .... Det er jo ligefrem, at dersom hans Hjerte er forud indtaget“ .... Emma vidste ikke mere at finde Ord, hun syslede med Flippen af sit Florsshawl og saae ned paa det, medens hun lagde det i de besynderligste Folder og Figurer. Maria paa sin Side syede, som om det gjaldt Liv og Velfærd. En ny Pause opstod. Endelig sagde Emma: „Rosa har hørt af velunderrettede Folk, at Lidners Kjærlighed er ulykkelig, og naar hun blot vidste Dette“ ... Maria afbrød: „Saa vilde denne Omstændighed, som De jo selv kalder ulykkelig, umulig kunne glæde en god Pige, allermindst, naar hun virkelig har ham kjær.“ „Nei Gud bevares! Det kunde det vist ikke, og desuden var det jo ogsaa forunderligt, om et Fruentimmer, som Lidner elskede, skulde forsmaae hans Kjærlighed.“ „Ja i Sandhed! det var ogsaa forunderligt.“ „Og naar de altsaa elske hinanden og ere enige, saa gjør den stakkels Rosa bedst i at tie og trække sig tilbage. Men jeg frygter, at min Fader venter paa mig; vi skulle gjøre Aftale om vor Afreise. Dersom jeg altsaa ikke faaer Leilighed til at besøge Dem igjen, saa siger jeg Dem herved Farvel og beder at hilse Jomfru Holm.“ Med disse Ord reiste Emma sig og

nærmede sig Døren. Maria greb hendes Haand, som for at holde hende tilbage. De saae paa hinanden, og Maria sagde venlig, men med en i Førstningen tiltvungen Fatning: „Kjæreste Frøken! Dersom Deres Veninde ligner Dem, er hun altfor rigt begavet af Natur og Skjæbne til at lade sine skjønne Aar forstyrres af et Ønske, som jeg, ærlig talt, troer, idetmindste ikke for Øieblikket vil opfyldes; og dersom jeg var Den, som Lidner elskede, saa vilde jeg sige den unge Rosa: Mit Forhold til ham vil ikke være Det, der staaer Deres Ønske iveien; men de Ord: „„jeg elsker ham ikke,““ kan jeg dog aldrig føre over mine Læber.“ Med Varme sagde Maria den sidste Deel af denne Replik. Taarerne stode Emma i Øinene; hun bøiede sig mod den tilforn forhadte Medbeilerinde, og de omfavnede hinanden hjerteligt uden at tale.

Hurtig traadte Emma ud i Haven, hendes Kinder brændte, hun rev sin Hat af og holdt den i Haanden; men strax udenfor Havedøren løb hun i sit forvirrede Hastværk med Panden mod et Træ. Et Skrig undslap hende; Maria ilede til, og nu saae man pludselig nok en Person komme frem, hvis Nærhed man hidtil ikke havde anet, nemlig Philip, der ligeledes med eet Spring fløi hen mod den forskrækkede Emma. De førte hende tilbage til Huset. Med største Deeltagelse og Omhu badede Maria den saarede Pande, der ikke syntes videre beskadiget, end at en stor Bule allerede viste sig over det ene Øie. Maria bandt et tyndt Bind om Panden og beklagede med venlige Udtryk det smukke Ansigt, men trøstede dog med, at det Hele snart vilde være forvundet. Emma

stræbte nu selv at lee af sit Uheld, og da hun vilde hjem, fulgte Maria hende og Philip et Stykke paa Veien.

Da hun havde forladt dem, kunde Philip ikke længere twinge sit onde Lune, men udbrød: „Naa Frøken! Det var rigtignok en prægtig Expedition! Vi kan sige, at vi have vel reist. De har ret viist et udmærket diplomatisk Talent i den fortræffelige Conference, som jeg har været Vidne til, og De bærer ogsaa et Seierstegn hjem, om De end forresten ikke kan være synderlig tilfreds med Deres Mission.“ Emma fæstede sit ene smukke Øie paa ham, idet hun rødmede endnu stærkere: „Hvad mener De?“ „O! jeg har været Vidne til Deres Samtale med Fru Blume. Jeg kom for at gjøre hende en Visit, jeg har jo ikke været der, siden jeg fik min Broder til at presentere mig; men da jeg kom til Døren, hørte jeg Deres Stemme, jeg mærkede, at begge Damerne vare i en ivrig Samtale, jeg vilde ikke forstyrre dem, men satte mig beskedent paa en Bænk under et Vindue. Jeg kan ikke gjøre for, at det stod aabent, at de netop sad indenfor det, at de nedladte Jalousier skjulte mig for deres Øine, som dem for mine, og at jeg kunde høre hvert Ord, der blev talt.“ „Det er meget stygt, meget uværdigt af Dem at lure, og jeg er overmaade vred paa Dem,“ sagde Emma og trak sin Arm ud af hans, paa hvilken hun hidtil havde støttet sig. „Ja da er jeg ogsaa vred paa Dem, eller rettere sagt paa Deres Vegne; thi Alt, hvad der angaaer Dem, er for mig, som om det angik mig selv. Hvad som hæver Deres Glands, hæver mit Mod, og hvad som fordunkler den, nedslaaer det. Har jeg ikke saa indstændigt tigget Dem om at

forlade dette Sted, at lade det altfor meget omtalte Forhold skjøtte sig selv? O hvilken Samtale! hvor smertede det mig at maatte tilstaae, at dette Fruentimmer, der er saa langt under Dem, ved denne Leilighed viste langt mere Fiinhed, end De! Jeg faaer ordenlig Respect for hendes Forstand, og vilde ret hjertelig ønske, at hun endnu idag maatte blive min Svigerinde!" „Ja for mig gjerne," raabte Emma med en Stemme, der stred med den tilbagetrængte Graad: „Hvad jeg har gjort, kan være svagt, kan være dumt; men det er skeet i Uskyldighed, er ingen Forbrydelse og er vist tilgiveligere, end den Haardhed, den Uskaansomhed, den Bitterhed, hvormed De — ganske forandret imod mig — nu lønner min Fortrolighed, og det i et Øieblik, hvori et blot nogenledes velvilligt Hjerte vilde vise mig Skaansel og Deeltagelse." Den stakkels Pige kunde ikke længere holde sine Taarer tilbage, hun brast hæftig i Graad og holdt Hænderne for sit syge Ansigt. „O Emma! kjæreste, bedste, elskede Emma! tilgiv mig! græd dog for Guds Skyld ikke! Deres ophovnede Pande bliver jo meget værre: O Gud! har jeg bedrøvet Dem? Hvor jeg er ulykkelig!" Han vilde bemægtige sig hendes Haand; men da hun ikke vilde give ham den, tog han Flipperne af hendes Shawl, som han kyssede og holdt fast paa, saa han nødte hende til at staae stille. „Ak jeg har Uret!" sagde han med taareqvalt Stemme: „jeg skal aldrig tilgive mig selv. Men Emma! forstaaer De ikke Grunden til min Brøde? Veed De ikke, at jeg fortæres af Kjærlighed og Skinsyge? At jeg tilbeder Dem som et høiere Væsen, at jeg er stolt af Deres Fortrin, som om jeg

Ulykkelige kunde haabe, at et Gjenskin af Deres Herlighed kunde falde tilbage paa mig? O tilgiv mig! støt igjen Deres Arm paa min; ellers fortvivler jeg!" Emma gav ham Armen, og hans smigrende Ord vare i dette Øieblik velgjørende for hendes dybt ydmygede Sind.

Ligesom den ubetydeligste Ting kan optænde et brændende Ønske i et menneskeligt Bryst, saaledes kan mangengang en lignende, i sig selv ringe Begivenhed ligesom kaste Aske over Flammen, saa den ikke blusser længere. Emmas Undseelse over sine libet lønnede Bestræbelser, det uheldige Stød, der for Øieblikket vanzirede hendes Skjønhed, traadte som advarende og helbredende Genier mellem hende og den opblussende Lidenskab. Ved Middagsbordet, hvor hun traf sammen med Adolph, saae hun ham med roligere, næsten med andre Øine, og han syntes virkelig ogsaa en Anden, end de forrige Dage; en utvungen Munterhed udlyste af al hans Adfærd, en Forandring, som Emma og hendes Fader troede at maatte tilregne et Brev fra Obersten, der meldte sin Søn, at han endnu samme Aften vilde indtræffe paa hans Gaard, men som Philip med mere Ret tilegnede sig som sit Værk.

Han havde nemlig, strax efter at have fulgt Emma hjem, opsøgt sin Broder, og da Ingen, næst Adolph selv, kunde ivrigere ønske at see ham fast bunden til Maria, troede han at paaskynde denne Forening ved for første Gang at tale til Adolph om hans hemmelige Kjærlighed. Efter at have takket ham, forbi han havde gjort ham bekjendt med den smukke Kone, og efter at have holdt en lille Lovtale over hendes Elskværdighed, sagde han: „Bliv ikke vred, Broder! forbi jeg vælter

mig ind paa dit Hjertes Anliggender, men jeg vilde glæde mig umaadelig over at kunne kalde denne lille Dame min Svigerinde, og jeg begriber ikke, hvad du venter efter. Du er forelsket i hende, det er vist, og hun elsker dig, det er ligesaa vist.“ Et bittert Smiil fløi over Adolphs Læber, idet han svarede: „Du er vel underrettet!“ „Ja det er jeg paa min Sjæl! og det skal jeg bevise dig.“ Philip fortalte nu den Samtale, han havde beluret, dog med nogle smaa Forandringer i Henseende til Emma, for ikke at sige Noget, der kunde røbe hendes Andeel i denne Sag; men her spillede han selv den samme Rolle, som han nylig havde bebreidet Emma: Hans Medspillende var finere end han; Adolph begreb ligesaa godt Emmas Mening, som Maria havde begrebet den, men lod Modparten upaatalt sin Maskefrihed, ligesom Maria havde gjort. Marias Yttringer derimod rørte Adolph dybt, dog sagde han: „O jeg forstaaer den trofaste Sjæl! hun nænnede ikke at udtale de Ord, som vilde krænke den fraværende Ven, hvis de kunde have naaet hans Øre. Saa kjærligt tænker hun sig ind i hans Tanker. Men denne Kjærlighed er med alt Det ikke af den Beskaffenhed, at hun nogensinde vil blive min.“ „Hør, veed du hvad! Saadant Noget er Narrestreger. Det er Sværmeri fra din Side og Coquetterie fra hendes.“ „Maria coquet? forsynd dig ikke!“ „Ja saa er det Misforstaaelse, eller overdreven Pænhed, eller anden saadan Forkeerthed; thi naar man først har den Grad af Hengivenhed, af høie Tanker, af Ømhed for et Menneske, som hun selv lagde for Dagen i den Samtale, jeg hørte, saa elsker man det Menneske, man maa nu

tilstaae det eller ei. Ja Gud give, jeg var halv saa sikker paa Den, jeg tænker paa, som du kan være paa hende!" Uagtet Adolph nu vel troede at vide alt Dette bedre, hvilket han ogsaa gjentog for sin Broder, saa kunde han dog ikke lukke sit Hjerte for den Trøst, som Philips Ord indgjød ham, og et Haab, som han imidlertid ikke vovede nærmere at analysere, oplivede hans Mod.

Om Eftermiddagen kom Maria op paa Gaarden for at erkyndige sig om Emmas Befindende. Hun bragte tillige til den Saaredes Tjeneste nogle af de ved en saadan Leilighed brugelige simple Lægemidler, hvormed omhyggelige Mødre pleie at være forsynede for paakommende Tilfælde. Da hun fandt Emma i det Hele i Bedring, og Ansigtets Beskadigelse ogsaa viste sig at være ubetydelig, blev hun kjendelig beroliget. Adolph var tilstede, og hans usædvanlig frie Munterhed virkede tilbage paa hende. Roser udsprang paa hendes Kinder og forskjønnede de Smilehuller, der hyppig kom og forsvandt paa det indtagende, bevægelige Physionomie. Philip var inderlig fornøiet ved at tilskrive sig denne gode Stemning og de Følger, han haabede; ogsaa Emma blev greben af den almindelige Fornøielse, og det var længe siden, at Murene i den stille Borg havde været Vidner til en saa livlig Scene.

Da Maria vilde gaae, greb Adolph uden videre sin Hat og bad om at maatte følge hende. Paa Veien sagde han: „Jeg har en Gunst at udbede mig af Dem. Endnu iaften venter jeg min Fader. Jeg vilde gjerne vise ham det Bedste, som findes i min Omkreds, og

derfor beder jeg Dem gjøre mig den Tjeneste at spise til Middag med ham imorgen hos mig." Da Maria syntes at betænke sig, vedblev han: „Nægt mig det ikke! Und mig den Fornøielse, at see Dem som min Gjæst! Naturligviis er ogsaa Jomfru Holm indbuden." „Ja naar De ønsker det, skal jeg sikkert komme." Med en tilfreds Mine forlod Adolph hende, og da det endnu var tidligt paa Aftenen, gik hun til Lines Bolig for at besøge hende. Der holdt en Vogn for Døren, og baade Line og hendes Søn Carl vare reisefærdige. De vilde, sagde de, tilbringe nogle Dage hos en Bekjendt, nogle Mile derfra. Lines Udseende bar tydelige Spor af, at hun havde græbt; en besynderlig Urolighed viste sig i al hendes Adfærd. Carl saae forlegen ud og fulgte med bekymrede Miner enhver af Moderens Bevægelser. Maria fjernede sig strax, forundret og næsten forstemt over det Ildevarslende i denne korte Scene.

Ellevte Capitel.

Jomfru Holm havde længe i Stilhed antaget Marias og Adolphs Forening for afgjort mellem dem selv og blot anseet Marias benægtende Svar paa hendes daglige Spørgsmaal for en Følge af en Aftale mellem de Elskende om at holde deres Forbindelse hemmelig til Oberstens Hjemkomst og givne Samtykke. Hun blev saaledes meget glad over den nævnte Indbydelse, der, som hun sikkert haabede, bebudede en formelig Forlovelsesfest. Til den bestemte Tid pyntede hun sig i sin bedste Stads og gjorde ogsaa Sit til, at Marias Paaklædning skulde blive saa ziirlig og forbeelagtig som mulig, hvorpaa hun med triumferende Mine traadte med den beskedne Veninde ind i Herregaardens Havesal.

Det derværende Selskab var allerede samlet og bestod, foruden Obersten, hans Sønner, Emma og hendes Fader, af en Major, der var fulgt med Obersten paa hans Reise. Adolph gik med fornøiet Mine sine velkomne Gjæster imøde. Obersten fulgte ham i en lille Afstand. Adolph traadte et Skridt tilbage og presenterede sin Fader for de nys Ankomne. Med Behag lod Obersten sine Blikke glide hen over den yndige Skikkelse, der stod for ham, og sagde: „Jeg har den Ære min Frue, at“ .... Mere fik han ikke sagt. Ved den første Lyd af hans

Stemme slog Maria sine Øine op paa ham; ved Synet af disse Øine forstummede han selv. „Maria Seeburg!“ raabte han og vilde, skjøndt noget forvirret, gribe hendes Haand. „Wilson!“ udbrød hun med hendøende Stemme. Hun blegnede, men syntes at anstrenge sig for at smile og holde sig iveiret, men med Eet forsagede al Kraft hende, og hun var falden om, dersom ikke Adolph havde grebet hende i sine Arme. Han selv var dødbleg og skjælvede saa hæftigt, at han neppe var istand til at bære den tilsyneladende Livløse ind i et tilstødende Værelse. Her lagde han hende paa en Sofa og knælede taus, men i rædsom Sindsbevægelse ved hendes Side. Emma og Jomfru Holm vare fulgte med og stræbte ved alleslags Hjælpemidler at kalde den Besvimede tillive. Obersten og Philip holdt Døren paaklem og tittede ind uden at tale. Endelig slog Maria Øinene op, reiste sig halv iveiret og saae sig om: „Hvor er jeg?“ spurgte hun med sagte Stemme. Hun foer med Haanden over Panden, som for at samle sine Tanker, og bedækkede derpaa sit Ansigt med begge Hænder. Obersten trak sig tilbage og lukkede Døren stille. Adolph reiste sig og sagde: „Hvorledes er det med Dem?“ „Nu er det godt,“ svarede Maria, idet hun tog Hænderne fra Øinene og bestræbte sig for at smile. „Det gjør mig meget ondt, at jeg vist har gjort Uleilighed og Forstyrrelse i Selskabet.“ „Men Gud bevares! Hvad er det?“ raabte Jomfru Holm: „Hvoraf fik De saadan ondt? Og hvordan var det med Obersten? Blev De bange for ham?“ Emma bøiede sig mod Maria og sagde: „Vil De ikke nok, naar De har hvilet Dem lidt, gaae ind igjen til Selskabet?“ „O nei!“

svarede hun som forskrækket: „jeg maa hjem! jeg er ganske syg.“ Hun reiste sig hurtig, men kunde ikke staae, og sank ned igjen paa Sofaen. „Jeg takker Dem Alle for Deres Omsorg og Godhed; men jeg beder indstændig, at De vil gaae tilbage til Selskabet og lade mig være ene nogle Øieblikke, saa kommer jeg mig snart og faaer Kræfter til at gaae hjem. Veien er jo ganske kort.“ Jomfru Holm paastod, ikke at ville forlade hende. „Jeg følger hjem med Dem,“ sagde hun: „Jeg har desuden ikke Ro, førend jeg faaer talt ordentligt med Dem.“ „Naar De vil have det, vil jeg gaae lidt bort,“ sagde Emma og nærmede sig Salsdøren; Adolph fulgte ganske mechanisk og var saa adspredt, at han studsede ved at befinde sig omgiven af de Mennesker, han nys havde forladt.

Han kom snart til sig selv ved at høre de Repliker, som bleve vexlede mellem de ældre Herrer. „Jeg forsikkrer Dem,“ sagde Obersten, „De er aldeles paa et falsk Spor i denne Sag. Den unge Dames Fader og jeg have været Uvenner; jeg frygter at maaskee .... at vort Mellemværende har havt en skadelig Virkning paa hans Affairer og derved desværre ogsaa paa Datterens Stilling. Derfor blev hun frapperet ved at see mig. Det gjør mig meget ondt. Det er en nydelig Kone, hun var et Barn, da jeg saae hende sidst. Faderen var en gammel Bjørn og en dum Karl.“ Majoren, der var en aldrende Mand og en Ven af Obersten, nikkede med et ironisk Smil. „Nei min Ven!“ udbrød Etatsraaden: „Det skal du ikke indbilde mig, at Fruentimmer daane, fordi de møde En, der har havt noget Udstaaende med

deres salig Papa! Ja! lad gaae, om det var en Anden end dig: men Majoren og jeg, vi kjende nok dine gamle Streger, du Mesterskjelm! Det er nok snarere dit Mellemværende med Datteren end med Faderen, der har skadet Affairerne." Begge Herrerne loe høit, Obersten rystede paa Hovedet med en fortrædelig Mine; Philip der saae ganske misfornøiet ud, kunde dog ikke bare sig for at smile, især da Emma kastede et sarcastisk Blik til ham, og de vexlede nogle hviskende Ord med hinanden.

Adolph skjælvede af Harme, han forlod hurtig Værelset, og kom strax tilbage med Marias forhen anførte Brev i Haanden. Han tog Obersten tilside og sagde: „Læs dette Brev, min Fader! Det er kun skrevet for mig, og aldrig havde jeg drømt om, at Noget i Verden skulde bevæge mig til at give det ud af mine Hænder; men nu er det et uomstødeligt Beviis paa den ædleste, reneste Sjæls Uskyldighed, paa en dybt fornærmet Uskyldighed, som jeg er beredt til at forsvare paa enhver Maade. Jeg betroer dette mig hellige Papiir i dine Hænder. Læs det min Fader! og naar du har læst det, saa vil du selv bedst vide, hvad du har at gjøre." Med luende Øine og brændende Kinder fremførte han disse Ord, og det lod ikke til, at han havde Noget imod, at hans Broder, som stod i Nærheden, hørte dem og nærmede sig. Obersten stak Brevet til sig med en alvorlig Mine; Philip vilde tale til sin Broder, men taug, uvis om, hvad han skulde sige; og da Adolph hurtig vendte sig for at forlade Salen, gjorde Philip en Bevægelse for at holde ham tilbage, men standsede dog og lod ham gaae.

Han ilede til sit eget Værelse, som en saaret Løve til sin Hule, hvor den langt fra sine Forfølgere kan udstøde sine Klageskrig. Han kastede sig udmattet i en Stol, sprang op igjen og foer som en Rasende op og ned ad Gulvet. Hans Fortvivlelse syntes tillige at forvirre hans Hoved, saa han ikke var istand til at holde fast paa nogen Tanke. Hans Tjener, et ungt, ham inderlig hengivet Menneske, traadte frygtsom ind og sagde: „Fru Blume har befalet mig at hilse Herren og sige, at hun nu befandt sig saameget bedre, at hun var istand til at gaae hjem, ledet af Jomfruen, der er hos hende. Hun bad Herren ikke at tage det ilde op, at hun ikke formaaede at gaae tilbage til Selskabet, da hun endnu ikke var vel og trængte til Ro." Ved Marias Hilsen kom Adolph igjen til sin Besindelse, og ved sin hurtige Tankegang begreb han, at Maria ønskede at undgaae videre Opsigt, og følte tillige, at han ikke burde tilintetgjøre denne Bestræbelse. Ogsaa fandt han en Lettelse i at vide hende fjernet fra det herværende Selskab, og da nu altsaa Tjeneren tilføiede, at det allerede var langt over den bestemte Spisetid, tog han alt sit Mod sammen, befalede at der skulde serveres, og begav sig ind til sine Gjæster, hvor han ved Middagsbordet, med en Kraft, som næsten kunde kaldes fortvivlet, anstrengte sig for at være en artig Vert. Hans Fader betragtede ham med en bekymret Mine, han bemærkede, at han blot lod som om han spiste, men slet Intet nød, uden Viin, hvoraf han tømte det ene Glas efter det andet. Ogsaa Obersten anstrengte sig for at vise sit sædvanlige gode Lune; heller ikke han kunde nyde Noget, og saa snart Maaltidet var

endt, fjernede han sig og lukkede sig inde i sit Værelse. Adolph, som ikke længere kunde udholde sin Rolle, foregav, at vigtige Forretninger nødte ham til at forlade sine Gjæster, og bad Philip om i hans Sted at sørge for deres Underholdning. En Spadserefart tilvogns blev aftalt, en Vogn forspændt, og faa Minuter efter var der saa stille paa Gaarden, som der almindeligviis pleiede at være.

Paany tyet hen til sit eensomme Fristed, gjorde Adolph det første Skridt, som fører til Fatning og Rolighed: han stræbte at see sin Ulykke i Øinene og gjøre al dens Omfang klar for sig selv. „Maria er tabt for mig!“ sagde han: „Hendes første og eneste Kjærlighed lever endnu i hendes Hjerte. Derfor har jeg altid frygtet; og nu, nu seer jeg det for mine Øine. Og denne saa forhadte Medbeiler, som jeg har foragtet og forbandet, som jeg ønskede udslettet af Jorden, saa hverken hun eller jeg nogensinde der skulde møde ham, ham have vi mødt! Og denne Wilson, i hvis Navn hvert Bogstav var mig et ondt Tegn, det er ingen Wilson! Indtil Navnet er Alting falskt! Det er min Fader, min kjærlige, høit agtede Fader, ... ja meer end Fader: min bedste, min eneste Ven! O Gud! hvilken Skjæbne! Jeg mister ikke blot hende, som jeg elsker og til mit Livs Ende vil elske; men jeg mister ogsaa ham, som jeg fra mit Livs Begyndelse har elsket; jeg mister hende ved ham og ham ved hende! Gives der større Smerte, end at maatte hade Det man elsker, og at maatte elske Det, man hader! Men hvortil hjelpe disse frugtesløse Klager? Er jeg forladt af Himmel og Jord? Jeg er dog uskyldig

i al denne Forvirring; er det da ikke usselt, at jeg saa aldeles vil tabe Modet? Det er jo i Ulykken, at en Mand skal vise, af hvad Malm han er dannet. Lad mig betænke mig! hvad kan der skee? Opreisning skylder min Fader den Miskjendte, der for hans Skyld har liidt Saameget, hvis Ære endogsaa ved denne Dags uhelbige Sammenstød er fornærmet. Vil han tilbyde hende sin Haand? O Gud! og jeg! og den arme Line og Carl! Jeg tænkte altid, at engang .... O Drømme, taabelige Ungdoms-Drømme! Forsvundne lykkelige Timer! forglemte Eder! I ere som gamle Bøger, kun Faa tage jer frem og læse jer paany. Ak Maria! I mine Arme vilde du være mere lykkelig end i hans. Naar din Skjønhed falmede, vilde jeg ikke elske dig mindre; den Lilie, hvis ranke Stengel bøiede sig mod Jorden, vilde jeg med dobbelt Ømhed løfte op og støtte med mine trofaste Arme; jeg vilde finde den skjøn i dens ydmyge Nedsænken af det fine Hoved! den vilde synes mig yndig og dobbelt uundværlig i min Frygt for at see den forsvinde. Men han! hans Kjærlighed er ikke som min! han seer ikke Psychen i Sommerfuglen, han fanger den, leger med den, og kaster den langt fra sig, naar Støvet er falbet af dens brogede Vinger. Men Maria elsker ham! Ak denne Fortjeneste opveier Alt."

Adolphs Betragtninger bleve afbrudte af en sagte Banken paa hans Dør. Da den ikke var tillaaset, gad han i sin mismodige Stilling ikke byde den Bankende komme ind. Men da denne Lyd i smaa Mellemrum vedblev, gik han endelig hen og rev Døren op. Langsomt traadte hans Fader ind og sagde med en næsten

frygtsom Stemme: „Jeg har længe staaet udenfor din Dør, jeg var bange for at forstyrre dig, derfor gik jeg ikke ind.“ Med mere Fatning tilføiede han: „Kom, min gode Adolph! Sæt dig ned hos mig, og lad os tale sammen som gamle Venner. Det ere vi jo.“ Han tog Marias Brev frem og leverede det til sin Søn, idet han tilføiede: jeg har læst dette Brev med stor Bevægelse og med stor Overraskelse. Ja! hvad skal jeg sige? Jeg staaer jo her som en Synder og har rigtignok Mere at gjøre godt, end der egenlig staaer i et Menneskes Magt. Imidlertid kan jeg dog ikke indsee, at min Brøde er saa gruelig stor, som det lader til, naar man læser denne Beretning, ... uden at jeg dermed vil sige, at den indeholder noget Usandt. Nei langt fra! Hvert Ord, der angaaer mig, er den reneste Sandhed og har oplivet disse Erindringer, der, som jeg tilstaaer, vare saa godt som udslettede af min Sjæl. Men Herregud! „„Hvo som er reen, kaste den første Steen.““ Det var i min Landsflygtighedstid, da jeg nemlig, som du veed, selv gjorde mig landsflygtig, indtil Tiden og Retfærdigheden havde opklaret den Skygge, der hvilede paa mit gode Navn og Rygte. Suspenderet fra mit Embede, underkastet en retslig Undersøgelse, som jeg vistnok ingen Grund havde til at frygte, var jeg dog i en saa kjedsommelig Stilling, at jeg ikke gad vise mig, af Frygt for at vække en ubehagelig Opmærksomhed. Hvor jeg derfor opholdt mig hist og her i det nordlige Tydskland, gav jeg mig for Fremmede og Uvedkommende et eller andet Navn, som faldt mig ind. Saaledes kom jeg til Navnet Wilson i den her omhandlede Sag. Med Kjøbmanden, som

udbetalte Pengene til den gamle Seeburg, havde jeg truffet en saadan Overeenskomst, at han ikke nævnede mit virkelige Navn for denne Philister, — thi som en saadan maatte jeg, allerede inden jeg saae ham, betragte en Mand, der sendte sin unge Datter ene og ubeskyttet til det Sted, hvor jeg første Gang saae hende. Den Scene, hvortil jeg var Vidne, Pigebarnets Opførsel og Skjønhed, maatte naturligviis opvække ethvert Menneskes Deeltagelse. I den bedste Mening nærmede jeg mig hende. Men ved vort næste Møde traadte hendes uskyldige Kjærlighed saa klart frem for mig, at det var mig umuligt at modstaae den Fortryllelse, som greb mit hele Væsen. Jeg forelskede mig ordenlig i dette Barn, og som jeg var uden al Glæde og Opmuntring, overgav jeg mig ubetænksom til den Lykke, som jeg følte ved at see et saa uskyldigt Hjerte saa indtaget for mig. Denne Ubetænksomhed er min eneste Brøde; thi Gud veed, at ingen Plan, mindst en strafværdig, opstod i mine Tanker; heller ikke lod jeg mig noget Øieblik ved hendes Side overraske af min indre Fristelse. Og her maa jeg ogsaa, Sandheden til Ære, bekjende, at der i al den Hengivenhed, som den unge Pige viste mig, dog var Noget, som jeg ikke veed at nævne eller beskrive, men Noget, som maatte holde den Ryggesløseste i Ave. Da hendes dumme, raa Fader med plumpe Hænder greb ind i dette vort stille Forhold, fornærmede han mig og opirrede mig i saa høi Grad, at al anden Følelse i det Øieblik forstummede. Siden, i roligere Stemning, ængstede jeg mig ved at tænke paa Datteren. Men hvad skulde jeg gjøre? Gaae ind paa hans Forslag, forlove mig med

et Barn, som var yngre end min yngste Søn, med en — trods alle sine Fortrin — efter Verdens Fordringer ubetydelig lille Pige, med saadan en Faders Datter! Ovenikjøbet tvungen af denne Grobian! Hvor latterlig vilde jeg ikke staae i Verdens, i mine egne Børns, i mine egne Øine! Jeg var nødt til at reise hjem næste Aften, jeg erkyndigede mig inden min Afreise om Maria, men den Ven, jeg sendte i dette Ærinde, kom tilbage uden anden Efterretning end den, at Faderen havde opgivet sit Bo og sat sin Datter i Huset hos en Paarørende. Inden Aften sendte han den Sum, jeg havde laant ham, tilligemed et grovt Brev. Jeg kom hjem; jeg havde nok Andet at tænke paa, og andre Gjenstande og Forhold bragte hiin Begivenhed efterhaanden i Glemsel. Dog har jeg et Par Gange i Breve til min Ven i Hamborg forespurgt mig om Maria, men forgjæves. Nu staaer hun idag uventet for mine Øine! Ti Gange smukkere end i hine Dage, og dog ganske den Samme! Det Blik, hun fæstede paa mig, inden hun blegere og blegere sank hen som forfærdet ved Synet af mig, dette Brev, du har ladet mig læse, har oplivet, ja jeg kunde sige opflammet til virkelig Ild den Kjærlighed, som fordum var Gløb. Jeg har kostet hende Smerte og Taarer, for min Skyld er hun bleven miskjendt. Ja endogsaa det lille Optrin idag giver skadefroe Tunger Leilighed til at styre deres Lyst. Jeg er hende en stor Erstatning skyldig, og ifølge baade min Samvittigheds og mit Hjertes Tilskyndelse vilde jeg allerede have været hos hende for at bønfalde hende om at modtage min Haand, dersom ikke en eneste Betragtning havde holdt mig tilbage:

Du har elsket hende! hun er maaskee endnu Gjenstanden for dine Forhaabninger! Skal din Fader være din Medbeiler? Kan du uden Bitterhed see hende i et saa ganske andet Forhold til dig, end det du havde tænkt og ønsket?"

Under hele denne lange Replik havde Adolph siddet med Øinene hæftede paa Gulvet og korslagte Arme, uden allermindste Bevægelse. Efterat Obersten havde ophørt at tale, forblev han endnu i denne forstenede Stilling. „Svar mig, min Søn!" sagde Obersten: „Din Fader har talt til dig som en Ven og fortjener dog et Svar." Adolph foer sammen, som om han vaagnede af en Drøm. Efter et Suk, der lød, som om han hentede det fra et Dyb af Smerte, sagde han: „Ak! hvad skal jeg svare? Sæt dig selv i mit Sted! Hvad der idag er hændet, er Noget, jeg mindre havde tænkt mig, end at Himlen kunde falde ned. Men .... jeg har hørt Alt, hvad du nys sagde, jeg har forstaaet hvert Ord, ja jeg havde allerede tænkt mig noget Lignende. Du har Ret! du skylder hende en stor Erstatning, og Du kan give den; thi hun .... ja hun elsker Dig. Hun har liidt længe nok, lad hende nu blive lykkelig! Jeg elsker hende høit nok til selv at ønske det. Og desuden hvad Ret har jeg ialfald til hende? Du har jo læst hendes Ord. Min vilde hun jo dog ikke blive!"

Med et Udbrud af Glæde og Ømhed greb Obersten hans Haand: „Nu kjender jeg min Adolph igjen!" Adolph vendte sig fra ham: „O min Fader! tilgiv mig, jeg kan ikke i dette Øieblik gjengjælde din Kjærlighed. Heller ikke kan jeg blive her og være Vidne .... Jeg reiser bort i denne Time. Lad det ingen Opsigt gjøre.

Alle vore Bekjendte vide, at jeg har havt Forretninger med vor Slægt i Holsteen. Siig dem Alle, siig Maria, at en uventet Efterretning nødte mig til strax at reise derover. Men jeg reiser ikke derhen, jeg reiser omkring, hvor Vinden driver mig. Naar jeg har fattet mig og tilkæmpet mig nogen Rolighed, kommer jeg tilbage. Imidlertid beder jeg dig, ikke at vente Brev fra mig og heller ikke skrive mig til. Jeg ønsker at være fuldkommen uvidende om Alt, hvad der foregaaer her hjemme. Jeg vil ikke erfare det, førend jeg kan taale at see det med egne Øine." „Som du vil, min Søn! Alt, hvad du ønsker, skal jeg rette mig efter. Er der ellers Intet, hvori jeg kan tjene dig? Har du Penge nok til Reisen?" „Jeg takker dig, jeg har Penge. Jeg har igaar faaet endeel udbetalt. Jeg har blot endnu Noget at arrangere med Forvalteren for min Fraværelsestid; min Tjener skal imidlertid pakke ind og gjøre sig selv færdig til at følge med mig." „Naar sees vi igjen?" „Det veed kun Gud." „Nu saa farvel, min kjære Søn! Vil du dog ikke omfavne mig til Afsked? Er du vred paa mig?" Adolph vendt sig mod Obersten, han saae Taarer i hans Øine; han kastede sig i sin Faders Arme og trykkede ham med krampeagtig Hæftighed til sit Bryst. Derpaa rev han sig løs, trak hurtig og stærkt i Klokkestrængen og ilede ind i sit næste Værelse. Obersten gik tilbage i sit, og efter halvanden Times Forløb saae han sin Søn kjøre ud af Gaarden med sin Tjener, der kjørte Hestene for den lille Vogn, som Adolph pleiede at benytte til sit eget Brug.

Støttet paa Jomfru Holms Arm, havde Maria naaet sit Hjem, ikke uden Møie, thi hun følte sig ikke blot meget mat, men en feberagtig Gysen og Hede fløb igjennem hendes Aarer. Hendes snaksomme Veninde kunde tiltrods for sin Deeltagelse dog ikke holde sig fra at bestorme hende med tusinde Spørgsmaal. „Hvor alt Dette ængster mig, bedste Frue! Der er bestemt Noget, som er galt fat! Gud hjelpe os! skjul det dog ikke for mig! ihvad det saa er. De kjender Oberst Lidner? Men hvorfor har De aldrig sagt det enten til mig eller til hans Søn?“ „Fordi jeg ikke kjendte ham under hans virkelige Navn.“ „Ih Gud forbarme sig! Ja Obersten har rigtignok Ord for at være en fæl En. Men siig mig nu, kjære Veninde. — De veed, jeg holder af Dem og er Dem tro — det seer dog ud, som ... jeg er rigtig bange for, at den Oberst .... at han, vilde jeg sige, er en gammel Kjæreste.“ „Ak nei! ikke en Kjæreste, men ... i min første Ungdom har jeg truffet Obersten og“ ... „Og De have elsket hinanden, ikke sandt?“ „Ja jeg troer, at .... jeg har elsket ham.“ „Naa i Guds Navn! Men hvordan gik det da videre?“ „Min Fader og han bleve Uvenner. Men kjære Holm! Jeg er virkelig saa syg, og den hele Historie er saa lidet interessant eller betydelig, at jeg umulig i dette Øieblik kan sige Mere derom. Og i det Hele er der ikke Mere at sige, end hvad jeg har sagt, og det er sandt.“

Jomfru Holm opsatte nu til en anden Gang at forske mere i denne Sag, som hun dog foresatte sig ikke saa let at slippe. Maria havde lagt sig i en Sofa, og da hun ønskede at være ene, lod hun, som om hun sov.

Jomfru Holm forlod Værelset, og da Maria troede sig useet af menneskelige Øine, gav hun sit ængstede Hjerte Luft i en Strøm af Taarer. En Bevægelse i Værelset bragte hende til at see sig om, og nu opdagede hun den lille Lise, der stod ved hendes Hovedgjerde ganske stille, medens store Taarer fløde ned ad det barnlige Ansigt. „Min Lise!“ udbrød Maria, og rakte Armen ud for at trække hende til sig! „Hvorfor græder du?“ „O Moder! fordi du græder, fordi du er syg. Jeg er gyselig bedrøvet! jeg er saa bange! jeg veed ikke hvorfor. Victor er gaaet hen til Forvalterens Børn. Jeg var alene hjemme hos Stine, og det kom mig for, som om du ikke mere kom hjem til os, og saa blev jeg saa angst.“ Maria løftede den lille Pige op til sig, omfavnede og trøstede hende; hun lagde hendes yndige Hoved ved Siden af sit paa samme Pude, og det syntes hende, som om Barnets kjærlige Nærhed virkede beroligende, saa hun tilsidst virkelig faldt i Søvn.

Hun blev vækket af Jomfru Holm, der sagte tog hendes Haand og med et meget fornøiet Ansigt sagde: „Naa min rare lille Frue! Om Forladelse, at jeg vækker Dem af Deres Søvn! Men her er Nyt! meget godt, fortræffeligt Nyt! Her er et Besøg til Dem. Hvem mener De vel? Obersten staaer derude og beder om endelig at faae Dem itale. Ja man maa sige, om Oberst Lidner, hvad man vil. Et uimodstaaeligt Menneske er han. Han sagde til mig: „„Kjære Jomfru Holm! Vi To ere jo gamle Bekjendte. Tal et godt Ord for mig! Forskaf mig en halv Times Audiens hos Deres smukke Veninde! Det er mig af yderste Vigtighed

at tale med hende."" Seer De, min Bedste! Saadan en Mand er Vorherre! Alting kan endnu blive saa grumme godt. Ja Mennesket spaaer, men Gud raader."

Under denne Tale var Maria staaet op fra sit Leie og havde rettet paa sit halv nedfaldne Haar og indsvøbt sig i et Shawl, der indhyllede hende fra Top til Taa. „Bed Obersten at komme ind," sagde hun med noget skjælvende Stemme, og meget fornøiet løb Jomfru Holm strax til Døren og aabnede den med en dyb Neien. Den ranke, endnu skjønne Mand traadte beskeden ind. Den lille Lise, som ved Jomfru Holms Haand forlod Værelset, kastede iforbigaaende sine store blaae Øine op paa den glimrende Fremmede, der med et venligt Nik lod sit Øiekast flyve forbi det deilige Barn.

Hurtig ilede han mod Maria, der gik ham nogle Skridt imøde; han greb hendes Haand; med et ubeskrivesligt Blik saae de tause paa hinanden. Maria gjorde en Bevægelse for at byde ham tage Plads ved hendes Side i Sofaen; men han tog en Stol og satte sig ligefor hende. Længe talte de sammen.

Da han var gaaet, syntes Maria ganske afkræftet; hun indlod sig ikke paa noget egenligt Svar paa Jomfru Holms Spørgsmaal, men søgte Hvile, hvortil hun sagde, at hun høilig trængte.

Næste Formiddag kom Obersten igjen. Han og Maria havde atter en lang Samtale, og da han gik, bemærkede Jomfru Holm med Glæde, at han med Varme kyssede hendes Veninde Haand og trykkede den til sit Bryst.

Den følgende Dag sendte han efter Marias Ønske Adolphs Reisevogn, hvori denne Ven havde bragt den lille Familie ud til sin Gaard, og hvori den nu uden ham kjørte tilbage til Kjøbenhavn og igjen betraadte sin ydmyge Bolig paa Toldbodveien.

Tolvte Capitel.

Det var atter Juleaften. Adolph kjørte ad Kongeveien og saae i Skumringen Kjøbenhavns Taarne i den taagede Horizont. Indsvøbt i sin Kappe, med sin Vinterhue dybt nedtrykket over Panden sad han i sin lille letbepakkede Vogn ved sin Tjeners Side, som kjørte de hurtigt ilende Heste. „See engang, hvor de skynde sig! De veed ordenlig, at Hjemmet er nær, og det er kjært saagar for de stakkels Dyr," sagde Tjeneren med en Tone, som viste, at han selv var af samme Mening som Hestene. „Ak!" sukkede Adolph ved sig selv: „Det er jo ogsaa denne uforklarlige Længsel efter Hjemmet, som driver mig her tilbage. Og nu, da jeg seer disse velbekjendte Taarne, er det, som om de vinkede til mig og raabte: Vend om! Vend om! Nei! jeg vender ikke om! Feige Hjerte! hvad frygter du? Har jeg ikke sagt mig selv hundrede Gange, hvorledes jeg vil finde Alting her. Hun er min Stedmoder, eller er nær ved at blive det! Hvorfor kan jeg ikke see det ligesaa godt som vide det? Er der ikke altid en Lægedom i Visheden, i Sandheden, i den Selvtilfredshed, man føler ved modig og værdig at bære sin Ulykke? Og hvilken Qval har ikke Længslen været for mig! hvor har jeg længtes efter hende! efter at see hendes Øine, høre hendes Stemme! Hun har mig

dog kjær! Med fordobblet Venskab vil hun nu søge at trøste mig. Men Maria min Stedmoder! Egoistiske Betragtninger! Ligemeget! hun vil være glad og lykkelig. Skal jeg misunde min Elskede? Og min Fader! Savnet af mig har bedrøvet ham, har staaet som en mørk Skygge i al hans Lyksalighed, det veed jeg vist, skjøndt Ingen har sagt mig det. Frisk Mod! jeg vil see dem Begge! jeg vil vise Maria, at min Kjærlighed ikke var af dæmonisk Natur."

Adolph vilde dog ikke kjøre lige til sin Faders Huus. Han steg af i en Gjæstgivergaard, klædte sig om og ilede nu gjennem Gaderne til det velbekjendte Huus. Det var en mørk Aften, Den matte Flamme i Gadelygterne svævede for Vinden. Med bankende Hjerte saae Adolph op til Vinduerne paa det gamle Hjem. Der var stærkt oplyst. Nye pragtfulde Gardiner i forskjellige Farver vare trukne sammen og skinnede som Transparenter ved de mange Lys indenfor. Han stod lidt stille, inden han kunde samle Mod til at ringe paa Porten. Hurtig sprang den op. Ogsaa den og Trappegangen vare usædvanlig oplyste. Adolph sneg sig sagte over Gaarden og op ad Bagtrappen. Ogsaa her tydede Alt paa Festlighed, Dørene bleve revne op og i mellem Kjøkkenet og Værelserne. Tjenere foere frem og tilbage. En af dem nærmede sig den Kommende. Det var Oberstens egen gamle Tjener, der, saasnart han gjenkjendte Adolph, høirøstet udbrød: „Naa Gud skee Lov! Kjære, gode Hr. Lidner! Nu vil den rette Glæde først begynde." Adolph tyssede paa ham og bad ham fordetførste at lyse ham ind i hans fordums Værelse. „Ja med største Fornøielse, det staaer saamænd til Dem,

ligesom De forlod det." Da de nu ganske stille og ubemærkede vare ankomne der, sagde Adolph med noget usikker Stemme: „Som jeg mærker, er der nok Selskab her i Huset iaften?" „Ja vi have stort Middagsselskab iaften. Jeg siger iaften, for de gik tilbords ved Lys, og ere nok netop ved Desserten. Bryllupper igaar gik for sig i al Stilhed, men Brud og Brudgom vare ikke mindre glade for det. Men De kan troe, at Obersten savnede Dem i al Glæden. Da jeg havde klædt ham paa, sagde jeg, som sandt var: Naa Gud veed, at Herren seer ud, som De var ikke mere end tredive Aar. Den nye Uniform klæder Dem ganske mageløst, og Fornøielsen gjør vel Sit, thi jeg veed da, at Obersten er tilgavns fornøiet. Men veed De saa, hvad han svarede? Ja, sagde han: havde jeg bare min Søn Adolph her, saa skulde jo denne Dag vistnok være mig glædelig." „Nu vel! saa gaa og siig ham, at hans Søn Adolph er her. Men siig det, saa Ingen hører det. Bed ham komme herind, at jeg kan tale med ham. Jeg er ikke klædt til at gaae i et Selskab som dette." „O! De er meget god, som De er! De maa endelig gaae ind og see den deilige Brud. Ja De kjender hende jo og veed nok, at hun er smuk, men idag er hun vist endnu smukkere, end nogentid før."

Da Adolph blev alene, følte han al sit Mod at forlade sig. Han satte sig ned, thi han syntes at Stuen løb rundt med ham. Det varede ikke længe, før Obersten hurtig kom ind i Værelset, ilede til sin Søn, omfavnede ham og sagde rørt og glad: „Velkommen! tusinde Gange velkommen, min Adolph! Kom ind med mig til vort

Selskab, saa vil jeg først mærke, at vi helligholde en Familiefest." „Kjære Fader! forskaan mig! For iaften er det mig Glæde nok at have seet og omfavnet dig! Imorgen skal jeg komme! Ak! jeg troede mig saa stærk; men Synet af denne Festlighed ... jeg veed ikke ... bær over med mig!" „Hvad mener du? Kan du blive forstemt over din Broders Lykke?" „Min Broders? Hvad siger du?" „Ja, veed du ikke, at din Broder igaar havde Bryllup med Emma?"

Adolph stod et Øieblik som stum. Hans Kinder farvedes med en pludselig Rødme. Endelig stammede han: „Det var min Broders og Emmas Bryllup? Ikke dit og" ... „Og Marias? Var det ikke saaledes, du vilde sige? Men Gud bevares! Har du da ikke faaet mit Brev, som jeg sendte til Hamborg to Dage efter din Afreise?" „Nei! jeg har slet ikke været i Hamborg, jeg har reist omkring i Sverrig og Norge." „Naa, der seer du de gode Følger af dit Forbud mod alle Breve og Efterretninger fra Hjemmet. Jeg brød mit Løfte for at bringe dig en Trøst, som jeg troede, du behøvede, den nemlig, at Maria strax gav mig en formelig Kurv." „Hvorledes? Hun har afslaaet din Haand! Er det muligt? Jeg troede sikkert, at hun elskede dig." „Ja sandt at sige, det troede jeg med. Og ganske paa det Rene er jeg ikke heller, hvad denne Sag angaaer, undtagen i det Punct, at hun har sagt mig et afgjørende Nei, det er reent og klart." „O kjære Fader! fortæl mig, hvad hun har sagt! Siig mig Alting!" „Nu have vi ikke Tid! Selskabet savner mig." „O! det trænger mindre til dig, end jeg. O let mit Sind med dine Ord! du veed ikke,

hvor jeg har kjæmpet med mig selv, hvad jeg har liidt."

„Nu ja! Det er snart fortalt. Og jeg skal fortælle dig det Hele ærligt, saaledes som det er forekommet mig. Da jeg samme Aften, du reiste, gik hen til hende, var jeg varm om Hjertet. Jeg havde ordenlig inddrukket et sødt Sværmeri af hendes Brev til dig, som jeg nys havde læst. Bøn om Tilgivelse for det meget Ondt, jeg mod min Villie havde tilføiet hende, Kjærligheds-Erklæringer, brændende Ønsker strømmede over mine Læber. Jeg havde i det Øieblik afkastet tredive Aar af min Alder. Hun hørte paa mig taus og stille, men dog med kjendelig Bevægelse, hun saae paa mig med disse ubeskrivelig fortryllende Øine, hvori jeg troede at læse det ønskede Svar, og det lod, som om hun samlede sine Tanker, inden hun svarede mig med en Stemme, saa mild, saa sød, at jeg synes endnu at høre den. Hun takkede mig, sagde hun: den Dag vilde hun stedse ansee som et lykkeligt Vendepunct i sit Liv, da jeg ved mit smigrende Tilbud, ved min uforstilte Godhed havde overbeviist hende om, at jeg ikke foragtede eller forsmaaede hende, en Tanke, der altid havde nedtynget hendes Sjæl, naar hun i bedre Øieblikke havde vovet at hæve sit Hoved. Hun havde Intet at bebreide mig; da jeg havde læst hendes Bekjendelser, var hendes Sindelag mig bekjendt, og hun havde Intet videre at tilføie. Men at give mig sin Haand, det afslog hun aldeles. „„De veed det,““ sagde hun: „„Deres Søn elsker mig. Bevare mig Gud fra at staae som en ond Genius imellem Fader og Søn, fra at forstyrre saa helligt et Forhold! Desuden kunde jeg aldrig være glad ved

Noget, der bedrøvede Adolph Lidner. Han er det Ædleste, jeg kjender, og hvad jeg har nægtet ham, skal jeg aldrig tilstaae nogen Mand."" Jeg vil bekjende for dig, at jeg i min berusede Stemning var saa lidt Fader, at jeg vovede at bestride hendes Grunde og at udhæve min Kjærlighed og min Smerte; men hun svarede: „„Disse Følelser ville engang forsvinde, men de, som binde Dem til en elsket Søn og ham til Dem, ere indgroede i Hjertet og kunne aldrig udrives af det."" Nu! jeg gik hjem — og i Nattens Stilhed slog jeg Vand i Blodet og — Gud skee Lov! i det tre og halvtredsindstyvende Aar døer man da ikke strax af Kjærlighed. Jeg tænkte paa dig, paa det Ansigt, hvormed du forlod mig, Noget, som jeg aldrig glemmer; og da nu heller ikke jeg vilde være tabt bag af en Vogn, gik jeg til hende den næste Formiddag, og prøvede at tale til dit Bedste. Jeg nægter ikke, at det kunde være mig tungt nok at see hende som min Svigerdatter; thi lidt forelsket i hende er jeg bestandig, jeg vil ikke lyve. Imidlertid, du vilde vel leve ude paa din Gaard, jeg her i Byen, jeg havde jo ikke nødig at see stort til hende. Noget af Dette var jeg ærlig nok til at sige hende, og meente forresten, at naar man havde en saadan Hengivenhed for en Mand, som hun yttrede for dig, saa var det meer end Nok til et lykkeligt Ægteskab. Men heller ikke heri vilde hun indlade sig. Hun elskede dig, sagde hun, med trofast, søsterlig Kjærlighed, og kunde ikke ansee dig, uden som en Broder. Nu vaagnede igjen den gamle Adam. Naar det ikke kunde nytte at tale for dig, tænkte jeg, saa havde jeg vel Lov at tale for mig selv. Det gjorde jeg, jeg talte mig ind i en saa lidenskabelig

Hæftighed, at jeg fortjente at være en tyveaars Yngling. Men med en Alvor, ja med en Værdighed, som jeg ikke havde kjendt hos Maria Seeburg, sagde Maria Blume mig et afgjørende Nei. See der har du den hele Historie. Hun ønskede at reise hjem næste Dag, og jeg sagde hende Farvel med en egen veemodig og kjærlig Kryben om Hjertet. Siden har jeg ikke seet hende; men som sagt: Feberen har saa temmelig lagt sig. Gud skee Lov for Glemmekunsten! Det er ikke den ringeste af de skjønne Kunster. Men følg mig nu til Selskabet! Jeg veed, de blive Alle glade ved at see dig, skjøndt Ingen er saa glad derved som jeg."

„Som du vil, kjære Fader!" svarede den til et nyt Liv oppvaagnede Adolph: „Men sig mig dog een Ting endnu! Emma har ægtet Philip! Er hun glad derved?" „Ja det lader til det; det er virkelig en besynderlig Forandring, der efterhaanden er foregaaet i de to Personers Forhold. Han var tilforn saa ydmyg, og hun saa stolt, nu derimod synes hun ganske at rette sig efter hans Villie med qvindelig Eftergivenhed, medens han derimod er stolt af sin Lykke. Forresten tilbeder han hende og mener, at alle Andre bør gjøre det Samme. Jeg haaber vist, at de blive meget lykkelige sammen, og Etatsraaden har sat dem i fortræffelige Omstændigheder, hvad Udkomme angaaer, og indrettet Alting for dem paa det Prægtigste." „Nu Gud skee Lov! Af inderste Hjerte skal jeg glæde mig over Emmas og min Broders Lykke."

Med et Ansigt, der virkelig passede til en glad Festlighed, deeltog nu Adolph i det muntre Selskab; men efter et Par Timers Forløb bad han om Tilladelse til at fjerne sig, da han foregav at være træt af Reisen

Dog søgte han ikke Hvile, men ilede med hurtige Skridt til Marias lille Bolig.

I de fire Maaneder, som vare forløbne, siden vi forlode denne Veninde, havde hun og hendes Selskabssøster levet deres gamle arbeidsomme, tarvelige Liv. Den Maria eiendommelige, milde Rolighed var igjen udbredt over hendes hele Væsen. Det ængstede hende imidlertid, at Ingen hørte det Ringeste fra Adolph, eller vidste hans Opholdssted. I Termintiden var hans Forvalter kommen til hende for at udbetale Renterne af den lille Capital, hun havde staaende i Godset. Denne Forretning, sagde han, var udtrykkelig bleven ham overdragen mellem de Befalinger, som Adolph havde givet ham ved sin Afreise. Forresten havde han siden den Dag aldeles ingen Efterretning havt om sin Herremand. Denne Forvalter, en godmodig Mand, der fra det korte Ophold paa Godset kjendte de to Fruentimmer og gjerne talte med dem, følte sig vel tilmode ved deres gjæstfrie Modtagelse og blev snaksom. Blandt Andet sagde han, at det var ham paalagt af Line Jensen, at bringe Fru Blume de kjærligste Hilsener. Han fortalte ved denne Leilighed endnu en heel Deel om Carl, hvor kjært dette unge Menneske var for Adolph, hvormeget Denne stolede paa ham, saa at han endogsaa havde overdraget ham et Overopsyn med en Deel af Godsets Bestyrelse. „Han behandler ham," sagde Forvalteren, „som en Søn og Arving. Og det forstaaer sig," tilføiede han, „det er jo ikke heller underligt, naar man veed, hvem denne saakaldte Carl Jensen egenlig er." Med største Glæde greb Jomfru Holm denne Yttring for at spørge: „Ja hvem er han

da egenlig? En Søn af Hr. Adolph Lidner kan han jo dog ikke være?" „En Søn! Nei paa det Lav: Men en Broder, seer De, det er han, imellem os sagt; thi man taler ikke gjerne derom, hvorvel det just ikke er nogen Hemmelighed. Ak Herregud! Det kan nu være en atten Aars Tid siden. Det var i den forrige salig Herres Tid. Da kom Obersten ud at besøge sin Svoger, thi hans salig Frue var en Søster til salig Justitsraaden; Obersten var Enkemand, men ganske ung endnu, og et deiligt Menneske ... ja han er da en smuk Mand endnu for den Sags Skyld. Han forelskede sig nu og det tilgavns i Degnens Datter Line, der rigtignok ogsaa var det smukkeste Pigebarn, man vilde see. Jeg var dengang en ung Knøs og gik min Fader tilhaande; thi før mig var min Fader Forvalter paa Godset, og jeg husker det nu saa grangivelig, som det var idag, at naar jeg om Aftenen gik hjem — thi vi havde just den Sommer noget Arbeide i de Marker paa hiin Side Skoven — naar jeg da — vilde jeg sige — gik hjem om Aftenen, saae jeg altid Obersten, som dengang kun var Capitain, hvordan han gik i sin lysegraa Frakke og luskede omkring Degnens Huus, for at see, om Vinduesskoddet var lukket i den Gamles Sovekammer, thi saa vidste han, at Degnen var iseng, for han var daarlig det stakkels Skrog og gik tilsengs Klokken otte, halv ni; saa gik Oberstens Sol op. Ja jeg har tidt takket Gud, fordi han løste op for den stakkels Fader, inden han erfarede Datterens Tilstand; thi Pigen var hans Øiesteen. Og det er saamænd ogsaa den Dag, idag er, et meget rart Fruentimmer. Herregud! Vi ere alle Mennesker. Det er da ellers underligt nok med saadan

gammel Kjærlighed! Naar Line Jensen hører, at Obersten ventes ud paa Gaarden — som sjeldent skeer — saa kan hun ikke blive i sit Huus; hun kan ikke taale at see ham; saa reiser hun bort til et Sted et Par Mile borte og tager Sønnen med sig; og alligevel siger min Kone, som hun meget omgaaes, at hun har endnu Saameget tilovers for Obersten, at naar hun bare hører, at han har en Snue, saa græder hun, og et Par Gange, da der gik det Ry, at han vilde gifte sig igjen, creperede det hende saadan, at hun ordenlig blev syg, det kunde hun ikke taale, ihvorvel det vist aldrig er faldet hende ind, at hun kunde blive Fru Oberstinde; til saadanne Tanker er hun altfor fornuftig. Men det synes mig dog, at Sønnen burde Obersten see. Det er ret curiøst, hvor han ligner vores Hr. Lidner, og jeg kan dog ikke sige, at Hr. Lidner ligner sin Fader." „Jo vist har han Lighed med Obersten," sagde Jomfru Holm: „Synes Dem ikke ogsaa det, Frue?" tilføiede hun. Maria, hvis Kinder vare blevne purpurfarvede under Forvalterens Beretning, svarede: „Det er aldrig faldet mig ind."

Da hun blev ene med Jomfru Holm, sagde hun: „Erindrer De, gode Veninde, hvor vred De blev paa mig, da jeg endelig maatte bekjende for Dem, at jeg havde afslaaet Oberstens Tilbud? Hvad siger De nu? Maa jeg ikke takke Gud, som bevarede mig fra paa dobbelt Maade at forgribe mig paa hellige Rettigheder? Med hvilken Ængstelse maatte jeg ikke tænke paa Adolphs Fraværelse, thi for denne Sags Skyld er han dog vistnok reist saa pludselig bort? Og med hvilket Sind maatte jeg møde den bedrøvede Line og hendes Søn?" „Aa

hvad!“ svarede Jomfru Holm: „Naar man vilde tage det saa nøie med Mandfolkene, saa fik ikke mange af dem enten Kone eller Kjæreste.“

Paa den Juleaften, som vi her omtale, lykkedes det Maria bedre end paa den forrige at helligholde denne skjønne Fest som en sand Helligdag for Børnene. Af et lille Juletræ med smaa Gaver, Kager, Æbler og Lys, vare allerede Lysene udbrændte og Herlighederne afplukkede. De af-Glæde blussende Børn havde samlet deres smaa Rigdomme paa et afsides staaende Bord, de sad nu om Theebordet og nød med inderligt Behag deres Julekage til Theen. „Erindrer du, Lise! idag for et Aar siden?“ sagde Victor. „Nei,“ tilføiede han, „det var ikke Juleaften, men Aftenen iforveien, da sad vi ogsaa her og spiste Julekage, men den gode Hund sad imellem os, og fik den største Portion.“ „Ja gid den var her iaften,“ svarede den lille Pige, „saa vilde jeg med Glæde dele med den. Hvor mon den nu er?“ „Den er fulgt med sin Herre paa hans Reise“, svarede Drengen: „Den sad i Vognen ved hans og Tjenerens Fødder, det sagde Peer Kudsk. Men Gud veed, hvor enten den eller Hr. Lidner holder Juul iaften.“ Et Suk opsteg fra Marias Bryst og fløi til den fraværende Ven. Jomfru Holm var ikke hjemme, hun tilbragte sin Juleaften paa samme Sted som forrige Aar.

Efter endt Maaltid gik Børnene igjen til deres Bord og morede sig med deres Julegaver. Maria tog en Bog og begyndte at læse; men hun lagde den snart fra sig, thi hendes Tanker kunde ikke følge hvad hun læste, de ilede tilbage i Tiden og gjennemgik med stille Veemod

Alt, hvad dette forløbne Aar havde bragt. Da ringede det paa Gadedøren. „Eengang! Det maa jo være til os," sagde Victor: „Skulde Jomfru Holm alt komme hjem? Stine lukker op! .... Hør, hvor høit hun raaber." Idetsamme skrabede en Hund paa Stuedøren. Med en glad Anelse fløi Victor hen til Døren, og den kjære Tiger sprang med hæftige Kjærtegn op ad den lykkelige Dreng, medens dens Herre ilede hen til den overraskede Maria. Han bøiede sig halvknælende for hende, kyssede hendes Hænder med Taarer i Øinene og sagde: „O Maria! O salige Øieblik! Rige Løn for al min Smerte! Jeg seer Dem igjen, og jeg seer Dem fri! Ingen tilhører De nærmere end mig; o lad mig takke Dem! Ak, Ord svigte mig til at udtale min Tak! Jeg veed Alt! min Fader har sagt mig Alt. Hvor er jeg lykkelig at eie en saadan Veninde, en saadan Søster! thi jeg føler det; Deres Venskab er mere værdt end Andres Kjærlighed, og jeg var utaknemmelig, om jeg forlangte mere end den Lykke, jeg har, en Lykke, hvis Lige Ingen uden jeg kan rose sig af at besidde; thi der gives paa denne Jord kun een Maria."

Den beskedne Veninde glædede sig usigelig over Adolphs Gjenkomst, og hans sidste Yttringer bragte hende en sand Trøst, da hun ikke tænkte sig, at den øieblikkelige Glæde over at vide hende fri indgav Adolph disse Ord, men haabede at see det fordums utvungne Forhold vende tilbage. Medens Børnene nu beskjæftigede sig med Hunden og tildeelte den et stort Stykke overblevet Julekage, som var bestemt til deres Frokost, paa den kommende Helligdags Morgen, sad Maria og Adolph atter som i forrige

Vinter, i stille og fortrolig Samtale. Han forskede ikke videre om den Elskedes Følelser ved Mødet med hans frygtede og dog kjære Medbeiler; det var, som om de paa begge Sider vogtede sig for at udtale det mindste Ord, der efter saamegen Storm kunde forstyrre denne Times rolige Havblik. Jomfru Holm, som imidlertid kom hjem, blev baade forundret og fornøiet ved at træffe den gamle Huusven. Imidlertid sukkede hun, da han var gaaet, og sagde til Maria: „Ja alt Dette er godt nok! Men Herregud! disse underlige Forhold føre dog til ingen Ting. Jeg spørger tidt mig selv: Hvad skal dog Enden blive?“

Trettende Capitel.

Næste Dag reiste Adolph ud til sin Gaard, men en Uges Tid efter kom han tilbage til Hovedstaden. Nytaarsdag indfandt han sig hos Maria. Det var, sagde han, Aarsdagen af deres fornyede Bekjendtskab, en Dag, han ikke nok kunde helligholde. Han bragte smaa Foræringer til Maria, til Børnene og til Jomfru Holm. Den lille Kreds tilbragte igjen en glad Aften. Dog syntes Adolph ikke saa oprømt som sidst; og da han et Øieblik var ubemærket, sagde han til Maria: „Hvad dette forbigangne Aar dog har været for et Aar! Det har havt mere Indhold end ti andre.“ Saa tør man,“ svarede Maria, „vel kalde det et godt Aar; thi kun det Indholdsrige er jo Sjælens Element.“ „Ja med alt Det finder jeg dog, at dette Aar for mig ligner de Fortællinger, som begynde interessant og spænde Forventningen paa det Høieste, indtil det hedder: „„Her blev jeg vækket, og det Hele var en Drøm.““ Efter en saadan Historie og efter en saadan indholdsrig Tid er man hjertelig flau og ilde tilmode.“ Maria saae bedrøvet paa ham og taug.

Da Adolph næste Gang var ene med Maria, sagde han: „Min kjære Veninde! jeg har rigtignok i mine bedste Øieblikke foresat mig ikke at berøre en Stræng, som jeg af dobbelt Hensyn burde lade uberørt; men der er et

Spørgsmaal i min Sjæl, som Dag og Nat forstyrrer min Ro. Hav Medlidenhed med Deres Ven og besvar det." „Ja kjære Lidner! spørg mig, jeg skal svare. Give Gud, at jeg formaaede at give Dem den Ro, jeg ønsker os Begge."

„Lad mig da," sagde Adolph, „erindre Dem om den Spænding, hvori vi befandt os hiin ulyksalige Dag, da jeg reiste bort. Jeg vil ikke omtale min Sjæls Tilstand hverken i det Øieblik, eller under min hele Fraværelse. En Hjemvee, en Længsel, som jeg ikke kan beskrive, drev mig hjem. Alting syntes mig taaleligere end denne Landflygtighed. Da jeg betraadte min Faders Huus, forenede sig mange Smaating for at bekræfte den Formodning, at jeg vilde finde Dem som min Stedmoder. Min Fatning forlod mig næsten aldeles, og ved Efterretningen om, at De var fri, syntes mig, at jeg maatte døe af Glæde. Min Faders Yttring, at De for min Skyld, af Godhed for mig havde afslaaet hans Haand, forhøiede i den lyksalige Stund min Henrykkelse; men kort efter opstod naturligviis andre Betragtninger. De elsker min Fader! ikke sandt? Den varmeste første Ungdomskjærlighed, Sorg for hans Skyld, Fraværelse, Længsel, Alting forener sig tilbedste for ham; og De selv, Deres Personlighed forener Alt, hvad der behager ham, han elsker ogsaa Dem. Ja, jeg maa og bør sige det: De vilde gjøre ham lykkelig. Skal nu De, kjæreste Maria! De, som har liidt Saameget, skal De for min Skyld opoffre den Lykke, som nu endelig smiler Dem imøde? Deres hele skjønne Liv? For min Skyld ligesom gaae i Kloster? Og han? Jeg vil ikke lyve, jeg kan ikke lade være med bitter Skinsyge

at tænke paa Capitain Wilson, Deres Elskede; men dog er min Fader mig usigelig kjær; han har været mig den kjærligste Fader, den bedste Ven; han er god, han har et ædelt Hjerte — ak! jeg kan ikke staae mellem ham og Dem! Og naar De dog elsker ham, naar han udgjør Gjenstanden for Deres Ønsker og Drømme, hvad kan det da egenlig hjelpe mig, at De ikke ganske er hans? det er De jo dog i Grunden. Ulyksaligt er dette Forhold, dødt er mit Haab og mit Livs Lykke. Hvad kan det hjelpe mig, at de To, som jeg elsker høiest, ere ulykkelige tilligemed mig?"

Taarerne stode i Marias Øine. „O Gud!" sagde hun: „hvor De bedrøver mig! hvilke grusomme Ord nænner De dog at udtale! Ak tilgiv! jeg føler det Ædle i Deres Handlemaade, jeg veed, De mener det sandt og kjærligt. Jeg vil ogsaa, som tilforn, sige Dem den hele Sandhed. Ja jeg tilstaaer det: Da jeg saa uventet, saa uforberedet saae Wilson igjen, vaagnede pludselig de Følelser, for hvilke jeg troede mit Hjerte utilgængeligt. Da han om Aftenen kom til mig, og med den samme veemodige Mine, med den samme bløde Stemme, som endnu fra vor forrige Afskedstime stod levende i min Erindring, saa mildt, saa rørende udtalte sin Smerte over de Sorger, jeg for hans Skyld havde udstaaet, da vendte hiin Times Følelser tilbage i min Sjæl. Da han viste mig den Agtelse, jeg troede at have forspildt, da han tilbød mig sin Haand, som han dengang nægtede at give mig, da var det mig, som om en fornedrende Dom, der var udtalt over mig, blev hævet af en høiere, forsonende Retfærdighed; og at jeg i det Øieblik afslog

hans Tilbud, det skete .... ja det tilstaaer jeg — forbi Deres Billede traadte imellem os."

„Det er Nok! det var, som jeg vel frygtede, et Offer."

„Nei! lad mig tale ud, det var dog intet Offer. En Stemme i mit Hjerte sagde mig, hvad jeg altid har vidst, at der ingen Lykke kunde gives for mig, naar Adolph Lidner led ved den; og en Stemme i min Samvittighed advarede mig mod at indlade mig i et Forhold, som kunde adskille Fader og Søn, — et Tab for Obersten, som jeg ikke kunde erstatte."

„Ak, Maria! saadanne Grunde!" ....

„Afbryd mig ikke! lad mig indvie Dem i mine inderste Tanker! Den Nat, som fulgte paa denne Dag, sov jeg slet ikke. Det blæste stærkt, Grene af Viinrankerne udenfor Vinduet sloge mod Ruderne, Uglernes Skrig lød fra den nærliggende Skov. Med Ængstelse følte jeg Sandheden af den Yttring, at Natten, beslægtet med Døden, taler til os med Stemmer fra en hemmelighedsfuld, mod Mennesket uvenlig Verden, fra hvilken Sindet søger Tilflugt i Tanken om Den, som har overvundet Døden og Mørket. I en saadan Stemning taler vort bedre Jeg. Min Faders Billede stod for mig i hans ydmyge, afhængige Alderdom, tusinde forglemte Tanker og Forsætter oplivedes i mit Sind; og jeg følte, at jeg ikke kunde drage Aande i et Forhold, hvorved der klæbede Noget, som ikke var fuldkomment reent og frit, saa jeg i min Bøn kunde fremstille det for Gud. Da Obersten næste Dag kom til mig, veed jeg ikke selv, hvorledes vor fra først af rolige Samtale tog en saa lidenskabelig Vending fra hans Side, at han

forfærdede mig, og det forekom mig, som om Oberst Lidner var en ganske anden end Capitain Wilson. Stille, næsten veemodig var Wilsons Ømhed for mig, han talte aldrig om lidenskabelig Kjærlighed, om Smerte for min Skyld, begjærede Intet af mig, nærmede sig kun som en trøstende, raadgivende Genius, saaledes som han fra først af havde viist sig for mig. Ganske anderledes saae jeg nu den hæftige, forelskede Oberst, og Wilsons paany oplivede Billede syntes mig i Oberst Lidners Nærhed at opløse sig i en Taage og forsvinde for mig som en Drøm, hvis Gjenstand kun var et Blendverk. Og vel maa jeg takke det naadige Forsyn, som styrede mine Tanker; thi siden den Tid har jeg erfaret, at der lever et Menneske, hvis Rettigheder ere af en saadan Natur, at jeg aldrig vilde trøstet mig over at have forsyndet mig imod dem og tilføiet et trofast Hjerte det sidste Saar." „Hvem mener De? Jeg beder Dem, forklar mig" ... „Jeg har erfaret Line Jensens Skjæbne." En Pause opstod; endelig sagde Maria, idet hun kjærlig tog Adolphs Haand: „Nu har jeg sagt Dem Alt! De seer nu selv, kjære Ven og Broder! at jeg intet Offer har bragt, at der er Intet, som kan forurolige Dem, at jeg kun har handlet af en indre Nødvendighed."

Adolph drog Veiret dybt, som En, der føler sig lettet og fri. „Ja, elskede Maria! ja det er vist! fra Deres Læber strømme Ro og Trøst i mit Hjerte. De alene har Nøglen til min Sjæls Inderste! Deres klare Væsen forjager de mørke Spøgelser, som ofte forfølge mig."

Efter denne Samtale hengik en Tid, hvori Adolph virkelig følte sig noget beroliget. Gode Aftener forenede

igjen den lille Kreds; de afbrudte Tegnetimer og Musik-Øvelser gik paany deres Gang. Dog manglede ofte det Bedste: den gamle Frihed og den indre Fred; thi mangengang hændte det, at Adolph ved et Ord, som blev sagt, en Sang, et Digt, ja ved et Suk fra Marias Bryst pludseligt følte sig som greben af en hemmelig Smerte, han ikke kunde skjule. Undertiden gik han da strax bort, ja nogle Gange reiste han imod sin Bestemmelse pludselig ud til sin Gaard. Skinsygens Furie greb ham mangengang, naar han sad hjemme hos sin Fader eller med Denne i sin Broders Huus i muntert Selskab. I mørke Tanker betragtede han taus sin Faders endnu skjønne Skikkelse og misundte ham de Gaver, der engang havde indtaget Marias Hjerte. Siden bebreidede han sig meget disse onde Indskydelser. Naar han da kom tilbage fra Landet, var han altid dobbelt kjærlig og glad, som ved et Gjensyn efter en lang Fraværelse, skjøndt han som oftest kun havde været borte i en Uges Tid. Engang sagde han til Maria: „Jeg maa her tilbage til denne lille Bolig paa Toldbodveien. Jeg er som den Ridder i Balladen, der hver Morgen maatte see sin elskede Nonne skue fra Vinduet ned i Dalen, rolig englemild. Ak maatte jeg, som han, sidde en Morgen og vende mit døde Ansigt mod det Sted, hvor jeg i forventningsfuld Glæde ventede den Elskede!"

Saadanne Yttringer og hele det lidenskabelige Præg af Adolphs Sjælstilstand bedrøvede dybt Maria. Hun fordobblede sin Opmærksomhed for ham, hun undveg Alt, hvad hun troede, kunde saare ham, ja engang, da han i en særdeles melancholsk Stemning havde forladt hende,

gik hun endogsaa alvorlig irette med sig selv, om hun ikke burde bebreide sig at forbittre saa ædelt et Liv? om det ikke var Pligt at overvinde den Følelse, der forbød hende at ægte ham? „O Gud!“ bad hun sagte: „Giv mig Lys i mine af ængstende Tvivl omtaagede Tanker!“ Hun foreholdt sig selv hans trofaste Kjærlighed, den Glæde, han vilde føle ved hendes Ømhed; og ved en naturlig Ideeforbindelse forestillede hun sig ham istedenfor Wilson i hiin Afskedstime, da hun, siddende i hans Arme, havde vædet hans Ansigt med sine Taarer. Men uvilkaarligt dreiede hun Hovedet bort, som om hun med Skræk vilde vende sit Ansigt fra dette Billede. „Nei!“ hviskede hun, „jeg kan ikke ægte ham! jeg vilde ophøre at elske ham, han er mig i Sandhed en Broder. Ak! jeg seer det med Undseelse: det er ikke Nok, at jeg veed, han er den Ædleste og Bedste; der er en Følelse, som opstaaer af Intet, der som et Lyn slaaer ned i Sjælen, som den slog ned i mit unge Bryst i det Øieblik, da Wilson stod for mig i Jungfernstieg og kyssede min Haand; men den Følelse kan ikke mere naae mit Hjerte. Men elsker jeg da endnu Wilson? Oberst Lidner elsker jeg ikke! ... Adolphs Fader! Carls Fader! der i sin lysegraa Frakke speidede ved den arme Lines Vindue! Ak Gud! nei! Det er ikke Wilson, og Wilson selv er ikke mere til, ikke engang i mine Drømme. Men bedrøve ham! O det vilde jeg ikke, om jeg kunde vinde Alt, hvad Verden har at give! Og hvad sagde Emma igaar, da hun besøgte mig? Den gode Emma! nu er hun selv fornøiet og tænkte at fornøie mig. Obersten, sagde hun, havde en Aften i fortrolig Samtale sagt, at paa det ingen Skygge skulde

hvile paa vort forbums Forhold, vilde han fortælle hende og Philip om vort Møde i Altona, og siden havde han tilføiet: „„Jeg tør neppe tale om, at en gammel Karl, som jeg, endnu kunde være forelsket; men naar han er det med Maneer, saa behøver han jo ikke at skamme sig; og saaledes vil jeg heller Intet have imod, om hun ægter Adolph; kun vil jeg hverken dandse ved Bryllupet eller besøge ham paa hans Gaard!" O min Gud! Skulde jeg berøve ham hans Søns Nærhed, hans bedste Ven? forvolde ham — var det end kun een — sørgmodig Dag? Nei aldrig! Og Adolph, saa ædel, saa god han end er, saa er hans Skinsyge frygtelig. Han kan ikke taale at tænke, at jeg kunde møde hans Fader, ja han kan neppe taale, at jeg elsker mine Børn. Han var ganske forstemt forleden, fordi jeg vaagede og græd ved min Victors Seng, da han var syg; han bebreidede mig, at disse Børn ere mig det Uundværligste. Nei! hver Tvivl er forsvunden: Moder og Søster, det er min Lod, min Plads her i Verden. Det skal jeg være heelt, og intet Andet."

Fjortende Capitel.

Vinteren var forbi, Foraaret var kommet, men koldt og stormfuldt, og den første Sommermaaned syntes heller ikke at ville ligne den forrige milde og varme Sommer. Adolph havde ligesom ifjor indbudet Maria til at tage sin landlige Bolig i Besiddelse. De siden den Tid forandrede Forhold gjorde hende tilbøielig til at afslaae dette ellers kjære Tilbud. Det ugunstige Veirlig, Victors korte Skoleferie, gave hende antagelige Paaskud. Men en Aften kom nu Adolph og bad saa venligt, at hun ikke kunde nægte ham det Løfte for en kort Tid at unde sig og Sine dette Gode. Der var endnu mere end een Maaned til Ferietiden; men man aftalte allerede det Fornødne, endskjøndt Adolph ytkrede, at de inden den Tid flere Gange skulde sees. Han var, efter at have faaet Løfte om Marias Besøg, usædvanlig fri og oprømt, talte med Interesse om nye Indretninger, som han havde iværksat paa sit Gods, om sit Venskab for Carl, der ganske gik ind i hans Planer og Ideer, og Maria følte sig lykkelig ved at see ham saaledes. Da han gik, kyssede han hendes Haand gjentagne Gange og sagde: „Jeg har ikke isinde at blive borte mere, end i det Høieste en fjorten Dages Tid; men jeg veed ikke selv, hvorfor det forekommer

mig, som om der var saa længe, længe, til vi saaledes skulle være samlede igjen."

Efter en tolv Dages Forløb kom et ridende Bud fra Godset med et Brev til Maria. Det var fra Line Jensen, og med Forfærdelse læste Maria, at Adolph laae farlig syg. Lige siden han kom hjem fra sin Udenlandsreise, skrev Line, havde han været særdeles irritabel, adspredt og urolig; ofte havde han i denne kolde, ustadige Sommer vandret eensom omkring i hele Dage, uden at nyde det Ringeste, ja flere Gange var han ved Nattens Frembrud gaaet ud og havde tilbragt den hele Nat under aaben Himmel, undertiden roende omkring paa Aaen, uden at bemærke enten Regn eller Storm. For en otte Dage siden fik han pludselig Feber, som han i Begyndelsen aldeles ringeagtede, og da han endelig lod hente en Læge, havde Sygdommen allerede taget en farlig Vending. Lægen gav ikke synderligt Haab. Den Syge laae i bestandige Feberphantasier, kjendte Ingen af sin Omgivelse, men kaldte uophørlig paa Marias Navn, yttrede den hæftigste Længsel efter hende og gjentog, at naar han saae hende, vilde han strax blive helbredet.

„Jeg maa reise strax!" raabte Maria! „Hvert Dieblik er mig kostbart." Hun bad den Bondekarl, som bragte Brevet, om at see at forskaffe hende en Leilighed med en eller anden Vogn, som skulde til den Egn. Han gik med Løfte om snarest muligt at komme tilbage og bringe Besked. Jomfru Holm var ikke hjemme. Maria betænkte nu de nærmere Anstalter til sin Reise. Den første Vanskelighed mødte: Uden Penge kunde hun ikke reise, og hendes egen saavelsom Jomfru Holms Kasse var for Dieblikket næsten

aldeles tom. Med det beklemte Hjertes urolige Hastværk ledte hun i sine Gjemmer for at finde Noget der kunde gjøres i Penge. Der var kun Smaating af ringe Værd. Det bedste Stykke var et smukt lille Uhr, som var et Arvegods efter hendes Moder, det eneste Minde, som hun gjennem alle Tilskikkelser havde bevaret som en Helligdom. Med en veemodig Følelser saae hun paa det: „Jeg faaer kun Lidt for det, naar jeg nu med Eet vil sælge det, og for mig har det saa stort Værd.“ Paa Væggen hang et større Uhr, som havde tilhørt den afdøde Blume. Det var meget mere værdt, en meget courantere Vare. Maria saae paa det. „Nei! det er Victors Eiendom. Jeg vil sælge mit eget. Ak! lad mig blot see at komme bort. Alt det Øvrige er Smaating.“ Med disse Ord tog hun Shawl og Hat paa og skyndte sig til den nærmeste Uhrmager, hvor hun solgte Uhret til en uforholdsmæssig ringe Priis, men som dog var ganske tilstrækkelig til Reisens Omkostninger.

Da hun kom hjem, traf hun Jomfru Holm meget forundret over at finde Stine iſærd med at indpakke sin Frues Tøi i en Randsel. Den gamle Pige var i overordenlig slet Lune og gjorde sin Veninde de alvorligste Forestillinger om det Urimelige i denne Reiseplan, om de baade øconomiske og conventionelle Betragtninger, der burde fraraade hende et saadant Foretagende. „Og hvor skal vi gjøre af Børnene? Dem kan jeg dog ikke tage med i mine Informationer! Skal de blive ene hos den unge Tøs, den Stine?“ Lise stak i at græde og greb fat i Moderens Kjole, som for at holde hende tilbage. Victor raabte: „Nei! jeg maa følge min Moder. Hun

skal ikke reise alene; jeg er en stor og stærk Dreng; jeg skal forsvare og bevogte hende paa Reisen. Og er vor gode Livner syg, saa maa jeg ogsaa see ham og pleie ham." „Nu vel!" sagde Maria, „jeg tager begge Børnene med. Jeg kan overlade dem til Line, medens jeg selv bliver hos den Syge." „Men betænk," sagde Jomfru Holm, „at det rimeligviis er en smitsom Feber." „Ligemeget! Om det saa var Pest, maatte jeg ile til ham, naar han kalder mig. Ak Gud! jeg vilde døe af Ængstelse, om jeg blev her."

De smaa Tilberedelser til Reisen vare snart gjorte, og efterat Maria havde besørget et Bud til Emma for at underrette Familien om Adolphs Tilstand, gik hun med den føromtalte Bondekarl, der bar den lille Lise, og Victor, der bar Randselen, til et Vertshuus langt oppe i Byen, hvor hun med sine Børn tog Plads paa et umageligt Sæde i en med alleslags Sager fuldpakket Bondevogn. Den ubeqvemme og udmattende Kjørsel vilde Maria i sin urolige Stemning neppe have bemærket, naar ikke dens umaadelige Langsomhed havde været i en saa stærk Modsigelse med hendes indre Iilfærdighed. Dagen heldede allerede, og neppe var man kommen en Trediedeel af Veien. Ovenikjøbet sagde Bonden, at længer end til sit Hjem kunde han ikke kjøre hende, men dette laae en halv Miil fra Herregaarden. Maria begyndte at blive bange og fortrød, at hun i sin Utaalmodighed havde valgt denne Beforbring og ikke ventet til næste Dag, da der afgik en Postbeforbring til en Kjøbstad ikke langt fra Godset.

Det begyndte at regne. Bonden kjørte ind i et Skuur

ved en Kro. Han steg selv af Vognen og gik ind i Krostuen. Der holdt flere Vogne i Skuret, men der var mørkt, man kunde ikke skjelne dem fra hinanden. Kort efter kom Bonden ud tilligemed en Mand, der bar en Lygte og nærmede sig Vognen. Med glad Forundring gjenkjendte Maria Forvalteren fra Adolphs Gods og erfarede, at han efter Aftale med Carl var kjørt med Reisevognen for at hente hende, hvilket Line i sin Forvirring ikke havde tænkt paa at besørge. Nu gik det i flyvende Fart det Øvrige af Veien. Underveis søgte Forvalteren at trøste Maria i Henseende til Adolphs Tilstand; men hun mærkede godt, at han selv var inderlig bekymret.

Det var Midnat, da Vognen holdt ved den store Trappe paa Herregaarden. Carl kom de Ankomne imøde. Han var forgrædt, og svarede kun paa Marias Spørgsmaal med faa taareqvalte Ord. Forvalteren paatog sig at bringe Børnene til Lines Bolig, da Carl sagde, at hun ganske nylig var gaaet hjem efter hans indstændige Anmodning og havde overladt ham at vaage hos den Syge. Ogsaa Lægen var paa Gaarden, men havde lagt sig i et Værelse nær Patientens. Maria traadte nu, ført af Carl, ind i Adolphs eget Værelse, som stødte til hans Sovekammer. Den føromtalte unge Tjener og en gammel Stuepige sad Hver i sin Krog, men reiste sig ærbødigt ved Marias Indtrædelse. Med skjælvende Fod betraadte hun nu det Sted, hvor hun skulde see sin lidende Ven. En dunkel Lampe brændte paa et Bord, besat med Medicinflasker og andre slige Ting. Et Vindue stod aabent, og som med ængstelig Urolighed bevægede Gar-

dinerne sig for Blæsten, der ogsaa bragte Lampens Flamme til at zittre. Et Skjærmbræt stod for Sengen, Carl trak det lidt tilside, og Maria nærmede sig den Syge. Han laae ganske stille, dødbleg, med halv aaben Mund, hans Bryst hævede sig og sank med hæftig Bevægelse. Ved dette Syn brast Maria i Graad, hun kastede sig paa Knæ ved hans Seng og vædede Sengeteppet med en Strøm af Taarer. Carl nærmede sig med Medicin og et Glas Vand, som han leverede Maria, medens han løftede den Syges Hoved sagte iveiret og bragte en Skee til hans Læber. Adolph sank Lægemidlet, og derpaa førte Maria Vandglasset til hans Mund. Hun nævnede sagte hans Navn. Han aabnede Øinene, stirrede paa hende og bevægede Læberne, uden at man kunde høre, om han virkelig talte. Han greb om Glasset og drak, bestandig med Øinene vendt mod det elskede Ansigt. „Jeg troer, han kjender Dem!“ hviskede Carl glad: „O Gud være lovet, at De kom!“ Adolph laae stille, men det syntes, som om han kjæmpede efter at gjenvinde sin Bevidsthed. Maria havde sat sig ved hans Seng, hans Blikke forlode hende intet Øieblik, og naar hun gik omkring i Værelset, fulgte de enhver af hendes Bevægelser. Han tog Medicin og Drikke af hendes Haand, uden at tale, men dog uden at vende Øinene fra hende. Endelig faldt hans Øine til, som ganske udmattede, og det lod, som han sov. Carl og Maria begyndte at fatte et lidet Haab. Alting i Værelset var stille; man hørte kun den Syges Aandedræt, og Perpendiklens Slag i et Uhr i Stuen, tilligemed Blæstens Susen udenfor og dens Ryk i de flagrende Vinduesgardiner; Carl havde lukket Døren til

det ydre Cabinet, hvori de to Tjenestefolk befandt dem; selv satte han sig i en Krog, og da han var udmattet af Sorg og Vaagen, faldt Søvnen velgjørende over hans unge Øielaag. Ved Foden af Sengen laae Tiger, og rørende var det at see den tro Hund af og til at sætte Forbenene op paa Kanten af Sengen, betragte sin syge Herre med sine kloge Øine og slikke hans Haand, medens en Lyd, der lignede et Suk, steg fra dens stumme Bryst. Maria sad ved Sengen. Med Taarer, med inderlig Bøn til Gud betragtede hun den blege Ven, medens hendes Haand hvilede sagte paa hans Arm.

Det gryede ad Dag, hun reiste sig og gik hen at slukke Lampen. Det forekom hende, som om hun hørte Adolph sagte udtale hendes Navn; hun vendte sig hurtig og saae ham vaagen med smilende Ansigt at række Haanden imod hende. Hun ilede til ham, greb hans Haand og trykkede den med Glædestaarer til sine Læber. „O Maria!" sagde Adolph med svag Stemme: „De er hos mig! hvilken Lyksalighed! hvor jeg takker Dem!" „Ak jeg er selv lyksalig ved at være hos Dem, ved at turde pleie Dem, ved at see Dem vende tilbage til Livet." Med fastere Stemme sagde Adolph: „Nei min elskede Veninde! jeg vender ikke tilbage til dette jordiske Liv. En bedre Verdens Morgenrøde lyser allerede for mig." Maria saae paa ham, et forklaret Udtryk omsvævede hans Træk og lyste ud af hans overordenlig skinnende Øine. Hun brast hæftig i Graad og kastede sig ned, med Ansigtet skjult i hans Teppe. Sagte løftede han hendes Hoved med sin matte Haand og sagde: „O græd ikke, min elskede, trofaste Søster! Misund mig ikke den salige Fred, som gjennem-

strømmer mig, en Fred, som jeg ikke kan beskrive, som ikke er af denne Verden, en Forudfølelse af de indre Vinger, som udfolde sig. O lad mig, medens de sidste Sandskorn endnu falde i mit Timeglas, nyde Livets største Gode, Det, som jeg ikke skal tabe i Døden: Glæde over min Elskede! Lad mig takke dig, hulde Veninde, elskelige Søster for al din trofaste Kjærlighed! Nu falde Støvets Lænker; nu føler jeg en Kjærlighed, som din. O! und mig nu, hvad jeg altid attraaede, aldrig fik: Giv mig et hjerteligt Kys og Favntag til Afsked, og lad mig nærme mig dine Øines Stjerner, at de maae lyse mig til Himlen!" Han løftede sine matte Arme for at udbrede dem imod hende. Maria tog ham sagte i sine og trykkede et varmt og langt Kys paa hans blege Læber. Et electrisk Stød syntes at gjennemfare ham, det var som en stærk Opblussen af Livets Flamme, han slyngede sine Arme fast om den Elskede, derpaa sank hans Hoved ned paa hendes Skulder, et Par Krampetræk rystede ham, et dybt Suk, og han laae død i Marias Arme. Et dæmpet Skrig undslap hende, Carl ilede til og kaldte Tjeneren og Lægen til Hjelp. Maria var falden afmægtig om paa Sengen, Adolph hvilede endnu paa hendes ene Arm. Carl bar hende ind i det tilstødende Værelse. Man forsøgte alle Midler for at bringe Adolph tillive, skjøndt Lægen strax erklærede, at han allerede den forrige Aften havde vidst, at alt Haab var ude. Da alle Bestræbelser vare forgjæves, lagde Carl med varme, broderlige Taarer det elskede Lig sagte tilrette paa Leiet og lukkede Adolphs venlige Øine, der endnu stode som hævede imod den Elskedes Aasyn. Et Smiil svævede om hans Mund.

Carl stod længe og betragtede ham med en Blanding af bitter Smerte og stille Andagt.

Lægen, en ung, godmodig Mand, var imidlertid gaaet ind til Maria for at yde hende sin Hjelp. Det varede længe, førend hun vaagnede af sin Besvimelse. Den gamle Stuepige og hele Gaardens qvindelige Personal havde samlet sig om hende. De kjendte hende som deres kjære Herres saa høit ærede Veninde og kappedes om at vise hende Omhyggelighed. Efter Lægens Forskrift bragte de grædende Fruentimmer Maria tilsengs i et fraliggende Gjæsteværelse, hvor Line efter en Times Tids Forløb ogsaa kom ind til hende og søgte at dæmpe sin egen Smerte for ikke at forøge den yderst angrebne Venindes. Victor kom sagte ind i Værelset og nærmede sig Moderens Seng Han havde været inde og — som han udtrykte sig — sagt den gode Hr. Lidner Farvel, og denne Scene havde saaledes virket paa den livlige Dreng, at hans blege og kummerfulde Udseende forfærdede Maria. Hun omfavnede ham og anstrengte sig for at oplive og trøste ham: „Ak!“ sagde hun og lagde sit trætte Hoved til hans barnlige Bryst: „Her slaaer endnu et Hjerte, for hvilket det er værdt at leve!“

Mod Middag holdt Oberstens Vogn for Døren. Adolphs unge Tjener sad bedrøvet paa en Bænk i Gaarden. Han reiste sig og traadte hen til Vogndøren, som Oberstens egen Tjener havde aabnet. „Hvordan er det fat?“ spurgte Obersten. Den unge Tjener svarede kun med sine Taarer. „Hvad siger du?“ sagde den ængstede Fader: „Min Gud! Det er dog vel ikke forbi?“ „Jo, Hr. Oberst!“ hulkede Tjeneren. „Luk Vognen igjen!“ sagde

Obersten med qvalt Stemme. Han vinkede ad sin egen Tjener, der stod som forstenet ved Siden: „Lad Kudsken vende om og kjøre mig hen til min gamle Major i næste Kjøbstad. Og bliv du her, gode, gamle Lorenz, for at være til Hjelp med hvad som forefalder. Kom til mig, naar .... Du forstaaer mig!“ Han kunde ikke sige mere, Vognen vendte og kjørte bort, og Lorenz ilede op i Huset og kyssede med tusinde Taarer sin kjære unge Herres kolde Haand.

Paa Begravelsesdagen mødte Philip og nogle faa Beslægtede og Venner. Obersten var ikke tilstede. Den ulykkelige Fader var ikke istand til at udholde Synet af denne hjertegribende Ceremonie. En umaadelig lang Skare af Godsets Bønder, gamle og unge, fulgt af Fruentimmer og Børn, ledsagede med hjertelige Taarer den sorte Kiste, der, baaren af Sognets meest anseete Mænd, og smykket med Blomsterkrandse, bundne af Marias og Lines Hænder, blev nedsænket i den stille Grav tilligemed Sommerens skjønneste Blomsterpragt og alle de Taarer, som havde bedugget denne.

Maria, som netop samme Dag havde forladt sit Sygeleie, gik mod Aften med Victor hen til den lille Kirkegaard. De bare Kurve med Blomster og Grønt, hvormed de vilde smykke den friske Grav, over hvilken et skjønt, høit Bøgetræ hvælvede sine Grene. Pludselig satte Victor sin Kurv ned og udbrød: „Ak, Moder! See den stakkels Tiger!“ Med utvetydige Tegn paa en virkelig Bedrøvelse laae den tro Hund paa Graven med nedsænket Hoved, som et skjønt, levende Monument, fremstillende Troskabens Symbol. Maria og Victor ilede hen til

Hunden og søgte med Kjærtegn at lokke den fra sin Plads. Den slikkede deres Hænder med en hed Tunge, men veg ikke fra Stedet. En Karl, som opholdt sig i Nærheden, kom hen til dem og sagde, at Hunden var fulgt med Liigtoget, og saasnart Graven var tilkastet, havde den lagt sig paa den; at siden Forvalteren og Flere havde søgt at faae den bort baade med Venlighed og Magt, men den havde viist Tænder og ikke været til at fjerne. Høit grædende kastede Victor sig ned til den. Den kloge Hund saae paa ham, den reiste sit Hoved og begyndte at bortkysse hans Taarer. Victor slyngede sine Arme om den og kunde ikke holde op at græde; endelig reiste Tiger sig, og det lykkedes Drengens kjærlige Bestræbelser at faae den til at forlade Graven. Som hiin Juleaften bandt han sit Lommetørklæde i Ringen af dens Halsbaand for at holde den fast; den lod ham taalmodig gjøre det, og da han satte sig i Græsset, lagde den sig paa hans Vink ved hans Side og hvilede sit Hoved i hans Skjød.

Maria begyndte imidlertid at udfolde sine Blomster og smykke Graven. Hun laae paa Knæe paa Jorden, ivrig beskjæftiget med sit Arbeide. Med Eet blev hun vaer, at Obersten ganske stille stod ved hendes Side. Han bøiede sig ned til hende, tog hendes Haand og kyssede den uden at tale. Hun taug ogsaa. Derpaa knælede han, ligesom hun, ved Blomsterkurvene, og tog uden videre Omtale Deel i at ordne og plante Blomsterne, medens mangt et Suk, mangt et kjærligt Farvel sendtes fra hans tause, beklemte Bryst til Den, som hvilede nede i Jorden. Den hele Grav saae snart ud, som om et broget Teppe var bredt over den.

De vare færdige og reiste dem, da Obersten idetsamme foer hæftig sammen, blegnede og sagde halv sagte: „Gud! hvad er Dette?“ Marias Øine fulgte Retningen af hans, og opdagede Carl og Line, der i samme Hensigt som hun vare komne til Graven med Blomster, men ved Synet af Obersten vare ifærd med at trække sig tilbage. Line var krøbet i Skjul bag en Hæk, til hvilken hun lænede sig, uden Kraft til at gaae videre. Carl, som vilde føre hende bort, vendte sig dog endnu engang for at kaste et Blik paa den aldrig før seete Fader. I dette Øieblik mødtes han af Oberstens Øine, der syntes at see den Søn, ved hvis Grav han stod. Maria begreb strax Sammenhængen. Som dreven af en indre Indskydelse, fløi hun hen til Carl, greb hans Haand og førte ham næsten med Magt hen til Obersten. „See Adolphs Billede,“ sagde hun, „hans Yndling, hans kjæreste Broder, den store Trøst, som Guds Barmhjertighed sender Dem i denne Sorgens Stund!“ Forbauset saae Obersten paa den unge Mand, der undseelig stod for ham. Pludselig rakte han Hænderne imod ham og raabte: „Kom i mine Arme, min Søn! min kjære Søn! Vær mig i min Adolphs Sted, og jeg vil være dig i hans!“ Carl kastede sig i hans Arme med udbrydende Taarer. „Kan du tilgive din ukjærlige Fader?“ spurgte Obersten rørt. Carl pegede hen mod Hækken og sagde: „Der staaer min Moder.“ Skjælvende, med nedslagne Øine kom Line frem, men blev staaende som en Støtte. Den simple, sorte Kjole faldt i rige Folder om den høie, ranke Skikkelse, og det fine, blege Ansigts regelmæssige Træk gave hende Udseende af en ædel Statue. Obersten syntes dybt greben af dette

Syn; han nærmede sig, tog begge hendes Hænder og sagde: „Ak Line! stakkels Line! Tilgiv mig! jeg beder dig, tilgiv mig for denne vor Søns Skyld, for hvem jeg takker dig! tilgiv mig for hans Skyld, som hviler her, og som vi Begge begræde!"

Maria havde under denne Samtale trukket sig tilbage og listede sig nu sagte bort med Victor, der førte den sagtmodige Hund hjem med sig og følte sig lykkelig ved saaledes at have tilegnet sig det kjære Dyr. Den lille Lise var alt Dagen iforveien kommen hjem fra Lines Huus. Det smukke, venlige Barn stod med en af Pigerne udenfor Døren for at vente paa Moderen. Med Jubel ilede hun hende imøde og klyngede sig til hende. Victor greb Marias Arm, idet han med ubeskrivelige Øine saae hende ind i Ansigtet. Med den inderligste Kjærlighed omfavnede Maria sine elskværdige Børn og bøiede sig med Kjærtegn til den tabte Vens tro Hund, der med Dyrets rørende Blik saae paa hende og ligesom bad om et nyt Tilflugtsted i hendes Hjem.

Den næste Dag var bestemt til Hjemreisen. Om Morgenen kom Obersten ind til hende. „Kjæreste Maria!" sagde han: „trofaste Veninde! Lad mig takke Dem for alt Deres Venskab for min Adolph! Ja lad mig ogsaa takke Dem for Alt, hvad De har været for mig. Det var ogsaa Dem, som tilførte mig min hidtil ubekjendte Søn. Ja, jeg tilstaaer det med Tak til Gud: Forunderlig velgjørende er det Indtryk, som Synet af denne Søn har gjort paa mit saarede Hjerte. Det er jo, som jeg saae Adolph; han er dannet af ham, Adolph har sikkert indgivet ham Noget af sin egen ædle Sjæl. Ja Deres Ord vare sande:

Guds Barmhjertighed sendte mig denne Trøst i den bittreste Sorgens Stund; og han sendte mig den ved Deres Haand. Lad mig nu ogsaa udfolde mine Tanker for Dem, min inderlig kjære Veninde! Forunderligt vækker Døden og Sorgen vort i Verdens Tummel sløvede Hjerte. Synet af Line har rørt mig dybt. Saamange skjønne Aar har hun kummerlig henslæbt for min Skyld! Den af sin letsindige Fader forladte Søn har hun været en trofast Moder. Adolph talte engang hendes Sag med Varme, han ønskede, at jeg skulde give hende den Erstatning, som stod i min Magt." „Ja tilvisse, kjære Oberst! Jeg veed, at denne Broders Skjæbne laae ham paa Hjerte, og det er ikke uden Betydning, at Forsynet ved hans stille Hvilested har ført Dem Moder og Søn imøde. De miste Begge deres Ven og Støtte i ham, lad dem finde Tilflugt i Deres Arme." „Ja kjære Maria! jeg vilde finde mig altfor eensom uden denne min nye Søn; thi min gode Philip er jo ikke længer i mit øde Huus, og jeg trænger til et Barns kjærlige Nærværelse; og her gjenkjender jeg ogsaa min Adolphs Lærling: Carl afslog alle Jordens Goder, ja selv sin Faders Kjærlighed, naar han ikke kunde dele den med sin Moder. Ak! Line elsker mig endnu, og min gamle Ømhed for hende er ikke uddød. Jeg har allerede tilbudet hende min Haand, og skal af et ærligt Sind stræbe, at hendes kommende Aar skulle hengaae saa lykkelige, at hun skal forvinde de forbigangnes Kummer."

Da Maria med uforstilt Deeltagelse yttrede sin Tilfredshed over denne Oberstens Beslutning, tog han hendes Haand og sagde: „Ak Maria! Tro mig, jeg veed, at

De er det ædleste, det elskværdigste af alle Mennesker. O sig mig, hvorledes skal jeg forsone min Uret imod Dem?" „Kjære Oberst! De har ingen Uret imod mig. Mit Venskab, mine gode Ønsker skal følge Dem til min sidste Time." „Er der dog slet Intet, jeg kan gjøre for at behage Dem? Intet lille Ønske, som det kunde staae i min Magt at opfylde?" „Jo! jeg har virkelig en Bøn til Dem: Tillad mig at tage Adolphs Hund med mig og at beholde den! Min Victor har lokket den med sig fra Graven, hvor den laae. Tillad, at den maa være ham et Arvegods og en Erindring om vor tabte Ven!" Denne Bøn blev naturligviis strax tilstaaet. Victors Glæde ved Efterretningen herom var ubeskrivelig; og samme Dag reiste den lille Familie tilligemed den tro Tiger, ligesom forrige Gang, i Adolphs Reisevogn tilbage til Kjøbenhavn og betraadte igjen sin ydmyge Bolig paa Toldbodveien.

Femtende Capitel.

Det var atter Juleaften. Den lille Families tarvelige Middagsbord stod dækket tidligere end sædvanlig, da Jomfru Holm vilde benytte det korte Daglys til at gaae ud og besørge et og andet Ærinde. Maria sad ved sit Arbeidsbord, og lille Lise stod ved Vinduet og strikkede flittigt med sine smaa Hænder. Victor havde faaet Tilladelse til at gjøre en Spadseretour med sin Hund, og da der endnu var en halv Times Tid til det bestemte Klokkeslet, ventede man paa ham for at gaae tilbords.

Jomfru Holm, som nylig var kommen hjem, satte sig hen til Maria og sagde venligt: „Naa min lille Frue! hvordan er det med Dem idag? De seer saa bleg ud og sidder der og arbeider saa ivrigt.“ „Tak, kjære Holm!“ sagde Maria smilende: „Idag er jeg ret vel.“ „Naa Gud skee Lov! Ja det vil nok blive godt, naar vi faae lidt bedre Veir. Det er vist endnu Følger af den slemme Reise sidste Sommer. Forskrækkelse og Forkjølelse paa eengang, det er ikke saa let forvundet.“ „Ja kjære Veninde! De har desværre havt megen Uleilighed af mig i den senere Tid. Skrantet har jeg paa Sjæl og Legeme, og jeg troer, at den Modløshed, som undertiden har overfaldet mig, er en Synd, og at det gode Mod staaer i Pagt med den gode Lykke, saa

jeg næsten synes, det er min Skyld, at disse sidste Maaneder have været uheldige for os med Arbeide og Fortjeneste. Paa denne hellige, christelige Festdag har jeg ogsaa betænkt at ville forbedre mig og beder Gud om Kraft dertil." „O kjære Frue! De gjør mig ganske varm om Hjertet. Nei De har saamænd ingen Skyld, De har altid været mild og taalmodig, aldrig vranten og suur. Men jeg derimod! ja seer De, jeg er sandelig ogsaa, ved at tænke paa denne hellige Fest, gaaet i mig selv og har inderlig fortrudt, at jeg mangengang har været vranten, naar det kneb for os, og tænkt — ja desværre ogsaa sagt — at det kunde have været anderledes, at De selv havde stødt Lykken fra Dem; men Gud veed, at jeg dog i alt Det ikke har tænkt paa mig selv, men kun paa Dem. Jeg kan ikke faae den Idee ud af mit Hoved, at jeg engang skulde see Dem i Glands og Rigdom, og æret og paaskjønnet af Alle og Enhver. Nu, Mennesket spaaer, men Gud raader. Vær nu ikke vred paa mig! Jeg har tidt og ofte ikke været, som jeg burde, og beder Dem om Forladelse." „Kjære Veninde!" sagde Maria og trykkede den gamle Piges tørre Haand: „Gud give, at jeg nogensinde kunde dele gode Dage med Dem, der saa trofast har deelt de tunge med mig!" „Ja temmelig tunge ere jo rigtignok disse Dage. Men er det dog ikke underligt, hvor denne Juul ligner den for to Aar siden? Da vare vi i Forlegenhed for det Nødvendigste og havde kun til den Aften, og Intet til den næste Morgen; accurat som idag. Da gik jeg til Fru Nissen og laante nogle faa Penge, det har jeg ogsaa allerede gjort idag. Hun havde dem ikke ved

Haanden dengang, og det havde hun heller ikke nu; men jeg kan da hente dem, naar vi have spiist. Men dengang fik jeg fire Rigsdaler, og idag kan jeg kun faae tre, det er det Værste. Jeg har derfor ogsaa undskyldt mig i mit gamle Juleselskab og foregivet, at De var syg. Gud skee Lov, at det ikke er sandt!" „Ak! det gjør mig meest ondt, at De maa undslaae Dem for det Selskab, i hvilket De i saamange Aar pleier at helligholde denne Aften." „Aa jeg synes, at jeg ikke bryder mig derom denne Gang. Jeg vil ligesaa gjerne komme hjem, naar jeg har besørget mine Ærinder. De skulde jo have noget Zephyrgarn, ikke sandt?" „Jo iaften bruger jeg det Allersidste af det Forraad, som De kjøbte, og som jeg vandt for to Aar siden, den samme Juleaften, som De omtalte. Af dette hvide Garn skulde jeg have Noget for at blive færdig iaften med denne Skjærm, saa kunde vi sende den imorgen og maaskee faae Penge for den, eller idetmindste Noget af Betalingen. Vil De see? den er smuk?" „Ja den er deilig! Men De maa da have syet svært iaftes, istedenfor at gaae ud og adsprede Dem. Men det er sandt! jeg troer, at jeg slet ikke endnu har fortalt Dem om iaftes. Jeg kom saa silde hjem og gik saa tidlig ud imorges, derfor har jeg forsømt det. Hør, det var Skade, De ikke var med! Det var et lille Selskab, kun den nærmeste Familie og nogle gamle Venner af Huset. Obersten vil ikke have store Selskaber i sit Huus i Vinter, og Dette var en ordenlig Familiefest, saa det var rigtig meget artigt af Oberstens at bede os med, og der blev en stor Bedrøvelse over at De ikke kom." „De var vel saa god at sige, at jeg ikke var

vel? De ved selv, at det var sandt." „Jeg gjorde meget pænt Deres Undskyldninger; men det var dog ilde, at jeg ikke fik Dem med. Det var et nydeligt Selskab. De veed nok, at det igaar var Aarsdagen efter Lieutenant Lidners Bryllupsdag; men hvad De ikke veed, er, at hans og Emmas lille Søn er bleven døbt igaar Formiddags og kaldet Adolph. Det er besynderligt og rart at see, hvor den forrige Frøken Emma, som var saadan en stolt og flau Tøs, nu er bleven til en net Kone, saa artig og saa fornuftig. Men hun har da ogsaa Exempel for sig i sin Svigermoder, Oberstinden. Ja jeg vil ikke misunde den gode Line Jensen sin Lykke, for bedre Menneske og fortræffeligere Kone i sit Huus kan der ikke være i Verden. Hun var saa fornøiet iaftes. Hun gjør Saameget af Lieutenanten og hans unge Kone; og den lille Glut, som ogsaa var der iaftes, hentede hun ind fra et Kammer, hvor han var med Goldammen, og viste mig ham, med stor Glæde over sin lille Gudsøn; thi hun har selv baaret ham over Daaben. Hun betroede mig siden (thi hun har virkelig Fortrolighed til mig), at Det, der gjør hende allerlykkeligst, er Oberstens store Kjærlighed til Carl. Han havde endnu igaar sagt til hende: „„Det forekommer mig saa livagtig, som om jeg havde faaet min Adolph igjen i en yngre Alder, og Carls Glæde over Livet, hans muntre Sind er endnu nærmere beslægtet med min egen Natur."" Obersten var forresten ikke i rigtig god Couleur iaftes. Han havde Forretninger og kom først sildig ind til Selskabet. Da Carl fulgte mig hjem, spurgte jeg ham, hvad der kunde være iveien for hans Fader, og saa fortalte han mig,

at han havde havt en lang Conference med denne Commissionair fra Holsteen, og forklarede mig dernæst den Sag."

„O fortæl mig derom, kjære Holm! Det interesserer mig overordenlig." „Ja De veed jo nok, at der blev fundet et Papiir efter Adolph, som han formodenlig i Begyndelsen af sin Sygdom har skrevet, hvori han bad sin Fader legitimere Carl, og i Tilfælde af, at han overlevede Adolph, da at overlade Godset til Carls Raadighed og Bestyrelse, og Obersten ønskede ogsaa at indrette det efter sin afdøde Søns Villie; men saa kom den ulykkelige Proces med de holsteenske Arvinger. See det er nu ogsaa skammeligt, at Folk ikke engang kan skrive deres allersidste Villie i denne Verden saa tydeligt og ordenligt, at der ingen Trætte kan komme derover." „Ja Obersten har fortalt mig alt Dette, da han var hos mig for at sige mig, at den lille Capital, jeg havde staaende i Godset, ikke kunde udbetales mig for det Første; men at han var mig ansvarlig for Renterne. Men hvad fortalte Carl Dem?" „Ja han sagde, at Holsteenerne igaar havde foreslaaet Obersten et Forlig: at dersom han inden en Maaneds Frist vilde udbetale dem fem tusinde Daler, saa skulde Processen falde bort og Godset uden videre overlades ham. Obersten vilde gjerne Dette, sagde Carl, thi Godset var uforholdsmæssig mere værd end Alt, hvad der var dem udbetalt, med disse fem Tusinde iberegnede. En Proces kostede mange Penge, dens Udfald var tvivlsomt, den kunde ialfald trække ud i mange Aar, og Eiendommen led ved i al den Tid at staae hen under en midlertidig Administration, uden egenlig

Eier. Men derimod saae Obersten ingen Udveie til at skaffe den forlangte Capital. Derover var han i slet Humeur." „Men Emmas Fader er rig. Kunde ikke han? Eller Philip og Emma selv?" „Nei Philip og hans Frue eie ingen Capital; kun en vis, temmelig betydelig Indtægt har den Gamle tilstaaet dem, og hvad ham selv angaaer, saa var det en Grund mere til Oberstens Ærgrelse, at han forgjæves havde henvendt sig til ham, thi denne forresten gode, men stridige Mand paastod, at Obersten ikke maatte give efter for de holsteenske Arvinger, men føre Proces mod dem paa Liv og Død." „O hvor det vilde bedrøve mig, om Adolphs kjærlige Ønske skulde blive saaledes tilintetgjort!" „Det gjør mig dog meest ondt for Carl. Han sagde saa veemodigt: „Hvor det vilde være tungt at see det kjære Sted i saadanne Hænder og alle Adolphs skjønne Foretagender og Planer forstyrrede!"

Victor traadte nu ind, og Jomfru Holm henvendte sig strax til ham: „Naa min Dreng! er du der med din Hund?" Derpaa klappede hun Tiger og sagde: „Mit stakkels Dyr! du var mig rigtignok ikke velkommen til vort stadige Compagnie, men nu synes mig dog, vi kan ikke undvære dig, og jeg vilde gjerne tractere dig lidt i Julen. Naa! en Julekage bringer jeg da vel hjem, saa bliver du vel ikke glemt af Børnene. Det er ogsaa ligesom for to Aar siden, da bragte jeg ogsaa en Julekage, og da fik Tiger den største Part af den."

Det var endnu Dag, da Jomfru Holm gik. Maria fremtog nu en Æske og sagde til Børnene: „Mine kjære Børn! det gjør mig ret ondt, at jeg ikke kan forskaffe

jer en fornøielig Juul. Intet Juletræ, ikke engang smaa Lys og Kager kan jeg denne Gang bringe tilveie. Jeg vil derfor strax give jer et Par Smaating, som jeg selv har forfærdiget til jer, saa kan I more jer lidt over dem til Theevandstid, saa bringer vor gode Holm en Julekage; dermed maa vi nøies for iaften.“ Med disse Ord aabnede hun Æsken og fremtog til Lise en Dukke og en lille Strikkekurv, og til Victor en af Pap forfærdiget Mappe til Tegninger, og et Pennefoderal af samme Materie. Børnene vare henrykte og omfavnede hende med varme Taksigelser. I det Samme traadte en stor, smuk Mand ind i Værelset, som med glad Hurtighed ilede til Maria og sluttede baade hende og Børnene i sine Arme. „Onkel!“ raabte Victor, og Maria gjenkjendte sin kjære Søsters Mand.

Efter de første Udbrud af gjensidig Forundring og Glæde, efter de første Spørgsmaal og Svar sagde Maria: „Kjære Fredrik! sæt dig nu hos mig og fortæl mig om din og om vor Anna! Hendes Breve have ikke tilfredsstillet mig angaaende eders egenlige Forfatning. Du har været længe fraværende.“ „Ja! det var en lang og jammerlig Reise. Jeg var borte over et heelt Aar. Min Broder i Trondhjem kunde ikke hjelpe mig, dog vilde han gjerne og fandt paa tusinde Projecter, som alle førte til Ingenting. Tilsidst reiste han med mig til Bergen, hvor hans rige Svigerfader boer. Men Tiden gik hen, Alting mislykkedes, og jeg reiste hjem fattigere end jeg var kommen. Jeg har haardt bebreidet mig den Daarlighed at give mig af med Landvæsenet, som jeg hverken forstod eller duede til. Du veed, kjære Maria,

jeg har — uden at rose mig selv — været en duelig og agtet Embedsmand. Mange Mennesker have givet deres Pengesager i mine Hænder og Ingen har havt Grund til at fortryde det. Men slet har jeg handlet imod mig selv og Mine; thi du kan troe, den stakkels Anna har havt en ond Tid. Siden min Hjemkomst ere vore Udsigter blevne slettere og slettere. Det vilde blive altfor vidtløftigt at forklare dig, til hvilken Grad af Forlegenhed vi ere komne. Men nu synes det at klare op for os. Min fordums Chef og Velynder har underrettet mig om, at en Mand her i Byen, som sidder i et taalelig godt Embede, vil bortbytte det for en Landeiendom. Jeg har correspondeeret med ham og har allerede idag været hos ham og talt med ham. Hans Conditioner ere ret gode. Han vil overlade mig Embedet og overtage min Gaard med hvad Gjæld, der hæfter paa den, ja endogsaa betale mig Renterne af de tre tusinde Rigsdaler af mine egne Midler, som jeg har sat i den, imod at jeg strax gjør Udvei til to tusinde, for hvilke der ellers i næste Uge bliver gjort Indførsel paa Gaarden. Det er nu Altsammen godt, men — som du selv kan tænke — er der et Men herved. Dette kunde du maaskee klare, min bedste Maria! og i den Anledning har Anna skrevet et Brev til dig, som jeg herved beder dig læse. Jeg gaaer bort en Times Tid og kommer saa tilbage for at tale nærmere med dig." Med en noget forlegen Mine sagde han disse sidste Ord, hvorved han trykkede det omtalte Brev i Marias Haand og gik bort.

Med bange Anelser lod Maria strax komme Lys og aabnede Brevet. Med kjærlige Ord bad Anna sin

Søster at laane hendes Mand de to tusinde Rigsdaler, som hun eiede i kongelige Obligationer, mod at han naturligviis svarede de tilbørlige Renter og gav hende Sikkerhed i Gaarden, hvori han jo selv, naar det foreslagne Bytte kom istand, eiede tre tusinde Daler. En hjertegribende Skildring af det Liv, Anna med sine Børn i de sidste Aar havde ført, og af det, hun nu turde haabe at leve i Marias Nærhed, sluttede denne Skrivelse, som Maria neppe havde læst til Ende, før hun, greben af den bittreste Smerte, sank grædende, med sit Ansigt skjult af Hænderne, ned mod Bordet. Børnene ilede forskrækkede til og klyngede sig til hende. Victor spurgte gjentagne Gange: „Hvad er der hændet? Er Tante Anna syg?“ Endelig fattede Maria sig og sagde: „Nei hun er ikke syg, men ulykkelig, og beder mig redde sig. Fordum havde jeg formaaet det, men nu kan jeg ikke.“ Hun rakte Victor Brevet og sagde: „Læs dette Brev; du er en fornuftig Dreng.“ Da Victor havde læst Brevet, og Maria desuden havde underrettet ham om Sammenhængen med Obligationerne, sagde han: „Det er jo grumme tungt, at du skal sige den stakkels Onkel Nei. Han saae saa glad ud, og nu bliver han saa bedrøvet, men du er jo uskyldig deri. Du kan jo ikke fortryde at have gjort den gode Lidner en Tjeneste.“ „Nei, sandelig ikke! deri har du Ret. O havde vi blot ham endnu, saa fandt vi vel nok paa Raad! Men nu ere vi saa forladte.“ „Hør, min egen kjære Moder!“ sagde Victor, idet han slog sin Arm om hende og saae hende ind i Øinene: „Der er Noget, som jeg daglig tænker paa, og som jeg nu ikke kan lade være at sige

dig: Den Morgen, da Lidner var død, og jeg hørte det fortælle, gik jeg strax op paa Gaarden og traadte ind i hans Kammer, hvor han laae. Jeg blev gruelig angst og bedrøvet, da jeg saae ham ligge saadan, saa reent død, og gik langt bort fra Sengen. Der stod Carl og Forvalteren, og Carl sagde: „„Min Moder og jeg ere reent forladte;““ og saa svarede Forvalteren: „„I ere ikke de Eneste.““ Derved kom jeg til at tænke paa, hvor usigelig meget Lidner havde holdt af dig, og at du ogsaa var ene og forladt ved at miste ham, som du kaldte din Broder. Det gjorde mig inderlig ondt, og jeg tænkte: Jeg er desværre endnu et Barn; men jeg har allerede fyldt de tolv Aar, Tiden gaaer hurtig, jeg kan snart blive et voxent Menneske. Jeg blev saa høitidelig tilmode, ligesom om jeg hørte Orgelet i Kirken. Jeg var ikke længer bange for den Døde, jeg gik hen og tog hans Haand og sagde sagte: „„Farvel, kjære Lidner! Tak for al Deres Godhed. Jeg lover Dem, at jeg skal være min Moder en Ven og en Broder, som De har været, og dertil en Søn, som jeg er.““ Da forekom det mig, som om han smilede, og jeg kyssede hans Haand og græd meget; men jeg var gjerne bleven staaende for at see paa ham og tale til ham, saalænge det skulde have været.“ Victors Taarer fløb, ham selv uafvidende, under denne Beretning. Derpaa sagde han med luende Øine: „Siig ikke, at du er forladt! Du har mig! jeg elsker og ærer dig. Jeg skal være dig en Søn og en Broder og Beskytter. Forbi jeg endnu er et Barn, er jeg ikke kraftesløs. En Dreng kan nok forsvare og tjene sin Moder, naar han har Hjertet paa det rette

Sted." Maria omfavnede den vakkre Dreng og sagde: „Ak! jeg føler vel, at jeg er rig i min Fattigdom." Victor vedblev med glad Mine: „Du skal see, min søde Moder! Onkel vil nok finde en Udvei uden din Hjælp. Du maa ikke længere græde. Kan du huske den Juul for to Aar siden? Da græd jeg og sagde, at Jesus-barnet gik vor Dør forbi. Jeg har ofte siden tænkt paa de Ord og angret dem. Kan du erindre, at saa kom vor Tiger første Gang til os?"

Han rakte Haanden mod Hunden, der logrende nærmede sig og satte sig ved Bordet, som om den vilde tage Deel i Samtalen, men først rakte den Hovedet frem mod sin unge Herre, som om den vilde bringe Noget, som den bar i Gabet. „Hvad har du der?" sagde Victor, og tog det med Zephyrgarn omvundne Vindsel fra den. „Mit Garn!" sagde Maria: „Det maa være faldet paa Gulvet." „See det har den gode Hund taget op og bringer det saa skikkeligt." „Men fy! det er ganske vaadt af Tigers Mund." Med disse Ord vandt Maria Garnet af Papiret, og udbredte begge Dele paa Bordet. Victor tog Papiret, betragtede det og udbrød: „Nei vil man see! Det er den Avis, hvorpaa jeg har tegnet Tiger paa denne samme Dag for to Aar siden. Naa, der staaer min Tegning, ja den er daarlig nok." Han loe hjertelig og sagde derpaa: „Nu vil jeg ogsaa læse det Avertissement om Tiger." Han vendte Avisen paa alle Kanter og sagde: „Hvor staaer det dog? Jeg seer jo tydelig, at det er den Avis.... Men Gud be-vares!.... Moder! der staaer jo dit Navn: „„Dersom Maria Seeburg, Datter af den afdøde Kjøbmand See-

burg i Altona, skulde opholde sig her i Byen, saa anmodes hun"" .... Maria tog fat i Avisen og læste tilligemed Victor: „„eller i Tilfælde af, at hun ved Døden skulde være afgaaet, hendes nærmeste Arvinger om at melde sig paa det kongelige hollandske Consulat-Contor, eller hos os Undertegnede, for at modtage Efterretning om en hende tilfalden Arv.""

I dette Øieblik traadte Fredrik ind i Værelset. Den forbausede Maria rakte ham Avisen og tilføiede: „Det maa være en Feiltagelse! hvem skulde jeg arve? Og desuden i to hele Aar intet Nærmere at have hørt derom?" Men Fredrik greb denne Nyhed med stor Begjærlighed og raabte: „Jeg løber strax til Vedkommende, jeg kjender den Ene af de Undertegnede, Advocaten; til ham gaaer jeg, det er ikke silde. Men leveer mig din Døbeseddel, som jeg veed du har, at vi kan legitimere os. Hurtig aabnede Maria et Gjemme, hvori hendes Papirer opbevaredes. Fredrik tog deraf, hvad han ansaae for tjenligt, og skyndte sig bort. Victor omfavnede Maria og sagde: „O kjære Moder! See, det var vor gode Hund, som bragte os den Lykke!" „Ja!" sagde Maria, medens hun løftede dens Hoved iveiret og klappede den: „Er der virkelig tilskikket os en Lykke, saa er det ikke uden Betydning, at Adolphs Hund har bragt den."

Et Par Timer gik hen, og den lille Familie kunde ikke afholde sig fra at føle en ængstelig Spænding og Forventning, især Jomfru Holm, der imidlertid kom hjem og erfarede, hvad der havde tilbraget sig. Victor stod igjen i Vinduet bag Gardinet og saae ud paa Gaden efter den Ventede; ja selv Lise, som ikke rigtig begreb,

hvad alt Dette betydede, gjorde ham Selskab. Endelig raabte Børnene: „Der kommer han!“ Den forønskede Lyd af Klokken lød ved Gadedøren, og Alle løb ud for at aabne den.

Med et Par Spring var Fredrik inde i Stuen, kastede sin Hat iveiret og raabte: „Hurra! Victoria! Leve vor Maria! Hun er rig, som en Dronning af Saba!“ Derpaa sagde han: „Det er Altsammen rigtigt! Du er ved Testament indsat til eneste Arving efter en Kjøbmand ved Navn Gottlieb Seeburg, der er død i Rotterdam, men tilforn har været bosat etsteds i Jamaica, som han har forladt for sin svage Helbreds Skyld. Jeg har læst en Gjenpart af Testamentet; han siger deri, at han hverken har Forældre, eller Kone og Børn, at han skylder sin Cousine Maria Seeburg Alt, hvad han eier, da hun alene har i hans yngre Aar reddet hans Ære og Velfærd. Jeg har været hos den hollandske Consul, og baade han og min gamle Ven Advocaten forklarede mig, at hundrede tusinde Gylden stode i Amsterdamer-Bank, og hundrede tusinde i engelske Fonds, og at fem og tyve tusinde Gylden ere komne hertil og i klingende Mynt deponerede her i Banken. Alle Papirer ere i Rigtighed. De rede Penge kan vi faae, saasnart du selv personlig møder og med Leveattest og deslige legitimerer dig for Consulatet og de to Mænd, som ogsaa have med Sagen at gjøre, samt opfylder nogle Forpligtelser, som vore Love foreskrive. Begge de Herrer, med hvem jeg talte, forundrede sig over, at Ingen i to hele Aar er bleven opmærksom paa denne Indkaldelse, som ogsaa har staaet i de tydske Aviser; men

jeg kan let forklare mig det; thi deels er Bekjendtgjørelsen ikke affattet saaledes, at nogen Fremmed, som læser den, kunde troe, at der var Spørgsmaal om en saa betydelig Sag; deels har jeg været borte, og baade min Familie og du har levet stille og ubekjendt." „Og især," tilføiede Maria, „har næsten Ingen kjendt mig som Maria Seeburg, men som Fru Blume." „Nu," sagde Fredrik, „vil jeg blot tilføie, at angaaende din Bestemmelse om de udenlands staaende Capitaler kan jeg imorgen tale med dig."

At den ovenstaaende Replik mere end engang blev afbrudt af Tilhørernes Forundrings- og Glædesudraab, vil man lettelig formode. Men paa den sidste Tirade svarede nu Maria: „Nei kjære Fredrik! Jeg vil Intet bestemme om alt Dette. Du alene skal bestyre min uventede Rigdom, som mine Børns Formynder, til min Victors Myndighedsaar. O lad mig takke Gud! Forunderlig og naadig har han styret min Skjæbne og stedse været mig nær, naar Nøden var størst. Nys græd jeg bittre Taarer, fordi jeg ikke kunde opfylde dit og Annas Ønske. Nu kan jeg sige: Mine Venner ere rige, siden jeg er det." „Nu da!" raabte Fredrik, „saa ville vi ogsaa lade al Sorg fare. Du seer bleg og angreben ud, min kjære Maria! Jeg veed, du har havt Sorg nok, men Anna og jeg, vi skulle pleie dig, vi skulle bære dig paa vore Hænder og ære dig som en Skytshelgen. Vor Anna skal strax reise herover. Vi ville indrette os paa det Allerskjønneste. Vore Børn skulle opvoxe sammen og lege sammen, ligesom i forrige Tider du selv legede i min Have. Ak tilgiv mig! det er i min store Glæde,

at jeg taler saadan, som om alt Dit var Mit.“ „Det er det, kjære Fredrik! Dit og Annas. Ja vi ville udgjøre een Familie. O hvilken Lykke, at leve igjen med min Anna! Og De, gode Holm! De maa heller ikke gjøre mig den Sorg at forlade mig. Nei! som jeg før sagde; Vi have deelt de onde Dage, nu ville vi ogsaa dele de gode.“ Jomfru Holm kastede sig om hendes Hals og sagde, paa eengang leende og grædende: „Naa seer De nu, at mine Anelser vare ikke at foragte? Saadan en Mand er Vorherre!“

„Det er Juleaften,“ sagde Fredrik: „Klokken er ikke mere end otte. Vi ville endnu helligholde den gode Fest. Kom Victor, og gaae ud med mig. Vi ville kjøbe Legetøi og Lys og Confect, og hvad vi kunne finde paa. Min sidste Skilling skal springe iaften; imorgen kan vi faae Penge nok. Ak, om Anna dog kunde see alt Dette!“

Strax efter at han og Victor vare gaaet, kom Carl, bærende en Kurv fuld af adskillige Julegaver, som hans Moder sendte Børnene. Maria fortalte den unge Ven sin Lykke og yttrede med en Beskedenhed, som om hun var den Bedende, at ikke blot de føromtalte fem tusinde Rigsdaler, men Alt, hvad han ønskede til at fremme Adolphs begyndte Foretagender, var med Glæde til hans Tjeneste. Han svarede med barnlig Fryd og gik strax hjem for at bringe sin Fader denne gode Tidende, men paa Marias Indbydelse kom han siden tilbage og deeltog en Times Tid i den lille Families Juleglæde.

Sextende Capitel.

Hver Den, som af egen eller Andres Erfaring, kjender den Magt, hvormed Næringssorger nedtrykke Mod og Kraft, vil indsee, hvor let og befriet Den maa føle sig, som pludselig bliver overvældet med den blinde Lykkes Gaver; og dobbelt vil Den fryde sig, hvis kjærlige Sind tilforn var meest bekymret for Andre og nu især glæder sig for Andres Skyld. Saaledes gik det ogsaa Maria. Den Lykke at have Midler til efter Ønske at kunne sørge for sine Børns Fremtid og Opdragelse, ja endogsaa den Glæde, hvilken hun barnlig deelte, at kunne forskaffe dem tusinde smaa uskyldige Nydelser, som de før stedse maatte savne, den store Trøst at kunne forsøde den trofaste Søsters Liv, leve i hendes Nærhed, see den af Skjæbnen tilsidesatte, aldrende Jomfru Holm foryngel af Lyksalighed over sin nye Stilling i Marias Huus, kort sagt, den Lod at kunne udbrede Tilfredshed rundt om sig, syntes i nogen Tid at virke velgjørende paa Marias i de senere Maaneder sørgmodige Sind og svage Sundhed. De forenede Venner boede i samme Huus; Alt var indrettet uden Bram, beskedent, men Intet manglede i sand Behagelighed.

Rolige og gode Tider skulde nu begynde. Men lidt efter lidt bemærkede Marias Omgivelse, at en hemmelig

Smerte syntes ligesom Dag for Dag at borttage Meer og Mere af hendes Sinds Munterhed og Ungdoms Friskhed. Dog klagede hun aldrig; men det var kjendeligt, at hun anstrengte sig for at holde Sjæl og Legeme iveiret. Det syntes, som om hun med fordobblet Kjærlighed hængte ved Børnene, og dobbelt søgte enhver Leilighed til baade i Ord og Handling at vise Alle omkring hende, men især sin Søster Anna, en inderlig Hengivenhed. Men flere Gange overraskede denne bekymrede Veninde sin kjære Maria, grædende i Eenrum; men da hun mærkede, at hun undveg hendes Spørgsmaal, afholdt hun sig fra at trænge nærmere ind paa hende, men viste sin Deeltagelse ved de smaa, fine Opmærksomheder, der gjemme saamegen Lægedom for en syg Sjæl, og ingen af disse gik Maria ubemærket eller upaaskjønnet forbi. Anna havde altfor længe været Marias Fortrolige, kjendte altfor vel Grundtonen i hendes Sjæl til ikke at forstaae den tause Smerte, som den nærede. Sjelden nævnede Maria Adolphs Navn; men naar det skete, var det stedse med en Tone, som ikke kan beskrives; den kunde lignes ved Lyden af en Stræng, som Vinden bevæger, man finder dens Klang forskjellig fra den, som frembringes ved en mere materiel Berørelse. Kom Nogen med stærke Skridt til Døren, vendte hun sig hurtig mod den, undertiden skiftede hun Farve og nedslog derpaa Øinene med et dybt Suk. Kun to Gange undslap nogen Yttring af disse Følelser hendes Læber. Engang gik hun med Jomfru Holm forbi sin gamle Bolig paa Toldbodveien, og sendte lange Blikke til sine fordums Vinduer. Hun valgte ofte denne Vei, ligesom Emma forhen havde gjort. Men

dennegang sagde den fornøiede Jomfru Holm: „Ja min lille Frue! Det er rigtignok glædeligt i de rige og gode Dage at betragte det Sted, hvor man har levet fattigt og bekymret.“ „O Gud give!“ udbrød Maria, „at jeg boede der igjen, og at alle Ting vare som for to Aar siden!“ „Ih Gud forbarme sig! Hvad vilde De vel synes, om De skulde sidde oppe til over Midnat og plage Deres Øine med at sye, for maaskee at fortjene een Rigsdaler til imorgen?“ „O mangen Nat har jeg siddet derinde og arbeidet paa en lille Gave til Adolph Lidner .... eller til Børnene .... og været lykkeligere, end jeg nu nogensinde kan blive!“ En anden Gang havde hun med sine Nærmeste ladet sig overtale til endelig efter mange Indbydelser at tilbringe en Aften i Oberstens Huus. Paa Hjemveien talte de Andre om den behagelige og livlige Tone i dette Huus; da sagde Maria sagte, som til sig selv: „Ak! de kunne Alle forvinde hans Tab, undtagen jeg.“

Da Foraaret kom, forordnede Husets Læge, at Maria skulde tilbringe de bedste Sommermaaneder paa Landet. Hendes Svoger og Søster foresloge hende et og andet af de skjønneste Lyststeder til Sommerbolig, men intet af disse syntes at behage hende. Carl kom nu til Byen og indbød hende til at vælge sit landlige Ophold paa det Gods, som nu var hans. Han bad hende hjerteligt og sagde: „De maa dog see det særdeles skjønne Marmorkors, som De selv har ladet sætte paa min Broders Grav.“ Maria modtog denne Indbydelse med kjendelig Tilfredshed og bad ham om, at hun maatte beboe det landlige Huus, som Adolph havde ind-

rettet til hende, istedenfor de Værelser paa Herregaarden, som vare bestemte for hende.

Kort efter reiste hun derud med Lise, til sin Opvartning blot fulgt af den unge Stine, som hun havde beholdt i sin Tjeneste. Victors Skolegang og Fredriks Embedsforretninger forbøde den øvrige Familie et stadigt Ophold langt fra Byen inden Ferietiden. Indtil da vilde de Alle tilbringe hver Løverdag og Søndag ude hos hende. Ogsaa Jomfru Holm ønskede at høre til dette Partie, eftersom nogle Slægtninger af hende fra Provindserne netop for en kort Tid opholdt sig i Kjøbenhavn. Denne Overeenskomst lod til at behage de Fleste af de Paagjældende. Det var kjendeligt, at Maria søgte Eensomhed, og Anna troede, at det vilde være helbredende for hendes Søster at kunne uforstyrret henleve en Tid i sine sørgelige Erindringer, hvilke efter hendes Mening vilde svække deres Magt. Kun Victor var bedrøvet over at undvære sin Moders bestandige Nærværelse, og Lise græd ogsaa i Stilhed ved at forlade sin Broder og Tante Annas yngste Børn.

Maria følte en veemodig Trøst i at leve paa det Sted, hvor Alt, hvad der omgav hende, ligesom talte om den tabte Ven og om hans Kjærlighed. I største Eensformighed tilbragte hun sin Tid. Om Dagen sad hun i sin lille Have. Der var et stort Kastanietræ, hvori Adolph havde skaaret sit og hendes Navn. Under dets Skygge valgte hun sin stadige Plads. Her beskjæftigede hun sig med at undervise sin Lise, og naar den lille Pige, som nu var sex Aar, tilbragte sine ledige Timer med den i Nærheden boende Forvalters smaa Døttre, læste Maria

eller vandrede ene omkring, helst mod Aften, og stedse endte disse Vandringer ved Adolphs Grav. Ofte saae man hende her sidde ganske stille paa det brede Fodstykke af det hvide Kors, som hun havde ladet sætte over Graven; og en eller anden Vandrer, som ikke var bekjendt med disse hendes Veie, korsede sig ved paa dette Sted at see den Marmoret lignende Skikkelse i den sildige Aftenskumring. Naar hendes Nærmeste paa de bestemte Dage kom ud til hende, var det tydeligt, at hun blev glad over at see dem; hun var da den opmærksomste Vertinde, og mod Victor især var hun idel Ømhed og opfandt alt Muligt for at glæde ham; men naar de reiste bort, var det, som hun havde længtes efter at blive ene for at kunne begynde sine bestandig gjentagne Vandringer paany.

Ferietiden, som dennegang indskrænkede sig til neppe tre Uger, gik paa lignende Maade som de foregaaende Dage, naar Familien var samlet. Da det Huus, Maria beboede, var lidet, og Annas Familie stor, saa boede denne i det Huus, som tilforn havde været Line Jensens Bolig. Maria foretog saaledes sin Vandring til den kjære Grav, enten om Morgenen tidlig, naar de Andre ikke endnu vare synlige, eller paa en eller anden beleilig Time i Dagens Løb, naar hun kunde være ubemærket. Iøvrigt var hun saa mild, saa rolig, saa deeltagende i Alt, hvad man bragte paa Bane, at selv den opmærksomme Anna ikke vidste hvad hun skulde tænke, men overlod til Tiden at bringe en Leilighed, der tillod hende at gjøre den gamle Fortrolighed gjældende og formaae den elskede Søster til at bryde sin ængstelige Taushed.

Saaledes var hele Sommeren hengaaet, og September Maaned nærmede sig sin Ende. Forgjæves havde Marias Nærmeste anmodet hende om, ifølge Lægens Forskrift, at vende tilbage til Byen, inden det urolige Efteraarsveir indtraadte. Hun svarede kun undvigende; det lod til, at hun ønskede at tilbringe Vinteren paa Landet. Dog kom hun ganske uventet en Dag til Byen tilligemed Lise; men sagde strax ved Ankomsten, at hun blot kom for et Besøg af nogle faa Dage. Hun gik ud, uden at sige, hvorhen, og da Anna og Jomfru Holm forundrede sig og udspurgte hende, loe hun og gav blot spøgefulde, undvigende Svar. Efter tre Dages Forløb reiste hun tilbage til sit landlige Opholdssted og tog Lise med sig og ogsaa Victor, som hændelsesviis havde nogle Dages Ferie. Ved Afreisen sagde hun til sin Søster: „Min bedste Anna! Gud veed, at jeg længes efter dig! men jeg kan endnu ikke rive mig løs fra det Sted, hvor jeg er. Jeg kommer imidlertid igjen her til Byen for at tale med dig, eller jeg skal skrive dig til.“ Med disse Ord omfavnede hun Anna kjærlig og med et særeget Udtryk i sit blege Ansigt, hvorpaa hun steg hurtig i sin Vogn.

Da Anna om Aftenen blev alene med sin Mand, yttrede hun med dyb Bekymring sine mørke Anelser om Marias Tilstand og sin Forundring over hendes hemmelighedsfulde Opførsel. „Til dig,“ sagde Fredrik, „kan jeg vel betroe det. Paa hendes hemmelige Gang har jeg selv fulgt hende, det var til min Ven Advocaten. Hun vilde endelig opsætte sit Testament saa lovformeligt, som muligt.“ „O min Gud!“ raabte Anna grædende: „Jeg tænkte det nok, hun seer sin Død imøde.“ „Nei,

nei kjære Anna! tag det ikke i den Mening! Hun sagde, at intet Menneske jo noget Øieblik var sikker paa sit Liv, og at det var Pligt at ordne sine jordiske Anliggender, medens man endnu har sin fulde Samling; og deri har hun jo Ret. Hør, lad nu være at græde! Du skulde glæde dig, naar du vidste, hvor fornuftigt og ædelt din Søster har disponeret over sit Efterladenskab. Det sagde ogsaa Advocaten. Det Meste af Formuen tilfalder naturligviis Børnene, men dog ikke Alt. En ikke ringe Capital skal sættes i Carl Lidners Gods for at fremme den afdøde Broders Planer. Rigelig har hun sørget for dig og dine Børn, for Jomfru Holm, for alle sine Tjenestefolk, for et ungt Menneske, som har tjent den omtalte salig Lidner" .... Anna afbrød ham: „O ti, Fredrik! jeg kan ikke taale at høre alt Dette. Jeg maa tale med hende — endnu imorgen. Lad mig reise til hende imorgen! jeg har ingen Ro!"

Det var henimod Aften, da Anna ankom til Godset. Hun fandt Marias Huus tomt, paa Stine nær. Børnene vare hos Forvalterens; Fruen var gaaet ud, som hun pleiede, sagde Pigen. Anna gik ogsaa, uden at vide hvorhen. Heldigviis mødte hun Carl, som hun i sin Urolighed talte til om sin Søsters Tilstand. Han indlod sig med Varme i denne Materie, fortalte Alt, hvad han selv havde udtænkt og iværksat for at opmuntre den fælleds Veninde. „Men," tilføiede han, „det er klart, at hun vil være ene. Som en Skygge vandrer hun omkring ad de samme Veie; jeg har ofte fulgt hende i en Afstand, men ikke villet nærme mig, af Frygt for at synes paatrængende. Er hun ikke hjemme, saa tør jeg sige, at

De finder hende ved min Broders Grav. Jeg skal følge Dem derhen."

Gjennem det Gitter, som omgav Kirkegaarden, saae de det høie, sneehvide Marmorkors, der i den opgaaende Maanes Straaler lyste som et Luftsyn mod den dunkle Baggrund af Buskene og det store Træ, som hvælvede sig over det. Skjønne, sildigt blomstrende Planter duftede omkring det. Paa det brede Fodstykke sad Maria, hun støttede sig mod Korset, hendes Hænder laae foldede i hendes Skjød, hendes skjønne Ansigt saae op mod Himlen, Maanen speilede sig i hendes klare Øine, og ved dens blege Lys saae hun selv endnu blegere ud end sædvanligt. De Kommende stode et Øieblik tause. Derpaa fjernede Carl sig stille, og Anna ilede mod Maria, og kastede sig hæftig grædende, i Søsterens Arme. „O Maria!" sagde hun, „skal jeg finde dig her! Saa bleg, saa kold, som om du allerede tilhørte dette Sorgens Opholdssted!" Da Anna havde fattet sig noget, sagde hun: at den smerteligste Urolighed førte hende hid. „Jeg veed," sagde hun, „hvilken Forretning der førte dig til Byen, jeg veed Alt. Jeg burde takke dig, men jeg kan ikke. Grusomt handler du mod Dem, der elske dig; du bortkaster dit skjønne Liv, forsætlig bortkaster du det af Kummer over en Afdød og tænker ikke paa, at du bereder os den samme Sorg, som nu fortærer dig; du glemmer mig, din trofaste Søster, du glemmer dine Børn."

„O min Anna!" raabte Maria: „gjør mig ikke Bebreidelser! Bær over med mig, som du gjorde dengang, da du ligesom nu med kjærlig Bekymring ilede til mig i Altona. Ja ligesom dengang føler jeg, at din Kjærlighed

bryder det Segl, som Sorgen trykker paa den Nedslagnes Læber, saa alle Taarer flyde tilbage til Hjertet og sammentrykke det. Kom! sæt dig hos mig, paa dette mig kjære og hellige Sted, hvor jeg hver Dag har siddet alene. Ak Anna! Her hviler en christen Ridder! Det er det sande Udtryk for Adolph Lidners Characteer. Ingen elsker, som han elskede mig, Ingen er trofast, som han var det!" „Jo, Maria! trofast var ogsaa du! Jeg veed alt Væsenligt om eders Forhold. Hvad du selv i dine Breve til mig har yttret, er ikke Meget; men sammenholdt med hvad Jomfru Holm udførligt har fortalt og betroet mig, er det Nok til at forklare mig den hele Sag. Jeg, som tilfulde kjender din rene, aabne Sjæl, jeg har forstaaet dig. Du har Intet at bebreide dig." „Jo, Anna! det har jeg dog. Den gamle Synd, den første Synd, min hemmelige Kjærlighed til Wilson, den har hævnende forfulgt mig gjennem mit hele Liv; thi den har — som Adolph engang sagde — lukket mit Hjerte for ethvert senere Indtryk." „Ak, Maria! din Sorg, din eensomme Indslutten i dig selv, har gjort din Sjæl syg og fordunklet dens klare Blik. Du veed det selv bedst, du har ikke kunnet handle anderledes; en dunkel Skjæbne, ikke din Brøde har modsat sig din tabte Vens Ønske." „Men Anna! Det er dog vist, at han er død for min Skyld. Sorg over mig har udhulet hans tidlige Grav. Mørk og taus vandrede han i natlige Timer omkring. Denne Tanke er mig saa smertelig. Og nu, da han er borte, da synes mig, at han er mig tusinde Gange kjærere, end da han levede; nu føler jeg først, hvad han var for mig. Allevegne savner jeg ham. Jeg kan ikke fatte, at han

virkelig er saaledes ganske borte. Ofte i Vinter, naar den Time slog, da han pleiede at komme om Aftenen, forekom det mig, som om jeg fornøiet hørte disse Slag og kunde vente ham. Kom Nogen med hurtige Skridt til min Dør, syntes jeg, det var hans Gang. Om Natten drømte jeg, at han var bortreist, og i Drømme tilskrev jeg ham Breve fulde af Længsel, for at kalde ham tilbage. Ak mangengang — ja det var utaknemmeligt mod Forsynet — men mangengang har jeg med Bitterhed tænkt paa den Rigdom, som tilfaldt mig. Det forekom mig som en Spot af en ironisk Skjæbne at sende mig udvortes Lykke, som en Trøst, ja som en Erstatning for Tabet af ham! Tabet af et Menneske! O kan Noget i Verden erstatte dette? Man siger: Den Døde, som døde kjærlig sindet mod os, den Fraværende, om hvem vi vide, at han tænker paa os, Ingen af Disse er tabt, skjøndt vi ikke see dem, ikke kunne tale med dem. O! saaledes siger ikke Den, som veed hvad Savn er, som har følt, at den daglige Skuen af det elskede Aasyn, den daglige Vederqvægelse af de milde Ord ere for et Menneske, hvad Sol og Dug ere for Planten! — Og nu her i Lidners fordums Hjem, hvor Alting er fuldt af Minder om hans Godhed, hans Kjærlighed, hvilken veemodig Nydelse har jeg fundet her i at vandre paa de Steder, hvor hans Erindring meest omsvævede mig! Der henne i Aaen har jeg i Baaden roet mig hen under de tætte Træer, hvor han første Gang tilstod mig sin Kjærlighed. Vi talte om Nattergalen; den slog igjen i Sommer; men han hørte den ikke; — jeg syntes, at den sang om ham. Siden sang ogsaa den mig ubekjendte Fugl, som hiin Aften hørte

vore Ord. Dernede paa den Bænk ved Aabredden sad vi sammen og græd Begge. Nu sad jeg der ene og græd for ham. Da syntes mig altid, at en dyb Længsel drev mig til denne Grav. Her hvilede jeg mig. Her syntes mig, at han var mig nærmere. Ja, Anna! jeg vil tilstaae dig det! Jeg har ofte tænkt, at han endnu i sin bedre Tilværelse ogsaa savnede mig og kaldte mig til sig. Du veed det ikke! Til intet Menneske har jeg sagt det: Han bad mig i sin Dødstime om et Kys, og i det Øieblik mine Læber første og sidste Gang berørte hans, laae han død i mine Arme."

Maria kunde neppe fremføre disse Ord. Efter et lille Ophold vedblev hun: „Det forekommer mig undertiden, som om dette Kys har trolovet mig med hiin Verden, og som om mine Dage vare talte. Ak, Anna! vend dig ikke bort! lad ikke disse Ord saa dybt bedrøve dig! Det er ikke smerteligt at døe! O om du havde seet Lidner døe, saa vilde en Straale fra Saligheden have viist sig for dine Øine! Jeg misunder ham ikke hans Himmel, jeg længes blot efter ham og den. Og da jeg nu sidder saa fortrolig ved din Side, saa lad mig nu ogsaa udtale Det, som jeg igaar nævnede at jeg havde at meddele dig. Lad mig overgive i dine Hænder det Bedste, det Kjæreste, som jeg efterlader paa Jorden: mine Børn. Min Anna! trofaste Søster! vær dem en Moder, som du har været for mig, saa ville de ikke savne mig. Indgiv min Lise dine egne qvindelige Dyder, at hverken Rigdom eller Skjønhed maa beruse hendes unge Sjæl i kommende Aar, at hun aldrig maa glemme at en qvindelig Sjæl maa fige, som vor Herre og Mester,

at dens Rige ikke er af denne Verden. Lad min Victor følge sit Ønske — jeg haaber at turde sige — sit Kald, og blive Maler, at han i Kunsten maa finde en Modgift mod Rigdommens fordærvelige Indflydelse. Tal til mine Børn om mig! lad dem ikke glemme mig."

Maria kunde ikke sige mere. Hendes Taarer, der allerede under disse hendes første lydelige Klager havde flydt, brøde nu frem med den største Hæftighed. Anna græd ogsaa, og de to Søstre holdt hinanden fast omslyngede uden at tale.

Endelig sagde Maria, idet hun lagde Haanden paa sit Bryst: „Hvor føler jeg mig lettet ved at have udgrædt i dine Arme, min Anna, ved at have udøst mine Klager for dig!"

Anna svarede: „Dersom jeg er dig kjær, dersom jeg har været dig en Moder og en Søster — og min Samvittighed siger mig, at jeg har været det — saa hør mig, Maria! Du maa ikke døe, din Sygelighed kommer fra Sjælens Lidelser, det siger ogsaa din Læge. Overvind din Sorg, vend tilbage til Livet! Jeg kjender dig ikke igjen! Du, som har liidt Saameget med Rolighed, med Resignation, vil du nu forsage, fordi en Ven, en Broder er gaaet foran til det forjættede Land, hvorhen vi Alle haabe at følge? Hvorfor seer dine Tanker ned i Graven, hvor din Ven ikke er? Hvorfor synes du, at han her er dig nærmest? See heller op til det lyse Kors, som du selv har ladet sætte over Graven. Dette vor hellige Troes Symbol, ved hvilket vi Alle have lovet Taalmod og Haab, det forener os Alle, baade os, som ere her, og Dem, som ere hisset. Ikke paa en Plet som denne, der nærer

Sorg og Modløshed, men i vore bedste Timer, i vor Bøn, paa den Vei, som vi gaae i vort Kald, der ere de elskede Afdøde os nær."

„Ak, min Anna! du misforstaaer mig. Jeg er ikke modløs; jeg har ikke fortvivlet; jeg bortkaster ikke forsætlig Livet; jeg veed, det er skjønt; jeg er gjennemtrængt af Kjærlighed til mine Børn, til dig og alt Herligt og Elskværdigt. Ikke for at hengive mig til Sorg og Længsel, nei, for at lindre dem, er jeg draget til disse Steder, og skjøndt jeg græder og længes, saa har jeg dog her havt salige Følelser. Ja flere Gange ved denne Grav har jeg, som Adolph, følt Slaget af de indre Sjælens Vinger, og en uforklarlig Anelse har bragt mig en Hilsen fra Paradisets Fred. Hvad jeg har liidt i Livet, er kun ringe; thi lykkeligere end Tusinde, har jeg altid mærket, at en kjærlig Aand styrede min Skjæbne og var mig nær i Sorgens Time. Alting i mig og om mig bringer Ro i min Sjæl. Jeg takker nu Gud inderlig for den Gave, som Julen bragte mig, den Formue, som sikkrer din og mine Børns Skjæbne og som var et Middel til at føre dig i min Nærhed. O min elskede Anna! jeg føler mig i dette Øieblik rolig og lykkelig. Jeg holder dig i mine Arme, jeg græder, men det er ikke af Smerte. Jeg velsigner dette Liv og glæder mig til det, hvorpaa jeg haaber."

„O!" udbrød Anna: „Bliv hos os, min kjæreste Maria! følg tilbage med mig, til dit Huus, til dine Børn!"

I dette Øieblik hørte man hurtige Fodtrin, og Victor og Lise styrtede Begge i hæftigste Sindsbevægelse hen i Marias Arme. „Børn!" sagde hun: „hvad er det? hvor

komme I fra?" „Ak! det var mig," sagde Lise, neppe istand til at tale: „jeg blev saa gruelig angst!" „Ja," begyndte Victor: „Lise kom ud i Haven til mig, hvor jeg gik med Forvalterens Drenge, og hun græd og sagde ..."

Det varede noget, inden Børnene i deres forvirrede Stemning kunde forklare, at Lise, som havde siddet ubemærket i en Krog af Forvalterens Stue, havde hørt en af de Voxne omtale, at Maria hver Aften besøgte Adolphs Grav, og en Anden havde svaret: „Ja, det vil vel sagtens ikke vare længe, førend hun selv ligger nede i Jorden." Denne Talemaade havde i Lises barnlige Sind næsten opvakt en Forestilling om, at hendes Moder bogstavelig kunde synke ned i Graven. Hun forlangte, at Victor strax skulde følge hende til Kirkegaarden, hvilket ogsaa stemte med hans eget Ønske: „Ak Moder!" sagde Victor: „Du vil ikke mere komme hjem med os til vort Huus i Byen, du vil blive herude, du vil forlade os, det mærker jeg nok!" „O min Victor! tal ikke saaledes!" raabte Maria og rakte Armene imod ham. Han kastede sig knælende ned for hende og skjulte sit grædende Ansigt i hendes Skjød. Lise klyngede sig til hende og sagde: „O kjære Moder! følg med os! Gaa herfra! Jeg er saa angst! hav Medlidenhed med mig stakkels lille Pige!" „Ja, mine Børn! mine elskede Børn!" sagde Maria og trykkede dem til sit Bryst! „ja, jeg gaaer herfra! jeg reiser med jer tilbage til vort Hjem. Ja, jeg vil see jer, jeg vil tilhøre jer i hver Time, jeg har tilbage."

Hun reiste sig og fulgte med dem til Udgangen fra Kirkegaarden; her vendte hun sig dog hurtig og gik tilbage

til Graven. De Andre bleve staaende og saae efter hende. Med Engstelse udbrød Lise: „Ak; Tante Anna! See, hvor Moder bøier sig ned imod Graven!“ „Hun plukker kun en Blomst,“ sagde Victor: „See, nu kommer hun til os.“ „Ak!“ vedblev Lise: „Moder er saa bleg, jeg blev saa bange for, at hun allerede døde og gik ned i Graven.“ „Nei, mine kjære Børn!“ sagde Anna, idet hun bøiede sig ned til dem og omfavnede dem .... „Nei!“ gjentog hun og vendte sig bort for at skjule sine Taarer! „Endnu ikke!“

3 2044 050 680